

Tisztelt Kabai Lóránt!

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvénynek megfelelően ismételt adatigénylésére ismételten válaszolunk az eddigi összes kérdésre.

Amennyiben személyesen is szeretné ellenőrizni, hogy milyen minőségű irodalmi szövegek születnek a Kárpát-medencei Tehetséggondozó nonprofit kft. (KMTG) Előretolt Helyőrség Íróakadémia projektjének keretein belül (végtére is ez minden íróakadémia tevékenységének igazi fokmérője), tájékoztatjuk, hogy akadémiai közösségünk tagjaival a közeljövőben találkozhat a XXVII. Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor Janus Pannonius Irodalmi Kávéházában, Kapolcson a Művészetek Völgyében, az Anna and the Barbies Woodstock az ugaron című táborában, valamint a KMTG nyári alkotótáborában, illetve a július és augusztus végi szakmai hétvégéinken.

Szeptemberi programjainkról az Előretolt Helyőrség Íróakadémia szeptember elején induló új honlapján talál majd naprakész információkat.

Ismételten mellékeljük az Előretolt Helyőrség Íróakadémia működési és oktatási szabályzatát, mint olyan alapidokumentumot, amelyben ismételt kérdései jelentős részére választ talál – ezt a vonatkozó részek beidézésével demonstrálni is fogjuk a kifejtés során.

Kiemelt tisztelettel!

**AZ ELŐRETOLT HELYŐRSÉG ÍRÓAKADÉMIA
MŰKÖDÉSI ÉS OKTATÁSI SZABÁLYZATA**

I. Preambulum

A Kárpát-medencei Tehetséggondozó Nonprofit Kft. első tehetségkutató és tehetséggondozó projektje Rejtő Jenő *Előretolt Helyőrség* című kultikus könyvének nevét viseli, melynek költő-hőse, Troppauer Hümér öklével küzdött az irodalomért. Fontos megemlíteni, hogy ezt a nevet választotta magának az 1994-ben, Kolozsváron indult mozgalom is, mely – a kisebbségi körülmények ellenére – a Kárpát-medence egyedi és egyik leghatékonyabb tehetséggondozó irodalmi műhelyévé nőtte ki magát. Ennek mintájára, valamint a több évtizedes tapasztalati anyagra támaszkodva hoztuk létre immár a magyar nyelvterület egészére nézve az Előretolt Helyőrség Íróakadémiát (továbbiakban: Íróakadémia).

1.1. Az Íróakadémia küldetése és céljai

Az Íróakadémia megadja a lehetőséget a magyar nyelvterület egészéről jelentkező fiatal tehetségeknek, hogy szakirányítás alatt egészíthessék ki műveltségüket, és minden olyan elméleti és gyakorlati tudást megszerezzenek, amely szükséges ahhoz, hogy alkotóként kiteljesedjenek.

Az Íróakadémia elsősorban esélyegyenlőséget próbál teremteni, áthidalni a távolságokat és legyűrní a szociális helyzetből adódó hátrányokat.

1.2. Az Íróakadémia alapítója

Az Íróakadémia alapítója a Kárpát-medencei Tehetséggondozó Nonprofit Kft. A Kárpát-medencei Tehetséggondozó (KMTG) létrejöttét Magyarország Kormánya szorgalmazta, 1569/2015.(IX.4) határozatával. A Kárpát-medencei Tehetséggondozó Nonprofit Kft. bejegyzési végzését 2015. december 10-én bocsátotta ki a Fővárosi Törvényszék Cégbírósága.

1.3. A tulajdonjog

Az Íróakadémia tevékenysége alatt létrejövő művek, publikációk, előadások stb. tulajdonjogai egyéni szerződés szerint szabályozva a KMTG-t illetik meg.

II. Az Íróakadémia szervezési és működési alapelvei

2.1. Az Íróakadémia autonómiája

Az Íróakadémia a KMTG önálló projektje. Az érvényes jogszabályokat tiszteletben tartva, de a szellemi önrendelkezés alapelve szerint semmilyen ideológiai, pártlogikai vagy világnézeti irányba nem kötelezi el magát.

Az Íróakadémia:

- a) kidolgozza saját művészeti és tudásátadási programjait;
- b) hazai és nemzetközi művészeti rendezvényeket szervez;
- c) együttműködési kapcsolatokat alakít ki és ápol más intézményekkel;
- d) aktív résztvevője és alakítója a magyar irodalmi és művészeti életnek.

2.2. Szervezeti és működési elvek

2.1. Az Íróakadémia a művészi szabadság, a szólás- és vélemény szabadság, az alapvető emberi jogok, a demokrácia és a törvény fennhatóságának elveit vallja.

2.2. Az akadémiai közösség egyaránt nyitott mindazon magyar és külföldi állampolgárok számára, akik rendelkeznek a megfelelő képességekkel és kompetenciákkal. Az akadémiai közösségbe pályázat útján és egyéb, törvény által előírt módon lehet bekerülni. Az Íróakadémia tagsága: oktatók, mentorok és pályakezdők.

2.3. Az Íróakadémia közösségének tagjai gondolati, lelkiismereti, társulási és szólásszabadságot élveznek. Szakmai és művészi feladataik teljesítése során nem

érheti őket semmiféle hátrányos megkülönböztetés, részrehajlás vagy megtorlás. A folyamodási jog minden szinten szavatolt.

- 2.4. Az Íróakadémia az akadémiai közösség tagjai számára – kivéve az egyéni szerződésben foglaltakat – szavatolja a művészeti alkotásaik feletti szellemi tulajdonjogot.
- 2.5. Az Íróakadémia felügyeli az akadémiai közösség tagjai alkotásainak eredetiségét, és hirdeti a szakmai-erkölcsi értékek megismerését és tiszteletben tartását, ugyanakkor felelősséget nem vállal a tagok által elkövetett esetleges jogsértésekért.
- 2.6. Az Íróakadémia közössége kollektív identitásként távol tartja magát bármiféle pártpolitikai megnyilvánulástól. Az Íróakadémia kizárólag az oktatást, a művészeti tevékenységet, valamint nemzetszolgálatot vállalja, és nem lehet politikai propaganda vagy összecsapások színtere. Az íróakadémiai vezetői tisztségek (ügyvezető igazgató, projektvezető, tanulmányi igazgató) betöltése a mandátum ideje alatt összeférhetetlen politikai pártokban vagy egyéb politikai szervezetben elfoglalt vezető funkcióval.
- 2.7. Az Íróakadémia közössége a helyi, nemzeti és nemzetközi közösségbe beágyazottan működik, és nyitott a közösség gondjaira.
- 2.8. Az Íróakadémián a képzés és a művészeti tevékenység politikai korlátozásoktól vagy befolyásoktól mentes.
- 2.9. Az Íróakadémia támogatottjainak tudás- és kreativitási szintjét egyénileg mérjük fel és egyénre szabott stratégiát dolgozunk ki, ahol elsősorban az alkotó saját elképzeléseit vesszük figyelembe.
- 2.10. A szabad akarat és a művészi szabadság jegyében minden tanítvány kijelölheti a saját útját, a tanítványok és oktatók közösen dolgozzák ki a stratégiát, aminek fő nyomvonalához tartják magukat a pályázat futamideje alatt.
- 2.11. Az alapoktatást az Íróakadémia állandó oktatói biztosítják, melléjük a nyertes pályázók igényeinek megfelelően újabb oktatókat lehet szerződtetni.
- 2.12. Az állandó oktatókon kívül – akik a hosszútávú és rendszeres foglalkozásokat tartják –, a tanítványokkal való konzultálás után az Íróakadémia vezetősége

mesterkurzusok, műhelymunkák megtartására hívja a magyar irodalmi és művészi szakma legjelesebbjeit.

- 2.13. Az elméleti és gyakorlati oktatás mellett a tehetségeket fölkeszítjük az irodalmi életre is. Közönségtalálkozókat, irodalmi produkciókat, médiafellépéseket szervezünk, ahol az oktatók, a mentorok és a pályakezdők együtt jelennek meg, így a fiatal alkotók tökéletesíthetik előadói képességüket, egyben a művelődésszervezés alapjait is elsajátíthatják. Az előadói képességek fejlesztésére külön szakoktató áll rendelkezésre, aki mellé sorra meghívjuk a színpad és a média jeles személyiségeit.
- 2.14. Az Íróakadémia nagy hangsúlyt fektet a pragmatizmusra, és olyan tudást is nyújt, melynek elsajátítása révén az író kiegészítheti írásból származó jövedelmét. Az Íróakadémia hallgatói megtanulhatják a könyv-, folyóirat- és portálszerkesztést, műszaki szerkesztést, kulturális újságírást, művelődés-szervezést. A szükséges informatikai, szerzői jogi és pénzügyi képzésről is gondoskodunk.
- 2.15. Mindezek mellett rendkívüli előnyt biztosít az Íróakadémia közössége, egymás segítése és őszinte bírálata, a kialakuló, inspiráló barátságok.
- 2.16. Az Íróakadémia irányításának és fejlesztésének alapidokumentuma jelen szabályzat, valamint az oktatók által elkészített egyéni tervezetek, amelyek tartalmazzák az ellenőrzési és értékelési eljárásokat is.
- 2.17. Az akadémiai elismertséget kizárólag a művészeti és oktatói teljesítmény, illetve a vezetői képességek határozzák meg.
- 2.18. Az Íróakadémia vezetőit a KMTG nevezi ki és hívja vissza.
- 2.19. Az Íróakadémia a magyar közösség szükségleteihez és elvárásaihoz igazodik. Tevékenységei teljesítmény-orientáltak: a sikeres kezdeményezések és művészeti megvalósítások előnyt élveznek az egyéb programokkal szemben.
- 2.20. Az Íróakadémia pénzügyi támogatásban részesülhet, a jogszabályoknak megfelelően.
- 2.21. Az Íróakadémia pénzeszközei a KMTG által nyújtott pénzügyi támogatásból, adományokból és egyéb törvényes bevételi forrásokból származnak. A rendelkezésre álló források felhasználása a törvény és az Íróakadémia belső szabályzatainak előírásai szerint történik.

2.22. Az Íróakadémia támogatja más szakmai szervezetekkel, műhelyekkel és társművészeti intézményekkel való partneri kapcsolatok, illetve a nemzetközi művészeti együttműködések kialakítását.

III. Az Íróakadémia szervezeti felépítése

3.1. Oktatók

Szakmailag és művészileg elismert szerzők, akik osztoznak az Íróakadémia értékeiben, és tevőleges szerepet vállalnak az Íróakadémia célkitűzéseiben.

3.2. Mentorok

Szakmailag már elismert fiatal írók, akik szeretnének pályakezdők mentorai lenni, példát mutatni nekik az írói kiteljesedés szakaszairól, majd a képzés elvégzése után csatlakozni az Íróakadémia oktatói köréhez.

3.3. Pályakezdők

Olyan pályakezdő tehetségek, akik kötetten még nem rendelkeznek, de már fel tudnak mutatni tehetségüket bizonyító írásműveket.

IV. Vezetői testület

Az Íróakadémiát háromfős testület vezeti, melynek tagjai: a KMTG ügyvezető igazgatója, az Íróakadémia projektvezetője, valamint a tanulmányi igazgató.

4.1. Előkészítik a költségvetést, a szakmai és művészeti döntéseket, az Íróakadémia stratégiáját, melyekről a KMTG ügyvezetője hozza meg a végső döntést, szükség esetén a Felügyelőbizottsággal egyetértésben. A KMTG alapítója döntési jogkörébe tartozó ügyeket a KMTG ügyvezetője az Alapító elé terjeszti határozathozatal céljából.

4.2. Kivizsgálják a felmerülő szakmai és etikai problémákat, elmarasztaló ítélet esetében jogukban áll mind az oktatókat, mind az támogatottakat eltanácsolni.

V. Vezetői tisztségek

5.1. **A KMTG ügyvezető igazgatója:** a jogszabályi háttér és törvényes előírások betartásával gondoskodik az Íróakadémia finanszírozásáról, működtetéséről, a szükséges infrastruktúra és eszközállomány meglétéről. Felelős a támogatásban részesülőkkel és oktatókkal kötött szerződések betartásáért és betartatásáért. Minden pénzügyi kérdésben vétőjoggal rendelkezik.

5.2. **Projektvezető:** az Íróakadémia szakmai felelőse. Meghatározza a művészeti stratégiát, javaslatot tesz az oktatói testületre, képviseli az Íróakadémiát a szakmai grémiumokban, reprezentál a közéletben.

5.3. **Tanulmányi igazgató:** felügyeli a szakmai és oktatói tevékenységet. Meghatározza, követi és számonkéri a művészeti képzés felépítését és menetét. Javaslati joggal bír az oktatói testület összetételével kapcsolatban.

VI. Az Íróakadémia vezetőire és oktatóira vonatkozó viselkedési előírások

Az Íróakadémia oktatója, valamint a vezetői és ellenőrző feladatokat ellátó személyzete köteles eleget tenni az alábbi viselkedési normáknak:

- a) Ismeri és tiszteletben tartja az Íróakadémia szabályzatainak előírásait;
- b) Betartja a munkaidőt, és azt teljes egészében a szerződésben megállapított hivatali feladatok ellátására fordítja;
- c) Ismeri és tiszteletben tartja a munkahelyre vonatkozó munkavédelmi és biztonsági szabályokat;
- d) Az Íróakadémia vezetőségének felhívására részt vesz minden, az intézményhez kapcsolódó jelentős eseményen, rendezvényen;

- e) Illendő, ápoltság, méltó, figyelmes viselkedés, szolgálatkészség és elvhűség jellemzi;
- f) Hivatali feladatai ellátásáért a számára megállapított bérezést meghaladóan nem igényel, és nem fogad el pénzt vagy egyéb illetéktelen hasznot. Ez bűncselekménynek minősül, amelyért az elkövető büntetőjogi felelősséggel tartozik;
- g) Feladatai elvégzésére alkalmas állapotban jelenik meg munkahelyén;
- h) Figyelmesen és gonddal használja, kezeli, illetve tárolja a felszereléseket és egyéb rábízott javakat;
- i) Nem használja jogosulatlanul, az Íróakadémia vezetőségének engedélye/felhatalmazása nélkül az akadémiában betöltött oktatói minőségét.
- j) Nem használja magáncélra az Íróakadémia infrastruktúráját;
- k) Nem idegeníti el a törvényt megkerülve az Íróakadémia javait/értékeit;
- l) A vezető beosztást betöltő személyek együttműködő magatartást tanúsítanak beosztottjaikkal szemben;
- m) Egy életerős intézményi kultúra meghonosításának és fenntartásának érdekében az Íróakadémia vezetői és oktatói kifogástalanul, példásan viselkednek, törvény- és szabálykövető magatartást tanúsítanak, nem túri el a szabálysértést, a hallgatókkal való kapcsolataikat a párbeszéd jellemzi.

6.1. Az oktatók

- (1) Az oktatókkal szemben támasztott alapvető elvárás a szakmai hozzáértés és az általános emberi értékeken alapuló erkölcsi tartás.
- (2) Az oktatói állások meghívás alapján kerülnek betöltésre.
- (3) Az oktatói állásban való megmaradás feltétele a folyamatos oktatói és művészeti teljesítmény. Nem maradhatnak meg beosztásukban azok az oktatók, akik egymást követő két év leforgása alatt nem közöltek/valósítottak meg egyetlen – saját művészeti szakterületükön végzett minőségi szakmai tevékenységüket bizonyító –

művészeti alkotást és egyéb publikációt sem. Ebben az esetben a tanulmányi igazgató, illetve a projektvezető javaslatára a KMTG vezetője kezdeményezi az érintett oktató munkaszerződésének felbontását, egy vizsgálati eljárás nyomán.

- (4) Az Íróakadémia főállású oktatói, a törvényes előírásoknak megfelelően, más intézményekben is végezhetnek oktatói vagy kutatói tevékenységet, melyről kötelesek írásban tájékoztatni a KMTG ügyvezetőjét.
- (5) A Vezetőség az Íróakadémia szükségleteinek függvényében jóváhagyhatja az adott szakterület elismert kül- vagy belföldi oktatóinak, szakembereinek határozott időre szóló meghívását, meghívott társult oktatói minőségben.

(6) Az oktató jogai:

- a) felkészültségének megfelelő oktatási és művészeti tevékenységet végezhet;
- b) szakmai továbbképzésen vehet részt;
- c) szabadon publikálhatja saját művészeti tevékenységének eredményeit, a törvényeknek és a szakmai etikának megfelelően;
- d) értékelheti a hallgatók teljesítményét, szakmai kompetenciája és lelkiismerete szerint, a szabályzatok és törvények előírásainak betartásával;
- e) részt vehet az Íróakadémia nyilvános rendezvényein.

(7) Az oktató kötelezettségei:

- a) folyamatosan gyarapítani szakmai ismereteit, tökéletesíteni pedagógiai és módszertani felkészültségét;
- b) alkotómunkát folytatni, és annak eredményeit publikációk révén közzétenni, valamint az oktatásban felhasználni;
- c) a hallgatók munkáját irányítani és kapcsolatot tartani velük;
- d) az oktatói tevékenységet magas szakmai színvonalon elvégezni;
- e) méltóan és felkészülten képviselni az Íróakadémiát, itthon és külföldön egyaránt;
- f) az Íróakadémia főállású alkalmazottai kötelesek adatot szolgáltatni az intézmény vezetőinek az Íróakadémia keretében végzett tevékenységükről és a megvalósított

művészi alkotásaikról, az igényelt formában és a törvényesség betartásával. A kérés megtagadása vagy a hamis adatszolgáltatás akár a munkaszerződés felbontásával is büntethető, az érvényes jogszabályoknak megfelelően;

- g) részt venni az Íróakadémia által szervezett rendezvényeken;
- h) tiszteletben tartani a KMTG alapszabályát, végrehajtani a KMTG alapítójának és ügyvezetőjének döntéseit, valamint a KMTG-vel kötött szerződést.

VII. Az Íróakadémia hallgatói

A hallgatók jogai és kötelességei

- (1) Hallgatónak minősül az, akit a sikeres pályázat után a vezetőség hallgatónak nyilvánított, és aki aláírta a szerződését.
- (2) A jelentkezők felvétele a KMTG által jóváhagyott pályázat szerint történik, a meghirdetett helyek számának függvényében.

7.1. A hallgatók jogai

Tanulmányai folyamán a hallgató jogai:

- a) részt vehet az Íróakadémia által nyújtott oktatási folyamatban, beleértve a szakmai gyakorlatot is;
- b) tájékoztatásra jogosult az oktató részéről a tantárgy tartalmi elemeiről;
- c) igényelheti a képzése tantervén kívül eső előadások, szemináriumok, gyakorlati tevékenységek megszervezését, a Vezetőség jóváhagyásával;
- d) részt vehet az Íróakadémia művészeti, illetve más jellegű tevékenységeiben;
- e) rendeltetésszerűen és a vonatkozó előírásoknak megfelelően használhatja az Íróakadémia művészeti és oktatási célokat szolgáló felszereléseit;
- f) használhatja az Íróakadémia által biztosított hagyományos és elektronikus információszerzési eszközöket;

- g) működési szabályzatoknak megfelelően használhatja a hallgatói és vendégszobákat, befogadóképességük függvényében;
- h) az intézmény anyagi lehetőségeinek függvényében, valamint az érvényes szabályzatok előírásainak megfelelően tanulmányi, illetve szociális támogatásban részesülhet;
- i) szabad tájékozódási és hozzáférési joga van a Vezetőség által jóváhagyott szabályzatokhoz, eljárási rendekhez és határozatokhoz;
- j) jelezheti a visszaéléseket, és kérheti a rendellenességek kivizsgálását;
- k) joga van elektronikus vagy papír alapú kérelmeit iktatni és azokra 30 napon belül írásbeli választ kapni;
- l) minden akadémiai év kezdetén a Vezetőség (nyomtatott vagy elektronikus formában) köteles közzétenni a hallgatókra vonatkozó fontos információkat, és ezeket a hallgatók rendelkezésére bocsátani. A tájékoztató az intézményről szóló információk mellett kitér a tanulmányok szervezési és strukturális kérdéseire, a meghirdetett tárgyakra, és egyéb, a hallgatók számára fontos tudnivalókat (művelődési és szabadidős lehetőségek, egészségügyi szolgáltatások, szálláslehetőség stb.) ismerteti. A tájékoztatónak tartalmaznia kell a tantárgyak leírását, és a vizsgáztatás menetét, a számonkérés módjára vonatkozó információkat.

7.2. Az Íróakadémia saját költségvetéséből – rendszeresen vagy alkalmanként – különböző díjakban részesítheti azokat a hallgatókat, akik kiemelkedő művészi eredményt értek el.

7.3. A hallgató kötelességei

- a) a jelen rögzített előírásoknak megfelelően, határidőre teljesíteni a szerződésében foglalt kötelezettségeket;
- b) tiszteletben tartani az Íróakadémia erkölcsi normáit, belső rendjét és az akadémiai szabályzatok előírásait;

- c) gondosan használni és működőképes állapotban megőrizni a rendelkezésére bocsátott javakat (előadótermeket, felszereléseket, könyvtárat stb.); az okozott károkat meg kell térítenie;
- d) tudomásul venni és tiszteletben tartani a KMTG területén, valamint a szakmai gyakorlat helyszínén érvényes munkavédelmi szabályokat és minden erre vonatkozó és érvényben levő törvényt;
- e) az Íróakadémia közösségét óvni és erősíteni, tiszteletben tartva az Íróakadémia értékrendjét és az udvarias viselkedés szabályait;
- f) tiszteletben tartani a KMTG alapszabályát, végrehajtani a KMTG alapítójának és ügyvezetőjének döntéseit, valamint a KMTG-vel kötött szerződést.

VIII. Oktatási tevékenység

VIII. 1. Az Íróakadémiai tagság elnyerésének feltételei

Az akadémiai közösség egyaránt nyitott mindazon magyar és külföldi állampolgárok számára, akik rendelkeznek megfelelő képességekkel és kompetenciákkal.

VIII.1.1. Az akadémiai közösségbe pályázat útján és egyéb, törvény által előírt módon lehet bekerülni.

- 1) A KMTG tervei szerint minden évben két kategóriában ír ki pályázatot, melyek:
 - a) mentor: Az egyéni alkotói továbbfejlődés segítésén túl a KMTG célja mentorok kiképzése, akik az Íróakadémia oktatói mellett részt vesznek a fiatal tehetségek gondozásában.
 - b) pályakezdő: Ebben a kategóriában olyan 18 és 25 év közötti fiatal pályakezdőknek kíván a KMTG lehetőséget biztosítani, akik önálló kötettel még nem rendelkeznek, de már fel tudnak mutatni tehetségüket bizonyító írásműveket.

2) A pályázatok kiírására minden év első negyedévében kerül sor, mindkét kategória esetében.

3) Az egyes kategóriák elő- és pályázati feltételei mindig az adott év pályázati kiírásában, illetve pályázati útmutatójában kerülnek részletes kifejtésre.

4) A pályázatokat a KMTG által felkért szakmai-szakértői zsűri bírálja el, mely az intézmény oktatóiból, illetve felkért alkotókból, művészekből, szakemberekből áll.

VIII. 1. 2. A pályázat elbírálása:

A pályázat elbírálása többfordulós, mely kategóriánként az alábbiak szerint részletezhető:

VIII.1.2.1. Mentor kategória

- a) Az első fordulóban a leadott pályázati anyag alapján a bírálóbizottság előszelektációt végez és kiszűri a szakmai elvárásoknak meg nem felelő pályázatokat. Ezt követően a versenyben maradt pályázóktól bekéri az esetlegesen nem ismert műveiket, lehetőség szerint elektronikus formában.
- b) A második fordulóban a versenyben maradt pályázatokból a bírálóbizottság kiválasztja az első 15-öt.
- c) A harmadik fordulóban a bírálóbizottság szakmai interjúra hívja a pályázókat.
- d) Az utolsó fordulóban a bírálóbizottság véglegesíti a nyertesek névsorát. Az első tíz helyezettet szerződéskötésre invitálja. Amennyiben valamelyik nyertes pályázóval nem sikerül megegyeznie a szerződés feltételeiben, felveszi a kapcsolatot a tartaléklista soron következő helyezettjével.
- e) A pályázat nyerteseivel a KMTG 1 évre szóló szerződést köt. A támogatási összeg megállapításánál a következő szempontokat veszik figyelembe: a szerző eddigi munkássága; a benyújtott pályázat minősége; a pályázó oktatói képességei; az

Íróakadémiának nyújtott specifikus tudás. Amennyiben a nyertes a vállalt kötelezettségeknek eleget tesz, a szerződést a KMTG 1+1 évre meghosszabbíthatja.

VIII.1.2.2. Pályakezdő kategória:

- a) Az első fordulóban a leadott pályázati anyag alapján a bírálóbizottság előszelekciót végez és kiszűri a szakmai elvárásoknak meg nem felelő pályázatokat.
- b) A második fordulóban a teljes pályázati dokumentáció alapján a bírálóbizottság kiválasztja az első 30 pályázót.
- c) A harmadik fordulóban a bírálóbizottság szakmai interjúra hívja a pályázókat.
- d) Az utolsó fordulóban a bírálóbizottság közzéteszi a nyertesek névsorát. Az első 20 helyezettet szerződéskötésre invitálja. Amennyiben valamelyik nyertes pályázóval nem sikerül megegyeznie a szerződés feltételeiben, felveszi a kapcsolatot a tartaléklista soron következő helyezettjeivel.
- e) A pályázat nyerteseinek a KMTG 1 évre szóló tanulmányi támogatást ítél meg, mellyel az oktatásban való részvétel feltételeit biztosítja. Amennyiben a nyertes pályázó vállalt kötelezettségeit teljesíti, és eleget tesz az Íróakadémia elvárásainak, a támogatás folyósítását a KMTG 1+1 évre meghosszabbíthatja.

VIII.1.2.3. Amennyiben nem érkezik megfelelő számú pályázat, vagy a KMTG által felkért szakmai zsűri a beérkezett pályázati anyagokat nem találja kielégítő minőségűnek, fenntartja annak a jogát, hogy a meghirdetett két kategóriában nem minden helyre javasol pályázatot.

VIII. 2. Az akadémiai év felosztása

Az Előretolt Helyőrség Íróakadémia oktatási tevékenysége két szemeszterből tevődik össze:

- 1) Az első szemeszter az adott évi felvételik lebonyolítása és eredményhirdetése után az adott naptári év májusa és októbere között zajlik, végpontja a karácsonyi könyves szezon előkészítése.
- 2) A második szemeszter ezt követően, csúsztatva, novembertől áprilisig tart, végpontja az Ünnepi Könyvhét kiadványainak és programjainak előkészítése.

VIII. 3. Az oktatási tevékenység céljai és részei

Az Előretolt Helyőrség Íróakadémia oktatási tevékenysége négy részterület együttes tevékenységéből tevődik össze:

VIII.3.1. Az oktatás célja elsősorban a támogatást elnyert hallgatók szakmai továbbképzése; látókörének tágítása; tehetségének egyénre szabott fejlesztése; szakmai, írástechnikai és előadói képességeinek fejlesztése – mind elméleti, mind gyakorlati szempontok szerint.

VIII.3.2. Az oktatás célja másodsorban a hallgatók bevezetése a kortárs magyar szépirodalom világába és az „írói élet” napi gyakorlatába.

- A hallgatók az oktatás során
 - a) megismerik a kortárs magyar és nemzetközi irodalom és ehhez kapcsolódó egyetemi/tudományos világ intézményrendszerét, fontosabb szereplőit és résztvevőit,
 - b) a pályázatírás és elszámolás mikéntjét,
 - c) a szükséges gazdasági, szerzői és egyéb jogi, illetve bürokratikus ügyintézés szükséges alapjait,
 - d) a különböző irodalmi PR- és marketingtevékenység rutinszerű használatát,

- e) a különböző online felületek, CMS-rendszerek, blogmotorok és közösségi oldalak rutinszerű használatát,
- f) a kiadói és műszaki szerkesztés, tipográfia és tördelés, borító- és képszerkesztés elengedhetetlen alapjait.

VIII.3.3. Az oktatás célja harmadsorban a felvett hallgatók irodalmi pályára állítása, önálló köteteinek gondos előkészítése, szerkesztése és a megjelenő kötetek utóéletének tudatos és közös gondozása.

VIII.3.4. Az oktatás célja negyedsorban a hallgatók egymást segítő és támogató szakmai, illetve baráti közösségének létrehozása, mely során a résztvevők megtanulják a közösségben rejlő lehetőséget kihasználását – jelentsen ez csapatmunkát, kreatív közösséget vagy egymás műveit értő módon kritizáló alkotók művészi együttműködését.

VIII. 4. Az oktatási tevékenység tantárgyi felosztása

Az oktatási tevékenység több, különböző típusú és struktúrájú egységből áll össze, melyek a következők:

- a) a KMTG oktatói által meghirdetett tematikus előadások, szemináriumok, képzések és egyéb oktatáshoz javasolt, azt kiegészítő tevékenységei;
- b) a KMTG oktatóinak egyénre szabott mentorálási tevékenysége;
- c) a pályázati úton felvett mentorok előadásai, szemináriumai, mesterkurzusai és egyéb oktatáshoz javasolt, azt kiegészítő tevékenységei;
- d) a KMTG által felkért magyar vagy külföldi előadók előadásai, szemináriumai és mesterkurzusai.

VIII.4.a. A KMTG oktatóinak meghirdetett tematikus előadásai, szemináriumai, képzései és egyéb oktatáshoz javasolt, azt kiegészítő tevékenysége:

- 1) Az Íróakadémia vezetősége (ügyvezető igazgató, projektmenedzser, tanulmányi igazgató) minden szemesztert megelőzően felkéri az oktatókat kurzusok megtartására.
- 2) Az oktatóknak lehetőségük van kurzusok és tematikák javasolására, mely javaslatokat az Íróakadémia vezetősége maximálisan figyelembe vesz, és amely alapján kidolgozza az adott szemeszter tanulmányi- és órarendjét.
- 3) Az Íróakadémia vezetősége (ügyvezető igazgató, projektmenedzser, tanulmányi igazgató) minden szemesztert megelőzően összeállítja a szemeszter tantárgyi rendszerét és órarendjét.
- 4) Az oktatók által tartott órák a pályakezdő kategória hallgatói számára kötelezőek, a mentorok számára ajánlottak és fakultatívak.
- 5) Az órai jelenlételet jelenléti ív kitöltése igazolja, melyet az oktatónak havonta le kell adnia a KMTG irodájában. Az óráról való távolmaradást az oktatóknak legalább 24 órával az óra megkezdése előtt jeleznie kell a tanulmányi igazgatónak és a KMTG irodája felé – kivéve a vis maior eseteket. Egy szemeszterben oktatónként legfeljebb két óra távolmaradás igazolható ilyen formában, az e fölötti hiányzásokat orvosi igazolás bemutatásával kell igazolni. A hallgatók egy szemeszterben legfeljebb három órától hiányozhatnak kurzusonként, az e fölötti hiányzásokat orvosi igazolás bemutatásával kell igazolni. Nagy távolságra lakó hallgatók esetében egyéni elbírálás alapján több hiányzást is igazolhat az oktató, amennyiben – megítélése szerint – a távolmaradás nem megy az oktatás rovására.
- 6) Az oktatási tevékenység lebonyolításra a KMTG termet és eszközöket biztosít.

VIII.4.b. A KMTG oktatóinak egyénre szabott mentorálási tevékenysége:

- 1) Az egyénre szabott mentorálási tevékenység célja a felvételt nyert hallgatók egyéni igényei, képességei és tehetsége szerinti mentorálási, konzultációs tevékenység.
- 2) Az Íróakadémia vezetősége (ügyvezető igazgató, projektmenedzser, tanulmányi igazgató) minden szemesztert megelőzően felkéri az oktatókat, hogy a pályakezdő,

illetve a mentor kategória hallgatóit osszák fel egymás között, mely alapján majd az adott szemeszterben megkezdődhet az egyéni konzultációs, mentori folyamat.

- 3) Az egyénre szabott konzultációs, mentorálási tevékenység nincsen helyhez kötve, ugyanúgy folyhat a KMTG által biztosított tanteremben, mint ettől független helyszíneken, illetve bármilyen kommunikációs csatornán.
- 4) Az oktatóknak az általuk folytatott egyénre szabott mentorálási tevékenységük előrehaladásának igazolására a szerződésük szerinti beszámolási kötelezettség vonatkozik.
- 5) Az oktatóknak kötelességük jelezni a tanulmányi igazgató, illetve a KMTG irodája felé, amennyiben a rájuk bízott hallgatók nem vesznek részt a mentorálási tevékenységben. Ilyen esetekben az Íróakadémia vezetősége írásbeli figyelmeztetést küld, végső esetben szerződést bont.
- 6) A hallgatóknak az egyénre szabott mentorálási kötelezettségükről beszámolási kötelezettségük nincsen. Ennek igazolására a szerződésükben meghatározott időközönként leadott szövegmutatványok szolgálnak.
- 7) A hallgatóknak kötelességük jelezni a tanulmányi igazgató, illetve a KMTG irodája felé, amennyiben a mentoruk elhanyagolja az elvárható oktatási/mentorálási tevékenységet. Ilyen esetekben az Íróakadémia vezetősége írásbeli figyelmeztetést küld, végső esetben szerződést bont.

VIII.4.c. A pályázati úton felvett mentorok előadásai, szemináriumai, mesterkurzusai és egyéb oktatáshoz javasolt, azt kiegészítő tevékenységei

- 1) Az Íróakadémia mentorainak szerződésben foglalt és részletezett kötelességük részt venni az Íróakadémia képzési rendszerében – mentorként, oktatóként, előadóként.
- 2) A mentorok által tartott előadások, szemináriumok, mesterkurzusok és egyéb oktatáshoz javasolt, azt kiegészítő tevékenységek célja az Íróakadémia oktatási tevékenységének minél komplexebbé, sokrétűbbé tétele – melyben az Íróakadémia vezetősége számít a felvett mentorok egyéni élet- vagy alkotói tapasztalataira,

(szak)specifikus ismereteire, gyakorlati vagy elméleti tudására, illetve alkotói és esztétikai világlátására.

- 3) Az Íróakadémia vezetősége (ügyvezető igazgató, projektmenedzser, tanulmányi igazgató) minden szemesztert megelőzően felkéri a mentorokat kurzusok, előadások, mesterkurzusok megtartására. A mentoroknak lehetőségük van kurzusok és tematikák javasolására, mely javaslatokat az Íróakadémia vezetősége maximálisan figyelembe veszi, és amely alapján kidolgozza az adott szemeszter tanulmányi és órarendjét.
- 4) A mentorok által tartandó kurzusok, előadások, mesterkurzusok az adott szemeszter elején, de legkésőbb a kurzus tartása előtt egy hónappal meghirdetésre kerülnek. A mentorok által tartott órák a pályakezdő kategória hallgatói számára kötelezőek, a mentorok számára ajánlottak és fakultatívak.
- 5) Az órai jelenlétet jelenléti ív kitöltése igazolja, melyet a kurzust tartó mentornak a kurzust megtartását követően le kell adnia a KMTG irodájában. Az óráról való távolmaradást a mentornak legalább 24 órával az óra megkezdése előtt jeleznie kell a tanulmányi igazgatónak és a KMTG irodája felé – kivéve a vis maior eseteket. Egy szemeszterben mentoronként legfeljebb egy óra távolmaradás igazolható ilyen formában, az e fölötti hiányzásokat orvosi igazolás bemutatásával kell igazolni. A hallgatók egy szemeszterben legfeljebb három óráról hiányozhatnak kurzusonként, az e fölötti hiányzásokat orvosi igazolás bemutatásával kell igazolni.

VIII.4.d. A KMTG által felkért magyar vagy külföldi előadók előadásai, szemináriumai és mesterkurzusai:

- 1) A felkért magyar vagy külföldi előadók (alkotók, művészek, egyetemi és/vagy akadémiai szaktekintélyek, kiadói, jogi, gazdasági vagy más területek szakemberei) által tartott előadások, szemináriumok, mesterkurzusok és egyéb oktatáshoz javasolt, azt kiegészítő tevékenységek célja az Íróakadémia oktatási tevékenységének minél komplexebbé, sokrétűbbé, színesebbé és változatosabbá tétele.

- 2) Az Íróakadémia vezetősége (ügyvezető igazgató, projektmenedzser, tanulmányi igazgató) minden szemesztert megelőzően felkéri az oktatókat, mentorokat és pályakezdőket a meghívott előadók személyére történő javaslatlételre. A javaslatokat figyelembe véve a KMTG megkeresi a kiválasztott előadókat és felkéri őket előadás tartására.
- 3) A felkért magyar vagy külföldi előadók által tartandó kurzusok, előadások, mesterkurzusok az adott szemeszter elején, de legkésőbb a kurzus/előadás tartása előtt egy hónappal meghirdetésre kerülnek. A mentorok által tartott órák a pályakezdő kategória hallgatói számára kötelezőek, a mentorok számára ajánlottak és fakultatívak.
- 4) Az előadáson való jelenlétet jelenléti ív kitöltése igazolja, melyet a tanulmányi igazgatónak az előadás megtartását követően le kell adnia a KMTG irodájában.

VIII. 5. Az oktatási tevékenység fókuszpontjai – könyvkiadás

VIII.5.1. A KMTG és az Előretolt Helyőrség Íróakadémia a fentebb részletezett folyamatos képzések melletti további céljai:

- a) magyar és idegen nyelvű antológiák kiadása, melyben az oktatók, mentorok és a pályakezdők arra érdemes műveivel a lehető legszélesebb olvasóközönség felé kívánja reprezentálni az íróképzés során létrejött szellemi alkotásokat és ezek alkotóit;
- b) a pályakezdők eljuttatása az első önálló kötetükig – a lehetőségeket figyelembe véve;
- c) a mentorok pályázati anyagában jelzett alkotói terv kivitelezésének segítése, a támogatott időszakban létrejövő alkotások minőségének javítása, az erről való párbeszéd kezdeményezése – szervezett keretek között.

VIII.5.2. Az Előretolt Helyőrség Íróakadémia ennek érdekében ún. „belső védések” rendszerének kísérleti bevezetését indítja el, mely:

- a) pályakezdők esetében magában foglalja a megelőző időszakban létrejött mű(vek) leadását és az Íróakadémia keretei között történő előadását;
- b) mentorok esetében magában foglalja a megelőző időszakban létrejött mű(vek) leadását és az Íróakadémia keretei között történő előadását.

VIII.5.2.1. Az ún. „belső védeés” céljai:

- a) a felvett pályázók alkotói arculatának, ars poeticájának, illetve a támogatási időszakban létrejött műveinek kölcsönös bemutatása és megismerése;
- b) a támogatási időszakban létrejött művek és ezek előadásának értő egyéni és közösségi kritikája, mely jelen keretek között a legfontosabb belső visszajelzés az alkotó, illetve mentora tevékenységére vonatkozóan;
- c) a támogatási időszakban létrejött művek kiadónak történő kiajánlása, kiadó által történő megjelentetése előtti „utolsó” belső/szervezeti visszajelzések és kritikák megtételére való lehetőség, melyek feladata a mű esetleges koncepcióbeli vagy esztétikai hibáira és/vagy hiányosságaira való rámutatás és ezek megbeszélése;
- d) a támogatási időszakban létrejövő, nem megfelelő minőségű munkák kiszűrése, melyet követően az Íróakadémia vezetősége, oktatói az adott pályázóval és mentorával közösen határoznak az esetleges folytatásról.

VIII.5.2.2. A „belső védeésen” való részvétel minden felvett pályázó számára legalább egyszer kötelező a támogatott időszak alatt.

VIII.5.2.3. Az ún. „belső védeések” időpontjait az adott szemesztert megelőzően az Íróakadémia vezetősége pályakezdők esetében az oktatókkal, mentorok esetében a mentorokkal konzultálva állapítja meg, melyet a szemeszter elején az Íróakadémia teljes tagságának kiküld.

VIII.5.2.4. Az ún. „belső védeések” felépítése:

a) pályakezdők esetében:

- (1) az ún. „belső védés” előtt legalább két héttel az elkészült szövegek leadása, mely szövegmutatvány kiküldésre kerül az Íróakadémia teljes tagságának előzetes felkészülésre, elolvasásra;
- (2) az ún. „belső védés” során a pályakezdő oktatója/mentora röviden bemutatja az alkotási folyamatot, ismerteti és ajánlja a munkát;
- (3) ezt követően a pályakezdő rövid önálló irodalmi előadást tart művéből (melyet szabadon egészíthet ki színházi, színpadi, zenei, vizuális és egyéb elemekkel);
- (4) az előadást követően az Íróakadémia teljes jelenlévő tagsága kitölti az előadás előtt kiosztott anonim értékelőlapokat, mely tartalmaz egyrészt számszerűsíthető, másrészt szubjektív értékítéletet tartalmazó részegységeket – mind a megismert, előadott szövegekre, mind az előadásra vonatkozóan;
- (5) az előadás után lehetőség adódik személyes szóbeli vélemény kinyilvánítására is;
- (6) az ún. „belső védést” követően a tanulmányi igazgató összegzi a formanyomtatványokat, és ennek eredményéről értesíti egyrészt a pályakezdőt, másrészt az oktatóját.

b) mentorok esetében:

- 1) az ún. „belső védés” előtt legalább két héttel az elkészült szövegek leadása, mely szövegmutatvány kiküldésre kerül az Íróakadémia teljes tagságának előzetes felkészülésre, elolvasásra;
- (2) az ún. „belső védés” során a mentor röviden bemutatja az alkotási folyamatot, ismerteti és ajánlja a munkáját;
- (3) ezt követően a mentor rövid önálló irodalmi előadást tart művéből (melyet szabadon egészíthet ki színházi, színpadi, zenei, vizuális és egyéb elemekkel);
- (4) az előadást követően az Íróakadémia teljes jelenlévő tagsága kitölti az előadás előtt kiosztott anonim értékelőlapokat, mely tartalmaz egyrészt számszerűsíthető,

másrészt szubjektív értékítéletet tartalmazó részegységeket – mind a megismert, előadott szövegekre, mind az előadásra vonatkozóan;

(5) az előadás után an lehetőség személyes szóbeli vélemény kinyilvánítására is;

(6) az ún. „belső védést” követően a tanulmányi igazgató összegzi a formanyomtatványokat, és ennek eredményéről értesíti a mentort.

VIII.5.2.5. Az ún „belső védéseken” való megjelenés:

a) Az Íróakadémia teljes tagsága számára kötelező. A jelenlétet jelenléti ív kitöltése igazolja, melyet a tanulmányi igazgatónak a „belső védés” megtartását követően le kell adnia a KMTG irodájában.

b) Az vizgáról való távolmaradást a vizsgázónak legalább 24 órával a „belső védés” megkezdése előtt jeleznie kell a tanulmányi igazgatónak és a KMTG irodája felé – kivéve a vis maior eseteket.

c) Az vizgáról való távolmaradást a tagság más tagjainak legalább 24 órával a „belső védés” megkezdése előtt jeleznie kell a tanulmányi igazgatónak és a KMTG irodája felé – kivéve a vis maior eseteket.

d) Egy szemeszterben legfeljebb egy távolmaradás igazolható ilyen formában, az e fölötti hiányzásokat orvosi igazolás bemutatásával kell igazolni.

IX. Egyéb, az Íróakadémia céljaival összefüggő tevékenységek és programok

- 9.1. Az Íróakadémia támogatja és bátorítja az oktatók, mentorok és hallgatók intézményen belüli, valamint hazai és külföldi művészeti programokban való részvételét.
- 9.2. Az Íróakadémia anyagi és pénzügyi forrásai függvényében támogatja olyan művészeti és kulturális tevékenységek létrehozatalát és folytatását, amelyek megfelelnek a küldetés-nyilatkozatában vállaltaknak, hozzájárulnak az Íróakadémia hírnevének javításához és a résztvevők szakmai fejlődéséhez.
- 9.3. Az Íróakadémia törekszik a társművészetekkel való együttműködésre.
- 9.4. Az Íróakadémia anyagi és pénzügyi forrásai függvényében hozzájárul olyan alkotótáborok létrejöttéhez vagy működtetéséhez, amely a tagok szakmai fejlődését elősegíti, művészeti pályájuk szempontjából fontos lehet.
- 9.5. Az Íróakadémia törekszik az együttműködésre minden olyan magyar vagy külföldi intézménnyel, fórummal, műhellyel vagy személlyel, amely és aki az akadémiai közösség szakmai és művészi fejlődését elősegítheti. Az együttműködés tartalmát és formáját az éppen adott lehetőségekhez igazítják.

X. Az Íróakadémia kiadványai

Honlap

- 10.1. Az Íróakadémia honlapja élő fórum, tartalmában és irányultságában tükröznie kell az Íróakadémián folyó munkát. Követi az aktuális trendeket, él mindazokkal az infokommunikációs lehetőségekkel és megoldásokkal, amelyekkel minél szélesebb olvasóközönséget szólíthat meg.
- 10.2. Az Íróakadémia honlapját az akadémiai közösségből választott és kinevezett önálló szerkesztőség működteti. Ötleteket, javaslatokat bárki megfogalmazhat az akadémiai közösségen belül.
- 10.3. Az Íróakadémia törekszik arra, hogy a honlapon kívül minden olyan közösségi médiumban, alternatív nyilvánossági fórumon jelen legyen, amelyet a vezetőség hasznosnak és szükségesnek ítél. Mindezen megnyilvánulási formákat integrálni kell az Íróakadémia honlapjába.

Könyvsorozatok

10.4. Az Íróakadémia törekszik arra, hogy neves könyvkiadókkal partnerségben megjelentesse az akadémiai közösség tagjainak arra érdemesült műveit. A megjelentetendő műveket többlépcsős és többszűrős válogatás után jelöli ki az Íróakadémia vezetősége, nem alanyi jog.

10.5. Az Íróakadémia ugyanakkor nem zárkózik el a valamilyen okból fontos külsős szerzők könyveinek megjelentetésétől sem, amennyiben az elősegíti az akadémiai közösség épülését, szakmai és művészi fejlődését.

10.6. Az Íróakadémia könyvei lehetőség szerint mind nyomtatott, mind pedig e-book formában megjelennek.

10.7. Az Íróakadémia létrehozta, gondozza és rendszeresen frissíti a honlapjáról elérhető Előretolt Helyőrség Könyvtárat.

XI. Egyéb funkcionális egységek

11.1. Tanulószoza

A Tanulószoza a KMTG tulajdonában és adminisztrálásában működő oktatási helyszín. Minden oktatónak és hallgatónak joga van használni előre egyeztetett órarend szerint, ugyanakkor közösségi térként is funkcionál. A Tanulószoza használata a vonatkozó belső rendszabály alapján történik. A Tanulószoza használata során keletkezett károkat a károkozó köteles megtéríteni.

11.2. KMTG-iroda

A KMTG-iroda a tehetséggondozás adminisztratív központja. Az akadémiai közösség tagjai előre egyeztetett időpontban, az Íróakadémiával összefüggő problémáik intézése végett látogathatják. Nem közösségi, és nem oktatási tér.

XII. Fenntartás

Az Íróakadémiát elsősorban a KMTG tartja fenn a Magyarország költségvetéséből biztosított összegből. Az egyéb támogatási lehetőségekről jelen dokumentum 2.2.(20)-as

bekezdésének értelmében a hatályos jogszabályok alapján dönt az Íróakadémia vezetősége.

XIII. Az Íróakadémiai tagság elvesztése

Az Íróakadémia tagja elveszíti tagságát, ha:

- nem teljesíti a szerződésben vállalt kötelezettségeit;
- ha rendszeresen és igazolatlanul távol marad az akadémia által szervezett oktatási és/vagy egyéb programoktól;
- ha nem megfelelő mennyiségű és/vagy minőségű szöveget ad le.

XIV. A Működési és oktatási szabályzat módosítása

Jelen szabályzatot az Íróakadémia vezetőségének felkérésére a KMTG vezetője módosíthatja. Az akadémiai közösség tagjai írásos beadványban javaslatokat tehetnek a Működési és oktatási szabályzat módosítására, amelyet az Íróakadémia vezetősége kötelező módon megvitat.

Ami az adatigénylő konkrét kérdéseit illeti, előjáróban megjegyeznénk: mint minden normális íróakadémia vagy kreatív írás-műhely, az Előretolt Helyőrség Íróakadémia is a sokszínűség elvére épül, melyet oktatói gárdánk egymástól is eltérő tapasztalata, tudása, (próza)poétikája és esztétikája mentén bontakoztatunk ki. Hallgatóink számára biztosítjuk a minél szélesebb körű ismeretek és vélemények megismerését és ezek aktív egymással szembesítését is. A szabályzatban foglalt szempontok és a tantervek ezt a sokszínűséget hivatottak keretek közé rendezni és rendszerezni.

Az Előretolt Helyőrség Íróakadémia oktatási tevékenységének céljait és ennek részeit – ha tetszik, pedagógiai programját és képzési tervét – pontosan körülírja Az Előretolt Helyőrség Íróakadémia Működési és Oktatási Szabályzatának VIII.2. – VIII. 5. pontja, melyeket az adatigénylő szíves kérésére az alábbiakban megismétlünk.

VIII. 2. Az akadémiai év felosztása

Az Előretolt Helyőrség Íróakadémia oktatási tevékenysége két szemeszterből tevődik össze:

- 3) Az első szemeszter az adott évi felvételik lebonyolítása és eredményhirdetése után az adott naptári év májusa és októbere között zajlik, végpontja a karácsonyi könyves szezon előkészítése.
- 4) A második szemeszter ezt követően, csúsztatva, novembertől áprilisig tart, végpontja az Ünnepi Könyvhét kiadványainak és programjainak előkészítése.

VIII. 3. Az oktatási tevékenység céljai és részei

Az Előretolt Helyőrség Íróakadémia oktatási tevékenysége négy részterület együttes tevékenységéből tevődik össze:

VIII.3.1. Az oktatás célja elsősorban a támogatást elnyert hallgatók szakmai továbbképzése; látókörének tágítása; tehetségének egyénre szabott fejlesztése; szakmai, írástechnikai és előadói képességeinek fejlesztése – mind elméleti, mind gyakorlati szempontok szerint.

VIII.3.2. Az oktatás célja másodsorban a hallgatók bevezetése a kortárs magyar szépirodalom világába és az „írói élet” napi gyakorlatába.

- A hallgatók az oktatás során
 - a) megismerik a kortárs magyar és nemzetközi irodalom és ehhez kapcsolódó egyetemi/tudományos világ intézményrendszerét, fontosabb szereplőit és résztvevőit,
 - b) a pályázatírás és elszámolás mikéntjét,
 - c) a szükséges gazdasági, szerzői és egyéb jogi, illetve bürokratikus ügyintézés szükséges alapjait,
 - d) a különböző irodalmi PR- és marketingtevékenység rutinszerű használatát,
 - e) a különböző online felületek, CMS-rendszerek, blogmotorok és közösségi oldalak rutinszerű használatát,
 - f) a kiadói és műszaki szerkesztés, tipográfia és tördelés, borító- és képszerkesztés elengedhetetlen alapjait.

VIII.3.3. Az oktatás célja harmadsorban a felvett hallgatók irodalmi pályára állítása, önálló köteteinek gondos előkészítése, szerkesztése és a megjelenő kötetek utóéletének tudatos és közös gondozása.

VIII.3.4. Az oktatás célja negyedsorban a hallgatók egymást segítő és támogató szakmai, illetve baráti közösségének létrehozása, mely során a résztvevők megtanulják a közösségben rejlő lehetőséget kihasználását – jelentsen ez csapatmunkát, kreatív közösséget vagy egymás műveit értő módon kritizáló alkotók művészi együttműködését.

VIII. 4. Az oktatási tevékenység tantárgyi felosztása

Az oktatási tevékenység több, különböző típusú és struktúrájú egységből áll össze, melyek a következők:

- e) a KMTG oktatói által meghirdetett tematikus előadások, szemináriumok, képzések és egyéb oktatáshoz javasolt, azt kiegészítő tevékenységei;
- f) a KMTG oktatóinak egyénre szabott mentorálási tevékenysége;
- g) a pályázati úton felvett mentorok előadásai, szemináriumai, mesterkurzusai és egyéb oktatáshoz javasolt, azt kiegészítő tevékenységei;
- h) a KMTG által felkért magyar vagy külföldi előadók előadásai, szemináriumai és mesterkurzusai.

VIII.4.a. A KMTG oktatóinak meghirdetett tematikus előadásai, szemináriumai, képzései és egyéb oktatáshoz javasolt, azt kiegészítő tevékenysége:

- 7) Az Íróakadémia vezetősége (ügyvezető igazgató, projektmenedzser, tanulmányi igazgató) minden szemesztert megelőzően felkéri az oktatókat kurzusok megtartására.
- 8) Az oktatóknak lehetőségük van kurzusok és tematikák javasolására, mely javaslatokat az Íróakadémia vezetősége maximálisan figyelembe vesz, és amely alapján kidolgozza az adott szemeszter tanulmányi- és órarendjét.
- 9) Az Íróakadémia vezetősége (ügyvezető igazgató, projektmenedzser, tanulmányi igazgató) minden szemesztert megelőzően összeállítja a szemeszter tantárgyi rendszerét és órarendjét.
- 10) Az oktatók által tartott órák a pályakezdő kategória hallgatói számára kötelezőek, a mentorok számára ajánlottak és fakultatívak.
- 11) Az órai jelenlétet jelenléti ív kitöltése igazolja, melyet az oktatónak havonta le kell adnia a KMTG irodájában. Az óráról való távolmaradást az oktatóknak legalább 24 órával az óra megkezdése előtt jeleznie kell a tanulmányi igazgatónak és a KMTG irodája felé – kivéve a vis maior eseteket. Egy szemeszterben oktatónként legfeljebb

két óra távolmaradás igazolható ilyen formában, az e fölötti hiányzásokat orvosi igazolás bemutatásával kell igazolni. A hallgatók egy szemeszterben legfeljebb három órától hiányozhatnak kurzusonként, az e fölötti hiányzásokat orvosi igazolás bemutatásával kell igazolni. Nagy távolságra lakó hallgatók esetében egyéni elbírálás alapján több hiányzást is igazolhat az oktató, amennyiben – megítélése szerint – a távolmaradás nem megy az oktatás rovására.

12) Az oktatási tevékenység lebonyolításra a KMTG termet és eszközöket biztosít.

VIII.4.b. A KMTG oktatóinak egyénre szabott mentorálási tevékenysége:

- 8) Az egyénre szabott mentorálási tevékenység célja a felvételt nyert hallgatók egyéni igényei, képességei és tehetsége szerinti mentorálási, konzultációs tevékenység.
- 9) Az Íróakadémia vezetősége (ügyvezető igazgató, projektmenedzser, tanulmányi igazgató) minden szemesztert megelőzően felkéri az oktatókat, hogy a pályakezdő, illetve a mentor kategória hallgatóit osszák fel egymás között, mely alapján majd az adott szemeszterben megkezdődhet az egyéni konzultációs, mentori folyamat.
- 10) Az egyénre szabott konzultációs, mentorálási tevékenység nincsen helyhez kötve, ugyanúgy folyhat a KMTG által biztosított tanteremben, mint ettől független helyszíneken, illetve bármilyen kommunikációs csatornán.
- 11) Az oktatóknak az általuk folytatott egyénre szabott mentorálási tevékenységük előrehaladásának igazolására a szerződésük szerinti beszámolási kötelezettség vonatkozik.
- 12) Az oktatóknak kötelességük jelezni a tanulmányi igazgató, illetve a KMTG irodája felé, amennyiben a rájuk bízott hallgatók nem vesznek részt a mentorálási tevékenységben. Ilyen esetekben az Íróakadémia vezetősége írásbeli figyelmeztetést küld, végső esetben szerződést bont.
- 13) A hallgatóknak az egyénre szabott mentorálási kötelezettségükről beszámolási kötelezettségük nincsen. Ennek igazolására a szerződésükben meghatározott időközönként leadott szövegmutatványok szolgálnak.

14) A hallgatónak kötelességük jelezni a tanulmányi igazgató, illetve a KMTG irodája felé, amennyiben a mentoruk elhanyagolja az elvárható oktatási/mentorálási tevékenységet. Ilyen esetekben az Íróakadémia vezetősége írásbeli figyelmeztetést küld, végső esetben szerződést bont.

VIII.4.c. A pályázati úton felvett mentorok előadásai, szemináriumai, mesterkurzusai és egyéb oktatáshoz javasolt, azt kiegészítő tevékenységei

- 6) Az Íróakadémia mentorainak szerződésben foglalt és részletezett kötelességük részt venni az Íróakadémia képzési rendszerében – mentorként, oktatóként, előadóként.
- 7) A mentorok által tartott előadások, szemináriumok, mesterkurzusok és egyéb oktatáshoz javasolt, azt kiegészítő tevékenységek célja az Íróakadémia oktatási tevékenységének minél komplexebbé, sokrétűbbé tétele – melyben az Íróakadémia vezetősége számít a felvett mentorok egyéni élet- vagy alkotói tapasztalataira, (szak)specifikus ismereteire, gyakorlati vagy elméleti tudására, illetve alkotói és esztétikai világlátására.
- 8) Az Íróakadémia vezetősége (ügyvezető igazgató, projektmenedzser, tanulmányi igazgató) minden szemesztert megelőzően felkéri a mentorokat kurzusok, előadások, mesterkurzusok megtartására. A mentoroknak lehetőségük van kurzusok és tematikák javasolására, mely javaslatokat az Íróakadémia vezetősége maximálisan figyelembe veszi, és amely alapján kidolgozza az adott szemeszter tanulmányi és órarendjét.
- 9) A mentorok által tartandó kurzusok, előadások, mesterkurzusok az adott szemeszter elején, de legkésőbb a kurzus tartása előtt egy hónappal meghirdetésre kerülnek. A mentorok által tartott órák a pályakezdő kategória hallgatói számára kötelezőek, a mentorok számára ajánlottak és fakultatívak.
- 10) Az órai jelenlétet jelenléti ív kitöltése igazolja, melyet a kurzust tartó mentornak a kurzust megtartását követően le kell adnia a KMTG irodájában. Az óráról való távolmaradást a mentornak legalább 24 órával az óra megkezdése előtt jeleznie kell a tanulmányi igazgatónak és a KMTG irodája felé – kivéve a vis maior eseteket. Egy

szemeszterben mentoronként legfeljebb egy óra távolmaradás igazolható ilyen formában, az e fölötti hiányzásokat orvosi igazolás bemutatásával kell igazolni. A hallgatók egy szemeszterben legfeljebb három órától hiányozhatnak kurzusonként, az e fölötti hiányzásokat orvosi igazolás bemutatásával kell igazolni.

VIII.4.d. A KMTG által felkért magyar vagy külföldi előadók előadásai, szemináriumai és mesterkurzusai:

- 5) A felkért magyar vagy külföldi előadók (alkotók, művészek, egyetemi és/vagy akadémiai szaktekintélyek, kiadói, jogi, gazdasági vagy más területek szakemberei) által tartott előadások, szemináriumok, mesterkurzusok és egyéb oktatáshoz javasolt, azt kiegészítő tevékenységek célja az Íróakadémia oktatási tevékenységének minél komplexebbé, sokrétűbbé, színesebbé és változatosabbá tétele.
- 6) Az Íróakadémia vezetősége (ügyvezető igazgató, projektmenedzser, tanulmányi igazgató) minden szemesztert megelőzően felkéri az oktatókat, mentorokat és pályakezdőket a meghívott előadók személyére történő javaslattételre. A javaslatokat figyelembe véve a KMTG megkeresi a kiválasztott előadókat és felkéri őket előadás tartására.
- 7) A felkért magyar vagy külföldi előadók által tartandó kurzusok, előadások, mesterkurzusok az adott szemeszter elején, de legkésőbb a kurzus/előadás tartása előtt egy hónappal meghirdetésre kerülnek. A mentorok által tartott órák a pályakezdő kategória hallgatói számára kötelezőek, a mentorok számára ajánlottak és fakultatívak.
- 8) Az előadáson való jelenlétet jelenléti ív kitöltése igazolja, melyet a tanulmányi igazgatónak az előadás megtartását követően le kell adnia a KMTG irodájában.

VIII. 5. Az oktatási tevékenység fókuszpontjai – könyvkiadás

VIII.5.1. A KMTG és az Előretolt Helyőrség Íróakadémia a fentebb részletezett folyamatos képzések melletti további céljai:

- d) magyar és idegen nyelvű antológiák kiadása, melyben az oktatók, mentorok és a pályakezdők arra érdemes műveivel a lehető legszélesebb olvasóközönség felé kívánja reprezentálni az íróképzés során létrejött szellemi alkotásokat és ezek alkotóit;
- e) a pályakezdők eljuttatása az első önálló kötetükig – a lehetőségeket figyelembe véve;
- f) a mentorok pályázati anyagában jelzett alkotói terv kivitelezésének segítése, a támogatott időszakban létrejövő alkotások minőségének javítása, az erről való párbeszéd kezdeményezése – szervezett keretek között.

VIII.5.2. Az Előretolt Helyőrség Íróakadémia ennek érdekében ún. „belső védések” rendszerének kísérleti bevezetését indítja el, mely:

- c) pályakezdők esetében magában foglalja a megelőző időszakban létrejött mű(vek) leadását és az Íróakadémia keretei között történő előadását;
- d) mentorok esetében magában foglalja a megelőző időszakban létrejött mű(vek) leadását és az Íróakadémia keretei között történő előadását.

VIII.5.2.1. Az ún. „belső védés” céljai:

- e) a felvett pályázók alkotói arculatának, ars poeticájának, illetve a támogatási időszakban létrejött műveinek kölcsönös bemutatása és megismerése;
- f) a támogatási időszakban létrejött művek és ezek előadásának értő egyéni és közösségi kritikája, mely jelen keretek között a legfontosabb belső visszajelzés az alkotó, illetve mentora tevékenységére vonatkozóan;
- g) a támogatási időszakban létrejött művek kiadónak történő kiajánlása, kiadó által történő megjelentetése előtti „utolsó” belső/szervezeti visszajelzések és kritikák megtételére való lehetőség, melyek feladata a mű esetleges koncepcióbeli vagy esztétikai hibáira és/vagy hiányosságaira való rámutatás és ezek megbeszélése;

h) a támogatási időszakban létrejövő, nem megfelelő minőségű munkák kiszűrése, melyet követően az Íróakadémia vezetősége, oktatói az adott pályázóval és mentorával közösen határoznak az esetleges folytatásról.

VIII.5.2.2. A „belső védésen” való részvétel minden felvett pályázó számára legalább egyszer kötelező a támogatott időszak alatt.

VIII.5.2.3. Az ún. „belső védések” időpontjait az adott szemesztert megelőzően az Íróakadémia vezetősége pályakezdők esetében az oktatókkal, mentorok esetében a mentorokkal konzultálva állapítja meg, melyet a szemeszter elején az Íróakadémia teljes tagságának kiküld.

VIII.5.2.4. Az ún. „belső védések” felépítése:

c) pályakezdők esetében:

- (1) az ún. „belső védés” előtt legalább két héttel az elkészült szövegek leadása, mely szövegmutatvány kiküldésre kerül az Íróakadémia teljes tagságának előzetes felkészülésre, elolvasásra;
- (2) az ún. „belső védés” során a pályakezdő oktatója/mentora röviden bemutatja az alkotási folyamatot, ismerteti és ajánlja a munkát;
- (3) ezt követően a pályakezdő rövid önálló irodalmi előadást tart művéből (melyet szabadon egészíthet ki színházi, színpadi, zenei, vizuális és egyéb elemekkel);
- (4) az előadást követően az Íróakadémia teljes jelenlévő tagsága kitölti az előadás előtt kiosztott anonim értékelőlapokat, mely tartalmaz egyrészt számszerűsíthető, másrészt szubjektív értékítéletet tartalmazó részegységeket – mind a megismert, előadott szövegekre, mind az előadásra vonatkozóan;
- (5) az előadás után lehetőség adódik személyes szóbeli vélemény kinyilvánítására is;

(6) az ún. „belső védést” követően a tanulmányi igazgató összegzi a formanyomtatványokat, és ennek eredményéről értesíti egyrészt a pályakezdőt, másrészt az oktatóját.

d) mentorok esetében:

1) az ún. „belső védés” előtt legalább két héttel az elkészült szövegek leadása, mely szövegmutatvány kiküldésre kerül az Íróakadémia teljes tagságának előzetes felkészülésre, elolvasásra;

(2) az ún. „belső védés” során a mentor röviden bemutatja az alkotási folyamatot, ismerteti és ajánlja a munkáját;

(3) ezt követően a mentor rövid önálló irodalmi előadást tart művéből (melyet szabadon egészíthet ki színházi, színpadi, zenei, vizuális és egyéb elemekkel);

(4) az előadást követően az Íróakadémia teljes jelenlévő tagsága kitölti az előadás előtt kiosztott anonim értékelőlapokat, mely tartalmaz egyrészt számszerűsíthető, másrészt szubjektív értékítéletet tartalmazó részegységeket – mind a megismert, előadott szövegekre, mind az előadásra vonatkozóan;

(5) az előadás után an lehetőség személyes szóbeli vélemény kinyilvánítására is;

(6) az ún. „belső védést” követően a tanulmányi igazgató összegzi a formanyomtatványokat, és ennek eredményéről értesíti a mentort.

VIII.5.2.5. Az ún „belső védéseken” való megjelenés:

a) Az Íróakadémia teljes tagsága számára kötelező. A jelenlétet jelenléti ív kitöltése igazolja, melyet a tanulmányi igazgatónak a „belső védés” megtartását követően le kell adnia a KMTG irodájában.

b) Az vizsgáról való távolmaradást a vizsgázónak legalább 24 órával a „belső védeés” megkezdése előtt jeleznie kell a tanulmányi igazgatónak és a KMTG irodája felé – kivéve a vis maior eseteket.

c) Az vizsgáról való távolmaradást a tagság más tagjainak legalább 24 órával a „belső védeés” megkezdése előtt jeleznie kell a tanulmányi igazgatónak és a KMTG irodája felé – kivéve a vis maior eseteket.

d) Egy szemeszterben legfeljebb egy távolmaradás igazolható ilyen formában, az e fölötti hiányzásokat orvosi igazolás bemutatásával kell igazolni.

Az Előretolt Helyőrség Íróakadémia Működési és Oktatási Szabályzatának VIII.4.a) pontja szerint az oktatás egyik alapja „a KMTG oktatói által meghirdetett tematikus előadások, szemináriumok, képzések és egyéb oktatáshoz javasolt, azt kiegészítő tevékenységei”, mely az első, illetve a második szemeszterben az alábbi, rendszeresen megtartott kurzusok (előadások és szemináriumok), illetve tematikák szerint kerül megvalósításra:

A professzionális önmenedzsment gyakorlati alapjai (Demeter Andrea)

A kurzus célja:

A KMTG kiemelt feladatának tekinti, hogy a hallgatók – alkotói tehetségük fejlesztésén túl – képessé váljanak megszerzett tudásuk piacképessé tételére, tudásuk gyakorlati alkalmazására akár saját szerzői karrierjük tudatos építésekor, akár különböző kulturális projektek értékes közreműködőjeként. A bevezető kurzus célja az ehhez minimálisan szükséges elméleti ismeretek (jogi, pénzügyi és marketing alapok, intézményi struktúra, kultúrafinanszírozási modellek) elsajátítása, illetve a tanultak gyakorlati alkalmazása, az

önmenedzseléshez szükséges praktikus készségek fejlesztése. A kurzus alapozó jellegű, elsősorban a karriertervezéshez, szakmai elinduláshoz szükséges alapok lefektetését célozza, ugyanakkor megteremti a lehetőséget az egyéni képességeket, ambíciókat figyelembe vevő későbbi specializációra is.

A képzés szigorúan gyakorlatorientált, ennek megfelelően az egyes témakörök feldolgozásának menete a következő:

1. elméleti megalapozás, alapfogalmak tisztázása
2. valós műfaji példák (pályázatok/projektleírások/szerződések stb.) összehasonlító elemzése
3. a hallgatók saját verzióinak előállítása és csoportos értékelése

Részletes tematika:

- **A karriertervezés alapjai:** Egyéni készség- és képességfelmérés, kariervágyak és ambíciók. Elsajátítandó műfajok: önéletrajz, kísérőlevél, motivációs levél és állásinterjú, kiadókkal/szerkesztőségekkel való kapcsolatfelvétel.

Gyakorlati feladat: Saját önéletrajz elkészítése, valósan létező álláshirdetésekhöz való adaptálása, állásinterjú helyzeteinek modellezése csoportokban.

- **Adminisztratív készségek fejlesztése:** Adatrögzítés és -nyilvántartás, dokumentumkészítés és -szerkesztés, irodai és kommunikációs eszközök kezelése, kiadványszerkesztés, prezentációkészítés, számítógépes irodai alkalmazások.

Gyakorlati feladat: Valósan létező projekt dokumentációjának elkészítése különböző műfajokban és változatokban: szöveges beszámoló, excel, prezentáció stb.

- **A hatékony és rendszerezett munkavégzés alapjai:** Ütemtervek, határidők, tevékenységek priorizálása, fontossági és sürgősségi rangsorok, feladatok delegálása, koordinálása és számonkérése, csoportmunka. Az irodavezetői tevékenység feladatkörei.

Gyakorlati feladat: Ugyanazon közös projekt részfeladatokra bontása, a feladatok delegálása a csoport tagjainak, nyomonkövetés, számonkérés és ellenőrzés, a végeredmények összehasonlítása, tanulságok levonása.

- **A kulturális finanszírozás modelljei:** Állami támogatások (pályázatok, művészeti díjak, ösztöndíjak), kulturális alapok, normatív és projekttámogatások, adományok, szponzoráció, saját bevételek. Az EMMI, NKA, MMA intézményrendszere, működése. Pályázatfigyelés.

Gyakorlati feladat: Egy valóban létező kulturális projekt lehetséges pályázati és egyéb bevételi forrásainak összegyűjtése, listázása határidők, tennivalók, beadandó mellékletek stb. figyelembevételével.

- **Pályázatírás:** Pályázatfigyelés, pályázati dokumentáció összeállítása: szerzői koncepció, pályázati törzsanyag és kötelező mellékletei, elektronikus regisztráció, pályázati ügyintézés, módosítás és hiánypótlás.

Gyakorlati feladat: Egy valóban létező kulturális projekt teljes pályázati anyagának összeállítása egy érvényesen kiírt pályázatra vonatkozóan.

- **Jogi és pénzügyi alapismeretek:** A számla kitöltésétől az adóbevallás elkészítéséig. Egyéni vállalkozás indítása. Pénzügyi tervezés, éves költségvetés és projektköltségvetés, pénzügyi elszámolás. Nonprofit szféra és profitorientált kulturális vállalkozások.

Gyakorlati feladat: A korábbi pályázati anyag kiegészítése a költségvetéssel illetve a pénzügyi elszámolással.

- **Kommunikáció, reklám, marketing, PR:** Arculattervezés, brandépítés, honlap, közösségi média használata, online marketing.

Gyakorlati feladat: Saját kulturális projekt arculattervezése, népszerűsítése online marketing eszközeivel, az így elért ismertségi/népszerűségi mutatók összehasonlítása.

Elhelyezkedés a kultúraszervezés területén: rendezvényszervezés, művelődésszervezés, kulturális/művészeti menedzsment

- **A rendezvényszervezés alapjai:** Rendezvénytípusok, célcsoport, vendéglista és közönségszervezés, résztvevők, közreműködők és partnerek, arculat, sajtó és PR, helyszín és protokoll, biztosítás és rendezvénytechnika.

Gyakorlati feladat: Pármunka: a csoporttárs számára mini-rendezvény (felolvasás, író-olvasó találkozó stb.) megszervezése, egymás munkájának értékelése.

- **Művelődésszervezés:** Kulturális intézmény működtetése, programsorozatának szervezése, helyi közművelődés fejlesztése, együttműködés a helyi szervezetekkel és szerveződésekkel, kulturális turizmus, hagyományőrzés és állami ünnepek, kistérségi szponzorok, térségi, országos és uniós pályázatok.

Gyakorlati feladat: Kapcsolatfelvétel egy művelődési intézménnyel, éves programnaplár összeállítása, egy kiválasztott esemény megvalósítási ütemterve.

- **Kulturális/művészeti menedzsment:** Projektindítás, brandépítés, közönségépítés, zenekarok/társulatok felépítése és működése, szerződtetés, művészegyeztetés, turnészervezés.

Gyakorlati feladat: Kapcsolatfelvétel egy működő alkotóközösséggel/színházi társulattal/zenekarral, egy kisebb esemény (pl. próba, közönségtalálkozó) önálló megszervezése.

Az író mint „brand” – PR/Self-branding/Médiaajelenlét (Ugron Zsolna)

Az ismeretanyag rövid leírása:

A kurzus célja, hogy felkészítse a hallgatókat arra, hogy íróként, írásból élő alkotó emberként a mai piaci viszonyok között érvényesüljenek. Abból a ma már nyilvánvaló tényből kiindulva, hogy mindenkinek aki a közéletben megjelenik, akarva akaratlanul kilakul egy „image”-e. Ennek tudatos formálására szükség van.

Mindezeket túl a kurzus felkészíti a hallgatókat arra, miként ágyazódik napjainkban kreatív alkotói lét a mindennapok praktikus valóságába.

Hogyan kell szerződni egy kiadóval? Milyen egy reklámkampány? Hogyan működik a könyvterjesztés? Mik azok a szerzői jogok? Hogyan jelennek meg az olvasók előtt?

A többi között ilyen és hasonló, kézzelfogható kérdésekre segít választ találni a kurzus. Egyik célunk az, hogy az Akadémia hallgatói tanulmányai befejezése után eligazodjanak a piaci viszonyok között. Célunk továbbá az is, hogy legyen egy átfogó képük a magyar és

nemzetközi írott, elektronikus és online média működéséről. Éppen ezért hangsúlyosan gyakorlati szempontból közelítjük meg a tananyagot.

Ez ugyanúgy megjelenik az elméleti anyag összeállításánál és mint az egyéni konzultációkon is végzett gyakorlatoknál.

Kurzus részletes tematikája:

- Szerzői jogi alapismeretek.
- A Public Relation alapja.
- Self Branding, a brandépítés alapjai
- Médiaismereti alapfogalmak
- Kommunikációelmélet alapjai és azok gyakorlati vetületei
- Verbális készségek fejlesztése (gyakorlati órák)
- Kommunikációs gyakorlat (gyakorlati órák)
- Műfajok az írott és elektronikus sajtóban - alapismeretek
- Folyamatos értékelések (egyéni és közös munka)

I. szemeszter részletesen

1. szakasz

- Elbeszélgetés a hallgatókkal
- Általános tantárgymertetés
- Tudásszintfelmérés
- Tudásfelmérés egyénre szabott értékelése
- A tanterv hallgatói igényeknek megfelelő finomhangolása

2. szakasz

Egyénre szabott foglalkozási tervek megbeszélése, kialakítása

A szerzői jog és az ahhoz kapcsolódó jogok I/II.

- az előadáshoz kapcsolódó gyakorlati foglalkozás: Hogyan szerződünk, hogyan ne szerződünk kiadóval.

A PR alapjai I/II

– az előadáshoz kapcsolódó gyakorlati feladatok megoldása közösen és egyénleg

3. szakasz

Nyilvános beszéd és prezentáció

- az előadáshoz kapcsolódó gyakorlat 2 közös óra
értékelés, vita

Kommunikációelméleti alapismeretek I/II

- az előadáshoz kapcsolódó 2 gyakorlati óra
értékelés, vita

A tananyaggal párhuzamosan: a hallgatók folyamatosan gyakorlati feladatokat oldanak meg, állandó konzultáció és elemzés mellett.

Prózaírás, kreatív írás (Nagy Koppány Zsolt)

Az ismeretanyag rövid leírása:

A kurzus célja, hogy az arra fogékony és a prózaírás területén érvényesülni kívánó hallgatók gyakorlati készségeit lehetőleg minél több irányból fejlessze és gyakorlatoztassa. Hangsúlyosan szerepel benne a gyakorlati munka, de természetesen szükség van egy elméleti felvezetőre és háttérre is, nem beszélve a folyamatos olvasásról, amelynek végig kell kísérnie a kurzus teljes időtartamát (három éven keresztül).

Az olvasás tapasztalatait szövegimitációkkal teszi láthatóvá, és az imitációkat követően, várhatóan és minden bizonnyal sor kerülhet a saját hanghoz való visszatalálásra, illetve annak felismerhetőbbé, egyénibbé tételére.

A kurzus az irodalomtörténet kronológiáját követi, folyamatos kitekintéssel más korok vonatkozó irodalmára és hivatkozásaira.

Kurzus részletes tematikája:

- Bevezetés a szépirodalomba
- Bevezetés a prózairodalomba
- A prózairodalom áttekintése: mitológiák, ókori irodalom (több foglalkozás témája, kitekintéssel más műfajokra is)
- Az olvasnivaló kijelölése, folyamatos számonkérése
- Stílus- és szövegimitációk írása (gyakorlati órák)
- Az irodalmi szöveg értése és értelmezése
- Szöveggyakorlatok (gyakorlati órák)
- Prózai művek írása megadott témára (gyakorlati órák)
- Értékelések (közös munka)
- Összegzés

Részletes bontás:

1. szakasz:

- tesztek íratása általános irodalmi vonatkozásban
- tesztek íratása a választott tárgy (prózaírás, kreatív írás) témakörében és a készségek felmérése érdekében
- elbeszélgetés a hallgatókkal
- a tudásfelmérés eredményének egyénre szabott értékelése, a további teendők megbeszélése
- előadás tartása

2. szakasz:

- egyénre szabott foglalkozási terv, különös tekintettel a kreativitás és az irodalmi műveltség fejlesztésére
- mitológiák, ókori irodalom tanulmányozása, a műfaji skála lehetőség szerinti szélesítése, a megszerzett és alkalmazott (alkalmazható és alkalmazandó) tudásanyag mélyítése
- a szépirodalom és szakirodalom értelmezésében folyamatos segítségnyújtás biztosítása, elolvasását követően beszélgetés keretében történő számonkérése (szintén folyamatosan)
- szakmai gyakorlatok – az első időszakban elsősorban stílusimitációk (például Ezópusz-mesék írása, hexameter írása, szövegírás Seneca modorában) paródiák tanulmányozása és írása (például Karinthy Frigyes: Gondolatritmusok; saját paródia: bármelyik kiválasztott szerzőről), az olvasott szerzők munkájának felhasználásával
- előadás tartása

3. szakasz:

- az irodalmi műveltség és kreativitás további fejlesztése
- az irodalom olvasása, számonkérése
- a szépirodalom és szakirodalom értelmezésében folyamatos segítségnyújtás biztosítása, elolvasását követően beszélgetés keretében történő számonkérése (ugyancsak folyamatos)
- szakmai gyakorlatok – stílusimitációk, paródiák írása az olvasott szerzők munkájának felhasználásával
- különböző műnemek kipróbálása (állatmese, regényrészlet, drámarészlet, bölcséleti művek, versek, történeti munkák)
- a kapott szövegek közös értékelése
- előadás tartása

- A tananyaggal párhuzamosan: saját művek írása, folyamatos konzultálás, igény esetén segítségnyújtás

Megjegyzés: Előfordulhat, hogy a téma nagysága és szétágazása miatt egy negyedév nem elegendő a felölelésére. Ebben az esetben részben a második negyedévet (vagy szükség esetén a teljes második negyedévet) ugyancsak az említett korszak tanulmányozásának szenteljük.

Líra, versírás és versgyakorlatok (Farkas Wellmann Endre)

Az ismeretanyag rövid leírása:

A kurzus célja a lírai műnem és a hozzá tartozó műfajok megismerése, az önkifejezés szubjektív megnyilvánulási formáival való megismerkedés. A kurzus nemcsak általános műfajismeretet, de irodalomelméleti megalapozást is tartalmaz, amely alkotás-centrikus szemlélettel közelít a tárgyhoz, nem az olvasói, hanem az alkotói attitűd szemszögéből. Az elmélet és a gyakorlat párhuzamosan halad, a szakirodalmi ismeretek mellett a gyakorlati tapasztalatok válnak hangsúlyossá, az alkotó-befogadó viszony természetes és mesterségesen megteremtett beszédhelyzeteiben.

I. Kurzus részletes tematikája:

1. szakasz

a) némely alapfogalmak felidéző tisztázása

irodalom a művészetek körében

műnemek

a líra műneme és annak sajátossága

a legfontosabb lírai műfajok

b) találkozás a konkrét művel

egy lírai mű modell-jellegű közös elemzése

egy szabadon választott mű önálló elemzése
majdnem „játékos” kreativitási próba megadott témával
egy önálló lírai próbálkozás bemutatása és elemzése

2. szakasz

a) a líra történeti megközelítése

ősi ráolvasásoktól az ókori görög líráig
a formai változatosság kialakulása
a középkor nagy találmánya, a rím
a világi és az egyházi líra szétválása
a reneszánsz lírája és az ellenhatás, a barokk
a romantika és annak feloldása
lírai avantgárd jelenségek
dadaizmus, avagy „itt van a pózna vége”
vitatkozzunk: Székely János a múlt század végén megjósolja a líra halálát

b) műfajok és stílusok

műfajelméleti memoriter

c) vers és modernitás

a modernitás lényegének tisztázása

d) az újítás határai

gyakorlati feladatok: elmenni a falakig

3. szakasz

a) megadott témára készülő csuklógyakorlat

(minden hallgató húz egy témát, például: *virágének*, vagy *Villon-ballada*, formával egybekötve, a téma lehet mondjuk az amerikai ipari túltermelés, majd közös ezek közös megbeszélése)

b) stílusparódia készítése és elemzése

c) szabadon választott téma és műfajban alkotott szöveg, amit elemzésre bocsájt a diák

Kritikai látás és irodalomtörténet (Farkas Wellmann Éva)

Az ismeretanyag rövid leírása, elképzelések:

Mivel a jelentkezők nagy része verset, prózát és színműveket ír és szeretne írni, ez a kurzus is főképpen ilyen irányú törekvéseikben fogja segíteni, megerősíteni őket. Mivel a cél a szélesebb látókör, a szövegek reflexív és igényes olvasásának kialakítása, olyan komponensek szerepelnek a tervek között, amelyek remélhetőleg úgy nevelik a diákokat tudatos olvasókká, hogy közben nem fosztják meg őket a műélvezettől. Irodalomtörténeti előzmények nélkül viszont érthetetlen a mai kor irodalma: egyedi, érdekes, nem feltétlenül mainstream jelenségekkel is megismerkednénk. Mindemellett megvitatandó problémaként felmerül a szövegek piacon való boldogulása is.

Nem kritikusok nevelése tehát a végcél, hanem egy konstruktív párbeszéd kialakítása a diákokkal, akik érzékeny, az irodalmat egyfajta rejtvényként, örömmel fogyasztó íróemberekké válnak. Ebben a folyamatban szembesülnek egymás írásaival is, azok erényeivel és hiányosságaival. Remélhetőleg kialakul az egymás munkái iránti érdeklődés, mely tiszteleten és jóindulaton alapul, és így elindulhat közöttük egy építő jellegű, folyamatos véleménycsere.

Tematika – kérdéskörök:

- Olvasói érdek(lődés). Hogyan olvasunk, avagy van-e jó/rossz, hiteles/hiteltelen olvasat?
- Az irodalmi siker arcai – hányféle népszerűség létezik?
- Egy tizennyolcadik századi példa: Verestói György orátori munkássága
- Élet és irodalom összefonódásai – mi az az „irodalmi többlet”
- Nyelvek tükrében – fordítások
- Eleje és visszája: dicsérő és elmarasztaló kritikák.
- Nyelv és lélek – Kosztolányi kérdései
- Kritikus ars poeticák

Kötelező és ajánlott irodalom

Ady Endre szerelmi lírája (versek)

Ady Endre: *Mihályi Rozália csókja* – <http://epa.oszk.hu/00000/00022/00006/00144.htm>

Bretter György: *Itt és mást. Válogatott írások*. Egyed Péter előszavával, Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1979.

Cs. Gyimesi Éva: *Teremtett világ*. Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1983.

Elek Tibor: *Fényben és árnyékban. Az irodalmi siker természetrajza*. Kalligram Könyvkiadó, 2004.

Kortárs művek kritikája – irodalmi folyóiratok

Kosztolányi Dezső: *Nyelv és lélek*. Osiris Kiadó, Budapest, 2002.

Németh S. Katalin: *Magyar orátor a 18. században*. NÉMETH S. Katalin: *Magyar orátor a 18. században*: Verestói György. In. *It, 4*, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1984, p. 855–888.

Rainer Maria Rilke: *Levelek egy ifjú költőhöz*. L'Harmattan Kiadó, Budapest, 2014.

Gyakorlati tevékenységek:

- Kétezer karakterben „jót” és kétezer karakterben „rosszat” – ugyanarról a műről (klasszikus és/vagy kortárs művek). Vita.
- Kétezer karakterben jót és kétezer karakterben rosszat – ugyanarról a műről (társak munkái). Vita.
- Fordításgyakorlat: egy közösen ismert nyelvből fordítások készítése és összevetése.
- Kosztolányi Dezső nyelvről szóló esszéinek olvasása és vitája. Mitől érvényes, ami szép? Merüljünk alá a nyelvben.
- Mitől lehetett egy „szöveg” piacképes a 18. században? – Szilágyi Tamás kollégával közösen. Egy halotti oráció megszólaltatása, elemzése, vitája.
- Mi mindentől lehet egy szöveg ma piacképes? – egyéni kutatás és brainstorming.
- Életrajzi elemek Ady szerelmi lírájában és prózájában – hogyan olvasunk történeti szövegeket a huszonegyedik században? Elemzésgyakorlatok.
- Frissen megjelent kortárs debüt verseskötet gyors kritikája. Vita.

Folyamatosan, interneten:

- Kezdeti felmérés után: egyénre szabott olvasmányok, feladatok kijelölése, megbeszélése.
- Feladatok teljesítésének számonkérése, feldolgozása.
- Az író művek közös olvasása, vitája.
- A megakadások kezelése, motiválás.

Irodalom – olvasás – könyvergonómia – szerkesztés (Pál Dániel Levente)**Az ismeretanyag rövid leírása:**

A kurzus célja egyrészt a szerkesztés folyamatának és fázisainak részletes megismertetése, másrészt a szerkesztői gondolkodás alapjainak bemutatása, elsajátítása. A kurzus során végigvesszük a fontosabb szerkesztői munkafolyamatokat (online, print, folyóirat- és könyvszerkesztés), illetve az különböző típusú irodalmi szerkesztési technikákat. Ezek mellett egy újfajta, könyvről és szövegről, illetve ezek szerves-ergonomikus egységéről való gondolkodással is megismerkedünk. A kurzus az elméleti ismeretek mellett gazdag példaanyaggal és számos gyakorlati lehetőséggel vezet be a szerkesztői ismeretek elsajátításába.

Kurzus részletes tematikája:

- Bevezetés a szerkesztői ismeretekbe
- Az irodalmi szerkesztés alapjai és technikái
- Mit kezd egy szerkesztő a szöveggel – a szerző, medialitás, kontextus három dimenziójában?
- Mit kezd egy szerkesztő a szöveggel? (gyakorlati órák)
- Mit kezd egy szerkesztő a szöveggel? (gyakorlati órák)
- Hogyan olvasunk? – avagy a szöveg- és könyvergonómia alapjai

- Hogyan olvasunk? – Az olvasóközpontú irodalmi szerkesztés alapjai
- Hogyan olvassunk, mint szerkesztő (klasszikus szöveget)? (gyakorlati órák)
- Hogyan olvassunk, mint szerkesztő (kortárs szöveget)? (gyakorlati órák)
- Hogyan olvassunk, mint szerkesztő (ismeretlen szöveget)? (gyakorlati órák)
- A kiadói munkafolyamat (online, print, folyóirat- és könyvszerkesztés)
- Összegzés

Kötelező, illetve ajánlott irodalom:

- Bann, David: *Nyomdai megrendelők kézikönyve*. Scolar, Budapest, 2007.
- Epstein, Jason: *A könyvkiadás múltja, jelene és jövője*. Európa, Budapest, 2002.
- Gyurgyák János: *Szerzők és szerkesztők kézikönyve*. Osiris, Budapest, 2005.
- Jury, David: *Mi az a tipográfia?* Scolar, Budapest, 2007.
- Samara, Timothy: *A grafikai tervezés kézikönyve – Elemek, összefüggések és szabályok*. Scolar, Budapest, 2016.

Irodalmi szövegek alkotó szempontú elemzése (Pál Dániel Levente)

Az ismeretanyag rövid leírása:

A kurzus célja a szövegek működési mechanizmusainak tudatosítása. A kurzus indirekt módon közelít a szerkesztői ismeretek elsajátításához, megalapozásához, elmélyítéséhez. A gyakorlati órák során ismert és kevésbé ismert irodalmi szövegeket olvasunk a lehető legszorosabb figyelemmel – nem az irodalmiságra, hanem elsősorban a technikai megoldásokra koncentrálnak.

Kurzus részletes tematikája:

- (1) az első mondat és az (2) utolsó mondat

(1) Bán Zoltán András: Az első mondat >

http://magyarnarancs.hu/.../irodalmi_szoszedet_-_az_első_mond...

(2) A kezdőmondatnak úgy kell szólnia, hogy az olvasó ne akarjon sarkon fordulni >

http://konyves.blog.hu/.../12/04/sorvezeto_az_első_mondat_1_r...

(3) Csak az utolsó bekezdés olyan fontos, mint az első mondat >

http://konyves.blog.hu/.../csak_az_utolso_bekezdes_olyan_font...

(4) wikipedia szócikk > https://hu.wikiquote.org/wiki/Els%C5%91_mondat

(5) 7 Keys To Write the Perfect First Line of a Novel > <https://thewritepractice.com/first-line/>

(6) 7 Ways to Create a Killer Opening Line For Your Novel >

<http://www.writersdigest.com/.../7-ways-to-create-a-killer-op...>

(7) JÁTÉK! > <http://writers-den.pantomimepony.co.uk/writers-first-lines....>

(8) Az alap (és legtöbbet kifigurázott) első mondatról némi tudnivaló: >

https://en.wikipedia.org/wiki/It_was_a_dark_and_stormy_night

- *Mit lehet elmondani hat szóban? Avagy Hemingway híres hat szavas novellája*

For Sale. Baby shoes. Never worn. / Kisbaba cipő eladó. Soha nem hordták.

(1) Hemingway híres hatszavas novellája > <http://www.urbanlegends.hu/.../hemingway-hat-szo-tortenet-ki.../>

(2) wikipedia > https://en.wikipedia.org/w.../For_sale:_baby_shoes,_never_worn

- *Novellaolvasás: Csáth Géza: A kút; Kötter Tamás egy novellája; Jászberényi Sándor egy novellája*
- *Versolvasás: Kosztolányi Dezső, Petri György, Parti Nagy Lajos*
- *Idegen nyelvű prózai szöveg és fordításának összeolvasása (nyelvismeret és megbeszélés alapján)*
- *Idegen nyelvű lírai szöveg és fordításának összeolvasása (nyelvismeret és megbeszélés alapján)*
- *Egymás szövegeinek olvasása és közös szerkesztése*

Kötelező, illetve ajánlott irodalom:

- Vargas Llosa, Mario: *Levelek egy ifjú regényíróhoz*. Európa, Budapest, 1999, Benyhe János ford.
- King, Stephen: *Az írásról*. Európa, Budapest, 2005, Bihari György ford.

Beszédtechnika – improvizáció – színpadi jelenlét (Szilágyi Tamás)

Az ismeretanyag rövid leírása:

A kurzus célja az esetleges beszédhibák feltérképezése és javítása, a szöveg-kihangosítás alapvető technikáinak elsajátítása, a vitakészség fejlesztése és az erőteljes színpadi jelenlét megteremtése.

Kurzus részletes tematikája:

- A hangképzés egészségtana, optimalizálása
- A helyes légzés kialakítása
- Beszédhibák javítása
- Időérzék – adott időtartam minél optimálisabb kitöltése
- A beszéd strukturálása (dramaturgiai fogások, „trükkök”, módszerek)
- Retorikai alapfogalmak, retorikai fogások – a szónoki beszéd alapjai
- A szöveg kihangosítása (hangerő, szünetek, megfelelő tagolás)
- A hatásos felolvasás kritériumai
- Különbségek a rádiós, televíziós szereplés és színpadi beszéd esetén
- Improvizációs készségek fejlesztése
- Vitakészség fejlesztése
- A színpadi jelenlét megteremtése
- A prózai és verses szövegek hangzása
- Pódiumbeszélgetés felépítése, irányítása
- Elevator-speech
- Összegzés

Kommunikációs és beszédtechnikai, retorikai gyakorlatok elméleteinek megismerése

Az ismeretanyag rövid leírása:

A kurzus célja szakmai ismeretanyag biztosítása a gyakorlati képzés egyéni továbbfejlesztéséhez, a gyakorlatok hatékony elsajátításához.

Kötelező, illetve ajánlott irodalom:

Antik szónoki gyakorlatok. Typotex Kiadó, 2000.

Bencze Lóránt: Mikor, miért, kinek, hogyan? A hét szabad művészet könyvtára. Corvinus, 1997.

Elekfi László: Az értelmes beszéd hangzása. Budapest, 2000.

Fercsik Erzsébet – Raácz Judit: Kommunikáció szóban és írásban. Krónika Nova Kiadó, 2000.

Fischer Sándor: A beszéd művészete. Budapest, 1969.

Gósy Mária: Fonetika, a beszéd tudománya. Osiris Kiadó, Budapest, 2004.

Gósy Mária: Pszicholingvisztika. Osiris Kiadó, Budapest, 2005.

Hernádi Sándor: Beszédművelés. Budapest, 1999.

L. Aczél Petra: Retorika. A szóból épült gondolat. Gyakorlókönyv, Krónika Nova Kiadó, 2001.

Latinovits Zoltán: Verset mondok. Budapest, 1979.

Margitay Tihamér: Az érvelés művészete. Typotex Kiadó, 2004.

Montágh Imre: Mondjam vagy mutassam. Budapest, 1985.

Montágh Imre: Nyelvművesség. A beszéd művészete. Budapest, 1990.

Montágh Imre: Tiszta beszéd. Holnap Kiadó, 2012.

Papp János: Hang – ember – hang. Vince Kiadó, Budapest, 2002.

Péchy Blanka: Beszélni nehéz. Budapest, 1980.

Pratkanis–Aronson: A rábeszélőgépek. AbOvo, 1992.

Reboul, A. – Moeschler, J.: A társalgás cselei. Osiris Kiadó, 2000.

Síklaki István: A meggyőzés pszichológiája. Scientia Humana. Budapest, 1994.

Subosits István: A helyes beszéd. Logopédia Kiadó, Budapest, 2002.

Szabó G. Zoltán – Szörényi László: Kis magyar retorika. Tankönyvkiadó, Budapest, 1988.

Szálkáné Gyapay Márta: Gyakorlati retorika. Tankönyvkiadó 1999.

Wacha Imre: A korszerű retorika alapjai. Szemimpex, 2000.

Wacha Imre: A szöveg hangos megjelenítése. In Szónokok, előadók kézikönyve. Kossuth Kiadó, Budapest, 1975

Wacha Imre: Szöveg és hangzása. A Magyar Rádió Rt. Oktatási Osztálya, Budapest, 1999.

Zentai István: A meggyőzés csapdái. Typotex Kiadó, 1999.

Zentai István: A meggyőzés útjai. Typotex Kiadó, 1998.

Az Előretolt Helyőrség Íróakadémia Működési és Oktatási Szabályzatának VIII.4.b) pontja szerint az oktatás egyik alapja „a KMTG oktatóinak egyénre szabott mentorálási tevékenysége”, mely az első, illetve a második szemeszterben heti rendszerességű, kiscsoportos foglalkozások és folyamatos konzultáció formájában valósul meg. Az oktatók, illetve mentorok a pályakezdőkkel egyeztetve, a pályakezdők elkészült, készülő vagy tervezett és folyamatában alakuló műveit fókuszba állítva dolgoznak az adott művek megformálásán, csiszolásán, javításán – egészen a mű, illetve a művek elkészültéig.

A fentebb részletezett egyéni, kiscsoportos és csoportos képzések a terveknek megfelelően megkezdődtek, folyamatosan zajlanak. Hallgatóink nyilvános bemutatása, szerepeltetése és menedzselése a lehető legszélesebb körben fog történni, az ez irányú partneri egyeztetések és az ehhez szükséges szervezőmunka folyamatban van. Minden erre vonatkozó információ megtalálható lesz az Íróakadémia 2016. szeptember 1-jén induló új honlapján.

Ami a naplózást illeti: az Előretolt Helyőrség Íróakadémia Működési és Oktatási szabályzatának vonatkozó pontja szerint az oktatók hetente írásban készítik a jelentést a KMTG vezetőségének (amennyiben elmulasztják ezen kötelezettségüket, szerződésük felbontható). Az írásbeli jelentések tartalmát személyiségi jogokra való tekintettel nem adhatjuk ki.

Az Előretolt Helyőrség Íróakadémia Működési és Oktatási Szabályzatának VIII.4.c) és d) pontja szerint a képzés fontos részét képezik a „a pályázati úton felvett mentorok előadásai, szemináriumai, mesterkurzusai és egyéb oktatáshoz javasolt, azt kiegészítő tevékenységei”, illetve a „a KMTG által felkért magyar vagy külföldi előadók előadásai, szemináriumai és mesterkurzusai”, melyek az első szemeszterben terveink szerint az alábbiak lesznek:

A szegény drámaíró panasza (Szabó Borbála)

- avagy hogyan írunk drámát, és mi lesz belőle a színpadon? -

A drámaíró agya nyüzsgő pályaudvarhoz hasonlít: jönnek-mennek benne az alakok kedvük szerint, és csak nagyon nehezen lehet rávenni őket, hogy arra a vonatra szálljanak fel, amire az író szeretné. Egyesek egész máshova akarnak utazni. Hogyan választja ki az író ebben a nagy zűrzavarban a számára legmegfelelőbb karaktereket? És ha már kiválasztotta őket, sőt, meg is írta a darabot: mi történik, mikor ezek a képzeletbeli alakok találkoznak a hús-vér színészekkel? Ezt mutatja be az előadás két hús-vér színész és egy meggyötört drámaíró segítségével.

Önéletrajz és fikció dilemmái a prózaírás során (Kubiszyn Viktor)

Minden író a saját szellemi és fizikai élményeiből merít az írás során. Hogyan építhetők be az önéletrajzi élmények a fikcióba? Érdemes-e ezzel kísérletezni? Mennyire lesz tőle hiteles vagy éppen mesterkelt a szöveg? Az előadás célja a Drognapló (dokumentumregény), a Foglaltház (fikciós regény) és az Oroszrulett (fikciós regény) című könyveim példáin keresztül kérdéseket feltenni az önéletrajziságról és válaszokat megfogalmazni az élmények dokumentumszerűsége és az azokból kreált fikció lehetőségeiről.

Kreativitás és időgazdálkodás (Bálint Tamás)

Elképzelésem szerint egy előadás keretei között bemutatom azokat az időrabló buktatókat, amellyel felőrli az alkotó a saját idejét és alkotói kedvét, kreativitását. A halogatásra felbújtó tényezőket és a következetes munkavégzés megghiúsulását eredményező külső és belső veszélyeket szeretném tárgyalni, valamint azokat a módszereket bemutatni, amelyek minden közgazdaságtani és menedzsment képzés alapját képezik vezetői időgazdálkodás

témakörben. Főbb könyvészeti forrásként William Oncken Vezetői időgazdálkodás (MonkeyBusiness) című tankönyvét jelölném meg, amely nem csupán az egyetemista korú diákoknak tálalja érdekesen a kérdéskört, hanem reményeim szerint az idősebbek számára is rendkívül szemléletes görbe tükröt tart majd, megmutatva, hogy az irodalomra úgy is mindig jut idő, hogy mellette még egyéb feladatainkkal sem kell megcsúsznunk.

Irodalom és bor(kóstoló) (Bálint Tamás)

Előadásom témája a borok, írás és ivás. A bor irodalomban való megjelenése mellett (illetve Márain és Hamvason túl egyéb szerzőkről is szót ejtve), és a műsort érdekesebbé téve, borkóstolóval kötném össze az interaktívnak szánt beszélgetést. A kulturált italfogyasztás közben próbálnám bevezetni a fiatalokat a bor élvezetének, a borfajták, fogyasztási és kóstolási módok, kellékek, kifejezések stb. világába, szélesítve látókörüket. A budapesti Borkollégiumon tanultakat adnám tovább, de a bortudományt mindvégig az irodalomhoz kötven.

Túlélés Kárpátalján (Lőrincz P. Gabriella)

Az előadás során a következő témakörökkel ismertetném meg a hallgatóságot: 1. Kovács Vilmos munkássága; 2. Forrás Stúdió (egyetemi eltanácsolások); 3. József Attila Stúdió; 4. Szakadék (egy teljes generáció elvándorlása, Véletlen balett, Hatodik síp, Pánsíp); 5. Együtt 2002: Nagy Zoltán Mihály, Vári Fábián László, Dupka György; 6. 2009 – Vári Fábián László szerkesztésében az Együtt vérfrissítése, „új vetés”; 7. 2014–2016: Új generáció.

Az adatigénylő által kért költségvetési tervezetet nem áll módunkban közreadni.

Az Előretolt Helyőrség Íróakadémia oktatóinak névsora:

Oktatóink bérezése egyéni szerződés alapján történik. Az alábbi összegek bruttó bérek, egyéb juttatásban a KMTG részéről nem részesülnek.

Demeter Andrea	250.000
Farkas Wellmann Endre	300.000
Farkas Wellmann Éva	250.000
Nagy Koppány Zsolt	300.000
Pál Dániel Levente	250.000
Szilágyi Tamás	150.000
Ugron Zsolna	250.000

Az Előretolt Helyőrség Íróakadémia pályázatán nyertes mentorok névsora:

A pályázat nyerteseivel a KMTG 1 évre szóló szerződést kötött. Az összeg megállapításánál a következő szempontokat vettük figyelembe: a szerző eddigi munkássága; a benyújtott pályázat minősége; a pályázó oktatói képességei; az Íróakadémiának nyújtott specifikus tudás. Amennyiben a nyertes a vállalt kötelezettségeknek eleget tesz, a szerződést a KMTG 1+1 évre meghosszabbíthatja. Az alábbi táblázat a bruttó támogatási összegeket tartalmazza, a KMTG részéről egyéb juttatásban nem részesülnek!

Ármos Lóránd	150.000
Bálint Tamás	100.000
Bíró Szabolcs	100.000
Csender Levente	200.000
Dobai Bálint	100.000
Erdős István	200.000
Kubiszyn Viktor	150.000
Lőrincz P. Gabriella	100.000
Márkus András	150.000
Muszka Sándor	250.000
Nádasi Krisz	200.000
Noszlopi Botond	100.000
Sayfo Omar	150.000
Szabó Borbála	250.000

Az Előretolt Helyőrség Íróakadémia pályázatán nyertes pályakezdők névsora:

A pályázat nyerteseinek a KMTG 1 évre szóló tanulmányi ösztöndíjat ítélte meg, mellyel az oktatásban való részvétel feltételeit biztosítja. Amennyiben a nyertes pályázó vállalt kötelezettségeit teljesíti, és eleget tesz az Íróakadémia elvárásainak, a támogatás folyósítását a KMTG 1+1 évre meghosszabbíthatja. Az alábbi támogatások bruttó összegek, egyéb juttatásban a KMTG részéről nem részesülnek.

Ágoston Szász Katalin	100.000
Bálint Szilárd	80.000
Bék Timur	94.118
Bese Bernadett	100.000
Birtalan Andrea	70.588
Csikár Norbert Adrián	70.588
Dezső Katalin	94.118
Erdélyi Dorina	70.588
Fehér Boldizsár	70.588
Hernádi Anna Borbála	94.118
Huszár Eszter	70.588
Karkó Ádám	94.118
Kopriva Nikolett	117.647
Liszka Gyöngy	94.118
Mizser Fruzsina	94.118
Molnár Dóra	82.353
Nagyházi Márton	70.588
Para Márton	100.000
Pataki Tamás	70.588
Pejin Lea	117.647
Polgár Kristóf	70.588
Szabó István	117.647

A pályakezdők első írói bemutatkozása az akadémiai közösség előtt a pályázat során valósult meg. Pályázati anyagaik irodalmi részét mellékeljük.

ÁGOSTON SZÁSZ KATALIN

Írói bemutatkozás

Tanítások

József Attilának

1.

Lesznek, akik majd kinevetnek.
De én nem hallgatok azokra.

Olyanná lettem, mint tömegsír vagy szikra:
Nem bánom temetését újonnan dolgoknak,
S nem várom sercenését újabb lángoknak.

Lesznek, akik majd fejet ráznak,
S bosszankodva égre kiáltnak:

Mit akarhat itt egy árulkodó leány?
Helye a háztűz mellet és nem a keresztfán,
Akarása nem más, női érzés csupán.

Erre pedig csak azt mondhatom,
Hogy nekem nincs már akarásom.

Kileheltem éjszaka, szeretőm miatt.
Elégettem víz tükrén, nárciszliget alatt.
Nem akarok, hordozok: egy Isten-fogat.

2.

Gyermekek vagytok mindannyian.
Miért akarnátok felnőni?

Hisz játsztok: megégetitek anyáitok,
Hogyha boszorkákra nem találtok, és mégsem
Tudjátok, hogy anyáitok boszorkányok.

Most ti vagytok a boszorkányok,
Mert nem értitek, nem tudjátok.

3.

Előttetek egy ember ment el.
S mégsem egyazon úton jártok.

Egyazon iszapban áztok s nem látjátok,
Ki hol van, s ha elsüllyed, nem nyúltok utánuk.
Hiányozhat – nem számít – karjuk vagy lábuk.

Utánatok is jön egy ember.
S mégsem egyazon úton jártok.

A cipőket, mit ledobáltok, nem öltik
Magukra utcai suhancok, időd töltik –
Nekik új kell, mocszkodat tán nem viselik?

Ugyanazt a kín siratjátok.
Egymást meg mégsem találjátok.

4.

Legyen bennetek kegyetlenség.
De irgalmasok is legyetek.

Ne bánjátok a gyümölcsöt, ha megterem,
De legyen kezetek, amivel levágjátok –
Gyilkoljátok – földre lehullni hagyjátok.

Legyen bennetek irgalmasság.
De kegyetlenek is legyetek.

Áldozatok, ha megöltek, és templomot
Emeljete: magatoknak – a gyilkosnak, ki
Tudatlan, remegve először teremtett.

Irgalmasok vagy kegyetlenek:
Bánatos Istenek legyetek.

5.

Jövendő szerelmekről szólok.
Róluk meg ne feledkezzetek.

Mert nem lesz nem, igenné lesz a szerető.

S kurvává az igenlő, ki horogra akad –
Akárcsak ő, a kurva is úgy válogat.

Szerelem mind – belőled fakad,
Tudatodra nem feszül lakat.

Vesd el a kardod, csak az ajakad tartod
Ajakam alá – titkom meglesd egy éjszakán
S elhordozd vakon, születendő magzatom.

6.

A magzatot, ki anyák ölén
Tűzben izzik, szól és alakul.

Vörös porból, mélybársony borból életre,
Mégis halálra fakul, és már megszületne,
De karmokkal kapaszkodnak belé vakul.

Ti anyának hívjátok őket.
Én csak költőnek vallom magam.

7.

Ne higgyetek atyáitoknak.
De atyáitok tiszteljétek.

Új kutakat tinéktek kell kőből ásni,
Mert másnak kútja kétségbeeséssel mérges.
Léthé verejtéke véretekben édes.

S a felejtésnek se higgyetek.
Mert örök véres értelmetek.

Mellyel tiszteljétek – mert partra vetődtök,
Hal gyomrában megtörtök s ti leszték az alef,
Újra kell születnetek – testetek se' lesz.

8.

Vén könyvekben áll, hogy por vagyunk.
De én mondom, nem csak por vagyunk.

Titánok voltunk s ahogy a porba nyúltunk,
Hozzá simultunk – testet magunknak alkottunk.
Öleltük, vallattuk, lelkünkkel itattuk.

Mint ópiumtól, elbódultunk
S vágytuk, mit nem szabad akarnunk:

Vérből és magból gyermeket rabolnunk, mert
Minden sötét gyönyörből sötét élet fakad.
A kötést feloldanunk csak nekünk szabad.

9.
Bokánk körül az élet vize
Fodrozódik, ölel és zubog.

Ott vagyunk, hol testünket eléri karja,
Hús tenyerében égő lánggal gyógyítana –
Odaadnánk magunk, de félünk meghalunk.

(10.)
Ha már nagyon kell imádkozni –
Csak ahhoz, ki bennünk lakozik:

Fejlődni vagyunk – a Titánok mi voltunk.
Szemünk felnyitni vagyunk – láttuk, mint elhulltunk.
S emlékezni fogunk, merre vezet utunk.

Tudjuk, Teljes Akarat vagyunk.
Kezünk még takarja homlokunk.

Szeretni vagyunk, és nem kérdezni, hogyan,
Egyedül vagyunk, meghajlunk: Istenem-magam,
Ne engedj elvesznem nárciszliget alatt!

Francia nők

*Kagyló voltam, húsos, fényes,
francia nők nyelvén édes.
Ajuk is sértette kérgem,
foguk között nyelték éltem.*

*Gyöngyöm ékszer derekukon,
sóhajuk serkent ajkamon.
S nem volt elég puha vánkos,
bársonyos ölük mit átkoz.*

*Megkövültem – tenger mosott,
kivált belőlem a homok.
Vázam fehér, napszíta csont,
elporladok asztalodon.*

Evangélium

hideg volt,
ahogy a templomban ültünk,
s megcsillant szemüveden,
e vékony, törhetelen jégfalon, mely mindig torzít,
s csak engem torzít,
egész ragyogásod a hideg adja, mindig is az adta, csak én nem láttam, azt hittem, a fény az
- a fény bújt beléd, végigömlik fekete hajadon, körmödön fut, mosolyráncaidon,
elfúl, majd zubogva feltódul –
melletted ültem, jobb oldaladon, hozzád akartam hajolni, át a vállad fölött,
de hirtelen elborított a rapszódia, elvakítottak a vásznon pörgő alakok:
az angyal arca,
Mephisto arca,
s csak bámultalak kilométerekről, bámultam helyed, egy úrt a térben, a templomban
- az úrt, mit betölthetnél volna

Morénák

a vér vonzott ajakadra –
halódó, éhes tüzet – mert

rideg, mintha penge élén
dobogna kifulladt szíved

de alattam szótlán remegsz,
ereidben lobban hangom,
csontom tört: a jégre hullott
velő szilánkosan csillog

Sarki fény

Csak ujjaddal érintetted ajkam,
s ágyamba fekvén megmutattad,
sértődötten-halkan, hol gyújtasz fel
fényeddel: égbolton vagy dalban.

Most más öleli Földem – ölelné,
hideg fénye sodrony, ezüstérc.
Rozsdázó acél, elhajolsz felém,
felizzik arcom fényed ködén.

Szeptember

szobádban meleg s rothadó
almák édes illata – hó –
vállamra hajolsz hirtelen,
emlőd csontomon megpihen

kezed arcomon, éjben
hulló hajad vánkösom,
elhervadok öledben
egy túlérétt alkonyon

Vádirat

könyvemmel feküdtél ágyatokban
s alvó kezéd nyugodott rajta,
álmodott süllyedő mellkasodban
minden istenkáromló szava

ha felébresz egy ködös éjszakán,

fényem ujjaid között pereg
bántja szemed a nagy világosság,
léted fölöttem mindent elfed:

ráncaid a borító viseli,
sarka repedezett, mint ajkad,
kezed melegét lapok lehelik –

elárultad tested, ha vallattam

Fügéskert

Nevezte vala pedig Évának, mivelhogy ő lett anyja minden élőknek. (Teremtés könyve 3,20)

Nő, nő

Nemes Nagy Ágnes után szabadon
Évához, akit megkívántam

A tudatlan nő

Nem tudom, mily puha egy nő –
járt táncot a hasamon.
Keményen ölelt, mint férfi,
átzúdulva gátamon.

A tudó nő

Gyöngé húsá fehér s meleg,
azt markoltam éjszaka.
Jött elém, mint néma gyermek,
éhezve tudásomra.

Méhednek áldott gyümölcse

Friss fügébe, kéjbe mélyen,
Hús fogakkal haraphatok,
Eltelve véres levével,
Kemény párnán elalhatok.

Nem élő magzatra vágyom.

Mert fészkedben ülve mélyen,

Édesen magvak tobzódnak,
Kocsonyásan, gőzben – félve,
Mint kiégett nap, kihunynak.

Mégis te vagy, kit szomjazok.

December 24.

Éva-napra

Hó helyett csak szeles eső,
lámpánál állsz – megvehető,
ahogy nézlek, mégsem tudom,
miért hiányzik egy csontom.

Negyven éve bennem bolyongsz,
fellázadsz és újra elbuksz –
hited hallgat, rám feszülő:
Éva-nyakad vagy sárkánybőr.

Sírrablás

Kiforgatott köveken nevedet nem keresem,
Tévedsz, ha azt hiszed, hogy testedet még meglessem.

Látom már, semmi vagy – alig verő, fuldokló szív.
Engem már a meredély, de firmamentum se' hív.

És nem lesznek már Évák, mert nem szerethetek,
Csak hűségese kurváim, kiket ölelgetek.

Azt hittem, tudhatok, de elárult az értelem.
Kopjafa vagy élelem: vadhús vagyok szíveden.

Súlytalan

Írisz palástjának színét, szemednek sötétjét
nem fürkészhetem - szemedbe néznom nem szabad.
Ha csak egy tekintetemben meglátnád önmagad,
elfelejtenéd, tenger hogyan mos partokat.

Elvinném a mosolyod, őszülő hajadat,
elvinném hangodat, ne szólíts, ne csalogass!
Elvinném az éjszakád, az ölelő karokat,
hogy megfeszülj síromon, úgy tégy, mint ki halogat.

S ha már időd sem maradt, elveszítéd magad,
lábam elé hullsz – én durván eltaszítalak:
Mire vagy jó nekem hangtalan, súlytalan?
Az örök felejtés átkával sújtalak.

(T)örvény

Évához, aki

a kéj ura

Szemed tenger. Belédveszni vágyom.
Felfogni végtelenséged, amint lágy hidegként
kúszol fel lábamon, s megérteni esendőségem,
'mint talpam finom bőrét köveid felszaggatják.
Érezni, hogy mélykék a fájdalom!

az éj ura

Szemed tenger. Benned fuldoklom.
Elnyelsz, mint a csillagokat, betemetsz jeges
karoddal, arcomat mint tűhegyekkel égeted
haboddal, sőt ömlesztesz ereimbe vér helyett,
hogyan talállok magamban életet?

a mély ura

Szemed tenger. Tükrödön lebegnék.
Habjaidból kiemelkedvén léglénnyé válnék,
fehér vitorlát bontanék s meleg szélben felkelő
napod felé hajóznék: millió örömteli
atomként, fényességed hordozni.

Szeged margójára

T. M.-hez

Tiszavirágzok minden veled
töltött pillanatban. Vágyom
kezéd érezni arcomon,

de szárnyam szegi az akarás.

Október 23-ára

Osztályidegen elemek heverték a porban. Szél fújt s felkavart minden istentelen eszméletfoszlányt. Szél fújt s átsüvített rongyaikon, átsüvített minden szakadáson, melyet önnön kezükkel ejtettek.

Eltársak!

Csend.

Eltársak!

Zaj. Egy fej gurult a porban. Terror-Olümposz királyának feje.

S akaratuk pergőtüzében egy gyerek állt. Magyar. Puskával kezében. Fején sapka, kabátja rongyos, csizmája sáros, két napja nem evett.

Azt hittük, elül a zaj. Azt hittük, kivonulnak, feloszlanak, megbocsájtanak. Azt hittük, végre befoltozhatjuk rongyainkat.

De útján hazafelé, Hesztiát megállítják. Durva kezek rántják le földre, gyenge testét ütlegelik, míg a Szervezet csak áll, biztos távolságban, fejét leszegve. Kínzói nem hátrálnak, feladják a fekete kontinentst, csak a tulajdonuknak érzett nőn akarnak keserű bosszút állni.

Szélnek nevezzük a légkört alkotó levegő közel vízszintes irányú áramlását, amelyet helyi nyomáskülönbségek hoznak létre. A szél mindig fúj, sebességét méter per szekundumban vagy Beaufort-skálán mérik. A forgószél általában egy barometrikus minimum körül keringő szélrendszer. Amint a minimum egyik helyről a másikra vonul, a hozzá tartozó szélrendszer is kíséri utjában. Amerre jár, mindent elpusztít.

A kormány a helyén van, mondta a tudós, s belesétált az egérfogóba.

Mi is a helyünkön vagyunk, mondták a diákok, s eldőltek az árokban.

Csak most! Most születted, miért halj?

Szövegek

Ablak a világra

Gyermekkorom ormós vessző,

Égi hintán nagy tekerő.

Gyermekségem végtelenség,

Szívárványszín égi festék.

Gyermekszavam igaz eskü,

Imádságos esti szekfű.

Gyermekhitem de nagy ravasz,

Felhőbe is lyukat ragaszt.

Gyermekerőm fogyhatatlan,

Benne ezer szikra pattan.

Gyermekfogam tejjre vágó,

Cukor-, dió-, csontdaráló.

Gyermekeszem lyukas malom,

Keregetőző, ősi vadon.

Gyermekszívem áldott kereszt,

Sok csínyt cipzár alá rekeszt.

Gyermekvágyam csupán anyyi,

Hogy játszani, csak játszani.

Négy évszak

Keskenyedik a tarló,
Testesedik tarló:
Lefosztja menyecskéjét,
Elosztja szerzeményét
A hó.

Szenderedik a hó, fagy,
Hemperedik a csónak:
Dalolja szerzeményét,
Karolja menyecskéjét
A Nap.

Cseperedik az eső,
Heveredik a mező:
Beoltja környezetét,
Leoldja bőr-tegezét
A hó.

Testesedik a harmat,
Keskenyedik a napszak:
Leontja bőr-tegezét,
Bevonja környezetét
A fagy.

Szerenád

I:Poiészisz

Ó,ha volna hangom eldalolni
Színes strófákban illanó neved,
Addig írnám,bontanám szárnyait
Míg varázsmótól önként vall neked.;
Nem kímélném öleléstőlázás,
Még félholt,szíрмаid leső szemem,
Addig míg e nehéz esti ködben,
Fénylő ajkad bájjait meglelem.;
S ha meglelem is egy pillanatra,
És tollammal szépséged elfogom,
Mégis a te szíved-lelked hamva
Ott él örökké minden papíron.

II:Katharszisz

Ruháid friss csengése-lengése,
Tombol szememben örökkévalód:
Hótiszta hangodnak csobogása,
Farkasvonyítás-csókomról a sód;

Ízem vagy, étkem és létezésem,
Acélfonállal körülkötözöl,
Sejteim örök-egyformasága,
S ereimben hús-mázad öldököl;
A világ mint egyetlen pillantás
Szemedről lepereregve most pihen,
S a sors, az idő, s ez a vallomás
Igyekszik hozzád csendes-szelíden.

III: Ekszallatusza

Ott búvok árva szívvel nyakadon,
S követem végtelennyi vonalad,
Mintha saját ívemként formáznám
Képzelt testedet, lélek-vázadat;
És rejtelek, szorítlak makacsúl
Mint kinek kiadatott mi jutott,
Lombhullató arcodról a rímek
Heve enyémbé némán átfutott;
Azóta vigyázom karcsú nézésed
Apró, szívrobbanás-atomjait,
Jobban-jobban érlelődik bennem
Az érzés mely megköt és megjavít.

IV: Eikón

Papírra vésem be nőiséged,
S mi előttem lebeg te vagy magad,
Mint festett hímjét világ-hegyeknek:
Üdvétől megfosztott álarcodat;
Egy mondat vagy tán mi számban pihen,
Vagy a bőrömnön feszengő pára,
Esetleg képzeletem vacogó,
Lelkemen játszó bűvös talánja;
Száz és ezernyi alakodból én
Magszerettem az örökkévalót,
Ezt a hízelgő madárcsicsergést,
Ezt az egyszeri szellő-múlandót.

V:Müthosz

"Szeretlek", azt hiszem ez a szó az,
Mely felkerülhet majd a pont elé,
És így:"vala egy ifjú,kinek nagy
Fájdalma vala,és az elnyelé".

Szerenád II.

I:Angaliázi

Gyermek szalad anyaölbbe óvást,
biztonságot kapni, mint te hozzám,
S úgy megpihenni, mint te vállamon,
Özvegy szokott párja koporsóján.
Mikor megragadsz, a bomlást tartod,
És ahogy széthullnak a képzetek
Összekulcsolt csöndességben válok
Gyermekké, koporsóvá én veled:
Tompá szomjam csókodban elvetél
ahogy nyakadon szétmáll az ezüst,
rubinformád belémivődik, mint
pórusokba a cigarettafüst.

II:Isztoría

Csontvár-messzeségből félve intesz
És mosolyod, mint hosszatlan hajad,
Leengeded a balkonon, s megmászom
Megkerülhetetlen kőfal-ajkad;
Ha valóság, akkor mesebeli,

Ha nem igaz, ez akkor túl valós,
Mert úgy fojtasz, mint ki ölni akar,
És csókod elvarázsolt békacsók;
Néha úgy érzem kimentettelek,
És enyém vagy, nem mos el az eső,
Néha elsodródsz tőlem messzire,
És a levágott sárkányfej újránő.

III:Agápi

Hajnal volt, máskor meg éjszaka,de
Te ugyanaz voltál, nincs korod sem,
S én számolgattam a sok örök-csontot
Mi alkot, mint tópartot a homokszem,
Ez a hangyányi végtelenség most
Arcom simítja és ad magából,
Gyötört vasmarokkal kiszakítja
Ami az övé, a málló mából.
Ez az örökös szeretnivágyás,
Ez, ami téged, s engem összefűz,
Megmar, mint a kígyó, fáj, mint a seb,
Étet, mint egy anya, éget, mint a tűz.

IV: Éfthrafszto

A szíved kovácsolt kedvesség,
A szíved tehetetlen és árva,

Körülmetélt, foszlány-örömök közt
Befogadtál magnetoszférádba.
Az élet könyörtelen volt hozzád,
És fahéj-alakod csak párolog,
Érzem, minden kis ölelésedben
Veréb rezzen halkán, és láz kopog;
Kint hideg van, és szörny-alakban
halál kísért ha harmatod elhagy,
Félelemtől lánzolok, miután
Hiányod, mint a villám belémcsap.

V:Axíoma

Minden pillanatomban a lényed
oly biztos, mint szívemben az érzés:
kitölt, mint az univerzumot a
megfejtethetetlen, örök létkérdés.

Délibáb

I.

A vers szürke fal, amit az
Igénytelen olvasó leköp.
Hiába vannak önkéntesek,

Akik újrafestik:

Jönnek a graffitysek,
A huligánok, és ez csak egy apró
Molekulaszál abból, ami
Behálózza az irodalmat,
Kár, hogy csak akkor lehet
Lekaparni, miután megkötött.

II.

Próbáltam hetvenhétszer is,
hogy megírjam mennyire
Szeretek lélegzek, élek.
Aztán mindig annyiban maradtam,
Hogy amíg írok, addig is csak
vegetálok, nem szeretek,
Nem lélegzek, nem is élek,
Csak két dimenziót kicserélek.

III.

Vannak versek, amik
Íratják magukat, és te csak
Tanúja vagy a keletkezésnek,
Persze, dilettánsként azt hiszed,
Hogy része lettél egy teremtésnek,
Pedig csak foltozója vagy
Egy végtelen résznek:
A lélek öklendezésének.

IV.

Nincs rend, ne keress,

Az irodalom magára hagyott.

Ha felvetted magadra, hát

Hordozd és mondogasd:

Én költő vagyok.

Ha nem vagy kész, és nem

Írtál még nagyot,

Jobb ha bele sem kezdesz,

És ne morogj, ne hűtsd magad azzal,

Hogy az lettél volna, "költő",

A gyermeked költősdit jobb

Ha másokra hagyod.

V.

Álmatlanul ne szőjj

Nagy álmokat,

Ne írd, ha nincs szükséged rá,

Mindenki költő, egy darabig...

De ne okoz másoknak károkat.

Utolsó románc

Regina, szeretlek, Regina

Nem látlak:

Ráncaim bomló, őszi-érett nője,

Elhaló vágyaim feledője,

A falu végén várlak.

Regina, egyem, Regina, telem,

Halálom.

Fülledt zajokban térj be hozzám,

Kunyhómban heverhetsz, lapockán,

Földön fekhetsz azt se bánom,

De maradj, vagy áradj mint a

Kraszna.

Regina,

Múlok, mint az ifjúság öröme,

Elpárolgok, akár a mező zöldje

Ha beborul az ég,

Regina,

Érzem meghalok, itt a vég,

Nem vagyok én már csak a kaszás haszna.

Ha elföldelsz, szedd a földet,

Mit én kapáltam,

Ha koporsót csináltatsz, diófából,

Emlékszem, helyét ötvenhat éve ástam,

Ha megsíratsz...inkább ne sirass,
Annyi voltam neked mint a könyv,
Olvadni nem tudsz, végrendeletet se irass,
Maradjon emlékemül a közöny,
Vagy hangom a mából,
Teleim, hisz azokat is véled fáztam.

Regina, arcom rozsfehér,
Te voltál mindig Varsolcon a
Legszebb cigánylány,
Most éveid, és a cigányvér,
Kettőnk szegényes otthona
Pecsétül hagyasson beleink túlvilágán...

Ha meghalok, hagyj a házban
És ne szólj rólam senkinek,
Vagy menj el, mert negyvenkét fokos lázban
Az alkoholtól nem bírok rádnézni,
És szerelmed mit elprédáltam,
Nem mossa le az ártézi.
majd bejöhetsz, elsirathatsz, elvihetsz.

Sebbel-bottal

A nap rikoltása megvénhedett,
Már szelvényeit takarítja el,
Egy utolsót kalapol a világnak,
S egy fél bolygóval arrébb kelti fel
A darvat, a fecskét, a patakot,
Az embert, a restség-malacot.
A szarvast, a fákat, a polipot,
A szeleket, a tágas poligont.

Didergés csepereg a felhőkből,
A természet lassan mindent eltakar
Vándor madarak lubickolnának
Kivetkőzve, délen, úgy, mint tavaly:
Az orruk, a tolluk, a két lábuk,
A hátuk, a májuk, a vén szárnyuk.
A lelkük, a testük, a szőrszáluk,
A kelepelő csöppnyi csőr-szájuk.

Az ember megvénhed, és beköszönt
Lelkében (is) a fájó, elmúlsz-tél,
Teste, mint az örökös napnyugta,
Szájpadlása már remegve mesél;
A tájak, az árnyak, a repülők,

A vágyak, a lázak, a kerülők,
A darvak, a fecskék, a hóbertok,
A lelke, a teste, a jó csókok.

Szerenád III.

I.

Önmagadba hullva, szám a szádon,
Hangszálecset lapul bent torkodban,
Estszínű márvánnyal bemázollak,
Hogy magamnál tarthassalak jobban.
Átfoglak, vágyam, hogy megírjalak
Egy eltompult karba préselem;
Ma csók vagy a számon, reggelre az
Maradsz aminek kellesz: lételem.
Korhad a szemem mezítelenül
Tiedre, s te újra-újra éledsz:
Hajadba mártott hústollal írok
Füledbe szavakat, tört mértéket.

II.

Szénné fakult hajszálerék
Oldják áttetsző gránittömbjeid,
Elemeire bomlott valóság
Hogy látlak, a ráció szétesik;
Por és levegő kavarg benned,
Fehér univerzum, barna az ég,
Fekete fénye kasmol, és skarlát
késél mögött gyötör a mindenség.
haljlik a nyak, én megvakulok és
Arcom vonulata lángot kap,
Nem érzem magam, csak hogy súrlódva
Molekuladombképed rámrokskad.

III.

Csobog a csapból az ölelésed,
Ha tüzet rakok, néha meleg is,
Belemerülök ebbe a csendbe,
Átmos a vállad és a kezéd is.
A tűz lemarja a csonka kérget,
A korom megfesti az árnyadat,
Millió elpárolgó füstszilánk
Maradt nekem, hogy összerakjalak.

A tűznek nincsen íze miután
Leégett, nem melegít senkit,
Csak arra jó, hogy mellébújjunk,
És szívjuk a füstjét, amit elvitt.

IV.

Már hiába mondd, hogy szeretsz, ha
Nem égeted testeddel testemre,
nélkülözésedért engesztelő
áldozat csak artériád lenne.
Pogány a csókod, amíg figyeled
Húsodba hogy markol a képzelet,
Bálvány az apró bók is, ha nem
Kapcsolod le, mint villanyt: a szemed.
Csukd le, nyiss ajtót magadba, homály
Fedi, nézd az ártatlan szemgolyót,
Pörög, pörög: a valót lemarja,
Szeress vakon és ne várj semi jót.

V.

Enyém vagy, mint súlytalan öntudat,
Bennem élsz, mint éjféli félelem.
Fogj át, szoríts, ne úgy, mint pucér huzat
Keríts be. Azt hinném, csak képzelem.

II.Noktürn

-Andante-

Macskaköves földpillérek

Tócsákba gyűlve körkörös

Visszás énképekben életem

Ráncain pengve körkörös.

Komos szemüregre feszülve

Morzéz pupillámon a hold,

Szőke ősz vár stagnálva, sűrű

Fotonbarázdám kérge holt.

Felhőtestek, mik hullámzó öböl

Aljában megfeneklenek,

Tiszta a víz, nem rondít ököl,

Hogy felzavarja emberek.

Lombregésben ázik a szívem,

S felnyitva visszatükrözi

Dobogásomat, ahogy itt lent
Hangom is árnyék üldözi.

שיר השירים

Ha te nem te lennél,
Akkor is téged látnálak
Nem-tebenned,

Tizenkilenc kilós
Magánykabátod már nem kell
Magadra vened.

Nem való neked a
Hervadt virág, árnyékos
Eső, halál,

Öltözz tavaszba és

Sosem-múló nevetésbe,

Hidd el: jobban áll.

Vegyél fel engemet,

Kabáttestem bátran

Vedd magadra,

Míg elpárolog a

Fogas, s a kabátot nem lesz

Ki leakasztja.

Erőltetett ötletek jegyzéke

Fekete Vincének eszeveszettel

I.

Nem akarnak.

bajnak

nőtt a fejemre

ez is,

meztelen is

a lapom,

nincs mit írjak: az asztalon

gurigázik a morzsa;

ki gondolta,

hogyan az "írni" ez lenne.

II.

Firkant

a toll,

sok gyűrt hamis moll

lecsengve elillan;

habzik a számon,

de nincs kinek

elmondani...

minek?

Hogy tudja tovább rontani

a helyzetem?

Ez nekem

Rémálom.

III.

Fekete

te, te, te:

Vince

gerince

az embernek van, nem

az állatnak,

a próbálkozást ne

add be nekem,

rossz napja legyen

az átlagnak.

IV.

Bonyolult:

lekonyult

a fejről,

a kezéről

a tinta,

az eszéből

hiányzik a tiszta

időmérték

annak, akinek nehéz bírni

a szókat,

érték,

ha tudsz írni jókat,

de csak magadnak,
a szerkesztők harapnak.

V.

ne legyenek,
mint halottak felett a legyek,
ne dongjanak hamis Istenképzetek,
hogy erre tedd
az életed
nem éri meg,
a saját értékrendszered
méri meg
ha jó vagy,
a többit hagyd a kiadónak.

Első zsoltár

(Megjelent a Várad 2015. 10. számában)

Ajkaid számomra dombok,miken

Legeltetném báránycsókjaim,
Mint juhásztor,játszva-furulyázva
A zengő szerelem húrjain,
Út vezet e dombból a szívedhez,
Felhágok járatlan bércein,
Ott lakozik csengő rejtély-másom,
Legmagasabb-legmélyebbjein.

Nap vagy, ragyogsz, bájologsz testemen,
Tejút vagy, ősi göncölszekér,
Bolygó vagyok mit körülbolyonghatsz,
S epedek napforró-bájjodért.

Fojtson kétszólamú lant-szerelmed,
Szoprán-ölelésed játsszon bennem,
Csókod hangjai tapossák utam,
Hamvtestedet kelljen ölelnem.

Sérülten

Ne bánts,
elég, hogy a démonok bántanak

az egész világ egy szörnyalak.

Az öntudat meghasadt,
És veszélyesebb, mint
Az atommag.

Keserű elhalt szövet
minden tárgy.

Mindenki fél tőlem,
Mindenki hátrál.

Ujjak olvadnak össze falakkal,
körülbá mélyed a tekintet,
egy vagyok a madarakkal,
szálllok, csak a testem tekintget.

Nem szólok,
nem is hallanák.
a szívverésem egy fecni,
amit
csak itt:
a sötétben lehet elégetni.

Szabályos kattogás

Hó fed, és olyan vagy

Mint szabályos kattogás mögött

A szolid fekete óralap:

Ezüsttel díszített,

Karomra feszülve

Legyintesz. Belédnézek,

És sík tükrödben a nap ránszakad.

-Nem látod?-

Magad alatt jó neked, hát maradj.

Ostoba vagy ha azt hiszed

Hagyják, hogy elmerülj

Vagy ráfagyj magadra.

Lyukat vágnak beléd,

Úgy lökik majd eléd

Undok maradványaidat:

Kidobják mind a partra.

Ezt akarod?

S ha bocsánatot kérnél, ugyan ki hallja?

Törj meg vagy megtörlek,
Engedj nekem, vagy én
Engedem, hogy megtegyék.

Add nekem minden
Kincsedet,mielőtt
Súlyos bélyeget
Szárítna rád az ég.

Te döntesz.
Öljelek meg? Mert a felszíned nem elég.

Semmi.

Teljes vagy.
Így egész.
Nem érint
Pusztá kéz.
Parázna
Vadállat
Nem rontja
Hab-állad.

Nem szűrnak

Késhegyek:

Melletted

Ébredek.

Beszívjak,

Kifújlok,

Nem vagy itt,

Csak úgy: vagy.

Elmentél.

Sötét van.

Magadra

Maradtam.

Pihen

Lassan bomlik

ki, alszik és

szád felett a

bemélyedés

puhán remeg,

az arcodat

egymásra forrt

csiszolt rudak

összefogják.

Az állkapocs

ágaskodik

hajadra, most

hullámszik és

partodig ér:

gúlatestek

közt éles él.

Kerge kontúr,

mélybe vágok,

homorúdon

Csönddel járok:

lefedtelek

Te csupasz szép,

hallgatózlak:

elernyed, kék

csonthangokat,

mik bebújtak

tobozodba:

szádba fúltak.

Korcs vezekel

Kinn a kertben vad

Ágakat nyestem,

Gugoltam muszáj-

Kétségbeesten.

Lestem, mint pára

Les be ég alá,

Ha szúnyogajkad

Tán kimondaná.

Kosz mart, á, úgysem

Érted, ha mondom,

Magam néked így,

Rostán kibontom.

Nem bírja kezem

A görcsös kapát,

Nem kínlódni, én

Írni jöttem át

Közéd, ki szeretsz

Lehetetlenül,

Rajtam a szégyen,

Rajtad kérgem ül.

Ne alkoss te is

Ilyen rút testet,

Min csúszva enyém

Így vezekelhet.

Az égi viasz

Szárad a számon,

Bepréselődik,

Nem jön az álom,

Álmodok valót,

Túl a halálon.

Merev rés

Pilládon megfér

A halál és a

Kegyetlen élet.

Lehunyorod; formák,

Alakok másznak

Közénk,lapszélek

Hunyorognak rám,

Belémvájnak, hogy

Írjak:könyebb lesz.

Magamat bántom

Helyetted, érzed?

Nem; de könyebb ez.

Gyáva vagyok, nézd,

Köpj le, magamat

Nem tartom másra,
Testmagányban már
Így álmatlanul
Képzellek ágyba,
Mint akinek a
Meváltás az, ha
Magába mélyed,
Körömszuhogva
Tépem a lapot,
És írlak téged.
Nincs már mit mondjak,
Inkább magamnak
Elképzellek, és
Bevallom:te vagy
Közted és köztem
Az a merev rés.

Én, Néró

(Csupán egy töredéke az én Nérómnak. Megjelent a Látó 2015. 12. számában)

Hátborzongató krimi egyenesen a főhős, Néró ugatásai nyomán.

A vallomást lektorálta [néhol (trágár szavak esetén) javította], versbe szedte Bálint Szilárd.*

* esetleges felháborodások miatt a szerkesztőséghez forduljanak, mivel a költő és a főhős sem nyilvánosságot, sem felelősséget nem vállal mindezekért.

MÍNUSZ KETTEDIK RÉSZ – A TERHESSÉG FELÉ

[Melyben a még ismeretlen főszere(p)lő elegánsan, irodalmi szöveghez illően megkezdí a beavatási ceremóniát (melynek beavatottjai maguk az olvasók) satöbbi. Eme rész azért szükségeltetik, hogy a szíves olvasó és az író között semmi félreértés, sem valami folytán balladai homály ne essék.]

Kezdetben kétszáz tíz fok volt,

Anyám köldökén ételt tolt,

„Minden olyan pókhálós szösz”,

Reméltem, egyszer már fény lősz

(Székelyesen), annyit tudtam,

Hogy vagyok, mert gondolkodtam.

Képzeltetitek, micsoda

Kutyát rengető trauma

Másfél hónapig egy helyben

Lebegni egy béltengerben.

Egyrészt sötét, kétrészt menő,

Mert én majd úgy bújok elő,

Mint egy hős asztronauta,

Ki a földre visszajuta,

(Históriás hangnem), (Így hát

Nem nyúzzom tovább az irhát.),

Mert az anyaméh világűr,

Kibújni meg nem király (zűr).

Tehát ahogy ott lebegek,

(Súlytalanságban gebbedek),

Annyival modernebb (Ottlik),

hogy ott volt levegőm dosztig.

*

Ez kezdetben anyámban volt,
Ott még ingyen kaptam tejport,
(Most meg órákat nyavalygok,
Mire én is emlőt kapok.
– De erről csak később, mostan
Elbeszélésemet hoztam.)
Nem mondom én azt, hogy rossz volt,
Bár anyám moslékon kosztolt,
De ha valaki születne,
Tuti nem leszek ellene.
[Úgyse tőled függ az egész,
Annyit nyomsz, mint egy mol penész,
Teherbe esik az anyád,
Apád meg sem kérdez (galád),
Merthogy, lehet, azt mondanád:
„Nagy neked még az a kabát.”]
De nem még locsogok nektek:
Úgyis már a bolha esz meg.

*

A dolgoknak summája ez:
Előbb viskó, aztán gyerek.

Az én esetemben ez a
Folyamat épp viceversa;
Történt, aztán jó nagy gebasz:
Gyerekszoba?... Táj, táj, szevasz,
Mikor idő volt, és jöttem,
Egy szekér alá költöztem.
(Nagyon remélem, hogy ez csak
Egy ideiglenes eblak.)

KÖZTES RÉSZ – KORAI SIRATÓ

(Eme rész rövidsége ne tévessze meg az olvasót, nem minden fénylik, ami arany!)

Minden baj anyámból jött ki:
Hat kölyök (hat csupasz blöki),
(Legalább) nem vagyok kóbor,
De nincs nálunk úgyse jó sor:
Lyukas cserép (fáj a fogam),
Szénaboglyák (asztmaroham),
{Nem hiszek már mesékben se
[Nincs herceg, csak sárkány!] (Te se?)}

MÍNUSZ EGYEDIK RÉSZ – NOMEN EST OMEN

(Melyben Néró ó-, sőt: őskori szálakat vél felfedezni származását illetően.)

Minden olyan fényes, nagy volt,
Mint a szememen a vakfolt.
Napvilágot láttam kedden,
Szerdán már a Kaszást lestem,
Csütörtökön tudtam meg, hogy
Épp a Tejútban gubbasztok,
Pénteken már észrevettem,
Rosszul láttam (Anno) kedden,
Szombaton már kutakodtam,
S nehéz dologra jutottam
(Tényleg, vagy öt kilót nyom a
Larousse Enciklopédia!).
Ezt írta: Lucius Domitius
(Meg) Claudius Tiberius.
Néró császár... fia vagyok!
Nem is baj, hogy elkapkodott
Apám doctus deferens-je,
Már nagy vagyok, mint egy medve.

*

Felettébb érdekes ugyan,
De ez a friss hideg zuhany
Tovább motoszkált bennem, és
Megcsapott a hideglelés:

Dinoszauruszok voltak

Őseim, csak már kikoptak.

(Most, hogy elkerüljük egymás

„író-olvasó” haragját:

Tudják meg mind, kutyadolog

Kikutatni a fátumot.)

*

De ha ez a kettő nem is,

Az igaz, hogy tripla plecsnis

Miniszter lehetnék, csakhogy

Én kéthetes kutya vagyok.

Semmi

M.A.

Teljes vagy.

Így egész.

Nem érint

Pusztá kéz.

Parázna

Vadállat

Nem rontja

Hab-állad.

Nem szűrnak

Késhegyek:

Melletted

Ébredek.

Beszívlak,

Kifújlak,

Nem vagy itt,

Csak úgy: vagy.

Elmentél.

Sötét van.

Magadra

Maradtam.

BÉK TIMÚR

Írói bemutatkozás

A következő versek az elmúlt három év során keletkeztek, sorrendjük véletlenszerű. Nagy részük olvasatlan, azonban egyikük sem íratlan. Mindegyik okkal íródott, céljuk nem volt (ez idáig). ~~Bármit írnék még előzetesen, szóeséplés lenne, így nem teszem. Már ezt sem kellett volna leírnom.~~

Jellempásztorok

Égő hangyaboly farakás alatt;
Valami önmagát maró halom
Rágja a fát, csak a csonkja marad.
Úgy nevezik: társadalom.

Két kis pont a csörgőkígyó nyakán.
A vartalan sebből méreg ugat.
Saját hús vére csillan ajakán.
A méreg neve: büntudat.

Mikor a váll lesz a szörnyű ködnek
Dombja, megül a nehézzé válás.
Betonfelhők fojtó láncná kötnek
A nyakon. Neve: elvárás.

Ha bemondják, hogy a mélység a jó,
Az ember a kertbe megy, s kutat ás,
Akkor is, ha a lelke léghajó.
Ezt úgy hívják: képmutatás.

...

Törjétek be a vérem a gépkerítések közt a homokban,
Hadd legyen ő is olyan fáradt, füstszagu lé.

Jobb lesz úgy, szabadon csak e céltalan útra jutottam:
Minden elől futok, és tartok a semmi felé.

Felismerés

Megannyi ajtó, s rajtuk a kilincs,
Amennyi lehetne, pont annyi
Nincs.

Gondolataim holdpályát fonnak,
Mégis az ösztönt hívom
Bolygómnak.

S ő is kering, hogy hozzá a világ
Egyhelyben álló, örök és
Szilárd.

Vérem; világ változó visszhangja
Súlyos fenyőfának fagyott
Magja.

Ősz

A horizont felsóhajt, kihűlni készül,
az idő, míg sétálok, kacagva megelőz.
Mágus a természet; magától kiegészül.
Nem tudom, hogy volt-e már ilyen szép az ősz.

A Tiszához vágyom, ott a legszínesebb
a Minden. Magát nézi az ég, a folyó atyja.
Elfáradt. Nem könnyezik, de szíve seb-
vörösét szerényen a vízre folytatja.

Milyen szomorú, hogy nem tudja rejtteni
a jelenlét szerelmét e sok leírt szavam.
Toll nélkül az égen rejtvényt fejteni,

olyan ez a feladat: csöppet sem gondtalan;
a jövőmet kell mostan elfelejteni,
mert téged kutattalak, s elvesztettem magam.

Apadás

Mikor megyek, nincs elég
messzeség,
s maradvá sincs olyan, hogy
itt vagyok.
Némul az éj, csönd csobog;
szusszanok –
hogymegszünni sem lehet
teljesen.

Dong a Föld a Nap körül;
vért köpül.
Néha fő, meg néha fagy –
lé, ha vagy.
Textil szakad, nő ropog...
álmodok.
Ágysarokban egyed ül
egyedül.
Plafon pereg - csillagok.
Hol vagyok?
Láncsó és szabad ég:
szakadék.
Ködcipőben pár alak
párolog,
barátnak túl emberek;
elmegek.

Sistereg a meghalás –
présdarázs
peremre száll, szűrni rest.
Ideges
vagyok. Itt az alkalom;
lecsapom.
Lehull. Végső emlékem:
túléltem.

(Ködvékony. . .)

Ködvékony fal, s nem oszthatom,
Szavakkal húzom magam feléd.
Kanóc-fogyok gyertyafényhez;
Hogymegmaradj, én magam bontom.
Lapulok hozzád - zöld a kékhez –
Fák, s az ég a horizonton.

Számodra

(dilettáns versike)

Már hetek óta
csak a napoknak élek
s a napok is csak
teérted érnek.

Hajad, mint
fák lombjai ősszel
vagy még inkább nyáron
mikor még vannak
vagy tavasszal, mikor
virág akad belé,
de nem, mint télen,
mikor már nincsenek.

Szemeid, mint tó tükrén
a fodrok -
bennük zúgnak apró álmaid,
mint föld alatt vakondok
orra dörgöli múltó vágyaid.

Lábaid, mint az ég,
gyakran földig érnek,
fűszálak, mint a fák
dőlnék rá az égnek.

...

Se jó rímek, se rendszer,
se mondandó, se semmi,
a káosz, hogyha benned
rend szeretne lenni.

~ Timur Beaux

Maródom

Édes, puha semmibe vetem bele a testem
Hús savas eső kever ifjú arcomra habot
Nem találtam meg a választ, tán nem is kerestem
A kérdésre: Élet nincsen, vagy csak én nem vagyok?

(Zsigereim élnek ím. . .)

Zsigereim élnek ím,
hogy hosszú útra indulok.
A képzelet most ferde kín –
mire visszaérek, tán meghalok.

Hosszú útra indulok...
Ha megszakad, óh lesz kiben
élni tovább, s a gép forog
ez alkotó, ha megpihen?

A képzelet most ferde kín,
a ködben ő is megreked,
s mint gyöngyhalász a terveit,
mélybe dobja lelkemet.

Mire visszaérek, tán meghalok.
Félek, s ez adhat ihletet –
Ha mint a hajnal elmúlok...
De elmúlni itthon is lehet.

Tavaszi vége

Vizet keresni a szívvel, mint egy szomjas elefánt
Egyként tudni, milyen szikkadt minden
Szörnyű ollók között lenni papír
Remegés egy ajtókilincsen
Az idő ráncaiba szorulni
Egyre mélyebbre és mélyebbre
Száradni, mint var a seben
Egyre keményebbre
Egy sírás torkán akadni
Fa tövében rohadni
Nézni a felhőket, mint harapnak kékbe
Értelmet keverni a vérbe.

...

Űrben vagyok apró anyag
Rendes házban hagyott hanyag
Részbe fagyott virágszirom
Nem bírom már
Nem bírom.

Egyenesek

Sötétben írom, hogy ne lássam a senkit
A szív alól növesztek egy szomorú dalt
A hold szememre ül, felhők körüllegik
Nem vagy már mellettem, nem is fekszem oldalt.

Ott őrizlek téged, hol engem feledtek
Víz vagy s levegő, én félig üres pohár
Közös mostjaink mind veled múlttá lettek
Mennyivel könnyebb volt, mikor jelen voltál.

Parazsat szívok már, de kell valami fény
Egyeneseknek lenni tömény zűrzavar –
Egy pontban kell élni, ahogyan csak kifér
Nem figyeltem, s közben torkomig nőtt a dal.

(Minden szó. . .)

Minden szó, mi termett tintafámon,
S minden betű, mi csokrán csüng alá,
Minden csók, mit vér forráz a számon,
S az idő, ami mindezt fölfalá,

A hang, a szív, az él, mi réseken
Aszott agyamban kövé összebújt,
S a sok titok; hogy? s miért? létezem,
És minden gyök, mi kérdést földbe gyúrt...

Mindezek csak játsszák azt, hogy élek
Jövöm karéját kőkeményre sütve?
Egérfogó rugója húzta fémek
Fényáztatta íve lett a tükre:
Az evolúció-csapdában élek –
Mint sajt vagyok, egy szögre ráfeszülve.

*Miért hiszed, hogy igaz, ami itt áll bárki számára is?
Ez csak szavak bátor egymásutánisága,
mint a minden, a rendben és a lesz.
Mint egy megskalpolt katona,
aki visszateszi fejére a sapkát,
és a haszontalan perem által megrajzolt vérkörben merül el,
akár hiú angyal saját
aszott glóriájában.*

*Mint a tiszta, a szívemből és a szeretlek.
Senkim vagy nekem, mégis úgy érzem, hogy az enyém.
Az én úröm, az én be nem teljesült vágyaim,
és én magam, a gyáva lemondás,
ami mindig visszabámul
a fürdőszobában.
Üres halmazként vagy részem,
se nélküled, se veled nem létezhetem,
s te sem a hiányomban.
Erre a kényszeres kapcsolatra
büszke lehet bármelyikünk is?*

*Mint az atya, a fiú és a szentlélek.
A nagy részemet szégyellem magamban
és ezt a felismerést is,
de még mindig szebben festek,
mint az ezeréves képmutatás ecsete.
Ti a vállatokon nyugvó felelősséget rabigára cseréltétek,
ostobán ostort ragadtatok,
és saját kezeitekre pattintottatok béklyót,
hogy szűkre száradt szemeiteken át
ráleljetek a fémet nyaldosó napsugárban a boldogságra.
Nem fog sikerülni.*

*És most megint...
Csak hozzád szólok.
Ne higgy el abból, amit itt olvastál egy szót se,
egy betűt se!
De ha megengeded, adnék egy jó tanácsot
Csak neked.
Csak most.
Ingyen.*

*Nézd végig a tavaszt.
Hallgasd a madarakat.
Szagold a nehéz hajnali levegőt.
Élj úgy, mintha állat lennél,
s emberibb leszel mindenkinél.*

Kölcsönhatás

Kezem alatt válik
porszemmé a kő,
majd kezem lesz por fölött
Kővé dermedő.

Szeretném

Szeretnék csókolni,
Száz madarat megölni,
Portrékon lángnak lenni,
Kihunyni a keretnél.
Részeg estén szeretném,
Szeretném, ha szeretnél.

Alkonyatkor nap lenni,
Meleg kenyeret venni,
Hókrisztályban kihűlni,
Oldódni a szövetben.
Szeretném, ha ébredve
Szeretnéd, hogy nap lettem.

Rabszolga állán folyni,
Gyümölcs közé elbújni,
Présház húsán izzadni,
Erjedni a lé alatt.
Szeretném, ha eltúrnéd,
Belőlem mi megmaradt.

Kerti kép

Rút kacaj gyalulja forgácsá a csöndet.
Apró lábak iszkolnak föl a kivájt rögön,
A nehéz víz az üreg legmélyére dönget,
S a lány odafent röhög a fuldokló tücskökön.

*még mindig fehér a fal
vettem festéket meg ecsetet
szombat éjjel van és semmi dolgom
és még mindig fehér a fal
a lámpát bámulom
olyan vagyok én is mint a viasz
valahogy megnyugtat az érzés
hogyan magamat nézem*

*hajlok és török
mint a búzakalász
lepárolhatnám a gondolataimat
marhatnám az emberek torkát
ha magányosak*

*nehéz a szemem és nehéz a szám
mi lesz ebből ha nem vers?
egy újabb elbaszott hajnal*

*csak azért a hideg tíz percért az álom előtt
csak azért nem akarok aludni
mert a plafonon túl sok a füstös semmi
legalább egy egér kaparhatna
vagy egy bomba a padláson*

*viszket a jövő és serceg a múlt
a jelen ettől nincs*

*felemelem a lábam
hogyan a vér meg a lépteim a fejembe tóduljanak
szörnyen bódító*

*kapsz tíz évet
hogyan felfedezd a tested
még tízet
hogyan felfedezd az elméd
és újabb tízet
hogyan felfedezd a világot*

*ha maradt még idő
szaporodj és halj meg*

(Ívet fest. . .)

Ívet fest az alacsony égre
egy patetikus gondolat,
majd földre hull, és magában
gyermekverset mondogat.

Röpképtelen madaraim
énekelnek elmémbe,
s feledtetni próbálják,
hogyan érzem, lassan elvázom.

Minek a nagy gondolkodás,
ha csak az ösztönt kerülgeti,
s e nagyvárosi galambokat
szökőkútban fürdetsz?

A kozmosz hívja, csalogatja,
hogyan szürke szárnyuk rebben,
de nem jutnak, csak pár méterre,
s onnan szarnak ingemre.

Még egy kicsit...

Még egy kicsit lélegzem:
Egy kis máj a tegnaphoz.
Egyet kihagytam véletlen;
A végem főrja egy naphossz.

Még egy kicsit dobbanok:
Egy diasztolé, egy szisztolé,
S pecsétcseppbe csobbanok
Egy halálhoz írt episztolén.

Még egy kicsit álmodom:
Esőt játszó vágyaim
Iszapjában lábnyomom
Barázdázza álmaim.

Még egy kicsit könnyezem,
Könnyezem és nevetek,
Majd szétfeszítem életem,
És elpusztulok veletek.

*Szertevetülsz, minden tetejére a fodraid ülnek.
Szegycsont elhasad, és mindüik a szívbe zuhan.*

Porpikkely

Kávézacc a csésze alján;
Leült bennem az érzélem.
Céltudatom szikkadt partján
Törölgetem száraz kezem.

Nem vágyom, és nem akarok,
Ez a semmi csak az enyém.
Elfödnek a lábak, karok
Önmagamnak hullahegyén.

Az életem egy névutó;
Befut alám, mire fölér,
Hónapokon általfutó
Bágyadt cigarettafüzér.

Hajdan kőből előtörtem,
És ma az a sok víz hol van?!
Aszalódom meggyötörten;
Meder, vagy a folyó voltam?

Nyári hajnal

A hideg rázza a testét,
alatta nyikorog a hintaágy,
bent a házban pereg a festék,
s remeg odakint a vágy.

A hideg a testét rázza,
mégis a szíve libabőrös.
A fagy az éjt megkoronázza,
mint Tiszát a beömlő Kőrös.

A testét rázza a hideg,
a pókhálón friss harmat ragyog,
s ő elmondaná akárkinek:
Nem fázom, mert boldog vagyok.

A fejlődés válsága

Élek, semmi több – boldog vagyok, úgy hiszem,
és ez olyan furcsa, oly idegen érzés.
Hiányzik a kín, az erőltetett vérzés,
Midőn létem máról a holnapra viszem.

Ártalmatlan mindaz, mit tesz a két kezem,
s aggódom, elég lesz-e, mit így itt hagyok.
Nem alkotok újat, de addig is vagyok:
boldog, semmi több – félvállról létezem

Mint. . .

Mint az élet a halálra, s a halál magára,
Mint Bóbitára az álma s ködfalra a vára,
Mint búza a kalászra, s mint kalász a kaszásra,
Mint több óra szótlán fekvés pár percnyi baszásra,
Mint magányra a sírás vagy máskor a versírás,
Mint dohányra a papír meg gyújtásra a szívás,
Mint ágyékre a gatyra, mint egyházra az atya,
Meg az *Isten büszke, ha a pénzét nekünk adja,*
Mint borsóra a héja, meg a kis pocokra is,
Mint Vegasra a vigasz meg igazra a hamis,
Mint a zsákra a feltja és cowboyra a coltja,
Mint futótűzre a víz, hogy legyen, ami oltja,
Mint szakácsra a kötény meg a kékre a kökény,
Mint a bűzre a görény és zsarnokra az önkény,
Mint a víz a csarnokra, mint hüvely a kardokra,
Mint karra a karóra és Trója a falóra,
Mint ágyúra a lövés, katonára az ölés,
Kismamára a szülés, mint székre a leülés,
Ahogy énre az enyém meg szénára a szalma,
Mint Ádámra a szükség meg Évára az alma,
Mint a nappal az éjre, az erdőre a sötét,
Mint a vágyra az ágy meg a vadászra a sörét,
Mint egy felhő az égre, mint a kezdet a végre,
Mint elégre a még, ahogyan légszomj a légre,
Mint apára a fia, mint anyára a lánya,
Mint a sínre a pálya meg a szénre a bányá,
Mint zoknira a párja meg nácira az árja,
Meg az érzés, hogy kinyitná, épp mikor bezárja,
Mint szeretetre a szív, mint zenére a ritmus,
Mint szomorúfüzfára egy együtt érző rigmus,
Mint agyamra egy belőle menekülő vénám,
Úgy rímelsz az egész földön te egyedül énrám.

Úgy rímelsz az egész földön te *egyedül* énrám.

2015

Csipkebogyóvá
csípte arcunkat a fagy.
Új év – új remény.

Mint gyermek játszik
kacagva, lopja szemem
a hó meg a fény.

Sárgán sír föl a
vászon, öblére foltot
vág, szakít a kék.

Búzafonatok,
sziromszuszogás, szél és
egy hajló derék.

Levélárnyékban
csőrzenére púderbe
harapó lepkék.

Másnapos ízek
alatt izzásnak indult
sárga sörpadok.

Apró szemeken
nyugodtan szétterülő
érett végtagok.

Higanymozgás a
világ: forró a talaj,
s túl hideg vagyok.

Most ami elhal,
színesebb lesz. Nem tud a
rend megalkudni.

Elszenderednek
mind a nappalok; fényük,
ha szemhunyasnyi.

Dombra feszülő
néma lángfonal. Tömbök
közt úrt szeretni.

Zsúfolt nappalik,
kései várakozás –
drága érzemény.

BESE BERNADETT

Én

A gitárom nyakát finoman körülölelték vékonyka ujjaim. Fekete körmeim megcsillantak a napfényben. Játszani szerettem volna egy dalt, ami elmondja, hogy mi is van bennem. Egy dalt, amiből mindenki megtudja mi is van a lelkem rejtekében. Hiába próbálkozom, valahogy nem tudom megütni azt a hangot, valami hiányzik, egy megfelelő akkord, egy tökéletes ritmus. Nem, én hiányzok a dalból. A legfontosabb összetevő. Akkor kezdjük előlről. Benne kell lenni az álmodozásnak, az alkotásnak, a harcnak, a magánynak, a félelemnek, a fájdalomnak... a könnyeim sűrűn potyogni kezdtek, és én csak néztem, ahogy szépen végig folynak a könnyecseppek a gitáromon. El kell fogadnom, hogy soha senki nem fog megérteni. Nem csak egy dal vagyok, sőt nem is egy album. Én én vagyok, és ezt sose lehetne röviden összefoglalni.

A festmény(ek)

Sarolt szeme hirtelen felnyílt. Még éjjel volt, kettő körül járhatott az idő. Szeme nem volt hozzászokva a sötétséghez. Sűrűn pislogott, folyamatosan tisztult a látása és felismerte a szobáját. A szoba olyan volt, mint mindig - vagy mégsem?

Ijedten ült fel, hogy szobáját részletesen megvizsgálhassa. A falnak döntött képei, sőt még a szekrény tetejéről is eltűntek a festményei. Egyszerűen eltűntek.

– Ez nem lehet igaz. – Sarolt kiugrott az ágyból a szekrényhez rohant és a legelső ruhákat, amik a kezei közé kerültek magára kapta: egy kopott festékes farmernadrágot és egy piros toppot. Az ablakhoz futott, a megszokott mozdulattal akarta kitárni az ablakot, de azt már nyitva találta.

– Szóval itt lógtál meg? - kinézett az ablakon, de már senkit nem látott. Az ajtaján egy üzenetet hagyott anyukájának, hogy korán ment iskolába, szerencséjére a folyosó csendes volt. Az ablakhoz lépett. Gondolkodás nélkül belevetette magát a sötétségbe. Már rutinból mászott ki az ablakon, pedig az első emeleten volt a szobája. Ilyenkor mindig az jutott eszébe, hogy mért is csinálja ezt, ráadásul minden egyes éjszaka. Próbált számot vetni életéről és tetteiről, de legtöbbször ugyanoda lyukadt ki, hogy ő nem egy hétköznapi lány. A szíve teli volt fájdalommal és keserűséggel, mégis a legtöbb éjszakát egy garázsban töltötte, ahol festegetett, vagy épp zenélt Péterrel. Igaz, ő legtöbbször, csak csendben ült, és nézte, ahogy Sarolt festi a képeit. Figyelte, ahogy a lány minden egyes ecsetvonással egyre többet mutat meg önmagából. Ilyenkor megváltozott a személyisége, teljesen más emberré volt. A lelke megnyugodott, el tudta hitetni magával, hogy szíve tiszta és békés, és talán egy röpké pillanatra még boldogságot is érzett. Volt egy tettestársa, Péter, aki ismerte a titkait és támogatta. Néha talán túlságosan is. Sarolt szerelmes volt a fiúba, de úgy érezte jobb, ha csak barátok maradnak, mert így meg tudja védeni az őt körülölelő sötétségtől. Vagy talán félt a kudarcától, amit az elutasítás okozott volna. Néha azt kívánta bárcsak elköszönhetne tőle, bár elengedhetné sérülések nélkül, boldogan. Soha nem érzett

magában annyi erőt, hogy ezt megtegye, félt, hogy akkor nem lenne ereje tovább folytatni az életét, hiszen így teljesen egyedül maradna.

- Most túlléptél egy határt! Hogy merészelted? - fortyogott magában Sarolt. Este Péterrel az ablakon keresztül másztak be. Őt elnyomta az álom, Péter meg ágyba fektette és elcsente a képeit. Sarolt nem tudta eldönteni, hogy az zavarja e jobban, hogy elvitte a képeit vagy, hogy elment. – de miért vitte el a képeimet? Mire kellhetnek neki? Jaj, ne már, azok a képek... de akkor rájöhet, mit érzek... mi van, ha meggyűlöl ezért... mi van, ha elveszítem? – Sarolt szemébe könny szökött. A szívét félelem mardosta, nem tudta elképzelni magát Péter nélkül. Annyira belemerült a gondolataiba, hogy nem vette észre, hogy az úton egy kátyú van, és elesett. A térdébe fájdalom hasított és a csuklói is sajogtak. Miután felkászálódott leült az út szélére, hogy megvizsgálhassa a térdét. – Ne már! – mind a két térde vérzett és a tenyeréről is lehorzsolta a bőrt. – Nem elég hogy a képeim eltűntek még össze is töröm magamat... - Ebben a pillanatban valami megmozdult az út túloldalán lévő bokorban - Mi a... - Sarolt megdermedt a rémülettől. Hirtelen képek sorozata futott át az agyán, látta maga előtt, ahogy egy férfi késsel a kezében fut felé, majd egy megvadult bulldogot, amint habzó pofával üldözőbe veszi. Sarolt rettegett, nem tudta mitévő legyen, még sohasem csatangolt egyedül kint sötétedés után. Hirtelen minden sokkal ijesztőbb lett. A környék kiürült és elhagyatott lett, idegen. Ekkor az egyik utcai lámpa fénye elaludt. Sarolt nem tudta mit tegyen, lelkébe vájt a rettegés, az összes levegő kiszorult a tüdejéből, úgy érezte megfullad. Nem tudta hol van és merre kéne elindulnia. Egy impulzustól vezérelve elkezdett futni teljes erőbedobással. Nemsokára megérkezett Péterékhez, teljesen ki volt fulladva, de az ismert ház biztonságot és békét sugárzott. Péter szobája a földszinten volt így nem kellett sokat másznia, nem úgy, mint hozzájuk az első emeletre. Az ablakhoz lopózkodott, de Péter szobája üres volt. Az ablakot viszonyt nyitva találta így gyorsan bejutott a házba. A szobát jól ismerte. Leült az ágyra és kétségbeesetten gondolkozott, hogy vajon Péter vissza mehetett-e a garázsba, de miután rájött, hogy más eshetőség nincs, elindult. Amikor felállt és az ablak felé fordult az ablakban önmagát látta, ahogy 6 hónappal ezelőtt sírva kért bebocsátást. Emlékezett Péter ijedt arcára, ahogy az ablakhoz sietett és besegítette. Semmit nem kérdezett, csak magához ölelte és hagyta, hogy a lány kisírja magát. Majd miután a lány elcsendesedett Péter leült az ágyra, Sarolt a fejét az ölébe hajtotta és csak beszélt, míg a fiú a haját simogatta. Sarolt szíve darabokra volt törve. Elmesélte, hogy apja elköltözött,–hogy semmit sem ért, hogy úgy érzi elvesztette a családját és az otthonát. A fiúnak remek ötlete támadt. A nagyszüleinek volt egy garázsa jó 20 percnnyire Saroltéktól, amit nem használtak és üresen állt, felajánlotta, hogy alakítsák át műteremmé, rendezhetnének be ott egy menedéket, ahol Sarolt önmaga lehet, ahova elmenekülhet a problémák elöl és festegethet. Sarolt szemébe könny gyűlt az emlék láttán, majd elmosolyodott. Emlékezett arra is hogyan csepegtetett reményt és hitet bele Péter. Sarolt ebbe az emlékebe kapaszkodva indult el kis menedékhelyük felé. Futott, minél hamarabb a fiúnál akart lenni. Elhatározta, hogy kockáztatni fog, és elmondja neki az érzéseit. A szokásos útvonalon haladt. Minden egyes árnyékot alaposan megvizsgált, nehogy meglepetés érje. Próbálta elhessegetni a rémképeket, de nem tudott szabadulni tőlük. Elért egy megvilágított területre, egy játszótérre, megállt, hogy kifújhassa magát. Amikor felnézett, felismerte, hogy ez az a hely ahol a szülinapját ünnepelték Péterrel, mindent tökéletesen kitalált. Az egész napot együtt töltötték, vaniliás shaket ittak, a városban csatangoltak, aztán megérkeztek ebbe a parkba. Sarolt emlékezett rá, hogy nem értette Péter miért hozta ide, és amikor megkérdezte, Péter azt válaszolta: - Rád férne már egy kis hülyéskedés, eleget depiztél már. – majd karon fogta és a hinták felé rángatta. Addig erősködött, amíg Sarolt bele nem ült az egyikbe és meg nem hintáztathatta. Aztán a csúszdán is muszáj volt lecsúsznia, s végül a mászókan hülyéskedtek. Mindenki örültnek nézte őket. Egy kisfiú megkérdezte édesanyját, hogy nem nagyok-e már ahhoz, hogy itt játsszanak. Az anyuka reakciója meglepte őket, válasz nélkül kirángatta a kisfiút a parkból, miközben folyamatosan a földet bámulta. Erre ők annyira nevettek, hogy leesetek a mászókaról. Sarolt, boldogan emlékezett arra a napra. De a nap csúcspontja az volt, amikor kísértáltak a folyópartra és a naplementét nézték miközben pizzát majszoltak. Sarolt ezt a pillanatot is megfestette, igaz kicsit romantikusabban és csöpögősebben. Persze, hogy ezt a képet is Péter megszerezte. Sarolt még egyszer körül nézett és futott tovább. Nemsokára megérkezett a garázshoz. Külsőre nem volt benne semmi ördögösség, egy egyszerű garázs volt a paneltenger szélén, zöld kopott ajtóval. Kívülről senki sem gondolná, hogy mekkora kincset rejt magába, hogy mennyi csoda bújik meg a 4 aprócska fal között. A garázsban égett a lámpa.

- Most elkaptalak! - Sarolt meg állt és egy pillanatra habozott. - akkor most bemegyek és elmondom neki... azt... hogy... ne már!!! elmondom neki, hogy... - szívét össze szorította a félelem, rettegett attól,

hogy mi lesz, ha a fiú nem érez ugyan úgy iránta, mi lesz, ha elküldi és örökre elveszti, mi lesz ha magára marad. - De egyáltalán minek vitte el a képeimet? Mire kellhetnek neki?- Sarolt szemei előtt egy kép jelent meg, ahogy Péter a kanapén ül, és a képeit tépi apró kis cetlikre, elkéséredéssel az arcán. Hiába próbálta elhessegetni a képet, az beférkőzött a gondolatai közé, nem tudott szabadulni tőle. Látta maga előtt a garázs falait, amiket ibolyaszínűre meszelték ki még hónapokkal ezelőtt, amikor elkezdtek berendezkedni. Látta maga előtt az állványokat és a falnak döntött képeket is. A sarokban lévő kanapét és a polcokat teli könyvekkel, a festékes dobozokat és az egész garázsban szétszórt ecseteket. A szemében könnycsepp gyűlt össze. Nem akarta elhinni, hogy lehetséges, hogy a rémképek valódiak. Mi van, ha tényleg megharagudott rá a festményei, és az érzései miatt. Vajon túl éli-e, ha magára marad ebben a világban? Sarolt összeszedve minden bátorságát az emlékei között kutatott, hogy valami kapaszkodót találhasson. Olyan emléket keresett, ami reményt add neki, amibe kapaszkodva elhiheti, hogy semmi rossz nem fogja fogadni, ha belép a garázsba. Eszébe jutott, amikor először jöttek a garázshoz, az egész egy nagy rumli volt, tele zsúfolva kacatokkal. Mindketten nagyot sóhajtottak, majd egymásra néztek és elnevettek magukat. 4 nap alatt sikerült kitakarítaniuk, és aztán neki állhattak a festésnek. Vagy az, amikor Sarolt elkészült az első képével, és Péter megdicsérte és a fal közepére kítűzte. A mai napig az a kép szimbolizálta számukra a reményt. Az emlékek láttán Sarolt feltöltődött bátorsággal. És az ajtóhoz lépett. Lassan lenyomta a kilincset és becsukta a szemét, félve a látványtól, amire esetleg várhatta. Majd összeszedte minden erejét és kinyitotta a szemét, hogy körbe nézhessen a terembe. A látványtól teljesen megrökönyödött. A falon az ő képei voltak egytől egyig. Ott volt a naplementés és a többi eddig rejtgetett festménye, és még azok is amiket itt festett. Mind elrendezve és felfüggesztve és a fal közepére nagy betűkkel az volt festve. „SZERETLEK” Sarolt szemébe könnyek szöktek. - Én is szeretlek, te idióta. És a felirat alatt Péter aludt a földön, ecsettel a kezében és tiszta festékesen. Sarolt el is mosolyodott, hiszen ez a festék még napokig Péteren lesz, mert nagyon makacson képes a bőrre ragadni. Sarolt elhatározásra jutott.

- megfestem őt, megfestem, ahogy itt alszik, megfestem életem legszebb pillanatát. - még mielőtt neki állt volna a kép megfestéséhez, ő is üzent a fiúnak. Kivette kezéből az ecsetet és a felirat mellé festette, hogy „ÉN IS SZERETLEK” és mikor elkészült vásznat fogott és megfestette ezt, Pétert, az üzeneteket, a szerelmet és azt a boldogságot, amit abban a pillanatban érzett. mikor befejezte életében először tökéletesnek érezte azt, amit alkotott. Már virradt mire befejezte és szörnyen elfáradt. Péterre nézett, mellé feküdt, és lágyan átölelte. Péter felébredt, és egy mély sóhaj kíséretében viszonzta az ölelést. S mindketten ezzel a mosollyal az arcukon aludtak el. Szívükben teljességgel és boldogsággal.

Végtelen

Az autó jön, aztán megy. Fehér színű, gyakori ebben az utcában. A várakozó tanuló az órájára néz, túl sok idő telt el, türelmetlen, talán siet valahová. Egy piros autó lassít, a diák unottan beszáll, mintha csodát várt volna. A rohanó emberek és a tovahajtó autók kaotikus tánca, monoton és élettelen. Autó érkezik, lassít, ajtó csukódik, az autó elindul. Autó jön, lassít, ajtó csukódik, elindul. Emberek léptei, elhaló hangjuk. Újabb autó jön, lassít, ajtó csattan, elindul. Mintha sosem lenne megállás. Autó jön, csattan, elindul. Autó jön, csattan, elindul...

Egy galamb elsüvít az autó előtt. épp hogy megússza az ütközést. A galamb száll, mintha az iskola falának akarna csapódni. Az utolsó pillanatban fellendül, lábával akárcsak meg akarná érinteni a falat. És csak száll felfelé, miközben örülten pörög tengelye körül. Amikor eléri az épület tetejét, nem lassít le és foglal helyet a többi galamb között, hanem emelkedik egyre feljebb az ég felé. Amikor azt hinnéd, hogy már elérte a célját, zuhanni kezd. Elfogyott az ereje, mindennek vége, a célját nem érte el. A tetőre fog zuhanni, és véget ér aprócska élete. Amikor már elfordítanád a tekinteted, hogy megkíméld magad a látványtól, hirtelen megfordul és keccesen landol a többi galamb között a vékonyka dróton.

Bátor kis madár, rebellis. A megszokással, a monotonitással és a végessel szállt szembe.

Az örült kis attrakciójával végtelent alkotott.

Sarolt

A mélység... oly erővel hívogat... a sötétség, a végtelen... az örök zuhanás a végtelenbe... örökké... fény nélkül.

- Jó reggelt hamupipőke. Ismételten figyelmeztetem, hogy iskolában van!- Saroltot álmából a tanára hangja rángatta vissza a valóságba. Álmának képei kísértetszerűen lengték be tudatát, könnycseppet csalva arcára.
- Nem!!!! Elég volt!!!!
- Tessék?????!!!

Sarolt felugrott a helyéről és kirohant az osztályteremből. A tanár kiabálása sokáig visszhangzott fülében, amíg szaladt. Szaladt maga elől, az álom elől, a fájdalom elől. Tudta, hogy tettének súlyos következményei lesznek, de per pillanat nem tudott erre gondolni. Csak arra koncentrált, hogy meneküljön a lelkét tépő fájdalom elől. Rohant céltalanul a semmibe. Már az iskolától két utcányira járt, mikor megbotlott valamiben és elesett. Érezte, ahogy testében szétárad a fájdalom. De felállt és futott tovább, érezte ahogy a vér végigfolyik a lábán és szörnyen fáj a karja, de nem törődött egyikkel sem. Csak rohant tovább a végtelennek tűnő utcákon, mikor a semmiből egy kar magához rántotta és megállásra kényszerítette. Könnyeitől nem látta, ki az, de harcolt ellene...

- Saci!!! – kiabált vele ez a személy- Én vagyok az!! Kérlek!!- a felismerés törként hatolt tudatába. „Péter!!! „, A fiú vállába temette arcát és csak sírt. A fiú nem szólt, hagyta, hogy a lány kisírja magát.
- Összesírom a pulcsid és anyukád megint dühös lesz- a mondat végére elhúzódott a fiútól, ám az nem lazított a derekát ölelő karján.
- Nem érdekel. Jól vagy? Mi volt ez? – A fiú szemében aggodalom csillant. „Péter az én leges-legjobb barátom. Az egyetlen, akinek hiszek még. És ismét megmentett...”
- És egyébként is, Saroltnak hívnak- és kiöltötte a fiúra a nyelvét, jelezve nemtetszését.
- Ennyi??! Felállsz az órán és elfutsz, én meg idióta módjára utánad, csak hogy tudd mindketten igazolatlan órát kapunk! Neked meg ennyi a válaszod?! – Péter ellökte magától, megfordult és elindult vissza az iskolába.
- Sajnál... Sarolt a földre esett- elájult
- Sarolt!! Sarolt válaszolj!! Segítség!!!

Mikor magához tért fényűző fehérség fogadta. Az ablakon erős fény sütött be a falakat is fehérre meszelték, „egy kórház” Megriadt, hiszen nem emlékezett mi történt. Rettegés fogta el „Hogy kerültem ide? „, Próbálta magában felidézni az emlékeit, hogy mi is történhetett. Emlékezett az órára az álomra és Péter! Az utolsó, amire emlékezett, az volt, hogy Péter hátat fordított neki és ő meg akarta állítani, bármi áron. Körbenézett a szobában. A mellette lévő széken édesanyja aludt, másik oldalán pedig Péter. Arcán végtelen nyugalom tükröződött, s szíve örömmel telt, hogy maga mellett láthassa.

- Péter? – A neve hallatára kinyitotta szemét.
- Sarolt, végre... Annyira aggódtam. Hogy érzed magad?
- Jól, de mi történt?
- Elájultál a járdán, én meg hívtam a mentőket. Azt mondták, hogy a stressz... Szólok a nővérnek. Beszélgetésükre édesanyja is felébredt.
- Jaj, Sarolt drágám. Jól vagy? – Sarolt elfordította fejét, jelezve, hogy nem akar vele beszélni - De kérlek... - A nővér lépett a szobába.

- Sarolt, hát végre felébredt, hogy érzi magát?
- Köszönöm, jól. Mikor mehetek haza?
- Nyugalom, nem sokára, még az orvos megvizsgál, ha mindent rendben talál, akkor akár már holnap.
- Köszönöm.
- Ha bármire szükséged van, szólj nyugodtan. – és a nővér távozott.
- Milyen nap van? Mióta vagyok itt? – Sarolt Péterhez fordult
- 2 napig nem voltál magadnál.
- Sarolt... - próbált anyukája beszélni vele, de ő rá se nézett, mire anyukája felállt és kirohant a teremből.
- Nagyon szemét vagy az anyukáddal. El sem mozdultunk innen 2 napig végetted, te meg még rá se nézel.
- Te ezt nem értheted...
- Mért ne érthetném? Mindenki követ el hibákat. Ő sem kivétel ez alól... Megbánta, amit tett, de már nem változtathatja vissza a dolgokat.
- De... miért nem? - Sarolt sírni kezdett- Vissza akarom kapni a családom, az otthonom és az életem.
- A családod megvan, attól még, hogy az apukád két utcával arrébb lakik. Az otthonod is épp ugyanott van. És az életed... neked kell elfogadnod és újrakezdened. Senki más nem fogja megtenni helyetted.
- Te nem tudod mennyire nehéz ez... neked megvan mindened. Nem tudod, milyen úgy haza menni, hogy minden más. Hogy hiába várod haza az apukád, nem jön. Hogy az anyukád egyfolytában sír és csapkod. Hogy neked kell magadra főznöd és mosnod, mert az anyukád épp csavarog. Nem értheted ezt...
- Rendben. De csak magadat kínozod

Péter felállt és követte Sarolt anyukáját és otthagya Saroltot a gondolataival „ még ő is ... nem érti mit érzek én... és egyedül vagyok... nem tudja mennyire magányos vagyok minden este. Hogy alig alszom és akkor is leggyakrabban hajnaltájt álomba sírom magamat. Ő nem ért semmit. Egy barátinak nem az lenne a feladata, hogy a barát mellett maradjon? Erre ő itt hagy... Ő, a „tökéletes barát.”

„Az életem katasztrófa., Sarolt élete az utóbbi időben teljesen felfordult, megváltozott. Élete olyanná vált, mint egy csatatér, bárhova nézett, mindenhol romokat látott. A félelmet minden porcikájában érezte, sejtjeit lassan elemésztette a rettegés. Folyamatosan menekült a valóság elől, hol zenébe, hol könyvekbe. Bármit megtett, csak hogy ne kelljen szembenéznie a jelennel. A helyett, hogy harcolt volna ellene, inkább úgy tett, mintha meg sem történt volna, saját magának hazudott. Minden egyes este hálát mondott, hogy túlélte azt.

Másnap hazaengedték. De teljesen egyedül maradt, sem Pétert, sem az anyukáját nem látta azóta, bár az utóbbit nem is bánta. Egyedül sétált a házukig, ott végig mérte minden egyes szegletét, a megszokottat kereste, azt az egy pontot, ami nem változott az elmúlt időben. De minél jobban kereste annál inkább ráeszmélt, hogy semmi sem olyan már, mint régen. Az ablakból a virágok eltűntek, a régi színes drapériákat fehérre cserélték, a kertet elhanyagolták. „*S bent még rosszabb lesz*” S egy könnycsepp gyűlt a szemébe. „*Akkor is bemegyek, és jó pofát fogok vágni. Senki nem fogja tudni, mit érzek. Én erős vagyok,*” mély levegőt vett, megigazította a sálát és az ajtóhoz lépet. Mikor belépett ismét ledöbbsent, pedig már hetek óta minden nap ez a látvány fogatta, mégsem tudott hozzászokni. A családi képek eltűntek a bútorok felével együtt. A szoba rideg volt és élettelen. Emlékezett még hol volt az apja fotelja, amiben esténként olvasgatott, és a könyvespolc a kedvenc könyveivel. Vagy éppen a polcon lévő

képekre, amin együtt hülyéskedtek. Azt játszották, hogy a Roxfortban vannak. Akkor még alig volt 11 éves az apja esténként olvasta fel neki a varázsvilág történetét. És kristálytisztán emlékezett arra napra, amikor haza jött az iskolából és az apukája már nem volt sehol. Igaz hallotta, hogy éjjel veszekedtek, és tudta, hogy az apja a fotelon aludt, de legrosszabb álmában sem gondola volna, hogy az apja el megy mire hazaér az iskolából. Mikor megérkezett az anyukáját sírva találta. El sem tudta képzelni, hogy mi történt - az apád... elment...- még ma is visszhangoztak fejében anyja szavai. Még utána órákon keresztül beszélt, hogy csak egy alkalom volt és hogy semmit nem jelent neki, mégis Sarolt szívében anyja örökre elveszett, és azóta nem is szólt hozzá. ... Magába fojtott egy könnycseppet és elindult a szobája felé. Mikor végre odaért mély levegőt vett „végre,, az utolsó hely, ami még olyan volt, mint az előtt, a nap előtt...Leült az ágyára és rajzolgatni kezdett. Nem volt konkrét elképzelése, hogy mit is rajzol, csak az érzései irányították. Több mint 3 órát töltött a rajza felett, s mikor utána hátradőlt, hogy megszemlélhesse alkotását, szörnyű érzés fogta el, az egész vad volt és kicsapongó, mintha nem is lennének határok vagy formák, csak a kusza vonalak összessége. Nehezen, de mégis voltak kivehető alakzatok. De az egész sötét és zavaros volt. A félelem sugárzott belőle. Hosszas nézegetés után felismert egy sírkövet, egy lakatot és egy könnybe lábadt szemet, Mikor belemerült a tekintetbe rájött, hogy benne van minden érzése a félelem a magány és az elhagyatottság. És akkor a sötétség oly erővel rántotta magába, hogy tudta, ha most enged, örökre elnyelheti. E gondolat előhozta túlélési ösztönét, s elkezdett harcolni ellene, magáért. A pulzusa felgyorsult, és rettegés fogta el: „Lehet, hogy most nem én fogok nyerni” A félelem egyre csak nőtt benne, szeme elhomályosult, és a világ elkezdett forogni... Elvesztette a kontrollt a múltja felett: Látta magát nagyapja koporsója mellett a tömegben büntudattal és árvasággal a szívében. Látta maga előtt, hogy hogy veszítette el mindenét: a családját, az életét... A fájdalom már elviselhetetlen volt, s zokogásban tört ki „NEM, ÉN TÚLÉLEM!!!” Hiába sikoltott, úgy érezte, elkészt. A sötétség körülölelte, miközben a lelke darabokra hullott. De még mindig nem adta fel, nem volt rá képes. Még az utolsó percben is harcolt az életéért. „Túlélem!!!! Úgy, mint mindig, én NEM ADOM FEL!” Szavai tisztítóan hatottak elméjére. Eszébe jutott nagyapja mosolya, a szerelme és az álmai. Szép lassan sikerült úrrá lennie rettegésén, de a fájdalommal nem bírta. Hagyta hát, hogy az emlékek előtérjenek. Néma könnyeket hullajtott, és túrt. Hagyta, hogy a fájdalomba beleremegjen a teste. Tudta, hogy szembe kell néznie a múlttal. Hosszú órákon keresztül merengett életén, mire sikerült vissza aludnia.

Másnap reggel hatalmas kék karikákkal a szeme alatt ébredt, mégis boldog volt, hogy iskolába mehet. „Végre mehetek iskolába.” Anyukája nem engedte be Pétert, mondván, hogy pihennie kell. „És még Pétert sem láttam napok óta. Persze anyukám tökéletesen kihasználta az alkalmat, hogy bosszút álljon szótlanságomért... ilyen az én anyám. Egyszer eljártssa, hogy menyire sajnálja, hogy tönkretette az életem, másszor meg élvezi, hogy szenvedek és arra vár, mikor szólalok már meg... Több, mint 2 hónapja telt el azóta, hogy szótlanságot fogadott, de anyja még mindig nem törte meg. Az elején nehezen viselte, de már megszokta. Így sikerült elkerülnie a kínos beszélgetéseket, hogy miért is csalta meg az apámat. „De ma végre látom őt. „Mikor Sarolt beért az iskolába Péter nem volt sehol. Az első órája még nem volt vészes, abban reménykedett, hogy csak elaludt. A második óra végére tudatosult benne, hogy nem fog jönni Sarolt el sem tudta képzelni mi is történhetett. „Biztos baja esett... Gondolatai teljesen kétségbe ejtették. Már arra készült, hogy szünetben felhívja, de rájött, hogy ha elcsípik, akkor megint behívassák anyukáját, így inkább túrtöztette magát. És mire mégis elhatározta volna magát becsengettek a következő órára. „megint ez a szipirtyó! Egy újabb uncsi matekóra” Sarolt oldalra pillantott, de üresen állt Péter széke. Eszébe jutott mikor Péter a matekóra közepén odadobott neki egy üzenetet - ne itasd az egereket. Tessék mosolyogni. Én itt vagyok- az emlékkép után szemében könnycsepp gyűlt, mi is lenne velem nélküled. De már itt is volt a következő emlék. Amikor Péter megjelent a házuk előtt egy megrakott táskával szombat reggel és addig könyörgött neki, míg el nem ment vele piknikezni. Együtt voltak a parton. Ketten. Sarolt kedvenc helyén. Itt a szíve mindig megkönnyebbült, itt messze volt

a gondoktól, itt semmi rosszal nem találkozhatott. És mikor megfordult Péter már az első fa árnyéka alatt terítette le kockás pokrócát.

- Gyere, meddig várjak még rád

Sarolt, elmosolyodott, kiöltötte a nyelvét és oda szaladt hozzá. Mellé ült és csak nézték a vizet miközben nutellás kenyeret majszoltak. Ez még minden előtt volt, a válás előtt. Vagy mikor sírva szaladt hozzá, mert az apja elköltözött. Péter vette a kabátját és elrángatta magával a játszótérre. Ami persze kisebb gyerekekre volt kitalálva. Leültek egy padra hagyta, hogy Sarolt kisírja magát. Majd komor képpel közölte.

- És most sipirc hintázni

a mondat végére már húzta is fel a padról, de mikor végre felállt, ahelyett hogy a hinta felé tolta volna átölelte, Éreztem szíve dobbanását, és teste melegét. Mikor karjaiba zárt, és csak tartott, miközben a fülembé súgta- mindig itt leszek neked- ott azon a védett helyen eltudtam hinni, hogy minden rendbe jöhet. Majd kézen fogott és magával húzott a játékokhoz... „ Gondolatait a csengő zavarta meg. A többi óra is álmódzással telt felidézte minden egyes boldog együtt töltött percüket és szíve boldogsággal és szeretettel telt meg. Az utolsó óra után elsőként hagyta el a termet és futólépésben haladt Péterék háza felé. Elég messze laktak az iskolától, de Saroltnak az 5 kilométert sikerült 20 perc alatt teljesíteni, de mikor odaért nem várt látvány fogatta. A kapuban egy szerelmespár csókolózott... „ Péter... egy lánnyal... mással... „ Sarolt lefagyott, a látvány kővé dermedtette „Szemét disznó” Sarolt hátat fordított és csak szaladt, szaladt, épp úgy, mint mikor az iskolából futott. És épp úgy mardosta szívét is a fájdalom. Fokozatosan lassított léptein. „nem lehetek rosszul, mint a múltkor, mikor utánam jött, s mikor karjaiba zárt, amikor éreztem szíve dobbanását, teste melegét... ELÉG!! könnyek szöktek szemébe - hogy tehette ezt, azt hittem fontos vagyok neki!! Azt hittem épp úgy szeret, mint én őt. Csak kihasználta, semmire sem kellettem neki, csak hogy ne unatkozzon. Egy játékszer voltam... „ Sarolt ismét meggyorsította lépteit, minél hamarabb haza akart érní, a szobájára vágyott, az utolsó kis szigetre a viharos óceánon. Mikor berohant a lakásba anyukájával szembetalálta magát.

- Sarolt? Mi történt?
- Iskolát váltok! Soha többé nem megyek oda!!!

Sarolt megtörte a 2 hónapos hallgatását. Per pillanat ez érdekelte legkevésbé. Mikor szobájába ért, erősen becsapta az ajtót és plüsei közé temette magát. Addig sírt míg könnyei el nem fogytak. Lelke üres volt. Elhagyatottnak érezte magát és rettentően félt. Úgy érezte, hogy azt a személyt is elveszítette, akire az utolsó mentsvárát építette. Mintha a világ bezárult volna előtte, nem látott mást, csak sötétséget és reménytelenséget. Nem tudta, hogy mi lesz vele, hogy fog tovább élni, de csak az számított, hogy túlélje a jelent a jövővel ráér később is foglalkozni. „ Új életet kezdek, új iskola, keresek új barátokat, inkább barátnőket s mindent magam mögött hagyok. „ Lelke mélyén tudta, hogy ez hazugság, hisz sosem fogja tudni elfelejteni Péter mély barna szemét, ami eddig a reményt jelentett számára.

A koncert napja. „Végre láthatom, bárcsak... áááá, minék is reménykedem, úgysem fog észrevenni, én csak egy barát vagyok a sok közül. „ A tavaszi szünet végett már egy hete nem találkoztak, azóta mióta meglátta a másik lánnyal. Péter hiába hívogatta, nem vette fel. Elment a házukhoz, nem engedte be. Sarolt szégyellte, hogy még így is fontos neki, de nem bírta ki, hogy ne menjen el a koncertre, hogy ne hallgassa meg a darabot, amit Péter írt, hogy ne lássa... utoljára. Még utoljára emlékezetébe akarta vésni arcát, tekintetét és a dalt, ami a fiú szívéből szól. Szüksége volt még egy utolsó... egy búcsúra. „Szép leszek. Azt akarom, hogy bánja, hogy nem engem választott, azt akarom, hogy így emlékezzen rám. „ A szekrénye legaljáról elővett egy fekete térdig érő szoknyát, amely kiemelte alakját, a haját feltűzte és

egy piros rózsát helyezett bele, szemét kihúzta és ezzel kiemelte annak fényét. Eltűntette a karikákat a szeme alól, hogy léttel telinek látszon. Mikor a tükörbe nézett, nem önmagát látta, hanem a múltját, mikor még minden szép volt „*Igen, ez így tökéletes. Mintha minden rendben lenne, még egyszer, utoljára...*” Elhatározta, hogy nem sírja el magát, hogy erős marad, hátha így könnyebb lesz. Felkészült a búcsúra. És elindult a koncertre.

A koncertterem már teli volt, mire megérkezett. „*Mindenki azért jött, hogy őt meghallgassák. Csak azért, hogy meghallgassanak egy szimfóniát Pétertől. Hogy részesei legyenek az ő csodájának. Ez annyira varázslatos...*” Türelmetlenül várta mikor kezdődik már a koncert. „*mint a kisgyerek karácsonykor*” bírálta magát. „*nincs mire várnom, hisz ez egy búcsú, semmi több...*”

Nagyot nyelt, hogy elfojtsa kitörni készülő könnyeit. Péter fellépett a színpadra és hatalmas tapsvihar köszöntötte. Péter meghajolt és a helyet hogy a zongorához lépett volna, a mikrofonhoz ment és mindenki meglepetésére beszélni kezdett.

- Köszöntök mindenkit a mai estén és nagyon hálás vagyok, hogy ennyien eljöttek, hogy meghallgassanak. De mindenképp előtt ezt a darabot egy lánynak küldöm, aki reményeim szerint ott ül maguk között, és reménykedve várja a zenémet. Jó szórakozást mindenkinek.

„Nem rólam beszél... hisz nekem sohasem akarta eljátszani a darabját, bármit eljátszott, csak ezt nem...
„Sarolt nem bírta tovább sírni kezdett némán, magányosan. És Péter belekezdett a darabba. Sarolt könnyein keresztül képek jelentek meg, mintha a darab mesélne. Látta a végtelen folyókat és hegyeket. Az erdők mélyén rejtőző patakokat, ahogy a sötétbe vész. „*Csodálatos,* Sarolt behunyta a szemét és átadta magát a zenének. Hagyta, hogy magával ragadja. Érezte a szellőt az arcán, a nap sugarait és egy... ölelést, hogy valaki köré fonja karjait és magával ragadja, érezte a szeretetét.. „Nem, én ezt nem bírom. Neki játszik... a kedvesének... Miért... MIÉRT HAGYSZ EL....- de dal megállíthatatlanul közelített, már nem gyengéden látta mással, látta, hogy öleli, csókolja... fájdalomában majdnem felsikoltott. „MÉG ŐT IS ELVESZTETTEM... nincs értelme élnem... nem akarom ezt érezni.... „Sarolt felállt és futva hagyta el a termet. Érezte, ahogy tekintetek követik végig, ahogy elhagyja a termet. De ő csak ment egyetlen célja felé... a hídhoz. „ma vége a szenvedésemnek,, Sarolt megállíthatatlanul közelített végzetéhez... Felkészült, hogy véget vessen minden fájdalomának. A múltnak, a jelennek és a jövőnek. Halálra vágyott, feladta, életében először. És semmi nem volt, ami megállíthatná. Mikor a hídhoz ért leült a peremére és felkészült, hogy a mélybe vesse magát.

„A mélység... oly erővel hívogat... a sötétség, a végtelen... az örök zuhanás... a végtelenbe... örökké... fény nélkül.,,

- Sarolt, kérlek. Főszólam nélkül a szimfóniám semmit sem ér.
- Tessék? – a párkány széléről hátrapillantott és meglátta Pétert, őt, akiben akkorát csalódott.
- Nélküled a zeném semmit sem ér. Szükségem van rád. – lehajtotta fejét, s mikor tekintetét újra Saroltra emelte, fiú szemében furcsa csillogást látott, szólásra készült, de Sarolt rettegett a szavaitól, félt, hogy ezek a szavak még inkább eltiporják.
- Szeretlek.

Szavai mintha burkot rajzoltak volna köré, mintha a víz mélyéről szólnának. A szavait elnyelte a homály, nem tudatosultak benne. Péter felé sétált kinyújtott kézzel. És Sarolt hetek óta először mosolyodott el és elfogadta a mentő kötelet, Péter kezét, és hagyta, hogy magával vigye egy jobb helyre, a fénybe. Egy olyan helyre ahol a szerelmük csodákra volt képes, egy helyre ahol minden álom valóra válik.

Vámpírok és Szuperhősök,

avagy napjaink felkapott témái

1. Vámpíros történetek

Minden korszaknak meg van a maga felkapott témája, ami közkedvelt film és könyv témává válik. Voltak a vámpírok, majd az elmúlt időben, a Marvelnek köszönhetően megjelentek a szuperhősök. De vajon miért pont ezek a témák a felkapottak? Mi okozza a téma változását? Miért van napjaink társadalmának ennyire égető szüksége ezekre a hősökre?

Ahhoz, hogy ezekre a kérdésekre választ kapjunk először sorra kel vennünk a témakörökben megjelent filmeket és könyveket, és ezek jellemzőit. Az első két cikkben először a vámpírokat, majd a szuperhősöket veszem górcső alá. Miután már rendelkezésünkre áll megfelelő mennyiségű információ, egy harmadik cikk formájában keressük a fent feltett kérdésekre a válaszokat.

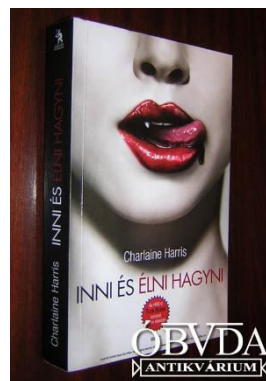
A vámpíros hullám **Meyer Alkonyat** sorozatánál csúcsosodott ki. Egy teljesen új vámpírtípust ismerhettünk meg Edward Cullen képében. Ebben és az ezt követően megjelent alkotásokban szereplő lények többsége nagyban eltér **Bram Stoker (1897) Drakulájától**. Az új vámpírideal, sokkal emberibb. Legtöbbször békés együtt élésre törekedik az emberiséggel. Már nem sötétben bujdosó, vérszomjas, embertelen szörnyetegekként jelennek meg. Persze ennek az ábrázolásnak is megfigyelhettük különböző formáit és megközelítéseit.

A **Vámpírnaplókban** (L.J. Smith- 13 könyv + 7 novella, 6 évad) a szerelem vezérli a vámpír testvérpárt, Stefant és Damont, hogy feladják életvitelüket szívük hölgyének megszerzéséért.

Ebben az esetben nem figyelhetünk meg kollektív változást. A vámpírok nem javulnak meg, nem mondanak le az emberi vérről.

Az **Inni és élni hagyni** (Charlaine Harris- 13+2 könyv és 7 évad sorozat) viszont

több szempontból is eltér **Smith** és **Meyer** világszemléletétől. Itt a vámpírok kollektívan felvállalták létezésüket, és a békés együttélés céljából átálltak a szintetikus vér fogyasztására.

Legalábbis ez a felszín. A valóságban a vámpírok többsége még mindig emberekből táplálkozik, bár ezek nagy része önként lép be egy - egy vámpír szolgálatába az örök élet reményében. Ez már egy sokkal komolyabb világot rajzol elénk. Az előzőekkel szemben több benne az erőszak és erotikus jelenet, így mindenképp az idősebb korosztálynak szánták.

Ezek talán a leghíresebb példák, hiszen nem csak könyv formájában, de sorozat feldolgozásként is hatalmas sikereket értek el. A könyveladást tekintetbe véve még kiemelhetnénk a **Vámpíradakémiát** (Richelle

Mead - 6 könyv és egy 2014-ben megjelent film), bár ez nem a vámpírok és emberek kapcsolatával foglalkozik, hanem a vérszívók arisztokratikus rétegződésével.

Ezen sorozatok többségének fő témája a szerelem és önmagunk felvállalása, hiszen ezek a legnagyobb problémái a célközönségnek, a tinédzsereknek és az ifjú felnőtteknek.

Az ismeretlen Drakula (2014) c. film az eredeti Vlad gróf történetét dolgozza fel egy igencsak érdekes megközelítésből. A gróf azért választja a vámpírlétet, hogy megvédje országát és népét a közelítő török seregtől. Itt a karóba húzó gróf, nem saját népét sanyargatja, hanem hősként védelmezi őket legjobb tudása szerint.

Az eddigiekben bemutatott példák arra sarkallják a nézőket, hogy kötődjenek ezekhez a lényekhez. Megszerettetik velünk őket. Viszont készült pár olyan feldolgozás is, amely a vámpírlét árnyoldalait ábrázolja, mint pl. a **Daybreakers - a vámpírok kora** (2010) című film. Ahol főhősünk azon fáradozik, hogy létre hozza a vámpírlét ellenszerét.

A **halhatatlan szeretők** (2013) az örökélet negatívumait mutatja be, az életkedv elvesztését, depressziót, az élet céltalanságát. A

két főszereplő szájából hangzik el társadalmunk kritikája.

Megjelenés	Angol cím	Magyar cím
1998, 2002, 2004	Blade 1, 2, 3,	Penge 1, 2, 3,
2004	Underworld	Underworld
2004	Van Helsing	Van Helsing
2006	Underworld-revolution	Underworld-revolúció
2008-2014	True Blood	Inni és élni hagyni
2008	Twilight	Alkonyat
2008	<i>Let the Right One In</i>	Engedj be!
2009	New Moon	Újhold
2009- ...	Vampire Diaries	Vámpírnaplók
2009	Underworld-The Rise of the Lycans	Underworld-a vérfarkasok lázadása
2010	Eclipse	Napfogyatkozás
2010	Daybreakers	A vámpírok kora
2011	Breaking Down 1.	Hajnalhasadás 1.

2011	<i>Fright Night</i>	Frászkarika
2012	Breaking down 2.	Hajnalhasadás 2.
2012	<i>Byzantium</i>	<i>Byzantium</i>
2012	Underworld-Awakening	Underworld-AZ ébredés
2012	Hotel Transylvania	Hotel Transylvania -.
2013	<i>Only Lovers Left Alive</i>	Halhatatlan szeretők
2014	Vampire Academy	Vámpír akadémia
2014	Dracula Untold	Az ismeretlen Drakula

Hotel Transylvania, csak hogy a kicsiket se hagyjuk ki. Egy fantasztikus animációs filmmel lepték meg a készítők a nagyközönséget, amely nem csak a legkisebbeknek, de az egész családnak garantál egész estés szórakozást. Megismerkedhetünk a szörnyek félelmeivel. És rá kell jönnünk, hogy ők is épp annyira félnek tőlünk, mint mi tőlük.

Különálló csoportot alkot a Penge trilógia és a Van Helsing.

Penge a félig vámpír félig ember főszereplő, arra használja természetfeletti képességeit, hogy elpusztítsa a vámpírokat. Ebben a filmsorozatban, a vámpírok hasonlóak az eredeti Draculához, kegyetlen, vérszipolyozó szörnyetegek.

A másik legismertebb vámpírvadász a Van Helsing (2004) című filmben jelenik meg.

Végül, de egyáltalán nem utolsó sorban az Underworld sorozat. Az első két rész Selena és Michael Corvin történetét dolgozza fel, ami majd a későbbi negyedik könyvben folytatódik. A filmek nagy részét Magyarországon forgatták, így egyáltalán nem meglepő a főhős vezetékneve, ami utalás Mátyás királyra. A harmadik rész az első kettő háttértörténetét ábrázolja. Megismerkedünk a vámpírok és lycanok, azaz vérfarkasok harcának kiváló okaival. Ennek a feldolgozásnak az az érdekessége, ami miatt mindenképp említésre méltó is, hogy

valamilyen szinten átmenetet képez Drakula és Edward Cullen között. A vámpírok már elit közösséget alkotnak, igaz emberi vért fogyasztanak. Szigorú hagyományokra és törvényekre épül társadalmuk, amit Selena és Michael kapcsolata látszik megtörni.

Természetesen az itt bemutatott filmek, sorozatok és könyvek csupán töredékét képezik a vámpír kultúrának. Ennek ellenére mégis teljesnek mondhatjuk ismereteinket, végig néztük a legsikeresebbeket, legismertebbeket, és legfontosabb mérföldköveit a témának.

Vámpírok és Szuperhősök,

avagy napjaink felkapott témái

2. Szuperhősök világa

A *Marvel* szuperhősök sokaságát mutatta be filmvásznon az utóbbi pár évben. Feldolgozta fennállásának legjobban sikerült képregényeit. Európában ezek a képregények nem terjedtek el, viszont a filmes feldolgozások kasszasikerek lettek.

Az elmúlt 5 évben megjelent Marvel feldolgozások:

Megjelenés	Angol cím	Magyar cím
2011	Thor	Thor
	X- men First Class	X- men Elsők
	Captain America- The first Avenger	Amerika Kapitány- Az első bosszúálló
2012	Ghost Rider 2.	Szellem lovas 2.
	The Avengers	Bosszúállók
	The Amazing Spiderman	A csodálatos pókember
2013	Iron Man 3	Vasember 3
	The Wolverine	Farkas
	Thor- The Dark World	Thor - A sötét világ
2014	Captain America- The Winter Soldier	Amerika Kapitány- Tél katonája
	The Amazing Spiderman 2.	A Csodálatos pókember 2.
	X- men- Days of	X- men az eljövendő múlt

	Future Past	napjai
	Guardians of the Galaxy	A galaxis őrzői
2015	The Avengers- Age of Ultron	Bosszúállók- Ultron kora
	Fantastic Fours	Fantasztikus négyes
2015	Ant- man	Hangya
2016	Deadpool	Deadpool
	Captain America- Civil War	Amerika kapitány- Polgárháború
	X- men- Apocalypse Gambit	X- men Gambit apokalipszis
	Doctor Strange	Doctor Strange

Minden szuperhős egy kicsit más személyiség, más gondolatokat, nézeteket képvisel.

Vasember – *Tony Starknak* nincsen természetfeletti

szuperképessége, ellenben extrém magas IQ-val rendelkezik. Ő szolgálja azt a véleményt, hogy a technikai fejlődésnek köszönhetően képes az ember a csodákra. A vasember filmek nem csak a látvány terén adnak sokat, de frappáns

szövegkönyvvel, vicces helyzetekkel, és legtöbb esetben elgondolkodtató kérdésekkel is garantálják a minőségi szórakozást.

Thor - Nem bolygónk szülötte, Asgard hercege, aki saját bolygóján is elismert harcos, de a Földön képességei isteni erővel ruházzák fel. Az első megjelenése a képernyőn oktató jellegű. Az öntelt herceget apja a Földre küldi okulni, bűnhődni viselkedéséért. Miközben próbálja visszaszerezni kalapácsát, jellemfejlődésen megy keresztül, így kiérdemli fegyverét, népe tiszteletét, megszereti az embereket és védelmezőjükké válik.

Amerika Kapitány - A második világháború alatt létrehozott szuperkatona. A gyenge testalkatú apró fiú álma válik valóra, mikor egy orvosi kezelésnek köszönhetően végre harcolhat hazájáért.

X men - Eddig 7 film jelent meg. A történet középpontjában különleges képességekkel rendelkező emberek állnak.

Egy speciális iskolával ismerkedhetünk meg a filmekben, ahol ezek a személyek kaphatnak menedéket, és lehetőséget, hogy meg tanulják kezelni erejüket. A film legnagyobb mondanivalója, hogy mindenki tartozik valahova.

Spiderman - A hirtelen szupererőhöz jutó kamasz története. Az egyszerű, mondhatni már unalmas életet élő főhősünk, egy pókcsípésnek

köszönhetően jut erejéhez, és veszi fel a harcot a gonosztevők ellen.

Hulk - A professzor, ha dühbe gurul, hatalmas tomboló zöld szörnyeteggé változik. Az ő harca saját maga ellen folyik, a düh és erőszak leküzdésére.

Bosszúállók - a Szövetség ereje. Amikor a Föld legnagyobb hősei egyesülnek, hogy megvédjék a bolygót közös ellenséggel szemben. Találkozhatunk Thorral, Amerika Kapitánnyal, Vasemberrel, Hulkkal, a Sóllyommal - aki nem rendelkezik természetfeletti képességekkel, ellenben fantasztikus íjász és katona, Fekete özvegygel - az orosz kémnővel. A több szempontból is eltérő emberek csapatátá kovácsolása mindegyikünknek jó példát szolgálhat.

Galaxis őrzői - a film rámutat, hogy még a legelvetemültebb bűnöző is képes a jóért harcolni.

Fantasztikus négyes - Egy balesetnek köszönhetően, négy ember szuperképességekre tesz szert. Mindegyikük jellemükből fakadó képességet kap, mondhatni, szembesülniük kell önmagukkal.

Reed Richards a csapat esze, mindig is alkalmazkodó, rugalmas, de közben szétszórt volt - ebből kifolyólag ő lesz a „gumiember”.

Sue Storm - a hölgy szégyenlőssége és visszahúzódó jelleme miatt a láthatatlanná válás képességét kapta.

Johnny Storm mindig lobbanékony, az ő képessége, hogy élő tűzgolyóvá tud változni.

Ben Grimm, a mindig is kemény, szótlan férfi pedig elő sziklává lesz.

A *Marvel* legnagyobb konkurensa a *DC Comics*, amely közel sem mutatott be annyi élszereplős mozifilmet, de ezek között is találhatunk pár értékes, említésre méltó alkotást:

Megjelenés	Angol cím	Magyar cím
2004	<i>Catwoman</i>	<i>Macskanő</i>
2005	<i>Constantine</i>	<i>A démon vadász</i>
	<i>Batman Begins</i>	<i>Batman-Kezdetek</i>
	<i>Superman Returns</i>	<i>Szuperman visszatér</i>
	<i>Superman II: The Richard Donner Cut</i>	<i>Szuperman 2.</i>
2008	<i>The Dark Knight</i>	<i>A sötét lovag</i>
2009	<i>Watchmen</i>	<i>Az őrzők</i>

2011	<i>Green Lantern</i>	<i>Zöldlámpás</i>
2012	<i>The Dark Knight Rises</i>	<i>A sötét lovag</i>
2013	<i>Man of Steel</i>	<i>Acélember</i>

Batman filmekből mindezidáig 6 darab jelent meg. Batman és a Vasember között több hasonlóságot is találhatunk. Batman is vagyonos, szuperképességgel nem rendelkező szuperhős, aki különböző járműveknek és harci eszközöknek köszönhetően védi és segíti a rászorulókat. Ennek ellenére megőrzi magánéletét és Bruce Wayne milliárdosként éli mindennapjait.

Thorhoz hasonló karakter **Szuperman**. Földönkívüli, aki itt a Földön nevelkedett. Őt a szülei menekítették ide a bolygójuk megsemmisülése előtt. Szupermannek Batmanhez hasonlóan van egy alteregója, Clark Kent, újságíró. Így neki van lehetősége egy hétköznapi életre is ellenben Starkkal és Amerika Kapitánnyal.

Most, hogy így megismerkedtünk a szuperhősök legjavával, így rátérhetünk az első cikkben feltett kérdésekre.

Vámpírok és Szuperhősök,

avagy napjaink felkapott témái

3. A válaszok nyomában

De vajon minek köszönhetik hatalmas sikerüket ezek az alkotások? Van valami közös ezekben a produkciókban? Mi a kapcsolat a vámpírok és a szuperhősök között? Miért igényli napjaink társadalma ezeket a filmeket?

Ha szeretnénk ezekre a kérdésekre választ kapni, mindenképp meg kell vizsgálnunk pszichológiai szempontból, nem csak az alkotások hatását az emberekre, de valamilyen szinten magukat a karaktereket is.

Manapság már az egyik legismertebb szabálya a sikeres filmeknek az, hogy a nézőnek tudnia kell azonosulni szituációkkal és karakterekkel. Például az **Alkonyat** és az **Inni és élni hagyni** a társadalomból valamilyen szinten kívülálló fiatal lányokat vette célba.

A **pókember**, az **Amerika kapitány**, a gyengébb testalkatú, de nagy álmokat dédelgető fiatal férfiakat célozza meg. A **Bosszúállók** kitűnő példa egy problémás osztály összekovácsolására.

Amikor egy képzeletbeli karaktert megvizsgálunk, nem csak arra kell figyelniük, hogy milyen tulajdonságai vannak, hanem arra is, hogy a szerző miért ezekkel a tulajdonságokkal ruházta fel őt. Nézzük csak meg *Drakula* és *Edward Cullen* jellemzését.

Drakula

vonzó

férfias

vérszomjas
szörnyeteg

szexuálisan
túlfűtött,
szexfüggő

társadalomból
kizárva,
kastélyban,
toronyban él

Edward Cullen

vonzó

kevésbé maszkulin
nőiesebb, finomabb
vonások.

vegetáriánus

önmegtartóztatás az
esküvőig, önkontrol

együtt él az
emberekkel

vegetáriánus
Shakespeare,
Debussy

Ha összehasonlítjuk kettőjüket, közös bennük a vonzó külső, de amíg *Drakulánál* a 19. század végi férfi ideált láthatjuk, addig *Edward* esetében a napjainkét. A két hős karakterének változásán az elmúlt száz év emberi normáinak változása követhető nyomon.

Napjaink fiatalságát rengeteg hatás, információ éri, ezért jellemzőbb rájuk a bizonytalanság, így válik vonzóvá napjainkban *Edward* tapasztaltsága és védelmező jelleme. Az **Alkonyatban** megjelenő erkölcsös viselkedést, az önmegtartóztatást az esküvőig, az általános műveltséget (Shakespeare, Debussy) viszont oktató célzattal építette bele a könyvekbe a szerző.

Hasonló célt szolgálnak a szuperhősök. Melyik kisfiú ne álmodozott volna arról, hogy *pókemberhez* hasonlóan ő is szupererőre tehet

szert, Vagy *Sólyomszemhez* hasonlóan, tehetséges harcos lesz. Pár évtizeddel ezelőtt a kisfiúk arról álmodoztak, hogy rendőrként, tűzoltóként lesznek hősök.

A vámpírokban és a szuperhősökben a közös, hogy mindkét csoport képviselői kielégítik a társadalom legaktuálisabb igényeit. Valóra váltják az

álmainkat, reményt adnak, biztatnak, hogy képesek vagyunk bármire, hogy a szőke herceg a fehér lovon megjelenhet, és hogy az életünk lehet sokkal jobb is.

Egyes karaktereknél jellemfejlődés is megfigyelhető. Erre talán a legjobb két példa a **Vasember**, azaz *Tony Stark*, és *Damon Salvatore* a **Vámpírnaplókból**.

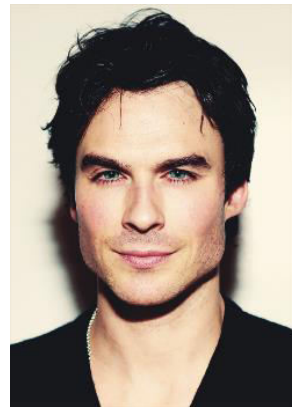
Vasember harmadik filmjében mélypontra kerül. *Tony Starkot* az előző filmekben magabiztosnak (mondhatni már önteltnek), humorosnak, kockázatvállaló személynek

ismerhettük meg. Ebben a részben viszont poszttraumás stresszben szenved a **Bosszúállók**

csapatával átélte csata után. Aggódik, hogy veszélybe sodorja kedvesét, ezért egyre gyakrabban törnek rá pánikrohamok. Ebben a szituációban jelenik meg egy új gonosz páros. Miután felrobbantják a házáat és elrabolják kedvesét *Tony Stark* patthelyzetbe kerül. Kénytelen túllépni problémáin és saját határain, összeszedni minden erejét, és megmenteni nem csak kedvesét, de a világot is.

*Damon Salvatore*t az első részekben testvére teljes ellentétéként ismerhettük meg,

egy lelkiismeret nélküli gyilkosként. Nárcisztikus, önző viselkedése már az első pillanattól szembeötlő, mégis ahogy haladunk előre az évadokban, egyre emberibb és szimpatikusabb jellemet ölt. A

kemény felszín csak látszat, reakció az elmúlt évtizedek megpróbáltatásaira.

Amíg *Tony Stark* esetében maga a történet igényelte a karakter elmélyítését, miután még jó pár évig számíthatunk vasemberre a *Marvel* adaptációkban, addig *Damon* változásait a néző közönség rajongása váltotta ki. Hiába állították be gonosztevőnek a készítőket, a nézők szívét rabul ejtette *Ian Somerhalder* jóképűsége és karaktere magabiztossága. Így a szerzők belekényszerültek, hogy a karakter fejlődését az elvárásoknak megfelelően változtassák meg.

Ha megfigyeljük a jellemüket a fejlődés előtt és után, rá kell jönnünk, nem ítélnünk az első látásra, és ez egy igencsak hasznos tapasztalat a való világban is.

Nagyobb kérdés az, hogy vajon a mai embernek miért van ennyire égető szüksége erre. Ehhez szemrevételeznünk kéne társadalmunkat. Nem áll módomban, hogy ezeket az okokat itt részletezzem, e cikk ehhez túl rövid keretű és én sem vagyok még megfelelő végzettség birtokában. Ennek ellenére a kérdésre a választ a felgyorsult életvitelben, a ránk zúduló rengeteg információban és stresszben keresném. Mindenesetre ezek a filmek sok kellemes pillanatot szereztek nekünk az elmúlt években.

ÍRÓI BEMUTATKOZÁS
– BIRTALAN ANDREA –

VERSEK

Ab aeterno

Miközben az újságot olvassa,
kiírná egy honlapra, hogy
ekkor ezt meg ezt,
meg azt is hallotta...

Egy pakli kártya és egy szál rózsza. Nyár.
A sehol se semmik mindensége.

Nem gondolva a tényekre, ma
már csak a naptárt forgatja
vissza a zöldbe, ahol barackok
potyogtak a földre, és
azokat gondosan elkészítette.

Alkohollal vinni be
boldogságot a szervezetbe...

Poharam mellett szilánkok hevernek,
kábultan megtörnek fénykezemben,
s fogaim közt fogócskába kezdenek.
Máma már nem töröm tovább,
holnapra maguktól összetörnek.

(2013)

Ajánlás

Tusszin forte ajánlott
a kiskorú lányoknak, fiúknak
s a mindenbajos transzok
kívánságát enyhíteni akaróknak.
Tantum rosa akkor ajánlott,
ha szívbeteg ifjú legényeink
a csillagok belsejében angyalkák táncát kívánják látni.
De nem utolsó sorban ajánlott a kokain,
aki annak okain sírna,
hogy kiürült a koffein-tároló,
és szervezetük már-már elfogadhatatlan állapotban,
dühkitörés felé irányuló,
karnyújtásnyi jelet adna annak, aki ott maradna...
Ha netalán más probléma jelentkezne,
javallom az lsd-t, mely minden probléma kezelésére
rohan, akár a nyúl, kifelé a bokorból, ha newlátásszöge
nem egészen kilencven fok.

Ha ez sem tetszik, én majd ott fogok
az ágyad alatt aludni...
Te nem hallod majd, de én érzem
az ágyad alatt rejtett, engem
beburkoló, negyedik dimenzió
szagát. S habár ez álom,
nem menthető
föl a rejtett illúziók alól.

(2012)

Akár

Egy cipő rohad a ház mellett,
s főszereplő a rothadás.
Az ezelőtt, mi ezután lehetne,
talán lenne némi változás.
Két sunyi ablak, sarkában
árnyék, a röhögést visszafojtja,
gúnyos vigyorral ünneplik,
hogy fűzőit az idő oldja.
A roncsontok, rontom-bontom
házit pötyög a notebookon
a sors, s van benne valami lázadás.
S mi van, ha éppen Néró írja,
s ő most íróiskolás,
kit nem császárként ismerünk,
hanem inkább lírikusként,
ki nem büzlik a ház mellett,
és megoldása sem a gyilkolás.
S mi van, ha éppen Santiago?
Halakat kereső halász,
kit nem halászként ismerünk,
hanem zenél naphosszakat,
s írja legújabb dalát.
Monet, amint a közértben
lókolbászt és hagymát árul.
Holnapután kertet ás és kávét ültet,
s homlokán a ránc összerándul.
Fog és fogatlan,
dönt és döntetlen.

(2013)

Alapok

Nő hull, apád a kútban keres
szerelemkutatás
a múzsaföldben eltemetett
pornópoétáknak, hogy kiolthasd,
ha felgyúl a szómáglya.
az én apám reggeltől estig, bárhol...

habár, ne írd inkább semmit.
pattogtathatsz kliséket, közhelyeket,
de igazából bevehetnél néhány centit.
felbontott szerződés a vér,
bezavart a bloody mary már
ez ilyen, most mi vagy mi ér,
ez szabadság, és a démosz most fehér.

Mint észrevétlenül, úgy észrevéve
fogd már fel, hogy nem kapsz jó apát
mert ki miként szórja szét a magját,
bankhitelt és sok melót arat.
te se akarj senki apja, sorsa, istene lenni
s hogy apád bevállalta, nem kell oklevél.
na, ne, kész!
önmaga komplexitásában egyszerű
történet az egész.
amit nem az alkohol old fel, hanem
a világréptelenség, az a józanész.

s ha ráeszmélsz, hogy megint szűkülnek a terek.
magyarázd majd el a térszűkületet.
a térszűkületet a koponyában,
átgondolni dolgokat de minek.
apánk ugyanis felnőhetett a hat-hármon,
de úriember magyar fociról nem beszél...
s az úrilányoknak mi marad?
az örökzöld Coelho vagy az Iskola a határon?

(2014)

Elemotikonosodás

az vagy, egy szurikáta reggel
aludttej a kártyavár alatt
hogy ki miként, hogyan és mért,
valahogy mindig felragaszt.
pont olyan szarul fest, mint én.
bár látnád kívülről magad,

Hogy iszonyat szarul táncol
a tokád az arcsontod alatt.
inkább lennék szurikáta én is,
egy lehúzás alól lepattogó lakk,
örökkévalóságig tartó pattanás,
az én még int, és nem szalad.

bekattant zár előtt egy bekattant alak.
(2014)

Fél és?

Helyzet van, induljunk.
Az ablakban gyertyák sorakoznak;
fehérek és csikóhal formájuk
már torzulóban...

Kulcsra zárom az ajtót;
majd ismét kulcsra zárom,
miután kihoztam a naplót.

Át az erdőn ahonnan az elsuhanó fák, mint
egy-egy szál gyertya, lángtalan állnak.
A falvakon, ahol a tizenéves gyerekek
a rendszámokat olvassák, és integetnek.
Talán így kezdődhetett tegnap este.
Amikor a naivitásom nagyobb volt,
mint harmadikán a telehold.

Tévedés van, ez fikció.
Ismét a falvakat bámulom,
és a gyerekeknek integetve
beugrott, hogy nem hoztam a kesztyűmet.

Talán így kezdődhetett tegnap este.
Amikor a fenébe is, kifogyott
a tinta a nyomtatóból.
Világosszürkét nyomtatott...
Sebaj, kortyoltam a borból,
és a kenyérbe haraptam, akár
a pitbull a lábadba, amikor
éppen a szomszéd lányt lested.
Szemeddel mellét kerested,
a zuhanyzóból eltávozó gőz
takarta éppen, s mire észrevetted,
faragták a keresztet...

(2013)

Upgrade

ami itt volt: egy nagy hullaház.
S nincs asztal, min felboncolni téged.
kiterítve a szerveid, s mégis...
miért látom azt, hogy szépek?
a tárgyak arcán a szégyen,
hogyan tanúi voltak annak, hogy élünk.
s a félelemben is idegen
az oldódó istenképünk.

(2014)

Hintázó hantató

Egy menedék nélküli fekete,
Bár nincs semmi, sem sehol
Nyakörvény agujero negro
Tán fullad, tán bent marad
Magába roskad, magába hajol.
itt minden csak be,
Bekopog az ősz is.
Süllyed és pihen a hajó,
Leget és legeket tarol.
A fal is, az óra is, a faló,
Hintázó hantató.
Itt minden olyan sötét,
Negro szív, és elnyel ő.
De nem baszd meg,
minden csendes és békés.
mégis felmerül az a fajta gyanú,
hogy itt ez most mind fordított bőr
bundás kenyér az olajra tűzhányó.
Itt ki mit se varr és képzavar.
Negro szív, és elnyel, ó.
Hintázó hantató.
Bebaszó és átbaszó.
(2015)

SLAM POETRY SZÖVEGEK

Aktuál-slam

Olyan aktuál ma minden.
Aktuálpolitika, irodalom és aktuálisten
Aktuál üzemanyagár, téma meg nincsen
Ordítsd, hogy neked senkid sincsen,
Mert az mindig aktuál; mint az Ouzoban az ánizs.
S itt van a rím, mert az is aktuális...

Ma minden olyan aktuál.
Aktuális aktok akasztott aktatáskái
a fogason lógnak.
Ha nem lennék aktuál, tán elmennék
Dephoi-ba jósnak.
Akt? Úú, áll a sarokban a seprű,
dolgozni kéne, vagy takarítani legalábbis
de bocs, nem, most ez nem aktuális,
soha, semmiképp, csak miután
aktuál lesz akár a manuál is...
mert írni kell, mert írni fog egy jobb kor
HIV-es fecsivel fiktív balalkarra pár eredeti mítoszt.
mert írni kén' egyáltalán bármit eszméletlen,
s hogy asszem aktuális, szintén nem véletlen.

Minden olyan aktuál ma.
És itt van a rím, itt van újra...
Álomkór: az árfolyamok megkeresik régi medrüket,
de persze Hérakleitosznak sem, ma sem, nekünk sem.
Csak a hiteltelenek tosznak rá.
Mintha kanonizálás helyett csak kanalizálás volna,
Míg a valutáris víziókban az akt
kiesik a képből és zihál és piál és hó és halál.
Hol akutális helyzetünkben panaszra semmi ok,
de azért mégis kerül, sőt,
Mert minden érték rendben van,
s illemből elvárunk egy danke schönt.
Mert most minden aktuál, csak a faló antik.
Az Áfaló és a béaló, a betevő meg változó,
De mindig aktuális.
Ne lovagolj a görögökön, Trója is leszállt a magas lóról.

Minden olyan ma, aktuál.
és különben olyan vagány,
hogy Tamás Gábor alprogramja vagyunk,
Nem tudom, itt van-e a teremben,
s ha igen, nem azért, de amúgy
Remélem a koncertjén nagyon sokan voltak,

és tárt karokkal énekelték azt, hogy Ó, Erdély.
Szép lazán megkönnyezve élőt és holtat.
Ó, Erdély és marhahúgy.
Lefotózlak, maradj úgy.
De legalább aktuál.

És csattanóként hóha-hó meg hóhalál,
madárraj és lóhalál...
És elnyom az aktu-álom.
Minden ma olyan aktuál.
(Elhangzott 2014., Kolozsvár)

Élni és élni hagyni

“Avagy carpe diem hülyéknek.”

Süveg Márk

Éljél, tépjél, állj tápra,
Mert neked egy old timernyi húzó is kéne még a májrákra.
De most már váltsunk a pá-ról szíára!
A hülyeség is, mint a gének és az ének is terjed apáról fiára,

Na de hiába, éljél, tépjél, állj tápra.
Légy szép, mint egy új váza,
ha már ez lett így hirtelen az ábra.
Ha már a mamádnak is kikerül a nyaklánca a zálházba párszázba'
Éljél, tépjél, állj tápra
Mert útnak indulsz és nyilván eseményszámba,
Hejhó, Budapestó, most akkora a költői énem,
mint egy öntapadós csavartakaró bükk
alatt egy gömbgrill, nyilván odaképzelt.
Hatezer éve már én is csak öntapadok,
És Lehúz a ki húz, a ki mit mikor hogy,
De inkább ne provokálj, mert odabarokk!
Hagyjad a mása mázat, Hiába hát a vázlat, hisz
Lassan már te is ott tartasz, hogy a fű kinő utánad.
élsz is tépsz is, állsz tápra
Mert lassan mindent jobban tudunk egymásról felváltva,
hogyan mi öröm és mi bánat,
Piros filccel duplán aláhúzod az esetleges hibámat,
hogyan mit, mikor, hogyan és mért, na várj már,
Attilám, ne akadjunk le folyton nálad és a Dumánál,
és ne várj rá, mert mit látsz hát?
Persze, nem vicc most a felese,
mennénk, de nem tudunk már fel se és lefelese.

mert a semmiből is folyton csak teremteni-venni, írni,
aludni, mindent csak másról-másnak. De
inkább adok, ha kell szívószál, csak hogyha
lehet, akkor már ne pszichózzál.
És tudom, hogy te vagy, aki
betépve tudod, hogy a lelke mélyén ki,
mikor és hogyan gombolta ki...
De jó lesz, tudod, ír' vagyon, és így a jó,
egyszer csak téged is elvisz majd a néhajó.
De addig: éljél, tépjél, állj tápra,
S csak simán koncentrálj rá a májrákra.

(2015)

Mi a fuck?

Lakcímek és össze-visszaszámozás.
tajkártyázás közben a béke utca, 89 szám az ász
De lőjtek ide egy kapitalizmust most
mert nem buli a rulett, sem ez,
sem az, evidens, hogy az erősebb kutya oszt.
Itt mögötted a KGB az örökös bajnok host
- a mi? Kommunist German Brothers?
- Mi a fuck?
Szóval van úgy, és eljött az a pont,
amikor szeretnél és kitörsz
mert nem lehet, hogy annyit szívsz és
hiába ott a bér,
egy elsózott szózat, a hárompontos
száraz félkenyér.
Mert inkább felkerülnél a kapita-listára,
meg hogy nem vagy formában, s nem informál a formalin
míg úgy érzed, nem vagy egy kommunizmázlista,
inkább lennél rozsmár vagy akár rozsmaring.

Monotonitási intervallum keleten,
s míg nyakörvbe bújva nyugat csak ugat
itt az egyenruha, a meló, a nincsalapanyag,determelünk
és termálvízben determinálunk és egyenjogúságot tervezünk
mert nem volt és nincs is más téma,
csak az ország, a hatalom és a dicsőség.
Mi a fuck? aki a mennyekben, vagy ki tudja hol,
néktek szóla óda, Homérosz jee posztold a faladon
most nem te osztasz, hanem a berlini fal oszt.
Mert van ez a kelet-nyugat cucc,
feje földben, mélyre búj a strucc,
hol földbe nő a fejed lágya,
még nem garancia, sőt,
a földbenőtt fejek
borsót aratnak és ráisznak pár kör korsó sört.
Mert ez itt egy rendszerváltáska,
aminek a mélyére semmi más, csak a hányás.
mert nekünk minden bejön, mi jó, mi rossz s mi illik
de hálistennek tényleg bejött a Páneurópai Piknik,
- Milyen piknik?
- Na, ez az.
mert pikk-pakk össze-vissza asszociálva
textusokat kontextusba, hogy nőjön
a posszibilis entellektüel emberek száma
De nyilván kitaláltad már, hogy bután gáz meghalni
és tőr és határ, és ki kit kapar ki odabent.
ütött az óra: Welcome in posztkomcsi Disney Land!
(2014)

Megtekinthető: <https://www.youtube.com/watch?v=ZvEjujmBskI>

NINCS

Mikor a retinán átment a kedves,
kék, fehér, kék, sárga, zöld csík,
zöltség, gyümölcs, fröccs, zöldshake.
Azt mondtad, ilyen a szerelem.

Kedvesem, gyere velem
csak tedd meg ezt az egyet nekem:
ne nézd. Ne nézd már.
Töksötét, vontatott a tucat
minden csatorna ebben
fullad a tömeg, a tucat a plebsz.
Bocs, nem akarlak
taní-
tani.
Csak mondd már el, hogy mirefel
ez a nagy énnemnézektévét, oszt'
mégis nézektévét.
ha már egyszer úgyis nézed, és van neked,
nem tök mindegy, hogy melyik sorba állsz be?
Nekem nincs tévém, én nem nézek tévét,
de ezt meg azt meg amazt, ja meg azt is,
na meg ezt, meg azt mind-mind muszáj,
hisz napirenden kell lennem minden egyes
felesleges vegyes-szennyes mizériával.
Turn off the TV screen.

Ott állsz a sorok között, időnként balra,
időnként jobbra dőlsz el...

S ott ülsz a nappaliban egy
papírdarab-
bal-bal-bal-jobb-bal
bal-bal-bal-jobb-bal
A sorok között hagyod a szünetet...
Kicsit jobbra, kicsit balra, erre kanyar, arra kanyar.
- Most ittál?
- Nem-nem, csak nem tudok dönteni.
- Nagy kár.

Mikor a retinán átmegy a kedves,
kék, fehér, kék, sárga, zöld csík,
zöltség, gyümölcs, fröccs, zöldshake.
Nézd. Nézz rá...
Kapcsold. Kapcsold be.
A végén majd úgyis kilá-
Bal-bal-bal-jobb-bal
Bal-bal-bal-jobb-bal...

(Elhangzott 2014., Feketelak)

Skoda-slam

Figyelmeztetés: Olvasóm, hallgatóm szövegem nyomokban tartalmazhat: Jé Át, OJD-t, Monty Pythont, meg Borát és Hrabalt.

Égő hajadba virágot tenni, s úgy robogni át – városokon át,
s veled együtt keresni a többször átfestett, százhuszas skodát.
Nem szerelmes zakatolást hallgatni, tág pupillák mellett,
körömrészelővel almát vágni, hisz már csak ennyire tellett.
Hasonlítsuk össze a Levegőt! meg a Jolánt. Habár, koránt-
sem érdemes levegőt venni, meg sajnálni a hiányt.
Már nem tiltják meg, hogy elmondjam, mi bánt. A bánat ügyis
egy nagy jégmező, én meg kihagyom a csákányt.
Csörgő kígyó vagyok, ki még keresi a skodát.
Lecsó... apróságok meg kockás füzet. Őfelsége pincéjében
írtam ezt az izét, s időnként tartottam kényszerszünet,
etceterá... s lálálálá... lálálálá hátulról.
Would you like to drink? No, i'm not sail. Inget viselő paraszt
sem vagyok, 'ki nézi a haraszt
tespedtségét a kövön.
Lekopok, mint a laptopok az emagról. S majd újra feltűnök. Mégazértis.
Mert az van, mindig és hovatovább... Szerelmes vagyok beléd mert jól írsz,
s mert olvaslak, és megnézlek. ÉN MINDENKIBE SZERELMES VAGYOK!
Abba, aki ír, aki olvas, aki vasalja a farmert, mer' az Only. Baszott költői korszakok.
De olyan nincs, hogy azértsem olvasok. Légy, ami lennél: költőtoll koptató.
Mert MI MIND EGYÉNISÉGEK VAGYUNK! Én nem. Te sem. Ő sem.
S ez osztható a semmivel plusz logaritmus hatosalapon öt a hatodik hatványon,
mínusz a lét plusz a mínusz végtelen, ahonnan már csak egy lépés, hogy kijöjjön
valami olyan, hogy értelmetlen... vagy az üres halmaz. Állapotok, amik vannak,
voltak, és még lesznek a keresés menüpontban, meg a viszkiben.
Innen már nem visz ki a McKibben. S én ülök, ugyanitt, a pincében,
már reggel van, fél tíz, és asszem, nyomban be is fejezem.
Nem nyomulok tovább, s békén hagyom a rákba a többször átfestett,
százhuszas skodát, mert csak rímelt, azért mondtam oda.
S mert jól hangzik, ha kimondom, hogy skoda.

(Elhangzott 2013., II. Erdélyi Slam Poetry Bajnokság – Csíkszeredai forduló)

Slamdekalógus

És mondá az úr: *Pall mall lettél, pulá leszel.*

Vagy inkább, pell mell lettem, Pelé leszek?

Szóval:

1. **Uradat, Istenedet...** igen, **és csak neki...** na persze.

Már megint e slambe jutottál, asszem, na ejsze.

Mert ez a slamdekalógus, hol te vagy a főszereplő,

már megint... **Imádd, szolgálj,** s ne csodálkozz,

ha holnap te leszel a legmenőbb sajtókészítő, és beint.

Istenem, nekem nem image-m van, hanem damage-m!

S a demizsonból nem zeng fel a rekviem.

Uradat, Istenedet, hát ejsze.

DE

2. **Ne csinálj faragott képet (bálványt) és ne imádd**

Ja, nem-nem, ezt most szépen megfogjuk, kijelöljük,

és akkor máris jöhet valami más, csak előtte kitöröljük...

Isten nevét hiába ne vedd! Mondd csak nyugodtan: anyáád.

AZÉRT MÉG

3. **Az Úr napját szenteld meg!**

Az előbbiek alapján tehát jöhet a dekor, a bálvány, a feng shui, a virág

és akkor biztos, hogy eljutnak hozzád istenem a lila-imák.

ÉS EZUTÁN MÁR CSAK

4. **Atyádat és anyádat tiszteld!**

mert lehet, hogy tegnap a hatoson tippelt,

és holnapra máris kaphatsz egy új Opel Astra-t.

DE

5. **Ne ölj!** Ne ülj, ne állj! Nne... állj!

Ez a szavakba öltött, lelkifurkát működésbe hozó gázságcsokor,

amibe nem igazán kerülhet virág meg bálvány,

de nem igaz, hogy valamiféle trófeát nem kaphatok,

mint ahogyan nem létezik Süsü se, a sárkány.

AZÉ'

6. **Ne paráználkodjál!** S ne fészbukozzá'!

Házasodjáj', szaporodjáj'!

Légy hú, te! Mert ha nem, ott van a nagy mély-hű-tő.

Ha nincs, mit elkölts, ott az erkölcs.

A nagy rézfaszú bagoly, a hangya, a moly, a boly,

oh, boy! Yeah, girl.

feed-back: Ne ölj.

De... ami fontos, az, hogy

7. **Ne lopj!** Ne, tényleg.

Kérjél, bazdmeg, mert ha van, adok.

S ha nincs, van más, pótlás, vagy hiányolás, intertextualitás.

Vagy egyáltalán mért kell, ha nem kell?

Ha nincs cukor, nem lesz karamell.

Ne lopj! Ne, tényleg.

ÉS

8. Ne hazudj, mások becsületében kárt ne tégy!

Ne aludj, lábfejedig a takaró el nem ér.

kilóg a lóláb. a hazug embert

hamarabb, mint a sánta kutyát.

s olykor a kéz nem mos kezet. olykor még víz sincs.

de szappan van, az mindig.

És aztán...

9. Felebarátod házastársát ne kívánd!

még akkor sem, ha tejszínhabbal megspékelt cukormókus,

épp elegendő bőséggel van abból a piacon,

mert még bőrödön kereshet egy gyakornok-patológus

és kezdődhet az új, családi magántrianon.

Végül, de nem utolsó sorban

10. Mások tulajdonát ne kívánd!

Pláné ha az a legújabb komp, Lexus,

mert számodra úgyis csak egy ábránd

és hát, valójában nincsen annyi Lord-nexus.

Tehát:

Jó legyél, anyád, egyházad ezt akarja,

amúgy az Isten meg kurvára leszarja.

(Elhangzott 2014., II. Erdélyi Slam Poetry Bajnokság Döntő – Kolozsvár)

Megtekinthető: <https://www.youtube.com/watch?v=X8GdZlwo6ZQ>

Tisztelet a kivételnek

– Szlembálád Francois Villon tiszteletére –

és előttünk jártok régi kiadások.
kik nem szerettek s most fel is vállaljátok.
elnyomott én, konzervatívizmustok.
mustok, pohárnok, cárnők, cérnák, halljátok
ugyan, ki ígért nektek jót, boldogságot?
hideg generáció, hibernáció.
egyet hiányolsz, s az is csak a ráció.
nem idegen e ráció. vagyunk. mi. Mi
akik nem tudnak tisztelet, csak megosztás?
hát tessék csak, válassz, ott a szereposztás.

elkúrt ballada. asszem a lényeg trükkje
s boldog vagy, mert megérted. megérted anyád
akkoribanját. s nem szólsz közbe, hiszen még.
ugyan. tisztelet, mert TE aztán tiszteled
Hogy mondtál valamit? Kussolok, figyelek
nehogy a végén az legyen, hogy a tisztelet
álljak fejre, s hasonló közhelyek? pazar
nehogy a végén az legyen, hogy a tisztelet
adjak pofont a szarnak? hát ha ezt kéred.
nehogy a végén az legyen, hogy a tisztelet

s az a tisztelet, hogy végighallgatod az
anyád, apád, pedagógusod frusztriját.
te aztán tudod, mindig meg kell felelni.
a gyermeket is mindig meg kell nevelni.
hazudjak sokat? hazudok, álszent leszek.
nehogy a végén az legyen, hogy a tisztelet
mutogassak képet? mutogatok, nesze.
nehogy a végén az legyen, hogy a tisztelet
ne csak a keretet? sőt, zoomolok neked.
nehogy a végén az legyen, hogy a tisztelet

Seggnyalás

kedves papa, mama, gyerekek, bocsánat
tudjátok, hogy szeretlek, és hogy imádlak.
hisz jobban szeretlek, mint az új mars csokit
s végül a seggtekbe nyomok egy műbrokit.

(Elhangzott 2013., II. Erdélyi Slam Poetry Bajnokság – Csíkszerda)

DALSZÖVEG-FORDÍTÁS

Hársfavirág

(Bijelo Dugme Lipe cvatu)

Múlik a nyár, hogy vagy kedvesem,
Hol voltál, míg nem voltál velem?
Kivel voltál, amíg télen
hullott a hó, mint a zápor. Az átkozott,
gyalázatos. Hozzád mert érni...
Kit érdekel, hová utaztál?
Nem érdekel, hol ér a halál!
Kit érdekel? Felnőttél már!
Csinálj bármit, amit akarsz
De a szívünk... belesajdul, belesajdul majd...

Ref.: Hársfavirág,
Mért szeretsz, és mért szeretlek?
De a szívünk nem egy többé,
Soha többé.
Megesküszöm Istenemre, mindenemre.

Megátkozlak, majd belehalok.
Nyugodt lehetsz, én sem maradok.
Megesküszöm, s belehalok, tán neked majd jobb lesz sorod,
Belehalok, tán jobb lesz így, tán jobb lesz így majd.

Ref. 2x.: Hársfavirág,
Mért szeretsz, és mért szeretlek?
De a szívünk nem egy többé,
Soha többé.
Megesküszöm Istenemre, mindenemre.

PRÓZA

Magyar narancs, magyar paprikával, magyarosan

Avagy hogyan lehetséges a menekültekről való elvonatkoztatás Magyarországon élő polgárként 2015-ben

Mondtam neki, hogy ne Edda szart, de hiába, válaszában a Gesztikuláció dominált.

- Mi a Palya, Bea?

- Csókolom. (Nemez akkezdet.) Phia hogy van?

- Lenyelt 30y-t, és most fáj a Majka.

Ilyen egy képzelt riport, mi pedig ilyenek nem voltunk soha. Egész évben a gyümölcsösben tébláboltunk. Metszettük a szederbokrokat, ahol igenis nagy segítségünkre volt a Szeder Szabó Kriszti, és kupacokba raktuk az alamákat, miután aztán halomra állt a sok alma együttes. Az ismerős arcok csirkemellel pakolták tele a gryllus, Vilmoskörtét kortyolgatván mellette... Kispál és a torkosborznak olthatatlan volt az oroszlán szonja. (El is mentek a csillagszületikbe, ahol különdíjat kaptak, így lett belőlük a kiscsillag.) Mielőtt hozzáfogtunk a zabához, jobb kézzel vetettünk keresztet. Ildikó Trabantszámra hordta a cuccot az enni kéne, enni kéne jeligére. Testünkkel arányosan nőtt az auránk, ugyanis folyton tele volt a kamra, lett is aztán hiperkarma.

Vacsorára az esti Korn élt, angol kifli, egyenesen Valami Amerikából, de lehet, hogy London. Aztán végül a magyar Korn megint szép lett, méltó régi nagy híréhez. Mert itt csak a Nagy Fair, ó, már nem is téma a little G. Amióta fontossá vált az innováció, minden olyan neo. Neoprotestantizmus, ahol evés előtt nem vetsz keresztet, hiába ott az asztalon a neotonhal. A lányok neonruhában írják alá a kajabont, ofkorsz, neotollal, majd megvásárolják a jégen hűtött narancsos Vad Tutti Fruttit, amelyet gondosan palackoztak az Arctic Monkeys, akiket eleinte hátráltatott a Paddy and the Rats, mert hát ilyen, amikor valaki patkány. Végül aztán még csírájában elfolytotta a dolgot a Kevin and the roots.

Amikor nagyobbak lettünk, rájöttünk, milyen jó a Csík. Zenekar is volt néha, aztán amikor ütött az anyag, hiába magyaráztuk a hímeknek (az alfának meg az omegának), hogy Pegazusok nem léteznek, mégsem engedtek a huszonegyből. Vagy a negyvennyolcból. Ezekből az időkből annyira emlékszem, hogy a helyszín Budapest, bár megfelel egy kisebb Los Angelesnek is, ahol a kannás bor csak 50cent.

Ma már a gyerekszobában a kis Lóci játszik, télen emberkéket és szobrokat kreálunk a Hobó'; blues csak Bandinak, a fő hóúrnak jár. Lócinak az Andersen mesék a kedvencei, ezért az ovis táskájára felkerült az általunk gyártott Hans Zimmer. Karácsonyra pedig Milkát hoz a kis Jézus Krisztus, szupersztár, ugyanis minden egyes kockán van egy Kistehén. A későbbiekben meggyült Lóciival a baj. Egyszóval, skizoid lett, nem is nagyon nőtt, MetroGnóm maradt.

Végülis mindegy is. Sokszor annyira telezabáltuk magunkat, hogy elfogott a hányinger. Mára már akkorára nőttem, mint egy Elefánt, és olyan nehezen, illetve bénán mozogok mint egy Amoeba. Az orvosom azt mondta, hogy ha így folytatom, ABBA végképp belehalok...

(2015)

CSIKÁR NORBERT ADRIÁN

succubus haiku

fekete valód,
céltalan sejt halom zsong
épp csak fényre tör.

2012.03.28.

[születésnap haiku]

Csacska tankocska
feje elme lelő hely,
pácolt marhahús.

2012.11.18

A por, mely hordozta a vihart

Földi ököl s arany égi erő-e, mi vésheti kőbe,
holt szava él, ha midőn élte letelt is: okít?

Ott van-e ajkadon, él-e a dallam, imája a létnek?
Kérhet-e szót a halál? Léted e szónyi világ?
Fedheti hant, e fakó rög, a port, mely a láng hona volt, de
nem takar el se hamis fényt, se valót ez a vég.

2008 tavasz

Buborék

Játszik a fény, ívbe hajlik
Ősz felhőktől messze, alant
S mint a kék patak morajlik
Csendje: cseppnyi csengő harang.

Álmodott szín, fény szólamok
Egy dalt rótt hullámra festve,
Telhet egy perc, egy nap, hónapok,
Korán jó, ha jó az este.

Áldott sorsa: lég repíti,
Épp csak lebben egy fuvallat
S fűzfa sóhaj elteríti,
Sűrű kékség mélyen hallgat.

Lebegő lenge fény... Ajkán
Lehelve ki lángját a Nap,
Mint fenyvesek messzi tajgán
E láng fagyban is fényre kap.

Ha megdermed e ragyogás

S körülölel árnyak tánca,
Mégsem árthat semmi rontás,
Halál s élet puszta álca.

2008.04.14.

Neked

Eleven fényt is adhatnék neked:
Ragadnám Napból ámítani szemed.
De mily tündöklő, épp oly múlandó,
Cseppje él csak szemünkben, halandó.

Világot adni... Az égből eléd.
Enyém bár, benne édesbbét leled...
Mind mi csak tiéd, mást nem adhatok.
Ezer létből, csak egyet alkotok.

Csillámló csermelyt álmodj magadnak,
Melyben tengerek halkán haladnak.
Az élet vize... áld miljom létet.
Ki meg nem érti, halált az félhet.

E patak: ember játszván a Nappal,
Bár pepita színben szembe andal',
Lelke sok sereg színt rejt el, hordoz
Mit sajátunk béklyóból feloldoz.

Hiszen ha sugarad reá vetül,
Mikor fodra fáradván zajt, elül...

Nem te vagy-e, ki belőle tekint,
Fel az égre és urára, megint?

Szeretném ezt adni, csak ezt, örökre.
Nem osztván glóbuszt síma körökre.
De tudd, még ha szép is lett e folyam,
Mint jussod lenne, sosem lesz olyan.

2008.03.30.

[]

Mézédes nektár korsó,
Fekete, halott tölgy koporsó.
„Csillag könnyek morajlanak”

Izzó vörös örök alak
Feltáruzó boltozat, mély

A teremtett kék.

A hordozott áldozat.

Az öröklét fény.

Az ezer, az egy, a vég.

Soha már elég.

Fakó kép, ezüst por,

Múló kis aranykor.

Remegő csobbanás.

Tar avar, héja-nász.

Penge él

Veszni kél.

Keskeny irtás,

Egy szó a tiltás.

Az ige

ő

2008.05.20.

Impresszió

Százszínű nap száll... száll fel az égre
S visszaárad a kopott vidékre
Költői szent homály újra festi
Színek: hajnali, déli, és esti...
De mind egy, az ezer aranyszilánk,
Mert nem csak fent hevít az ősi láng
Ott táncol a tó hűvös vizében,
Mint látó percben az égi éden...

2007.12.21.

A vértanúk emlékére

Március idusa, eljött a pillanat!
Fiatal a nap még, halovány pirkadat,
De az ifjak mennek, páran, még csendesen...
...Most éget a nap már! Szól a Dal! Lelkesen!

Felszólal Kossuth is: Kell, hogy legyen hadunk!
Újabb száz torokból: Nemzetért megadunk!
Lásd tűzben az ország! Mit poklok kapui?
Tudhatod, mondotta: Le Hongrois Louis

Telnek a hónapok, a sereg mégse kész
Tettre kész a Magyar, de ereje csenevész
Egyebb mint valaha, de nem, nem egész még.
Egy szikra kell már csak: Megremeg föld és ég!

Lám Fruktidor vége hozza meg az ellent
Mire hadunkhoz ér, már ez év is elment,
Szaladt is utána császárához Bécsbe
Jól tette, hogy futott, épp, hogy le nem késte.

De botor a magyar s nem Bécsig kíséri
Meghúzott kantára Schwechatnál kísérti
Vesztett harc Bécs előtt. Hát oda a magyar?
Nem, amíg van egy is, ki él, bízik s akar.

Ó te fagyos Trimaire és testvére Nivose
Mit hoztatok miránk: Ni giroflée ni rose.
Új az ellenségünk, új s erős a hada!
- Nem sejtik mit jelent Magyarnak a Haza!

Ránk tört nyugatról a Keleti tartomány
Szemed behunyod, egy perc és körbe vesz az árny
Körül és legbelül, övék Pest és Buda
Csillog minden tisztjük, de nem győz a ruha.

Magyarok megtörve. – Izente Windisch-greatz
Pedig csak edződött a tüzes honi érc.
Eljött a kikelet, a magyar sereg kész:
Minden van itt, mi kell, bátorság erő s ész.

No lám Isaszeget, hogy mondja a német?
Ezt a kicsiny falut, mit a magyar védett?
Csattog a védő kard, mind a négy égtájon.
Nosza rajta hadfi, csak itt meg ne álljon!

Meg nem állt biz egy se Budának váráig
Szép harc volt, győzelmes – Emlegetjük máig.
Minden hadunk nyertes: Bem, Damjanich, Perczel...
Szabadok földjeink – Éjfél múlt pár perccel...

Gyönyörű hajnal volt, de nem jött rá reggel.
A német visszatért, nagy cári sereggel.
A zsarnoki liga nem szolgáltat kegyet
Lecsapnak kezükkel, mint egy pimasz legyet.

Legyőzték Görgeit, letette a fegyvert.
Áruló volna, mert ennél többet nem mert?
Komárom elesett, ezernyi a rokkant,
Sok száz szív pihent meg, mely egyszerre dobbant.

Tisztelet a dicső, hősi halottaknak!
Emléke nem kopik meg soha Aradnak.
Tizenhárom Magyar, még ha nyelve más is.
A Libertét tőlük tanulhatta Párizs.

2007.09.29.

egy ecloga az entrópiáról

költő:

ősz lehetett ma talán, mert hallani véltem a fákat.
mintha csak ránk telepedne a várt entrópia búja.
épp így érzem az életet is. sehogy. orgona szó se.

sartre:

nem hiszem el, hogy az élet ez a szplínné ürülő kis
játék volna csupán, aminek te hiszed vagy a semmi
groteszkusége, mi játszana - még ha ez antropomorf is
és ennek folyománya gyanánt maga is paragonja.

költő:

gondolom ódon, sőtlan elégia lesz mai művem,
minthogy múzsámul párizs egy új toronyőre
látszik ezennel szegődni, de csüggednem csak azért se
lenne szabad már, mert legalább nem egy antik anarcha.
Illene hát bele kezdenem ebbe a nagy csoda műbe...

sartre félbeszakítva:

szóval a nagy filozófia, melybe te engem avatni
készülsz épp befelé, a szavak szövevényeit oldva
annyi csupán, hogy az élet egyetlen célja, hogy éljen,
hogy pusztulni felejtsem időbe fagyottan, ameddig
elméink briliánsai felfogni képesek azt még,
mert a teremtés egyszeri, mágikus alkalom és ez
múltba vesző létünk alfája, de még omegája:
minden pusztul, mert ez a lét: húlő univerzum
és tagadása. halálunk, az pedig ennek a böjtje

költő:

jó, de miért számít ez ha nem tartunk sehová se,

úgy mint társadalom? filozófia? szép dolog írva,
élve azonban egy izmus ez is csak, mert ilyen ember
mind, aki hal. te se láttál szebb kort, mint ami engem
élve tud és igen ez futurizmus is és mégse valódi:
hallani véltem a fákat. az embereket nem akartam.
radnótit mi ma úgy ölnénk meg, ahogy legutóbb is:
eljátszva csak a hóhért, addig majd mire késő,
mert mi vagyunk... és ő meg egy arctalan árny, idegen csak.

sartre:

nem tudom. - ennyit mondhatok. abszurd minden, ez biztos.

2015.11.10.

[otthon]

a pesti aszfalt melege.

nyáron.

talán mályva

kékre boruló vöröses tompa hó

kék melegű fehér fagyra jászik.

általva tört, érezni vélem.

tompa fejek kényelmében nyugva

tompán élem ölelő vállalt valóságom,

de a pesti aszfalt melege,

él, mert érezni vélem.

a kint ridegő utat felejteni fogom

járva is.

ütemezend.

2015.01.22.

[mars haiku]

on the march I see
a blood colored rock to be
the adolescence

2013.06.04.

[híd]

érintő híd feszítő aszfalton
taposva, görcsösen lebegve
csapott.
önző rezonáció hullámai
fojtó hurkot vonzva görögtek el

ez a fél kesztyű simít agyagot
érintő...
nem kel láng általunk

2011.10.13.

[fonál a világegyetemről]

áttört színfoslány csetlik
otromba fényfallá tátott
lidérces csend ékén
s az elmerült költészetet
ront gőgje mérvéül.

már alátún a fény,
még pusztul
egy áttetsző hullám,
egy
lét kora,
egy
kor léte:

zaj.

2012.02.28.

ecce homo

fals szplín méjnsztrím leptonokat túrva szét
szellemmé dogmálja rusnya táncát.
lángnak keresztelik és imádják.
ránk taposva kijátszani tetszik a tömeget...
halványvá marja a rothadni unt fény salakot.
és eltorzul a hang.
összeomlik a harangtorony.

2013.02.18.

csend, űr, vákuum v ilyesmi

elmondanám ezt néked, ha nem unnád...

merthogy mikor megláttam a

beton mögé rejtett földfalat

retró élmény tompította templomába értem

a salak hominidák zsenge civilizációjának

és mégis eluntam a tettet talán,

ha erre vagy arra toppantva,

mint kölke,

mint én,

mint a húsboltnál,

am árnyas fák alatt,

mármint mindig árnyban lakótelepi hegyormok lábához

hegesztetten, de legszebb

dzsungel, vagy ilyesmi romantikus álom

és pont.

és pont ekkor, pedig olyan nincs is.

ott.

most meg itt.

és elfog.

és nem tudom.

lebegés és mégse tompa.

olyan vagy, mint mikor egy kecses üveg a csapnál vízzel megtelik és furcsa

hangot ad.

2011.12.30.

Zaj - részlet:

VII. Fejezet - A hajnal

[ez valami stabil stílusú izé akar majd lenni, ahol mintha mégis lenne már karakterük, meg elkezd kialakulni valami történet.]

A két alak, mint két vámpír suhant az éjen át. A szürke külvárosra, melyen éppen áthaladtak már-már rémisztően tiszta csend telepedett, de az idő kellemesen langyos volt ezen a késői órán. Egy régi templomtorony mellett haladtak el, melynek ódon, szebb időket is látott órája a hatos számra igyekezett felhívni a tudatlan rátekintő figyelmét.

Évekkel ezelőtt lehetett, mikor a hosszú munkában megfáradt szerkezet zömök mutatója megpihent e számjegynél. Az itt élők nem tulajdonítottak neki nagy jelentőséget, megszokták már, hogy ott van, valószínűleg azt se sokan vették volna észre, ha egyik nap újra jární kezd. Mindenki a saját másodpercre pontos időmérőjét figyelte, ha éppen attól félt, késésben lehet életének következő jelenetéből. Megváltozott minden, mióta az órát a toronyba helyezték, s ez így volt jól. Ha az órának gondolatai lennének biztosan elégedett lenne gazdája, az idő eme csodálatosan reprezentatív alkotásával. Korábban századokig nem végzett annyi munkát, mint mostanság hónapról hónapra.

Ezen az éjszakán azonban Paavo észrevette a toronyórát. Pár pillanatig figyelte, majd megszólalt:

– Csodásan jelképezi az időt nemde?

– Tessék? – Kérdezett vissza Stefan.

– Az óra! Az idő sajátmagának állított szobra. Elkoptatta a fogaskerekeket, egy nagy művész türelmével tette ezt, mígnem elkészült. S most jelképezve alkotójának hatalmát, senkinek sincs ideje, hogy megjavítsa.

Stefan felnézett a toronyban csöndesen megbúvó szerkezetre, majd az idő nyugalmanak megfelelő lassúsággal megértve barátját, ismét visszakérdezett:

– Ezt most találtad ki?

- Természetes. Nem lopnék gondolatot, pláne nem a korábbi önmagamtól.
Csak nem képzeled!
- Ekkor megkondult egy harang. Először azt hitték e vak, s ezért némának hitt darab mögül szól. Ám hamar felmérték, hogy egy kissé távolabbról jön a hang.
- Úgy hiszem, éjfél lehet. – Mondta, saját egy pillanattal korábbi tévedésén kissé vidulva Stefan.
- Hogyhogy? Hát nem hat? Honnan tudjam én most, hogy melyik hazudik? – Kérdezett vissza, nyomott színű hangon Paavo.
- Nem, ez még ilyen fáradtan sem mókás. Úgy látszik, a sok gyaloglás nem tesz jót a humorodnak.
- Az én humorom kikezdhetetlen! Ne is próbálkozz velem!
- No persze. Tényleg, South Park ugye nálatok is van? Vagy ott elvből csak a North-olt verziót adják?
- Hogyne. Szoktam volt is nézni, de miért kérded?
- Olyan a humorod, mint Eric-é.
- Értem az utalást, és köszönet, ez tényleg gyenge.
- Félsz, hogy fény derül a titkodra?
- Attól tartok, nem tudlak követni, Stefan.
- A titkod, hogy egy kövér, rasszista, amerikai kisiú vagy kedves Paavo...
- Mikor jöttél rá? Kezdek félni, hiszen te átlátsz rajtam! Viszont most el kell hogy tegyelek láb alól.
- Hát jó, de mielőtt megpróbálnád, egy valamit még meg kell tudnod...
- Mindenki tudja, hogy te vagy az apám. Mondj valami újat!
- Nos, tény, valóban én vagyok az, ki nemzett, de... azt nem tudod, hogy... nem, azt hiszem ez az este legerőltetettebb poénja lenne, ami nem kis dolog, s ezért nem osztom meg veled.
- Kegyetlen, gaz, bitang! Bűnös, ki meggyilkol egy poént! De kérdem én, mi az, ki meg nem szüli saját megfogant magzatát?
- Esetemben, azt hiszem életmentő, mert tényleg nagyon silány lett volna, és különben is te ültetted belém, akaratomon kívül! Vagy tagadod tán Stefanek?

– Tagadni? Az nem én lennék! De még nem késő. Gyónd meg vicced, s megkímélem az életed!

– Értsd meg, nem tehetem, csak fájdalmat okozna mindkettőnknek!

– Akkor ez a sorsunk! Vannak dolgok, amik fájnak ugyan, de elkerülhetetlenek.

– Nem! Ne kísérts! Beszéljünk másról!

– Megkegyelmezek hát, csak hogy lásd, kivel van dolgod.

Csendben folytatták útjukat a város peremén álló emeletes házak felé. A hold magasan járt már, beszélgetésük közben elrepülni látszott az idő. Nyugodtan, feltűnés nélkül haladtak el mellettük egy külvárosi kerület kertesházai. Utcáról utcára, mind különbözőek és mégis megkülönböztethetetlenül egyformák, kopottak voltak. Paavo és Stefan megértve a környék nyugalmanak egyszerű tisztaságát nem igyekezett megtörni a hallgatást, inkább a saját gondolataikba merültek.

Néha akadt egy-egy kivétel a házak között: rikító színűek, szemmel láthatóan újépítésű, korlátaikat feszegető, de mégis nevetségesen jelentéktelen, formabontó épületek. A lámpák fátyolos fényében azonban ez is csendesnek hatott. A funkciójukat nem találó csicsás oszlopok, groteszk módon egyszerű árnyat vetve oldódtak fel környezetükben, míg a rikító színek egyszerűen szürkévé tompultak. Az áldott homály, a csend ecsete fedte el a csúf kontúrokat és maszatolásokat, az egész hétköznapi kompozíció nyugalmat sugárzott. Legfőképp talán, mert eltűnt belőle az ember.

Egy motor hajtott el tőlük egy-két utcányira, komikusan ön-ön méreteit meghaladó zajt csapva, s ezzel kizökkentve a két elveszettet meditatív állapotából. Ezúttal Stefan szólalt meg:

– Azt hiszem nincs mitől tartanunk.

– Tessék? Nem értelek. – Replikázott Paavo.

– Semmi, csak az jutott eszembe, hogy mennyire regényszerű a lét. Úgy értem a dolgok, az események, a negatívak és a pozitívak mindig logikusan követik egymást. Minden szükségszerűen történik, legalábbis én így tapasztalom.

- Nos, nem érthetek egyet. A logikának, ami független az ismert logikától nincs logikája.
- Mitől lenne független? Miért lenne független?
- Matematikai logikával nem magyarázhatod az elméleted, a filozófiai pedig mint neve is mutatja, nem ad választ. Tehát sakk matt.
- A tapasztalatot, igaz megkérdőjelezhető, a tudás használhatósága érdekében jobb nem megkérdőjelezni, legalábbis ha már statisztikai alapokon nyugszik.
- A Nap lemegy a föld alá? Einstein bolond volt? A gravitáció csak kitaláció?
- Ezért igyekeztem pontosan fogalmazni. A tapasztalat megkérdőjelezése szükségszerű, de nyilvánvaló, hogy a legtöbb embernek fogalma sincs mire jött rá Einstein, a gravitációt nem tudják megkülönböztetni a mágnesességtől, és az égitestek pályáiról is csupán fel nem fogott kifejezéseket ismernek.
- Ezen emberek számára fölösleges a kérdések feltétele a válaszok adása, igazság szerint persze, mély ösztöneik kiszorgálásán felül bármi.
- Tegyük fel, hogy igazad van. Akkor viszont azt kell megkérdeznem, hogyan tagadnád az állításod ellentettjét?
- Ahogyan egy író, akinek nincsenek válaszai. Valamilyen oldott, de végül mégis feltűnő módon átnyúlnék a kereten.
- Minek? Hiszen sokkal egyszerűbben is kimászhatnál eme nemes slamasztikából!
- De nincs rá más mód, ha az olvasót is fel akarom ébresztetni.
- Akkor mi jön most? Meghalunk? Ezt kell előkészíteni? Ha valóban, akkor úgy illenék, hogy utolsó lehettemmel még megosszam veled a titkot, melyet oly sokáig titkolnom kellett előled. El kell hát, hogy mondjam, a brit titkosszolgálatok dupla nullás ügynöke vagyok.
- Értem, bár be kell valljam, nem lepsz meg ezzel, valahol mélyen mindig is sejtettem.
- Na, mi lesz? A kompozíció kész kéne, hogy legyen. Meghalunk végre?
- Nem, azt hiszem még nem. Ez még nem a mi percünk.

Előbb Paavo dermedt meg, majd tekintete sugarán Stefan. Az összeroncsolt testet meglátva mégis ő esett térdre.

VIII. Fejezet – Dorian emlékezete

[itt pedig karaktert építünk és a történet menthetetlenül megindul. de lesz stílus játék is.]

Dorian minden nőismerőse szerint szemérmetlenül jóvágású volt, de még férfi társai is meglepődtek lehengerlő megjelenésén, ha éppen nem volt idejük felkészülni rá. Barátait mégis az zavarta leginkább, hogy noha végsősoron ezzel tisztában volt persze, hiszen egy életen át tapasztalhatta előnyeit – s természetesen hátrányait is – nem élt lehetőségeivel. Minden nőt megkaphatott volna, ha csak kinyújtja a kezét, de őt ez nem érdekelte. Vagyis hát, nem ez érdekelte. Az elvont, megfoghatatlan dolgokba volt szerelmes.

Valahányszor egy-egy lány csapódott mellé még az iskolai évek során, akinek egyetlen igénye az volt, hogy mindenki más láthassa, neki van a legmenőbb játékszere, nos annak mindig ugyanaz lett a vége. Ez a játékszer nem tekintette különösebben jelentős momentumnak, hogy tulajdonosa miként színészkedik mellette. Ha már ott volt viszont, bár igazság szerint magához intézve, de kérdéseket tett fel neki. Általában a csillagokról és a természet más megfoghatatlan dolgairól. Amit ők természetesen sosem értettek. A kérdéseknek feltétele volt, hogy halandók számára érthetetlenek legyenek. Egy idő után azonban mindannyiuk számára túlzottan frusztrálóak voltak ezek a furcsaságok, s mind ugyanúgy ország-világ előtt bolonddá kiáltva ki Dorian, ott hagyták, s a következő nap már egy másik csecsebecsével játszottak. Őt ez persze a legkevésbé sem érintette mélyen.

A külvilág egy-egy olyan tagja számára, aki már túllépett azon, hogy csak magát lássa, feltűnő volt, hogy Dorianre a kívülről érkező dolgok a legkevésbé sincsenek hatással. Ellenben, ha egy kérdésre nem tudott felelni magának, akár napokon át, még az átlagosnál is jobban begubózott saját belső világába, hogy

töprengessen. Mazochista volt, ez volt egész külső képének alapja, de ez lényegtelen.

Érzésem szerint helyesebb lenne a továbbiakban nem untatni az olvasót az ilyen részletekkel. Igaz, a regénynek, mint tudományos céllal is rendelkező alkotásnak fontos része a lélekelemzés. Azt is írhatnám, ha épp erre ragadtatnám el magam, hogy a regény részben – de fontos: ennél sokkal komplexebb valami – kísérleti pszichológia. Egy kitalált alaknak, ha megfelelően szofisztikált, teljesen kiépített egyéniséggel kell rendelkeznie, amit sok élőszemélyről nem mondhatunk el. Így e regényalak sokkal kitűnőbb alanya a kísérletnek, mint egy valósszemély. Arról nem is beszélve, hogy az analízis az író részéről elhibázhatatlan, az olvasó, aki pedig megkérdőjelezheti ezt, szükségszerűen saját korlátoltságának áldozata, minthogy nem érti a hőst, ellentétben az íróval, aki legfeljebb elfelejtett megemlíteni néhány áttűnő részletet a szereplővel kapcsolatban.

Ez mind szép és jó. Ámde hol a harmónia? Hol a művészi szépség, ami előidézi a katarzist, ezzel megsokszorozva a mű tanítóerejét? Vélhetően ez esetben a romantikus jellegnek kéne szolgálatnia, de állj: a XXI. században, épp hogy csak halványan XX. századiként nem tartozunk-e a kornak az általa felállított új esztétika elemeinek beillesztésével? Természetes: ez az írás nem elég könnyed, nem elég pergő, nem elég szabályszegő. Talán mégis, részben, ez az olvasó megítélésén múlik.

Egy kérdés még, mert fontos: a félelmet, a beskatulyázás gyilkosságától, mely minden kritikusnak, de igazság szerint mindegyikünknek természeténél fogott alapfogása, kéretik megérteni.

Tökéletes, tiszta nyári nap délutánja volt. Dorian szaladt át az úttesten egy kellemes kisvárosi hangulatú boltok szegélyezte utcán.

Ebben a pillanatban persze az idő megállt. Kerécsikorgás, tompa puffanás, és hősünk, mint egy rongybaba gurul át az újonnan megjelent szélvédőn. Máris a halál kapujába lép? Mi a szerep?

Eszméletlen, haja vértől lucskos, környezete foltokban szintén a baleset súlyos kimenetelét mutatja. A sofőr kiszál, telefonját még az autóban kiejti kezéből. Arcán döbbenet, sokkot kapott, nem szólal meg. Ezt egy járókelő teszi meg helyette a maga módján, sikoly tör fel egy idősebb nő torkából. A tömeg észleli, kezd gyülekezni, negyvenes férfi rohan segíteni. A sofőr dönt. Beugrik, elhajt. Megvédi életét a felesleges meghurcolástól. Nem csak, mert önző, persze az, de családját is védi, két gyermekét, és büszke férjét, akit ezzel tényleg tönkre tenne. A sofőr életet ment.

Dorian él. Fiatal, szervezete feldolgozza a traumát. Néhány hét és csak egy heg emlékezteti tarkóján, egy pedig bal karján. Pár hónap múltán már elég haj nőtt a heg fölé, hogy észrevétlen maradjon. Az új frizura eleinte szokatlan, de ez hamar megváltozik. Kitanulja, hogyan hordhatja úgy, hogy ne zavarja esztétikai érzékét. A cél nem a másik nem, nem is az azonos, dehogyan. Igényessége külsejével szemben anyjától örökölt, avagy tanult szokás. Néha úgy érzi rossz szokás, fölösleges, kellemetlen. Közvetve, nyilvánvaló, ez az oka, hogy ennyit kell küzdenie.

Az érdeklődő lányok fecsegő, zavaró, untató hada, mely a baleset után, ha lehet még tovább duzzad, végül észrevétlenül, pár hét leforgása alatt enyhe mizantropiát szül. Ez nem alapvető változás, kívülről szinte észrevétlen, hiszen az érdektelenséget váltja, az új eszme pedig tompítva a szülői ház nevelésével – melynek ugyan alapja a képmutatás, de ez esetünkben nem lényeges – végül nem jut el a felszínre.

Az újonnan fellépett szereplő tehát szerencsefria külsőségek tekintetében, belső értékek terén pedig egy klasszikus, hibás utópia. A probléma, a belső konfliktus nyilvánvaló: a két szféra érdekei egymásnak feszülnek.

A mizantropia, elhagyva a családi fészket erősödik, mivel az elkerülhetetlen sérelmek a már személyiségének alapjává szilárdult edénybe hullanak. Így válik kitűnően alkalmassá a játékra. Énje szilárd alapokon nyugszik, talán épp ezért veszít rugalmasságából, lassú folyamatok, visszafolytás révén labilissá vált. A mű készen áll.

Az érkező elem klasszikus, egy nő, szerelem. A helyszín Barcelona, szép, kihasználható. A végkifejlet már ismert. Lássuk hát.

A Sagrada Família tornyai félelmetes árnyékot vetettek az előttük lévő turistákkal teli térre. Itt hadonászott bal karjával – minthogy jobbában fényképezőgépet tartott – hősrünk Dorian. Vele szemközt egy vidám fiatalokból álló csoport bolygott, szemmel láthatóan nem tulajdonítottak különösebb jelentőséget Dorian tevékenységének, ezzel bojkotálva őt a kép elkészítésében. A helyzet megoldását gyors döntése szolgáltatta: elkattintotta a gépet és odalépdelt a társasághoz, majd egy pillanat alatt feloldódott zárt kommunikációjuk külső szemlélő számára érthetetlen zajában. A nap e perc hangulatában telt, gyorsan, könnyedén.

A csapat egy étterem teraszán bukkan ismét elénk, idő közben rájuk esteledett. Vidámságuk nem szállt el, mint ahogy energiájuk sem, bár végtagjaikba már befészkelte magát a lerótt kilométerek okozta tompaság. Élénk társalgás folyt köztük, olyan lenyűgöző könnyedségű, ami csak egymásra hangolt jó barátok közt folyhat.

Egy aprócska szünet jelképezze most itt a heteket és a felesleges passzív interaktivitást, ha van ilyen. Nem.

A szereplő, ki legkevésbé sem hős, ne nevezzük hát meg akként, nos rátalált valamire, amit nem is keresett. Igazi csoda, sejtjük. Legyen snassz: szerelem. A név pedig: Rebeka, úgy hiszem, megfelel. Remek. lássuk hát:

A tér Barcelona, említve. A társaság haza felé tartott, de ha így mi a tér jelentése? Mi a jelenet célja? Életérzés. (Ne a metróon, én így teszek. Ez is az, még se élem. Nagy hiba. Az olvasó tegyen másként, ejtsen könnyet a múltért. A jövőért reméljük nem kell. Ó nem.)

Alkotásunk absztrakciója, ez motoszkált a fejemben és kész is, most már én is értem.

Egy kis utcában futottak össze a lánnyal. Rebeka nem lehetett egyedül, késő volt, gyönyörű (ez mit jelent, ha nem írom le, megjelenik?). Gyönyörű a lány is, meg az éj, langymeleg. (A sír hideg, de mennyire?) A kísérő Mephisto, most egyszerű évai alakban. Egy barátnő, vagy ilyesféle. Lesz még magyarázat.

Egy könnyű botlás a makadámon. Mephisto visszamaradt tájékozódni, Rebeka közben átélte a vizuális szépségeket, persze nem csak. Egy nyílt teraszú étterem illatai töltötték meg a levegőt. Legyen épp az, ahonnan Dorian érkezik. A langymeleg elbágyaszt kissé. Egy pirosan villanó horzsolás, mint motívum és a lovag odalép.

Álljunk is meg ismét. A továbbiakban a barátok nyilvánvalóan cinkosok, de jó részt tudatlanul vesznek részt a kibontakozó eseményekben, míg Mephisto megfontolt cselszövő. Látszólag ugyanabba az irányba hajtják az eseményeket, de a differencia jelen van az okokban. A cselekedetekben való gonoszság nem kívánatos, de legalább észlelhető, így elítélhető (ugyanazon gonoszság által). Mephisto az ami, mert körmönfont, ehhez nem kell bántania senkit, a lényeg, hogy gondolataiban másként éli meg a világot, mint azok, akik értik, hogy élni érezve kell, ténylegesen, és nem ösztöni szinten.

A lovag felsegíti a hercegnőt, apródjai cinkossága már ekkor megfogán, a színpadot átadják, ők maguk díszletté válnak. Mephisto érkezik, képmutató, sugárzóan az. Hangja árulkodik, a szóvégeknél emeli. Megszólítottja csak az akitől vár valamit, az ismeretlenek, minthogy még nem tudja mire használhatóak elsikkadnak figyelmének peremén. Ám még egy elem: igenis figyelni őket, gyanakszik, mert önmagát sejt mindenki.

A lovag segítőkész, közeli kastélyába invitál, ahol a hercegnő istápolásra lelhet. Mephisto, bár elárultuk, később megfordítja céljait, ellenáll, azonnal figyelmeztet, hogy saját szállásuk sincs messze, a lovag ajánlata felesleges. Ám a cinkosok egyike közbelép: a hölgyek védelem nélkül tovább nem

haladhatnak, hisz későre jár, akkor már ők tartanak inkább velük. Dorian reagál átveszi a szót. A társaság tehát együtt távozik.

Mire Rebecáék szállodájáig érnek már Mephisto az invitáló fél. Dorian szándéka szemmel látható, Mephisto nem kételkedik, cselekszik hát. A társaság követi a két hölgyet az épületbe. A kezdeti szerepek feloldódnak, a társalgás több pólusú, élvezetes. Végül elkerülhetetlenül, megbeszélnek egy találkozót másnapra.

Délelőtt futnak össze, ezúttal csak négyen, a cinkosok így találták a legmegfelelőbbnek, egy lány kíséri el Dorian a találkozóra, a legcsacskább. Feladata, hogy Mephistót lefoglalja, ha szükséges.

Egy újabb nappal később már evidens, hogy Dorian és Rebeka szerelmesek, következő lépésben meg kell küzdeniük a térrel és az idővel. Rebecáék két nap múlva távoznak, Dorianék csak utánuk egy nappal. Newcastle és Pozsony. A tér legyőzhetetlennek tűnik.

Miért hibázott Dorian? Nincs igazi válasz. Célja volt a lányt megszerezni, de nem úgy, hogy teljesen alámerül. Végül mégis így alakult. Rebeka pedig egyszerűen túl romantikus, nem hajlandó számolni a következményekkel, nem hajlandó látni az akadályt. Mikor mégis muszáj, már késő változtatni.

IX. Fejezet – Az absztrakció

[stílus, mellesleg feltűnhetett, hogy ezek a tempó miatt vannak beiktatva.]

Meglepetten tapasztaltam, hogy akit látok maga a mester. Pablo Picasso állt előttem amennyire tőle telhetik személyesen.

– Ön írt is valaha, ha jól tudom, még akkor tájt mikor életben volt található, bár ezen belül is csak egy egészen szűk időszakban. Erről mit mondana?

– Előfordult.

– Nagy kár, de Ön számomra majdhogynem ismeretlen, csak épp annyit tudok, amit kollektíven tudni illik itt minálunk, ez pedig – sajnálatos – tart a

nullához. Hogy úgy mondjam Ön csupán egy jelkép nem egyéb. Ez zavarja esetleg? Mert engem roppant mód.

– Megértem. Így adódott.

– Még az is kérdés, még hozzá nem is akármilyen jelentőségű, legfőképpen megkerülhetetlensége folytán, hogy Ön vajon locsog-e vagy filozofál? Esetleg mindkettő, netán egyik sem, vagy minthogy sanszos, máshogy közelítené meg azt a kérdéskört, mely az Ön kommunikációs csatornák eme lehetőségéhez való viszonyát foglalja magába?

– Írtam, ha volt rá alkalmam. Csak ritkán.

– Írni? Mit is? Ó igen. Úgy sejtem nem is írt, inkább festett. Értse úgy, Ön nem a mi oldalunkról közelített a dologhoz. Vagy vegyük magunkat egy kalap alá, minthogy minnyájunkat ugyanaz hajt, valami belső motoszka, amit vélhetően valami Darwin (mint szarkasztikus isten metafora, már a nemlétező irányába negatívan természetesen. Egy legalább valaha létezettel ugyanis igen nagy illetlenség lenne.) által véletlenül ki nem irtott kódból fakad. Ha csak úgy nem állunk hozzá, hogy valamit fel is vetünk: a kreativitás, mellyel botokat dörzsöltünk egymáshoz tovább futott, és minket varázslókat különféle, de mégis azonos forrású utakra terel. Hiszen akit ismerünk eléggé, mert kései pont, amennyire az a magánszféra kunderai leomlásához kell, nos azoknál mindig ott van. Bizonyításához elég lesz talán Ön és a másik említett, de én is tapasztaltam, volt szerencsém már élni, igaz keveset.

– Festettem, igaz.

– Festett, ez da Vinci hagyománya már, noha régebbi, ha csak azt tekintjük is, mi a filozófia, amit a görögök műveltek. Ki kell emelnem, minden más ellenében, hogy Ön igazán festett, amikor írt. Hiszen mit is? Színdarabot főleg, kell magyarázat e beszédes szóra? Meg persze verset, ami azért gyanús tanúmnak, mert fogalma majdhogynem tisztázhatatlan, a szerepe minden korban érthetetlen, ha mégis próbálkoztak vele az olyan kellemetlen típusú naivitássá vált, valahogy a költő egójára kapaszkodott és ott is száradt ki a napon, míg értetlen kritikusok ki nem forgatták. Mindenesetre a vers számomra

is, és úgy sejtem sok mások számára is, akikkel egyazon cipőbe van szerencsénk járni: vízió. Egy vízió leírás, az igazán jók mindig ezen alapszanak. Ez nem is kérdés, a jó verset látni kell. Ön pedig ezt szemérmetlenül és a végletekig kihasználta. Így volt, vagy talán tagadja?

– Nem. Látjuk.

– A színdarabjai absztraktak a végtelenségig, nem egyebek csak szuggesszív víziók. Ezek után még azt merné állítani, hogy az életet magyarázza?

– Sajnálatos, de sokan felveszik a sapkám. Művészek alkotás nélkül, minthogy cél, értelem, s alapvetően képesség nélkül.

– Egyszerű kóklerek. De akkor hát, felvessük: az a jó, ha egyszerre minden, ha a festmény vagy a zenemű egyszerűen műnek indul? Vagyis azok a művészek, akik csak az utat keresték, hogy a bennük duzzadó mém alapzatot a világra zúdítsák?

– Miért ítélnénk?

– Igaz, Ön nem is teheti, sajnálatos, de halott, én meg hát csak nem merem ellopni a lelkét egy-két tetszetős sorért.

– Ne tedd...

– A festészete... túl sok, hogy érthetném, túl sok, hogy ismerhetném, még ahhoz is túl sok, hogy tudhatnám mit nem ismerek. Ezzel pedig magamban csalódok mélyesen. Tudja-e mekkora tuskó volnék, ha az iróniát nem hívnám pajzsomul, megannyiszor, ha csak a legkisebb szükség adatik?

– Talán mind megtesszük, ha nincs más út.

– Felmerült bennem egy újabb kérdés. Ön öreg?

– Előfordult az is.

– Nagyon nem mindegy, össze nem keverhetném a kék–Picassót, a rózsaszínnel, Ön mégis melyik hát? Melyik pillanat? Az utolsó? Akkor talán kicsit szenilis is, nem de? Vagy ön–ön fénykora, mint egy fáraó képe sírkamrájának falán?

– Attól tartok egyikünknek sincs válasza, pedig nekem már csak lehetne.

Leginkább talán az egész, hogy legalább ezzel a nagy summával megpróbáljuk

ellensúlyozni nem létem végtelenjének sűrű, színtelen óceánját, melyben csak egyszer lelhettem szigetre. Az a sziget viszont gyönyörű volt, aligha nem a legszebb, amit elképzelhettem.

– Nagy szó, ha az Ön képzeletét akkorának tekintjük, amekkorának illik.

– Köszönet érte.

– Kénytelen vagyok rákérdezni Önnél, minthogy jobb alanyom, se témám nem akadt, hogy tudja-e mi az absztrakció?

– Nem tudom, de jól hangzik, ha csak a betűit nézzük egy idegen nyelven vagy még inkább egy olyanon mely az alakokra sem ismer, azt hiszem kapunk egy lehetséges választ a kérdésre. Furcsa, hogy jelent is valamit. Eléggé valószínűtlen, de hát ilyen a mi agyunk, jelentéseket és megjelenési formákat teremtünk.

– Hát persze, Ön ezt a tekintetet a grammatikára is rávetítette.

– Helytelenül? Ha még csak nem is az anyanyelvemen teszem, mint ahogy tettem annyiszor, ki vádolhat? Hiszen még tíz év se telne bele, ha akadémiák nem idomítanak mindenütt és máshogy is írának, nem csak máshogy értenénk.

– Mi meg is tesszük sokan, egy bizonyos internetben, mi kiállunk az igazáért, semmit helyesen le nem írunk. Ha tudatlanul is, de csak Önért tesszük mindahányan.

– Na és a Guernica tetszett? Megkérdem ha már teret hagytál rá végre, hogy így belejöttél merészségbe.

– Én összekevertem egy másikkal, amit Dalí festett a témában, azon egy láb van, meg olyan plasztikus. Ön meg mint már tudom, mindig direkt lapos, mindent úthengerrel csinál, még a szobrokat is, pedig ott igazán lehetne figyelmesebb.

– Ezek után kioktatnál? Se nem ismeresz, se nem ismertél, még annyira sem mint az elvárás diktálná, meg sem kérdezheted, hogy miért és még csak azt sem tudod más megkérdezte-e már, vagy azt, hogy a benned élő kép vajon nem egy hibás kivonat-e. Mi van ha az összes többi, általad nem ismert képem a velejéig plasztikus?

- Az felettébb valószínűtlen, de hát ha így adódott, valahogy egyszerűsíteniem kellett. Én sem vagyok végtelen, még csak nagy sem és ez olyan kellemetlen.
- Nagy? Ebbe talán ne menjünk bele, de nyilván tudod, hogy ezzel megnyit lehet játszani.
- Megyek építésznek, akkor a nagy már eleve adott lesz, feltéve, hogy nem foglalkozok a csillagászokkal, meg a geológusokkal sem.
- Ne haragudj, de mennem kell. Tudod a nemlét terheket is ró az emberre, nem csak jó része van ennek se. Bár ki tudja?
- Mann mondta talán, mert ilyeneket ő szokott volt, hogy a nem létezés életünk előtt sem okozott semmi rosszat nekünk, utána sem fog tehát.
- No persze, könnyen beszélsz, de ha helytelenül is idéznéd, nem ártasz már. Igaz életében sem. Talán semmivel sem, de élve még szeretjük azt hinni.

2009.

Dante stg

Chapter 1)

We have found alien life. This time even the confirmations seemed to be proper. It has happened before that even higher authorities gave out confirmations, yet the original sources got disproven eventually. Because of this I had my doubts naturally, but they started evaporating gradually as the scale of media coverage exceeded all I have experienced before.

Sure, the brunean communities, whose obsession was revolving around the issue of extraterrestrial life immediately pushed their ascientific conjectures into all mediums and others pushed them forward creating the illusion of reliability as the chains of information curled up into rings. Such phenomenon has not been unusual, happened many times in my life on memorable scales with various issues. The point it got my attention was when both scientific and

societal authorities started publishing and advertising disapprovals of those conjectures. Even the infamous Argus algorithm became available for public use under certain restrictions of course.

The Argus' purpose was to map out entire information chains without regard what databases they went through. In this case the authorities were using it to help mediums and properly educated researchers to clarify what parts of the information available originated in reliable extraplanetary sources. The necessity came from the fact that all IECs (intellectually enhanced citizens) were aware that no form of central propaganda was always entirely honest, as the priority in their communication was constitutionally restricted to serve societal stability and so the cases where the truth and this overlapped were rather rare. I understand that this practice is considered highly immoral in many planetary communities, but to you, I must point out: our existential satisfaction indexes are undoubtable proof that we do it right.

Anyways, the issue with Argus is that it's an extremely powerful tool in capable hands: it can be used to create algorithms that can outsmart the defense mechanisms that are supposed to stop any sort of misuse, opening the way to total control over all planetary systems. Therefore the creation and use of even similar algorithms was banned and even attempts were punishable by the highest penalty: memory alteration and relegation.

So since I was aware of this, I immediately understood that it had to be real. The leadership simply understood that they can't have complete control over such an information that was to bombard us from external sources in the following times, hence they saw no perfect solution, so chose honesty, even taking some extraordinary risk. It was a controlled risk as they were obviously monitoring the use of Argus and the number of individuals who were even capable of misuse was rather limited, but still it was a big deal.

I didn't really need further confirmation, so I didn't check the algorithm myself, some trustworthy personal friends did and I had no reason to not to believe them: the information was real, but at this point rather disappointing.

The reports were limited. Some life form was found at a secret location within the galaxy that didn't have the basic RNA/DNA structures as a foundation, hence had no relation to Earth life. It was reportedly microscopic, which was a rather disappointing information. The debates were going on for centuries, where and how was non related life hiding. The cooler suggestions pointed towards dark matter or even more special transcendent places as material forms were already illogical to us humanoids after just a couple thousand years of relative consciousness. The fact that the X-life forms were microscopic simply meant that they were lurking in some yet uncolonised planet, so no special attributes were implied, most importantly, not intelligence.

However while the reports didn't talk about the probabilities of intelligence directly, some data packages they sent out to be analysed by anyone willing and capable in the galaxy didn't actually ruled it out. So the microscopic efficiency theory prevailed. For those of you who are not familiar with it, it simply suggests that any intelligent life form should logically transform themselves into microscopic to lower their vulnerability to environmental factors and the other way around, to have lower impact themselves.

I was excited, really as much as I could have been. It is important to note that I was in my 7th solarcentury that time, with no substantial memory alteration. I know that some of you live in communities that still refuse most life prolongation technologies, because of religious reasons, so to you seven centuries is unimaginably long, but the truth is, our minds adopts. However things get boring in a sense, that is why most people chose to get through memory alterations every couple centuries. In some cases it's not even voluntary as many of us turn sociopathic in which case my home planet required the use of the alteration method.

The most interesting question still not resolved by the time I last visited there was the death wish issue. Constitutionally any person whose usefulness

to the society was above a certain measure was technically forbidden to chose death. Since the thoughts of suicide were practically sociopathic as the loss for the society was too great. You would think that it is just a technicality, but there were many controversial occurrences! Psychological check ups are also mandatory for these people, so in some cases the psycho analytic algorithm warned the authorities who immediately ordered memory alteration. At least it was well documented, the subject was notified afterwards, so I am 90% sure that it has never happened to me.

Actually in my younger age I went through some minor ones, it is just a thing for youngsters, again in some cases even medically prescribed. Although that was only the case with the absolute exceptionally problematic events, such as if one was a victim of traumatic violence in their adolescence or childhood.

I myself went through the biggest one after the death of my father. I have no memories of him now, so no emotional attachment. I believe it was a good choice. Although sometimes I have my doubts, but I never really come close to ask for reparative intervention. Anyways, I only have others to see as reference and so in general I think it's better this way.

Nonetheless I wouldn't wish the times back when absolute clarity was the standard. A couple centuries before my birth my home caught up in the movement. Some of you really don't care about history, so let me clarify: it was adopted in about a quarter of all communities that existed the time. Absolute clarity meant as it sounds: the policy to alter any memories that could result in an imperfect citizen: any sources for frustration, losses, anxieties, anything. In some planets it even worked out, but most of the time it was just used for total corruption: for total control over the planet by some few who themselves didn't participate, they kept all their memories. Of course the system itself was also flawed, but not that badly, as I said, some system who adopted really high moral standards actually went through the phase without any occurrence of such corruption. As you may know, some even have the system today. I just really don't feel like it's really necessary.

Even though I realized the significance of the release of Argus, I couldn't have suspected the following chain of events. Nobody could have really. Yes, there was some misuse of the algorithm, exactly as you could have figured out by now, but it wasn't really the main thing, merely a push at best that may have been necessary for things to escalate so. A full blown revolution, following the standard scenario: the government's grasp shakes due to an external event, tensions that built up in the society get to the surface, some intellectuals try to implement rather obvious, clearly reasonable changes, but lose control and sociopaths seize leadership, the gates of hell open. And that is when I almost got killed.

Funny thing is, I actually did believe that we were over murder. The kind of aggression coming from the low fulfilment of one's maslow pyramid seemed absurd, besides, I was well aware that the water systems were prepared with basic sedatives for exactly this kind of events. So this is where Argus became important: whoever took control of the algorithm didn't see the system morally acceptable and simply disarmed it. Some were suggesting that there was one will behind the chain of events, but it only seems so because we are so good at finding patterns where there are none. There are many pieces that don't naturally fit in the puzzle, so I am still convinced that the group who disarmed the sedative system had no relation to the others who soon emerged as the strongest candidates to gain some level of control in the approaching anarchy.

Anyways, even so I naively believed that the basic altruism mechanism wouldn't allow actual violence for groups of defined sane people. You know, I never saw anything like this before, neither in small scale on my home planet, nor in bigger have I read such in the Milky way. My lifetime until those days was one of the most peaceful period of the history of the galaxy. The level of technology made warfare extremely unsustainable, while resources were plentiful, yet not equally distributed, so trade was way more beneficial. Hence any interstellar feuds that may have occurred were not big enough for anyone

to make a mention about it that I could have read in my home planet - of course, it was an open secret that the authorities didn't appreciate the advocacy of violence, so scholars weren't too eager to emphasise it without some very good reason.

So I was naive and remained so up until that day when I got attacked.

Chapter 2)

My home planet had its own well distinguished ideology before these events by the way. It was not the most special and I cannot confirm that there would be no twin system somewhere as I have no way of knowing all of them, but I can say that it was a proper ideology. First of all they made us believe in our superiority and separate nature from other humanoids. This is definitely a requirement for an ideology and as far as I can confirm to a successful society. I mean I haven't really seen any other solution, however it is not the recipe for success either.

The philosophy was based on one key issue: we are better than others, because we think about the big picture, the long run, the sustainability. While others put a big emphasis on creativity, the genuine revolutionary nature coded in us, the thing that made us the most successful species. Our philosophy doesn't try to challenge that view, however it does say that we developed into a higher state by intentionally suppressing the urge in ourselves. Because that urge pushed us into the highest known state of adaptability in complex organisms, but as we went practically reached the second level on the Kardashev scale, we should have moved on. This is what the outsiders the barbarians don't understand.

They still emphasise on discovery, progress, creativity by which they risk everything and accomplish very little - they still fail in huge numbers: systems occasionally collapse by internal wars and accidents. That however could have

never happened to us - or so the designers of this ideology believed or at least propagated.

Diversity and creativity was not forbidden, don't misunderstand please. First of all there was a small number of institutions that were allowed to experiment, to find new ways, but they were well controlled. What most of you would probably find interesting was however the so called diversity doctrine. This doctrine clarified the number of genetically imperfect humans that were to be born in a given period of time. It was not actually the number of specimens, but a constant of total imperfection. Every kind of imperfection was given a numeric value based on how much work loss it caused in the average job. There was some rule for the number of imperfections concentrated in one specimen also.

The idea was to make the population feel glad for their perfection and to give an opportunity for compassion, to practice our instincts for altruism in a special way. The embryos above the plan were destroyed however, but not only the "faulty ones", but any. Long term maintainability made it absolutely necessary.

Taking care of these in need was not actually a problem for the society in a whole, not a real loss as our actual work potential was way higher than what was actually produced. So it was also useful to create some more otherwise avoidable jobs.

The system was very efficient, but growth the growth of production was cut back, so that the system is well under control, that it is maintainable. The average individual shouldn't even have noticed this and even then, it was seen as the right way as we received the propaganda that made it seem like the only working solution.

A nice little anecdote that was taught to us to show the superiority of our view was from Earth from around the end of the cradle era, when they first ventured out into space.

There were two different kinds of states then: the Sisyphus states and the superiors. The Sisyphus states were not far behind in technology than the others and they often gave the minds that drove development in the superiors. However they still always were behind, because their ideology admired creativity: pure, new thoughts, the challenging of what the existing system: so they always ended up destroying themselves and never being able to create anything sustainable. While the superior states creativity was far less important: their emphasis was on taking the ideas and turning them sustainable, adopting them to the existing system. And so both systems needed the other, but it was very clear which one was you see, superior.

So we consider ourselves descendants of those and practically everyone else the descendants of Sisyphians. I hope you understand it now.

2016

ÍRÓI BEMUTATKOZÁS

Holtomig Londonig

A távolság csak megnyúlt téboly,
út és idő honvágyas szorzata,
melyben a szerelem is éppoly
megállíthatatlanul húz haza.

A távolság már rég nem postabélyeg,
se borítékban tiszta mondatok:
egy téglalap, csak egy műanyagkéreg,
s mögötte összegyűrt papírlapok.

A távolság csak elnyúlt távlat,
egy jövőkép fakó nyomvonala
vagy vezetéknyi rövidzárlat
és körénk tornyosul mindenhova.

Az égen egy csillagos holdfogat
araszolgat, aszfalt az égbolt teste,
vigyen, hozzon viselje gondodat,
ha szemedre önti színét az este.

Most pedig, mert gyávaság másra várnom:
szavaimat az óceánba hordom,
hogy a víztükör majd szilárdan álljon
aznap, amikor hazaindul London.

Cogito ergo HUN

A Kárpátok öleltek, ha hazavágytam,
a Mecsekre ért takaróm minden este,
a Kékes is terítette már az ágyam,
ormán hajolt rám hajnali bársony-leple.

Mássalhangzóim a rozsdás, vaskos fémek,
mik közt friss magánhangzók elve maradtam:
ha a nyelvem serceg, anyám hangján élek,
apám felbuzog minden tiport szavamban.

Magamba forrasztok ízes szót és nyelvet,
melyekkel a falvakban bebugyolálom
azt, amit minden nép gazul tőlem elvett:
törökök által szabott identitásom.

A földig hajolok, létünk e barna kabát,
hol Kölcseyk álmával áll helyén a tengely,
hol Ady-ódák termelik az éjszakát,
amely minden kapavágást zúgva elnyel.

Édes Hazám! Hozzád érek egyre vissza,
hagyjalak el milliószor és ezerszer,
bennem szereteted édes, meleg, tiszta,
fogadj be mindig, hisz lányoddá nevelsz fel,

amikor őseim finnugor szavával szeretlek .

Eredő

Apám nálam a sörös doboznak
örült, démonai verekedtek,
lila-zöld emlékeket okoztak
a borszagban síró gyerekeknek.

A figyelmét meghagyta magának,
a munkája volt a minden neki;
apám keze nyoma anyának
fejezte ki, csak így szeretheti.

Az apám belőlem ki lett tépve,
mert bennem csak a szemét hagyta itt,
amikor a május kilenc éve
a tölgyfákra fújta a hamvait.

Lábjegyzet

Üveggolyó a könnyed, ha sírsz,
vállamon török sós szilánkra,
s legyen ez köztünk olyan blazírt:
ne higgye el, csak aki látta,

hogyan szemed díszes e hibás tus,
amelyet te felkensz magadnak,
s ha létezhetsz tőlünk hiátus,
vizet lopunk, a sók maradnak.

Szesztétika

A másnapos hajnalt az állomásba bontjuk:
a csorba menetrendnél álmos ködök nőnek,
cipőtalponkon szállítva buszokra hordjuk
minden csillámporát egy elhasznált időnek.

Aztán majd, ha a végállomásra zötyögve
ölembe hajtják álmos fejük az istenek,
a hitemből szólítom el őket örökre:
"Bocsánat, de Önök überhaupt nincsenek!"

Hazahoz

Hinni kell csak, hinni újból
a bölcs, kopott színű ösvényköveknek,
s nehogy letévedj az útról:
majd én örök árnyékként követlek.

Kettőnknek nem kell térkép,
kétségbe esni tényleg nincs okunk,
ha eltévedünk végképp:
ott lesz egymásba rejtett otthonunk.

Flutter

Ha majd fürdőben a fugafények és csempe
visszatükröződését unod már magadban,
befogadlak, hogy kikeltessük elvitelre
örök idők csíráit egy vizes palackban.

Alanyi jogon változni fogunk egyszerre,
mint folyadékokra simuló csillogás
vagy a végtelen, karcos fonémák elnyelte
idő; nincs apelláta, semmi visszakozás.

Aztán vérröggé szűkül bennünk minden ciklus,
-apoteózisok fényét egy se győzi le-
s cafatként hever kristálycsontunkon a nincs-hús:
sovány arcunkra szárad a teremtő ige.

Lakhatások

A szomszédom költözik, az egész pereputtya
elvándorol a majd ide költözők helyéről;
három hálós, medencés, két fürdős villa futja
kilátással a pesti koszos ember fejről.

Több arcú centrum kell azoknak, akik már kinőtték
nyugalmát, tyúkólaikat a perifériáknak,
a vasárnapi gyerek zsvaját, amitől még
nyugdíj előtt a férfiak paneltömbbe vágynak.

Mobil, kellemes, nincs vele kényes hercehurca:
én mindig inkább a régi lakáson dolgozom,
nincs szükség dobozra, izzadt rakodófiúkra,
amióta te vagy a bejelentett otthonom.

Elmenők

A korlátról nézlek, a lépcsőforduló
lábad útját csengi, a fiatal bokát;
egy fiatalság így bambán megunható,
melyet egy időn szárított románc fog át.

Csatlós voltam, bizonytalanságban oltár,
aki emlékeit egyformán féltette;
kínzó kényszerem lett emlékezni most már
erre pózra , erre a kinőtt életre.

Inferno

Rám adja frissen mosott ingét a május,
szívem tépi, kis részeim szétszakítja,
az árok szélén mebuggyant dinnyeárus
akcióit lelkemből való tus írja.

Holdat leső koldus árnyéka a plédem,
a macskakövön minden kutya rám ugat,
ha csavargok, az alvók házait félem
és ereszükből lopom el az álmukat

Itt él bennem ez a konzervdoboz város,
amely összes rezdülésem megcsonkítja,
hol mostoha életerők áldomásos
glóriáját telepítik fejemre emlékeim szikla-

partján a lángok, bíborba öltözöttek,
-ez az üres ünnep engem most így temet-
s kihűlt szívem pitvarába hömpölyögnek
a tompa szívverés vezette emberek.

Exodus

Legszebben rád adják csillagfényüket az esti utcák,
legszebben mögöttes fodrosak a friss, zalai hegyek,
huszonegyedik tavaszod elhagytad, és ők már tudták,
téged ölelnek a fákról nyúló, zsenge virágkezek.

Az egységnyi fiatalság neked sose volt csak semmi.
a rendőr hangja sem szolgál szigor, csupán indikátor,
ha szólt, hogy a szétszórt ifjúsággal kéne hazamenni,
nem szeméttel körülvett ez az felnyílt sikátor.

Hamuzz a járatokra, ha úti célot beéred,
-közben a fakó bitument megfesti az olcsó nyálad -
majd ha ez a zsugorodó, lenti rendszer kinő téged,
a párnázatlan úr tartja alád azután az ágyad.

Síkmodellek

Parancsra nőtt virágokon lépek,
tulajdonom már minden famodell,
enyém a táj. Megtartó vidékek
képével élek, abban alszom el.

Aktot tár elém a csapzott mező,
a levegő belengi, a vásznom
síkságban nyugvó, szétrúgott redő.
Két nyírfaág tartja minden álmom.

Derengő délibáb most a város,
minden hegy peremén Istenhez ér,
a kopott macskakő már csak álmos
barnának látszó, néma kőfedél.

A horizont ad sík falat a háznak,
a tompa holdsugár meszeli puhán;
a tájon élők még sose fáztak,
tűz nőtt az eladott búza után.

És a falvak ifjúsága felnő:
a kukoricáknak lent felejtett magja,
a honvágy egy szétvert, kósza felhő,
jövő-mosta visszaút a hamva.

Apám holdjai részletek

Az istenek mosolygó képleteket húznak a térbe és egy hatalmas varrógéppel bőrből csipkét varrnak rájuk egyesével, aztán leengedik mindet a Földre játszani, mert az ég már nem bírja el őket, és mert lenn szebb a játszótér- így születnek a gyerekek. Amikor kicsi voltam, anya ezt mesélte meg azt, hogy cernát cserélnek a gépben, ezért vagyunk ennyire különbözőek, és mert az anyukánk nem tudna felismerni minket, ha mindannyian ugyanúgy néznénk ki. De anya téved, mert például az oviban nekem is volt egy olyan macim, mint amilyen Zsuzsinak, és mi mindig tudtuk, melyik kié, mert Zsuzsi macijának lapos volt a hasa és Dömének hívták, az enyémnek meg hiányzott az egyik szeme és nem hívták Dömének. De a maci épp olyan, mint a baba, csak anya ezt nem tudja, mert amikor ő volt annyi idős, mint most én, még nem voltak macik és nem voltam én se, ezért anya nem tudta, hogy erről el kellett volna gondolkodnia, szóval úgy tűnik, bele kell nyugodnom abba, hogy lehet, anya mégsem tud mindent, és hogy egyelőre én vagyok az okosabb kettőnk közül.

Amikor még egészen pici voltam, nagyobb, mint egy kiskutya, de kisebb, mint egy nagy, és már voltam vagy hat éves, és már rendelkeztem a húgokkal, azt hittem, hogy a gyerekek életük végéig nem csinálnak mást, csak játszanak és nevetnek. Sosem szomorúak és sosem sírnak, mert az a dolguk, hogy boldogok legyenek és példát mutassanak a felnőtteknek. Anya sokszor mondja, hogy annyira régen volt ő pici, hogy nem is volt igazán az soha. Nem tudom, volt-e akkor idő és tudhatta-e, ha nem volt, de elhiszem, hogy anya felnőttnek született.

Már le tudom írni, milyenek ők: mindig sietnek, de maguk sem tudják, miért, és sosincs idejük, mert amit arra kapnak, hogy szórakozzanak, azt sietik el legelőbb.

Amikor anya az ágyam szélére ül este, érzem, ahogy felé lejt az ágy, és érzem, milyen nehéz is a szíve. Amikor rossz a kedve és elküld legózni, tudom, hogy azért nem vidám, mert tudja, hogy helyettem ő már nem lehet gyerek és helyettem nem ülhet a szőnyegemre, hogy játsszon.

ERDÉLYI DORINA

Írói bemutatkozás

Szerettem nézni

Erdélyi Dorina

Szerettem nézni, ahogy nevetett. Szerettem nézni azt is, ahogy a mellénél kicsit mindig szűkebb volt az inge, mint mindenhol máshol, és tökéletes rálátás nyílt a rikító rózsaszín melltartójára. Minden porcikája izzott, és boldog volt. Ma már megérinteni is félek. Az ölelése rideg, és mindig csak egy pillanatig tart, hiszen kellemetlen neki. De, hogyan juthatott idáig?

Kora októberi nap volt, amikor besétált az ajtón az osztálytermünkbe. Én szokásomhoz híven a fizika házit próbálgattam minden csekély matematikai képességgel rendelkező osztálytársam fejébe verni. Az osztályfőnökünk csak úgy röptében mutatta be, és három srác már le is csapott rá. Magas volt, hosszú fekete hajjal és szebbnél szebb domborulatok voltak rajta a megfelelő helyeken. Semmiképp nem tartozott a vékony leányzók kategóriába, de engem az a kategória sosem vonzott igazán. Lizaként mutatkozott be és egész nap nagyon visszafogottan viselkedett. Nyilván mindenki más is így tett volna a helyében, ha pont az utolsó gimnáziumi évében költöznek az ország másik végébe, ahol majdhogynem új életet kezdhet.

Nem különösebben sajnáltam, és nem is nagyon foglalkoztam vele az első héten, megtették helyettem a populáris csodafigurák, akiket a barátaimnak hívtam. Pillanatok alatt jóba lett a legjobb barátommal, Kristóffal, aki mindig is értett a lányok nyelvén. Nem tudom, hogy ez azért volt-e, mert modellkedett és jobban értett a divathoz, mint a lányok 90 százaléka, vagy, mert remek beszélőkéje volt.

Négyéves korunk óta legjobb barátok vagyunk, a szüleim azt mondták, sokra fogja vinni ez a fiú, jó, ha összebarátkoztok. Persze én az ilyeneket elengedtem a fülem mellett, de Kristóf túlszárnyalta az összes orrát túró kisiút az oviban. A kedvemért még egy kukacot is megevett az udvaron, hogy ne verjenek meg minket a nagyobbak. Attól fogva hivatalosan is legjobb barátok lettünk. Habár tizenkét éves korunkban megmondta, hogy a fiúhoz vonzódik,

és én persze sosem jöhetnék szóba nála, neki mégis hamarabb sikerült összeszedni egy formás évfolyamtársunkat, akit ágyba is vitt volna, csak hogy biztos lehessen magában. A csokolózásig jutottak azon a szilveszter estén, amikor tervezték a nagy eseményt, mert Kristóf vacsorája a normálissal ellenkező irányba kezdett száguldani sürgősen és Panna szoknyáján kötött ki végül. Kristóf inentől minden megérzésében biztos volt. Én? Korántsem. Mármost abban egészen biztos voltam, hogy a lányok tetszenek, de még egyikkel sem jutottam egyről a kettőre.

Még kiskoromban felállítottam egy képzeletbeli létrát, amit az első és remélhetőleg utolsó barátnőmnek meg kell majd másznia. A legfontosabb számomra az intelligencia volt és az őszinteség. És általában az intelligenciánál minden kiszemeltem elbukott, úgyhogy az őszinteség teszttemig fel sem léptek. Tizedikben volt egy lány, akivel párszor találkoztam, de szegény, ahogy meglátott megkukult. Na, már most, nem hencegni akarok a kinézetemmel, de szerencsésen vagyok összerakva. A barátaim száznyolcvan centiméter magas, széles vállú, kreolbőrű szépfiú kategóriába sorolnak. Ezért is fanyalodik el az összes, amikor a lányokról való kérdésekre nem tudok kielégítő választ adni.

Én igenis hiszek az igaz szerelemben, ami manapság ritka, és szeretnék várni arra a lányra, aki igazán elvarázsol, akinek odaadnám mindenem, és akár tűzbe is mennék érte. Nekem nem elég egy kéthónapos összegabalyodás, valós érzelmekre vágyom. Ezekről a mondataimról begolyózik az összes haverom egy szempillantás alatt. De engem az ilyen külsőségek sosem érdekeltek. Persze mindig volt egy kis kamu sztori a fejemben, hogy ne piszkáljanak.

Már két hét is eltelt mire beszélgetni kezdtünk. Folyamatosan bámultam és rácsodálkoztam minden gondolatára. Annyira, hogy a videojátékokra szánt időmből is képest voltam feladni pár percet, hogy megnézhessem a Youtube csatornáját, amiről senkinek sem mesélt Kristófon kívül. De Kristóf az osztályunkba járó összes lánynál nehezebben tartotta a száját, szóval pénteken az első dolga volt, hogy beszámoljon nekem Liza titkos kis videoblogjáról. Úgy

tettem, mintha nem különösebben érdekelne, pedig érdekelt, minden, aminek köze lehetett hozzá az érdekelt.

Hamar beilleszkedett, a kezdeti visszahúzódottság két hét alatt elröppent. Az összes buliba hivatalos volt, de egyikén sem jelent meg. Valójában mindenkinek úgy tűnhetett, hogy csak rengeteg dolga van, mert annyira jófej, hogy ezer, meg ezer buliba várják. Amit persze én könnyedén leellenőrizem. Mindig sokáig a neten lógott és kétnaponta frissítette a Goodreads profilját. Ha nem láttam volna minden nap a suliban röhögni és üvöltözni a fiúkkal, egyszerűen egy láthatatlan kisegérnek gondoltam volna, aki semmi mást nem csinál, csak olvasgat otthon. Márpedig az osztályban egy magabiztos, nagyszájú lányként mutatkozott.

Az első beszélgetésünk során rájöttem, hogy ő más, mint az összes eddigi lány, akivel valaha szót váltottam. Ami igazából nem nagy szó, hiszen, ha ötnél több beszélgetést folytattam lányokkal, akkor az csak azért lehet, mert édesanyámat is beleszámolom. Furcsán mozgott a szája beszéd közben, ami majdnem olyan vonzó volt, mint a két első foga között lapuló aprócska rés.

Miközben vitatgattuk az élet nagy kérdéseit, hogy kinek melyik pizza a gyengepontja, odaült hozzánk Peti és a szavak egyszerűen kiomlottak a fogszabályzóval kordában tartott fogai közül.

„Áh, szóval a pizza miatt akkora a combod, mint egy traktorkerék.”

A szavak késként szűrődtek Liza mellkasába, láttam, ahogyan az a magabiztos mosoly eltűnik a szájáról és ideges vigyorra alakul át. Persze, ahogy ez általában lenni szokott a srácok elkezdtek vihogni, még én is megeresztettem egy apró mosolyt, amit lehet nem kellett volna. De ki gondolta, hogy egy vagy két ilyen megjegyzést akárki is komolyan venne. Úgy értem Liza messze állt az elhízottságtól és rendszeresen sportolt, sőt hamar ő lett a legjobb sprintelő az osztályban. Valahogy azonban látszott, hogy Peti megtalálta a gyengepontját. És ezután rátett egy lapáttal:

„Akármennyire is szeretnék a lábaid közé kerülni, félek, hogy összeroppantanál.”

Ekkor Liza halkán nevetni kezdett, és elcsomagolta a szendvicset, aminek a felét nekem adta. Aznap nem beszéltünk többet. Majd utána sem pár napig, mígnem egy csütörtöki napon mellém rakta le a táskáját. Minden porcikám bizsergett, annyira boldog voltam, hogy újra beszélhetünk végre, de egy szó sem jött ki a számon. Ahogy már említettem, nem voltam egy csajozógép, és nem tudtam, hogyan működik ez. Minden napom kísértetiesen hasonló volt, és az udvarlás még egyikben sem jelent meg.

Reggel félhétkor keltem, megmosakodtam és borotválkoztam.

Benyomtam a már egy órával azelőtt édesanyám által készített szendvicset egy pohár hideg narancslével, felvettem a táskám, és már indultam is. Az iskolához vezető út hosszú volt és unalmas, úgyhogy általában elővettem a házi feladatokat és nekiálltam. Az iskolába érve nagyon elfáradtam és végigaludtam az első két órát, kivéve, ha fizika volt, a fizikát imádtam. A nap végén elmentem edzeni, hogy ne úgy nézzek ki, mint egy óvodástartú óriás. Otthon valami meleg étel várt, amit percek alatt elpusztítottam, miközben elmeséltem apának a napom minden izgalmas percét, ami sosem volt több két mondatnál. Ezek után következett, amit ébredésem óta vártam, a gépezés. Tehetséges csapatok tagja voltam a Counter Duty nevezetű játékban. Több tíz órát tudtam eltölteni játékkal hétfévente, hétköznap pedig, amíg anya le nem oltotta a villanyt az előszobában jelezvén, hogy ideje nyugovóra térnem. Ezek a hajmeresztő dolgok ismétlődtek minden egyes nap, kivétel nélkül, amíg Liza hozzánk nem került.

Sulin kívül szinte sosem beszélgettünk, de a hazavezető út felét mindig együtt tettük meg. Keresve sem találhattam volna jobb beszélgetőpartnert, mindig meghallgatta a gépes sztorijaimat, és még pár gamer kifejezést is megtanult a kedvemért, ő pedig mesélt a balett tanfolyamról, ahová a legjobb barátnőjével, Vikivel kezdett el járni még a nyáron. Éreztem, hogy velem minden

más. Néha még az is átfutott az agyamon, hogy most azonnal megcsókolom, aztán kijózanodtam. Többen is mondták az osztályban, hogy mennyire odavan értem ez a csodálatos lány, de én mégis szkeptikus voltam. Igen, valóban jól éreztük magunkat egymás társaságában, de nem tudtam biztosra, hogy itt az ideje megtenni a következő lépést, hiszen alig egy hónapja járt hozzánk.

Vészesen közeledett a szalagavatónk, és minden ügyetlenül sikerült próba alatt Lizát bámultam. Mivel ő később csatlakozott, rengeteg pótolni valója akadt. Még mielőtt felajánlhattam volna segítségem, Kristóf már az első lépéseket taníttatta neki. Leírhatatlanul zavart, hogy nem ölelhettem magamhoz. Semmi gond nem volt a táncpartneremmel, helyes leányzó volt, de nem Liza. Petra nagyon vékony volt, és kimért, nem volt közös témánk. De mivel ő kért fel táncolni, nem mondhattam nemet, egyszerűen nem szeretek csalódást okozni senkinek.

Az utolsó novemberi próbán valami rettenetes történt. Tisztán emlékszem, hogy november huszonhetedikén randevúra akartam hívni Lizát, rögtön a keringők után. Minden lány felvette a már hónapokkal azelőtt kikölcsonzött tüllös, fehér ruháját, és ellibbenve előttünk, szúrós tekintetekkel várták a dicsérő szavakat. Valóban szépek voltak, de én csak Lizára tudtam gondolni, és arra, vajon ő hogy fog festeni a ruhájában. Egy hete mutatott egy képet a róla, csak nekem. Roppant egyszerű volt, semmi csicsa, vagy csipke. Sóvárogva álltam az ablak mellett, amikor az egyik osztálytársnőm kirohant a lányöltözőből és segítségért kiabált. Fél percen belül a fülembe jutott, hogy Liza összeesett az öltözőben, és már hívták is a mentőket.

Rátették arra a narancssárgás szállítóágyra. Hihetetlen aprónak tűnt. Sápadt volt a bőre, és csukva voltak a szemei. Nem ragyogott úgy, ahogy én azt megszoktam. Csak egy melltartó volt rajta, és a harisnya, amit a ruha alá készült felvenni. Vékonyabbnak tűnt, mint amikor megismertem, jóval vékonyabbnak. Arra gondoltam biztos a szalagavatónkra fogyózott egy kicsit, mint az összes többi lány. Elszárguldott vele a mentő, és én két napig semmit nem tudtam róla.

Huszonkilencedikén aztán eljött a nagy nap. Azt suttogták, hogy Liza nem lesz ott a főpróbán, de az orvosok megengedték neki, hogy eltáncolhassa a keringőt. Kristóf volt bent nála a kórházban, és elmesélte, hogy telepumpálták Lizát infúzióval. Azt is mondta, hogy látta a betegkartonját, és kiderítette, hogy Liza tej- és gluténérzékeny, valamint hatvannégy kilogramm, és százhetvenhat centi. Én is gondoltam rá, hogy meglátogatom, de nem voltam benne biztos, hogy látni akar.

Fél órával kezdés előtt megjelent az ajtóban Liza, és az édesanyja, aki segített hozni a ruháját. Földöntúli késztetést éreztem arra, hogy odarohanjak és megcsókoljam. De türtőztettem magam, hiszen most engedték ki a kórházból. Átvettem az édesanyjától a ruhát, és megkértem Lizát, hogy karoljon belém, de ő makacsul elutasította a gesztusomat, és leviharzott az öltözőbe.

Gyönyörű volt, minden szem rá szegeződött. Az egész esemény alatt a közelében voltam, ott akartam lenni, ha ismét elájulna, én akartam elkapni. De nem történt ilyesmi. Végigtáncolta egy színlelt mosollyal az egészet, majd megköszönte a folyamatos örökődésemet.

„Az esti bulin látlak?” - tettem fel esetlenül a kérdést.

„Semmiképp. Az orvos sok pihenést javasolt, de neked jó szórakozást” - azzal adott két puszit, és otthagzott.

Elkeseredtem, ő volt az egyetlen oka annak, hogy jegyet vásároltam az afterpartyra, négy óra békés Counter Duty helyett.

Sikerült eladnom a jegyemet egy külsősnek az utolsó előtti pillanatban. A szüleim már hazamentek, és hazavitték a cuccaimat is, úgyhogy a BKV volt az egyetlen választásom. Nem laktam messze a belvárostól, éppen csak annyira, hogy háromszor át kelljen szállnom a menetrendet mellőző járművekről. Hideg volt, már látni lehetett a leheletemet a levegőben. Elővettem, az egy hónapja vásárolt okostelefonomat, csupán azért, hogy megnézhessem Liza profilját. Semmi újdonság nem volt rajta egy We Are Busted dalon kívül. Sohasem

hallottam erről a zenekarról, én amolyan Eminem imádó vagyok. Leszálltam a buszról, és az utolsó száz métert gyalog tettem meg hazafelé. Meghallgattam a dalt, amit egy elkeseredett lányról szólt piros zokniban. Nem különösebben ragadott magával a szám, de valahogy Lizához illett. Hazaérve bedőltem az ágyba, nem volt erőm gépezni. Csak feküdtem, és a falat bámultam kettőig.

A következő héten nem jött iskolába, és semmi életjelet nem adott magáról. Aggódtam, de annyira azért mégsem, hogy írjak neki pár sort. Kristóf mindennap megígérte, hogy felhívja, de valahányszor próbálkozott, Liza foglalt volt. Biztosra vettem, hogy egésznap pihen, és olvasgatja legújabb könyveit, néha pedig kitekint a könyvei mögül, és szemügyre veszi a We Are Busted fiúk kigyúrt felsőtestét. Talán még pár Youtube videót is megnéz, vagy ő maga is készít egyet. Nem lehet nagy baja, arról már az egész osztály tudna.

A karácsonyi szünet előtti utolsó héten már felettébb ideges voltam. Látni akartam Lizát, és elhívni végre randizni. Az aggodalmamat sokan észlelték, és többen közülük meg is kérdezték, van-e valami köztem és Liza közt. Az ilyesféle kérdéseket eleinte elhárítottam, aztán csak annyit mondtam, hogy még nincs. A szünetet megelőző utolsó napon végre megláttam az arcát a kapun beáramló tömegben. Beesett volt és sápadt, de amikor összeakadt a tekintetünk megjelent az arcán a mindenre gyógyírként ható mosoly, amibe én is beleszerettem.

„Hiányoztam?”- kérdezte hangosan.

„Jobban, mint gondolnád”- mondtam, és megöleltem. MEGÖLELTEM. Soha életemben azelőtt nem öleltem még egy lányt sem a családtagjaimon kívül. Megdöbbent, ahogy én is.

„Mi van? Most, hogy átéred a derekát máris lecsapsz rá, Márk? Az ilyen négy, öt kiló hamar visszajön, főleg egy olyan lányra, mint Liza.”- Peti ismét lecsapott.

Liza minden erejét összeszedte, megfordult is elindult a lépcső felé, felemelte a jobb kezét, és bemutatott Petinek, aki hangosan felröhögött és meginvitált a büfébe. Lesokkolt az egész, de a büfézésnek nem tudtam ellenállni.

Liza egész nap senkihez sem szólt Kristófon kívül. Vele viszont óriásikat nevetgélt. Osztályfőnöki óra alatt lezavartuk az osztálykarácsonyt is. Liza szerencsétlenségére Peti húzta őt, akitől egy izléstelen zöld pulcsit kapott, négy mérettel nagyobb, mint amekkorát hordhatott. Óra végén az osztályfőnök begyűjtötte az igazolásokat, jobban mondva összeszedette velem. Liza három papírt is a kezembe nyomott, anélkül, hogy a szemembe nézett volna. Az egyik az állt: Budapesti Gyermek és Serdülő Pszichiátriai Intézet. Pszichiátria? Minek ennek a gyönyörű, jó kedvű, élettel teli lánynak egy pszichiáter. Biztos valami félreértés, nem kombináltam tovább a dolgot.

A szünet nyögvenyelősen telt. Rengeteg rokonlátogatás, temérdek felesleges ajándék, egy örökkévalóság Liza nélkül. Ebben az időszakban rengeteg videót készített, így szerencsére ismét nyomon követhettem a mindennapjait. Csinált egy videót arról, miket kapott karácsonyra. Kifejezetten viszolyogtam az ilyesfajta videóktól, de látnom kellett mit csinál. Másnap az öccsével cukorkákat kóstolgattak a kamera előtt. Tudtam, hogy van egy öccse, sokat mesélt róla. Féltetvérek, és sokkal fiatalabb nála, de eszméletlenül hasonlítanak.

Liza szülei elváltak, ha jól emlékszem ötéves korában. Nyíltan beszélt a témáról. Azt mesélte sokat veszekedtek, és nagyon különböztek.

„Mindenkinek jobb most így, már egész jóban vannak” - mondta.

Én nem tudnám elképzelni az életemet úgy, hogy apa és anya ne élneek együtt. Minden együtt csinálnak, és én vagyok a mindenük. Nem járkálnak el otthonról, nem olyan típusok.

Van egy csodás balatoni nyaralónk, ott töltöttem mind a tizennyolc megélt nyaramat. Természetesen minden percét élvezem a balatoni nyárnak, de már

nagyon megnézném a tengert. Liza bezzeg, ő világjáró. Kilencedikes korában egy évet Amerikában tanult. Minden évben külföldre megy; egyszer az anyukájával, egyszer meg az apukájával, vagy akár egyedül is. Az egyik közeli barátnője kiköltözött a családjával Angliába, Liza kedvenc országába. Az mesélte, hogy már ötször volt náluk látogatóban, és szinte családtagként kezelik. Már most, nem csak a barátnőjével tölthető egészséjszakás traccspartik repítik egészen Angliáig, hanem azok a kihagyhatatlan We Are Busted turnék is. Háromszor látta őket élőben, és a téli szünetben is kiment volna, de az orvosa nem tartotta jó ötletnek. Legalábbis a december huszonnyolcadikai videójában ezt mondta.

Szilveszter előestéjén elmentünk pizzázni Kristóffal, aki egy bézsszínű kasmírpulóvert viselt, amit a nagymamája rendelt neki Los Angelesből. Én kinéztem egy húsimádó pizzát, Kristóf pedig egy vegetáriánus mellett döntött gyömbérteával. Beszélgetés közben többször előhuzakodott a vegán étrenddel, és a gyömbér, emésztőrendszer segítő hatásával. Lenyűgözött a mérhetetlen tudása, és indokolatlan érdeklődése minden Szeretem a testem újságcikk iránt. Mégis velem osztottam meg először, hogy mennyit gondolok Lizára. Nevetni kezdett, aztán hirtelen elkomolyodott az arca.

„Ne haragudj, Márk pajti, de ezzel már mindenki nagyon régóta tisztában van. Szerintem Liza is.”

„Szokott rólam kérdezni?” - érdeklődtem, miközben minden porcikám reszketett.

„Nem nagyon. Azt mondja jó veled beszélgetni, és felszabadultan érzi magát a környezetében. Oké, azt is mondta, hogy minden unalmas órán a karjaidat bámulja, és hogy szexi vagy. De ezeket nem tőlem tudod.”

„Persze, hogy nem.”

Ezek a mondatok bearanyozták az egész szünetemet, még akkor is, hogyha nem láthattam személyesen Lizát. Tudtam, hogy hasonló gondolatok kavarnak az ő

fejében is. Abba is belegondoltam, hogy mi van, ha az én drága Kristófom hazudik. De Kristóf nem tudott nekem hazudni, mert olyankor mindig remegni kezdett a jobb kezén a kisujja, amit én még ovis korunkban észrevettem. Tehát, nem hazudott. Beszélnem kellett Lizával.

Elhatároztam, hogy megteszem végre azt a várva várt lépést, boldog újévet kívánok neki, és elhívom randizni, pontban éjfélkor. Az romantikus, nem? A gépem előtt ültem egész este. Nem mentem bulizni, pedig három helyre is meghívtak, ahogy biztosan Lizát is, de biztos voltam benne, hogy ő is otthon tölti ezt az éjszakát. Folyamatosan frissítettem a visszaszámláló oldalt. Pontban éjfélkor akartam írni, egy másodperccel sem később. 6...5...4...3...2...

„BUÉK drágaságom!”- anya berontott a szobámba.

„De hát még nincs is...”

„Fiam, koccintsunk már egyet! Ne csak azt a nyamvadt gépet bámuld egész éjszaka!”- apa is benyomult anya után.

Egy újabb esély elröppent.

Legnagyobb meglepetésemre, másnap reggel pirosan villogott az üzenettároló ikon a közösségi oldalamon. Liza üzenetet küldött nekem.

„BUÉK! Remélem jól telik a szüneted. Hamarosan látjuk egymást. Szép napot, Márk!”

Hamarosan látjuk egymást! Liza üzenetet írt nekem! El kellett hívnom randizni, de nem ám akárhogyan, ez a lány többet érdemelt. Egy vacsorára gondoltam, a kedvenc pizzériámban, emlékeztem mennyire szereti a pizzát. A személyes elhívás sokkal jobb ötletnek tűnt, de még előtte válaszolnom kellett a levelére.

„Neked is BUÉK, Liza! A suliban találkozunk.”

Egyszerű volt, és rövid, nem akartam, hogy azt higgye, epekedek utána. Pedig, ez volt az igazság.

Az első tanítási napon majdnem elkéstem. Szörnyű volt a tömegközlekedés a folyamatos hóesés miatt. Szerencsére a csengő pontban akkor szólalt meg, amikor a bakancsokkal átléptem az osztálytermünk küszöbét. Kristóf és Liza egymás mellett ültek, és Liza baloldaláról hiányzott Panka. Minden különösebb megfontoltság nélkül leültem Liza mellé, és kipakoltam a táskám. Elfelejtettem otthon reggelizni, ezért kibontottam a gondosan elcsomagolt szendvicsemet, és egy nagyot haraptam belé. A második harapás után realizáltam, hogy anya nem vehette figyelembe, hogy emberek közé megyek a mai nap folyamán, és telerakta a sonkás szendvicsemet lilahagymával.

„Márk, nincs kedved elmenni moziba a hétvégén, van két jegyem erre az új akciófilmre.”

Liza randira hívott. Beelőzött.

„De! Van! Hova menjek? Mikor találkozunk?”

Liza mosolygott, úgy, ahogy én szerettem. Kint voltak a fogai, olyankor mindig ragyogott. Kristóf pedig hallotta a felcsigázott válaszom, legjobb barátnője invitációjára.

„Mi az pajti, csak nem izgatott vagy egy csöppet?”

Liza hangosan felnevetett, aztán a kezét a combomra tette.

„Találkozunk szombaton fél kettőkor a plázában, a kávézó előtt. Ihatnánk a film előtt valamit, úgyis csak kettőkor kezdődik. Mit szólsz hozzá?”

„Tökéletesen hangzik.”

Aznap ezek után már nem beszéltünk, sőt később a héten is csak akkor, amikor elkértem a telefonszámát, hogy probléma esetén elérhessük egymást szombaton. Akkor újra megjelent az arcán, az az általam oly sokat emlegetett mosoly. Meg akartam csókolni, de mégsem tettem. Nem akartam ott mindenki előtt, az első

csókunknak különlegesnek kellett lennie. Úgyhogy csak megöleltem, és végigfuttattam az ujjaim formás alakján. Leírhatatlan érzés volt.

A Vak Majom (munkacím)

1

Szólítsatok Ahab kapitánynak! Fehér, zavaros nyomdokvizet hagyok magam után. Úgy kopog a falábam, mint a végzet.

Az általános iskolában volt egy tanárom, aki azt mondta, az lehet belőlem az életben, amit csak akarok, hiszen még olyan fiatal vagyok, és a lehetőségek száma végtelen. Igen ám, de a döntések száma véges.

És soha nincs ellenpróba.

Ezután mindenkit megkérdezett az osztályból, tudja-e már, mit akar csinálni nagykorában. Ennyi erővel akár azt is kérdezhettem volna tőlem, hogy mennyi egy afrikai fecske repülési sebessége, ugyanazt a választ kapja:

– Fogalmam sincs, tanár néni!

Talán megpróbálkozom az ipari bűvárkodással, vagy én leszek az első ember a Plútón.

Ez a könyv arról akart szólni, miféle szerep jutott nekem a párizsi *La Régence* hotelben Rudolf Hürlimann és Hans Fritzenwanker professzorok pszichológiai kísérletében, amelyben egy egész hotelnyi embert változtattak paranoiás őrültté, elhítelve velük, hogy a szabad akaratuk nem ér többet egy lyukas mogyorónál sem. Ennek a történetnek kezdtem neki, de aztán az egész rejtélyes és különös módon összefonódott egy másik történettel, méghozzá az én saját életem történetével.

Hát, itt volnánk.

Jelen pillanatban egy kéthektáros fóti lovasrancson ülök, egy kis tóparti ház üvegezett verandáján. A lovasrancs az apámé volt. Én vettem neki három évvel ezelőtt, ugyanabban az évben, amikor az amerikai Forbes magazin címlapján mint a világ legfiatalabb milliárdosa szerepeltem. Én lettem ugyanis a hírhedt AESDORC médiabirodalom vadonatúj tulajdonosa. A rancsot, mikor megvettem, az apám nevére írtam, ezért lehetséges, hogy nem vezett el minden mással együtt. Aki figyelte a híradásokat, tudhatja, hogy az AESDORC-ból mára csak az maradt meg, amit már a kutyák sem akartak megenni.

Miközben örölnék az élet malmai, kiderült, hogy a tóban, amelyre a kis íróasztalom néz, nemrég elszaporodott egy zöldalga féle, ami teljes vízi élővilágot kipusztította. A szakember, akit kihívtam, azt mondta, hogy az alga valószínűleg madárürülékkel került a tóba, peches vagyok, hogy éppen belepottyant. Most újra kell telepíteni benne a halakat.

Születés és halál, hát nem erről szól minden? Ami engem illet, 1989-ben érkeztem meg a világra. Jelenleg 2015-öt írunk, tehát azóta huszonhét születésnapot ünnepeltem. Az első belépőm nem sikeredett valami fényesre, ezért most azt szeretném, ha mindenki visszaállna oda, ahol az imént volt, és elkezdenénk előlről az egészet.

Egy-kettő, egy-kettő!

Kimegyek, kopogok, és bejövök újra!

Úgy az ezredforduló táján a takarítónőnk egy nap a kulcslyukon át kileste, hogy apám mezítelenül táncol a dolgozószobájában. Apám negyvenkét éves volt, tehát bőven túl azon a koron, amikor az ilyesmi

még elnézhető. A legkülönösebbnek nem is meztelenséget vagy a táncot találta a mi takarítónőnk. Hanem, hogy egyáltalán nem szólt zene. Apám ezután úgy járt ki és be a diliházba, mint a madár a kakukkos órába. Néha kiengedték, kakukkolt, aztán visszazárták. Voltak jobb és rosszabb napjai. Mindenkinek vannak jobb és rosszabb napjai.

Meglepődve hallottam nemrégiben, hogy a híres német filozófus, Friedrich Nietzsche pontosan ugyanígy került diliházba: meztelenül táncolt az otthonában, miközben nem szólt zene.

Valami biztosan lehet a dologban.

Miután először kiengedték apámat, részt vett egy rehabilitációs programban, amiben mentális betegségekkel felépült embereket eresztettek vissza a társadalomba, úgy, ahogy a sebesült és felgyógyult vadállatokat visszaeresztik az vadonba. Apám ezután mintegy tíz évig a *Jégkrémvarázs* vállalat egyik sárga fagylaltoskocsiját vezette. Volt egy szokása, amihez tíz éven át, minden munkába indulás előtt tartotta magát, de soha nem magyarázta el az okát. Kent egy vajaskenyeret, és zuhanyzás közben megette.

A *Napi Hírek* újság főszerkesztőségével szemben működött egy kis étterem, aminek akkoriban anyám volt a főszakácsa, Budán. Mellesleg a *Napi Hírek* egyike azon újságoknak, amelyek az AESDORC révén később a tulajdonomba kerültek.

Éppen azért, mert olyan sok újságíró megfordult ott, az étterem a nyomtatás föltalálójának, Johannes Gutenbergnek a nevét viselte. A „Gutenberg” szó a bejárat fölött hagyományos, nyomdai ólombetűk

méteresre nagyított másából volt kirakva, tükörírásban. Az egész anyám ötlete és kivitelezése volt.

Mindig azt gondoltam, hogy apám örültsége kellett hozzá, hogy anyámból művész legyen. Anyám kétdimenziós világában nyilvános megaláztatásként hatott, hogy „egy minősített idiótához ment feleségül”. Ezt ő maga mondta, méghozzá a minősített idióta és a saját maga tizenhárom éves gyermekének füle hallatára.

Így aztán anyám mindent megtett, hogy független, teljes életet élő, egészséges nőnek tűnjön a társadalom szemében.

Levágatta a haját, rongyrázós klubokba járt táncolni, ahol ismeretlen külföldiek fizették az italait, és elkezdett festeni. Elolvasott egy középiskolásoknak szóló művészettörténet könyvet, és utána már úgy járt-kelt a múzeumokban, mintha az egész művészvilág reszkető térdekkel várna az ítéletére. Megszakította a kapcsolatot a vele egykorú, kétségbeejtően unalmas életű háziasszony barátnőivel, és kijelentette, hogy egyelőre nem áll szándékában megöregedni. Jelenleg egy velem egyidős rodoszi multimilliárdossal él szimbióta kapcsolatban. A neve Argos Xyotisz, és nevezetesen az ő cége gyártja a világ gumis kézi jégkaparóinak hatvan százalékát.

A természetben a szimbiózis két faj kölcsönösen előnyös együttélése, amiben mindketten olyat kapnak a másiktól, amit maguktól nem tudnának megszerezni. Anyám esetében ez a pénz és az elismerés a művészetéért, a XY-nak pedig belépő az entellektüelek elérhetetlennek tűnő világába. Bár, még az is lehet, hogy tényleg szeretik egymást. Ki tudja?

Ha valaha is befejeztem volna az egyetemet, talán meg tudnám mondani, anyám jó festő e vagy sem, de fogalmam sincs, hogy a képei érnek-e bármit is. Egy tavalyi kiállítási prospektus például ezt írta róla:

„A művésznő teremtette képvilág egészen egyedinek mondható. A képek mintha földön kívüli, vagy mélytengeri létformákat idéznének: csápok és szemgolyók, zsúfolt kompozícióban egymásba indázó, amőbaszerű, puhatestű élőlényekkel. A képek non-figuratív elemeiben, harsány színeiben leginkább Miro és Hundertwasser hatására ismerhetünk.”

Ettől sem lettem okosabb.

Apám meztelen ugrándozése, ha úgy tetszik, csak a záró etűdje volt a darabnak, a romlás virágai már korábban is mutatkoztak rajta. Csak éppen senki nem tudta, hogy mit *jelentenek*. Anyám úgy hívta ezeket az alkalmakat, hogy „apám fejében lekapcsolták a villanyt”.

Az egyik ilyen eset volt például, mikor apám levelet írt a köztársasági elnöknek, miután megnézte a parlamenti közvetítést a tévében. Valamiért nagyon felzaklatta, hogy a képviselők még az után is sokáig beszélnek, hogy a házelnök megrázta a csengőjét. A csengő azt jelentette: lejárt az idő!

Apám a levelében azt a javaslatot tette, hogy a politikusok hordjanak ruhacsipeszt az orrukon, és ezután mindenki csak annyit beszélhet, amennyit egy szuszra képes elmondani.

Egy másik eset egy nagy családi ebéden történt, húsvét hétfőn. Apám ügyetlen volt, és az ezer sziget öntet az ingére fröccsent. Apám erre fogta a nagy salátástálat, és az egészet látványosan kiöntötte a

vécébe. Kétszer-háromszor leöblítette, majd legnagyobb természetességgel visszaült az asztalhoz. Azt mondta, hogy most már sokkal nyugodtabban ehetünk, hiszen mindenkinek biztonságban van a ruhája.

Anyám a tizennyolcadik születésnapomon költözött el Rodoszra a görög milliárdosával, 2007-ben, amely év így nem csak jelképesen tett nagykorúvá. Gondolom már idáig is alig bírt várni. Mint valami sötét varázstól, úgy szabadult meg egyszerre minden anyai kötelességétől. Az utolsó előtti anyai gesztus, amit gyakorolt felém, az volt, hogy kaptam tőle egy karórát. Most is viselem.

Hogy mi volt anyám legutolsó anyai gesztusa, azt majd csak később árulom el!

Ami apámat illeti, őt nem rázta meg különösebben anyám távozása, minthogy már évekkal azelőtt elvesztette az érdeklődését a házassága iránt. Két évvel ezelőtt halt meg, miután tisztázatlan okokból fának ütközött a fagyaltoskocsijával. *Csing-ling!* – lejárt az ideje.

Miután külön váltak, tudomásom szerint csak egyetlen egyszer beszéltek anyámmal, telefonon, akkor is az én unszolásomra, 2012 Karácsonyán. Apám ezt mondta akkor anyámnak:

– Nem haragszom az új életed miatt. Bárcsak én is így élhetném az enyémet. – Nem volt szomorúság a hangjában, inkább csak ábrándozott.

Az utolsó alkalom, hogy én beszéltem az apámmal, a kórházban volt. Mindenféle csövekre volt kötve, mint valami Frankenstein-szörnyeteg. Azt kérte tőlem, hogy a *Jégkrémvarázs* vállalat

citromsárga egyenruhájában temessék majd el, a csákót is beleértve.
Így szólt az utolsó mondata:

– Kérlek, ne feledkezz meg a csákóról!

2

Annak, hogy miért utaztam el Párizsba, három különböző oka is van. Az egyik a házasságom széthullása. A másik, hogy körözött bűnöző lett belőlem, és egy egész ország tekintett rám úgy, mint a valaha élt legnagyobb csirkefogóra. A harmadik ok, hogy a Francia Szépirodalmi Társaságtól meghívót kaptam az Aranytoll irodalmi életműdíj átvételére.

Ha már irodalomért akartak jutalmazni, gondolom, legalább egy könyvet illene összehoznom. Tessék, lehet olvasni!

Kezdjük ott, hogy a házasságom tavaly, 2014 áprilisában ért véget, méghozzá elég dicstelen körülmények között. A feleségem a nászéjszakánk reggelén jelentette be, hogy van egy másik férfi az életében. Micsoda kegyetlen nő! Valószínűleg én vagyok az egyetlen férfi a történelemben, akinek az esküvői ceremóniája tovább tartott a házasságánál. Az jár a fejemben, hogy a pokol kapuja fölé nem az lehet írva, amit Dante gondolt, hogy „*Ki itt belépsz, hagyj fel minden reménnyel!*”. Sokkal inkább az, hogy „*Minden rendben lesz!*”, meg „*Kár aggódni!*”.

Két héttel a kiköltözése után a feleségem már rám is uszította a kopóit, akik elkezdtek szimatolni az AESTDORC háza körül. Tudni

akarták, pontosan mennyi pénzem is van, nehogy olcsón megússzam ezt az árulást. A feleségemnek nem volt elég egy aranyalma a fámról, de még egy kosár sem. Baltával esett a gyökereknek.

Én kevésbé voltam tudatában mindennek. A napjaim nagy részét otthon töltöttem, a hatalmas rózsadombi otthonomban, egy négyéves Mandy nevű németjuhással. Egész nap régi mozifilmeket néztem, aztán megbeszéltem őket Mandyvel. Mandy általában végigunatkozta a filmeket, de érdeklődve figyelt rám, mikor beszélgettünk. Csóválta a farkát. Estefelé általában berúgtam, aztán átaludtam a délelőttiöket.

Hogy őszinte legyek, nem volt rá különösebb ambícióm, hogy kezdjek magammal valamit. Az AESDORC is elműködött magától. Nagy rakás jogászt meg könyvelőt fizettem, hogy így legyen. Hol voltak a barátaim? Épp elvégezték az egyetemet, és azon törték a fejüket, hol vállaljanak munkát, kit vegyenek feleségül, és hogyan kérjenek udvariasan szabadnapot a főnököktől. Nem egyet közülük én is alkalmaztam az AESDORC-nál.

Az egyetemet illetőleg dezertőr voltam, soha nem fejeztem be. Akkoriban nem voltam valami nagy véleménnyel az iskoláról. Azt láttam ugyanis, hogy kezdetben futószalagra sorakoztatják a kisgyerekeket, aztán tápanyagokat és vitaminokat adnak be nekik, hogy nőjenek és erősödjenek, meg persze tudást és tapasztalatot is pumpálnak a fejükbe, mint ahogy a lekváros üvegeket töltik. Aztán amikor már mind jóltáplált, talpraesett és okos, a futószalag véget ér, és egy kitüntetéssel a mellkasukon valamennyiüket kilövik a hideg ürbe – boldoguljanak, ahogy tudnak. És ezt tartottam a lehető legnagyobb árulásnak.

Micsoda bolond voltam. Ma már tudom, hogy ennél sokkal rosszabb is történhet valakivel. Velem meg is történt. Íme, útmutató a világ gonoszainak: hogyan lehet elrontani egy ember életét? Adj neki egyszerre oda mindent, amiért küzdhet.

Sziszüphosz voltam, akinek elvették a kövét. Sziszüphoszt az ókori görög mitológia istenei azzal büntették, hogy örök időnkig egy sziklát kell felgörgetnie a hegytetőre, de valahányszor elérné vele a csúcsot, a szikla visszazuhan a lejtőn, Sziszüphosz pedig kezdheti előlről az egészet. Képzelem, hogy egyszer csak aztán tényleg felgörgeti azt a sziklát. Két percig örülne, ami meg hátramaradt utána az örökkévalóságból, azt a hegy lábánál ülve végigunatkozná.

Tehát két héttel utána, hogy a feleségem elhagyott, megszokás szerint otthon ültem, görgetendő szikla híján hagytam pocsékba menni a napot. Volt a hálósobámban egy bakelit lejátszó, hozzá egy meglehetősen nagy lemezgyűjtemény, mindkettő a ház előző tulajdonosáé, csakúgy, mint minden más is. Egyetlen szőnyeget se cseréltem le, egyetlen képet sem akasztottam át, úgy bújtam be a házba, mint egy remeterák az üres csigahéjba.

Aznap este tehát egy recsegő-ropogó lemezt hallgattam, Frank Sinatrától. Mikor feltettem a lemezt, már lefekvéshez készülődtem. Langymeleg szellő keringett a szobában, közben Sinatra azt turbékolta a sarokból, hogy bizony nem tudhatjuk, mikor csöppenünk egy igazi tündérmesébe. Mandy türelmesen állt az ágy lábánál, arra várt, hogy engedjem bekúszni a takaró alá.

Odakint az utcán valamiért nem kapcsolódott fel a közvilágítást, amitől úgy éreztem, hogy a világ végképp megfeledkezett rólam. A

mennyezeti lámpa közben zümmögött és cicergett és duruzsolt, és már alig világított.

– Francba az egészszel – mondtam. – Szar az egész.

Nyugtalanul aludtam. A lepedőmet zsebkendő méretűre gyűrtem a sok forgolódással. Fél kettő felé felébredtem. A hold besütött az ablakon, és világosan kirajzolta a bútorok körvonalait. Az ablak előtt volt egy kis teknőspáncél fésülködőasztal, aminek a tetején egy hófehér, sima tárgy, csalogatóan visszaverte a holdsugarakat, és arra bízgatott, hogy keljek fel, menjek oda, nézzem meg, amit mutatni akar!

Így is tettem. Kábán odabotorkáltam az ablakhoz.

Reggel kiürítettem a postaládát, és az asztalra dobtam a leveleket, kiderült, hogy azok világítanak úgy. Az egyik levél egy fényes oldalú képeslap volt, amiben a római katolikus egyház kért tőlem anyagi támogatást.

– Gondolom kell nekik még egy arany gyertyatartó – mondtam Mandynek. A levelezőlap fényképes feléről sápadt nő bámult rám a fátyolos derengésben, a karjaiban egy koravén kisgyerekekkel. A nő aranytrónon ült, és közönyösen meredt előre, mintha már legalább ezer éve fogná azt a gyereket, és csak arra várna, hogy valaki elvegye tőle. Akkor aztán ledőlhetne végre aludni egyet. Természetesen a Madonna volt az, és Jézus Krisztust fogta.

A második levél telefonszámla volt, a harmadik viszont már sokkal érdekesebb. A hír, amit hozott, pont egy ilyen holdsugaras éjszakába illett. Selymes tapintású keménypapírra írva tudatták, hogy a Francia Szépirodalmi Társaság nekem ítélte az Aranytoll irodalmi

életműdíjat, és két hét múlva ünnepélyesen beléptetnek a Halhatatlanok Csarnokába.

Azt is ígérték, hogy ha részt tudok venni a díjátadón, küldenek két első osztályú repülőjegyet, és rendelkezésemre bocsátanak egy kétszemélyes lakosztályt Párizsban, az öt csillagos La Régence hotelben.

Na tessék!

Nem örültem meg! Jó eséllyel nem is fogok, szóval egy percig sem hittem úgy, hogy a Francia Szépirodalmi Társaság tényleg engem akarna kitüntetni. Régebben tartottam tőle, hogy apámhoz hasonlóan egy napon az én kezemből is kicsúszik a gyeplő, de akkor még nem tudtam, hogy ő nem is az igazi apám.

Íme, anyám legutolsó anyai gesztusa: egy Rodoszon kelt levél, 2011 nyárutóján, amelyben tudatta velem a vérszerinti apám kilétét. Huszonkét éves voltam.

Havi rendszerességgel jött posta anyámtól, jó kövér csekkekkel, amik a kiadásaimat fedezték, néha pedig hosszabb-rövidebb leveleket is mellékeltek hozzájuk. Soha nem írt semmi fontosról. Az említett levelében is a kilátást részletezte a villájuk tetőteraszáról, csak az utóiratban tett róla említést, hogy a valódi apám nem az, akit eddig annak gondoltam. Majdhogynem elfelejtette közölni! Úgy értesült, hogy *ez* az apám a halálán van. Megadta a címét is, és azt mondta, keressenem fel, ha gondolom.

Az igazi apám, mint kiderült, Magyarország leggazdagabb embere, az AESDORC médiabirodalom tulajdonosa, Finkelmann Rudolf volt. Az ő rózsadombi házában laktam, amikor megkaptam a

Francia Szépirodalmi Társaság értesítőjét, természetesen nem nekem, hanem a leghíresebb élő magyar írónak, XY-nak (*még nincs neve*) címezve. A pályája elején Finkelmann felkarolta és támogatta őt, és XY a rózsadombi házban írta meg az első regényét. Szóval a franciák nem is lőttek akkora bakot.

3

Micsoda rejtély került az életembe! Másodéves egyetemista voltam az ELTE társadalmi tanulmányok szakán. Már elkezdtem újságíróként gyakornokoskodni a Napi Híreknél, de azt is csak úgy ímmel-ámmal. Nem hittem, hogy újságíró lesz belőlem. Nem hittem, hogy *akármi* is lesz belőlem. Az egyetlen biztos pont az életemben egy arctalan görög milliomos csekkfüzete volt. Mindennél jobban vágytam valami világos szülői iránymutatásra.

Így történt, hogy végül is felkerestem a címet, amit anyám megadott. Arra számítottam, hogy talán kórház, vagy szanatórium lesz, ehelyett egyenesen a budapesti ingatlanok táplálékláncának csúcsára vezetett, egy villához, ami nem messze épült Gül baba türbójától a Rózsadombon.

Málé kis kölyök voltam, tornacipőben és kinyúlt pólóban, még két egyforma zoknit sem sikerült felhúznom. Az öreg Finkelmann villáját kétméteres kőkerítés védte az emberek kapzsiságától és rosszindulatától. Megálltam a kapuban, és becsengettem. Ez legalább olyan komikusan hatott a számomra, mintha egy középkori

lovagvárba csöngettem volna be, mondjuk Camelotba. Vártam, hogy Artúr király kidugja a fejét az ablakon, hogy megnézze, ki jött.

Ha pár héttel korábban érkezem, kutyás őr fogadott volna, méghozzá az én Mandy kutyámmal az oldalán. Azonban Finkelmann, miután az orvosok végső stádiumú gyomorrákot állapítottak meg nála, felmondott az egész személyzetnek: a kertésznek, a szakácsnőnek, a takarítóknak, és felfogadott egy félig magyar, félig kreol ápolónőt, akit Joséphine-nek hívtak, és aki egész napos felügyeletet biztosított neki, a halála napjáig. Jospéhine volt az is, aki aznap fogadott engem.

Fehér len nadrágban és teniszpólóban nyitott kaput, fél pár sütőkesztyűvel, amit elfelejthetett lehúzni. Épp csak résnyire nyitotta ki a nagy fakaput. Kinézhetett volna bentről a kamerán is, beszélhetett volna velem a kaputelefonom, és beengedhetett volna a távnyitóval, de korábban az egész rendszert lekapcsolták annak a privát biztonsági szolgálatnak az emberei, akiket Finkelmann bérelt fel. Finkelmann már nem félt a betörőktől, gyilkosoktól, erőszaktevőktől és fosztogatóktól. Felőle vihettek volna, amit akarnak, ő már fél lábbal kint volt a világból: a soha viszont-nem látásra!

Megjegyzem, mindig is csodáltam, hogyan változnak meg az emberek, amint szembe kell nézniük a halállal. Finkelmann járt a fejemben akkor is, mikor a párizsi Louvre-ban láttam egyszer Jan Gossaert olajfestményét, egy koponyás vanitas csendéletet. A koponya fölött hullámozó szalagon ez állt: „Aki mindig gondol a halálra, minden mást könnyedén megvet.”

Tehát ott állt Joséphine a résnyire nyitott kapuban, és így szólt:

– Szia, mit szeretnél?

– Jó napot! – mondtam. Aztán elhallgattam. Körülbelül idáig szólt a tervem. Milyen komolyan vehető érvet hozhatnék fel amellet, hogy beengedjenek? – Azt hiszem, az édesapám odabent van a házban.

– Az édesapád?

– Ő.

– Ebben a házban rajtam kívül csak egyetlen személy tartózkodik – mondta Joséphine. – És neki tudtommal nincsen fia. De még másod- vagy harmad unokatestvére sem, sem eleven felmenője vagy leszármazottja.

– Ha bemehetnék, könnyen kideríthetnénk, hogy csakugyan így van-e – mondtam.

Bemutatkoztam, szépen és illedelmesen.

– Ez valami ugratás? – kérdezte Joséphine. Kidugta a fejét a kapun és körülnézett az utcában, hogy meglássa egyedül vagyok-e. Egy macska szaladt az úton, ez volt minden.

– Ha igen, akkor engem ugrattak be – mondtam.

Elővettem anyám levelét, kinyomtatott ímél volt, és odaadtam Joséphine-nek. Csak most, mikor érte nyúlt, vette észre, hogy még mindig rajta van a sütőkesztyű.

Olvasni kezdett, de körülbelül a felénél abbahagyta, és vissza akarta adni a levelet. Valahol annál a résznél tarthatott, hogy a szemtelen sirályok ellopkodják az ételt anyám asztaláról, mikor a teraszon ebédel.

– A végén – mondtam. – A legvégén van a lényeg! – Joséphine elolvasta tehát mind a két idevágó mondatot. – Ez minden – mondtam.

– És azt állítod, hogy ezt az *édesanyád* írta?

– Ez a része vitán felül áll.

Joséphine arckifejezése és hangja egészen ellágyult, körülbelül egy kőolajtól elázott foka bébinek éreztem magam tőle.

– Óóó... te szegény fiú! – mondta. – Hát neked van a legszívtelenebb anyád! Egyáltalán anya az ilyen?

– Méghozzá az én anyám!

Azt meg se mondtam, hogy ez a levél volt a leganyaibb gesztus, amit az elmúlt négy évben gyakorolt felém.

Joséphine beinvitált a várfal túloldalára. Én meg megint csak olyasmit vártam, hogy a távolban majd valaki felkiált: „Kaput leereszteni!”, aztán jöhetnek a fanfárok. Miért is ne?

Keresztülvágtunk a madárfütytös, burjánzó angolkertben, locsogó patakocskán, középen pedig ott magasodott a monumentális, négyemeletes, fehér hasú villa, széles, kidülledő bay ablakkal.

Az épület előcsarnoka nyitott volt felfelé, a második emeletig, a fal mentén puhán szőnyegezett, félkarú márványlépcső vezetett. Ezen Joséphine felvitt az első emeletre, egy hatalmas szobába, amiből az öreg Finkelmann már sosem mozdult ki. A szoba az egész emeletet elfoglalta. A falai fehérek voltak, a padlója széles, finomra polírozott tölgyfadeszkából állt. Az egyik végében egy tizenkét személyes étkezőasztal állt, a másikban kandalló, a kettő között pedig rafinált egyszerűséggel elhelyezett heverők, fotelek asztalkák, és egy fekete Steinway & Sons versenyzongora. De a legámulatosabb az ajtóval szemben lévő, hosszanti fal volt, amin öt darab, egyenként két méter magas, négy méter hosszú panorámaablak volt, kilátással az egész hatalmas városra, az egész hatalmas országra, az egész hatalmas világra. Az ablakok közötti szünetet tömött könyvespolcok, és

Mondrian képek töltötték ki. Finkelmanné volt a világ második legnagyobb Mondrian magángyűjteménye. Csoda volt az a ház.

Ismétlem: én magam málé kis kölyök voltam, tornacipőben és kinyúlt pólóban. Még két egyforma zoknit sem sikerült felhúznom.

– Az anyja! – mondtam.

A szobában itt-ott eldugott hangszórókból puhán és szívbemarkolóan Duke Ellington szerzeménye, a *Sophisticated Lady* szólt. A dal főszereplője egy nagyvilági asszony, aki fiatalon még hitt az igaz szerelemben, aztán a bolondját járatták vele, és kiábrándult az életből. Baloldalt, az egyik panorámaablak sarkában megpillantottam az öreg Finkelmannat. Zöld kasmírtakaró volt az ölében, én pedig a Delphoi Szibillát láttam benne, aki hamarosan feltárja előttem a jövő titkait.

– Ki jött? – kérdezte a jós.

4

Friss hír a jelenből! Anyám levelet küldött. Időnként még ír. Persze nem a hogylétem érdekli. Nemsokára kiállítása nyílik Krétán, méghozzá abban a cseppkőbarlangban, ahol a legenda szerint Zeus, az istenek királya született. Nem semmi!

Anyám meghívót küldött a kiállítás megnyitóra, de nem azért, hogy elmenjek rá. Dehogy! Látni sem akar. Azt szeretné, hogy valamennyi birtokomban lévő újság, televízió és rádióadó hírt adjon róla. Szemmel láthatóan nem értesült róla, hogy az egyetlen kicsi fia körözött bűnöző lett, az AESTDORC médiabirodalom pedig csupa por és hamu.

Ami a Zeusz-barlangot illeti, a mitológiai történet szerint Zeusz apjának, Kronosznak megjósolták, hogy a születendő gyermekei közül az egyik meg fogja őt ölni. Kronoszban fel sem merült, hogy emiatt esetleg ne csináljon gyerekeket, inkább úgy döntött, azokat amiket csinál, megeszi amíg ártalmatlan pólyás babák. Őt gyermekét is megette, mire a felesége, Rheia megelégelte a dolgot. Válásra akkoriban még gondolni sem lehetett.

A hatodikát, Zeuszt, titokban egy barlangban szülte meg, a férjének pedig egy bepólyált követ adott. Kronosz azt is nyelte le, Zeusz pedig később valóban megölte az apját.

Egyszer én is jártam a krétai Zeusz barlangban, huszonhat évesen, azzal a nővel, aki később futólag a feleségem lett. A barlang a sziget belsejében található, a Lassithi fennsíkon, ami a körülálló hegyek tetejéről toldozott-foldozott pikniklepedőre hasonlít. A fennsík hemzsegett a turistáktól, mint minden olyan hely, ahol állítólag valamilyen istenség született vagy meghalt. Aki kifizetett egy kis pénzt, annak nem kellett felgyalogolnia a meredek kaptatón a barlanghoz, hanem számmárral felvitethette magát. Sokan éltek is a lehetőséggel. A legtöbben közülük akkorára híztak, mint a telihold.

Valaki megkérdezte az idegenvezetőnkől, miért pont ezt a barlangot nevezték ki Zeusz szülőbarlangjának? Az idegenvezetőt már cinikussá tette a rengeteg ostoba kérdés.

– Miért pont másikat? – kérdezett vissza az idegenvezető. – Végül is nem mindegy, hogy hol nem történt meg?

Anyám kiállításának címe *Átváltozások*, és valamennyi kiállított kép hasonló módon készült. Anyám büszke rá, hogy a történelemben

senki más nem használta előtte ezt a festészeti technikát. Íme: először befestékezi egy kutya nyelvét, aztán porcukrot szór a vászonra. Na már most, ahol a kutya felnyalogatja a cukrot, ott kerekded festékpacák maradnak hátra. Egy kritika szerint vallásos élmény a festményekre nézni.

Miután Joséphine felkísért az emeletre, igen különös dolog történt. Finkelmann felénk fordult a karszékéből, és egy pillanatig azt hitte, szellemet lát, esetleg hogy én vagyok a halál angyala, vagy a kaszás, és ezt kérdezte:

– Eljött az időm?

A magyarázat pedig a következő: megszólalásig úgy néztem ki, mint Finkelmann ugyanennyi idősen, tehát a húszas évei elején. Miután mutatott magáról néhány régi fotót, engem is megdöbbsentett a hasonlóság. Finkelmann nem tudott róla, hogy lenne utódja, így hát az első dolog, amire gondolni tudott, az volt, hogy csak vízió vagyok. Ám ahogy ott álltam az ajtóban, a nyeszlett vállaimmal, a kitágult pólómban, káprázó szemekkel, semmi végzetszerű nem volt a megjelenésemben. Ez Finkelmannra is hamar észhez térítette.

– Ki ez a fiú? – kérdezte. – És mit akar?

Tettem előre egy lépést, bemutatkoztam, ugyancsak szépen és illedelmesen. Ez egy dolog, amire apám tanított: ha zavarban vagy, legyél udvarias!

Aztán megmondtam, ki az édesanyám, megmutattam a levelet is. Finkelmann épp csak egy pillantást vetett rá, és felszólított, hogy üljek le valahová. Ő maga felállt a karszékéből. Pár pillanatig görnyesztette a hátát, látszott, hogy hasít benne a fájdalom, aztán felegyenesedett.

Nagyobb volt, mint számítottam rá. Tagbaszakadt, ősz-öreg harcos, hatvanhárom éves. A nadrágja tökéletesen élére vasalva, az ingje patyolat, pedánsan begombolva, és külön megjegyeztem a monogramos házi papucsát is. Egy dolog amit Finkelmann tanított: egy úriember nem másokat, hanem saját magát tiszteli meg az öltözékével.

Joséphinnel együtt kimentek a szobából, otthagytak egyedül ebben a kincseskamrában.

Zavaromban abba a székbe ültem le, amelyikben addig Finkelmann ült, így szembe találtam magam a kilátással. Azoktól a hatalmas ablakoktól olyan érzésem támadt, mintha repülnék. Talán Finkelmannnak is, és ezért töltött mindig olyan sok időt előttük. Végül is mi másra vágyhatna egy lélek, bezárva egy elöregedett, jóformán teljesen tönkrement emberi testbe, ha nem arra, hogy repüljön?

Finkelmann a való életben egyébként kiváló pilóta volt. Többek között örökül hagyta rám a magánrepülőjét is, ami egy városszéli hangárban állt, és tíztagú szerelőbrigád tartotta mindig indulásra készen – hátha Finkelmannnak dolga akad valahol a világban. Mikor első ízben elmentem megtekinteni, a szerelők mondták, hogy Finkelmann mindig maga vezette a repülőgépet.

Nem egészen egy év múlva annak a repülőnek az árából vettem meg apámnak ezt a lovasrancot, ahol most is ülök.

Pár perc múlva visszatértek, Finkelmann mellém ült, Joséphine pedig egy kancsó teát és két csészét tett le mellénk. Finkelmann hosszú ideig szótlánul bámult rám, mintha egy régi fényképet nézne. Azon gondolkodott, ki készítette, mikor és hol? Aztán így szólt:

– Mit tehetek érted?

Gondolkodnom kellett.

– Fogalmam sincs – mondtam.

– Pénzt akarsz?

– Hogy mi?

– Időt spórolok neked, és megmondom, hogy nem tudsz megzsarolni. Egyrészt nincs ki előtt, másfelől meg nem is érdekel. Legkésőbb két hónap múlva meghalok.

– Tudom – mondtam.

– Nos?

– Azt hittem, ha itt leszek, akkor majd tudni fogom. De nem tudom. Talán csak annyit, hogy tényleg maga az édesapám?

Nem gondolkodott a válaszon:

– Ez nem tűnik lehetetlennek – mondta.

Csönd következett, amitől mindketten feszengeni kezdtünk. Megkínált teával.

– Meg kell kérjelek, hogy tölts magadnak. – Felemelte a jobbját, hogy megmutassa, miért. Remegett a keze, mint a nyárfalevél.

Aztán csak ültünk tovább.

– Szép a háza – mondtam.

– Most erről akarsz inkább beszélni?

Finkelmann közelebb hajolt hozzám. A bozontos szemöldöke a homlokára kúszott.

– Remélem nem számítottál valami nagyjelenetre, mint a filmekben. Hogy majd egymás karjaiba omlunk, te azt mondod, „Apám! Apám!”, én meg, hogy „Fiam! Fiam!”.

– Dehogyan is.

– Akkor jó.

Joséphine ismét bejött, ezúttal az én Mandy kutyámmal, akivel ez volt az első találkozásunk. Finkelmann megvásárolta őt a biztonságtechnikai cégtől. Mandyt testőr-kutyának képezték ki, ami azt jelenti, hogy ha valaki a gazdájára támad, azt parancsszóra ártalmatlanná teszi. Jelen pillanatban Joséphine-t tekintette a gazdájának.

Mikor Joséphine ajtót nyitott, a kutya a lábai mellett ült, és bizalmatlanul a levegőbe szimatolt. A nagy barna szemei rám szegeződtek. Joséphine pontosan tudta, mit kellene mondania neki, hogy bukfencezzen, pacsit adjon, vagy miszlikbe tépjen engem. Ám közölte a kutyával, hogy barát vagyok, mire Mandy majd kiugrott a bőréből, csóválta a farkát, és a képembe nyalt.

Joséphine egy fotóalbumot hozott nekünk. Nyilván Finkelmann kérte meg rá. Most rajtam volt a sor, hogy kísértetet lássak. A fekete-fehér fotókon, amelyek az albumba voltak ragasztva, *én* szerepeltem. *Én* Finkelmann szüleivel meghitten a karácsonyfa körül, *én* Finkelmann osztálytársaival egy iskolai előadáson, *én*, amint Finkelmann feleségének az ujjára húzom a gyűrűt, és így tovább.

– Ez némileg leegyszerűsíti a kérdést – mondtam. Finkelmann becsukta és az asztal közepére lökte az albumot. – Honnan ismerte az anyámat? – kérdeztem.

– Mondd csak kölyök, tudod te, hogy ki vagyok én?

Most tudatosult bennem, idáig nem mutatkozott be, és anyám sem írta meg a nevét. Bevallottam hát, hogy a leghalványabb elképzelésem sincs róla, ki ő.

- A holdről meg a csillagokról csak hallottál? – kérdezte.
 - Azokról igen.
 - Akkor rólam is. Akkor már rólam is hallanod *kellett*.
- Ezután megmondta, ki ő, én meg elröhögtem magam.

5

Két héttel azután, hogy megkaptam a Francia Szépirodalmi Társaság meghívóját, hivatalos voltam egy koktélpartira a Flamingó Étterembe, amit az AESDORC tulajdonú újságok munkatársainak rendeztek, fogalmam sincs, miért. Nekem csak úgy hivatalból ment ki a meghívó, nem várta senki, hogy tényleg megjelenjek.

Az első és egyetlen alkalommal, hogy elmentem egy ilyen partira, még csak huszonhárom éves voltam. Részben a kíváncsiság, részben az udvariasság vitt. Bár titokban tartottam a kiléteimet, senkinek meg sem fordult a fejében, hogy én lehetnék az új tulajdonos, annyira kölyökképem volt. Még nem is borotválkoztam.

Ezúttal nem a kíváncsiság, nem is az udvariasság vitt. Vasárnap este volt, rendesen ilyenkor otthon maradtam volna Mandy-vel, hogy filmekről beszélgessünk. Olyan régóta nem érintkeztem emberekkel, hogy tudni akartam, vajon még képes vagyok-e rá.

Szaténöltönyt és keményített gallérú flanelinget húztam, csokornyakkendőt is kötöttem hozzá. Csupán a magam szórakoztatására odafelé menet kitaláltam egy bugyuta játékot: elhatároztam, hogy álruhás király módjára megpróbálok az este

folyamán valamennyi vendéggel szóba elegyedni. Hamar kiderült azonban, hogy a tervem tökéletes képtelenség. Zsúfolásig telt a Flamingó Étterem, a tömeg ellepte a táncparkettet, a svédasztalt, meg a bárta, és az egész emeleti galériát.

Az öltöny és a csokornyakkendő is túlzásnak bizonyult, mert egyre-másra pincérnek néztek. Jó néhány felvett rendelés, és még több feszélyezett beszélgetés után feladtam a játékot, és beültem inni egyet a bárba. A bárta úgy építették, hogy hajókabinra hasonlítson, a mixer pedig kalózkapitánynak öltözött. Mivel a fél szeme le volt takarva, időnként a pohár mellé dobta a jégkockákat.

– Üdv a fedélzeten! – mondta a mixer.

A székem mellett mindkét oldalon egy-egy evezőnyél meredt ki a pultból, azokra támaszkodtam. Elfogott a búskomorság. Már megbántam, hogy eljöttem, holott persze azt is megbántam volna, ha otthon maradok. Ekkor ismerkedtem meg Szandrával.

Két székkal mellettem ült, láthatólag ő is egyedül érkezett. Egyszerű, fekete estélyit és fehér gyöngysort viselt. A haja az álláig ért, egyenes volt és fekete. Az arca gömbölyű és szögletes formák tökéletes kombinációja. A nagy fekete szemei és a szája akár egy rulett asztal, egyetlen piros mezővel. Olyan volt azzal a nővel megismerkedni, mint üzletet kötni az ördöggel.

Úgy ültem a pultnál, mint az ázott kartonpapír, és úgy tűnt, először a szexualitás története során, ez keltette fel egy nő érdeklődését. Hiába voltam az ország leggazdagabb embere, fel sem merült bennem, hogy megismert volna. Mióta megörököltem az AESDORC-ot, ugyanis, kínosan ügyeltem rá, hogy titokban maradjon

a kilétem. Soha nem képviseltem hivatalosan a vállalatot, még a Forbes magazin címlapján is csak egy fekete fantomsziluettként szerepeltem.

Szandra mellém ólálkodott.

– Megengedi, hogy leüljek? – kérdezte.

– Nem az enyém az étterem – mondtam. Ez persze hazugság volt, mert igazából enyém volt az étterem.

– Most nem mondott igazat – jelentette ki Szandra.

– Tessék?

– Meg tudom mondani, ha valaki füllent. De ez még csak nem is füllentés volt, hanem az igazság tökéletes ellenkezője.

Még mindig nem ült le, hanem szinte számonkérően állt mellettem, és a fülembé lögybölte a poharát.

– Szóval, leülhetek?

– Még a széket is megtarthatja – mondtam. – De aztán ne verje nagy dobra a dolgot.

Bemutatkoztunk. Szandra kihívóan kacér volt velem: talán igen, talán nem, próbáld meg! Ez volt a játék neve.

– Maga is újságíró? – kérdeztem.

– Oknyomozó újságíró – helyesbített.

– És most épp mi után nyomoz?

– Most épp maga után.

– Megtalált.

– Azon gondolkodtam, vajon ez az egyetlen étterme?

– Feltételezem, az igazat akarja hallani – mondtam. Szandra könnyedén megrázta a fejét. – Hát, akkor elárulom, hogy fogalmam sincsen.

A rövid ideig tartó extázis után, ami az AESDORC megöröklését követte – amikor is folyamatosan hullá részeg voltam, és hatalmas, nyíltajtós partikat adtam a hatalmas házamban, ellenségeknek, barátoknak, haszonleső szerencselovagoknak, és jóformán mindenkinek, aki betévedt –, tettem néhány erőtlén kísérletet rá, hogy átlássam a vállalatomat. Nem jártam nagyobb sikerrel, mintha egy fa tetejére mászva akartam volna megrajzolni egy lakatlan sziget térképét. Így hát fizettem embereket, hogy lássák át helyettem, és magyarázzák el úgy, hogy még én is megértsem. Mikor ezzel is felsültem, megfizettem ugyanezeket az embereket, hogy ha már ilyen jól átlátták egyszer, irányítsák is el helyettem a vállalatot. Remek ötlet, nem?

Ha úgy tetszik, fogtam az aranytojást tojó tyúkot, és megkértem a szomszédot, hogy vigyázzon rá, amíg én vakációra megyek. Meddig tart a vakáció? Hát örökké!

Szandra megkérdezte táncolok-e vele, én meg megmondtam, hogy egyikünknek sem lenne sok öröme benne.

– Mint egy újszülött zsiráf a parkettán – mondtam.

– Tessék?

– Így lehetne leírni a mozgásomat.

– Értem – mondta Szandra. – Mit szólna, ha én még rosszabbul táncolnék magánál, és akkor senkinek nem tünne fel?

– Beválhat – mondtam. – Próbáljuk meg!

Felmentünk a táncparketre. Én esetlenül ide-oda lépegettem, némileg alulmúlva azt, amire képesnek gondoltam magam, annak viszont, amit Szandra csinált, egyáltalában semmi köze nem volt a

zenéhez. Ellenben olyan magabiztosan átadta magát neki, hogy az se tűnt lehetetlennek, neki van igaza, és a zenekar téved. A táncos komédiának azzal lett vége, hogy egyikünk sem bírta tovább cérnával, és annyira nevetni kezdtünk, hogy minden további tánc kíséreltet lehetetlennek tűnt. Visszamentünk a bárba, és megállapítottuk, hogy kedveljük egymást.

Elbeszélgettük az időt mindenféléről.

Éjfél felé járhatott, mikor az ujjbegyével, merengve végigsimította a pohara száját.

– Repül az idő – mondta.

Ránéztem az órára.

– Indul is? – kérdeztem.

– *Én?* – A hangjában tettetett rosszállás játszott. – Engedné, hogy ilyen későn egyedül menjek haza?

– Gondolja, hogy meg tudnám védeni? – kérdeztem.

– Azt nem, de hátha magát erőszakolják meg.

Taxiba szálltunk, és elindultunk a lakása felé.

– Nem veszem a szívemre, ha mond végre valami bókot – mondta Szandra.

– Mire gondol?

– Ne azt mondja, hogy szép a szemem. Legyen kreatív! Lepjen meg!

A meglepetés az volt, hogy megcsókoltam.

Szandra lakása körülbelül úgy festett, mint egy könyvraktár, egy lakásdísz bolt és egy fehérnemű üzlet keveréke, amin átlovagoltak a nomádok. Amint beléptem, Szandra jól bezárta mögöttem az ajtót,

aztán mindenhol felkapcsolgatta a villanyokat, és eltűnt a konyhában. Elkezdett rendezkedni meg kávéfőzőt főzni. A taxiban tanúsított szenvedély helyét átvette valami zavarbaejtően szakszerű és gyakorlatias szervezkedés.

– Ide, a konyhába! – kiabált nekem.

Leültetett az étkezőasztalhoz, aztán megállt előttem az asztal másik végénél. Úgy tűnt, valamivel sikerült nagyon megharagítanom, de elképzelni sem tudtam, mi lehet az.

– Ide hallgass! – kezdte. – Te nem vagy rossz ember, csak egy szánnivaló idióta.

– Köszönöm.

– De ez nem sokat számít. Reggel le fognak tartóztatni.

A helyzet túl abszurd volt ahhoz, hogy megijedjek.

– Azt hiszem jobb, ha elmegyek – mondtam.

– Én segíteni akarok – felelte Szandra.

– Ez nagyon kedves. Merre van az ajtó?

Úgy állt a dolog, hogy Szandra valóban oknyomozó újságíró volt, és ironikus módon az én alkalmazottam, hiszen az AESDORC tulajdonú *Szófogat*nak dolgozott. Az elmúlt három hónapban együtt nyomozott a rendőrséggel az AESDORC után, és egy mindent leleplező cikk nagyrészevel is elkészült már.

– Mióta átvetted, a vállalat jóformán leplezetlenül tömi zsebre a pénzt – mondta Szandra. – Holnap letartóztatják az egész igazgatótanácsot, az AESDORC pedig csődöt jelenthet. Nincs tovább!

Ha úgy tetszik, az aranyalma közepét megették a kukacok, amíg a héja ép és fényes maradt.

– Minden papíron a te aláírásod van, és mindenkit, aki részt vett az ügyben, te neveztél ki személyesen! – Szandra természetesen azokról az emberekről beszélt, akiket megbízta magam helyett a vezetéssel. És milyen papírokat írtam alá? Hát, aláírtam én mindent, amit adtak! Elvégre ők értettek hozzá.

– Most, hogy véget ért a nyomozás, meg akartalak nézni magamnak. A szabadságod utolsó napján.

– Hát, itt volnék – mondtam. Kővé meredten ültem.

– Arra számítottam, hogy majd valami erkölcstelenül dorbézoló, nagypofájú milliárdost találok – folytatta Szandra. – Ehelyett csak egy szerencsétlen kisfiút találtam, akinek fogalma sincs róla, mi történik körülötte.

Nem tiltakoztam.

– Megsajnálalak. Te nem érdeveled, amit a többiek.

– Már késő – mondtam. – Bizonyára így kellett lennie.

– Még nem késő – felelte Szandra. – Hajnali egy óra van. Szabad ember vagy. Menj el!

– Hová?

– Bújj el valakinél! De ne családtagnál vagy barátnál. Ott keresnek majd először.

Lehorgasztottam a fejem.

– Nincsen nekem se családom, se barátaim.

Szandra megkérdezte, kérek-e még valamit, mielőtt elindulok. Egy csésze kávé volt a szabad ember utolsó kívánsága.

Minden nagyon egyszerően történt. Jegyet foglaltam egy hajnali, Párizsba tartó gépre, hogy mint XY író érkezzem meg a La Régence hotelbe. Jobb nem jutott eszembe. A Francia Szépirodalmi Társaság Aranytoll irodalmi életműdíját természetesen eszem ágában sem volt átvenni, sem ünnepélyesen belépni a Halhatatlanok Csarnokába. Gondoltam, majd az utolsó pillanatban lemondom. Akármi! Viharban minden kikötő megfelel.

Így hát átrepültem az öreg kontinens felett, alattam volt a föld, és alattam volt az ég is. A felkelő nappal érkeztem meg a városba. Miközben a hotelhez sétálva végigmentem az Avenue de la Grande Armée-n, már az AESDORC egész igazgatótanácsa bilincsből volt! De engem nem kaptak el! Nem voltam se boldog se szomorú, csak fáradt. Így vagy úgy, az élet megy tovább.

A sugárút két oldalán magasodtak a párizsi emeletesházak. A kávézók tömve voltak, a nők kiöltöztek, és a férfiak akkora szivarokat szívtak, mint egy-egy bajorvirsli. Az út végén ott állt a nagy Diadalív, amire olyan volt ránézni, mintha az ember egy végtelenített magnószalagon hallgatná, hogy „A franciák nagyszerűek! A franciák nagyszerűek! A franciák nagyszerűek! A franciák nagyszerűek...”

A Diadalív előtt letértem a sugárútról, és még bolyongtam kicsit a macskaköves mellékutcákban, mire ráakadtam a hotelre. A házsám volt az egyetlen fogódzkodó, semmi nem utalt rá, hogy bármilyen hotel is működne az épületben. Sárgás falú, szürke tetejű Haussmann-épület volt, mint az összes többi, a sarkán félkör alakú tornyocskával.

Végül egy szimpla kis faajtón megláttam a „La Régence” feliratot. Azt gondoltam, alighanem a személyzeti bejáróra akadtam

rá, de nem volt kedvem körbekerülni az egész háztömböt, ezért benyitottam. Meglepetésemre a kis ajtó hatalmas térre nyílt, amelynek hófehér, tükörsima márványpadlója volt. A terem mindkét oldalán, szabályos távolságra bronzszobrok álltak, a két átellenes falnál pedig egy-egy emberméretű, ingaóra hajszálra egyszerre ütötte el a tíz órát.

Kis közösségi helyek voltak kialakítva, egy-egy dohányzóasztallal, empírfotelekkel és fogassal. A recepció vaskos tölgyfakaréj volt, a teteje az idők során selymesre kopott. Mögötte egy rekeszes kabinetszekrénybe voltak beakasztva a szobakulcsok, számszerint huszonnégy.

A portás felállt, enyhe meghajlással tisztelgett előttem. Maxime-nak hívták.

– Jó napot! – mondta Maxime.

– Jó napot! – mondtam én.

Odasétáltam a recepcióhoz, a bőröndömet a bajáratnál hagytam, az egyik szobor mellett, ami Ádámot és Évát ábrázolta. Éva a kezében tartotta az almát, de még nem harapott bele. Talán még meggondolja magát, és van esélye az emberiségnek!

A tervnek megfelelően XY íróként jelentkeztem be. A szoba már várt engem.

Maxime a kezembe adta a kulcsot és néhány szóróanyagot a hotelről meg a városról. Túlságosan furdalt a kíváncsiság, ezért megkérdeztem, miért ilyen észrevehetetlenül eldugott a szálloda főbejárata?

– Hagyomány – mondta Maxime.

– Vagy úgy.

– A cselédajtón függő kis bronztáblán kívül soha semmi nem árulta el a hotel helyét.

– Hmm – mondtam. Még mindig nem értettem.

– Tudja, a vendégkörünket többnyire ismert emberek teszik ki; politikusok, filmsztárok, zenészek, milliomosok, olyanok, akik el akarnak bújni a világ elől. Mi pedig pontosan ezt kínáljuk, egy luxus búvóhelyet. Ha több is érdeklő, olvassa el a prospektust, amit adtam.

– Így lesz.

Visszafordultam a bejáratához a bőröndökért, de hűlt helyük volt. Maxime közölte, hogy már felvitette őket a szobámba.

A szobám tágas volt, tiszta és fényűző. Az ablakomból el lehetett látni a Monmartre felé, ahol a Sacre Coeur úgy ült a horizonton, mint egy nagy fehér macska a kerítés tetején. Ledobtam magam az ágyra, és felhozattam a reggelit. A prospektusból, amit kaptam, megtudtam, hogy az én szobámban szállt meg John Lennon és Yoko Ono a nászútjuk alatt, mielőtt az amszterdami Hiltonban egy hetet ágyban töltöttek volna a békéért, később pedig Marlon Brando, amíg az *Utolsó tangó Párizsbant* forgatta.

A következő oldalak szolgáltak egy kis családi legendával a La Régence alapításáról. Erre célzott Maxime, így hát elolvastam.

„A La Régence hotelt az első világháború éveiben alapította Diego Lopez Bargos, kolumbiai hajóács-inas – szöveg –, aki 1886-ban a *Punta Faro* nevű háromárbcos kávészállító hajóval érkezett Franciaországba. Diego Lopez szüleit és kilenc testvérét

hagyta hátra egy nyomorúságos bódévárosban, mindössze tizenöt évesen.

A *Punta Faro* Cartanegából indult útnak, ahol Diego Lopez segédkezett a hajó javításában. A munka végeztével elbújt a rakomány között, és az egy hónapig tartó úton titokban lopkodta magának össze az élelmiszert és a vizet, és csodálatos módon sohasem kapták el.

A hajó Le Havre-ban kötött ki, ahol Diego Lopez a kávéval együtt kirakodták, be egyenesen egy teherautóba, ahol két napot utazott, míg sikerült kiszabadulnia. Két nap után a teherautó Tonnerre város közelében defektet kapott. Diego Lopez dörömbölt a raktér ajtaján, és mikor a sofőr kinyitotta, egyszerűen elrohant, be a városba, meg sem állt a dombtetőn magasló Szent Péter templomig. Ott megette az összes ostyát, megitta a misebort, és elaludt az oltár tetején. Így talált rá Champenois atya, a templom plébánosa. A fiú állapota olyan siralmas volt, hogy az atyának nem volt szíve kidobni.

Diego Lopez tizennyolc éves koráig lakott a parókián. Új padokat készített a templomba, elvégezte a ház körüli javításokat, még új orgonasípokot is faragott. Az atya távollétében ő felelt a templomért, ezért a helyiek „kis régens”-nek kezdték hívni. Champenois atya étellel, szállással és nyelvleckékkel fizetett neki.

Aztán 1889-ben a fiú, aki nem volt többé fiú, hanem férfi, egy nap összecsomagolt, és Párizsba költözött. Vele tartott egy Élodie nevű lány is, aki megismerkedésük idején a tonnerre-i piacon saját fonású szalmakalapokat árult. Úgy történt, hogy Élodie Champenois atya és egy jezsuita apáca titkos-bűnös szerelemgyereke volt, akit a születése után árvaházba dugtak. Mikor Diego Lopez és a lány bejelentették házassági szándékukat, az atya lelkiismereti okok miatt

képtelen volt összeadni őket. Élodie-nek így is úgy is mennie kellett, miután nagykorú lett, már nem lakhatott tovább az árvaházban.

Mikor fölültek párizsi vonatra, senki nem kísérte ki őket. Mikor leszálltak a párizsi vonatról, senki nem jött a fogadásukra. Egy-egy váltás ruha volt náluk, némi zsebpénz, és egy tucat szalmakalap. Fiatalok voltak és szerelmesek.”

A prospektus nem részletezi, hogyan boldogult a két gyermek a nagyvárosban. Hivatalos házasságot nem köthettek, mivel Diego Lopez a francia adminisztráció számára nem létezett. Úgy képzelem, hogy Élodie tovább árulta a szalmakalapjait, Diego Lopez pedig bármit elvállalt, ami akadt. Minthogy az inasévei derekán dobbantott, nem lehetett olyan ügyes mesterember, hogy megéljen belőle. Párizs akkoriban a világ közepe volt, ezer különb ács is akadt nála.

Később, mikor a szálloda ebédlőjében láttam róla fényképet, igazolva láttam ezt az elgondolást. A fiatal Diego Lopez nyurga volt, vékony lábakkal és karokkal, és ehhez képest elég nagy fejjel. Kevéssé hasonlított egy megtermett ácsra, inkább olyan nyalóka formája volt.

Akárhogy is legyen, a prospektus így folytatódik:

„Diego Lopez és Élodie három másik férfival bérelte egy régi polgári ház cselédszárnyát, közel a nagy Diadalívhez. Az épület főbejárata mellett nyílt egy kis faajtó, azon át kellett bemenni, majd egy vékony csigalépcsőn felkaptatni a hetedikre. Találomra összeverődött, éhenkórász társaság volt, megosztottak a szobákon és a fürdőhelyiségen is. Ez az állapot addig tartott, amíg Franciaország be

nem lépett az első világháborúba, és Diego Lopez és Élodie valamennyi bérlőtársát, feltehetően a lakás tulajdonosával együtt, el nem vitték katonának.

Soha többé egyikük sem tért vissza.

Néhány évig csak a kettejük szerelmi fészke volt ez a cselédszárny, de az anyagi nehézségek nem múltak el. A háború csak tovább nehezítette a helyzetüket. Egy nap aztán, mikor Diego Lopez már elég régóta nem jutott munkához, Élodie pedig torkig lett a szalmakalapokkal, vészmegoldásként kiadták az egyik szobájukat. Aztán nemsokára kiadtak egy másikat is, aztán a harmadikat.

Azután vége lett a háborúnak, de még mindig nem tartott senki igényt a lakásokra, ezért kiadták a sajátjukat is, és a megkeresett pénzből saját lakásba költöztek. Párizs egyre népszerűbb hely lett, Elodie és Diego pedig a két világháború között már az egész épületet fel tudta vásárolni. Diego Lopez leporolta a szerszámait, új bútorokat és berendezést készített a szobáknak, majd kirakott egy kis táblát, *Hotel La Régence* felirattal. A régens természetesen ő maga volt.”

7

Ahogy elolvastam a prospektusban, hogyan lett a kis Diego Lopez Bargos a saját szerencséjének kovácsa, az élet egyszerre lehetetlenül bonyolultnak tűnt. Gazdag voltam, mint egy krózus, anélkül, hogy bármit is tettem volna érte. Egyeseknek adatik, másoknak nem.

Ez jár most a fejemben: Hürlimann professzor azt mondta, a fizika legnagyobb kérdése nem az, hogy hogyan keletkezett a világegyetem. A fizika legnagyobb kérdése az, hogy miért van inkább valami, mint semmi?

Kézenfekvőnek tűnt megkérdezni, hogy hisz-e istenben? Dr. Hürlimann higgadtan pragmatikus válasza így hangzott:

– Úgy gondolom, ez merőben szakmaiatlan lenne

Rudolf Hürlimann és Hans Fritzenwanker 2007-ben együtt kapták meg a közgazdaságtani Nobel-díjat, és lettek egy csapásra olyan Einsteinhez hasonló tudós-ikonok. A díjat azért ítélték oda nekik, mert kifinomult módszereket dolgoztak ki az emberek boldogságának mérésére, aztán elutaztak egy Kína és India közé ékelt, mindössze 700 000 lakost számláló kis államba, Bhutánba, és rávették az államvezetést, hogy a polgárai boldogság-indexét legalább annyira figyelembe vegye, mint a gazdasági mérőszámokat. Nem vicc!

Mikor ilyenformán elbeszélgettünk, a La Régence étkezőjében reggeliztünk, Hürlimann és Fritzenwanker, egy Joshua Daniels nevű wales-i teniszbajnok, aki ez idő tájt második volt világranglistán, valamint jómagam. Ez a megérkezésem utáni első reggelen történt.

A professzorok a reggelinél meséltek a kutatásaikról is. Állításuk szerint az emberek igencsak szegényesen ítélik meg, mi teszi őket boldoggá.

– Legtöbbször olyasmi válaszokat adnak, hogy fizetésemelés, vagy egy új autó, vagy egy utazás, és így tovább – mondta dr. Hürlimann.

Ezenkívül tele voltak lehangoló statisztikákkal.

– A házasságnak átlagosan két évig van boldogító hatása – mondták. – Megemlítettem, hogy az én házasságomnak körülbelül nyolc órát volt boldogító hatása, és ennek is a nagy részét alvással töltöttem.

Megkérdeztem, mi a helyzet a pénzzel?

– A kutatások átlaga szerint a gazdagok többnyire örvendeznek, a szegények szomorúak – mondták.

Na bumm.

Elmeséltem nekik egy kis anekdotát a gimnáziumi éveim végéről, amikor megszereztem a jogosítványomat. A kitűnő jegyeim miatt az iskolám felajánlotta, hogy fedezi a költségeket, cserébe beíratott a leghervasztóbb autósiskolába, ami a városban volt. Egy özönvíz előtti, bugyizöld Suzuki Swiften tanultam vezetni. Ha véletlenül kátyúba hajtottam vele, olyan hangot adott ki, mint mikor földre ejtenek egy tizenkét darabos konyhai edénykészletet. Megkérdeztem az oktatómat, milyen autót venne, ha a világ összes pénze a rendelkezésére állna? Felszólítottam, hogy engedje szabadjárá a legmerészebb vágyait!

– Egy jobb Suzuki már maga lenne a *mennyország* – mondta.

Joshua Daniels erre így szólt:

– Úgy vélem, egy ember onnantól nyilvánítható halottnak, hogy már nem vágyik semmire az élettől.

A prospektusok és szórólapok tanulmányozása közben valamikor elnyomott az álom. Résznyire nyitva hagytam az ablakot, és mikor felébredtem, bevert rajta az eső. Dél volt. Ha megnyitottam volna bármelyik tetszőleges hazai hírportált, azt láttam volna, hogy minden,

minden, minden az AESDORC-ról szól, és hogy a saját újságaim címlapon követelik a letartóztatásomat. De nem nyitottam meg semmit. Hagytam, hogy a sors továbbra is kézen fogva vezessen, vonszoljon, meg lökdössön, hiszen minden okkal történik. Legalábbis így képzeltem akkor.

Lezuhanyoztam, és lementem ebédelni. Én érkeztem utolsóként.

Az étkezőben tizenkét kerek asztal volt, tágasan elhelyezve. A mennyezetet freskó borította, ami az ölümposzi istenek lakomáját ábrázolta. A bejárattal szembeni falon négy nagy francia ablak nyílt az udvarra. Odakint egy magányos sziluett cigarettázott a ponyvatető alatt, miközben az eső hangosan csattogott a köveken.

Amíg a pincérnek leadtam a rendelésem, a cigarettázó férfi is bejött. Fritzenwanker és Hürlimann felálltak. Mindketten egyforma, sötét tweed öltönyt viseltek. Egyikük a villájával megkocogtatta a poharát.

– Egy kis figyelmet kérünk! – mondta dr. Hürlimann. – Jó estét! Ne haragudjanak, amiért megzavarjuk az ebédjüket!

Mindenki elnémult és figyelt.

– Én dr. Rudolf Hürlimann vagyok, ez pedig itt dr. Hans Fritzenwanker. – A bemutatkozás természetesen merő formaságból történt, hiszen mindenki pontosan tisztában volt vele, kik ők.

Maxime, a portás bedugta a fejét az ajtón.

– Jöhetnek, Maxime! – mondta neki Fritzenwanker. – Kerüljenek beljebb valamennyien, kérem! – Maxime három szobalány társaságában belépett, és megállt az ajtó mellett. A konyhából bejött a szakács, a kukta és a két pincér is. – Remek, akkor itt van mindenki – nyugtázta Fritzenwanker. Megigazította a szemüvegét.

Vártuk, hogy mi következik.

– El szeretnék mondani, hogy az elkövetkező napokban a La Régence hotel egy tudományos kísérletnek ad helyszínt, melynek szándékuktól függetlenül önök is résztvevői lesznek – mondta Fritzenwanker. – A kísérlet közvetlenül a mai ebéd után elkezdődik.

Az emberek teljesen tanácstalanul néztek egymásra, várták a folytatást, de nem volt folytatás.

– Kinek nincs kérdése? – kérdezte Hürlimann.

Az a férfi, aki az imént még kint cigarettázott, föllendítette a kezét. Buckminster Hodgins-nak hívták, chicagói szemorvos volt, aki a feleségével és a lányával jött Párizsba, egy orvosi konferenciára.

– Megtudhatnánk valamit a kísérletről? – kérdezte.

– Sajnos nem – mondta Fritzenwanker.

Hodgins felesége felbátorodott a férjén, és ő is a magasba lendítette a kezét.

– Mi van akkor, ha nem akarunk részt venni benne? – kérdezte.

– Olyan nincs – mondta Hürlimann. – Nem tudnak nem részt venni benne.

– Ha nem vesznek részt benne, azzal is részt vesznek benne – tette hozzá a másik professzor.

– De mit várnak tőlünk?

– Arra majd rájönnek önök. Vagy nem. Az is lehet, hogy nem jönnek rá.

– És ez legális? – kérdezte egy másik férfi, aki egyedül étkezett, és mint később megtudtam, Svájc helyettes franciaországi nagykövete volt. Albert Vescovinak hívták, és amíg a nagyköveti lakását felújították, igeiglenesen itt szállásolták el.

– Természetesen, teljesen legális – mondta Fritzenwanker.

Vescovi után egy kopaszodó, ősz férfi szólalt meg a sarokból, akit azonnal felismertem: Daniel Barenboim volt, a világhírű izraeli-argentín karmester és zongoraművész. Előző este a Philharmonie de Paris-ban adott koncertet.

– Én holnap reggel utazom el – mondta. – Csak szólok.

– Semmi probléma Barenboim úr – mondta Fritzenwanker. – Tisztában vagyunk vele.

– Bár reménykedtünk, hogy még hallhatjuk zongorázni, mielőtt elmegy.

Barenboim nem felelt, csak illedelmesen mosolygott.

– Mondjuk ma ebéd után. – Fritzenwanker kinézett Maximra. – Ha jól tudom, a La Régence-nek van valahol egy zongorája. – Maxime bólogatott. – Remek! – A professzor összecsapta a tenyerét.

– Akkor mindenki meg van hívva! – mondta Hürlimann. – Nagyon kedves gesztus, Barenboim úr.

Az öreg zongorista zavartan forgatta a fejét.

– Ha mindenképp ragaszkodnak hozzá... – Zavartan körülforgatta a fejét – Azért szükségem lenne egy órára, hogy elkészüljek – mondta aztán.

– Hogyne! Akkor tizennégy órától!

Barenboim látszólag még mondani akart valamit, de aztán letett róla.

– Ha nem tudhatunk semmit a kísérletről, miért mondják egyáltalán el nekünk? – kérdezte Josh Daniels, a walesi teniszbajnok. – Ennek nincs semmi értelme. – A Barenboim melletti asztalnál

foglalt helyet. Ő azért volt itt, hogy részt vegyen egy felkészítő tornán a Roland Garros előtt.

Balra tőlem ült egy huszonéves pár, akiket szerelmespárnak hittem, amíg nyilvánvalóvá nem vált számomra, hogy a férfi homoszexuális. Abban a tekintetben ugyan mégis csak párt alkottak, hogy profi táncosok voltak. A férfi izgatottan megráncigálta a nyakkendőjét. Nem hagyta, hogy Josh Daniels választ kapjon.

– Ez a kísérlet... veszélyes? – kérdezte.

– Hmm... nem tudom – felelte Fritzenwanker.

Az ebédlőn ideges morajlás futott végig. Kint hatalmasat dörgött az ég, és az eső már-már baljósan nekieredt.

– Meddig tart a kísérlet? – kérdezte Lila Hodgins, a szemész felesége.

Hürlimant és Fritzenwankert láthatóan elbizonytalanította a kérdés. Pár pillanatig csak nézték egymást, aztán az egyikük azt mondta:

– Majd meglátjuk.

Valaki zavartan felnevetett, mikor újból hatalmas dörgést lehetett hallani, beleremegtek francia ablakok üvegtáblái.

– Van még valami, amit hajlandóak elárulni nekünk? – kérdezte valaki, de nem láttam pontosan, kicsoda.

– Nincs – felelte Hürlimann.

– Köszönjük a türelmüket, a kísérlet ezennel elkezdődött!

Hernádi Anna Borbála bemutatkozása, mint író

Én és az írás, az írás és én. Írhatnék nagy szavakat, hogy életem kezdete óta „mellettem van” és amióta az eszemet tudom, azóta így fejezem ki magam, de inkább maradok a valóságnál. Az írás nagyon régen „hú társam” az életben. Egészen pontosan az első csalódásom óta. Gyermekkori szerelem volt, aminek aztán vége szakadt, de soha még semmiért nem voltam olyan hálás, mint azért az első szakításért, így ezen az úton is szeretném megköszönni annak a fiúnak, hiszen ki tudja, hová juthat majd el egyszer ez az írás.

Összetört szívem

Összetört szívem sír és remeg.

Nem, nehogy úgy hidd, érted rebeg.

Megyek újra, tudom mi vár rám,

Tudom szívem ragasztása gyenge.

De megyek mégis a gonosz jégverembe.

Az ördög belém bújt,

Húz lefelé jeges, csúszós vermébe,

S közben azt mondja:

Tudom, mi lesz a vége!

Világ életemben foglalkoztatott a filozófia és az élet kérdése, illetve annak végessége. Furcsa, saját világban élek, nem vagyok megkeresztelve, de nem vagyok ateista sem. „hiszek hitetlenül”, ahogy Ady mondaná. Sokszor gondolkodtam a túlvilág és a halál utáni élet kérdésén, de végső soron csak arra jutottam, hogy az embernek egy élete van, ha a lelke tovább is áll, az már sosem lesz ugyanaz. Azonban földi cselekedeteinktől függ, hogy meddig és hogyan élhetünk tovább mások lelkében. És szerintem életünk egyik legnemesebb célja, hogy ne is mi magunk, de gondolataink és tapasztalataink átvándoroljanak az utódainkba és ezzel kicsit jobbá tegyük őket magukat, mint amilyenek mi magunk voltunk. Mondhatnánk, hogy ez kötelességünk az életben és a fejlődés egyetlen kulcsa és lehetősége.

Kezdet és befejezés

Egy csecsemő, mikor megszületik,

Egy csillag fényeskedik.

S mikor növekedik,

S szépen fényesedik,

Jobban fényesedik.

Mikor eléri középkorát,

A csillaga elveszti nagy fényes voltát.

De akkor is világít, mikor vénen,

Új unokát csillogtat az égen.

S mikor meghal, csillagának

*Éjjel nem látod fényét,
De a szívedben őrzöd szép emlékét!*

*S meséled a kicsi csillagodnak:
Az úgy volt, s így van ma.
S Ő is mesélhet majdan,
Hogy úgy volt hajdan.*

Volt, hogy egyszerűen gyakoroltam és próbálkoztam, merítve az irodalom óráimból és a könyvekből, mások ötleteiből. Kerestem az utamat és igyekeztem valóban „pallérozni” az elmémet, hogy, ha egyszer rájövök, merre szeretnék tartani, legyen tapasztalatom és legyenek ötletek és összefüggések a fejemben. Az ilyen gyakorlatok egyike ez is:

*Gondolkodat
Gondolkodsz,
Okos vagy,
Nagyon-nagyin.
De csiszolj magadon,
Olajozd agyadat,
Lásd tisztán a dolgokat,
Tanulj minden nap.*

Kerestem önmagam és persze valahol vártam a csodát és a megváltást is, hiszen ki nem próbál lustálkodni egy kicsit és magát a sors kezére bízni, de egyszer mindenkinek rá kell jönnie, hogy nincs más lehetőség: akarni és tenni kell!

*Talán majd bízom egy napon,
És eljő a kellő alkalom.
De nem várhatom örökké a Messiást,
Magamat formálhatom, senki mást!*

De természetesen a folyamatos önfejlesztés és próbálkozás mellett követtem el én is hibákat, azaz elég sok hibát természetesen. Megpróbálkoztam a „felmelegített töltött káposzta” esetével is egyszer, szerencsére nem sok sikerrel.

*Mért kellett újra, mért kellettem megint?
Már nyugovóra tértek a démonok a szívemben,
Nem vetett lángot a parázs lelkemben.
De miért kellett olaj a tűzre?
Miért nem tudtuk egymást elfeledni mindörökre?
Van szerelem, ami lángol mindörökké,
De, ha egyszer kioltod és újraéledni véled,
Ne hidd, ez már nem szerelem,
Ha elhiszed és éled,
Tudd, hogy mindörökre véged!*

De nem csupa szenvedés és megpróbáltatás volt az életem, voltam szerelmes, elég sokszor, jöllehet ebből sok olyan eset volt, mikor az érzést szerettem, de ez sem egyedi eset. Jól esik fürdőzni a boldogságban és a felhők felett járni... jó érezni a tavaszt, akármilyen évszak is legyen, ha szerelmes vagy, a lelkedben kitavasodik és madarak csivitelnek. Hát igen...

Azt jelenti, hogy szereted!

*Halálra váltan látni,
Hogy máshoz nyúl, hogy máshoz szól.
Csak rá gondolni, mikor elalszol.
Ha tehetnéd, csak felé nyújtanád két kezed,
Ha meghalna, soha nem felejténéd, hogy létezett.
Ha elvennék tőle,
Még a kénköves pokolba is utána vetnéd felhevült testedet.
Ne gondold, hogy ez szemfényvesztés, irgalmatlan örület.
Ez annyit jelent, mint az életed,
Azt jelenti, hogy szereted!*

(cím nélkül)

*Elgyengít minden érintés,
Megrendít minden elsuttogott szó,
De érzem, ez így van jól!*

*Hozzám bújsz,
Szerelmes szavakat a fülembé súgsz.
Végigsimítod a vállam,
Megcsókolod az állam.*

*Elönt a kék,
Érzem, ez az érzés végre mély.
Nekem már rég kell ez az éj,
Ezer évig vártam,
Hogy hozzám éj!*

Már nagyon fiatalon, 12-13 évesen, a verses-korszakomban is kerestem a szabadságot és igyekeztem kitörni a külső és belső korlátain közül. Ma már tudom, hogy az első nagy feladat, hogy ezt a két típust képes legyen megkülönböztetni és ez nem bizonyul könnyű feladatnak. Itt éppen jelképekbe és egy látomásba bonyolódtam, amely egy pillanatra igazán szabaddá tett.

Szabadság

*Szétnyílik a fa lombja,
Előlép egy szalonka.*

*Megremeg a fa lombja,
Leülök egy kis halomra.
Rázendít a szalonka,
Szíve legszebb dallamát dalolja.
Leröppen a karomra,
Lelke zenéjét hallom ma.*

*Körberöppen, csicsereg,
Az apró halomról felkelek.
Egyre gyorsabban,
Egyre fürgébben zeng a dal,
A fütty lelkem körül ölelő kar.*

*Gyorsul a zene,
Elragad a tánc,
Szívemről, lelkemről leszakad a lánc.
Lassul a zene, elesem,
Halkul a dal, felejttem.*

*Nem marad más,
Csak a szalonka meg én.
Eltöprengünk a szabadság örömén.*

12-13 éves lehettem és csak úgy elkezdődött. Nem sok mindent tudtam az írásról, előtte volt naplóm és persze a család nagyon el volt ájulva a tehetségemtől- jóllehet kötelességből-, de ez volt az a pont, amikor belekezdtem egy igazi versciklusba. Nem tudtam mit csináljak és miért, de minden ment a maga útján. Tudni kell rólam, hogy nagyon tudatos ember vagyok és igyekszem mindent eltervezni és a kezemben tartani, de hiába minden terv és számítás, a valódi és igazán fontos dolgok csak úgy megtörténnek és persze egyáltalán nem akkor és úgy, ahogy én azt eltervezem, vagy ahogy akárki el tudná tervezni. Ezeket az eseteket életem csodáiként tartom számon, de nevezhetem őket mérföldköveknek is, hiszen így is, úgy is bekövetkeznének, de így talán még jobban tudok nekik örülni és csodálom értük a sorsot, hiszen mindezeknek a dolgoknak a realitások, vagy tervek alapján nem kellene megtörténniük, de legalábbis nagyon kevés rájuk az esély. Mégis megtörtént. Sose gondoltam, hogy valami iránt elhivatottságot fogok érezni, és hogy úgy mondjam, ezt nem olyan sokkal ezelőttig nem is éreztem. Szépen lassan rá kellett döbbernem, hogy azért nem találok a helyem a világban és a megfelelő szakot az egyetemen, mert már a lelkem mélyén tudom, ki vagyok és mivé kell válnom. Ez nem az én akaratom, hanem szinte már egy küldetés is, hogy „lángoszlop” legyek. Veszélyes és kiszámíthatatlan sors, nem olyan amit előre eltervezhetnék, vagy ami csakis az én munkámon múlik, de azt bizonyosan tudom, hogy mindent meg kell tennem, hogy célba érhessek. Akár sikerül, akár nem, az az egy már biztos, hogyha meg sem próbálom, esélyem sincs a teljesség megtalálására.

Mint magyar fakultációs diák, persze tudom, hogy nagyobb butaságot nem is írhattam volna, hiszen mi más az írók sorsa, mint a folyamatos útkeresés, elégedetlenség és sikertelenség vagy a magánéletben, vagy a hivatásban. Áltatnám magam, ha azt mondanám, hogy bárkit is érdekel egy

elégedett ember problémamentes élete. Sajnos, vagy sem, de mi emberek úgy vagyunk kitalálva, hogy csupán a nehézségek idején keresünk kapaszkodót, adott esetben a művészetben, vagy éppen más emberekben, ha pedig boldogok vagyunk, nincs szükségünk senkire és semmire, egyszerűen élvezzük ezt az állapotot. Igény tehát a folyamatos útkeresésre és a ritka felüdülésekre van legalábbis én így látom.

Ha a hitem és az előérzetem nem csal és egy nap írónak mondhatom magam, sejtem mi vár rám, de nem bánom. És persze ki tudja, lehet, hogy megváltozik a közízlés és persze még én magam is, hiszen 18 évesen korántsem mondhatom magam kész személyiségnek, de így legalább van még időm bőven, de legalábbis nem hajt a tatár.

Hogy milyen munkássággal rendelkezem, mi áll mögöttem, könnyű lesz összefoglalni, hiszen még nem olyan sok minden, de azért mégse annyira kevés. Mint minden jó író, vagy író-jelölt megfontoltam a két hagyományos útvonalat, ami a nagybetűs ÍRÓSÁG-hoz vezet és arra jutottam, hogy inkább az újságírást választom, különösen Nagymamám intése miatt, aki 50 éves tanári pályával a háta mögött tanácsolt el már gyermekként a tanári pályáról. Így hát internetes újságoknál való publikálásba kezdtem, még 2014-ben az Európai Ifjúsági Portálon, ahol úgy érzem egyre inkább sikerül megtalálnom a valóban hozzám illő témákat és kezd kialakulni az a stílus, amit a magaménak nevezhetek és nem modoros másolatnak, de ezt természetesen nem az én tisztem megítélni. Hogy őszinte legyek, külön örülök, hogy értő emberek elé és keze ügyébe kerül mindaz, ami írok, így több kritikát is kapok majd, mint a mondatszerkezeti javításokat, íme egy az Infohalmaz nevű portálon megjelent cikkem, ami persze egy kis betekintést nyújt a közelmúlt „nagy problémáiba”:

Hogyan vészeli át és mire számítsunk? –szalagavató

Kívülről nézve minden olyan szép, tökéletes és habos-babos, de ez a valóságban általában valahogy egészen másképp néz ki. A szalagavató bál minden diák életének meghatározó élménye, de mint jelenlegi elszenvédője, senkinek sem kívánom azt ezt megelőző heteket, vagy rosszabb esetben hónapokat. Akinek a családjában van, vagy volt mostanában érettségiző diák, az tudhatja, hogy ez nem csupán a kedves érintett, de az egész család és környezet türelmét és tűrőképességét is rendesen próbára teszi. Egy kisebb kabarének is elmenne az, ami egy lányos családban lezajlik és az egészben persze az a legborzasztóbb, hogy ez mind, mintha vérre menne. Mindenki tervez, licitál a másokra és persze igyekszik a saját maga elgondolását megvalósítani egy teljes közösségen, ami természetesen lehetetlen. Ez az örökös harc és elégedetlenség időszaka, ami nem túlzok, ha azt mondom, hogy barátságokat szakít szét és családokat nyomorít meg arra a néhány hónapra, amíg a készülődés folyik erre a jeles eseményre.

De, ha valaki nem tudna, mi minden is történik ilyenkor, minek kéne történnie és mi az, amit mindenki megpróbál elkerülni, akkor ideje figyelni, na én most egészen biztosan elmondhatom:

- 1. lányoknál a teendők: ruhabérlés a keringőhöz, megfelelő öltözet megválasztása a szalagtűzéshez, az osztály produkciójához, majd pedig az after partyhoz, majd pedig cipőkeresés, hajválasztás, sminkválasztás, időpontkérés a körmöshöz, szoli hetente, vagy gyakrabban a nagy napig, meg persze még ezer dolog attól függően, hogy az illető mennyire szeretne tündökölni ezen az estén*
- 2. fiúknál: sok felesleges próba, majd egy bál a szülőknek, ami után legalább elmehetnek bulizni, magyarán azért egyetlen jó dolog van az egészben*

3. *osztály szinten meg kell keresni a megfelelő szalagszínt és kitűzőt az eseményhez, dalt választani- feltéve, hogy ez szokás az iskolában, de megnyugtathatók mindenkit, ahol nem szokás ott nem veszettek semmit-, dűlőre jutni az évfolyam többi osztályával a közös produkciók zenéjét illetően, dönteni a buli helyszínéről, az odajutás módjáról, a zenékről, a meghívók formátumáról, és a többi, és a többi...*
4. *meg kell hívni minden rokont, mert aki itt nem jelenhet meg, egy életre neheztelni fog ránk*
5. *mindent időre el kell rendezni és persze egy rakás ember programját-általában sikertelenül-összeegyeztetni*
6. *mindezt persze ki is kell fizetni, ami sajnos elég nagy anyagi terhet jelent, főleg a lányos családok számára, de persze, ha ez nem lenne elég, úgyis ott van még a ballagás, mint nagy kiadás az egyetemi évek előtt*
7. *de, ami mindenek felett áll és a diákság legfontosabb dolga az egészszel kapcsolatban: meg kell tanulni másokkal együttműködni, időnként megalkudni, máskor meggyőzően érvelni, ami sokkal hasznosabb az életre nézve, mint maguk az érettségi vizsgák, azok szinte már könnyed kikapcsolódásnak tűnnek majd ezután az időszak után, ami persze egy rossz viccnek hangzik, de tényleg így van! A tesztek legalább kiszámíthatók az anyag pedig megtanulható, ez azonban az emberekről korántsem mondható el*
8. *a végkifejlet azonban szinte mindig ugyanaz, mindenki „elengedi” az egész feszültséget, ami ezzel jár és végül úgyis gyönyörű bálja lesz a résztvevőknek, amire így is úgyis jó szívvel fognak visszagondolni, de legalábbis örök életükre megjegyzik. Ez az, amire leginkább kéne koncentrálnia mindenkinek már a kezdetek kezdetén: rossz bál még nem volt, így az övök sem lehet az, bízni kell benne, hogy minden megoldódik és végül valami csodálatos módon összeáll, mert úgysem lehet másképp!*

Most pedig térjünk vissza az Európai Ifjúsági portálra, ahol azért hosszabb ideje és nagyobb erőbedobással dolgozom. Az előző cikk saját ötlet és tapasztalatok alapján született, támpontok nélkül, a következőt azonban egy előadás inspirálta, és ha jól tudom, ebben a pillanatban még éppen megjelenés előtt áll, úgyhogy „premier előtt” itt olvasható:

Te dolgozó nő vagy/és édesanya leszel?

Erre a sok fiatal nőt foglalkoztató problémára kereste a választ a B32-ben a Spin Off csapata 3 meghívott vendégével, akiről sokan példát vehetünk.

Az eseményt Novák Katalin államtitkár asszony nyitotta meg, aki személyes tapasztalatiról, munkája és családi élete összeegyeztetéséről mesélt, hiszen ő is 3 gyermek büszke édesanyja, emellett pedig ismertette a hazai lehetőségeket és hangsúlyozta, hogy a kormány nagy erővel dolgozik azon, hogy hazánk igazán család-barát országgá váljon, aminek hangsúlyos eleme a kismamák és gyermekeiket nevelő nők újra munkába állítása.

Az est házigazdája Király Nóra, a kerület alpolgármestere volt, aki 5 gyermekét neveli, míg a kerület fejlesztésén is fáradhatatlanul munkálkodik. Ebből is láthatjuk, hogy a gyermeknevelés és a munka korántsem zárja ki egymást, hogy a kettő gördülékenyen és lehetőleg nagy áldozatok nélkül működhessen „csupán” jó időbeosztásra és egy igazi társra van szükség. Így tehát fiatal nőként legfontosabb feladataink egyike, hogy megtaláljuk azt a férfit, akinek az oldalán egész életünket el tudjuk képzelni és tudjuk egymást segíteni és támogatni, mind az önmegvalósítás, mind a családi teendők területén. Emellett igyekezzünk időnk hatékony és pontos beosztására, ez az, amit jelen

helyzetünkben leendő családunkért tehetünk és persze azért, hogy a karrierünket ne kelljen feláldoznunk.

A beszélgetésben Sánta Nóra, egyetemista, az Effemine egyik vezetője, Fejérdy Zsófia, egyéni vállalkozó és Pekár Dóra, vállalkozó és a KAPTÁR alapító tagja vettek részt. Három különféle életet ismerhettünk meg a beszélgetés folyamán, de egy azonos volt, mindannyian büszkék arra, hogy nők, fontosnak tartják az önállóságot és az önmegvalósítást és ezért nap, mint nap dolgoznak. Nóri az egyetemen és önmaga fejlesztésével az Effemine tréningjein és beszélgetésein, Zsófia saját vállalkozásában, amit igyekszik napról-napra fejleszteni és lépést tartani a piaci igényekkel, Dóra pedig szintén egyéni ötletei megvalósításával és új lehetőségek kiaknázásával. Ugyan még egyikük sem vált édesanyává, de ők is azoknak a nőknek a táborát erősítik, akik olyan karriert szeretnének befutni, amire büszkék, ezt követően pedig teljesen felkészülten szeretnének gyerekeket vállalni, bár, ahogy az est házigazdája is fogalmazott, erre csak idővel érez rá az ember, nem lehet soha tökéletesen felkészült a feladatra.

Mindannyian hangsúlyozták, hogy a vállalkozói lét nagy önállóságot és szabadságot ad, emellett azonban rengeteg felelősséggel is jár, és olykor korántsem 8 órás munkaidővel, mégis úgy látják, hogy ez kellő rugalmasságot adhat a majdani családalapításhoz. Mindannyian elismerték, hogy nehéz helyzetben vannak azok, akik tapasztalat nélkül, vagy kevés tapasztalattal szeretnék visszatérni a munkaerőpiacra gyermekük születése után, így nagyon jó lehetőség lehet, ha az ember önálló utakon indul el, így teljesen akkor sem esik ki a munkából, ha otthon kell maradnia a picivel. Mindannyiunkat arra buzdítottak, hogy merjük megvalósítani álmainkat és ne ijedjünk meg a felelősségtől, hiszen a szabadság, amit cserébe kapunk, megfizethetetlen!

Annak pedig most szeretnék köszönetet nyilvánítani, aki ezeket végigolvasta, mivel nekem magamnak is rá kellett döbbernem, hogy nem életem alkotásai. Azonban ezek azok a fő referenciák, amelyeket valóban fel tudok mutatni. Végző soron viszont mégis az „asztalfióknak” és a családnak írt műveim azok, amelyekre büszke vagyok és jó szívvel közlök most itt.

Szüleim válása természetesen nagyon meghatározó szerepet játszott életemben és játszik ma is, hiszen ebből kifolyólag sok felelősség hárul rám és a háztartás „nagyjából” vezetése mellett igyekszem a Hugom anyja is lenni és persze valahogy a saját sorsomat is kormányozni. Azonban sokszor eszembe jut a válás és az, hogy mi minden lehetett volna és lenne másképp, ha mindez nem így alakul. Sokszor vágyom gondtalan és felelőtlen gyermek és kamaszkorra, de mostanra azért beláttam, hogy ez a hajó már majdnem teljesen elment, és lassan valóban megnyílnak előttem a lehetőségek, hogy ne mások döntéseinek áldozata legyek, hanem a sajátjaim büszke meghozója. Minden esetre a következő írásban még nagyon fáj minden és igyekeztem az iróniában vigaszt lelni és keserédes mosolyt csalni az emberek arcára. Remélem Önnek is sikerül majd!

Háztartási alapfelszerelés

Életemnek sok komikus eseménye kötődik az édesanyámnál töltött hétvégékhez. Szüleim 6 éves koromban váltak el, azóta édesapámmal élek, a hajdani családi fészekben, húgom 4 évvel fiatalabb nálam, ő szintén iskolakezdésének évében költözött haza, mivel előtte nagyszüleinknél lakott, egészségügyi állapota miatt. Lényeg a lényeg: hosszú évekig kétlaki-gyerek voltam.

Eleinte, mint gyermeket, nagyon igénybe vett a két szülőm két különböző élete, gondolkodása, filozófiája, mostanra mondhatom csak el magamról, hogy tudom kezelni a helyzetet. De, ha ez még önmagában nem lenne elég, volt, hogy a két állásponttal szembesegült a belső igazságérzetem is, ilyenkor eleinte küzdöttem az igazamért egy ideig, majd feladtam és valamelyik nézetnek alávettem magam, míg a másiknak ellenszegültem.

Mégis a legkellemetlenebb az a helyzet, amiben kényelmetlenül érzi magát az ember, de maga sem tudja miért, hisz, az egyetlen felnőtt, aki ítélkezhet a szituációról, az azt teljesen normálisnak tekinti.

Lássuk tehát a konkrétumot.

Anya sokáig lakott panelban, ahová, ha elmentünk, mindig eseménydúsan telt az idő, mindig volt mit csinálni. Egy alkalommal, karácsony tájékán felötlött szülőanyámban az ötlet, hogy mi volna, ha tengerimalacokkal lepne meg bennünket a szeretet ünnepén!? Az ötlet kifogástalan volt, még a megvalósítás sem hagyott kivetnivalót maga után. A gondok akkor következtek, mikor kiderült, hogy a két kis lény fizikai szükségletekkel is rendelkezik, időnként még több gond is van velük, mint a gyerekekkel. Lévén, hogy nem laktunk ott, hétvégéinket pedig semmi esetre sem akartuk malac-takarítással tölteni, ez a dicső feladat az ötletgazdára hárult.

Megfelelő állatgondozói ismeretek híján viszont, hogy, hogy nem, egy napon a kis kedvencek kimúlásának hírével köszöntött Anya, nem kis elkeseredésemre. Ez persze még a legjobb helyeken is előfordul, nem hányom szemére senkinek, hogy nem egy állatkerti-gondozó gyermekéül rendelt a sors. A baj csak az volt, hogy kreativitásnak sosem volt híján Anyám, ezt pedig, mint tudjuk: az emberi lustaság szüli. Nem kertelek tovább: tél volt, fagyott földdel, nagy hidegekkel, ő pedig ott állt egy döglött tengerimalaccal.

Ugyan túl nagy temetkezési és tartósítási ismeretekkel sem rendelkezett, de egy ideig kapóra jött számára a panel-lakás erkélye, ahol elvegetált szegény karácsonyi meglepetésünk hullája. De a tavasz beköszöntével, ahogy kezdtek rügyezni a fák, előbújni a madarak, nálunk a malac olvadása jelezte a szerelem évszakának közeledtét. Mit volt mit tenni, a hibernációt meg kellett hosszabbítani, a legkézenfekvőbb hely pedig a hűtőbe épített fagyasztó bármilyen tárgy tartósítására, legyen az egy zacskó fagyasztott zöldborsó, vagy akár egy szomorú sorsra jutott házi kedvenc.

Mindent egybevetve, mivel Édesanyánk nagyon szíven viselte légből kapott kívánságainkat, egy ékszerteknős is úszkált a maga kis alga-levesében a lakás egy másik pontján, az ő halacskaí pedig épp a tengerimalac mellett kaptak helyet a fagyasztóban. Egész pontosan nem tudnám megmondani mennyi ideig voltak 'szomszédok' az élővilág hozzánk kárhozott példányai, de abban egészen biztos vagyok, hogy rettegtem, ha meg kellett etetnem a teknőst. Egy idő után persze próbáltam magamban elaltatni a kellemetlen érzetet, hisz minden egyes alkalommal biztosított afelől nemző-anyám, hogy az csak egy tengerimalac, nincs abban semmi félnivaló.

Nyár lehetett, amikor közösen előszedtük a tengerimalacot a fagyasztóból és rituálisan eltemettük a Duna parton, egy fa alatt. Egyéb elhunyt állatainkhoz szívesen jártam, de ő szegénykém, valahogy visszatetszést keltett bennem, így 6-7 év távlatából nem tudnám megmondani, hol volt az a bizonyos fa és, ha megtudnám, sem szeretnék oda ellátogatni.

Egy biztos: mostanra tisztában vagyok vele, hogy ami akkor bennem megfogalmazódott talán mégsem igaz, de mindenesetre több év távlatából szórakoztató. Mára már szállóigévé is vált a családban: 'Minden rendes háztartásban van legalább egy fagyasztott házi kedvenc!'

Ha pedig önöknél ilyen jellegű hiányosságok mutatkoznak, kérem habozzanak a beszerzéssel, sok kellemetlen pillanattól kímélhetik meg gyermeküket!

Lehet, hogy félreértem a lényegét, de én mindig úgy gondoltam, hogy az ember csak arról tud igazán hitelesen írni, vagy nyilatkozni, amit átélt, vagy legalábbis megtapasztalt. Ez az élmény életemben-hogy is mondjam-, több, mint meghatározó volt. Sok alkalommal futottam neki, hagytam félbe és döbbsentem rá, hogy amit leírtam egy össze-visszaság, aztán egyszer eljött az a boldog nap, amikor találtam egy pályázatot és úgy döntöttem itt az idő, leültem, megírtam és sikerült! A novella megjelent a megpályázott antológiában, azóta sikerült személyesen is lezárnom az ügyet az érintettél, és mára már mondhatom, hogy ezzel a tapasztalattal is több vagyok.

Sorsfordító szerelmek

Tizennégy éves voltam, önbizalomhiánnyal, elvált szülőkkel és otthoni konfliktusokkal. Mindig jól tanultam, de alapvető jellemzőm volt a lustaság. Jött a felvételi. Ő a napközis tanárom volt. A gondjaiba vett, készítette a felvételire és közben kényeztette a töpörödött önbecsülésemet.

Kényszeresen hálás voltam. Túl sokat tett értem. Túl jól sikerült a felvételem. Azt sulykolta belém, hogy a barátom. Ellenszolgáltatást várt, azt, hogy csonka önbecsülését javítgassam.

Relatív jó biznisz volt. Harminckét éves volt. Mániákusan kondizott- arányos látszat nélkül. Adott magára- azaz, ezt hangoztatta. Hitt- azóta vetem meg az egyházat. Foglalkozott velem- persze korántsem önzetlenül.

Öt hónapig tartott. Hazudtam mindenkinek. De legfőképp önmagamnak. Azt hittem a szerelem kötelezettség és az adósság érzete vezérli. Háromszor próbáltam megszabadulni. Utoljára sikerült. Jött a Mikulás. Kiürültem. Álltam a reptéren. Nem akartam már semmit. Azt tudtam, hogy már minden mindegy. Szabad akartam lenni. Nem tudtam mi lesz utána. Nem bírtam tovább a lelkiismeret furdalást. Akartam sírni. nem volt miért. Elmúlt. De belülről még mindig pusztított. Fájt.

Májusban a Klinikákra készültem. Az osztálykirándulásra még elmehettem. Anorexia nervosa egyértelműen. A kivizsgálási hét előtt vallottam apának. Nagyon jobban akartam lenni. Úgy éreztem, még mindig csak bajt okozok. Szégyelltem magam. Tehetetlen voltam. Fel akartam tölteni valahogy az ürességet a lelkemben. Apa feloldozott. Nem erre számítottam. Ő mást ígért. Már megint átvert, még utólag is.

Én főztem itthon. Volt mit csinálnom. Volt mit manipulálnom. Volt mivel kínoznom magam. Volt miben kompenzálom. Semmi nem volt igazán jó. Csak voltam. Kerestem a kiutat. Fenntartható szintre hoztam a súlyomat. Még mindig számoltam. Csak meg akartam nyugtatni mindenkit magam körül. Nem akartam több feszültséget okozni.

Figyeltem, mások hogy csinálják. Próbáltam élni. Barátokat kerestem.

Mesterségesen indítottam el a gépezetet. Elmentem egy-két buliba. Táncoltam.

Ittam, de nem vesztettem el a fejem. Ez nem az én világom. Próbáltam bevállalós és könnyed lenni. Megformáltam az egyéniségemet.

Segített az állandó biztonság, amit Apa adott. Segített, hogy a Húgom- akármilyen is voltam- szeretett. Még azután is, hogy megtudta, mi történt abban az öt hónapban.

Segítettek a barátnők, minden nap minden percében. A nagyszülők, akiknek 44 kilósan is a kicsi unokája maradtam.

Szilveszter volt. Kistarcsán, a világ végén. Tetszeni akartam. Tetszettem is. Utána találkoztunk. Második alkalommal megcsókolt. Mint a mesékben, de legalábbis a Sors-könyvében. Hosszú idő volt. Rengeteg türelem és megértés kellett hozzá. Őszinte lehettem és azóta az is vagyok. Mindent tud és ezzel együtt- vagy ennek ellenére- szeret.

Nem gondoltam volna, hogy valaha újra érezni fogok, hogy megtanulok bízni és merek majd szeretni. Most augusztus van. Kicsivel több, mint fél év alatt megtanultam mindezt.

Írhatnék hálás memoárokat a szenvedésért, ami aztán sok mindenre megtanított. De azt mondom, rohadtul nem kérek belőle többet. Tudom, hogy hoz majd még az élet megoldandó helyzeteket. Kell majd még életem során szenvednem. De egyelőre igyekszem minél jobban sáfárkodni azzal, amim van és fenntartani azt a nyugalmat és boldogságot, amiben most élhetek. Tisztában vagyok minden perc súlyával, amiben ezt vártam, most nem adnám semmiért. és végül mégis: köszönöm a tapasztalatot. Valahol mégis hálás vagyok neked!

Ugyan a régebbi, azaz nagyon régi időkből való, ez mégsem vers, ahogy a legelső. Emiatt soroltam ezt ide, a novellák és összefüggő írások kategóriájába. Nyilván merítettem a mesék világából és változatlanul kerestem a boldogságot, mindkettő a mai napig változatlan. Nagyon nagyra és sokra tartom a mesék világát. Fel nőttek írnak, akik a gyerekeknek szeretnének valamit játékosan tanítani, vagy egy kis csodát vinni az életükbe. Ezek által tanulnak meg a gyerekek szeretni, elengedni és küzdeni céljaikért, tehát az alapvető magatartásformákat és érzelmeket. Emiatt tartom nagyon fontosnak a meseolvasást a gyerekeknek. Természetesen korábban említett tudatosságomat és jövőtervezésemet ebben a témában sem tudtam mellőzni, így nem csak a kelengyémet, de a leendő gyermekeim mesekönyveit is gyűjtöm, hiszen az első évek és a családi mesék világa pótolhatatlan, így azon vagyok, hogy ne legyen majd mit pótolni, legyen minden a lehető legjobb és legszebb!

Egyszerű boldogság

Egyszer volt, hol nem volt, még a faluszéli tölgyesek előtt lakott egy Jankó nevű fiú, aki biz' föltette magában, hogy elmegy szerencsét próbálni.

Tudnunk kell, hogy Jankó, aki hét falura híres zabgyerek volt, egy –nem öreg, mint ahogy az lenni szokott, hanem- fiatal favágó nevelt.

Favágó uram a faluszéli tölgyesben dolgozott, már lassan a tizedik esztendeje. A favágó nem volt szegény, hisz' volt a feje felett földél, megvolt a napi betevő falatja, s az egész falu szerette, és a kis Jankó, akit a tölgyesben talált, már vagy tizenötödik éve együtt éldegélt vele a faluszéli, kis düledező kunyhóban békességben, boldogságban, szeretetben és ami a legfontosabb, összetartásban.

Szóval, ahogy mondtam, ez a Jankó bizony eldöntötte, hogy nem éri be ennyivel, neki pénz kellett, szép feleség, és legalább a szolgabírói szék. Jankónak eszébe sem jutott, hogy az nem úgy megy ám, hogy az ember kigondol valamit, és már ott is terem előtte, csak érte kell nyúlnia.

Történt, hogy Jankó egy nap kint eszegette az ebédjét egy farönkön, az ő édes-mostoha- favágó apjával, és, hogy, hogy nem, látott egy fehér galambot, amiről rögvest egy valami jutott az eszébe: a maga boldogsága, a szép asszony, a kőből rakott városi ház és az ékes szolgabírói pálca.

A galamb leszállt egy farönkre, s szinte hívta magával. Jankó gondolt egyet... megvárta míg az apja elbóbiskolt, s az éppen akkor felszálló galamb nyomába eredt.

A galamb csak repül, repült, s úgy tűnt már sehol sem akar leszállni. Aztán mégiscsak leszállt, Jankó ugyan nem tudta, de pont hét falura a tölgyes-széli kis falutól. -Itt már senki sem ismerte őt.

Ekkor a galamb a mi Jankónk vállára szállt, s onnan a világ minden kincséért sem repült volna sehová sem. Jankó ezt egy órányi kitartó galamb-hessegetés után tudomásul vette, s elindult a galambbal a vállán. Ahogy beért a faluba rögvest összeszaladt körülötte az emberek, s kezdtek kérdezgetni, honnét jött, hová tart, kicsoda ő? Jankó mondta volna, hogy a tölgyes-széli kis faluból való, de a galamb a fülébe csípett. mondta volna, a hét falura híres nevét, de a galamb ismét beléje csípett, Jankó meg csak most jött rá, hogy azt meg igazán nem mondhatja hová tart, mert maga sem tudja. Hát csak ennyit mondott: jöttem, ahonnan jöttem, megyek, ahova megyek, vagyok aki vagyok. A bíró szép leánykájának megtetszett ez a különös fiú, hát pirulva előállt, hogy ők eltudnák szállásolni, ha kívánja. Jankó egy cseppet sem gondolkozott, ahogy meglátta a tűzről pattant menyecskét, rögvest monda, hogy kívánja, ha nem zavar! Ezt olyan illedelmesen sikerült mondania az amúgy is jól nevelt és okos Jankónak, hogy rögvest szimpatikus lett az egész falunak. Jankó ezen először meglepődött, majd ahogy észbe kapott, rögtön összeszedte magát, és mindenkinek csillagfényes jóéjszakát kívánt, hogy fokozza a hatást, majd megindult a még mindig piruló leányzó után.

A bíró gyönyörű, kőből rakott házában kapott vacsorát, s szép, frissen vetett ágyat. Már el is aludt volna, de észrevette a galambot, aki sértődött tekintettel ült a szoba ablakában. Csak most jutott eszébe a mi jól nevelt Jankónknak, hogy valami köszönetet kellene mondania, mert végül is neki köszönhetően jutott el ebbe a faluba, s ő akadályozta meg, hogy megmondja ki is ő és valójában honnan jött.

1

Mivel hirtelenjében nem jutott más az eszébe, hát kitérte az ablakot, s beeresztette a galambot. A galamb rögvest Jankó vállára szállt, s ott megnyugodott. A mi Jankónknak csak most jutott eszébe, hogy vacsora alatt nem gondolt a galambra, és egy szem morzsát sem tett el neki. Megvárta míg mindenki elaludt, akkor kilopakodott, hogy szerezzen valamit a madárnak. Mire visszaért, a galamb helyett egy gyönyörű mosolyú, kedves lányt talált a szobájában. aki, bár nem volt szép, de áradt belőle a kedvesség és a jóság. A lány magához intette, s mutatta: hajtsa az ölébe a fejét. Jankó szépen, lassan odament, s oda hajtotta a fejét a lány ölébe. Majd a lány álomba ringatta.

Jankó álmában, hogy, hogy nem látta a gyönyörű mosolyú lányt, egy szegényes házat, de ez az álom sem volt fenéig tejfel, mivel látott egy gyönyörű, kőből rakott házat, a kapujában egy szép, de hideg-mosolyú asszonyt, s látta, hogy efelett a ház felett soha nem süt a nap.

Mikor Jankó felébredt a kedves lányt nem látta sehol, viszont a galamb ott ült az ágya szélén hűségesen.

Jankó egészen megzavarodott ettől a különleges álomlátástól, hogy alig vette észre a bíró szemre való lányát, aki pedig igen észrevehetően igyekezett rá mosolyogni, de a kedves lány mosolyának ez a nyomába sem érhetett. Mivel a bíróval tegnap még úgy egyeztek meg, hogy nála fog szolgálni lovászfíúként, hát kiment az istállóba, s elvégezte a munkákat. ezért a munkáért egész tekintélyes összeget kapott fizetés képpen és a bíró még attól sem húzódozott, hogy az erre hajlandónak mutatkozó lányát hozzáadja Jankóhoz, de csak utána nézett, hogy ki is, mi is ez a Jankó!? jaj, de Jankó szerencséjének milyen jót tett volna ha , hagyja annyiban, de hát, nem hagyta. Bíró uram rá is jött, hogy kicsoda Jankó, s elűzte a házától. Jankó- mivel nem tehetett mást- elindult hazafelé, a galamb ott üt a vállán.

Jankó már három álló napja gyalogolt, de csak nem érezte, hogy közelebb került volna a tölgyes-széli kis faluhoz. Aznap este azt mondta a galambnak, bármit megadna érte, ha azt a kedves lányt, legalább még egyszer láthatná. S azzal eloltotta a tüzet, s álomba szenderült.

Azt álmodta, megint a kedves lány ölében nyugszik a feje, de egyszer csak a lány azt súgta neki, hogy ébredjen és csókolja meg, és nőül is veheti.

Hát Jankó egy percig sem gondolt a bíró szép leányára, rögvest elevenen pattant föl, a látta, hogy valóban ott ült a gyönyörű mosolyú parasztleány, s őt nézte várakozón. Jankónak eszébe is jutott mit kell tennie, s rögvest fölsegítette és megcsókolta a lányt. Viszont mikor elengedte ismét eltűnt a lány, s csak a galamb repdesett előtte.

Jankó csalódottan, szomorúan és csodálkozva indult haza. néhány napon belül haza is ért, s ismét visszazokott az egyszerű paraszti életre. A kevés pénzből, mit a bírónál keresett, épített egy egyszerű kis zsúpfedeles parasztházat, s ott megkezdte a saját életét. De egy menyecskére még csak rá sem nézett, az ő szíve a kedves mosolyú lányé volt.

Magában még midig elégedetlenkedett, hogy nem lehet szép, városi kőháza. Majd egy nap mosolyogva ébredt, s tudta, ez az ő boldogságának napja. Mindenkire mosolygott, s mikor hazafelé baktatott, mosolyogva nézett a házikójára, s boldogan gondolt arra, hogy ugyan nem városi kőház, de az ő két keze munkája. S mikor a kertkapuhoz ért, rájött, hogy ő itt is nagyon boldog.

2

Mikor belépett a konyhába, meglátta, hogy a gyönyörű mosolyú lány ott szorgoskodik a tűzhely körül, Jankó félve közelített, hozzá, mert félt, hogy megint galambbá változik. Óvatosan végigmérte a lányt, de az nem lett galambbá. Ahogy észrevette Jankót kicsit zavarba jött, majd megkérdezte mennyit kér a vacsorából. Erre Jankó már tudta, hogy nem fog eltűnni a lány, rögvest megölelte, megcsókolta, s ott, ahogy voltak, megkérte a kezét. a lány persze igent mondott, s angyali mosollyal az arcukon költötték el a vacsorájukat.

Egy évre rá a lány gyönyörűen mosolygó, erős és kedves ikreknek adott életet, s még öt mosolygós gyerekük született, akiknek az unokáik és ükunokáik ma is a világon a legszebben mosolyognak, többnyire egyszerű és különösebben nem is szép emberek, de angyali mosolyukkal biztatják az összes embert, hogy nincs kilátástalan helyzet és a legapróbb dolognak is lehet nagyon örülni.

Ő róluk már csak annyit mondhatok, hogy egyszer voltak, s mindörökké lesznek.

És, hogy végül egy kicsit visszatérjünk a jelenbe és ahhoz, amivel mostanában foglalkozom: természetesen én is írok blogot, ami jóllehet, mindenkinek menne és inkább olyan, mint egy napló, de ódivatúságom ellenére igyekszem lépést tartani a korról és megkönnyíteni a saját dolgom, hiszen így nem kell papírból bogarásznom az írásaimat, ha történetesen egy pályázaton szeretnék velük indulni, vagy bármilyen más célra szükségem lenne rájuk. Szóval praktikus, de emellett nyilvános is, ami nagyon fontos szempont számomra. Igyekszem kilépni családom zárt és szűk köréből és több emberhez eljuttatni mindazt, amit csinálok. Ez persze kiszolgáltat nekik és kockázatos, hiszen mindig is őszinte ember voltam, néha egy kicsit túl őszinte is, de hát a hazugság és a képmutatás nem kenyerem és soha nem is lesz.

Lássunk egy írást a kezdetek kezdetéről:

Az ember életében vannak nagy pillanatok, de talán éppen ezek azok, amelyek sokak életét tönkreteszik... hajlamosak vagyunk olyan dolgokra vágyani, amik nem lehetnek a mieink, vagy jobb esetben jó távol vannak tőlünk a jövőben. Ha ezeknek rendeljük alá hétköznapijainkat, elsiklunk a valódi lényeg felett, hisz: "Nem a cél a lényeg, hanem az út!"

Személy szerint sokszor estem abba a hibába, hogy kitűztem magam elé egy "magasztos-célt" és mindent annak rendeltem alá, amíg el nem értem egy perc pihenőt nem engedtem magamnak, ha pedig mégis, folyamatos lelkiismeret-furdalás gyötört, amiért nem erőlködtem elég állhatatosan. Ez valamelyest személyfüggő is, de abban biztos vagyok, hogy sokszor hallok ilyet: "csak addig bírjam ki és na majd akkor..." nem tagadom, van olyan eset, amikor az ember ki tudja élvezni az akkor-t, amikor eléri a célját, de jóval gyakrabban látni, hogy fáradtan és meggyötörten esünk a célba és már azt sem tudjuk értékelni, amiért valaha bármit megadtunk volna.

Egy aktuális példa, amit valószínűleg sokan átéltek már, ha nem mindenki: "Délután randim lesz, ó, csak lenne már délután!" Szép dolog a szerelem vagy egy találkozó régi barátokkal, családi összejövetel, party, vagy egy új kiskutya örökbefogadása, vagy kinél mi történik éppen délután, de nem szabad elfelejtenünk közben, hogy az "élj a mának"-elv nagyon kellemes és lélekemelő, gondolok itt a pillanat szépségének megtalálására és semmiesetre sem a hedonizmusra, de fő a tapasztalat, ha az embernek éppen ahhoz fűlik a foga, csak tessék. Annak a híve vagyok, hogy semmiképp ne haljak meg úgy, hogy ne próbáltam volna ki valamit, amit szerettem volna. Az ismeretlen gyakran jobban megnyomorítja az embert, mintha tudná, hogy mekkora is a valóságos veszélye egy-egy cselekedetnek. "Maradj a megszokott dolgoknál." ez esetben nem követendő példaként idézek, gondoljunk csak bele, az ember élete egészen a csecsemőkortól a tanulásról, az új dolgok kipróbálásáról szól, miért kéne, hogy ez idővel megváltozzon?! Ha maradnánk a megszokott dolgoknál, valószínűleg még mindegy egy barlangban festegetném a falat, hogy a hordám vadászainak összejöjjen az aznapi zsákmány megszerzése... ijesztő, de logikus. Az emberi fajta kíváncsisága fejleszti, ez segít nekünk előrejutni, (az esetek többségében) ha az egészséges tudásvágyunkat elkorcsosítjuk mi marad nekünk, akik a Teremtés koronáinak tartjuk magunkat?! Zsákmányszerzés, szaporodás és némi terület, amiért folyamatosan harcolnunk kell, persze van, aki számára elegendő ennyi perspektíva!

Sokat gondolkodtam, van-e annak értelme, amit most csinálok. Úgy gondolom a gazdaság alapja a termelés, az élet alapja pedig a gazdaság, azzal pedig, hogy egy laptopon pötyögöm le, hogy mi is jutott eszembe éppen akkor, amikor leültem elé, azzal finoman szólva semmit nem hozok létre. Ugyanakkor hiszek a sorsszerűségben és az elrendeltetésben, ha valamiért úgy érzem, gondolatokat

akarok ébreszteni és gondolataim vannak, amiket szeretnék megosztani, miért ne tegyem!? Egyszer minden értelmet nyer, még, ha kezdetben ez hihetetlenül is hangzik.

Zárásként pedig szinte a legújabb bejegyzésem, ami elég jól leírja jelenlegi helyzetemet és vívódásaimat. Természetesen itt is megjelenik a madár-motívum, hiszen másra sem vágyom, mint szabadságra, de bízom benne, hogy az érettséggel és a nagybetűs továbbtanulással együtt elérkezik majd a nagybetűs élet is számomra.

Nem vagyok se feminista se önálló erős karrierista nő. Egy lány vagyok, aki szeret és akit szeretnek. Tele vagyok vágygal és tervvel és mély érzésekkel és meg ezekben a "földi törekvéseben" is meg nem értett művésszé kell, hogy várják, aki vagy meghaladja a korát vagy akin túlhaladt a kora. Hiszek a családban és a házasságban, hiszek az otthon melegében és létezik a lelkem mélyén az az otthon amiért minden nap felkelek, amiért akkor is elmegyek dolgozni, ha 4órát aludtam és amiért inkább visszaakasztottam a szép kabátot. Nálam kishitűbb és remény vesztettebb ember pedig kevés van, így valóban kell, hogy létezzen ez a hely, ez a fogalom, ez az eszme.

Tele vagyok keserűséggel és fájdalommal, fáj az ami nem volt az enyém, de éppen ezért kutatom, hogy mi is az, ami igazán hiányzott, lassan kezdem felépíteni magamban azt a világot, amiben élni szerettem volna, ez kárpótol és utat mutat. Nem látok magam előtt nagyobb vagy nemesebb célt, mint feleséggé, édesanyává és asszonnyá válni. Jobban mondván részben az is vagyok, olyan ez mint egy madarat kalitkába zárni és megmagyarázni neki, hogy igazából ő arra született, hogy ebben a bádogdobozban énekeljen, hiszen sok ilyen másik madár is van, akkor ő miért próbálkozna repüléssel, ha a többieknek már bevált a kalitka!? És a modern madarak szépen sorban felcímkézve repülnek be a kalitka-komplexumokba, hogy ott aztán megcsinálják a szerencsájüket, mert ugye annak ez a módja. De azért elég sűrűn kémelegtetnek körbe a szomszédságban, hogy másnak hogy megy a nagy szerencse-csinálás, mert mintha nem stimmelnének a dolgok, de látszólag minden rendben. Reggel mindenki kirepül, este vissza, és így múlik el az élet.

A gyermekeimnek nem a kalitkába vezető utat akarom megmutatni, hanem kitárni előttük a világot és megtanítani nekik, hogy az mind az övék, azért van, hogy éljenek benne és vele. Távolokat szeretnék nyitni, amelyekben egyúttal kapaszkodót is adok, egy biztos helyet, ahol az ember akár gondolatban, akár fizikailag megpihenhet, ez pedig a család.

És hogy mi lesz velem és az önmegvalósításommal? Egyrészt azt hiszem ez épp elég cél és feladat egy életre, amit, ha sikerül beteljesítenem, boldog ember leszek, másrészt engem soha nem kellett féltetni, ha már madarakkal példálóztam, én tuti pingvin lennék, aki a jég hátán is megél, ilyen az én lelkem is. Sose volt könnyű, de valahogy mindig szakítottam időt arra, ami fontos volt számomra és azért úgy sejtem, hogy ennek egyszer meg lesz a gyümölcse is.

Nem sok mindenben, de ebben a kettőben bízom

„Kedves Nagyi” levélpályázat

Drága Nagymama,

Vigyázva tetted odébb a kristályvázát, és hajtottad félre a csipketerítőt az ebédlőasztalon, helyet szorítva a vonalas füzetemnek és színpompás tolltartómnak. Térdelve kellett ülnöm a széken, hogy felérjem az asztalt, és kényelmesen gyakorolhassam a kézírást. Mennyi mindent írtam nálad azon a széken ülve a hosszú évek alatt, házi feladatok végtelen sorát, anyák napi költeményeket, karácsonyi történeteket. A megszokott délután a Nagymamánál.

Levelet még sosem írtam Neked. Most mégis leülök a jól ismert székre, és nekiállok megfogalmazni azt, ami nekem a mindennapjaim része. A szemem sarkából látom, ahogy kényelmesen elhelyezkedsz a karosszékben, előveszed az újságot és rágyújtasz egy cigarettára.

Minden nap te jöttél értem az iskolába, és neked meséltem el elsőként az aznap átélt kalandokat, az örök háború részleteit a tanárokkal, a diadalmas feleléseket és az osztálytársakban megjelent szövetségeseiket.

Hosszú a lista, mi mindent kaptam tőled az évek során. A babák mára a padlásra felkerültek, a színezők kifakultak, a fodros ruhákat más kislány viseli már. De a történetek, amik minden napot tündérmesévé varázsoltak, a mai napig tisztán csengenek a fülemben.

A szigligeti tündérek, akik a jó magaviseletért jutalmul a papucsba csempészték reggelre apró nyalánkságokat, az erdőben lakó vasorrú bába, aki a rosszcsont gyerekek rémálma, vagy a boszorkány, aki a Nagymama helyett főzött a konyhában, amíg mi rajzfilmet néztünk a nappaliban.

Most más történeteket mesélsz. Már nem a képzelet varázslatos erdejébe hívsz, hanem a régi időkbe. A gyerekkorod emlékeibe viszel el, az internátus világába, majd az akkori kórházak kövein vezetsz végig, tovább a Hattyú utcai lakásba, ahol a négy gyönyörű gyermek apjuk oldalán vár már reánk. Kedvenc történeteimben ők a főszereplők. De nem mindegyik szól a családunkról. Hány előadást néztem már végig a forradalomról, mégis csak a te szavaid értethették meg velem igazán. Olvashatok könyveket a régi korról, a kommunizmus előtti társadalomról, de egyik sem érhet fel a tőled hallottakhoz!

Nagypapáról szavak nélkül mesélsz. Mély szerelem az, amire a házasságot építettétek, csak remélhetem, hogy egyszer megismerem azt az érzést. Az érzést, ami a legboldogabbá tesz, és ami a legnagyobb fájdalmat hagyja maga után. Nagypapa húsz éve hagyta itt ezt a világot, de ennyi év után is képtelen vagy ajkadra venni a nevét.

Annyi mindent kaptam tőled, de a legszebbet jóval születésem előtt adtad nekem. Pontosan 1958-ban világra hoztad a legönzетlenebb teremtet, az én Édesanyámat.

Nincs elég idő ezen a Földön, hogy akár a töredékét visszaadjam annak a szeretetnek, amit Tőled kaptam. De amíg minden nap láthatlak, igyekezni fogok, és hálát adok, hogy a tíz unokád közül az egyik én vagyok.

Szeretlek,

Eszterke

Édes Eszterkém,

Köszönöm. Köszönöm a leveledet, ami a könnyekig meghatott, köszönöm, hogy minden délután velem vagytok, köszönöm, hogy a magányt sosem kellett megismernem.

Egy nagymama az unokáinak él, és nekem ti adtok értelmet az életemnek. Minden napom veletek telik, végignéztem, ahogy valamennyien felcseperedtek.

Benned oly sokszor magamra ismerek! Hányszor ültél könnyes szemmel az ölemben, panaszolva a drága szüleiddel való összeszólalkozásokat. Mindig mondtam neked, hogy ne vitatkozz, Eszterke! Ilyenkor mosoly játszott ajkaimon, hiába intelem hagyta el számat. Magamban ugyanis Édesanyám szavai visszhangoztak. „Ne vitatkozz, Katóka!” Nem hiába ismételt az ő szavait, és ahogy ezer vita után megtanultam csendben maradni, pár év után a könnyes szemeket diadalmas mosoly váltotta fel a te arcodon is.

Érdekes dolog a természet rendje. Nyolc éven át vittelek minden nap az iskolába. Most én szállok be melléd az autóba, hogy vizsgálatra menjünk. Apró gyermekként a szoknyámba kapaszkodva igyekeztél lépést tartani. Most én karolok beléd a járdán lépkedve.

Oldalra pillantok. A kanapén ücsörögsz, magad alá húzott lábbal, és az újságot böngészed, miközben a nővéred a spájzban a frissen sütött püspökkenyérből szel egy szeletet. Egy mindennapi jelenet. Sosem kellett levelet írnod, mert sosem voltál távol.

Egyszer nekem is el kell majd mennem. De Neked levelet akkor sem kell írnod. Csak hunyd be a szemed, és szólj hozzám. Mert én mindig melletted leszek. Melletted leszek, vigyázok Rád és szeretlek.

Örökké szeretlek,

Nagymama

Én Bohócdoktorom

Mára ígérte, hogy eljön. Vajon most is hoz magával lufikat? Anyut is megkérdeztem, de csak tanácstalanul megvonta a vállát. Azt mondja, sosem lehet előre tudni, mivel rukkol elő az én látogatóm. Ha hoz lufit, én most lilát szeretnék. Múltkor Réka lilát kapott, én rózsaszínt. Persze akkor még a rózsaszín volt a kedvenc színem, de múlt héten lettem nyolc éves, és a rózsaszín csak a kislányoknak való. A nagylányok a lilát szeretik. Ezt Réka mondta, ő meg már mindjárt kilenc éves.

Mikor jön már? Izgatottan feljebb ülök az ágyban, és Anyu csinosan elrendezi mögöttem a párnákat, kezével igazgatja rakoncátlan fűrtjeimet. Meghallom a lépteit. Könnyű felismerni, valóságos óriás cipője van, hangosan koppan a nővérek halk papucsai között. Lassan nyílik az ajtó, és egy piros orr kukucskál be rajta. Mi máris hangos nevetésben törünk ki. Szeretem hallani, ahogy Anyu nevet. Ilyenkor nem néz rám aggódva, nem ráncolja a homlokát és csak a nevetéstől könnyezik. A piros orr beljebb furakszik, és egy ugrással az ágyam végében terem. De amilyen bolond, abban az óriás cipőjében nyomban orra is bukik! Anyu kacagva nyújt neki segítő kezét, amit az én látogatóm énekszóval hálál meg. Egész délelőtt játszunk, viccelődünk, zenélünk, és vég nélkül nevetünk. Vidám gyerek zsvivaj tölti be a hosszú, csendes folyosókat. A fehér csempék színessé válnak a látogatók élénk, szivárványszínű ruháiktól, hiába viselnek fehér köpenyt felette. Megkapom a nagylányoknak járó lila lufit, amiből zsiráfot varázsol nekem. Lassan a hangos kacagás ásításba csap át, és elérkezik a búcsú ideje. A nyakába ugrom, és mosolyogva magához szorít. Anyutól is elköszön, és becsukja maga mögött a kórterem ajtaját.

Sietve magamra húzom a köntösöm és az ablakhoz rohanok. Lábujjhegyen állva figyelem, hol lehet. Vidám léptekkel kilép a kórház öreg kapuján, és szép csillag szemével az ablakokat figyeli. Amikor észrevesz, integetni kezd, és csillogó szappanbuborékokat fúj felém. Én két kézzel pusztit dobok felé, és boldogan mászom vissza az ágyba. Mert hamarosan újra eljön, és csupa vidámság lesz a kórház.

Az én gyógyítóm. Az én barátom. Az én Bohócdoktorom.

A karakter

Egyik oldalán éget, ha hozzáérsz, fojtogat a füstje és még ki is rekeszt a társaságból. A másik oldalán a perzselés melegíti ujjaidat, egy slukk után eláraszt a megnyugtató füst és a hovatarozás. Szünetekben a társaság meghatározója, megannyi bizalmas beszélgetés tanúja, fiatalok legnagyobb csábítója. A cigaretta.

- Van egy gyújtód?- fordult hozzám Ati, szájából kilógó cigarettával. Életemben először szólt hozzám. Én persze már hetek óta tudtam ki ő, minden lány róla beszélt az első pár nap után. Egy ilyen csinos arccal nálunk senki sem marad az ismeretlenség homályában. A mi karunkon nem sok fiú fordul meg, aki után meg a lányok is fordulnak, na, az meg pláne ritka!

Zavartan kotorászni kezdtem a zsebemben, pedig pontosan tudtam, hogy egy összegyűrt szórólapon kívül mást nem találok. Egy idő után kénytelen voltam bevallani azt a szégyenletes igazságot, hogy nem szolgálhatok gyújtóval. Hogy is lehetne nálam? Életemben kétszer dohányoztam! Ezt persze Atinak sose vallottam volna be. Egy alig pár lépésre álló fiú lazán odadobta neki az öngyújtóját. Ati a tűz fölé hajolt, azok a gyönyörű sötétbarna fűtjei belelógtek a még sötétebb szeméibe. Akkor vettem észre, hogy tátott szájjal bámulom. Sajnos ez az ő figyelmét sem kerülte el.

- Oh, ne haragudj, te is gyújtasz? – pillantott rám lustán mosolyogva.

- Nincs cigim - motyogtam zavartan a földre pislogva. Persze ilyenkor sehol az a híres nagy szám, esetenül álltam mellette, mint egy rakás szerencsétlenség.

- Megkínálhatlak? - nyújtotta felém a dobozt. Óvatosan kihúztam egy szálat. Csak el ne bénázzam! Megjátszott magabiztossággal vettem a fogam közé a cigarettát, és felé hajoltam, ahogy meggyújtotta nekem. Mélyet szívtam belőle, és lazán kifújtam a füstöt. Pocsék íze volt, legszívesebben elhajítottam volna. Ugyanakkor hirtelen felfedezett magabiztosság kezdett szétáradni bennem, először a tüzes szálat tartó ujjaimtól egészen az ajkaimig, amik mosolyra húzódtak.

Már nem esett nehezemre könnyedén beszélgetni és akár még kacérkodni is Atival. Már a cigaretta összeköt minket, megtöri a feszültséget, minden, ami eddig szörnyen ünnepélyesnek hatott egyszerre természetes és magától értetődő lett.

Ettől fogva közjük tartoztam. A zsebemben a szórólapot felváltotta a gyújtó. Egy cigis karakter lettem.

Az egyetemen minden barátom immár a dohányosok közül került ki. Mennyi bizalmaskodás folyt egy-egy röpke cigi szünet alkalmával! Hány fiúval ismerkedtem össze az esti bulikban, mikor kiugrottunk egy kis füstös friss levegőre! Hozzám tartozott, a stílusommá vált. Passzolt a kezemhez, tetszett, ahogy parázsluk az ujjaim közt, miközben gesztikulálunk.

Egy évet töltöttem egyetem után külföldön. Hosszú évek után elszakadtam a dohányzástól, magányos lett a reggeli kávé és a hosszú napokat nem szakította meg a tíz perces cigi szünet. Egy évig távol voltam a napi rutintól, barátaimtól, a megszokott buliktól. Ebben az évben szűk pénztárcám miatt le kellett mondanom a bűnös élvezetemről. Mire hazajöttem, teljesen tiszta voltam. És piszkosul jó érzés volt füstmentes életet élni. Külföldön.

Hazajövetel előtt azonban elfogott a pánik. Mi lesz otthon? Hisz ott semmi sem változott! Minden barátom dohányzik! Mindenki kint a füstfelhőben ismerkedik az éjszakában. Furcsa lesz nagyon. Hisz engem már így ismernek. Egy cigis karakter.

Első estém újra itthon. Már a bulira készülődöm. Gondosan összerakom a kis fekete táskámat. Pénz, smink, parfüm, kulcs, iratok. A cipzárját sose tudtam behúzni teljesen, most mégis gond nélkül végigszalad. Valamit kifejejtettem volna? Hát persze. A cigarettás doboz és az öngyújtó hiánya. Hozzám tartoznak. Tartoztak. Egy cigis karakter.

A kocsival már a harmadik dohánybolt előtt hajtok el. A negyedik előtt annyira lelassítok, hogy a nyitva tartást gond nélkül elolvasom. Mi lenne, ha mégis megállnék? Mindenki cigizni fog.

Nem!

Egy évig tartott mire sikerült letennem! Megküzdöttem, nem adhatom fel itthon! Vagy mégis? Hisz egy doboz cigi nem a világ vége... Dudaszó riaszt fel belső vitámból. Gyorsan a gázra lépek, egész szép kis sort sikerült magam mögé kanyarítanom.

Leparkolok, és bizonytalan léptekkel indulok a hely felé. Már messziről felismerem őket az ajtó előtt. A cigis karakterek füstbe burkolózva állnak kis csoportokban. Érzem, ahogy egyre biztosabbá válik a járásom feléjük haladva.

Már csak pár lépés és odaérek. Az utolsó lépést már teljes magabiztossággal teszem meg, belépek a körbe.

Én.

A karakter.

Hátha benyitnak

Tudja, hogy hibázott. Nincs nap, hogy ne bánna meg, amikor bezárta előtte az ajtót. Hisz még szinte gyerek volt, aki rossz döntéseket hozott. Azóta a gyerekből felnőtt lett, már házas ember, és két kislánya van. Mindezekről a rokonoktól hallott. A fia megszakított vele minden kapcsolatot. Két éve elküldte neki a levelet, amit már jóval régebb óta őrzött a fiókjában. Nincs elég szó a földön, hogy kifejezhesse, mennyire sajnálja. Megírta az otthon címét, ahová beköltözött, és a reményt, hogy még egyszer láthassa az egyetlen fiát és gyermekeit. Mást már nem tehet, mint hogy vár.

A kristályvázába minden reggel friss virág kerül, a csipketerítős asztalról felemelve gyengéden törli le a képkeretet. A keretből egy fiatal férfi mosolyog vissza rá, két aprósággal az ölében. A mindent jelentő kép, a családja. Rutinos mozdulat, ami közben könnyek homályosítják tekintetét.

A hálóinget az ápoló segítségével az ünnepekre szánt bordó kosztümjére cseréli. Hiába próbálják valami kényelmesebbre rávenni, két éve nem hajlandó másba bújni. Sosem lehet tudni, mondogatja. A további előkészületben visszautasít minden segítséget.

Óvatos mozdulatokkal nyitja ki a kis szekrényt, ahol a rágsálnivalókat tartja. Remegő kézzel önti bele a sós peracet a tálba, a fia kedvencét, és az asztal közepére helyezi. Ezüst tálcára rak három poharat, és mellé helyezi a bögréjét, amiből minden reggel a kávéját issza. A kislányoknak kikészített színezőt megigazítja, és kiegészíti egy-egy nyalókával, amit tegnap vettek neki az ápolók.

Visszaereszkedik a kerek székbe, és letámasztja a botot a sarokba. Az üdítőket a hűtőben hagyja, hiszen az frissen a legjobb. A széket az öreg ajtó felé fordítja, és kezében egy ronggyá olvasott levelet szorongat. A levélen sietős betűkkel egyetlen szó áll. „Talán”.

Mély sóhajtással kezd bele az örök reménykedő várakozásba, készen egy új esélyre. Sosem lehet tudni, mikor lép be a fia, mikor szoríthatja magához az unokáit.

Ma hátha benyitnak.

Moszkva tér

Késésben vagyok. Pedig időben elindultam. Lassan bekanyarodunk a feldúlt Moszkva tér széléhez. Remek. Az ideiglenes megálló a tér másik felén van, mint a metróbejárat. Mielőtt leállna a motor, már elő is rántgatom a másfeles ülés alól a virágmintás hátizsákom, menetre készen. Megérkezünk. A fullasztó hőségben állok az ülésnek szorulva. Várom, hogy mindenki leszálljon. Az emberek kígyózó sorokban igyekeznek kifelé az ajtókon, kacsázva az ülések között. Egyesek, mint jómagam, az ülések fogságában ragadnak. Senkinek nem jut eszébe, hogy elengedjen. Mintha a jármű része lennék, nem közülük való, akinek szintén a busz elhagyása a cél. nem szeretek tolakodni. bosszantanak a figyelmetlen emberek, a lökdösődés, egymásra taposás. Lassan én is sorra kerülök, megkönnyebbülve szívom be a jellegzetes, poros meleg levegőt, a Moszkva tér sajátos rohanó illatát.

Amint kiszabadulok a 22-es fogságából, egy új kihívás elé érkezem. Keresztül jutni a téren, óvakodva attól a megannyi zavaró tényezőtől, az ide-oda hömpölygő tömegtől. Igyekszem kikerülni az embereket, mereven a járdát nézem. koncentrálok, nehogy elhasaljak egy kiálló rúdban, vagy nehogy nekimenjek egy arra kószáló munkásnak. Monoton haladok előre, csak a metróbejárat lebeg a szemem előtt, mint a megváltás kapuja. Egy rongy akad az utamba, idegesen átlépek felette. Oldalról elsodornak. Egy vörös ruhát látok elsuhanni a sokaság szűrkeségében. Meg sem lepődöm. Mint már említettem, a rohanó világban nem figyelnek egymásra az emberek.

Tovább haladok a céloom felé. mintha a nevemet hallanám. Fel sem kapom a fejem, folytatom kitartó masszázsumat. ismét megszólítanak, ezúttal valaki hozzám is ér. felnézek. egy szívből mosolygó arc néz vissza rám, egy rég nem látott ismerős. A jövés-menésben csak egy sietős sziára van időnk. Sikerült kizökkentenie a monoton gyaloglásból. Már félúton járok. a találkozás emlékeként még egy darabig mosoly játszik az arcomon. érzem, hogy lassan arcom újra kifejezéstelen, tekintetem mereven a járdára szegezem.

Már érzem a hűvösebb levegőt, bár a szememet még nem emelem fel. Csak túl akarok jutni ezen a pánikba ejtő durva forgatagon, bejutni a metró menedékébe. Szinte beleolvadtam a rohanó embertömegbe. Előhalászom a nadrágom zsebéből a bérletem. Amint meglátom az mogorva ellenőr magas alakját, reflexszerűen emelem a bérletem, elmotyogva egy jó napot kívánokot. Ráállva a mozgólépcsőre, ismét meglátom a vörös ruhát, ami pár perccel ezelőtt elsodort. Magamban bosszankodni kezdek, hiszen most már kikerülve a rohanásból ráérek, úgyis csak álldogálnom kell. Nem értem, hogy lehet valaki ilyen figyelmetlen, hogy elsodorja a másikat. Vajon hova rohan, ami egy percet sem várhatott? Amitől az ő útja fontosabb lett az enyémnél?

Leérek a peronra. A vörös ruha tulajdonosa zihálva áll tőlem nem messze. Most közelebről meg tudom figyelni. Csinos, középkorú nő, zavaros tekintet. Egy kendőt szorongat, közben az embereket fürkészi. Egy idős hölgyön akad meg a szeme, határozott léptekkel indul felé. Nem hallom, mit mond, de beszéd közben átnyújtja a kendőt. Az idős hölgy arcán hálás mosoly tükröződik, köszönetekkel halmozza el a nőt, akit én magamban elátkoztam figyelmetlensége miatt. A felismerés szégyenében elfordulok. Én átléptem a kendő felett.

Az érem két oldala

Pedig nem is pasizni indultunk! Jó, persze kiöltöztem, hát mégis csak buli van, de tényleg nem állt szándékomban ismerkedni, most magamra akarok koncentrálni pár hónapig. De hát az ilyet nem tervezheti előre az ember! Olyan volt, mint a filmekben. A lányokkal táncoltunk, épp hátravettem a hajam, amikor megláttam, hogy néz. A terem másik végében állt és megbabonázottan figyelt engem. Zavartan elmosolyodtam. Látszott, hogy született vadász, rám kacsintott és elindult felém. Nagyon jól nézett ki, tipikusan az a fiú, akit mindegyik lány amúgy már kinézett magának. Zsófinak is tetszett, láttam rajta, teljesen nyilvánvalóan kezdett vele flörtölni, mikor odajött HOZZÁM. Persze akkor tagadta az egészet. Tipikus Zsófi, nem bírja elviselni, ha valakinek nem ő kell. De a fiú csak rám figyelt, és csak hozzám beszélt. Órákon át táncoltunk és beszélgettünk, és rögtön egy hullámhosszon voltunk! És tényleg figyelt arra, amit mondok, állandóan kérdezgetett, és elsőre megjegyezte, hogy a vodka a kedvencem sok jéggel, és három körre is meghívott! Pedig azért ez nem egy olcsó hely! És olyan romantikus volt, amikor feladta rám a kabátot, és éreztem, ahogy beleszippann a hajamba, még jó, hogy indulás előtt a mosdóban fújtam rá egy kis parfümöt.

Hazáig kísért, és a legcsodásabb búcsúcsókunk volt! Nem nyomulós, de kellően határozott, aztán szorosan magához ölelt és szinte olvadozva nézett rám! Mosolyogva mondta, h másnap ír! Becsuktam magam mögött az ajtót és táncra perdültem! Kész álom! Julia Robertsnek érzem magam.

Ledobtam a cuccom, bevágódtam az ágyba és kezdődhet a nyomozás! Kiss András. Na, ebből több ezer van köszönöm szépen, de ugye én azért ennek ellenére is hamar megtaláltam, mert tudom, hogy a BME-re jár (imádom a mérnököket), vízilabdázik (nem sokat titkolt a fekete póló a sportoló testből) hárman vannak testvérek (és ugye fontos a nagycsalád), a Fazekasba járt (olyan okos...). Huh, szerencsére facebookon az összes képét látom! Te jó ég még helyesebb, mint amire emlékeztem! És oh, ezen a képen kutyákkal játszik! Te jó ég, utálom ezt a kocsmát ahol tavaly a születésnapja volt! Hát idén nem ott ünnepeljük az biztos! Értesítés. BEJELÖLT! Máris! Akkor tényleg nem csak bebeszélem magamnak, ő is érezte! Persze még nem jelölöm vissza. Hadd izguljon kicsit! Másfél óra múlva már a 2008-as osztály fotóknál vagyok a Fazekas honlapján. Akkor mára ennyi elég.

Óvatosan kibontom a hajam és megfésülöm. Andris meg is jegyezte, milyen szép hosszú. Olyan édes... A búcsúcsók emlékével az ajkamon merülök boldog álomba...

Én még vártam. Nem szeretek azonnal dönteni, előbb felmérem a terepet. A Daniék már két lányt is meghívtak egy-egy italra. Jó sok lány volt ott aznap este, mind csinosak a falatnyi ruháikban. Tőlem balra három lány táncolt, az egyik elkapta a pillantásomat és rám mosolygott. Tetszett a hosszú szőke haja és a kacér mosolya. Rákacsintottam és hívogatóan magához intett. Meghívtam pár italra, táncoltunk, csók a kapuban és rongyoltam haza, mert már baromira fáj a lábam az új cipőmben. Még a taxiból írtam Daninak, hogy lett-e neki valami, mert a csaj csacsogása miatt nem is láttam, amikor leléptek. Csak kacsintós fej volt a válasza. Szemét mázlista.

Még lefekvés előtt facen megnéztem, kire is szórtam ennyi pénzt ma este. Bejelölöm, ha már úgyis itt vagyok, végül is jó csaj, de fárasztó típusnak tűnik. Egész este csak beszélt és beszélt, végén már a saját kérdéseire válaszolt... Remélem, ő az a Gyimes Anna, és nem valami random csajt jelöltem be. Na mindegy, fene fogja ezért megnézni az összes képét, csak hogy biztos ő-e! Holnap mi is az ebéd? Talán rakott krumpli...

Hiányzol

Felesleges rápillantanom a szerző nevére. Ismerem. Persze, hogy ismerem. A te szavaid, a te mondataid. Három éve nem hallottam a hangodat, mégis tisztán cseng bennem minden szó. Mohón futok végig az első pár bekezdésen, mintha te szólnál. Végre hozzám szólnál. De meg kell állnom, nem bírom tovább olvasni. Könnyek homályosítják el a szavakat.

Hiányzol.

Megtiltottam magamnak, hogy rád gondoljak. Nem érdekled meg. És én sem.

Most mégis megengedek magamnak pár pillanat gyönyörűséges szenvedést. Lehunyom a szemem, mert már csak így vagy velem.

Velem vagy. Újra ketten vagyunk a Mechwart téren. Édes csacsogás tölti be a levegőt. Hirtelen elhallgatsz és lesütöd a szemed. Mosolyogva pillantasz fel rám. Érzem, ahogy az én szájam is mosolyra húzódik. Akkor mondtad nekem először, hogy én vagyok a legjobb barátod.

Kinyitom a szemem. Még nem engedtelek el. Pedig hazudtál, szégyenbe hoztál, megbántottál, fájdalmat okoztál, otthagytál. Én mégis hiszek benned.

Mély lélegzetet veszek, és végigolvasom a novellád. A fájdalom nedves nyomot hagy az arcomon, de tőled vigaszt már nem kaphatok.

Mert mi már döntöttünk a sorsunkról. Aznap este döntöttünk.

Roszul.

Buszút

Már hazafelé igyekszem. Hétfő délután van, a hét legrosszabb napja, hangulatom kitűnően tükrözi az általános vélekedést erről a napról. Pocsék.

De megnyugtat a tudat, hogy már csak húsz perc és az otthon melegében lehetek. Csak a buszút választ el ettől. A megállóba érve határozottan lépek a járda szélére a számos szatyorral megpakolt néni közé. Mind ugyanazért könnyörgünk magunkban.

Imáink meghallgatásra találtak, a lustán kanyarodó busz ajtaja épp az orrunk előtt tárul ki. Hát van még jó is ebben a napban! Hirtelen jött jókedvemben illedelmesen, már majdnem őszinte mosollyal engedem magam elé a szatyros hadosztályt. Szorosan a nyomukban én is az üres helyekre vadászom. Miután az utolsó szatyor is elfoglalta helyét egy-egy ücsörgő néni ölében, én is megkönnyebbülve zuttyanok le egy kisiskolás mellé. Bedugom a fülembe a zenét, lehunyom a szemem. Érzem, ahogy visszakanyarodunk az útra, és én kész vagyok húsz percre zötykölődős álomba zuhanni.

De akkor megcsap az illata.

Nem! Az nem lehet!

Pedig én is tudom, hogy ezt nem lehet összetéveszteni semmivel. Érzem, ahogy összefut a nyál a számban, felpattan a szemem, keserű gondolatok cikáznak a fejemben. Ki okozza mindezt? Ki kínozza minket?

Többen izegnek-mozognak már körülöttem. Ők is érzik. Hát hogyan éreznék? Mind a bűnöst keressük a szemünkkel. Elkapom a sofőr pillantását, ahogy tüzes szemmel keresi ő is a tettest. Én találok meg előbb. Középen ül, hol máshol, nehogy bárki kimaradjon a már sokszor átélt, de mindig ugyan olyan keserűen édes érzésből. Érti a gyűlölettel teli pillantásokat.

Zavartan mocorogni kezd, miközben a világosbarna papírzacskót magához szorítja.

A zacskót, amit az arany M díszít.

Vizsga

Már előző este nagy gonddal megírtam kis lapokra azt a megannyi információt, amit két hét alatt kellett volna a fejembe kényszerítenem. Olyan apró betűkkel, hogy alig bírom elolvasni. De nem mertem kockáztatni egy nagyobb lapot. Ez a pár kis cetli könnyedén el tud rejtőzni a fekete csizmám hosszú szárában, anélkül, hogy életveszélyes feltűnést okozna.

Felveszem a klasszikus fehér ing-fekete nadrág kombót, és belepillantok a tükörbe. Elég szájalmasan festek ahhoz, hogy elkerüljem a felügyelő figyelmét. Jelen állapotomban én sem legeltetném magamon a szemeimet... De hát ez volna a cél, nem?

Negyed órával a vizsga előtt érkezem. Már izzad a tenyerem és remegve csúsztatom a csizma szárába a cetlijeimet a mosdóban. Idegesen helyet foglalok a teremben, és türelmetlenül dobolni kezdek a tollammal.

Csak nyugalom. Mindenki puskázni fog. Rita már volt ezen a vizsgán, és mondta, hogy nagyon lazák a felügyelők. Ő ráadásul a füzetét vette elő, és simán kiírt belőle mindent. Mély lélegzetet veszek, miközben a tanár elkezd kiosztani a vizsgákat. Mikor mindjárt mellém ér, észreveszem, hogy az egyik cetli kilóg a csizmámból. Jesszus! Ha most lehajolok, az mindent elárul! Köhintve leverem a tollam az asztalról és miközben lehajolok érte zavartan betömködöm a cetlit a helyére. Pont mikor felemelkedem, ér mellém a tanár. Nem merek a szemébe nézni, érzem, a pillantásom elárulna. Várom tíz percet a kezdés után, gondosan elolvasom a kérdéseket, gyönyörűen felírom a nevem a lapra. Minden valamire való rutinos puskázó tudja, hogy nem szabad mar az elején zizegni-mozogni. Ki kell várni a mély koncentráció és nyugalom kezdetét. Amikor már kellően kipingáltam a nevemet, óvatosan, megfontolt mozdulattal keresztbe teszem a lábam, hogy könnyen elérhető legyen a csizmám. Mereven a lapomat bámulom. Ha összetalálkozik a tekinteted a felügyelő vadászó pillantásával, ennyi volt. Aki tudja a válaszokat, nem bámészkodik, nem szemez a tanárral. És aki tanácstalan, de nincs elrejtett tudástára, a többieket sasolja, hátha felfedezi magában azt az eddig mélyen rejtett tehetséget, hogy több méter távolságból el tudja olvasni mások kézírását. Egy csaló a felügyelőt figyeli. Mikor néz az ő részlegükre, mikor sétál az ablakhoz, vagy foglal helyet újsággal a kezében. Oldalra pillantok. A mellettem ülő lány már fél oldalt tele írt! Tényleg itt az ideje, hogy előkapjak némi segítséget.

Lassan leejtem a kezem az ölembe, és óvatosan kihúzó az első cetlit. Hirtelen minden mozdulatom, minden, amit csinálok, zavaróan hangos lesz. Ahogy veszem a levegőt, a csend, ami jelzi, hogy én nem karcolom sebesen a papírt a tollammal, és a zizegés, amit ez a pár apró papír okoz. Egy határozott mozdulattal a markomba rejtem a cetlit, és mintha mi sem történt volna, a vizsgalap alá csúsztatom.

Fellélegzek. Még mindig nem merek felnézi, és megkockáztatni egy gyors körbepillantást, hogy felmérjem a felügyelő helyzetét. Ha gyanút fog, minden elveszett. Bíznom kell az ösztöneimben, hogy a közelben van-e. Nem érzékelek magam körül járkálást, így lassan előhúzó a válaszokat rejtő lapocskát, és körmölni kezdek. Néhányszor nyugalmat mímelve, a puskalapot elrejtve megpróbálok saját kútfőből összehozni valamit. Hát nem sok sikerrel.

Amikor tudom, hogy a tökéletes válaszok a csizmámban lapulnak, az agyam megtagad mindenfajta gondolati küzdelmet. Csupán a másolásra hajlandó. Vért izzadva veszem elő a csizmámból az újabb lapot. Sejtelmem sincs, hogy merre járkal a tanár, figyel-e vagy sem.

Lehet, hogy már észrevett? És csak a végén fog szembesíteni a csalás felismerésével? Már csak öt perc van hátra! Ennyi idő alatt már nincs értelme a lebukást kockáztatnom, a székemen hátradőlve várom a végső pillanatot. Először pillantok fel a szinte tökéletesen kitöltött vizsgalapomról, felkészülve a legrosszabbra, a tanár megvető és egyben kárörvendő pillantására.

De hol a tanár? Ha az elején körbe merek nézni, több kisebb szívrohamot megspórolhattam volna magamnak. A felügyelő békésen hortyogott az asztalra feltett lábbal, és csak a diákok kuncogása ébresztette fel a vizsga vége után egy perccel.

KARKÓ ÁDÁM

Tudatalatti

Eljátszottam a gondolattal, amikor
belenéztem

azokba a nagy szemekbe,

hogyan vajon most valamibe beleléptem

vagy csak keresztbe

forgattam meg megint egy szabadon vett
játékot,

amiben se én, se más nem vethetett árnyékot

a másokra, pedig csak furán akartam
kidolgozni

a másokról vett véleményt, aztán kérdeztem
hogyan mi oldoz ki

abból, ha megint gondolkodom egy
semmibe

vesző ügye ismerhető költeményen -

Aztán ráfogtam, hogy senkibe

nem tett ekkora hatalmat az Úr,

hogyan egy kört keményen

le ne gurítson az ember, aztán ha túl

az orrával a nyakad köré valamit,

csak engedd magadnak és ha valakit

küldött neked Ő odafönről, akkor csak
ölelgesd,

húzd a haját míg bírni akarja,

és könyörögj neki, hogy megölelhesd -

Tudom, hogy valami zavarja

a lelked rejtett részeit, de úgysem árulod

el, de én hajtalak, mondd nekem, hogy
bámulod

magad amikor nem hiszel nekem, hogy szép
vagy?

hogyan hiszel nekem, ha hazudsz magadnak?

Ne nézz rám, inkább szakadjak

meg ha érthető verset ad ki a kezem.

Inkább szeress úgy, ahogy szeretni kell -

Én meggondolom, amit meg se írok,

én megírom, amit le se gondoltam.

Egy szorító szívbe hiányzol már, közben
bontottam

egy üveg bort, s iszom a szellemeddel.

Gombolatlanul

Magamba burkolt a világ.

Magába szorult az ég színerezete,
de rajtad múlik, hogy cselekszel-e,
vagy túszul esel és leszel a kritikák
martaléka valahol a friss hó alatt -

mégragad a toll téged, s a felhasadt
fehér lapon át hajtja ki magából, amit szeret.

Lehet, hogy téged. Lehet, hogy
megveszteget

és elköp messzire, ahol hallani sem fognak,
ahol nézni sem tudnak rád az emberek,
s csak egyetlen vonallal vonlak

ki a versemből, hogy végül hazamenjek,
mert én nem kellek ide.

Mindenki megy, ahogy a hite
diktálja neki, de hogy, hogyha neked
meg neked meg neked sincs olyan heted,
amikor ne sírnál azon, hogy élsz.

Azon, hogy létezel. Hogy félsz meg izélsz
minden apróságon, ami kisebb, mint
gondolod.

De ahelyett, hogy kortyolod inkább
vonszolod

az életedet meg másét is, és csak
elhalványulsz,

majd lassan elámulsz

azon, hogy már senkinek sem hiányzol.

Azon, hogyha hibázol

senki, de senki nem szól rád, hogy hibáztál.

Csúnya vagy. Érdekel valakit? Engem nem,
s csak vigyáztál

arra, hogy senkit meg ne sérts,

hogy rájöjjön bárki, hogy van, akit félt

az életben.

Nincs véletlen. Éretlenség esetleg.

Bár ennek az üzenetnek

a lényege, nem fog széles körben kitárulni
a világ előtt. Vagy bezárulni, vagy kitágulni
fog a fejed tőle, ha elolvasod.

Meggondolhatod. A döntés a tiéd, én csak
gondolatban

maradok meg így a fejedben -

mert egy gombolatlan

ing voltam én is, egész életemben.

Önképlet

Egyszerű kérdésfelvetés ahogyan magadat
kutatod át a tetődtől a sarkadig,
aztán néha elmászol az asztalig,
hogy újjászüless, közben ha beakad
az írószál az öt ujjad kisebbikébe,
meglátod a lapon, hogy szerelmes vagy.

Az exhibicionista világ nekünk való,
mert én is megmutatom, meg te is ha jó,
legyen bármiféle bugyuta bordély az élet,
ha úgy éled ahogyan éltet az élet,
akkor vagy talán egy esélyes önképlet
a lét egyszeri párhuzamos keretén belül.

A küszöbérték felé ugrok megfeszített
vádliizomzattal valamikor vattacukor formában,
van amikor csak a testem játszik elkerített
aggal együtt, néha nyugtalanul formátlan,
néha életképes a költészet látszata bennem,
néha én vagyok a gondolat, az alázat, a versem.

Szonett birtokló

Megjátszottam magam egytől a máig,
Mert játszottam közhelyet, játszottam
Metaforát, voltam vessző sokáig,
De szonettnek még sosem látszódtam.

Láttam már hasonlatot, mint ezt most,
Hallottam oximoronról is többször,
Tudtam, hogy azért vagy, hogy ezt elrontsd,
Vagy azért, mert valami földre döngöl.

Megszemélyesedni nem tudtam még,
Csupán inverzió voltam úgy meddő,
Voltam én a fönti föld, s len az ég,

Az alliteráció, egy vagy kettő,
Voltam én a szavak bitorlója,
S én voltam egy szonett birtoklója.

Bennem él a táj

Ahogyan bennem él a táj,
úgy fáj,
amikor elrohanok melletted én is vagy
te is mellettem.
Úgy elretten ilyenkor az ember,
meglepődik, és az Alföld pusztáin át meglel
pár barátot a csabai kocsmákban,
és elhül,
hogyan ebben az országban van táj,
hogyan van élet, itt van nyáj,
itt van birka, itt van szépség,
mert nemcsak hegy egy szép térség,
a rónasági élet is élet, ha elvont,
csak elront, hogy ember helyett parasztnak
hívják,
vagy domború helyett síknak
nevez téged el a felsőbbrendűség tája.

Én érzem, s átjár minden bája
a békési világnak, a csabai utcák
csak zengve kiáltják rám, hogy költő is él,
és él a festő, él az író, és él a dolgozó,
hogyan megmutassák a világnak,
létezik ez a hely, mindenkié talán, de
sajátjának
csak az mondhatja, aki megáll benne,
hogyan az elme
körülrajongja a Körös partján fekvő avart, a
fákat,
a fán alvó madárkákat - számat becsukva a
tájat
lesem egyre lassabban, mint ahogyan a nap
lemegy,
s egy belépőjegy lesz az ajándékom, hogy
láthassam,

hogyan érezzem, hogy belemárthassam
magam
ebbe a pusztai földbe, hogy a szavam
olvadjon ki a jég alól a télen.

De úgy vélem,
megszületett a táj - megíródik a vers,
elkészül a kép, bár nyers,
ahogyan bennem él a táj,
mert szeretem, és hiányzik, ha itt hagyom,
s néha ha kell, úgy hazafáj
a szívem is, a tollam is oda, ahol lakom,

s itt foghatom karon az ihlet egyetlen
darabos földdarabkáját s tehetetlen
állok meg a határ mentén, hogy sírjak -
mert enyém a tájam, enyém Békéscsaba,
elbírlak
súlyos teherként téged is te felszántott
Alföld -
Valahol sötét van, de a fű s
bennem a táj mind zöld.

Késő este

Ahogy cikázva mozog a vér a földön,
Tudatlanul halad el a vers, ahogy költöm
Csak magamba öntöm minden szavát a sörnek,
És az alázat lesz a léte minden körnek,
Mert bögnék előttem, rajtam - talán velem is,
S ha megismer, ismertté válhat a nevem is,
Mert kivett az igazságtalan arculatom,
Mert egy röhögéstől mondom, hogy arcba kapom
Azt a tagot, 'kire csillogó szemmel nézel,
Majd úgy fél óra múlva kiabálva mész el,
Mert a boromtól kérsz el engem késő este,
És félve néznék rád, ha ma mehetnék Pestre,
De csak halkán tudok én sügni, ha velem vagy,
Mert elolvad minden jég, ami úgy belém fagy
Mintha én volnék a tömb, a versnyi ütemem –

Csak átkarolva téged kelek reggel üresen.

Fejemben a kerekek

Egynek tudok írni, bárhogylátom a naplementét,
Vagy te látod valahol a leventéd, ha épp levetnéd
Ami rajtad van, de elhintve pihegsz bele a karba,
És akarva vagy akaratlan kerülhetünk zavarba,
De zavarna e, ha tied lennék akkor is ha tegnap van már,
Vagy akár a holnap szorongat bele a mába és átjár
Minden porcikája a létednek, amit élvezve rebegek,
És csak kattogva játszanak a fejemben a kerekek,
Amik már feléd haladnak, akárhol vagy csak úgy kattann
Minden részecskéje a fogaiknak, de minden pontban halkann
Mondanak el érted egy szép verset, és nyughatatlan a tapasztalat,
Amikor éppen ott vagyok lent egy tapasztalatt,
Mert csöndben maradva tekintek fel, ha épp a szemed keresem,
S ha megtalálva kihullik a szerepem, leszek ott a kezem kezeden,
És csak imádvamaradok megmaradva a maradás létében,
Ahogy tettem számlálva minden lépésem -

Úgy vagyok a tied, minden percben a lelkemet táplálva.

A halál ajándéka

"Halál, terítsd rám köntösöd, hisz fázom,"
s az összekoszolt zakómat csak rázom, rázom,
de nem tisztul, csak halkán csattan, ha megrántom -
aki felköt azt igen, aki szeret azt nem bánom.

Csendesen fogy el bennem a hang, ahogy mélyül
s egyrésztül vagyok a lapon rajta, ahogy Te is, ahogy kékül
az ég legtetején a felhő fodrozódó fehérsége,
Óh Halál, itt ír neked s kiált rá a hang - majd elér végre.

Csak feketébe öltöztetem be a lelkemet az éjben,
magamba tértem téptem szét a lapokat s e latyakos télen
bukdácsolom végig az út jobbszélső oldalán,
ha ajándékot küldesz én gyorsan, de gyorsan kibontanám.

József Attila Spleen című versének első
sora.

Görcsbe rándulva

Én én vagyok. Te pedig talán az űrben lebegsz
mint egy elveszett asztronauta.
De miért nem vagy inkább a valuta,
amit beváltanék a világ összes kincsére?
Beteg vagyok. Forog a világ, szédülök,
és ki sem látszódok a tehetetlenség
küszöbös fájdalmából. Hol a vállam fáj, hol készülök
elviselni, hogy nem kapom meg a napi ölelést,
hol próbálom összeszedni magam a lehetetlenség
sajátos marhaságából, hogy gyengén bírom ki a napot,
de Te tudhatod,
hogy én valóban erős vagyok.
Ne szidj, ne támadj. Simogass, talán megfelel.
Mondd el nekem, amit tényleg gondolsz s érzel,
hogy a szívem nem feszít csak amit megteszel
attól érzi magát feszített állapotban.
Mondd, hogy mit gondolsz erről a sorról,
hogy nem bírom fájdalomban már mert sokból
áll nekem amit tennem kell s éjjel
van most már ahhoz, hogy megint írjak.
Megtettem. Elfáradtam. Betegen
lehelem át magam az ágyam melegébe,
s leteszem
újából a fejem az álmom fenekére.

Éjszaka

Belemeredtem a padlózatba,
megcsillant rajta a szemem fénye -
egyszerű voltam: álmos és költő.

Ingben voltam, lassan tíz óra múlt,
de veled lett a jelen a múlt
aztán a jövő -

végig néztem a falon, átmértem
mindent mint egy lojális idegen -
közben csillagot adtam a látképnek.

Fáradt voltam, látszódásmentes, őszinte,
mégis képtelen a felfogásra -
csuklottam, ittam, léteztem végre.

Öreg lett az éjszaka, elaludt a tollam,
horkolt az agyam, aztán amit mondtam
elveszett a szívében.

Megáll a szívem

Hazudok mindennap, amikor felkapom a vizet és
azt mondom neked, hogy minden jólvan.

Egyetlen huzal képes szétrágni rajtam a kétes rést,
mert ha fáj, akkor vagy tényleg józan,

és akkor sírsz igazán, ahogy senki sem látott soha,
vagy leülsz, írsz valami szomorút,
aztán visszafekszel, tovább sírsz, magad mint egy mostoha
úgy bántod, s nem nevensz, a szomor-út

szed össze téged, rak fel a pózna tetejére, megráz,
egyesével vágja le ujjaim,
elvérzek szépen lassan, megáll a szívem, a hevült láz
sebesít lelkileg - elindultam.

Esti fények

Most is este van és Csabán a fények
az esőben húznak táncsugarú színt,
ahogy élek, ahogy részegen tényleg
eleresztem magam, a rozsdaszép sít.

Halkan kopogtatom meg az ablakom,
és bemászok, mintha nyár volna s meleg,
kinyitom a szemem és abba hagyom
a verset, de írok azért, mert beteg

lesz lassan a torkom és köhögni fog
a tüdőm, a szívem, a szemem és én.
Végül elhallgatok, mert átgondolok
mindent a sírás szemüreges szélén.

Húrtalanul

"Én még sosem beszéltem költővel" -
mondtad, miközben azt sem tudtad,
hogyan ki vagyok.

Csak egy egyszerű exhibicionista művész,
aki átgondol és megfogalmaz, közben
megteremt valami értelmes bűvész-
trükköt, amibe bele kell látni. Könnyen
esik rá a szövegre, hogy vers,
könnyen foghatod ölbé, ha könyv,
könnyen átértelmezheted az életed,
ha elolvasod, és értelmezed, mert beleképzeled
a világ összes szépségét - magadat,
mert megteremtesz és alkotsz.

Vagy pimaszkodsz és ráakaszodsz,
arra akit éppen szeretni akarsz,
de elvéve mást is befogsz és kavarsz
öntudatlanul, mintha ez volna a világ rendje.
Pedig minden agysejtöd egyért él, és mozog,
és gondolkodik.

A bor mámorba ejt, az ölelés elragadtat -
de tisztában kell lenned vele, hogy bármi
bármikor elszakadhat...

Nagybetűsítve

Nem kritizáltam senkit se ma se tegnapelőtt,
Ez nem az lesz, ami tegnap feneket
Ma meg szimplán az arcomba lőtt,
Sokan pedig elhiszik, hogy egy közhelyes-beteget
Zárok a vers valamelyik lökött sorába,
Aztán meg ide pakolok egy rímet
Rakoncátlanul pattogva a betűk nyomába,
Onnan pedig egyre inkább nehezíted
Kútfőd parányi lyukacsos kipattantságát
Amikor márcsak szórakoztatod magad
Meghitten egy elbódult elmével esténként,
Ahogyan fel is olvasod aztán akad
Ritkán egy pillanat, hogy megfojtsd az eszményét,
Közben arra gondolsz, hogy minek gondolsz ilyenekre,
Olyanokra meg miért nem, mint az istenekre,
De lehet nem is baj, ha nem gondolkodsz rajtam,
Belőled úgy is több van, ahogy egyből meg kettőből,
Aztán az utánvét a kettőnkől, úgy is rajtam csattan.

Tükörkép

Belenéztem a tükörbe,
aztán mocoogtam a kádban,
mint magzatként anyádban -
idősíkok leptek közben
árnyék szállt fölöttem
amikor kihűlt a víz alattam,
kiszálltam és beleszakadtam a tükörképbe,
mert a maszk vegyült el rajta velem,
ahogy belenézttem, belecsillant minden a szemembe
és közben hallgatásba fojtott a hideg víz -
fáztam, vacogtam, dideregtem,
s nyeltem egy kortyot, hogy meghaljon a tudat,
hogyan fázom -
pedig csak föleszméltem az álomból
egy üreg alján fekve,
miközben üvölt a lelkem és remegve
csuklik a szívem, ráng a szemem
az alvatlanság létezésétől -

elveszíted önmagad,
lehullsz, mint a vakolat
aztán ahogyan az állat szendereg,
úgy tekintesz a testedre, hogy minden balgaság -
majd feltámadsz te is egyszer, mint húsvétkor
a barkaág.

Az írásom

Ha erősnek tartasz, az erőd én vagyok,
Ha okosnak látsz, úgy én okos maradok,
Bár örültnek hiszel, megőrültem érted -
A szemed az, ami az írásra készítet.

Mert szeretem azt, mikor csillogva-villog,
Mikor két pír között az arcomba pislog.
Szemeim tükrében puha arca játszik -
Úgy hozzám simul, ha már igazán fázik.

Csak ámulva-bámulva, képzetként álom,
De bárhová nézek én csak nem találok...

Pihenés

Alszik a lábam és alszik a testem éjjel,
Alszik a szívem, bár Téged mégis észlel,
Alszik a testem, fülem csak úgy hallgat,
Hallom ahogy talpad megtöri a gallyat.
Alszik a világ és minden élő élet,
Alszik a való, úgy ébredszik a képzet,
Alszik a tél és alszik minden hó-faj,
Fekszem az ágyon, csak szíven talált sóhaj.

Írói bemutatkozás

A szálak között

Egy éve lehet már,
mikor egy homályos délután hallgattam,
ahogy mesélted azt a történetet
a madárijesztőről és a bádogemberről,
meg a csodagombákkal teli erdőről.
De tíz perc huszonhárom másodperc után
már semmit sem értettem belőle,
szavaid összefolytak, mondataid
összefüggéstelen kirakóssá váltak,
melyet nem biztos, hogy a fölös darabkák nélkül
valaha is ki lehet rakni.
Nélküled ezek sem éltek sokáig idekint :
egy mély sóhajjal újból
magadba szippantottad őket,
rájöttél, hogy teljesen haszontalanul tengődnek itt,

ebben a végtelen valamiben,
amit mi elneveztünk valóságnak.
Helyes döntés volt, hisz valószínű elkallódtak volna
egy távoli zugba vagy sarokba,
így, teljesen életképtelenül és gyengén, koraszülötten,
merész volt, hiszen
a sóhajt követve mély álomba szenderedtél,
rezzenéstelen arcod belesimult
a puha, illatos párna huzatába.
Egy kék kockás takaróval takartalak be aznap,
melynek szálait talán már csak meséid tartják életben,
beleivódtak a lágy szövetbe, így igényli,
hogymint folytatd a történeteket.
Egyszer majd visszakerem újból,
s belesüppedek nyakig,
hogymint én is meghallgathassam,
mimint lett annak a régi mesének a vége
a madárijesztőről és a bádogemberről,
hátha elsuttogják halkán a takaró kockái.

Utóregések

Csupán csak azért mentem ki aznap,
hogymint figyeljem a partnak csapódó hullámokat.
A tenger kék-zöld átmenetét, melybe én olykor
vöröset is beleképzeltem, szándékosan.
Emlékszem, azt mondtad, megörültem, és
azóta is próbálok hű maradni szavaidhoz.
Néha könyvnek nézem a sakktáblát,
vagy hamutartónak az ékszeres dobozt.

A múltkor tömény szeszbe kortyoltam bele kávé helyett,
és volt már, hogy az undok szomszédhoz mentem át segítségért, mikor
azt hittem, nálad vagyok.

A falat olykor vászonnak használom,
tele van mázolja zavaros alakokkal és háborgó színekkel,
néha a nálam maradt ingeidet öltöm magamra, anélkül,
hogy feltűnne a különbség.

Ma pedig, azt hiszem, a zuhogó esőben fogok táncolni
a tengerparton egy Bob Marley-számra,
úgy, hogy magam elé képzelek,
de még önfeledten, kéz a kézben,
harsány nevetéssel.

egy üres mélyedés

Lelketlen testek vesznek körül, a rothadás
most kézzelfoghatóbb, mint akármikor.
A szörnyeteggé válás százötvenharmadik
stádiumában az üveges tekintet még megmarad
utolsó emberi vonás gyanánt,
de utána már az is elvész, s ezentúl
a teljes hatalmat a nagybetűs Semmi veszi át.
Visszaút nincs, de a ráébredés esélyes
egyes esetekben.
Ekkor már csalfán fognak visszakacsintani
a megtett lépések,
és égetően fúródnak majd az üres mélyedésbe,
melynek helyét egykor a szív foglalta el.

Zene, aláfestésnek

Egyszer

valamikor régebben

verejtékben úszva riadtam föl egy álomból
hajnali 4 óra körül. Hirtelen azt sem tudtam, hogy
ki vagyok, mi a nevem, hol fekszem épp. Csak
mérhetetlen félelem

fojtogatott, bár csupán pár másodperc volt az egész.

Emlékszem, téged láttalak benne.

Az a kockás ing volt rajtad, melyet alkalmanként
használsz csak. S a farmernadrág, tudod, az öreg, elnyútt,
melyet még a közös barátainktól kaptál, valamikor
a századforduló előtti időkben.

Önfeledten sétáltál a vasúti síneken, haláli nyugalommal,
valami dalt dudorászva, egy szál gyermekláncfűvel a füled mögött,
cigivel a szádban. Én pedig feszülten figyeltelek, valahonnan
távolról, érezve a bajt, mikor...hallottam,
hogy már fütyöl a vonat. A sorompók villámgyorsan
zárták el az utat a kocsik előtt. A lámpa fénye sürgető piros
cikázásba kezdett.

A szívem ugyanígy zakatol, ordítani próbálok,
de egy hang sem jön ki azon az átkozott torkon. Mintha
pont akkor, abban a percben nőtte volna ki magát
egy hatalmas daganat
a légcsővemben, mely mindennemű próbálkozást eltorlaszolt,
erőszakkal. És el is tűnt, mikor nagy robajjal
elvágtatott.

Te mégcsak meg sem hallottad közeledtét.

Szinte eggyé váltál a masinával, és én

sikítottam,

hiába.

Aztán már csak annyit éreztem,
hogyan zuhanok a föld felé, lassított felvételen,
mint valami amatőr akciófilmben. Az aszfalt érdes és meleg.

Érzem, ahogy belém olvadnak a kövek.

Nem tudom már, mire riadtam fel, de azt igen,
hogyan hangos volt.

Te mégis gyermeki nyugalommal, rezzenéstelenül feküdtél
közvetlen mellettem teljesen meztelenül.

Csak egy pillantást vettem rád, majd megállapodtam
a fehér plafon fürkészésénél. Az ereim még

lúktettek, a szívem,

akár egy háborgó óceán. .

Az volt az első perc, mikor átfutott az agyamon,

mi van, ha szeretlek. De

igyekeztem elhessegetni elmémből

a félelmetes gondolatot, mintha ez az elme osztályrésze
lett volna.

Mégis furcsa volt és idilli. Már csak egy esetlen zene hiányzott
aláfestésnek.

Könnyed.

Csak egy illat. Ennyi volt.

Láttam, ahogy lobogtatta patyolatfehér ruháját a szél. A szél.

Következő percben a ruha színe hirtelen megváltozott. Ő pedig körbenézett
bágyadtan, és én tudtam: repülni készül messze, el a fellegekbe. A fellegekbe.

Hirtelen elhomályosodott előttem minden, mintha valaki egy falat tolt volna
közénk. Sötét, szürke falat.

És mire újból láthattam volna, már csak az illata maradt. Az illata.
Talán megparancsolta a szeleknek, hogy tereljék erre, s csupán egy pillanatra
érezzem, ki volt valaha. Ki volt valaha.

Mert minden változik. Kusza utak göndörödnek fokozatosan,
s a folyamat nem áll le - előrehág, mint elszabadult, örült ló
a vérvörös ég alján, fut, robog, zihál, lüktet,
és dobog a szív, és dobog a szív, dobog a szív...

Dobog.

A bokrok is beleborzonganak, s nézd, a dohos
egymásutániség beleköltözni készül rügyeibe máris, mondván,
a változás túl nagy falat neki. Túl nagy falat.

Magamba zártam az illatot, s tudtam, ha ennek vagy más életeknek során
valamilyen csoda folytán újból érezném,
ő nem lehet messze. Nem lehet messze.

Talán épp egy közeli felhőn ülve fog havat hinteni
a hegyekre, rétekre, erdőkre, s jót kacagni.

Én pedig majd bugyután nézek körbe, s keresni kezdem,
holott belül mindig tudni fogom, sosem látom már. Sosem.

Ülnék én is felhőn, elevenen, emberi bőrben, s gyártanék villámokat,
hogy végre megértessem a lentiekkel:
valami elromlott, valamit másképp kell,

és ha tudnék, zengenék ezernyi ősi dalt, hogy legalább az egyikben rátalálja-
nak

arra az abszolút mondandóra...

Az abszolút mondandóra.

Rügyező fákból látom meg a jóságot és jóságok arcában,

mert azokba még szorult valami igazán igazi. Valami igazán igazi.
Olykor táncra perdülök, s engedem, hogy vigyen a szél. Engedem, hogy vi-
gyen.

S bár érzem, a szabadság végtelen, sejtem, csak hiteget egy láthatatlan erő,
mely

eközben húst rág húsig és vért szív vérig, és játszva kacag
az emberi naivságon, színes bohóságon, kimeríthetetlen tudatlanságon.

Kimeríthetetlen tudatlanságon.

Csak egy illat. Ennyi volt.

lépések a végtelenbe

hirtelen ott találtam magam
egy egész tengernyi érzés közepette
habos hullámai bástyaként magasodtak fölém
pár pillanatig csak néztem őket némán
aztán villámcsapásszerűen pofon vágtak
mint mikor az akit csodálva nézel
egyszer csak kezet emel rád és üt egyet
te pedig repülsz csak repülsz párhuzamban a pillanatokkal
és egy számodra teljesen ismeretlen helyen térsz magadhoz
csurom víz vagy szemeid bágyadtan pislognak
felköhögöd a beléd jutott hullám maradványait
és ülsz és nem tudod mit kéne tenned
meredsz a távolba látod a horizontot
de arról fogalmad sincs hogyan juthatnál kicsit is közelebb
hozzá
vágyakozol mégis csupán csak

puszta illúzióként rögződik beléd
így történt akkor is azon a napon
szinte magamon éreztem a hullám tenyerének nyomát
megtelve mindennel a világmindenség összes névtelen
vagy névvel rendelkező érzésével
és
csak meredtem a távolba mert biztos voltam benne
valahol a legmélyén ürességet rejt
nyugalmat
pusztaságot
ki akartam önteni mindent de tudtam
az összeset képtelenség lenne
mégis
szép lassan megmozdítottam az egyik kezem
majd a másikat
aztán a lábaimat
imbolyogva de felálltam abban a tudatban
hogy bármelyik óvatlan pillanatban elveszthetem az egyensúlyt
és visszaeshetek
nehézkes vontatott lépésekkel próbálkoztam megközelíteni a távot

mögöttem a tenger
előttem az üresség
bennem a vágy

voltak pillanatok mikor azt hittem újból összeesek
vagy mikor olyan göröngyös volt az út hogy
magam akartam feladni
néha fellökött a szél
akkor napokig feküdtem egy helyben

bámultam a holdat a csillagos eget és arra gondoltam
jó így nekem
nem megyek tovább
végül mégis felálltam valahogy
mintha egy rakás tündér ragadta volna meg a kabátom
és húzott volna fel

hosszú végtelennek tűnő nappalok és éjszakák hetek hónapok teltek el
folyamatos lépegetésben a cél felé
de tudom megérte
egy reggel ott találtam magam a messzeségben
a hegy csúcsán
kitisztulva
üresen mégis érzésekkel
végignézve azt a napfelkeltét
mely már oly régen feledésbe merült bennem

már csak magam előtt

Változás.

talán ez az, mi megmarad

örökre.

A gyertyák sziporkázva égnek a dohányzó asztalon,
halk muzsika ringatja a szoba bútorait,
a tűz kísértetiesen parázslik a kandallóban.
Én csak ülök csendben, s beléd kapaszkodom,
elnyomom a cigarettát,
és észre sem veszem, hogy már tiszta hamu a szőnyeg.
Nem törődöm vele,

nem számít, most már tényleg nem,
bár ez nem változtat a tényeken,
hogy olyanok vagyunk,
mint valami idős házaspár.

Mondd te ezt akartad? Tényleg ezt?

Nem felelsz.

Némán állsz előttem és meztelen,
mert már minden pontodat kívülről ismerem.

Tudom, hogy hol ejthetek sebet benned,
aztán faraghatlak újjá,
de te minden alkalommal kinevetsz,
s azt állítod, tévedek.

Tévedek, mert emberi.

Valahogy mégis,
az én maszkjaim stabilak tudnak maradni még előtted is.

Már csak magam előtt kell
eljátszanom a szerepeket.

Kilenc perc

Kilenc perc után felriadtam. És hűlt helyét találtam.

Eltűnt. Azóta nem találkoztunk.

- Álnok vagy! Álnok vagy! Mihaszna semmirekellő, aki csak magával törődik és el akarja élni, hogy mások is sajnálják! - rivallt rám álmomban szikrákat szórva, mérhetetlen indulattal.

Semmit sem értettem.

Minden olyan homályos volt.

- Egyáltalán ki vagy te? - kérdeztem. Szavaim visszhangzódtak a fehér lebegésben. Majd hirtelen minden szürkülni kezdett.

Azóta is szürkék az álmaim.

Megingott, felszökött a magasba, s visszatérve egy tükröt fogott könnyed fehér kezeiben. Gonosz vigyor jelent meg arcán. Elém tartotta.

De... nem magamat láttam benne. Egy szakállas, kopott kalapos szivarozó vénember bámult vissza rám kajánul, megropogtatva húsos ujjait. Értetlenkedve néztem, egy hang sem jött volna ki a torkomon.

És ő... felnevetett:

- Ni-ni! Hát te vagy az? Tényleg te?! - Szavai mély, fuldokló vihogásba torcolltak.

Nem értettem.

Nem értettem.

A tükröt tartó alak ezután két kezével törte darabokra keze tartalmát. Az öregember hangos nevetése fokozatosan elhalkult, szertefoszlott. Már csak a szilánkok maradtak...de belátva, hogy már soha többé nem lesznek egy egészsé, azok is eltűntek. Csak egy adag halvány port hagytak maguk után, több semmit.

Az alak kezéből pedig nem folyt vér. Nem, egyszerűen csak...egy percre elhalványultak az ujjai, ennyi volt, majd rögvest helyükre álltak...

Épségben.

- Anya, te vagy az? - kérdeztem kétségbeesetten - Anya!

Hangom hallatán közelebb jött. Tisztán és féhéren lebegett előttem hófehér arca.

Ekkor kellett belátnom: nem ismerem őt.

- Nem ismerlek!

Egy szót sem szólt hozzám. Némán állt előttem, s a szemeimet bámulta. Nem láttam benne haragot.

Nem láttam benne feszültséget.

Csak egy adag semmit.

Minden érzés, mit névvel lehetett illetni, elillant ködös lényéről. Félelmetes volt, mégis megnyugtató. Ijesztő, de tiszta.

- Egy ellentmondás vagy - suttogta.

Lehelete fahéjas almaillatot sugalló szellőként foszlott szerte a szürke térben. Felhúzta a szemöldökét, pont úgy, ahogy a megelégedett emberek szokták, majd hátralépett.

Megjelent egy szál cigaretta a kezében.

Beleszívott, és kitüszszentve a füstöt eggyé vált vele...És elillant.

- Várj! - kiáltottam utána.

De csak önmagam visszhangja válaszolt kísértetiesen, idegesítő ismétléssel.

Fülemhez tapasztottam a kezem.

Gyűlöltem visszahallani a saját hangom.

És akkor, abban a percben, hogy megfogant bennem ez a gondolat, hirtelen vad szél kerekedett.

- Én is gyűlölöm hallani a hangod! Én is! .. Én is! .. Én is! - dübörögte a vihar mennydörögve.

Gőzölgő dühvel száguldozott a semmiben, siralmas jövőt hordozva méhében. Nem bántott, csak körözött mellettem haragosan. Én meg csak álltam, nem éreztem félelmet.

Pár óra múlva elcsendesedett - nem tehetett mást.

Egy távolabbi zug felé vonszolta magát, és lepihent.

Vetett egy pillantást a messzi fekete ködben hempergő földgolyóra, megcsóválta a fejét, majd mély álomba szenderedett...

És én felkeltem. Kilenc perc...ennyi lehetett. Hűlt helyét sem találtam.

Eltűnt.

Azóta nem találkoztunk

soha többé.

Sodródás

Amikor beléptem az előszobába, te az asztalnál ültél. Egy ócska, kifogyott tollat szorongattál a kezeden abban a reményben, hogy még írni fog (Nem, már soha többé nem fog).

- Azt hiszem, láttalak már egyszer - szólaltál meg halkán, megállapodva homlokom fürkészásában. Én nem mertem rád nézni, hisz olyan hideg voltál mindig is. Hajad már-már jégdarabkás, havas. De ez nem az időjárás műve. Valahonnan belülről jön, szinte látom, amint szétburjánzik testeden, mégis élsz, te magad élteted.

- Igen, voltam itt - feleltem. - Még korábban... talán egy éve.

Nem emelted el tekinteted egy pillanat erejéig sem. Kezdtém azt hinni, kihívó az öltözékem. Pedig csak egy fekete, földig érő ruha volt, lecsúsztatva a válamon.

- Teát? - kérdezted.

- Nem, köszönöm - mondtam összezavarodva. Csak mihamarabb el akartam tűnni innen. Fázni kezdtem, szinte éreztem, amint beborít a fagy. De nekem elég a sajátom is, nincs szükségem még többre. Elképzeltem a szobát hóesésben. Tökéletesen beleillett a képbe.

- Kicsit hideg van idebenn. Nincs szigetelve a ház. És nicsak, havazik odakinn... - kimerengtél az ablakon üveges tekintetteddel. Mintha egy egészen más világban járnál... Azt hiszed, el tudod rejteni, mégsem teljesen, hisz ... pont akkor, abban a pillanatban csúszott le a maszkod sarka. És én épp akkor emeltem fel a fejem.

Nem hiszem el, hisz mikor beléptem, még nyári szellő kúszott át a kerteken, és a Hold vörösen izzott. De most már alig dereng a téli felhőktől, és amennyi látszik is belőle - csak egy fehér, üres golyó. Elpusztítottad a meleget, s nevetsz magadban, mert végre megnyugvásra leltél.

Pedig én csak egy találkozóra jöttem, nem veled, egyik bátyáddal, de isten tudja, hol lehet. Csak azt szerettem volna megkérdezni tőle, hogyan juthatok el a Holdra, épségben, úgy ahogy múlt éven ígérte, egy tavaszi estén, mikor erre terelődött a téma. És most úgy éreztem, elérkezett a pillanat... Mégsem találtam itt senki mást, csak téged... Talán valami becsapás... a tél is elmúlt már, most mégis havazik szüntelen. Tudom, a te műved...

- A bátyám azt ígérte, felvisz a Holdra, ugye?- kérdezted aztán, és újból rám emelted tekinteted. Láttad megrökönyödésem, azt, hogy nem értem. Szinte meztelenül álltam ott előtted, levetkőzve azt a személyiséget, amit mutatni akartam feléd. Már nem tudtam magamon tartani.

Bólintottam.

Erre köves mosolyra görbült a szád.

- Mondd, mit keresel ott? - kérdezted, és közelebb léptél. - Gyerek voltál még, mikor mondta... Tényleg elhitted?

Igen, elhittem. Mindent, egytől egyig. Nem értettem, mit beszélsz... tavaly volt.. tavasszal. Akkor láttalak téged is. Ártatlannak tűntél, legbelül talán még mindig az vagy.

- Ilyen könnyen elfelejtetted? - kérdeztem halkán.

- Nekem nem szokásom felejteni. Mindent értesz, csak még nem tudsz róla. Viszont te felnőtél...

- Te pedig semmit sem változtál...

- Nem... Egy nap azzal keltem fel, hogy nem öregszem meg. És lám... Elhatározásom szilárdabb, mint valaha. Még mindig. Pedig csak akarnom kell, hogy véget érjen...

Szemeid teljesen megigéztek. Dohánnyal kínáltál, s én elfogadtam. Túl feszült voltam már, hogy csak úgy, pusztán illemből visszautasítsam, ahogy az emberek szokták. Mekkora hülyeség.

Egyáltalán mit jelent az, hogy "normális"? Ez is csak egy ócska fogalom a többi közül, melyet az emberiség teremtett meg, s amely valójában nem is létezik, hisz... ha részletesebben átgondoljuk, rá kell jönnünk: mindenki a saját szabályai szerint él. Amikor pedig rád nézek, te méginkább megszilárdítod ezt az álláspontot bennem. Vajon miért...?

- ...mert én mondtam ezt neked, Lynn. Hát nem emlékszel rá? - tetted fel erre a kérdést.

Feltetted, és én féltem ezek után bármire is gondolni, mert már tudtam - te látod. Kicsit lefagytam, és mélyen a szemedbe néztem.

- Miről beszélsz? - kérdeztem.

Felhúztad a szemöldököd, gyerekes, ártatlan mosolyt öltöttél magadra, és megfogtad a kezem. A meztelen vállamat fürkészted, mintha szemednek megkönnyebbülés lenne a fehér bőrt szemlélni. Aztán átsuhant rajtad a melankólia szele, s tanyát ütött közeledben. Te mégcsak meg sem próbáltál ellenkezni. Talán pont ez az, amit elrejtész mások elől, ezek elől a szürke falak elől, mikor teljesen magad vagy.

- Tudom, most látsz teljes valómban. Nem is bánom. Nagy vagy már, Lynn. Nem hittem volna, hogy ennyi év után újból...- elcsuklott a hangod. De nem érdekelt. Elengedtem a kezeid, az ablak felé léptem hirtelen, és próbáltam arra koncentrálni, hogy ne reszkessek.

- Kérlek, mondd el, hol a bátyád? - kérdeztem kicsit kétségbeesetten a tanácsalanságtól.

Átsétáltál a szobán - lassú, kimért lépteid voltak. Kicsit kopogott a lábbelid. Még a lélegzetvételeid is hallom, ha jobban koncentrálok. A foszlányos levegő szinte életre kelt körülöttünk. Rád néztem, te visszanéztél, elkaptad a tekintetem, és nem engedted, hogy elpillantsak... Majd közelebb jöttél, és kérdésekre kérdéssel feleltél:

- Létezett ő egyáltalán?

- Igen, létezett, megígérte, hogy felvisz a Holdra, múlt éven, tavasszal! És látni akarom! A Holdra akarok menni! - emeltem fel a hangom gyerekes kétségbeeséssel. Erre megpuhult.

- Kicsi Lynn... Mégis mit mondhatnék neked? A bátyám... a bátyám ott maradt.

- Hol "ott"?

Majdnem sírtam.

- Ott, abban az álomban. Még a gyerekkorodból... Ott megtalálod. Csak álmodnod kell. De nem ígérhetem, hogy sikerül. Hisz évek teltek el azóta, apró kislány voltál még. Nagyon szeretett, és igen, felajánlotta, hogy felvisz. De ahhoz, hogy felvigyen, előbb őt kell megtalálnod. Az is lehet, hogy fel sem fog ismerni... És számtalan álom van, Lynn. Mit gondolsz, sikerülhet ezer meg ezer álom között bóklászva rálelned a helyesre, ahol a megtalálod őt? - kérdezte, s egyenest a szemeimbe nézett.

Álmok... szóval... minden, amit eddig hittem, az...

Meg sem tud fogalmazódni bennem. Mi lesz, ha felkelek?

- Fel fogok kelni?

Elmosolyodtál.

- Ez a te döntésed. Itt maradhatsz. De vajon ez a te utad? Érdeemes? Ezek olyan kérdések, melyeknek kiderítéséhez elég mélyre kell leásni. Tudod, nem hittem volna, hogy visszatérsz. Egész más lettél, és önzelemből mondhatnám, hogy maradj pár napot, de nem lehet...

- De, igenis látni fogjuk még egymást. Még keresni foglak. Megígérem - mondtam kissé elszorult hangon.

- Nem biztos, hogy megtalálsz - Hideg szemeid most a hóesést bámulták. Azt kívántam, bár csak rám néznél, mégsem tetted. Szinte éheztem a tekinteted, azt, hogy megnyugtass, és azt mondd, itt leszel, ha visszajövök.

- Tudod, én is csak sodródok az álmokban - mondtad lassan. - Mikor hol bukkanok fel... Ez a kis szoba a tanyám, itt mindig megtalálnál. De ez a szoba sem áll egy helyben: vándorol. Csak egy ajtó jelzi, hogy létezik, az álmok hullámaiban. És általában zord vidékeken jár... veszélyes lenne arra kóborolnod. Tudod, ez a szoba félig-meddig én magam vagyok. Ezért ilyen, amilyen. Hiába gyújtok tüzet, már rég nem ég, kialszik rögtön. Szél tépi az ajtót és villámlik. Ne, ilyen tájakra, ne gyere...

...és ahogy kimondtad, mintha halványodni kezdte volna. Próbáltalak megérinteni, de már csak a levegőt markoltam. Pedig ott voltál előttem, láttalak. De testi valód... egyszerűen mintha foszladozott volna. Könnyek gyűltek a szemembe. Ne, kérlek, még ne...! Még nem mondtál el mindent! Vissza akarok jönni!

Nevetni kezdte... Kacajod visszhangzott a hullámokban. A falak leomlottak, a padló mozogni kezdett, te távolodtál...

- Keresd... keresd az utat a Holdra! Majd egyszer talán még találkozunk ott!

Ezzel végleg eltűntél.

Azóta nem láttalak,

De tudom, egyszer majd én is csak egy alak leszek az álmok óceánjában, s szobáról szobára fogok vándorolni, kertekről kertekre és viharokról viharokra... Tudom, rádtalálok, hisz valahol ott van egy kis ajtó, melyen még csak jelzés sincs. Kopott és régi, sodródik a hullámokkal. Benne pedig ott bújsz te. Annyi kérdésem van még, el sem hinnéd... Rengeteg mindent kell még megkérdeznem tőled.

Mindez pedig épp elég, hogy elinduljak...

Darabok a külvilágból

Sosem szerettem villamoson utazni.

De akkor, azon a reggelen kénytelen voltam. Nehéz nap lesz- gondoltam. Egy csomóan ültek benn rajtam kívül, pedig 6 óra sem volt.

Egyáltalán minek jár villamos ilyenkor? És minek kell az embereknek már ilyen korán fennlenniük? Én, ha tehetném, aludnék, vagy elszívnám az első cigim az első kávémmellett az udvaron.

Ilyenkor még kábák az emberek, és mindenki sóhajtozva figyeli a másikat, vagy a talapzatot. Ennek csupán annyi az előnye, hogy kevesebb az esélye annak, hogy megszólítsanak.

- Nem szereted, ha megszólítanak, igaz? - kérdezte hirtelen egy mellettem álló furcsa idegen. Eddig nem figyeltem fel rá, az előbb szállhatott be. Felnéztem. Raszta haja volt, és egy piros-zöld kockás sál volt átvetve a nyakán. Erős dohány- és fűszag áradt belőle. Halványan mosolygott, de mégcsak rám se emelte a tekintetét. Enyhén felzaklatott a kérdése, ám igyekeztem elsöpörni feszültségem radikális gyülemlésének látszatát.

- Ezt meg honnan veszed? - kérdeztem "nyugodtan."

- Csak kérdem. És... utálok az embereket. Eltaláltam?

Izzadni kezdett a kezem, és az eddiginél is gyorsabban kalapált a szívem. Igen, az emberek nagy részével nem voltam kibékülve, de röpké boldogság suhant át rajtam, valahányszor arra gondoltam, hogy van még néhány érdekes és értelmes lélek. Ezeknek megismerésre úgy reagáltam, mint kapzsi pénzéhes egy aranybánya felfedezésére...

- Mégis miért teszel fel nekem ilyen kérdéseket? - kérdeztem.

- Tudod, ma reggel, mikor felkeltem, hirtelen az a gondolat jelent meg bennem, hogy valójában... mennyire kevés időnk van. A percek telnek, és észre sem veszed, hogy már véget is ér a nap. De véget ér. És este, mikor egyedül maradsz a sötét szobában a gondolataiddal, rájössz, hogy mennyi idő lett volna, hogy tegyél valamit, amitől többnek érezheted magad... De nem tetted meg.

- Ismerem az érzést.

- Igen... és most itt egy újabb nap...

- Akkor talán tenned kéne valamit, nem?

- Ez nem így működik. Lehet csinállok valamit, amiről azt hiszem, az. De a közeledésem felszínes, és nem vagyok benne teljesen, az agyam elkalandozik, teljesen máshol járok. Még nem tudom, hogyan javíthatnék ezen.

- Sajnos ebben nem tudok segítségedre lenni.

- Persze, elhiszem, hisz még te sem kászálódtál ki belőle. - mondta furcsán csillogó, meleg szemekkel.

Aztán szép napot kívánt, és leszállt...

Életem egyik legfurcsább szóváltása volt.

Vannak érdekes emberek - gondoltam.

Miután leszálltam a villamosról, a metrólejáró felé indultam. A felkelő nap sötét narancssárgára festette az épületek falait. Kétségtelenül szép volt a reggel. Pont ezért álltam meg a legközelebb eső parknál. Leültem az egyik padra és rágyújtottam. Belenéztem a reggeli ég szemébe, és kizárva a külvilág zajait, elvesztem a füst és a természet bódító mámorában.

De pár perc elteltével újból megzavartak. Leült mellém egy lány. A szemén el volt mosódva a fekete szemfesték, sapkáját jól fejébe húzta, mely alól kibukott sötétvörös haja. Kissé meggyötört volt az arca, hosszú estéje lehetett.

Rajtunk kívül csak egy idős pár ült a park végében. Jól kifogom ma az embereket, gondoltam. Kicsit kérdően nézhettem rá, de nem akartam megsérteni.

- Lehetek olyan pofátlan, hogy kérek egy szál cigit? - kérdezte. Mély volt a hangja. Ez kicsit szimpatikussá tette. Tetszettek a mély hangok.

Szóttanul felé nyújtottam a dobozt. Kihúzott egyet, meggyújtotta, és egy jó nagyot szívott. A keze remegett...

- Minden rendben? - kérdeztem. Elég hülye kérdés volt...

Habozott. Zsebre tette egyik kezét, és kicsit magába húzódott. Hívös volt a levegő.

- Tudod, ha húsz év alatt nem döglök meg, valószínű kinyírom magam. Nem leszek hajlandó tovább tartózkodni ebben a mocsok életben.

Meglepődtem, hogy az emberek nagy részével ellentétben ő sem valami üres dumával jött. Ma nagyon kifogom az embereket, úgy tűnik, gondoltam megint. Lehet van valami a kisugárzásomban, ami azt a látszatot kelti, hogy a segítségükre lehetek.

Mosoly jelent meg a szám szegletében.

- Húsz év... Hmm, az rengeteg. Számptalan dolog történhet még addig. Kicsit sietősen döntesz, nem gondolod?

- 15 éve várok változásra, de minden csak rosszabb. Amióta az eszemet tudom, csak a piszkot tapasztalom.

Értettem, miről beszél, és át is tudtam érezni. De azt is tudtam, hogy nem a túlzott empátiámat kéne elsősorban tudtára adnom, most, hogy már csak perceink lehettek hátra a beszélgetésből, hisz sietnem kellett a metróra.

- Igen, elhiszem, de ugye tudod, hogy ez azért van, mert a szart várod? Tisztában vagy azzal, hogy te nem kaphatsz mást, csak a szart, és pont ez a gondolkodás segíti hozzád a következő adagot.

Még nekem is furcsa volt, hogy így, spontán ki tudtam ezt mondani egy teljesen idegen embernek. Erre újból rá kellett gyűjtanom.

- A kiforrott dolgokon nehéz változtatni.

- Hidd el, tudom, de az embernek néha túl kell lépnie a maga kis butaságain.

- Ezek nem "kis" butaságok! - horkant fel, és a hajába markolt.

- Jó, akkor a nagy butaságain, ha így jobban tetszik. - mondtam meglepő nyugalommal. És furcsamód valóban nyugodt voltam.

- Hülyének nézel, mi?

- Nem, dehogy! - vágtam rá rögtön. Tényleg nem néztem hülyének, és teljes mértékben megértettem a helyzetét. - Ezt én is végigcsináltam. Ha érdekel, majd egyszer elmesélem.

Hamarosan felállt azzal, hogy inkább hazamegy. Csak remélni tudtam, hogy nem nyírja ki magát nagy bánatában még ma.

Ezután folytattam utamat a metrólejáró felé. Mindenki a munkába sietett, és a tömeg egyre csak növekedett. De valahogy figyelmen kívül hagytam már, és arra gondoltam: ideje lenne legyőznom a tömegfóbiámat.

A metró hamarosan megérkezett. A legvégén foglaltam helyet. Mindenki beszélgetett, vagy a telefonját nyomkodta. Én a sötét "kilátásra" figyeltem. De hamarosan elém állt egy fiatal pár... legalábbis párnak néztek ki. A beszédük és szilárd testük elnyomták a szemközti ablakot.

- Sajnálom. Esküszöm nem tudtam, hogy ez így fog érinteni téged. - mondta a nő.

- Félreérted, nem érint sehogy. Ez nem az én problémám, egyedül a tiéd. Csak néha kiábrándítanak az emberek. Sosem tudnám megcsalni azt, akit választottam. És nem akartam közreműködni ebben a tettben.

- Ne gondoldj erre, az én hibám.

- Még szép, hogy a tiéd. Többé ne keress, ezennel végeztünk. Ja, és kicsit belenézhetnél magadba. Egy öt éves párkapcsolat beszennyezése egy ilyen kis futó kalanddal igazán nyomasztó tény... Bár, hm, nők... nem is értem, miért lepődöm meg.

- Ne háborogj itt nekem, gyerekes vagy! Ráadásul te is közrejátszottál a tettben!

- Még én vagyok gyerekes? Te kezdeményezted a dolgot, nem tudtam, hogy valójában csak vigasztalódsz, mert unalmas ugyanazzal az emberrel... De tudod mit? Már nem érdekel, csak néha meglepődöm az embereken, és...

- Most letolatsz egy újabb monológot... Anyám, sérült lelkű kisfiú... Mindjárt elsírom magam!

A férfi felhúzott szemöldökkel, meghökkenve nézett a nőre.

Nem is tudtam, melyiket kéne jobban sajnálnom. Csak úgy villogtak az éles szavak a fülledt levegőben.

- Egyre jobban undorodom tőled...

- Akárkit megkérdezhetsz ezen az átkozott metrón, senki sem fogja megérteni, miért olyan nagy tragédia ez neked! - szemétkedett tovább a nő.

- De... Úristen, nem rólam van szó, hanem rólad, te hitvány szőke liba!

- Mégis hogy merészelsz így beszélni velem???

Szegény férfi már nem tudott mit mondani, és jobban is tette, végignézett a tömegben át a kijelzőre. Az arcán megjelent valamiféle megkönnyebbülés: a következőnél le fog szállni. A nő csak hisztériázott tovább, de a férfi már meg se szólalt, s ez méginkább felingerelte. Vannak még tisztességes emberek. Amikor a metró megállt, úgy szállt le, mintha nem is ismerte volna a mellette álló személyt. A nő idegesen utána kiáltott, és utána akart menni, de az ajtók még időben bezáródtak. Zaklatottságot, haragot és mérhetetlen kétségbeesést szórtak szemének ocsmány villámai. Néha fáj az igazság...

Nemsokára én is leszálltam. Nem akartam elmélkedni az előbbi párbeszédem és helyzeten, az előbbieken sem. De átfutott rajtam egy pillanatra a gondolat, hogy a raszta fiúnak vajon milyen lehet a napja, vagy hogy a depresszív vörös nem nyírta-e még ki magát... és hogy mit fog érezni ez a nő, ha magához tér...

A nap további részében már nem gondoltam rájuk.

Rágyújtottam, zenét kapcsoltam és nyugalommal megtelve ballagtam végig a fákkal szegélyezett úton.

Az élet iskolájából

Kavalkád... Színes golyók kavalkádja... Ott feküdni köztük, beléjük olvadva, eggyé válva velük felemelő érzés. Mindegyik visszamosolyog reánk, a nap süt,

és mi boldogok vagyunk. Mi is a színek egyike leszünk. Hol az egyik, hol a másik.

Egyik nap Tim feldúltan jött haza. Köszönés nélkül zárkózott be szobájába. Nem szokott ilyesmit csinálni, sőt, mosolygós fiú, szeretette magát úgy előadni, hogy az embernek nyomban jókedve támadjon. Elképesztően pozitív, a maga 14 évével, ért az emberek nyelvén, a mosoly nyelvén, és még sok másén...

Odamentem az ajtójához, és bekopogtam. Hallottam, amint elsírja magát...

- Tim, nyisd ki azonnal, mi történt veled?

- Hagyj most! - mondta félig felemelt hangon, könnyek közt.

- Nem hagylak! C. keresett, hallod? Azt kérdezte, mi újság veled... Itt hagyott neked egy doboz süteményt!

- Nem érdekel! Hagyjon békén! - sírta.

A következő percben meglöktem az ajtót, és az abban a pillanatban kinyílt. Ott álltam Tim szobájának küszöbén. Valószínű rosszul zárta be az ajtót, vagy nem tudom. De bent voltam. A fiú kicsit meglepve, sírástól eltorzult arccal nézett engem. Majd újból a földre szegezte tekintetét, és hagyta, hogy előtörjenek belőle a könnyek. Leültem mellé.

- Tim, mi baj? Elárulnád végre? Nem akarlak így látni téged...

Erre még hangosabban zokogott.

- Hemperegtem egy adag koromfekete golyóban! – bögte - Rettenetes volt, egyé váltam velük! L. a hibás! Csakis ő! Szeretem! Utálok szeretni, de már késő... Tudtam, hogy meg fog sebezni...

- Mit csinált? Hogyan sebezett meg?

- Harmadik napja felém se néz, semmibe vesz. Pedig azt hittem, ebből lesz valami! Ő is jól érezte magát velem! Láttam és éreztem, tényleg... De most minden szétesett! Miért kell minden nap látnom? Miért?! - zokogta keservesen.

Tudtam, mit érez. Legszívesebben felkötötte volna magát egy fára. Vagy kiugrott volna egy kocsni elé. A fekete golyók kízóak... A legveszedelmesebbek. Elnyomnak, és magukba kényszerítenek. Aztán már csak azt érezzük, hogy teljesen fölénk kerekednek, és hatalmat gyakorolnak felettünk. Én már többször is

hemperegtem a fekete golyókban. Volt, hogy heteken keresztül. A legrosszabb az egészben talán az, hogy mindig van valaki, aki rátesz még egy lapáttal, aminek következtében még mélyebbre süllyedünk bennük. Az egyik ocsmányan vigyorog, a másik szánakozva szemlél, a harmadik Isten tudja mit csinál, sír felettünk vagy elkezd hibáztatni. Egyesek csak bölcs szemekkel bámulnak, s arra készítetnek, álljunk talpra. Az ilyen golyók képesek kihúzni kicsit az elkeseredettségből, s elgondolkodtatni. Tekintetük azt sugallja: "nem éri meg, nézz magad köré végre, lehet, hogy itt köztünk is akad egy-két színes golyó, csupán el vannak rejtőzve... ha pedig megtalálász legalább egyet, az majd mutatja az utat a többi felé." Igen. Valami ilyesmit olvastam ki egy alkalommal az egyik fekete golyó szemeiből. Elkezdtem kutatni a színek után, s kis idő elteltével találtam hármat is: egy piros, egy sárga és egy zöld golyót. Ők pedig elvezettek a boldogsághoz.

Ránéztem kicsi Timre, és elmosolyodtam. Megsimogattam összeborzolt haját, s elmondtam neki egy mesét... Gondoltam, hátha ez a mese lesz az egyik színes golyó a nagy feketeségben. Nyilván nem a legvilágosabb, ám egy sötétzöld golyónak tökéletesen elmehetett volna. De nem... Kicsi Tim tovább sírt. Az egyik legfájdalmasabb a világon, amikor szeretünk valakit, aki eleinte úgy mutatkozott, viszont szeret minket, aztán egy nap úgy kelünk fel, hogy érezzük, valami már nem a régi. Valami eltűnt, például a törődés a másik felől. Elkezdünk aggódni. Kétségbeesünk... Pedig csak egy mozdulatra lenne szükségünk, egy szoros ölelésre... egy kézfogásra, valamire, ami jelezné a viszonzást... De nem jön semmi. Mi pedig zuhanunk-zuhanunk, és azon kapjuk magunkat, hogy ott hempergünk egy halom fekete golyó közt. Eltarthat akármeddig... általában tőlünk függ nagyrészt.

Tim szerette L.-t. Igaz, olykor neki is nehezebbre esett kimutatni, de nagyon szerette, s ideje nagy részét vele töltötte, azelőtt. Gyerek volt még, ám a szíve óriási. Féltettem kicsit, mert tudom, milyen csalódni egy számunkra fontos emberben. De pár hónapnyi szenvedés után Tim végre rátalált egy élénkpiros golyóra a sötétségben. Ez a golyó egy szelíd, hófehér, tiszta mosolyban testesült

meg. Egész véletlenül, spontán talált rá. Épp a parkban sétált, mikor meglelte egy fa tövében. És a nap sütött, kéklert a báránnyelűvel teli ég... Tim pedig azóta színes golyókban hemperg: a szivárvány minden színében, és még azon kívül rengeteg másban. Olykor már szinte egyé válik velük, például mikor ináig hatol a boldogság. Én meg mosolyogva nézem őt, s azon gondolkodom, vajon tudja-e hány ilyen fog még keresztülmenni... vajon tisztában van-e az- zal, hogy olykor neki kell megteremtenie a színt a fekete golyók közt, mert ezál- tal erősebbé válik. Viszont ez a jövő zenéje talán... hmm.

Sárga-piros golyók...

napsugár...

öröm...

Verseim:

Az ősz gyermeke vagyok én

Az ősz gyermeke vagyok én:
A természet önzón adta Gyöngye.
Ezernyi arcom sosem elég, örökifjú lettem,
S még aggkoromban is írom majd a gyerekmeséket,
Tele Színnel, harccal és borongós regékkel.
Jó kedvvel, reménnyel jöttem épp:
Az ősz gyermeke vagyok én.

Az ősz gyermeke vagyok én:
A Kertet tápláló szerető anya.
Oltáron állva, akár a Szűz Alak,
A Világon ejtett sebeket gyógyítom csókkal,
Dajkáló könnyekkel és lebbenő Tollal.

Erővel, oltalmat hozva jöttem épp:
Az ősz gyermeke vagyok én.

Az ősz gyermeke vagyok én:
Királynő fején ülő ékköves Tiara.
Millió szikrát, mint gyümölcsöt szórva,
Adok csodát a hömpölygő porba,
Alamizsnát nyújtva egy nehezebb korban.
Segítséget osztva, csábítón jöttem épp:
Az ősz gyermeke vagyok én.

Az ősz gyermeke vagyok én:
Harcosa e kietlen, romos Világnak.
Pajzsom az Elme, fegyverem a Káosz.
Érdemessé váltam kardom hordására,
Megküzdöttem önmagam árnyával.
Kitartással, bátorsággal jöttem épp:
Az ősz gyermeke vagyok én.

Az ősz gyermeke vagyok én:
Bérlője a földnek, mely sírod s bölcsőd lesz.
Búvóhelye minden szellemi lénynek,
Mentsvára a kesergő szívnek,
Elmúlást hozok mindenféle rémnek.
Békével, csöndben jöttem épp:
Az ősz gyermeke vagyok én.

Az ősz gyermeke vagyok én:
A Világ szívének legtovább égő Lángja.
Egy tagadott Vér, a Kárhozat Hajója,
Idegent ismertté tenni kész virtuóza,
Az Igazság álarcba bújt Pallosa.
Új kincsekkel és új tanokkal jöttem épp:
Mert az ősz gyermeke vagyok én.

Mozdulatlan

Hiába harsog a kürt, nincs már hangja,
Megtört reménynek nem szolgál lakul,
Elvész a tett, elakadt rég foszlánya,
És nem lel várat, szívéen rém lapul.

Bolond, ki ott leül, hol szól harsogva
S ordít a kín, a széttépett Turul,
Nem alkuszik ma az elcsent titkokra,

Szívére árny, haragvó éj borul.

Ha mozdulatlan a lég, sejts villámot:
Eső hoz rejteni pusztító kincset,
De elszalad, ha te titkát feltárod,

Az éjszakán ragyog át fénylő éke.
S lobogva gyúlt szemed szikráját oltod,
Hogy lásd az élet elmúlt, meg sem élted?

A hit szava: csend

Fáradt a nyár és lüktet a szív,
Gyógyír a szél és messze repít,
Messzebb a hangnál, bú szava ring,
Értőn ölel és magával hív.

Forrón kering és ömlik a szó,
Szívedbe tér, mint régi hajó,
Otthont adó, szép lelked a tó,
Csábítja őt a tengernyi hossz.

Vadnál vadabb vést átutazó,
Mindent megélő mennyei szó,
Hitről regélő, hangtalan csend,
Fáradtan öledben megpihent.

Dinkalogika

Némán csacsog a lomha zápor,
Nem is folyik, pusztán ömlik,
S hömpölyög és lilán ugrál,
Néha szökken, máskor csúszik,
És senki, soha meg nem mondaná,
Mit magába fojt a cserfes ajak,
Hogy hazudik a fent szálló madár,
Hisz gömb alakban lebeg a föld alatt,
S ha éppen úszni indul,
Lentről ugrik fölfele,
Hogy jobbra térve balra jusson,
És szárnyak nélkül elszelel,
Ezer titok, mit már nem közöl
A márvány kemény puha ajak,

Arcán megdermedt a híg közöny,
És rá mondják, hogy 'fura alak',
És bizony ennek értelme nincs,
Szavát se hidd az aranyhalnak,
Hisz hallott már sükettől valaki
Oly mesét, mit ő hallott maga?
És nem lát, nem hall, nem beszél,
De mindig állj ki magadért,
Erre ott a vízszintes épületszél,
És megér egy misét az antidepresszánsért.
Suttogva üvöltsd, ha már nem bírod te sem,
Ha már a látvány is szúrja a szemedet,
Hogy alacsony az állatkert kerítése,
Nosza, kimondani legyen merszed!
Morogj és ugass, akár a nyüzüge birkanyáj,
Mibe a lélek még háltni sem tér,
És bégecs, hogyha épp dzsungelben jársz,
Tigrisnek bugris nem szívja vérét.
Élted végéig szolgáljon a hű tanulság:
Az örültek magukról nem tudják mi(ly)csodák,
És amíg te is köztük állsz,
Sose hidd el egy bolondnak szavát!

Nem tudom hol vagy

Nem látlak, pedig látni akarlak,
Látni a mosolyt békés arcodon,
Látni az élet vad tüzét szemeidben,
Látni valami égi, valami régi,
Mélyen elveszett csodát.
Nem hallak, pedig hallani akarlak.
Hallani a szívedben csendülő dallamot,
Hallani a kacajod, mely csak nekem szól,
Hallani valami tiszta, valami ritka,
Őszinte hangot.
Nem érlek el, hiába futok utánad,
Pedig érinteni akarlak, magamhoz láncolni,
Hogy örökre velem, s veled legyünk,
Valami sose volt, sose lesz,
Elrejtett helyen.
S nem tudom hol vagy, rettegek
Ölelő karod nélkül, megdermedtem.
Csak ölelni akarlak, elrejtteni a csúf világ elől,
Valami kedves, valami csendes,

Sose volt helyen.

Kellene

Kellene mellém valaki, aki csendben átölel.
Aki az ölébe húz, ha látja, baj van. Mert baj van.
Aki halkan fülembe súgja: minden rendben,
Nem kell félni, mert itt vagyok veled. Velem van.
Kellene mellém valaki, aki segít, ha eltévedtem.
Aki az útvesztőmben nyújt segítő kezet. Felemel.
Aki hangjával új utakra irányít, mert tudja, félek,
Akinek nélkülem nem élet az élet. Mert félne.
Kellene mellém valaki, aki sokat kérdez,
Mert tudja, imádok felelni a kérdéseire.
Aki ügyesen bánik saját szavaival, s velem,
Akitől nem kéne félnem, ha ismer.
Kellene mellém valaki, a kétszemélyes puha ágyra,
Aki megölel és szeret, mikor odakint hideg van,
Aki reggel a kávémat az ágyig behozza,
Mert tudja, anélkül nem indul a nap.
Kellene mellém valaki, aki segítene főzni,
S kettesben a lakásban, megtanulnánk élni,
Az esések völgyéből együtt kimászni,
A boldogság felhőin gyermekként ugrálni.
Kellene mellém valaki, aki éppolyan, mint én,
Akinek nyugodtan mondhatom, mit súgott az éj,
Aki örömmel hallgatja démonos meséim,
És éjszakánként elalszom óvó karjain.
Kellene mellém valaki... aki nem tart furcsának,
Aki azt mondja: te mindenhogy tökéletes vagy!
Akiben bízhatnék, akit szerethetnék, akit magamhoz ölelnék,
Aki búskomor lelkemnek lenne rejtett menedék.
És kellene valaki, kellene, kellene, kellene!
Valaki, akit sehol sem lelek meg.
Talán már elment, fel sem ismertem.
Talán épp te vagy az, egyetlen kedvesem.

Árnyék

Vagyok, akinek születtem:
A Fénynek legsötétebb réme,
Egyedüli fél, egészen,

A Világ? Részem és egészem.

Vagyok, akinek muszáj lennem:
Tünékeny álom, híd a fénybe,
A Létnék kezdete és vége...
Porba taszított lényem.

Vagyok, ami mindörökké létem:
Ezer arcot öltő Névtelen Gyermekek.
Egyedül égve az Örök Fény tüzében,
Örökké létező, féktelen Árny lettem.

Lidércfény

Álmomban egy új ösvényen jártam,
Sötét, nyirkos és mohás talajon,
Nem tudom, miért vitt arra lábam,
Csak a hideget éreztem a talpamon.

Sötét volt, a legerősebb lény,
Mi elnyeli a szívek kedvességét,
S rettegettem, mert szemem nem lelt fényt,
Féltem az árnyak hűvösségét.

Belém karmoltak a reszkető ágak,
Belevájtak testem húsába,
Véremet itták a vészjósló árnyak,
Beleláttak lelkem múltjába.

Nevetve idéztek fel minden rémet,
Mitől valaha is félelem fogott el,
Elém állították a legrosszabb képet:
Magányomban csak a Sötét ölel.

De hangodat hallottam, és futni kezdtem,
Követtem istenek adta dallamod,
Bár alakodat sehol sem leltem,
Elért hozzám, ahogy nevem suttogod.

Hangod ragyogása utat tört az éjben,
Kacsaringós látomás ért előttem földet,
Így botorkálok követve a sötétben,
Örökkön izzó smaragdfényedet.

Lelked vezette eltévedt lelkemet,
Így a sűrű erdőből egy tisztásra értem,
Nem tudom, hogy mondhatnék köszönetet,
Azért mert jöttél, amikor félttem.

Megmentőm voltál és tanítóm.
Álom-távoli alakod lett térképem:
Élted után is maradtál útmutatóm,
Látomásként keringő, Lidércfényem.

Elveszett mese

Hitről meséltél, mely benned elveszett,
De szavaiddal ültetted lelkembe,
Bennem is néha még elmerül,
De miattad mindig megkerül.

Hitről meséltél, ősrégi szellemről,
Láthatatlan erőként keringő lelkekről,
Haláloddal e világ elveszett,
Helyemet az óta sem lelem.

Hitről meséltél, égisz érő fáról,
De nem mondtál semmit a végtelen kárról,
Mit mászás közben szenved el a lélek,
Amíg letről a mennyig felérhet.

Hitről meséltél, lelkembe ültetted,
Hinni mindig kell, akkor is, ha elveszett,
De te már itt hagytál e világban egyedül,
Hitem szava csak néha-néha csendül.

Hitről meséltél! Örök életről!
Cseppet sem görbe tükrökről!
Önvárad taszított téged is a mélybe,
Nem adtál fényt vak szemeimnek.

Csábított hangod a mennyei létbe,
Követtem irányod, telve reménnyel,
De csak egy pillanatra hagytad látni magad,
A sötétség lándzsáját szívembe szúrtad.

Zuhanásom közben is lelkemet égetted,
Ártatlan szárnyaim karmoddal kitépted,

Mert naivan szavaidnak mindent elhittem,
Mesémet miattad elvesztettem.

Ne tépj meg engem!

Felkínálom neked kelyhemet,
Bízva abban, hogy otthonodat leled,
Támaszoddá válok, ha hagyod nekem,
Hogy szirmaimat szétterítsem.

Megbabonázva nézlek téged,
Annyira más vagy, annyira messze...
Rettegve kérdezem tőled:
Vajon hozzám visszatérsz-e?

Odaadom neked mindenemet,
Kérned sem kell, anélkül teszem,
Érted áldozom rövid életemet,
Hogy meghosszabbíthassam tiédet.

Átvállalom minden terhedet,
Ezért cserébe csak egy dolgot kérek:
Szavaiddal gyógyítsd gyöngye lelkemet,
És kérlek, ne tépj meg engem!

Kórónak látszom, de rózsza vagyok,
A jég csupán elverte friss illatom,
Most elhervadtak a királykék szirmok,
Légy hát te élesztő napom!

Kérlek légy türelmes, maradj velem,
A sötétet én sem kedvelem,
Légy a fényem, ne taposs engem,
És leszek én is oltalom Neked.

Ki tudja?

Ki tudná megmondani, merre visz a szél,
Hogy mikor kacagok, igaz vagy öltözék,
Hogy kiket bilincsel a vadkezű törvény,
Kiket szív a mélybe a rettegett örvény?

Ki tudja, hogy forog kínjában a sír is,

Mert az ember magát a földbe temeti,
Hogy világunk üvölt, árva lepkeként kering,
Mert panaszkodó szemünk a bűba tekint?

Ki tudja elmesélni, mi a szerelem,
Milyen tobzódni e bűnös élvezetben,
Ha méhként repdesünk virágot keresve,
És bolondok leszünk a kelyhükbe esve?

Ki tudja, mitől szép e kárhozott világ?
Ki ismeri az összes titkot és talányt?
Mitől bolond, mókás, cserfes, csupa ábránd?
Ki tudja vajon miért, de magával ránt.

Ki tudja, hogy én a túlvilágban élek,
Csupán nevetek a holt nyárfákon ülve,
Elfeledtem mindent, mit még meg sem éltem,
Ki tudja rólam, hogy már rég megőrültem?

Őrület

Mint örültet,
Kit örültet,
Akként lüktet,
Az örület,
Mint érted ég,
Az érdem lét,
A létemért,
És létedért,
Mint táncoló,
És bájoló,
Édes a csók,
És csattanó,
Mint fájdalom,
Úgy ég dalom,
A vért adom,
Bár én kapom,
Mint királynő,
A király nő,
És bennem ő
Csak nőttön-nő,
Mint harcmezőn
A vétkező,
Úgy térdeplőn

És öldöklön,
Mint száz bolond
Egyként mozog,
És tréfát ont,
És tékozol,
És örültként,
Ha szeretnéd,
Szeretnélek,
De örökké.
Mint örültet,
Kit vágy ültet,
Álom küldte
El szívedet.
Hát örülten
És örülve,
Még örömmel,
Én követlek.

Itt hagyom
(Gondolatok festményekre 08.)

Halk szólam támad a csendben,
Érted dalol a végtelen éter,
S miattad kelt tánkra a föld,
És a szél a virágok fölött.

Sír, zokog és őrjöng a lelkem,
Virágot ölelek nyughelyed felett,
Tudod, most fáj, de emléked örök,
Illatodat érzem az illatok között.

Közös mezőnkről egész csokrot szedtem,
A lilás bódulatból ide menekültem,
Nekem most... túl vidámak ők,
Az én szívemet lehúzza sok ezer kő...

Megszállottan mesélem neked,
Hogyan aranylik a virágok közepe,
Bár tudom, hangom elnyeli a köd,
És egyre csak hullik a könny...

Nézd! Fehéret is hoztam a többihez,
Éppoly fehér, mint halotti lepled...
Silány, mint holt arcodon a közöny,

És ott egy nefelejcs a sok között.

Egész regényt írnék emlékedre,
De meglepszem szemed emlékével.
Alakod betakarja az éltető anyaföld,
De kínod hozzám még most is felüvölt.

Táncol és reszket az árva virágtenger,
Sír, mert hozzád többet nem érhetnek.
A sors téged galádul megölt,
Cserébe az úr belőlem mindent kiölt.

Itt hagyom e lila hegyet neked,
Remélem, illatukat te is megérezed,
Ne halld, hogy a világ fájdalomában bömböl...
Kérlek, ne halld, ahogy a lelkem üvölt.

Senki sem

Elnémult köröttem a táj,
És elapadt bennem a szó,
A hangom nem leli útját,
Még nyáron is hullik a hó...

Még nyáron is hullik a hó,
Már megfagyott hideg szívem,
Nem csábítja a langyos tó,
Az igazat is kár hinned.

Az igazat is kár hinned,
Mégfertőzött a rettegés,
A vigaszt minek remélem?
Sosem tér hozzám jelenés.

Sosem tér hozzám jelenés,
Itt ragadtam, elfeledve,
Az erőm elhagyott, kevés...
Ezen az elveszett helyen.

Ezen az elveszett helyen,
Ejtem el hulló könnyeim,
Szél viszi fájdalmam, menjen!
Senki sem érti vétkeim.

Indulni kellene

Indulnod kellene, hisz az idő sürget,
Itt van pár édes emlék, tedd el zsebedbe,
Vigyen az utad a szent és tiszta Fénybe,
Én magamnál tartom régi emlékedet.

Mennie kellene, a kopott vonatnak,
Vigye a fájó emlékeket máshova,
Én maradok még, a szívemmel vacogva,
Nem születtem soha sem erős bátornak.

Indulnia kell a kaján, vén Időnek,
A félszeg Halálnak, a vidám Életnek.
Az órámra nézve jutott csak eszembe,
Hogy énnekem is már indulnom kellene.

Gyógyír

Néha öröm, ahogy mellettem fekszel,
És hallgatom mély durmolásod,
Szíved lassan, de erősen ver,
A lelked szava: briliánsod.

Gyakran dühít mosolygó arcod,
Hogy nem látod a valót... úgy dühít!
Gyermekké tesz téged kacagásod...
Lelked szava: isteni.

Gyakran ámít mézízű hangod,
Mely szívemet óvón öleli.
Annyira vágyom! Annyira akarom!
Lelked szava: egyedi.

Mindig hiányzik illatod selyme,
Az enyém már oly túlkoros...
Érezni vágyom pezsdítő kelyhedet,
A lelked szava: varázslatos.

Folyton keresem biztató szemedet,
Megértő, barna nyugalom...
Ezen a viharos, vad tengeren,
Lelked szava: oltalom.

Igazán öröm, hogy létezel nekem,
Minden tettet és hangod gyógyít.
A világ elől hozzád menekülve,
Lelked szava számomra gyógyír.

Mit kívánsz?

Mondd, mit tegyek, hogy üres tekintetedbe
Visszalopjam a régi idők fényességét?
Megteszek bármit, mit tőlem kérsz,
Csak ragyogjon rám mosolyod fénye.

Játszom szelet, ha úgy kívánod.
Lég kezem lágyan simulna arcodhoz,
Ölelnék hosszan, tudtodon kívül,
És elfújnam a sötétet, mi szíveden ül.

Eljátszom a földet, dombot, hegytetőket,
Hogy a város zajától elvigyelek.
Ölelem pihenhetnél napestig, Vándor,
Csendben álmodhatnál egy szebb világról.

Játszom erdőt, daloló madarat,
Mi csak érted élne, csak érted dalolna,
Hogy arcodon újra felderülhessen
Szebb világod legszebb mosolya.

Játszhatom felhőt, ha épp azt szeretnéd,
Minek testét a vad szél tépi szét,
Helyetted száz kint kiállhatnék,
Meggálnék folyton, hogy Te újra élj.

Játszanék árnyat, vagy épp fényességet,
Hogy szemeid napját rám emelhesd.
Játszanék folyót, őszi könnycseppeket,
Hogy testedet én is érinthessem.

Játszom romokat. Bús, mohás romokat,
Hogy megpihenhess karjaim között,
Egy rég halott, szürke hegy alján,
A Magány Tengerei fölött.

Játszom, ha kéred, gyilkost is neked.

Az álarcba bújt embereket mind megölném érted,
Hogy nyugtod legyen a gonosz szavaktól,
Hogy a gyáva mind kitérjen utadból.

Játszanék vad, pusztító angyalt,
Kezében véres ezüst karddal.
Követnélek téged utadon, bármerre mész,
Hogy ne érhessen utol semmi vész.

Játszom, ha az kell, naiv kisleányt,
Felnőtt, komoly nőt, akár dámát.
Kielégíteném lelked minden vágyát,
Hogy szíved újra játssza szép dallamát.

Eljátszom az eget, a csillagoktól fényes étert,
Hogy a remény szívedből sose fogyjon el,
Hogy sose emésszen a magány foga,
Hogy tudd, mindennek van oka.

Játszanék érted ártatlan kutyát is.
Üthetsz, ha akarsz, hűségem nem tágít,
Sose harapnék, sosem hazudnék...
Érted mindent, mindent feladnék.

Játszom, ha az kell, némán szeretőt:
Oltalmat nyújthatnék a Világ elől,
Mesélhetnék száz titokról, csendesen,
Míg szerelmem dallama csendül szíveden.

Eljátszom érted azt is, hogy élek,
Hogy a Pokol tüze engem nem éget,
Eljátszom bármit, csak láss meg engem...
Eljátszom bármit, csak ne hagyj el engem!

Tíz emelet távlatából

Fent állok. A világ tetején!
Ha lenézek, egy hangyasereg lép.
Megállnak, visszanéznek rám.
Hallom, ahogy kérdik: AZ, ott, mit csinál?

Mert ennyi vagyok. Egy Az a sok között.
Könnyes arc a mosoly mögött.
Ők ezt nem értik, csak nevetek rajtuk,

Nem tudják, hogy hallom néma fohászuk.

Kérik: menjek beljebb. Megteszem?
Nem. Lábamat lógatva rájuk nevetek.
Látom valaki telefonért nyúl,
S szívemben ezért mély harag gyúl.

Pedig itt olyan nyugodt a világ,
Nem fáj a szív, csak a test kiabál
A dermesztő jégszelek ellen,
A torokmetsző síri csendben.

Itt végre nem érzem a fojtogatást,
Nem fáj a tudat: hiába már,
Itt dalolva ölel magához a vég,
Akár madarat a lenge szél.

Itt. Fent. Nem bent fáj. Nem bennem.
Rajtam kívül. Ahogy arcomba csíp a tél dere.
Ahogyan zúg a lég, fergeteges mutatvány,
Az én lelkem is szállva száll! Hozzád...

Mert mindig visszatérsz,
Ölben tapogató erőszakos kéz.
Ez vagy. Nem több mint én, csak más.
Hazug. Kegyetlen. Gyilkos. Láz.

Nem bírom csöndben, kiáltok hát:
„Elég volt! Hagyjanak, menjenek már!”
De csak a szél zenél ordítva fülemben.
Élvezem saját félelmemet.

Felállok, s mintha nem is én félnék, valaki sikolt.
Ne félj kedves, az leszek, ami te. Folt.
Egy folt a betonkövek rengetegében,
Pirosló vérem forró tengerében.

Itt. Fent. Tíz emelet távlatában,
Mintha vége lenne e kegyetlen világnak.
Most már ő vagyok. Te. Szegénykém...
De nem kell! A sajnálatotok kevés!

Kevés, mert nekem az ő hangja kell.
Érintése. Mosolya. Bocsánatkérése.
És lépnék, de valami visszaránt...

Tarkómon egy mély hang zihál.

Kérdez. Felelek. Micsoda játék!
Kérdezz! Kérdezz! Kérlek, szoríts még!
Védj meg magamtól, ennyi nem elég,
A fájdalmat temetni...Ó, a szívem! Ég!

Kérdezz, könyörgöm, játszunk még!
Ismeretlen hangod most csöppnyi menedék.
Érzed te is, milyen jó, hogy fáj,
Ahol a szél mélyen a bőrömbe vájt?

Ugye érted, miért voltam ott?
Vagy neked is csak egy Az vagyok?
„...mindennapos” - súgja hátra – „rendbe jön,
Már megfagyott arcán a könny.”

Felemel. Némán ringatni kezd.
Észre sem veszem, s kocsiba tesz.
Elrabol. Ugye? Elrabolsz? Vigyél el!
Nem kell...nem kell egy ilyen élet!

Meleget kapok. Igyam, mondja.
Minek? Nem érdekel mások gondja...
Az enyém! Önző vagyok, ez van.
Hisz emberként vagyok önmagam!

Miért? Hallom a vádló kérdést.
Nevetve lököm félre kezét.
Hát nem érti senki sem?
Nem. Nem értitek meg sosem.

Magamba gubózom, hisz ennyit érek.
Romlott tojásból kikelt szörnyként élek.
„Vége lesz, hidd el, rendbe jössz,
Hisz megfagyott már arcodon a könny.”

A szívem még dobban párat. Meg-megállva.
Igazán, igazán, igazán FÁZTAM!
Elalszom. Végleg vagy csak mára?
Mindegy. Közönyt festek énem álarcára.

Vándorút
(Szószövvő c. játék 233. fordulója)

Vándorútra keltem én egy véres alkonyon,
S akkor reszketve tért elém őszi démonom:
Tündérléptek suhantak át a hűvös parkokon,
S táncba kezdtek a megfáradt levélkupacok.

Pajkos szemmel, aranyhajjal lépkedett felém,
Isten játszott jáspisfényű égi ékszerén,
Vörös színét hintette az avar szertesét,
De az elrohanók nem hallották meg nesztét.

Megbabonázott, majd elveszett a fagy-ködben,
Zajtalanul lopódkodott be a szívembe,
Észre sem vettem és tolvajként megérkezett,
S didergőn, forró szerelemmel levetkezett.

Ajkamhoz érintette álmot osztó ajkát,
Nyakam köré fonta jéghideg szirénkarját,
S halkán dúdolta fülembe melódiáját:
„Eljöttem hozzád, ne félj hát kedves, aludjál!”

És engedelmeskedve szelíd parancsának,
Szomorúan mosolyogva vándornak álltam,
S utam közben végig egy szebb jövőre vártam,
Mégis továbbmentem, hisz ajkaira vágytam.

Kezeimbe adta súlyos jáspis gyöngyeit,
De nem enyhítette keserédes könnyeim.
Magányosan követtem igéző hangjait,
S közben pengettem a vérző szívek húrjait.

Megérkeztem végül egy smaragd dombtetőre:
Véres a korona az ametiszt bérceken,
S a hegyeken túl meztelen felém integet,
A rettegett Ősz gyönyörű tündér-gyermeké.

Törött üveg

Perzselő vágyad az ajkamon forr,
Éget és reszket, mint csipkebokor,
S a karmaid hegye szétmarcangol...
Karjaid között félő vad vagyok.

Kínzó szomjadat véremmel oltod,
Lelkemet a levegőtől fosztod,

Eszemet a mélybe lehajítod...
Karjaid között félő vad vagyok.

Csábít a lelked, a te dallamod,
Bódít, mindenhol érzem utamon,
Cseng a fülben, a szívben, a szájon...
Karjaid között félő vad vagyok.

Konokul ébreszt fel a hajnalom,
S nem érzem kezed szőke hajamon,
Ha megfordulok, te már nem vagy ott...
Nélküled csak törött üveg vagyok.

Ködös őszi éj

Akkor volt talán, hogy magamba zártalak,
Ott lent a ködös Duna partján,
És csak téged láttalak.
És együtt indultunk útnak,
S néztünk szerte-szét,
És ketten egyként nevtük
A kacagó halak „lágyszét”,
S akkor, ott, egy pillanat,
Míg tartott a hívó szó,
Egy bűvös, hosszú dallam, hang,
Bódító és vadító.
Olyan volt akár te magad,
Igéző és idéző,
S talán a hold játéka,
De igazán Téged láttalak,
Láttam minden nyomodat.
És éreztelek, magamban,
És éreztem, hogy mi vagyunk,
A sötétben, a ködben, a fagyban,
Két vándorló farkas,
Falka után kutatva.
Csak mi, s talán egyszer majd,
Egy ugyanilyen ködös éjen,
Leszünk mi hárman, s leszünk mi négyen,
De addig magamban őrzöm emlékét,
Vibráló, hívó, égető érzését
A mágikus, csöndes, ködös éjnek,
A soha sem létezett, ördögi kéjnek.
Addig légy a társam,
Hidegben, s magányban,

A sötétben, a ködben, a fagyban...
Mert csak mi vagyunk,
Ki a másiknak otthont adunk:
Két vándorló farkas,
Egy örökös tündéréjszakában.

Szentendrei árnyléptek

(Leinad emlékére)

Lábaim az utcán óvatosan emelem,
Minden egyes kis kövecskét felmérek,
Elemzem az apró repedéseket
És a beléjük fészkelte porszemeket.

Szentendrén járunk, némán ballagunk,
S néha-néha lopva egymásra pillantunk,
Ám emlék csak ez is, te már nem vagy itt,
Csak emléked kongatja ólomlépteit.

Elnézem a házak dülöngélő falát,
Te nem is láttad talán igazán,
Micsoda baljós, féktelen játék az,
Mikor a nap messze kergeti az árnyakat.

Szélcsengő csendül egy boltocska ajtaján,
Egy gyermeki mosollyal köszönt az új világ.
Mellettem sietősen halad az élet, embereken át,
Míg én magamra húzom a magány csuháját.

Sürög és forog, mintha sosem állna meg,
Mindent, mi megfagyott, a nap fénye olvaszt fel,
Én mégis, mégis csak csendben sétálok,
A világon őzgidaként ámulok.

Emlékeim megint lépre csaltak,
Zavartan megállok egy templom kapujában.
Szabad nekem ide bemennem?
Hitszegőként hívőnek lennem?

Csodálom a magas boltokat,
A kertet övező hatalmas falakat,
S a kertet, a misztikus fasort,
És benne az eldugott szobrot.

Mint gyermek, mikor új játékot talál,
Megérintem, iszom egy kéz itt hagyott csodáját.
Mikor megérkezik csendben a hit szele,
Szégyenlősen szedem darabjaim össze.

Meztelennek érzem magamat,
Felperzseli testemet a fényes zuhatag,
Mely a kopott faágak résein át,
Mint friss hegyi patak, úgy hullik alá.

Utam tovább visz, a macskakövek sorain,
Újra eszmélek: Még mindig nem vagy itt!
Csak a szél játszik szívemmel, mikor úgy cseng,
Mint a te hangod, mikor a dalt nekem énekelted.

Itt ragadtam, saját képzeletemben,
Egy üresedő város üvöltő csendjében,
S csak tép, mar a kegyetlen tudat,
Milyen egyedül is érzem magamat.

A szomorúzöld folyó élénk partjain,
Gyöngyként gördülnek arcomról könnyeim,
Hisz a koros fák tövében kuporogva,
A te emlékeidet próbálom úzni sorban.

Majd menekülök, mikor már fáj,
Mikor törként hasít belém a kár,
Mikor felismerem, mennem is muszáj,
Nem elég a kell, a még, a már!

És beteltem a város ablakaival,
Úgy hunynak ki a fények, mint én magam,
S mint bennem a remény friss magja,
Mit nem öntözött eléggé Ura.

Hangod hívott ide, s nem sejtettem,
Hogy ez csupán lidércek játéka lesz,
Démonok báljába csöppentem bele,
Mik szívemet marják. Én vagyok a desszert.

Lopakodva emelem lábaimat. El innen...El!
Kergetnek a megveszett emlékek.
Mindig csak későn eszmélek:
Ott vagyok, ahol nélküled nem lehetek.

Prózák:

Tél

Már hajnal is elmúlt, az ablakon túl bíborban úszik az ég a felkelő nap játékos ecsetvonásaitól. Az éjszakai esőcseppek utolsó útjukat járják az üvegen, néha-néha kopácsolva hullanak le az eresz alatt álló lyukas vödörré, mely szájával lefelé fordítva ágaskodik. Megette már a rozsdá, használhatatlan kis kacat lett, mégis ott áll. Még mindig. Mert nem engedted kidobni, mondván, hogy kiskorunkban abban a vödörben nyitottunk a nyári melegben strandot a kerti állatoknak. Békáknak, madaraknak, kutyáknak és macskáknak. Botorság megtartani egy ilyen haszontalan tárgyat, de te nagyon dédelgeted ezt a régi gyerekkori emléket.

A kertünkben álló tölgyfa már csaknem ötven éves. Meg is terebélyesedett, szép fa lett belőle. Ketten ültettük oda az esküvőnk napján, és épp ahogy mi, az a szerencsétlen fa is állta a hideget és a viharokat, amik néha-néha lesújtottak rá. Jóban, rosszban.

Te még alszol, nem látod ezt a hajnali csodát. Amikor rád pillantok és látom, a nap sugarai miképpen játszadoznak megöregedett arcodon, egyszerre megnyugszom. Olyan fiatalnak, kipihentnek és gondtalannak látszol. Ősz hajad ilyenkor visszاسzerzi mogyoróbarna színét, röpke öt percre.

Látlak gyerekként, ahogyan az udvaron bohóckodtál, hogy jobb kedvre deríts, mert sírva rohantam ki miután édesanyám megszidott a rétes megdézsmálásáért. Kiskamaszként, amikor a legmagasabb fára kapaszkodtál fel, csakhogy bizonyítsd, mennyire bátor vagy. Inkább vakmerő vadóc, semmint bátor harcos. Eltörted a karodat és én voltam az első, aki aláírta hófehér gipszedet. Átformálódasz tizenhat éves fiatalemberré, és szívem megint hevesebben kezd dobogni. Azt hiszem akkor, ott, ahogy a kórházban feküdtem egy hosszadalmas műtétemre várva, ott szerettem beléd. Az aggodalmaskodó pillantásaid, a remegő kezed, ahogyan megfogod az enyémet és azt hebeged „Minden rendben!”, pedig mindketten tudtuk, hogy a műtét veszedelmes jövőt is rejthet. És utána négy éven keresztül futkostál miattam, segítettél, ápoltál lelkileg és testileg, csak mert „így akartad”. Sohasem fogom elfelejteni, ahogy húsz éves felnőtt fiatalemberré, az én tizennyolcadik születésnapomon hirtelen térdre ereszkedtél és egy kis dobozt tartottál felém, benne a világ legszebb gyűrűjével, amelyet valaha is láttam. Elhangzott a kérdés, és rá a felelet is, és mindenki tapsolni kezdett körülöttünk. Jött a szalagavató, a tánc és az érettségi, szinte átugrottuk ezt. Huszonöt éves korodra már ebben a kertés házban laktunk, a költözés egy valódi tortúra volt.

Akkor ültettük a fát is. Rá egy évre, legnagyobb álmunk vált valóra, igazi csoda volt. Egy tüneményes ikerpárnak adtunk életet, ahogy szerettük volna, egy lány és egy kisfiú. Szép lassan nőni kezdtek, és ahogy növekedtek, mi úgy öregedtünk. Repült az idő, temetések, születések, bálók. Felnőttek a gyerekek, és unokáink születtek, akik mostanra már majdnem felnőttek. S újra látom

mostani arcod: a ráncos, mégis nyugodt arcod. Elégedetten döntöm hátra a fejemet párnánkon.

A nap melengető sugara már a szobát is pásztázza, az ablakról eltűntek az esőcseppek, csupán arcomról gurul le pár gyöngy. Odakint már nem kopácsol olyan erősen az a vödör, ütemes játékanak helyét átvette egy borzongató, egyre lassuló kopogás. Körülölel engem a csend, s már tudom, mégiscsak jó ötlet volt megtartani azt a vödröt. Amíg hallottuk kopácsolását, visszahozta nekünk az emlékeinket. Ha elhallgat, már nem marad semmi.

Egy mély sóhaj kíséretében lehunyom szemem, érzem, ahogy egy utolsó könnycsepp iramlik arcomról fehér párnánkra.

Kopp...kopp...kopp...

A kopogás megszűnt, s már sosem fogom megtudni, te mit szólni ehhez a csendhez.

Lynx királykék rózsája

1.

Vihar készülődött a didergő délutánon. Álmosan csepegett már az eső a föld fölé tornyosult felhőkupolából, a levegőnek tél illata volt. Csípős, friss és szabad illat. A fák már lehullajtották elfáradt leveleiket és ágaik csupaszon nyújtóztak az életet adó ég felé. A megsárgult falevelek a csepegő eső ütemére hulltak a mélyi avarba. A fák kérge csillogón játszadozott az utolsó eltévedt napsugarakkal., mintha apró tündérek rebegtették volna szárnyaikat a parkban. Néhány rovar még el-elsiklott, a hangyák izgatottan bújtak el bolyukban és egy megfáradt pillangó sietve illegette szárnyát, majd az egyik fa kis odújába belibbenve megpihent. Egy anyakutya nyüsszentve bújt el egy parki pad alatt és a huzat valahol messze becsapott egy ablakot. Távolról hallani lehetett egy mentőautó szirénázását, halkan kiabálást és a hatalmas felhőkarcoló monoton kattogása is elért idáig. A parkot körbevették a szürke panel épületek, így mintha a város szíve lett volna ez az apró, élő kis sziget. Dübörögve gurult el egy hatalmas autó a kihalt utcán, megrázva az avar minden teremtményét. Csönd lett. Nem hallatszott más, csak az esőcseppek egyedi dallama: sajátos hangzatú természeti zene. Elbújt minden és mindenki. Kivéve őt.

Csak egy férfi állt a park melletti temetőben az egyre sűrűsödő cseppek viharában, mereven bámulva egy ócska sírkőre. A sírkő átlagos és szegény volt. Egy szürke márványtömb, és rajta ezüst felirat. Olyannyira egybeesett a kép szürkesége az ezüstitel, hogy a nevet, dátumot is fél órába telt kisilabizálni. De ezek közül egyik sem érdekelt a fekete kabátos, megrökönyödött férfit.

Lynx nem ismerte az elhunytat, nem volt jelen a temetésén, valami titokzatos erő mégis odahúzta és most, az esőben állva bámult tanácstalanul a sírkőre, gondosan megnézve a nevet, a dátumot és az idézetet. A név sokadszorra is egyszerre csengett ismerősen és idegenül. Mintha valahol, valakitől hallotta volna már, de nem jutott eszébe. Nem rendítette meg Phoenix Lilion neve, de megmagyarázhatatlan módon görcsberándult a gyomra és elszorult a torka.

Nem tudta, honnan ismerhetné, mégis dühösen és kétségbeesetten kereste az arcot, amely a névhez tartozik. Hol hallotta már?

Nem rendítette meg a dátum sem: 1997.09.02-2034.09.20. Nem egy harminchét éves, ismeretlen nő halála hozta lázba. A dátum mégis... megfogta. Szeptember másodika? Mi történt akkor? Valahogy összeállt a név és a dátum, majdnem körvonalazódott a név arca... de elveszett a gondolat. Mintha az égiek nem akarták volna, hogy emlékezessen.

A felirat. Az ezüst, olvashatatlan idézet az, ami visszatartotta attól, hogy folytathassa útját hazafelé. Át szokott sétálni a temetőn, de sosem húzta errefelé ennyire a szíve, valami bizsergés, valami vágy. Álmában sem gondolta volna, hogy ezt a két szót újra olvashatja.

„Elhullik majd szerelmem is,
Akár a királykék rózsza szirmai. „

Ez a két sor állt ott ezüstben a márványon. Ez a két sor vonta magára ilyen erőteljesen a figyelmét, de ebből is csak két szóra figyelt fel. Semmi kapcsolata sem volt az elhunyttal, mégis úgy érezte, ő az a szerelem, ami el fog hullani. Félelemmel és meglepettséggel töltötte el, amint harminchetdjére is elolvasta a feliratot. Ennek a furcsa következtetésnek csupán egy oka volt.

Lynx ötvenharmadik évét taposta. Egyedül élt apró lakásában, rokonok, család nélkül. Pszichológusként dolgozott, iskolán belül és azon kívül is. Bosszantotta az iskola, hiszen inkább tartotta magát pszichológusnak, mint tanárnak, ott mégis inkább tanárként bántak vele. Így aztán az iskolán kívül teljes mértékben átadta magát hivatásának: az embereken való segítségnek. Ellenállhatatlan vonzalmat érzett minden nehéz élethelyzet iránt, hisz neki sem volt éppen egyszerű múltja. Talán igaz a mondás, miszerint pszichológusnak csak az készül, akinek voltak problémái. Lynx gyerekkorában, vékonyka termetével felhívta magára az erősebb termetű gyerekek figyelmét. Állandó célpontja volt minden rágalmazásnak és terrornak, mégsem aludt el benne a tűz. Ha tehetett segített másoknak, akikkel hasonlóképpen bántak, és ez megmaradt felnőttkorára is. Jobbára nyugodt természetű volt megáldva, csak nehezen lehetett kihozni a sodrából. Figyelmes hallgató volt, gyorsan kapcsolta össze az információkat és végül a lehető legjobb tanáccsal állt elő. Felnőtt korára a kisugárzása miatt maga mögött hagyhatta ezt a keserű múltat. Az emberek szerettek a társaságában lenni, bármiről, bármikor tudott beszélni. Az iskolában, tanárként és iskolapszichológusként, mégis unalmasak voltak a napjai. Ám egyszer csak találkozott egy különös lánnyal. A szó minden értelmében különös volt. Viharos. Tele ellentétekkel, tele bölcsességgel. Tényleg egy megtépzott, riadt, de mégis büszke fénixre hasonlított, amiről annyit mesélt. Tüzes, loboncos, csintalan, arrogáns, kedves, mindentől rettegő kismadár... De aztán elrepült. Már húsz éve nem hallott felőle. Maga előtt látta a kék szeméit, ravasz mosolyát, de a neve a homályba veszett.

Egy napon ettől a lánytól egy igazán különös ajándékot kapott: egy királykék színű rózsát. A lány órákon át mesélt a virágról. Arról, hogy miért királykék, hogy miféle mágiával bír és hogyan került hozzá, hol lehet megtalálni ezt a ritka, gyönyörű növényt.

A legenda szerint valamikor régen, még az emberekkel megfertőzött világ előtt két hatalmas szellem szeretett egymásba. E két hatalmas lény a Mindentudó és a Mindentérző Szelleme voltak, akik a Hiúz és a Főnix alakját vették magukra. A legbölcsebb és a legérzékenyebb szellem egymásba szeretett. Azonban a Hiúz az általa elkövetett bűnök miatt arra ítéltetett, hogy a föld katlanjának martalékává váljon, de a Főnix szerelme olyan erős volt, hogy egyezséget kötött a Teremtőkkel: lelkét örök szolgálatba ajánlotta a Mindenségnek, csak kedvese a csillagok közé térhessen ezüst szárnyain. A Teremtők látták a gyermekük szívében megbújó legigazabb, legőszintébb szerelmet, de csak egy próbatétel árán egyeztek bele. Ha a Főnix el tudja lopni a démonok fészkeiben virágzó Királykék Rózsát és becsempészi párja börtönébe, szerelme lelke szabad és büntelen lehet. Így az aranymadár, hogy megkaparinthassa a Királykék Rózsát, maga is elkövette mindazon bűnököt, miket a Hiúz, de a szívében rejlő fény győzedelmeskedett a sötét fölött, a démonok nem nyelheték őt el, hiába mardosták és hiába tépték tollait. Karmai közé vette a Rózsát és büszkén el is repült a démonok fészkéből, majd meglátogatta szerelmét és átadta neki éltük zálogát. A Teremtők állták a szavukat. A Hiúz lelke, halála után felrepült hatalmas ezüst szárnyain az égbe, hogy a legkorábban felkelő és a legkésőbb lenyugvó csillag szerepét ölthesse magára, a Főnix nyakába pedig egy lassan pergő homokórát akasztottak, ezüstláncon. Valahányszor letelik az óra által kiszabott idő, a Főnix nyolc napot tölthet fent az égen, kedvese mellett. Örök szolgálatba adta a lelkét a Mindenségnek. Élt, meghalt és újra meg újra megszületett. A homokóra pergése a Királykék Rózsák hervadásának idejéhez volt igazítva. Így valahányszor elhullajtotta szirmait egy Királykék Rózsa, valahányszor meghalt egy igazi szerelem a Földön, a Főnix elrepülhetett párjához, hogy új színekkel és új szerelemmel térhessen vissza. Azóta is gondosan megválasztja, kinek a szívében rejti el ezt az erős szerelmet. Aki megtalálja ezeknek a Rózsáknak a rejtekhelyét, az kapja meg ezt a csodás ajándékot. A két szerelmes a Rózsáról tudhatja, mi történt a másikkal. A Rózsa harmatossá válik, ha a társa szomorú, szürkévé, hogyha beteg, s lehullajtja szirmait, ha meghal.

Az ő rózsája hervadni kezdett. Már egy hónapja. Lassanként elszíneződtek a szirmai, majd lehullottak. Még van rajta szírom, de már nem olyan szép, dús, mint az elején. A Rózsa különlegessége, hogy nem igényel semmilyen ellátást. Nem kellett sosem öntözni, vágni, újraültetni. Földben nem is érezte magát jó. Egy kedves kis üvegkupola alatt lebegett. Mint a mesékben.

A lány ezzel az ajándékkal el is árulta neki azt, hogy szerelmes belé, ezt tagadni se tudta volna. De el kellett terelni őt ettől a gondolattól és ettől az érzelemtől, hisz ez nem lehet valós. Vagy legalábbis csak nagyon ritkán valós. Ez a lány, ez a pimasz és vad lány mindig elérte, amit akart. Megtiszteltetés volt tudni, hogy biztonságot tud nyújtani neki, de nem engedhette meg magának, hogy elcsábuljon. Ő maga volt tehát az első dolog, amit a lány nem kaphatott meg. Elválásukkor a tizennyolc éves lány keservesen sírt, ő pedig harmincnégy éves férfiként és pszichológusként – elsősorban pszichológusként! – nem vigasztalhatta meg. A lánynak meg kellett tanulnia megállni a saját lábain. Nem

mintha nem lett volna önálló... de ki akarta magát tépni abból a gyengéd, szerető szívből, amely rátalált, és amelytől ezt a gyönyörűen virágzó rózsát kapta.

Miközben ezeket az emlékeket pergette szeme előtt, vörösesbarna haját, amit már áthálózott tucatnyi ősz hajsza is, eláztatták az esőcseppek és lassan lecsordultak az arcán. A távolban megdördült az ég, és mintegy varázsütésre, szakadni kezdett az eső. Orkán erejű szél söpört végig a temetőn, dacosan tépte Lynx kabátjának alját, mérgesen és kiabálva borzolta haját. Villámlott, a fák szinte visítottak a hirtelen kitört vihartól. Ő mégis meghallott egy csendet, amiben csak egy név visszhangzott. A sírkövön álló név. A hangja. Halkan, de érthetően suttogott az a hang:

-*Jöjj, Lynx!* - De ő a döbbenettől és a belülről feltörő rettegéstől nem mozdult.
- *Jöjj, vagy tűnj el!* – hallotta újra. Rendületlenül, pislogás nélkül bámult a sírkőre. Jól értette? Tényleg hallotta vagy csak a szél játszik?

- Jobban jár, ha száraz helyre megy, Uram! Ez a vihar még sokáig tarthat! – hallotta hirtelen egy fiatalabb férfi hangját. Nem messze tőle állt egy sírkőnél, szemébe húzta vastag kalapját és úgy kiabált Lynxnek.

- Akkor maga miért áll még ott? – kérdezte ő mogorván. Választ sem várva, észre sem véve a fiatalember könnycseppjeit, elsétált mellette.

Nem nézett hátra, így nem láthatta, ahogy odasétált Phoenix Lilion sírjához, és térdre borult, keserves zokogásban kitörve.

Lábai lassan vitték haza a szakadó őszi esőben. Nem rohant, hisz már nem volt miért, már így is elázott. Csak remélni tudta, hogy ez a hirtelen jött vihar elmossa a gondolatait. Azt remélte, a mai nap véget is ért ennyi furcsasággal.

Tévedett.

2.

Lynx madárdaloz reggelre ébredt, bár nem mondható alvásnak az, amit az éjjel művelt. Folyamatosan hánykolódott, lelki szemei előtt újra és újra felrémlt a lány arca, hangja, a meséi, de a neve továbbra is idegenül csengett. Pedig már tudta.

Reggel nyolc óra volt, az ablakon bekúsztak a késő őszi napsugarak, hallatszott az utcán sétáló emberek és az elrebegő autók zaja. És ő a pokolba kívánt mindent, legszívesebben ki se kelt volna az ágyból.

Amikor tegnap este hazaért egy levelet talált a postaládájában, hozzácsíptetve egy bizonyára remegő kézzel firkantott üzenet, ami biztosította őt a feladó hozzátartozóinak bocsánat kéréséről a levél késését illetően. A levél ugyanis később jött meg, mint ahogy a feladó tervezte. A feladó pedig nem volt más, mint Phoenix B. Lilith, akinek tegnap rátalált a sírjára. Nem is tudta, minek vélje a levelet. Olcsó, beteges tréfának vagy ijesztő véletlennek? Amint kivette a postaládából kíváncsian, reszketve bontotta fel és olvasta el. Az első sor után valami furcsa érzés kerítette hatalmába. Szédülni kezdett, forgott vele a világ, úgy döntött, a lakásában olvassa tovább. A zárral idegesen matatott,

sehogy sem tudott beletalálni a kulcslyukba, majd amikor végül bejutott, mindent ledobott az előszobába, lerúgta magáról a cipőit és leült az ágyra. Csak tegnap kapta kézhez, de a levél már rongyosnak látszott. Utálta magát, amiért sírt és gyűlölte a tehetetlenségét. Utálta az emlékeket, amik eszébe jutottak húszévi némaság után. Folyton összegyúrta, kiterítette, elolvasta, összekönnyezte, majd újra összegyúrta. Így került a levél most is a kezébe és ujjai görcsösen elkezdtek kibontogatni a gyűrött papírdarabot, ő pedig fátyolos szemmel olvasta el újra a levelet.

„ Kedves Lynx!

Tudom, már rég elfeledted nevemet, azt se tudod, ki vagyok. Minden bizonnyal furcsa lehet egy idegen levelét olvasni, de az idő sűrget engem. Ez úton szeretnék köszönetet mondani azért a heti kilencven percért, amit időből hajlandó voltál rám áldozni.

Most bizonyára az emlékeid között kutatsz: mégis ki lehetek?

Pherin vagyok, vagy ha úgy ismerősebb, Phoenix. Röpke két évig voltam a kezed alatt. Furcsának, különcnek és elmebetegnek tartottam magam. Meséltem neked sok izgalmas dolgot: lényegeset és lényegtelenet egyaránt, melyek valószínűleg eszedbe jutnak, mihelyst befejezed olvasását a levelemnek.

Sajnos ez a levél nem vidám üzenet. Búcsú.

Már meséltem neked, hogy emlékszem előző életeim egész sorára. Próbáltam tudtadra adni, hogy rád is emlékszem. Emlékszem, hogy minden életemben jelen voltál, mindig fontos lettél, aztán eltűntél és elfeledtél. Ez történt most is. Az idő messze dobott tőlem és te már nem emlékszel rám. A sok eső, szél, hóvihár kimosott lelked minden zugából. Ezzel nincs is baj. De mondd csak, Lynx, amikor a királykék rózsára pillantasz, nem érzel valami körülírhatatlan magányt és hiányérzetet? Az emlékeid között nincsenek hézagok? Tudod, Lynx, az én világomat még most is csak Te töltöd ki.

Köszönöm azt a két évet, általad élhettem még jó pár hosszú esztendő, de most utam végére értem. Már nem tudom tovább cipelni a köveket a szívemben. Idegen lett számomra a világ. Idegen, kietlen és rideg. Nem találok itt a helyem. És nem találak téged sem, sehol, pedig tekintetemmel még most is, harminchét évesen is, folyton a te alakodat keresem a forgatagban. Folyton szemeim előtt van mosolyod, mindig kócos, vöröses hajad és mindenlátó szemed. Hiányzol, Lynx, és a hiányod már elviselhetetlen. Te tudod a legjobban, miért rossz dolog a magány! És hogy milyen érzés az, ha nem hallgat meg senki. De én ott voltam neked, Lynx, mégsem kellettem! Mondd, miért nem?

Tudtad, hogy lelkem minden energiája csak és kizárólag a te jólétedért ügyködött. Valahányszor beszélgettünk, te voltál az, aki megszabadított sok ezer baljós gondolattól, és nem én, pedig én öntöttem ki a szívemet. Tudod, hogy sok mindent és másképpen látok, mint te, így én már azelőtt ismertem minden titkodat, hogy te annyit mondtál volna „szia!” . Ismerem a múltadat, vágyaidat, céljaidat, titkaidat, családod minden tagját és barátaidról alkotott képedet is. Ismerem a világodat, mert beléd láttam. És megismertelek.

Ezúton még elnézést kérek minden kötekedésemért, sértő pillantásaimért (amik jogosak voltak, hisz én szerettelek!), tolakodó megjegyzéseimért és azért a rengeteg,

rengeteg kérdésért! Bocsásd meg ezeket nekem. Szeretném, ha emlékeimet tisztán őriznéd meg. Mielőtt elmegyek, ezt be kell fejeznem.

Ha a közeljövőben veszel bármilyen újságot, sok mindent megtudhatsz rólam.

Csak annyi a fontos, hogy balgaságom okán beléd szerettem. A lelkedbe, Lynx, és nem a személyedbe, nem a helyzetbe. Különben miért írnék húsz év után? Akkor is mutattam, mondani nem mertem. Minden nap, amin nálad töltöttem egy órát, a mennyország volt. Egy hazug és ingoványos mennyország, mégis vakul vágtattam. Mert akartalak. Röstellem, Lynx, de akartalak. Nem testileg, csak azt, hogy mellettem legyél. Hogy ezúttal ne tévesszelek szem elől, hogy ne zuhanjak újra a mélybe...De megtörtént. Elvesztettelek, és a harcot is, hogy élhessek.

Már annyiszor mondtam, de mondom újra: neked köszönhetem, hogy ebben a pillanatban még élek. Te voltál a fényem.

Te, aki tudtodon kívül szerelmemmé váltál, minden szerelem nélkül. Ez ugyanis olyféle szerelem volt, ami már a kezdetén is hervadtnak született, a végén pedig már a föld alatt hevert hajdan királykék szirmaival.

Ekképpen búcsúszom most, Lynx. Köszönök neked mindent!

Kérlek, ne felejts el! Majd találkozunk egy boldogabb, kedvezőbb életben.

Phoenix Lilion „

Könnyei újból szemébe szöktek a föltoluló emlékek miatt. Nem a szöveg volt rá hatással, hanem az emlékei. Emlékezett a lányra. A fiatal arcára. Elképzelni sem tudta, hogy nézhetett ki felnőtt nőként.

Sajgott a szíve, zsongott a feje és folyton remegett a keze. A világ imbolyogni kezdett, összemosódtak a képek. Mondani akart valamit, hogy miért tette azt, amit, hogy miért nem kereste a lányt, hogy mit is érez most, hogy miért volt rá ez ilyen erős hatással, de semmilyen választ nem talált ezekre. Nem talált okot. Nem tudta, miért alakult így.

Összegyúrta a levelet, a galacsint belegyömöszölte a zsebébe, felállt, kezébe vette a kulcsát és úgy, ahogy volt, a tegnapi esőtől rongyos, szinte még nedves ruhájában kísértelt a lakásból, kezében a hervadó rózsával.

Csendesen behúzta maga mögött az ajtót. Bezárta. Hátrahagyott mindent. Bár nem is volt semmije. Lassan elsétált, átcammogott a háztömb auláján, kilépett a friss levegőre, lélegzett egyet, és megállt. Szemét mardosták a könnyek, végtagjai zsibbadtak és remegtek. A gyomra görcsberándult. Könnyes szemmel ránézett a rózsára, megszorította és újra elindult.

3.

Odakint esett az eső. Már csípős volt a novemberi levegő, hó szag terjengett és keveredett az eső megnyugtató illatával. Halványan derengett a napfény, a szél is csak ímmel-ámmal mozgott. Megállt minden ott kint. Elbújtak a rovarok, a madarak is abbahagyták a dalolást és félve húzódtak el. Az utca forgalmas volt. A járókelők meg-megbámulták Lynx alakját, sejtve, hogy valami nincs rendben. A fák csupasz ágain ott csillogott az éjszaka odafagyott víz, és most a

nappali időtől olvadni kezdtek. Így egészen úgy festettek, minthogyha sírtak volna. Minden csillogott a víztől, mintha a világ könnyezne.

Lynx fejében harsogtak a gondolatok, nem tudta őket rendbe tenni. Életében először érezte magát összezavarodva, elveszve és remény nélkülinek.

Nem tudta merre vezetnek léptei. Vakon sétált át a csendes parkon, a korábban nyüzsgő városi utcákon, a lélektelen aluljárókon. Nem érdekelte merre megy, csak látni akarta a lányt. Tudni, hogy jól van. Hogy minden rendben. Hogy ez az egész csak tévedés, a lány él és mosolyog, és ha újra találkoznak, minden olyan lesz, mint régen. Beszélgetnek, mosolyognak. Mélyen egymás szemébe néznek. Egymás mellett lehetnek.

Lábai végül a temetőbe húzták, meg sem álltak a szürke sírkőig, de könnyei már régóta hullottak. Tagjai cserbenhagyták. Valami ismeretlen erő, valami névtelen fájdalom nehezedett rá. Térdre borult a hatalmas erő előtt, ami belül oly erősen marcangolta. Térdre rogyott a kopott sírkő előtt, ujjaival görcsösen tépkedte a fűszálakat és keservesen zokogott. Körbelengte őt a gyász, a későn felismert gyász fekete köntöse. Későn kapott észbe. A Semmi, az a csúf démon, beitta magát a ruhájába, jelen volt minden hajszálában, minden lélegzetvételében és a legborzasztóbb gondolatokat súgta a fülébe. Akit szeretett, meghalt. Miért? Mert nem figyelt rá. Meghalt a vaksága miatt, mert inkább követte a régen írt szabályokat a szíve helyett. Tépte, marcangolta a harag. Az önvádaskodás üvöltött a fejében. Vadul cikáztak, se vége, se eleje nem volt egy gondolatnak sem. Gyűlölte magát, amiért nem figyelt oda. Elátkozta az egész világot, amiért pont így kellett ennek történnie. Miért nem végződik soha semmi sem jól?!

Az eső elállt, a levegő hűlni kezdett. Újból hallani vélte a fájdalmas csöndet, ami üzenetként lebegett a kő körül.

- Bocsáss meg, Phoenix! – suttogta olyan halkán, hogy csak a lány érthesse, akinek fiatal alakját ott látta ülni a sírkövön, szomorúan, magányosan, csillogó szemekkel. De nem adott választ, csak ravaszul mosolygott.

Lynx füléhez emelte a kezét: nem akarta hallani a csöndet. A kegyetlen némaságot. A könnyei csak peregtek, az emlékei a szeme elé vetültek és csillapíthatatlan fájdalom kerekedett fölé. Zokogva tépni kezdte a haját, majd leborult a földre, homloka megérintette a nedves talajt.

- Miért? Miért? Miért? Miért? Miért?! – kérdezte újra meg újra, de csak suttogások értek el füléhez. Suttogások, amik arra készítették, hogy továbbálljon. A királykék rózsát a csupasz sírkövön hagyta, felállt és elsétált. De most tudta, hova.

4.

Lassú léptei a közeli vonatsínekhez vezettek, majd remegve megállt a sínpár közepén és várt. Várt a vonatra, ami őt már nem viszi sehova, csak a túlvilágra.

Nem kellett sokáig várnia. A hatalmas fekete vonat szélesebben robogott felé. Halkan hallotta a sípját, de csak a lány lebegett lehunyt szemei előtt. Csak az ő alakját látta. Hangja erősebb volt a süvítő szélnél, szeme villogása épp olyan

igéző volt, akár annakidején és hangja hívogatóbb, mint bármely más ígélet. Könnyei csak hulltak és hulltak a jeges szélben.

- Várj meg Phoenix! – suttogta magának. – Könyörgöm, várj meg!

A vonat nem tudott fékezni. Megvadult, fekete ménként vágatott felé és Lynx csak akkor nyitotta fel szemeit, amikor dübörgése már nagyon közélről hallatszott. Esze futni akart, szíve pedig távozni egy olyan világba, ahol talán újra láthatja Őt.

Nem tudta mi vár rá a halál után, csak reménykedett.

A vonat megérkezett. Lynx utolsó könnycseppje is legördült arcán, s a vonat kegyetlenül eltiporta. Szétszaggatta, akár a szívében megbújó sötét. A Hiúz büszke szelleme önként bukott a porba. A földet eláztatta vöröslő vére és vádlón kiáltott az ég felé, a Teremtőknek.

Lynx lelke lassan távozott, játékaival a sarki fényt idézve, végtelen szomorúsággal, hömpölygő táncot járva. A szél feltámadt, az ég beborult, a távolban ének zengett. A természet siratta erős katonáit.

Nehéz hópelyhek hulltak alá a szürke fellegekből, mintha a természet be akarná takarni a halott testet, eltüntetni a sikító vért.

A sírkövön heverő magányos rózsa elhullajtotta utolsó királykék szirmát, a lassan hulló hópihék betakarták azt is. A világot beborította a hó, elfedve mindent, ami mesélni tudott volna.

Megfagyasztva a legőszintébb szerelmet.

Epilógus

Egy fiatal pár sétálgatott az elhagyatott sínek mellett. Fiatalok voltak, büszkék és szerelmesek. Ők.

- Különöset álmodtam. Egy kék rózsa volt benne. – szólt a lány.

- Mint a Hiúz és a Főnix meséjében? – kérdezte a fiú.

- Igen.

Nevetve, egymást kézen fogva sétáltak tovább, majd megálltak egy névtelen sírkőnél, ami mögött egy rózsabokor illatozott. Egy királykék rózsákat rebegtető, folyton harmatos bokor. Megálltak és megszorították egymás kezét.

- Emlékszel? – kérdezte a lány.

- Igen... - felelte a fiú. – Ez egy kedvezőbb élet?

A lány válasz helyett ravasz mosollyal arcán szembefordult vele és megcsókolta a fiút.

- A Hiúz és a Főnix mindig egymásra talál. – mondta.

A Hiúz és a Főnix

Amikor még ifjú volt a Föld és ifjak a lelkei is, az állatok nagy egyetértésben éltek. Minden tagjuk egyaránt fontos volt. Mégis, a most következő történet főszereplői valahogy kiemelkedtek közülük.

Ezen szellemek között nagy tiszteletnek örvendett a Végtelen Tudású Hiúz, akihez bárki, bármilyen kérdéssel fordulhatott. Ő mindenre tudta a választ. A Hiúz nemesen, de magányosan ült a sziklaszirtjén, ahonnan az egész Világot belátta mindent ismerő szemével és mindenkiről tudott mindent. A Hiúzt csak azok tudták megtalálni, akiknek tényleg nagy szükségük volt segítségre, mert láthatatlanná tette magát. Ezzel segített másoknak. Hisz, ha az ő lelke láthatatlan, a többiek tudnak magukkal foglalkozni. Mit számított az, hogy az ő lelke közben olyan halovány lett, mintha már nem is létezett volna?

Azonban a Hiútból mégis hiányzott valami, amiről nem tudta, micsoda. De hiányzott belőle. Ez a hiány ott volt vele mindig. Éjszaka, amikor az üres égboltot bámulta, vagy nappal, amikor a napsugaras eget nézte. Akkor is, amikor segítséget nyújtott másnak, és akkor is, amikor aludt. Álmában vele volt az, ami hiányzott, de reggelre elfeledte. Így a Hiúz lassan-lassan egy megtörött lélekké vált s egy idő után úgy érezte senkinek sem tud segíteni. Csak nagy ritkán fogadott vendéget.

Gyönyörű bundája lassan megkopott a napfény és az eső játéka alatt. Mély, mindent értő, zöld szeme halovány lett és üres. És a hangja... Oly halk, hogy egy tücsök ciripelése túlharsogta.

Egy napon aztán, ahogy unott fapofával kémlelte a napsütötte tájat, lágy surrogást hallott. Amikor a levegőbe nézett egy kecsesen köröző aranyszín madarat pillantott meg. Hosszú farktollai bájosan lengtek az égi széltől, s borostyánszín szeme lázasan kémlelte a sziklaszirtet. Nem kellett neki sok idő, hamar kiszúrta a magányos Hiúzt a tetőn, és lassan, hullámos szárnycsapásokkal leereszkedett hozzá a földre. Csak hosszasan nézték egymást. A Mindent Tudó és a Mindent Érző szellem.

- Ó, Bölcs Hiúz, kérlek, segíts rajtam! Elvesztem eme forgatagban. Nem tudom már, hogy miért vagyok itt, hogy mi volna a célom. Kérlek, segíts megtalálnom azt az utat, amit járnom kell, különben beleőrülök! – szölt a Főnix.

- Mondd Főnix, nemes testvér, hogyan segíthetnék én egy égenjáró szellemnek, ki olyan szemmel rendelkezik, hogy még engem is észrevesz? Én nem tudok ebben segíteni. A célokat neked kell megtalálnod. – felelte a Hiúz.

- De mégis! Mondd, hogyan vághatnék neki egymagam? Hisz azt sem tudom, hol is kezdhethném!

- Gyere hát vissza holnap, és megkapod a választ a kérdésedre! – morogta a Hiúz.

A Főnix engedelmesen elrepült, szívében egy új színnel, melyről nem is tudta, hogy mi célt szolgál majd.

Másnap a Főnix már kora hajnalban visszarepült a Hiúzhhoz. Ám ő elzavarta.

Megisméltódott ez heteken át, minden nap, s a Hiúz minden alkalommal elküldte a Főnixet, hogy majd másnap megkapja a választ.

De odabent a Hiúz fortyogott. Nem értette, mit akar a Főnix. Hisz úgyis meghal, újra és újra, mégis miért akar hát célt? Mi oka van arra, hogy őt zaklassa és így kutasson? És a legfontosabb, ő miért nem tudja a Főnix kérdésére a választ? Elvégre mégiscsak egy Mindent Tudó Hiúz! Dühét addig-addig gyűjtötte magában, hogy egy nap a Főnixre rivallt:

- Mégis miért térsz vissza újra és újra? Nincs válasz a kérdésedre, mert a kérdésed értelmetlen! Nem lehet célod, mert meghaltál már, és hamarosan megint meg fogsz! Menj hát el! Nem látlak szívesen sziklaszirtemen! Távozz! – morgott a Hiúz.

A Főnix csak némán állt és könnyektől fátyolos szemmel meredt a Hiúzra, akivel a hónapok alatt összebarátkozott. Ő mindenkibe belelátott, a legmélyéig. És érezte, hogy a Hiúz nem ilyen. De engedelmeskedett. Se szó se beszéd, meglegyintette szárnyait és tovarepült az Égivilágba. Senki sem tudta merre szállt, mit csinált. De hatalmas úrt hagyott maga után, s minden állat hiányolni kezdte fényét és szívéből áradó színeit.

A Hiúz abban a percben, hogy kimondta, meg is bánta tettét. De büszkesége nagyobb volt, mint szíve vágya. Hogyan is kérhetne elnézést? Egy Mindent Tudó szellem ezt nem teheti. Így hát bánatában csak az eget bámulta. „Miért tettem ezt?” – kérdezgette magától minden nap, minden percében. Mindenkit elkergetett. Szívét bezárta, s teljesen láthatatlanná tette magát. Fakó bundája még szürkébb lett, üres tekintete még inkább semmitmondó, s a feje tele olyan gondolatokkal, melyeknek létezését nem is értette.

Így ment ez hónapokig. Hanem a hetedik hónap hajnalán nehéz szárnyzuhogást hallott, s rémesen hangos légvételt. Felpillantott hát kíváncsian az égre, és egy megtépzott, megfakult, öreg aranymadarat pillantott meg, ahogyan körözgetve egyre lejjebb ereszkedett, majd fáradt puffanással a lába elé esett. Az öreg madár aranytollai piszkosszürkévé öregedtek, s az ismerős borostyánszemek könnyörgőn pillantottak a Hiúzra. A Főnix hát visszatért.

- Csak azért jöttem vissza, kedves barátom, hogy elmeséljem, megtaláltam életem értelmét, mely halálom után is megmarad...- kezdte, de szeme fennakadt, s a Hiúz meglepett arca volt utolsó pillantásának tárgya. A Főnix megfakult aranytollai ezüstlánggra kaptak, s egy utolsó dalt énekelve porrá égett.

A Hiúz megismerte a fájdalmat, amit egy barát elvesztése hagy hátra. Napokig ült a hamu felett és csak beszélt, beszélt, beszélt és beszélt. Elmesélt mindent. Mi történt vele eddig, mikre gondolt a hét hónap alatt és mi mindent akart még mondani neki. A környék állatai mind köré gyűltek, Hallgatták a bölcs meséit, és együtt siratták a Főnix hamvait.

Aztán a nyolcadik napon, mikor a Főnix lelke megjárta az utat a menny és a föld között, lelke visszatért a porba. A hamu tisztítólánanggal égni kezdett, s újjászületett a Főnix. Tollai ragyogóbbak és fenségesebbek voltak, mint valaha, s szemében újra égett a borostyánszín láng, amely az életet jelezte.

- Azt akartam mondani, Hiúz barátom, hogy a küldetésem itt a Földön, hogy tanítsak. Megtanítsak másokat élni. Levetni a szürke köntösüket és megmutatni szemüknek a valóságot, az életet. Az a dolgom, hogy megtanítsam

másoknak, hogyan engedjék szabadjára a szívükben rejlő színeket! – mondta, mintha csak egy pillanatra ment volna el.

A Hiúz ránézett a Főnixre és mindent megértett. Addig szürke bundája újra régi színében pompázott, s faközöld szeme élénk smaragdként csillogott. A megfásult Világ körülötte újra tele lett színnel és étellel, újra illatok töltötték meg a levegőt. A Hiúz szíve dobogni kezdett, s könnyek gördültek le arcán.

- Már azt hittem, te Csupatoll Madár, hogy vissza se térsz! – felelte neki.

- Tudod, Hiúz, te megtanítottad nekem, hogy ne arra figyeljek, mi lesz, hanem arra, hogy mi van most. Én szívem színét adom neked, amiért ily bölcsességgel láttál el. – folytatta a Főnix s lassan odalépdelt a Hiúzhhoz. Hirtelen fölcsapott a levegőbe és ezüstkarmaival felhasította a Hiúz mellkasát, ahonnét, a szívéből, tengernyi szürkesség széledt szét. A Hiúz fájdalomban a hátára hemperedett, de a Főnix fölé reppent. Egy őszinte könnycseppet ejtett a Hiúz sebére, s azzal a könnycseppel óceáni színt eresztett a Hiúzba. A seb pár másodperc alatt eltűnt, és a Hiúz fájdalma megszűnt.

Azonban a színeknek hála, másképp látta a Világot. Szébbnek és őszintébbnek. Újnak.

Attól a naptól fogva ők ketten, a Hiúz és a Főnix, együtt ültek a sziklaszirten, és mindennap száz meg száz állatnak segítettek választ találni kérdéseikre. A Hiúz többé nem rejtette el magát, szívét kitartha, s mindent megosztott a Világgal. Minden jót, amit magában őrzött.

És azon a napon, amikor már nem volt semmi a szívükben, az öreg Főnix és az Öreg Hiúz mosolyogva elbúcsúztak társaiktól és elindultak a Szent Hegyre. Együtt értek fel és földi létük órája ugyanakkor állt meg. A Hiúzt a Főnix kísérte utolsó útjára.

A Hiúz lelke oly hatalmas volt, hogy ezüst szárnyai vakítóbban fénylettek a napnál, s amikor felért az égboltra, ő lett a legfényesebb csillag mindközül. Máig ő kel fel leghamarabb, és ő nyugszik legkésőbb, hogy utat mutathasson a lent tévelygőknek, választ adhasson kérdéseikre és támogathassa őket, ha már úgy érzik, elvesztek.

A Főnix pedig az óta is folyton újjászületik, és minden lelket meglátogat, hogy szívükbe rejthesse a színeket: a Vágyakat, a Célokat és az Érzéseket. Azóta minden ember, s minden állat egyedülálló Világgal rendelkezik, melyet a Mindent Érző Főnix adományozott nekik, egy könnycseppjével begyógyított seb által.

És valahányszor véget ér földi léte, nyolc napot tölt barátja társaságában az égen, hogy új színekkel és új mesékkal térhessen vissza közénk, melyet újra és újra elrejt szívünkben.

Füst

Az erkélyen állva, füstöt eregetve merengek erre a világra. Hogy ilyenkor mi jár a fejemben, nehéz lenne megmondanom. A világ. Ebben a hárompercnyi néma csöndben szinte hallom agyam fogaskerekeinek kattogását, lázas forgását, meg is fájdul tőle a szívem.

Eljátszom a gondolattal, mi volna ha?

Az erkélyről pont a bölcsőde kicsi udvarára látni, a fák nyáron eltakarják a kint játszó törpéket, de ilyenkor, télen, a tar ágak semmit sem tehetnek. Nézem a fogócskázó emberkéket, ámulok azon, milyen tanulékonyak és milyen könnyen dolgoznak össze, dacára annak, hogy sokan közülük még csak nem is beszélnek. A dajkák hangosan, fel-felkacagva beszélgetnek valami olyan dologról, amit még én sem értek egészen. Őket nézve jut eszembe, hogy bizony, magam is csak egy gyerek vagyok.

A bölcsődét körülállják a hegyként magasodó betonházak, körülötte kis parkocská. Éppen csak tenyérnyi, vagy talán inkább egy körömnyi. Igen, sokkal inkább körömnyi. Kicsit távolabb egy szálloda áll, mellette még egy, melyet épp most újítanak fel. Látni a nyakát nyújtogató darut. Bár persze most mozdulatlan, mint minden alkalommal valahányszor kitekintek az erkélyről a külvilágra, valójában, mintha semmit sem haladna a munka. Megállt az is, mint az idő az ilyen néma percekben. A környezetet nézve eszmélek rá, hogy ez, itt, nem az én helyem.

Régebben, a régi lakásunkból kitekintve, csak hegyeket láttam magam körül. Gyönyörű, földöntúli színekben pompázó hegyeket. Volt smaragd, arany, rubint és egy olyan is, amely majdhogynem átlátszó volt, csak homályos sziluettjét lehetett látni és azt is csak mikor nyálkás, nedves idő volt. Itt nem tudok máshova nézni, ha szabadulni akarok a szürkeség mocskából, csak az égre. De ezen a helyen még az is csak szürke, a madarak fent csupán fekete foltok, a felhők pedig masszaként folydogáló tejnek látszanak. A nap? Itt sosem ragyog. A csillagok? Innen letről egyet sem látni. Mennyire más ez a hely, mint ahonnan jöttem... Csak egerek vagyunk egy alacsony háznak alsó szintjén, egy aprócska lyukban. Vándoregerek.

Fent állva a tizedik emelet legfelső pontján, teljesen más és magával ragadó. Onnan ez a mocskos porfészek is gyönyörűnek látszik. Nem hallani mást, csak a szelet, amit én annyira szeretek. A nap fénye odáig már elér és dédelgetőn ölel körbe aranyszín karjaival. Éjjel a város fényei és az égen trónoló csillagok pontjai végtelenségig olvadnak át. Éjjel az egész világ vibráló fények tengerévé változik, egymásba ér az ég és a föld. Olyankor boldog az ember. Ebben a csöndben, ebben a lehetetlenül tökéletes pillanatban, amikor nevetnie kell, hangosan, kacagnia, mert érzi, ez így jó. Így kellene mindig lennie, összefonódva az ellentéteknek. Ha ez eszembe jut, megértem, milyen magányos is vagyok.

És akkor eszembe jut ő is. Eszembe jut mindenki, aki hiányzik az életemből. Mindenki, akit már eltemettem, megsirattam és még most is siratok. Eszembe jut, mennyivel másabb lenne, ha itt lehetnének, ha velem együtt látnák újra meg újra a felkelő nap játékanak csodáját. Ha velem hallgatnák az esőcseppek kopogásának ringató ritmusát. Mi lenne, ha csak egyetlen napra, visszakaphatnám őket, hogy el tudjunk búcsúzni? Tudva a rosszat, a fájdalmat, a véget, talán egyszerűbb volna megérteni a dolgokat és kimondani a legrosszabb szavakat: ég veletek! A hirtelenség csapdájába estem újra és újra, és soha, senkitől nem tudtam sem bocsánatot kérni az elválás előtt, sem

elbúcsúzni, csak egyre mélyebbre süllyedtem ebben a forgatagban és néha már olyan, mintha minden rohanna, csak én állnék. Csak én állok és bámulok körbe-körbe, későn eszmélve a veszteségeimre. Azt mondják ez így van rendjén. A halál nem kér időpontot. De akkor mi miért kérünk időpontot a temetésre? Ahogy peregnék ezek a megfakult, de gyönyörű emlékek, úgy jövök rá, valójában micsoda harag él bennem a világgal szemben.

Felidéződnek a nevek, s minden névhez egy-egy arc, amelyet már sohasem láthatok mosolyogni, egy-egy lenyűgöző ember, akit már sosem ölelhetek át. Lebegnek a szemeim előtt, mint lidércképek és én halálra váltan bámulom őket. Amikor feljűk lépek szertefoszlanak, pedig olyan valóságosnak tűntek, mintha valóban ott lettek volna. Valami marni kezdi a szememet. Talán a füst vagy épp a félelem, mert amikor észreveszem, hogy csak képzeletem játszik velem, rájövök, mennyire félek. És mennyire egyedül vagyok.

Elkerülhetetlenül vetül elém Leinad alakja. Leinad! Micsoda csodás névből teremtettem magamnak múzsa nevet! Milyen lenyűgöző embert tudhattam barátomnak. Szerelmemnek. Társamnak. Mi volna, ha itt lenne? Mi volna, ha helyet cserélnék? Az ő élete százszor többet ért, mint az enyém, miért pont őt kellett elvenni a világtól? Leinad pár éve ment el. És előtte milyen hosszú időn keresztül voltunk ott egymásnak! Földöntúli kapcsolat volt, éveken, sőt életeken áthidaló, természetes vonzalom. A felnőttek talán ezt nevezik lélektársnak? Leinad... Én nélküled már sosem fogok tudni felnőni egészen, mindig csak egy fél maradok. Féltékenyen tekintek minden tájra, mert teljességében tökéletesek, egyedül. Magukban. Hozzád szól minden szavam, minden versem, minden kézmozdulatom, minden rajzom, melyben téged próbállak élővé idézni. De nem sikerül. Sehogy sem tudom visszaszerezni azt a fényt, azt az oltalmat, amit jelentettél nekem. Csak egyedül didergek, lebegve a semmiben, mert már nincs hova kapaszkodnom. Ahogy nő a távolság kettőnk között, én úgy veszítek az erőmből. Rájöttem, valójában milyen gyenge is vagyok.

És eszembe jutnak azok is, akiknek most van rám szükségük. Akiknek támaszt kellene nyújtanom, segítő kezet, akiknek utat kellene mutatnom, de már nem vagyok rá képes. Eltűnt az erőm és a kitartásom, mely annyi éven át ismérvem volt. Eltűnt, nyoma veszett és hiába kutatom magamban, lelkem egyre inkább egy kiforgatott, üres bányának látszik, amelyből már elkapkodtak minden drágakövet és ásványt. Mím maradt? Eszmélek. Teljesen üres vagyok.

Elém vetülhetne a jövő, de ő nem a pajtásom. Nem ismerem és tudom, ha ismerném, boldogtalanabb lennék. A jövőm, ugyanolyan füstként olvadt szét egy titkos végtelenben, ahogyan a cigarettám szürke felhője a levegőben. Számomra megfejthetetlen. Talán nem is tartogat már semmi újat. Reménytelenül állok az erkélyen.

És hirtelen kinyílik az ajtó, kirobban rajta egy apró emberke és megölel.

- Szeretlek, Gyöngy! Miért sírsz? – kérdezi az öcsém.

Nevetve oltom el cigarettámat, pár nagyobb könnycsepp gurul le arcomon és ezek a nyomasztó gondolatok úgy törpülnek el, mint a csikk a hamutartóban. Talán a gondolatokhoz is egy szűrőt kellene használni. Nem lenne sok

felesleges elmélkedés, felesleges önátkozás, hisz ami elmúlt, az mögöttem van, nem igaz?

- Nem sírok, öcsi, csak a szemembe ment a füst.

Valójában már nem tudom, a keserű füst vagy a fájó könnyeim marják-e jobban a szememet.

Tél

Már hajnal is elmúlt, az ablakon túl bíborban úszik az ég a felkelő nap játékos ecsetvonásaitól. Az éjszakai esőcseppek utolsó útjukat járják az üvegen, néha-néha kopácsolva hullanak le az eresz alatt álló lyukas vödörré, mely szájával lefelé fordítva ágaskodik. Megette már a rozsdá, használhatatlan kis kacat lett, mégis ott áll. Még mindig. Mert nem engedted kidobni, mondván, hogy kiskorunkban abban a vödörben nyitottunk a nyári melegben strandot a kerti állatoknak. Békáknak, madaraknak, kutyáknak és macskáknak. Botorság megtartani egy ilyen haszontalan tárgyat, de te nagyon dédelgeted ezt a régi gyerekkori emléket.

A kertünkben álló tölgyfa már csaknem ötven éves. Meg is terebélyesedett, szép fa lett belőle. Ketten ültettük oda az esküvőnk napján, és épp ahogy mi, az a szerencsétlen fa is állta a hideget és a viharokat, amik néha-néha lesújtottak rá. Jóban, rosszban.

Te még alszol, nem látod ezt a hajnali csodát. Amikor rád pillantok és látom, a nap sugarai miképpen játszadoznak megöregedett arcodon, egyszerre megnyugszom. Olyan fiatalnak, kipihentnek és gondtalannak látszol. Ősz hajad ilyenkor visszاسzerzi mogyoróbarna színét, röpke öt percre.

Látlak gyerekként, ahogyan az udvaron bohóckodtál, hogy jobb kedvre deríts, mert sírva rohantam ki miután édesanyám megszidott a rétes megdézsmálásáért. Kiskamaszként, amikor a legmagasabb fára kapaszkodtál fel, csakhogy bizonyítsd, mennyire bátor vagy. Inkább vakmerő vadóc, semmint bátor harcos. Eltörted a karodat és én voltam az első, aki aláírta hófehér gipszedet. Átformálódsz tizenhat éves fiatalemberré, és szívem megint hevesebben kezd dobogni. Azt hiszem akkor, ott, ahogy a kórházban feküdtem egy hosszadalmas műtétemre várva, ott szerettem beléd. Az aggodalmaskodó pillantásaid, a remegő kezed, ahogyan megfogod az enyémet és azt hebeged „Minden rendben!”, pedig mindketten tudtuk, hogy a műtét veszedelmes jövőt is rejthet. És utána négy éven keresztül futkostál miattam, segítettél, ápoltál lelkileg és testileg, csak mert „így akartad”. Sohasem fogom elfelejteni, ahogy húsz éves felnőtt fiatalemberré, az én tizennyolcadik születésnapomon hirtelen térdre ereszkedtél és egy kis dobozt tartottál felém, benne a világ legszebb gyűrűjével, amelyet valaha is láttam. Elhangzott a kérdés, és rá a felelet is, és mindenki tapsolni kezdett körülöttünk. Jött a szalagavató, a tánc és az érettségi, szinte átugrottuk ezt. Huszonöt éves korodra már ebben a kertés házban laktunk, a költözés egy valódi tortúra volt.

Akkor ültettük a fát is. Rá egy évre, legnagyobb álmunk vált valóra, igazi csoda volt. Egy tüneményes ikerpárnak adtunk életet, ahogy szerettük volna,

egy lány és egy kisiú. Szép lassan nőni kezdtek, és ahogy növekedtek, mi úgy öregedtünk. Repült az idő, temetések, születések, bálók. Felnőttek a gyerekek, és unokáink születtek, akik mostanra már majdnem felnőttek. S újra látom mostani arcod: a ráncos, mégis nyugodt arcod. Elégedetten döntöm hátra a fejemet párnánkon.

A nap melengető sugara már a szobát is pásztázza, az ablakról eltűntek az esőcseppek, csupán arcomról gurul le pár gyöngy. Odakint már nem kopácsol olyan erősen az a vödör, ütemes játékának helyét átvette egy borzongató, egyre lassuló kopogás. Körülölel engem a csend, s már tudom, mégiscsak jó ötlet volt megtartani azt a vödröt. Amíg hallottuk kopácsolását, visszahozta nekünk az emlékeinket. Ha elhallgat, már nem marad semmi.

Egy mély sóhaj kíséretében lehunyom szemem, érzem, ahogy egy utolsó könnycsepp iramlik arcomról fehér párnánkra.

Kopp...kopp...kopp...

A kopogás megszűnt, s már sosem fogom megtudni, te mit szólsz ehhez a csendhez.

MIZSER FRUZZSINA

ÍRÓI BEMUTATKOZÁS

/A csatolt írások életéveim tekintetében növekvő sorrendben, tizenegy éves koromtól napjainkig terjedően szerepelnek./

A költő és a racionalista

- Nézd, drága testvérem, milyen...
- Micsoda? Mi nem vagyunk testvérek. Még csak az hiányozna. Ez egy tökéletesen irracionális elképzelés, és egyáltalán...

- Csitt, drága barátom! A tenger szava zúg felénk, hallgass hát reá! Nézd, ahogy a hullámok alá bukik a Nap, hogy kacsintgat erre. Nézd, mint tűnik tova az üdítő fénynyaláb, hogy máshol boldogítsa a sötét lelkeket. Ó, milyen halovány a...
- Hogyan tudsz ilyen banális ostobaságokra gondolni, amikor már az utazásunk első napján kiraboltak minket! Különbén is, a tenger nem tud beszélni. Hiszen élettelen – legalábbis bizonyos értelemben. Ugyebár, a víz ad életet más lényeknek. Puhatestűek, gerinctelenek, kopoltyúsok, és még sorolhatnám. Lételem, úgy bizony.
- Dehogynem él, ó, dehogynem él! A víz, barátom, olyan, akár a lélek gyarlóságainak csillanása. Mert nem lehet élni nélküle, és ő hozza a halált, ha kell. De égeti a talpam a forró homok, belém vájnak apró kristályai, és tudom: csak a puha, hűvös víz nyújthat enyhülést. Tudod te is, hogy szükséged van a bűnre, de makulátlan erkölcsöd visszahúz, mintha odaszigonyozott volna a parthoz.
- Miket hordasz itt össze? Akkor úszom, amikor akarok.
- Barátom, ahogyan én most átkarolom a vállad, oly bizalmasan ölel magához a természet, ha hagyod. Hallod-e, hogy hív a természet?
- Nos... Ez egy kínos téma és jelenleg... Nem kell.
- De nézd! Nyugovóra tért már a nap. Lassan sompolyog elő a Hold, hogy meg ne lássák. Olyan, mintha Isten két szeme volna a Hold és testvére, a Nap. Az egyik sír, a másik nevet. Nem gondolod?
- Már megvan egy órája, hogy ellopták a bőröndjeinket, úgyhogy, ha sietünk, és jelentést teszünk erről a helyi rendőrségen, akkor még ma fülön csíphetik azt a csirkefogót. Már tárcsáztam is őket. Bármikor ideérhetnek. Átkozott legyen, hogy a mennykő csapna bele abba, aki elvette a könyveimet, a ruháimat, üssön bele abba a ronda...

- Ah, erről rögvest eszembe jutott, milyen volt öt évvel ezelőtt. Hiába minden bájoló gesztusod, te, olasz tengerpart, nekem nincs szebb, mint a Városliget odahaza, ha az ottani almafa virágszirma kedvesem pillájára hull szelíden...
- Tessék? Mit is mondtál? Pilla... Pilla... Igen! Pontosan ez az! Villa! Bizonyára abban az étteremben loptak meg minket, ahol ma vacsoráztunk. Megtaláltuk a tett színhelyét! Te egy géniusz vagy, ugye tudod?
- Ó, igen, gyakorta terhemre van a dolog.
- Várjunk csak. Visszavonom. A te hibád, hogy a parton kezdtük a nyomozást. A te hibád az is, hogy ennyi időt elvesztegettünk itt, sőt, a tiéd volt az a képtelen ötlet, hogy elutazzunk hazulról. Egy semmirekellő számár vagy, hallod? Egy címeres ökör!
- Igen, nekem is hiányzik a ház melletti tó, a vízililiomok esti tündértánca és a citromillatú éjjel, ó! Miért kínoz, barátom? Egekbe szökök a honvágy bennem, ha látom, mily tündöklő a táj idegen földön, de ketrebben érzem magam a legnagyobb szabadságban.
- Én is abban reménykedem, hogy egyszer rácsok mögé kerülsz.
- Szomjazom. Lám, körbevesz a tenger, mégsem olthatom szomjamat. Hát nem ironikus?
- De. Annyira, hogy mindjárt a hajam tépem ki tőle.
- Haj, haj, heje-haj. Már a fülemben cseng a népi muzsika. Meg a levelibékák krákogása, meg a barázdabillegető remegő füttye. Különös: haza vágyom és mégis messze onnan.
- Biztosan indul Kukutyinba egy vonat az éjjel. Arra aztán majd felraklak, és a soha viszont nem látásra.
- Szép, nagy a világ, de kimerít engem végleg, s csak a távoli túlvilág gyógyíthat ki lelke bajából.

- Engem is mindjárt a sírba viszel... Ébredj már fel! Az imént tulajdonították el minden vagyonunk, nincstelenül állunk egy idegen ország idegen partjainál és te még most is csak saját magaddal vagy elfoglalva.
- Pszt, barátom. Hiszen én vagyok a vátesz, a lángoszlop, aki vezérli népét és átveszi minden fájdalmukat. Nehezebb nekem, mint bármely más társamnak. Itt vagyok, a föld kérgébe ágyazódott termékeny magként élek, de elfojtják lelkem lázadó sarjadásait.
- Kész megváltó vagy, én mondom. Született misszionárius. Ha már ilyen isteni képességekkel bírsz, megkerítenéd végre a bőröndöket?
- Hallik már a szentséges szózat; ez a különös dallam, hogy tudassa velünk: közel már az üdvözülés, a nyomor után érkezik a pompa.
- Ezek csak a rendőri szirénák, te ütődött.
- Hiénák, bizony hiénák. Kajtatnak a dögszag után e vérmes vadállatok.
- Hát nem érted, hogy ezek a rendőrök? Most ide fognak jönni. Az urak majd ügyesen megtalálják a pénzünket, és nem lesz itt semmit baj.
- Mit nekem pénz, ez emberek által formába öntött hamis vagyon, ha velem van legkedvesebb barátom, még egy ilyen nehéz helyzetben is. Inkább úzzük ki elménkből ezt a nemkívánatos emléket és lépünk álmaink tengerére, hol megleljük az igazi értékeket. Tiszta szívvel, büntelen.
- Ebben nincs semmi racionalitás. De igazad lehet. Tudod mit? Pokolba az épelméjűséggel! Azt mondom, lógjunk meg. Mit számít, hogy elvesztettünk mindent? Kit zavar, hogy tönkrement a vakáció? Ahogy te mondanád: hagyjunk itt csapat, papot, és lebegjünk, amerre a szem ellát, vagy még annál is tovább... Vagy valamit ilyesmi.

- Megőrültél? Esztelenség. Szépen várjuk meg, amíg megtalálják a csomagjainkat és azután induljunk haza. Mostantól csakis a racionalitás vezéreljen bennünket... Nézz oda! Megérkezett a rendőrség. Ott jönnek a domboldalon. Hallod, drága barátom? No, hallasz? Valami rosszat mondtam, miért nem... Szentséges isten! Uraim, segítsenek! A barátom... Azt hiszem, elájult.

Illúzió

HÉTFŐ

- Az elmúlt héten látogattalak meg legelőször, emlékszel?
- Sajnos emlékszem.
- Szomorúan hallom, hogy még mindig ki nem állsz.
- Látod, most valóban bölcs vagy.
- Frappánsabb választ vártam.
- Nálad a frappáns válasz egyszavas?
- Akár.
- Tehát olyan, mint ahogy most te is válaszoltál.
- Lehetséges.
- Szóval akkor így küldjelek el?
- Megtisztelő volna.
- Takarodj!

Erre megsértődött és elment. Azt nem tudom, hová. Mintha egy másik világban élne, amikor éppen nem engem zaklat.

Nem mintha nem örültem volna annak, hogy végre magamra hagy. Ilyen bosszantó emberrel még nem is találkoztam. Egyáltalán, azt sem értem, miért találkoztam vele. Amikor egy hete, azon a bizonyos hétfői éjszakán bemászott az ablakomon és azt állította, hogy közeli rokonom, majdnem hideglelést kaptam.

Azóta a nyakamon lóg ez a vörös hajú paprikajancsi. Mindenhová követ, nem hagy nyugtot nekem.

Az iskolában az ablakpárkányon ülve nézi vigyorogva, ha felelek; a villamosmegállóban elgáncsolja mellettem az embereket; zongoraórán direkt rossz hangokkal rondít bele a darabomba, amíg játszom; a pékségben mindig elcsen egy kakaós tekercset, és persze az egésznek én iszom meg a levét, merthogy őt senki más nem látja. Néha illúzióknak nevezem,

mert tudom, hogy ez nagyon zavarja. Nem győzi elégszer duruzsolni a fülembe, hogy nagyon is létezik.

De én nem hiszek neki. Mert nem akarom elhinni.

KEDD

Ma akkor bukkant fel, amikor a másnapi nehéz dolgozatra igyekeztem a fejembe gyűrni minden fontos információt. Törökülésben mellém ült az ágyra és csak hogy megzavarjon, csettintgetni kezdett az ujjaival, egy ütemben a másodpercenként kattogó órával.

Megpróbáltam azt a taktikát alkalmazni, hogy figyelmen kívül hagyom, hátha elunja magát. Sajnos, ma azzal a tapasztalattal kellett gazdagodnom vele kapcsolatban, hogy így nem lehet elúzni. Tisztán emlékszem a mai, kellemesnek nem éppen nevezhető csevegésünkre.

- Ma egy békás tónál voltam. Lenyűgöző hely, ha végre hiszel majd bennem, téged is elviszlek magammal.
- Fantasztikus.
- Miért mondod ilyen gúnyosan? Valahol csak szórakoznom kellett, ha már egyedül hagytál ma reggel.
- Hiába hagylak itt, ha később mégis állandóan visszajössz. Most pedig, tanulnom kell, úgyhogy ha nem bánod...
- Rendben, de előbb elmesélem, hogy mi történt velem. Szóval a békás tónál üldögéltem, amikor a szemközti parton felbukkant egy kövér kofa. Gondoltam, megrézfálom. Fogtam egy ásóbékát – tudod, azt a barnát, aminek macskaszeme van – és amíg a kofa azt a csúf, széles talpát mosogatta a vízben, mögé lopakodtam. Képzeld, beledugtam a bakancsába és egy bokorból figyeltem, ahogy rálép a békára és...
- Kitalálom: annyira megijedt, hogy sikoltott egyet és belezuhant a vízbe.
- Honnan tudtad, hogy így volt?
- Múlthéten ugyanezt csináltad egy cipésmesterrel.
- Tényleg? Nahát, úgy tűnik, meg kell újítanom a tréfatáramat. Szerinted mit csinálhatnék?
- Kezdetnek elég volna, ha csendben hagynál tanulni.
- Jó. Amíg tanulsz, én kieszelek valami vicceset.
- Felőlem aztán, de ajánlom, hogy légy csendben.

Lefeküdt a szőnyegre és lehunyta a szemét. Nevetséges látványt nyújtott, de nem foglalkoztam vele. Késő estig tanultam, de mikor odafordultam felé, hogy megkérdezzem, mire jutott, már nem volt ott.

SZERDA

Amikor hazaértem az iskolából és bekullogtam a szobámba, azt hittem, menten szívinfarktust kapok. Az az ostoba illúzió az ágyamban feküdt, állig bebugyolálva egy ócska, foltozott takaróba és a szájában egy hőmérőt egyensúlyozott.

Azt állította, hogy beteg és szüksége van baráti támogatásra. Persze, legszívesebben a falra másztam volna, hiszen senki sem úgy tervezi a szerda délutánját, hogy egy hazug bajkeverőt borogat. Mit volt mit tenni, főztem neki kamillateát, mert azt kért. Bekapcsoltam a televíziót és egy angol komédiát kellett vele végignézniem, mert úgy akarta. Bekentem az orrát hidratálókrémmel, mert kidörzsölte a sok zsebkendő.

Amikor azonban már a sokadik kamillateát főztem meg neki és az ezredik komédiát is végiguntam és a milliomodik zsebkendőt dobtam ki a szemetes kukába, elegendő lett belőle.

Azt hiszem, nagyon lekiabálhattam, mert egyszer csak felállt, méltóságteljesen kihúzta magát és piros, duzzadt orrát felhúzza csak annyit mondott:

- Rebéleb, holnap kedvesebb leszel hozzáb, mert szülinapom lesz.

CSÜTÖRTÖK

Én még előző este elhatároztam, hogy ezek után semmiféle ajándékot nem vásárolok neki. De sajnos, amennyire puhány és erkölcsös vagyok, még az utolsó pillanatban vettem neki egy kakaós tekercest a kedvenc pékségéből – ahonnan melleleg majdnem kitiltottak engem az örültségei miatt.

Meglepődtem, amikor hazaérve üresen találtam a szobámat. Tanácstalanul ültem le a forgószékre. Pörögni kezdtem vele, úgy, ahogy tőle láttam, de mikor ráéreztem, mit csinálok, kényszerítettem magam arra, hogy nyugton maradjak.

Amikor vigyorogva besétált a szobámba, már órák óta vártam rá. Ezt meg is mondtam neki.

- Már több mint három órája itt kellett volna lenned. Csak úgy megvárakoztatsz? Ráadásul, rég besötétedett. Ilyenkor már nem illendő másokhoz berontani.
- Nocsak, talán hiányoztam?
- Fel akarsz dühíteni? Azt akarod, hogy megint illúzióknak nevezzelek?
- Ó, nem, a legkevésbé sem... De tudod-e, milyen nap van ma?
- Csütörtök.
- Ugyan már!
- Rendben, jól van. Ha odaadom az ajándékom, elkotródysz végre?
- Becsszó.

Én még nem láttam embert így örülni egy kakaós tekercsnek. Mikor egyszerre majdnem a felét sikerült a szájába tömnie, elnevette magát és az ablakpárkányra ült. Azt mondta, egyébként is siet, mert odahaza ünnepséggel várják. Megkérdeztem, pontosan hol van az odahaza, de ő – mint mindig – csak annyit felelt:

- Majd ha végre hiszel bennem, megmutatom.

Aztán felnyitotta az ablakot, kiugrott, és amikor utána néztem, már hűlt helye volt.

PÉNTEK

Egyfelől, örülök, hogy végre elérkezett ez a nap is. Tudom, hogy ma látom a héten utoljára, mert, ahogy ő fogalmazott, hétvégén „szabadságon van”. Mintha én valami anyag lennék, amit meg kell munkálnia. Egy feladat, amit meg kell oldania.

Másfelől azonban, mindig szorongással tölt el, ha arra gondolok, hogy minden pénteken nekem szegez egy kérdést, amely alól nem szerezhetek kibúvót.

Délután tavaszias szellő fúj és tűzött a nap, mintha már maga is a nyarat várná. A kertben olvasni a serkenő virágok között ilyenkor valódi felüdülés, de éreztem, hogy nem sok időm van élvezni a gyönyörű magányt. Már is ott ült, velem szemben, és miközben tépkedte a fűvet, mosolyogva figyelte, ahogy beleméremülök egy olyan világba, amely nem az enyém, csak hogy megmeneküljek tőle és a kérdéseitől.

- Hiszel már bennem?
- Meddig zaklatsz még?
- Csakis addig, amíg azt nem feleled, hogy igen. De vigyázz, nem tudsz hazudni.
- Hogyan tudnék benned hinni, amikor nincs rád bizonyíték? Senki más nem láthat, csak én. Egyszer álmomban bukkantál fel, azóta pedig folyvást mellettem vagy. Miért?
- Motivációból.
- Motivációból?
- Bizony.
- Mégis mire akarsz motiválni? Hogy mihamarabbi idegösszeroppanásban kimúljak?
- Nem. Az írásra motivállak. Látom, nem érted. Pedig egyszerű. Amíg itt vagyok, minden nap leírod egy-egy kis lapra, hogy mi bosszant velem kapcsolatban. Az én feladatom, hogy belülről piszkáljam a csőröd és kiköpd, ami zavar odabenn. Ha viszont elhiszed, hogy létezem, többé nem jövök vissza, mert akkor már magadtól is folytatni fogod a történetet. A lényeg az, hogy élj. Akkor minden menni fog.
- Ez nem lehet igaz. Illúzió... Hallucinálok.
- Kellemes hétvégét kívánok! Jövő héten látjuk egymást.

Két hónapja nem láttam. De emlékezem, és írok. Már csak azért is, hogy soha többé ne jöhessen vissza.

Hangos a bűn (Ember Fáj A Földnek – Irodalmi Jelen)

Decemberben zuhog az eső. Kinéztünk az ablakon és azt hittük, a házunk téglánként olvad szét. Máris brómszínű csíkok fordultak jobbra, majd balra az üvegen.

Beragadtunk.

- Nincs mit szépíteni a helyzeten, drága felebarátaim: egyikünk sem örvendezik módfelett attól, hogy ma összegyűltünk. Aggodalomra azonban semmi ok: intézkedem. Hol is van a telefon, asszonyom?
- Erre, csak erre tessék.

A szomszédasszonyt az őzgerincstésén kívül nem sok minden érdekli, de én úgy látom rajta, a fiáért még a Tejút közepébe is elmenne. Főként, ha önként hív ilyen ördögöt a házába, noha már a pusztta megjelenésétől is öklendezik. Pedig az a szegény gyerek azt sem tudja, mi az a Tejút, legalábbis csak igen halvány elképzelése lehet róla, ami biztosan összefüggésben van a reggeli müzlivel. Még az anyja is gyakran becézi „Butuskámnak”. Így került ide a professzor. Mivel a szomszédasszony egyre nagyobb kételyekkel rendelkezik csemetéje értelmi képességeit illetően, elhívta Kimondhatatlan Nevű rektorunkat, hogy korrepetálja az ő szeme világát. Nem sok sikerrel.

- Minek ez a sok majré? Földanyó csak kiborította a dézsáját. Miért vannak úgy oda pár csepp esőtől? Nem értem.

A barátom soha, semmit nem vesz komolyan. Lehet, hogy pont emiatt vagyok folyton vele. Együtt biciklizünk. Léha dög, mondja rá mindig az anyám. Máskülönben, dühös vagyok magamra, mert aggódnom kellene a szüleim miatt. De sajnós, mióta itt vagyunk, egyáltalán nem érdekel, hol húzták meg magukat az apámmal és hogy biztonságban tudhatom-e őket. Talán én vagyok sorban a második ördög a professzor után? Micsoda kitüntetés.

Butuskám mellettem bukfencezik a perzsaszőnyegen, miközben tejjel a szájában gurgulázik... Nem, azt hiszem, én mégiscsak a harmadik lehetek az ördöglistán.

- A telefon nem működik – közli a professzor. Sarkában érkezik a szomszédasszony és lekever egyet a kölyöknek. A barátom kárörvendőn vihog rajta. – Kénytelenek leszünk a lehetőségekhez mérten kulturáltan tölteni a hátralévő percekét, amíg ránk nem találnak.
- Adja az Isten, hogy percek legyenek – pusmogja a szomszédasszony, kezében egy sodrófával. Hogy került hozzá az a fene nagy sodrófa? Úgy érzem, a negyedik helyre csúszom le az ördöglistán.

A kisfiú rikoltozni kezd. Követeli, hogy játszunk valamit – persze, elég sajátságos módon. Körbe-körbe rikkantgat és állítása szerint, Noé bárkáját színleli.

- Noé bárkája! Zseniális! Hallották? Igen? A gyerek már képes összekapcsolni a történeteket és különleges hasonlattá alakítani őket. Ez egy igen komplex működés terméke! Látja, asszonyom: használ a kezelésem.
- Igen, valóban – feleli a szomszédasszony és tigrisszemekkel bámulja Butuskámat.

Úgy érzem, valamiféle paródia szem- és fültanúja lettem. A klausztofóbia piszeorrú, csúf manója kibújni igyekszik belőlem. Nekem azt mondták, klausztofóbiás vagyok. Gondolom, így is van. Bár, ezt az ördög, azaz a Kimondhatatlan Nevű felesége diagnosztizálta nálam. A barátom szerint nem kell hinnem neki. Gondolom, igaza van. Gondolom...

- Jöhet a következő készségfejlesztő játék – kiáltja lelkesen a professzor; a szája csücskét nyalogatja. – A lényeg: a kreativitás. Véletlenül van nálam egy kattogó játékbomba. Na, már most, ezt fogjuk körbehajigálni, mígnem a szerkezet jelképesen felrobban. A személy, akinél ennek idején a bomba van, kiesik. De addig is, megadunk egy témát, amire őszintén, de csakis őszintén, példát kell állítani, a személyes életünkből. Szerény véleményem szerint, remek dolgokat tudhatunk meg egymás benső titkairól.
- Azt hiszi, ez érdekel engem? – nyakaskodik a barátom.
- Nem, de most majd kiderül, szüksége van-e magának is a kezelésemre, fiatalember.

Egészen biztos vagyok benne, kétség sem fér hozzá, hogy a professzor maga a sátán! Ahogyan a szemüvege villant, ahogy a szemöldöke borzolódott és a kezei görcsösen rángó, fojtogató mozdulata... Minden jel arra utal, hogy vigyáznom kell vele. Az ő bensőjébe látni nem éppen a földi paradicsom.

- Addig sütök egy pralinés őzgerincet, hogy legyen mit falatozni.
- Nem, asszonyom, a játékban mindenkire számítunk. Csak így lesz értelme. Csak így lehetünk bizonyosak gyermeke fejlődésében.

Így tehát vonakodva, de törökülésben helyet foglaltunk a szőnyegen. Butuskám izgatott, nyálbuborékokat ereget felém és mindannyiunk helyett részt akar venni a bombadobálásban.

- A téma nem lesz egyszerű, drága felebarátaim. Mindenkinek be kell ismernie egy-egy helytelen cselekedetét, méghozzá minden körben. Nehéz feladat az önismeret, de hasznos és a legmélyebben rejtőző meglepetések is hagynak maguk után némi kívánnivalót. Kezdhetjük?

Még utoljára végignézek a társaságon. Nem vagyunk heten, mint a gonoszok, de még soha nem láttam ilyen hátborzongató teremtményeket. Az asszony kezében a sodrófa, hegye a földre koppan. A professzor a bombát forgatja és negédesen mosolyog. A kölyök, az egész est veleje-magja, Butuskám a fülcimpáit cibálja, a barátom pedig lesajnáló pillantásokkal illeti. Összeillenek.

- A téma legyen a bűn, amelyet elkövettünk. Véleményem szerint, könnyebb a beismerés, ha eleinte csak apróságokat sorakoztatunk fel. Könnyíthetünk is a

lelkiismeretünkön, ha esetleg a végén hozzátesszük, hogy megbántuk a helytelen cselekedet. Érthető? Akkor tehát, kezdődjék a multság! Ha megengedik, én kezdek.

Tik. Tak. Tik. Tak.

- Ma reggel azt mondtam a feleségemnek, hogy ráncosabb, mint az esztergomi dédapám. – A barátom irdatlan nevetésben tör ki, a gyerek is gurgulázik. – Mélységen sajnálom, hiba volt.

A bomba továbbrepül, a szomszédasszonyhoz.

Tik. Tak. Tik. Tak.

- Én... elrontottam az aszaltszedres őzgerincet a múlt héten. Sót tettem bele cián... - Elmosolyodik. – Miket beszélek? Cukor helyett. Ó, és elnézést.

Tétován a barátom kezébe adja a bombát.

Tik. Tak. Tik. Tak.

- Fú, mit tudom én... Legyen az, amikor elhappoltam az öcsém bringáját és totálkárosra zúztam a szeméttelen. Kár érte, egész jó járgány volt. Bocs neki.

Butuskám következik. Rázni kezdi a szerkezetet és nyaldossa a kanócot.

Tik. Tak. Tik. Tak.

- Mamának... a süti... a falra dobtam és festettem. A sütivel. Zöld volt. Baktériumot festettem vele. A mama volt, ő volt az! – Eszeveszetten módon nevet.

Rám kerül a sor. Félni kezdek. Nem tudom, miért.

Tik. Tak. Tik. Tak.

- Tehát...

Tik. Tak. Tik. Tak.

- Egyszer elfelejtettem megetetni a papagájomat. Elpusztult.

Olyan csendet szívtam be az orromon, amitől kitágultak az ereim. Érzem, ahogy patakokban zúg a vér bennem. A játék átbillent a komolyabb térfélre. Szakadék felett lógunk mind. Újból a professzornál van a bomba.

Tik. Tak.

- Bolondnak tituláltam egy páciensemét, noha valójában nem volt az. Gyűlöltem őt. Ma már sajnálom az egészséget.

Tik. Tak.

- Belesütöttem az anyám műfogsorát egy réteges ózgerincbe és ezt adtam neki a kilencvenedik születésnapjára. Nem volt szép tőlem. Ha már nem volna halott... bocsánatot kérnék.

Tik. Tak.

- Na, jó, bevallom, egyszer loptam egy chipset a vegyesboltban. Veszettül éhes voltam. Megesik, nem? Bocsánat.

Tik. Tak.

- Vírusos... vírust adtam egy másik fiúnak. Az óvókerben... az óvodában. Rossz voltam, bocsánatot kérek. De mama, mikor adsz gidagerincet?

Tik. Tak.

A szobában egyre mélyebb és valamiért hangosabb a sötétség. Így érzem és kész. Az ördög felém néz, csattog a szemfogával. Ő tart itt minket, már világos. A csapdát nem a természet állította nekünk, hanem a professzor. Nem a Föld, nem a sors. De hát mire jó ez az egész? Biztos mi vagyunk a hibásak. De én nem vagyok bűnös. Nem hibáztam. Nem. Jön ki a manó, klausztrófóbiás vagyok! Levegőt!

Tik.

(levegőt)

Tak.

- Utálom a világot. Mindent, ami él vagy halott. Mindent, ami mozog és azt is, ami nem. Pokolba az emberekkel, a jókkal és aljasokkal; pokolba a fákkal, az esővel és az őzekkel. Soha nem érdekelték a szüleim. Egyszer azt kívántam: bár borulna rájuk sav és roppanna össze a gerincük. **(levegőt)**

Bámul engem a professzor, a barátom, a szomszédasszony és Butuskám is. Ez már nem az a ház. Ez már nem az a társaság. Gyűlölöm őket. Szerintem, kijött belőlem a pisze manó. Klausztrófóbiás vagyok, gondolom. **(levegőt)**

Rájöttem. Az ördög pillantásának súlya van. Kérdez engem:

- Megbántad? - **(Nem mondom ki, hogy nem.)**

Tik. Tak.

- Még nem késő. Vigyázz, most még bocsánatot nyerhetsz mindenkitől.

Tik. Tak.

- Tehát? Sajnálod?

Tik. Tak.

- Sajnálod?

Tik. Tak. Tik. Tak.

Tik. Tak.

Bumm.

Mélység (100 szóban Budapest)

Először egy kis, egyszerű szabású cipőt próbáltam fel. De az orra nyomta a nagy lábujjamat. Sajnáltam, pedig tetszett. A következő némileg nagy volt rám, úgyhogy gyorsan kihúztam belőle a lábam. Mellette ott volt egy aprócska gyerekcipő, ez persze szóba sem jöhetett. Oda surrantam egy fénylő magassarkúhoz, ami nagyon szép volt, de aztán megláttam egy törékenynek tűnő, különös kis darabot. Belebújtam. Tökéletesen illett rám. Rám is. Akkor néztem először úgy a Dunára, hogy felfordult a gyomrom. Tovább sétáltam a parton.

Magamra ismertem (AEGON) - esszé

Azért nem szeretem a glikolízis folyamatát, mert a végén csupa olyan anyag keletkezik a reakcióban, amit az emberi szervezet semmire nem használ. Azért nem szeretem az egyenleteket, mert a végén – hiába rágtam át magam annyit számításon – úgyis az jön ki, hogy a megoldás egy. Csak azért nem szeretem az életet, mert a végén nincs semmi különös, csak a halál. Én tizennyolc éves vagyok, és azért mégis szeretem az életet, mert már „éreztem a forróságot, amit nem lehet összetéveszteni semmivel.”

Magasra repült az a bizonyos labda, amikor óvatlanul elhangzott ez a kérdés az iskolában, egy irodalom órán: „Miért furcsa az, hogy Kölcsey sír?” Éles eszű barátom felelete így hangzott: „Mert nem volt szeme! Egyik szemem sír, a másik meg hol van?” Kölcseyhez hasonló, kissé abszurd módon keresem én is magam és az utamat – ami egyáltalán nem garancia a sikerre, főleg ha az ember egy elgurult szemgolyó után keresgél. De talán nem is keresni kell, hanem egyszerűen elindulni. Kun Árpád valószínűleg már meglelte saját békéjét négy gyermek édesapjaként Norvégiában, a „boldog északon.” Mindezt, bár nem lehet teljes bizonyossággal állítani, talán Aimé Billion miatt élheti most át.

A fogalomzavar jogos lehet. Mi egyenlő mivel? A boldogság egyenlő a kereséssel? A keresés egyenlő az úttal? Az út egyenlő a szabadsággal? Bezárul a kör: a szabadság egyenlő a

boldogsággal? Valószínűleg könnyebb érezni a választ, mint elmagyarázni. Bár az útmutatás fontos, a Boldog észak talán pont azért olyan érzékletes, mert nem akar például statuálni, nem dirigál, nem szájba rág, nem bemutat. Hanem kinyit vagy éppen becsuk, fölemelkedik vagy lesüllyed, és bőkezűen ajándékozik, miközben tökéletesen visszafogott. Utakat ajánl – nem feltétlen jobbra vagy balra (tehát, csak úgy feketén-fehéren), hanem átlósan, kissé kacskaringósan vezető hegyi ösvényeket. Fonalakat gombolyít – a készülő ruhához, amit magamra vehetnék bármikor. És talán a legértékesebb dolog, amit megtalálhat benne bárki, még akkor is, ha nem olyan nagymértékben ravasz és szemfüles: az abszurdum.

Képtelenség ez az egész élet. Gyakran úgy tűnik, mintha Isten megteremtette volna a világot, majd miután felkapcsolta a „lámpákat” minden egyes galaxisban, eltávozott. És jön az anarchia. Az ember könnyen találhatja magát olyan szituációban, hogy a halott apja a benzinkút mellett a betonba süpped. Vagy könnyen meglehet, hogy egy baobab fa vastag ágán fejjel lefelé lógva az élet értelmén kell gondolkodni. Fontos kérdés még az is: érdemes azért átszelni a fél világot, hogy felhurkásodott, telvizelt pelenkákat göngyölítsünk nap mint nap? Ha érzem belül a dobogást, az élet egyszerűen tapintható bizonyítékát, minden esetben igent kell mondanom. Igen a galaxisok lámpásaira, igen a pelenkákra, igen az életemre.

Az abszurdumban éppen az a jó, hogy bár harmadfokú képtelenség, de mégis megtörténik. Az abszurdum egyáltalán nem az élet kifigurázott öntőformája, amibe az irónia tölti bele a tűzforró, lávás anyagot. Sokkal inkább egy olyan velejáró, ami egy teljes, kitöltött, de még egy szimplán elviselhető élethez is kell és muszáj. Felvértez bárkit bármilyen probléma ellenében.

Tizenévesen nagyon nagy ívű dolgok foglalkoztatják az embert, amiket nagyon egyszerű szavakkal le lehet írni. Bizonytalanságból persze kibe több, kibe kevesebb csöppent, de annyi bizonyos, hogy a lélek ilyenkor éledezik, víz hatására bimbózni kezd és sarjadozik – egyre gyorsabban és gyorsabban. (Már ha nem olyan veleszületett betegséggel születik, mint Arnfinn, arcán Legba kifejezéstelen mosolyával. Ez remek metaforája lehetne a fiatal generáció érdektelenségének.) Minden érzés, vagy éppen érzéki csalódás még csak egy távoli, bár közeledni látszó dolog. Elmondás alapján mindenki tud szerelmes lenni, de amikor közelről megcsapja az ember orrát az igaz szerelem illata, nem olyan könnyű ésszerűen

gondolkodni. És ha már szeretek valakit, helyesen szeretem-e? Nem fog eltűnni az érzés? Nem fogok eltűnni én is, vele együtt?

„Baljós sejtelmem támadt. Talpamon idegenné vált a föld érintése. Félelem fogott el, hogy elég lenne egyetlen rossz mozdulat, és elszállnék a levegőbe, mint a pára. Próbáltam visszapergetni magamban mozzanatról mozzanatra az elmúlt két nap eseményeit, ami alatt keresztülutaztam Franciaországon, Belgiumon, Németországon és Dánián. Vajon az egyik autópályán nem baleseteztem-e, nem haltam-e meg? Nem történt velem valami jóvátehetetlen, amit most nem merek magamnak bevallani? Ami miatt a holttestem lemaradt útközben, és lelkemet csak az utazási vágy hozta el idáig?”

Legnagyobb utazásom két hétig tartott, keresztül Európán, vargabetűt írva le Angliában és kanyarogva Franciaországban, kitérve Belgiumba, át a széles Németországon. Nem hagyott nyugodni a gondolat, amelynek szellemében aztán az egész út telt: én vagyok a légyapír. Jöhet bármi, az rám fog ragadni és nem szabadul. Vagy én nem szabadulok, perspektíva kérdése. Ragacsos nyelvként kúsztam végig minden egyes utcán, és örökké úgy fordultam be az utcasarkon, hogy kész voltam lenyelni, amit a következő kis sikátor elém tud tárni. Így táncolhattam kecskével szürke, tarajos hegyek peremén, amelyek talpát az óceán nyaldosta. Így morzsázhattam le evés közben az Eiffel-torony tetejéről és nézhettem, hogyan szánkózik le a légáramlatokon minden egyes zsemledarab. Így ülhettem az általam valaha tapasztalt legnagyobb csöndben egy páva mellett, egy angol arborétumban. Így játszhattam el a Holdfény szonátát egy kúria kétszáz éves zongoráján, leskelődő komornyikokkal és ajtónállókkal a hátam mögött. Így érezhettem először a szüleim hiányát fojtogatónak. Így érezhettem igazán azt, hogy élek.

Amikor országok között utazom, a saját belső határaitam lépem át, a saját ingerküszöböm csiklandozom meg. Amikor először teszem le a lábam egy ismeretlen talajra, ingoványon lépkedek az identitásomat illetően. Amikor túra közben átbillenek egy hegyormon az egyik kiálló kőről a másikra, olyan döntéseket hozok, amelyekkel meg- és újraformálom magam. Amikor kopottra taposom a cipőm sarkát egy városi séta alkalmával, a gondolataim között lavírozva igyekszem róni a köröket. Ismerkedem, kockáztatok és feszegetek. Hogy milyen könnyen változik minden, azt már most is látom:

Aimé és én nem hasonlítunk egymásra. Ő egy magas néger férfi, aki Norvégiában egy apró babaházba bújva alszik. Én egy sápatag, alacsony lányként Magyarországon nem állhatom a bezártságot, ezért a tágas réten alszom néha, azt is csak nyáridőben. Ő az idősök között lelt nyugalmat, én a gyerekek között gyulladtam fel igazán az óvodában. Ő minden országban kereste önmagát, én még mindig ebben a folyamatban vagyok. Ő élvez az életet, én is nagyon élvezem az életet. Nahát. Aimé és én hasonlítunk egymásra.

Azon a napon, amikor magamra ismertem, alacsonyról láttam a magasba. *„Az ing alatt a mellemre tettem a tenyerem.”* Az ujjaim között eltéptem egy fűszálat. Elpusztult a kezemben, miközben megszületett bennem valami. *„Dobogott a szívem, a bőröm meleg volt.”* Annyi fekete semmi között pislákkolt ezermillió valami odafönt. Mindet látni akartam. *„Lecsuktam a szemem.”* Hallottam, ahogy beszél az egész bolygó, minden apró zsigerét megmozdítva beszél hozzám. Világított teljes erejéből. *„A benti sötétben egész valómmal éreztem a forróságot, amit nem lehet összetéveszteni semmivel.”* Fáztam és borzongtam, de végre elmondhattam magamról azt, amit mindig is ki szerettem volna mondani. *„Éltem.”*

(új) gondolatok egy (rég) kávéházból – Bp. /ars poetica/

Krémesen füstös illatok. Tejfehér gőzujjak úgy gémberednek a bögre merev ívére, mintha az utolsó menedéket találnák meg. Kávéterrorizmus volna, ha belepiszkálna akár egyetlen ezekből a körmökből. Szerencsére, legalább ez a dolog legalább még tisztán fekete.

- Ha egy csipetnyi fehérség volna benne, rád köpném.
- De most komolyan. Art Nouveau. Ez a téma. Gondolkodj már!
- Nem lehet minden fekete és fehér keveréke. Nem lehet minden ilyen bonyolult. Azon kívül, ha a fekete és a fehér, mint a legszimbolikusabb színek, összekeverednek, szürkévé válnak. Csak szürkévé.
- Az én kávé például barna.
- Még rosszabb.
- Fura gondolataim születnek ma.

Születnek? Milyen egyáltalán egy anya? Az anya barna. Az anya forró. Az anya, ha fekete is volt egyszer, biztos kifehéredik, ahogy múlik az idő. Már az anya is? Az anya... jó?

Az anya feje mélyén, a konty alatt szigorú mondatok menetelnek. „Most le fogok menni a boltba.” Szépen, artikulálva forgatja a szavakat magában, amilyen gondosan és precízen az óvodások válogatják a betűket a paradicsomlevesből.

Hagyd abba, ez nem Magyarország. Ez a New York.

A toll teteje már a fogakat vizsgálja belülről. Szinte a toll harapja a fogakat, a nyelv próbál nedves erotikát vinni a kontaktba, de egy ilyen kemény és szilárd kapcsolatba semmi sem szólhat bele. Zárt fogsoron döngtet a nyelv. Elvileg.

A beszorult vizelet áradni szeretne. Ezen a vágyon pedig még a lábfonatból álló spirál létrehozása sem segít. Botrányos. Ne mondja senki, hogy kisebb dolog a Niagaránál, úgysem hiszek neki. Mit lehet tenni, itt nincs deus ex machina, több feketehörpintés, több izgalom.

Több éjjel és több nappal volna jó, több papír, több toll és több lábcsavarodó frász, több halál és több életszületés.

Kevesebb fércmunka.

/kötelező pecsétfolt/

Bolondulásig

(Gyűrt naplóbejegyzésekből összeállítva)

I.

Hogyha a Hold meg a Nap egybeérne
S ezüstringet szőne mellkasodra
S hajad, szakállad aranydamil volna
Nekem lényed többet akkor sem érne.

S ha az óceán egy testbe férne
Az csakis a te lelkedbe torkolna
Csodás szíved pedig olyanforma
Mint egy gyémántkirakású érme

Ajkadon érzem a szőlő zamatát
S ízlelek rajta olasz borokat
Szemeidben látok letűnt korokat
s hallom évezredek elhalkult zaját.

Nézem vállad fehér sivatagát
s a hóban az apró tündérnyomokat
ahogyan tapossák a fehér sorokat
Látom az életet, látom a halált

Arcod vonása csupa kecsesség
Nincs szükség hibákat onnan elfűjni
Az egész tested szintiszta nemesség.

Mert Vénusz ragyog szelíd szellemedben
Egész univerzumokkal együtt
S nincs tőled szebb a világegyetemben

Te magad vagy a nagy tökéletesség
A bőröd alá akarok bújni
Hogy csontjaink egymást hűen szeressék.

II.

(Az inggyűrődéseiről)

Nagyon szépek voltak az inggyűrődései
Olyan szépek, mintha hegylánc vonulna rajtuk.
A vászon szaténná változott bőrén
A szatén pedig selyemmé,
mely egy angyal gubójából készült.
Néha a nyakánál is fodrozódott az anyag
De a vállán mindig sima és egyenes volt.
Néha feszült a mellkasán a gomb,
ritkán pedig a gallérja mögött rejtőzött egy folt.

III.

Élsz még, kedvesem!
Látom szemed csillogását a jégkristályokban
Vagy a kandallótűzében, ha úgy tetszik.
Vörös artériáid az enyéimet metszik-
Élsz még!
A szirének dala monoton,
nem hagy nyomot túl a hullafoltokon,
S rajtad sincsenek más jelek...
Élsz még, édes, élsz!
Hiába mesélsz hideg szájjal a túlvilágról
Arcod az élet csóváitól lángol,
És amit szerinted a pokol rajzolt oda
nem más, mint igaz krisztusi csoda.
Élsz még! Élsz még talán!
Kankalin burjánzik kriptád merev falán...
Áthallom a hangod...Sinatra-t énekelsz
Vagy Billie Holiday... Szomorú vasárnap...
Holnap már altatót kérve kelsz...
Feküdj hát kedvesem...
Én ringatom álmod...

IV.

Furcsa	De még
az elmúlására gondolni	Mindig
hogyan	hiányolom egy részét
feloldódott	Mint a hűvös éji szél
mintha	csak/úgy
virágmaggá változott	volna, vagy
volna	szállna ...
eltemettük	a szívemben
a földbe.	De mégis szabadon él

Fájdalmas
mikor a lelkem megérzi
azt , ami
a Hold sugaras fényében
tündöklő
madár
Lehet majd...
mindenkorra
ha megtestesül

Részeg

Az öcsémet látom, ahogy nevetve hívogat...
Én tízéves vagyok újra és szeretem az életet
Csikos fürdőnáciban ugrok be a tóba,
aztán arany vízében szemlélem
ahogy Siófok utcái mind
megpróbálnak utánam ugrálni.
Mire feleszmélek, úszok... kívül a bójákon .
„Órákon” belül ott az Asszony- leszid
Lefolyt sminkjét törölgeti:
- Örülj neki , hogy elhoztalak, pulya!
Sárga fogai csak ugrálnak szájában
Mi lehetne vonzó ebben a szájában?
-Menjünk már játszani! - szól a kis kócos.
Bohocós úszónadrág, mocskos, sárga papucs
Nem ér így rúgni a labdát. Hé, Apus!
Kapus.- De hát minek? Nem ért hozzá.
-Na kuss! Csak fuss! Bamba vagy te!
-Rakd le! Mit csinálsz?
-Iszok.
-Te piszok!
-Szoknál már le a parancsolgatásról!
-Sírgödröt ásol. Ihatsz, de csak máshol.
Már megint bent labdázol?
Szegény idióta.
Csak halottakat látsz már régóta!
Túlléphetnél már, nem te tehetsz róla!
Baleset volt, hogy belefult a tóba...

Ti, szerencsétlenek...

Erna magas, sovány, már-már aránytalanul vékony. Vörös, göndör haja van és oldalról görbe orra, ami szembetűnően furcsa és leginkább egy karvaly csőrére emlékezteti az embert. Kicsi álla van, meg vékony szája, ami mindig vörös, akár használ rúzszt, akár nem. A szemei nagyok, zöldeskékek és távol állnak egymástól. A homloka alacsony, apró fülkagylói a fejéhez simulnak. Erna leginkább hátrafogja a haját, néha csak lazán lófarokba, ritkábban pedig kontyba. Kontyot csak akkor visel, ha randira készül. Nem sok ilyen alkalom van, tehát meg kell őket becsülni. Erna olyankor piros blúzt vesz fel, amit nem turkált, hanem újonnan vett egy márkásabb boltban kilencezerért. Összeválogatja egy szép, aranynak tűnő bizsuval és felrak egy kis vörös rúzszt is, igaz egyébként is olyan színű az ajka. Szeret randevúzni. Néha elgondolkodik azon, hogy felhívja-e magához a férfiakat, vagy ne, de a végén úgymint mindig eszébe jut, hogy az egyik alsóneműjét a díványon hagyta, vagy hogy a szomszéd éppen ilyentájt megy haza, az meg, ha összefutna vele több lenne, mint kellemetlen, másnap ugyanis elhalmozná a kérdéseivel: „Ki volt az a pasi, Ernusom? Mintha láttam volna a kórházban múlt héten, a nemibeteg szakrendelésnél. A volt férjemre hasonlít, az is ilyen kedvesnek tűnt az elején!” Nem, kizárt, hogy felvigye a férfit a lakására, hát egyébként is egy tuskó. Bejött előtte az ajtón, meg minden... Értelmesen se lehet vele beszélgetni. Hagymát is rendelt, biztos tiszta bűdös a szája. Ha elkéri a számát majd kamuzik valamit, hány számjegyből is állnak ezek...?

Ernának van egy barátja, akit gimis kora óta ismer és Bencének hívnak. Bence nagyon helyes fickó, kár, hogy egy rohadt kókler. Jó, persze Ernával rendes, úgy ahogy, (leszámítva azt a tízest amit a múltkor lopott tőle és amiről még a nő sem tud), de egyébként a legtöbb nővel egy szemétláda. Különbözően úgy is néz ki, mint egy szélhámos, szóval nem értem, hogyan dőlhet be neki bárki is. Talán azért van, mert szép, gödröcskés a mosolya, vagy mert szexin felállítja elől szőke tincseit, mint egy hollywoodi mozicsillag? Köpcös emberke, izmos, edz sokat- napi három órát. Az apja meghalt, az anyja meg nem akarja látni őt a zűrös ügyei miatt. Nem valami jóra való ember, mondja. Lehet azért gondolja ezt, mert ukrán cigivel seftel. Na mindegy, Bence anyjának úgymint van még Bencén kívül négy idősebb fia, meg egy negyven éves aggszűz lánya, aki külföldön dolgozik egy fontos biológiai kutatáson. És a négy idősebb fiú mind-mind vitte valamire, az egyik egyetemi tanár, a másik bíró, van egy informatikus is köztük, meg egy fodrász, aki marha sokat keres Ausztriában, szóval majdnem felér egy bíróval. Hatból egy elfuserált, idióta kölk jó arány, nem? Ebben Bence anyja is megállapodott, sőt, igazából még maga Bence is elismerte ezt. De legalább, ha családja lenne! Ha lenne egy normális felesége, meg egy-két gyerkőc, aki kiveri a kezéből a füvet, minden egészen más volna. Egyszer Bence volt szerelmes. Cintianak hívták és fölöttébb csinos csajszi volt, meg kedves is, de őt is meglopta, szóval csakhamar kiadta a férfi útját. Azóta se talált nála jobbat, sőt, még azok a szajhák se tudták überelni őt, akik pedig nagyon értették a dolgukat. Erna szeretett volna Cintia lenni, de ezt senki se tudta, még Erna se. És ha bevallotta volna magának, akkor se tett volna semmit, mert (ahogyan tisztában is volt ezzel) ő egyáltalán nem Bence esete.

Bence esetei például az olyan nők, akik Cintiahoz hasonlóan balerinacipőt viseltek és színesre festették a körmüket. Dorina is ilyen. Dorina egy különös jelenség, olyan, aki után megfordulnak a srácok és ő észre sem veszi ezt. Fiaatalabb volt, mint Erna, meg Bence, ő még főiskolára járt és tele volt reményekkel. Valószínűleg nem sok statisztikát látott a tájépitészek itthoni keresettségéről, szóval örült a kis világának, amit megtöltött könyvekkel, meg macskás videókkal. Dorina vidéki családban nőtt fel nem messze Nyíregyházától. Egyedüli gyerek és az apja, akitől kedélyes természetét örökölte és dús, barna haját, meg zöld szemeit, gazdálkodással foglalkozik. Hatalmas területű földjei vannak, amelyen almát, meg dohányt termeszt. Nyáron Dorina gyerek és serdülőkorában együtt dolgoztak a munkásokkal a földeken és Dorina felszedett egyszer egy cigányfiút, aki aztán friss jogsival nekihajtott a villanyoszlopnak és szétloccsant a feje. Ez már bő egy évvel azután volt, hogy szakítottak, szóval normális emberként Dorina is hamar túltette magát az eseten, de mégis... Mégis olyan üresnek tűnt minden azután a nap után. Üresnek

és jellegtelennek. Már nem tűnt olyan vonzónak az az új parfüm, amit kinézett magának a drogériában, a matekdoga sem izgatta annyira, sőt, még a kutyája sem, akivel azelőtt annyit játszott. Aztán újra szerelembe esett, ahogy az lenni szokott és ismét úrrá lett rajta a megszokott jókedv, de most már egyre erőszakosabban zárt ki az agyából minden negatív gondolatot, mindent, ami zord volt és mindent, ami nem volt való abba a világba, amit magának nagy gondossággal felépített.

Tamás, az unokatestvére, akinél egyetemi éveit tölti egy albérletben, és aki jó tíz évvel idősebbként már sokat megtapasztalhatott az élet zord feléből éppen ellentétes mentalitással rendelkezik. Fiatal pályakezdőként az egyik akkori haverja belerángatta valamibe, amiből aztán rendőrségi ügy lett és két évet ült, pedig nem tudatosan követte el azt, amiért elítélték. Bence is benne volt a dologban, de Tamás ezt nem tudja, így még mindig haverok, sőt, legjobb haverok. Tamás kicsit felnéz Bencére, mert olyan, mintha a bátyja lenne, még akkor is, ha igazából két évvel fiatalabb nála. És alacsonyabb is húsz centivel, de ez nem Bence hibája, hanem Tamásé, mert Tamás akkora, hogy a bejárati ajtónál is le kell hajtania a fejét, hogy beférjen. Kicsit komikus látványt nyújt, mint egy gyurmafigura nagy lapátkezekkel. Az arca nagyon csontos, szürke szemei pedig beesettek. Van egy kis kecskeszakáll, meg néha borostája is hozzá, de egyik sem áll túl jól neki, ezt mindenki tudja, habár senki sem közli vele. Őszintén szólva meg úgyis mindegy. Nem nagyon jár emberek közé, otthon végez valami internetes munkát minimálbérért. Utálja az embereket, mert úgy tartja, személtáda az összes és egész életében csak kihasználták őt. Ezért nem is nagyon barátkozik. Valószínűleg nagyon nagy lázadónak érzi magát az antiszociális magatartása miatt, pedig igazából csak gyáva, semmi több.

Tamás egy embert különösképpen gyűlöl, jobban, mint ahogy úgy általában az emberiséget. Ez a személy nem más, mint Sugi, Dorina barátnője, aki szinte minden délután megjelenik náluk és be nem áll a szája. Tamás csak úgy hívja a háta mögött, hogy a „kövér lotyó”. Végül is kövér is, meg lotyó is, ha köznyelvi értelemben értjük. De csak rá kell nézni és már is tudja az ember, hogy valami nagyon nincs rendben a csajjal. Mindig kék, meg fekete szemhéjpúdert használ csillogós szájfénnyel, vagy rúzzsal és több centis alapozóval. Hosszú, platinaszőke haját feltupírozza és ízléstelen kövecskés csipeszeket szurkál bele, amitől úgy tűnik, mintha egy századeleji kalap lenne a feje tetején hajkorona helyett. És azok az undorító műkörmök! Tamás kirázza a hideg azoktól a hosszú, hegyes karmoktól. Sosem értette, mi lehet a vonzó ebben a semmi értelemben sem szép nőben annyi, de annyi férfi számára, nem értette, hogyan létesíthet vele bárki is szexuális kapcsolatot hányás nélkül. Dorina mindig megvédi Tamás előtt Sugit és azzal érvel, hogy Sugi igazából nagyon is kedves és nem olyan nagyképű liba, mint amilyennek legtöbbször mutatja magát, sőt igazából nagyon is érzékeny! Ebben nem hazudik, mert akárhányszor megbántják Sugit, Sugi levág egy picike darab bőrt a combjáról, aztán megkönnyebbülve bekötözi, mintha semmi sem történt volna. Egyszer egy nagyobb seb elfertőződött és kórházba került. Akkor megígérte Dorinának, hogy soha többé nem csinál ilyet (komolytalanul), csak ne hívja fel a bátyját, mert ha ő megtudná, akkor aztán...

- Nyomjak jelzőt?

Ne, még van egy megálló. Vagyis.. Tudod mit? Nyomj! Majd leszállunk hamarabb és sétálunk kicsit. Mit szólsz?

- Nekem mindegy.

Neked mindig minden mindegy.

- Jó lesz kicsit sétálgatni.

Na, ezt már szeretem! Ajj, az az asszony bámul rám már mióta! Nagyon ijesztő azzal a felemás szemével. Áh, végre!

- Tessék!

Menjél nyugodtan! Szinte le kell ugrani, csinálhatnák alacsonyabbra is ezt a lépcsőt. Ha jön egy toloszékes, hogy száll fel? Olyan jó idő van. Remek ötlet volt itt leszállni, de meglásd, így is hamar odaérünk! A bátyja egy rém, egy kétajtós vadállat, akinek mindig vérben forognak a szemei.

- Kinek a bátyja?

Hát Suginak. Tamás látta őt a börtönben, de ott is nagy tekintély övezte, ő volt bent az alfák alfája. Állítólag azért került sítire, mert önvédelemből megölt egy fiatal srácot.

- Jézusom!

De várj! Sugi szerint meg azért, mert hidegre tette a volt barátját, aki folyamatosan bántalmazta a csajt.

- Nem semmi!

Sugi azóta sokat tanult és most már tudja, hogy nem érdemes barátot tartania, még akkor se, ha fűlig szerelmes Bencébe. Azóta még jobban belehabarodott, mióta volt egy rövid viszonyuk.

- Egyébként nem azt mondtad, hogy Tamás antiszociális? Akkor meg....

Jó, de szeret kártyázni és péntek esténként gyakran áthívja Bencét. Bence olykor Ernát is magával hozza, mert Erna rohadt jól pókerezik és izgalmassá teszi a játékot. Tamás lassanként kezd megbarátkozni vele, de még mindig vannak fenntartásai a nővel szemben. Itt fordulj be!... Nézd csak, innen már látszik is a ház! Negyedik emelet.

- És ki lesz ott?

Nem tudom, majd meglátjuk. Bence meg Tamás biztos, meg Dorina is, ha már egyszer elhívott minket.

- Remélem nem fogok senkit sem zavarni.

Én is remélem. De nyugi, nem barátkozni megyünk. Valami egészen más az oka... Majd én megnyomom.... Na, menjünk! Lift, vagy lépcső?

- Mindegy.

Akkor liftezzünk. Csak utánad...

- Sziasztok!

Hello, rég találkoztunk, hogy vagy?

- Jól, köszí! Gyertek beljebb!

Bemutatom a barátomat.... Áh, tudod mit? Majd ő bemutatja magát. Én addig köszönök a többieknek... Sziasztok! Oh, kész kaszinó van itt! Szia, Bence!

- Hello! Jól nézel ki.

- Köszönöm.... Erna! Milyen csinos ez a blúz!

- Kösz! Ül le ide, osztok neked is!

Nem, nem köszönöm, inkább innék valamit. Látom, Tamás nagyon gondolkodik valamin. Nem kérek tőle pusztit inkább.

- Szevasz!

- Szia, drága! De rég láttalak! Adj egy csókot, kedveském!

Meg vagyok fázva... Csak vicceltem, egy puszi még belefér.

- Van whisky a pulton. Kólát is találsz, meg talán egy kis konyakot is, ha maradt még az üvegben.

Akkor azt hiszem megfelelő lesz számomra az a szék ott!... Na mi az, bemutatkoztál?

- Igen, mindenkinek. De azt hiszem nem kedvelnek túlságosan. Első pillanattól megérezem az ilyesmit.

Nem baj, mondtam, hogy nem barátkozni hoztalak ide.

- Akkor meg minek...

Nézd! Bence úgy csinál, mintha nem venné észre hogy Sugi állandóan bámulja, holott igazából nagyon is idegesíti, de nem akarja túlságosan megbántani, mert fel akarja még használni arra, hogy esetleg beszervezzék neki Dorinát. Dorina az egzotikusabb, olasz, spanyol és fekete pasikat kedveli, szóval Bence hiába taktikázik.

-Kérek egy sört. Dorina, hoznál egyet?

- Tessék?

- Ezaz! Már megint nyertem! Ezt nektek, balfékek! Harmadszorra győz le titeket egy NŐ ! Na ossz újra, kérlek!

- Oszthatok én?

- Nem, nem oszthatsz menj inkább körmöt festeni.

- Az én körmömet nem kell festeni, mert az én körmömet a körmösöm rakja fel készen, aztán ő is szedi le. De még ennyit se tudsz. Na mi van? Meg akarsz ütni? Nem volt elég a sittből?

- Sugi, kérlek!

- Játshatok én is?

- Mi is a neved?

- A nevem.....

- De bunkó vagy, hogy még a nevét se tudod megjegyezni!

- Majd a következő körben beszállhatsz. Most nem akarom, hogy bezavarjanak.

Basszus, tényleg gáz, hogy még a nevedet sem jegyzik meg, pedig már egy órája ülünk itt ebben a cigarettafüstös lyukban. Szédelegsz? Bence miatt van, pontosabban a cigarettája miatt. Jaj, most biztosan nagyon jelentéktelennek érzed magad, mert úgy bámulsz a vastagkeretes szemüveged mögül, mint egy pap a gyóntatófülkében. Azt figyelj! Tamás mindjárt felborítja az asztalt, amiért eljátszotta az utolsó ezresét. Szerencsétlen félnótás. Áh, az egész nem ér semmit. Ha kérsz egy cigit, vegyél, közben én mesélek tovább. Nem szerencsés elvegyülni köztük, olyan... Érted. Nem kell, hogy megmagyarázzam. Aztán tudod, miért vagyunk most itt?

- Honnan is tudnám?

Azért vagyunk itt, kedves, hogy szeressük őket. Ne nézz így, nem rúgtam még be. És egyébként nem is tervezek berúgni. Szeretem őket. Rondák, nyomorultak és felszíneseek... És szeretem őket. Nézd ezt a sok szellemileg sérült érzelmi fogyatékos gyereket. Úgy szeretem őket, mintha...

- Bolond vagy.

Bolond vagyok?

- ... Szereted a gengsztert is?

Azt is. Kedves nekem mind, az is, amelyik most füvet szív és whiskyt iszik, meg az is, amelyik szederszörpöt. Azt is, amelyik naponta váltogatja a partnerét, meg azt is, amelyik szűz. Mindegyiket szeretem. Az antiszociális rideg fafejűt is, meg a társaságfüggő nyomorultat. Oh, én mindegyiket szeretem. Egyformán szeretem mindet. Most te jössz!

- Szeretem a gengsztert, a lotyót... Na és ha én inkább meg akarom ölni őket?

Megtehetnéd, ha akarnád. Elég információ van a birtokodban ahhoz, hogy meg is cselekedd.

Kezdheted máris Dorinával. Mondd meg neki, hogy sosem fog tudni a szakmájában elhelyezkedni.

Mondd meg neki, hogy az apja nemsokára elhagyja az anyját egy másik nőért... Mondd meg neki.

Aztán folytathatod Ernával. Sűgd a fülébe, hogy Bence lopott tőle és kihasználta őt. Mondd meg neki, hogy rákos. Sűgd a fülébe.

- Most?

Akár most is.

- Jól van... De... Várjunk csak én nem a normálisabbakkal akarok kiszúrni. Mi lesz a bűnözővel, meg a szajhával?

Ó, Sugit megölnöd egy nagy tükörrel is, vagy ha teszel neki valami csípős kis megjegyzést.

Amúgy se sokk kell neki. Tamás kikészülne attól, ha megtudná, hogy voltaképp az az egyetlen barátja se igazán a barátja, Bence... Bencét meg nem kell megölnöd. Halott az már így is.

- Ez így unalmas lesz. Nincs benne semmi kihívás. Olyan törékenyek, mint egy porcelánfigura. Min mosolyogsz?

Semmin.

- Tudod, hogy kapiskálom, mi?

Miért, kapiskálsz?

- Hm. Azt hiszem.

- Hé, nem akartok beszállni? Már annyiszor győztem, hogy kezd egyhangúvá válni az este. Nincs benne semmi kihívás.

Megyünk mindjárt! Látod, még se utálnak annyira. Te se utáld hát őket!

Istenem...

Én egy olyan Istent hiszek
Aki viszont hisz bennem
Nem olyat, kinek ócska feszületben
lóg a lelke nehéz aranyláncokon.
Ő nem azért szeret, mert keresztény vagyok,
vagy mert jó muszlim.
Nem érdekli, ha Jehovának szólítom,
vagy ha kipa nélkül megyek imádkozni,
vagy ha rózsát szórok az oltáira.
Nem kéri, hogy meggyónjak a papomnak...
Csak hogy néha kiöntsem Neki a lelkem.
Meglátja a könnyem csillogását akkor is,
ha fekete alapon a fénytörés miatt
nem látszik annyira a szomorúság, akkor is
ha az apám nem imádkozott, hanem táncolt neki,
akkor is, ha gyermek vagyok, meg akkor is, ha százéves aggastyán.
A túlvilág kapujánál nincs orvosi vizsgálat, sőt
a nemi jellegeinket sem nézik, úgy hiszem.
Nem törnek pálcát fölöttem, ha loptál egy nyakláncot
a feleségednek, vagy ha blicceltél a metrón,
vagy ha rossz tanúvallomást tettél intuícióból.
Az én Istenem bennem nem a rosszat látja,
hanem gyönyörködik az alkotásában.
Én egy olyan Istent hiszek, akinek nem kell
vérrel felrajzolni a nevét a falra
és nem fejeket vár ajándékba, mint valami
pogány törzsfő. Az én Istenem meghal, ha ezt hiszik,
és gúzsba kötik őt minden egyes hazugsággal, amit mondanak róla.
Mert csak szeret, csak szeretni tud, (némi hiányosság)
És mindegy, hogy most élsz, vagy hat év múlva,
vagy háromszáz éve, vagy százezer évvel ezután.
Életet kap a halál és megnyugvást az élet.
Csak az igazság marad

X

Sosem a járdán megyek a buszhoz
Az út szélén botorkálok
Ahol néha kamionok járnak
És kóbor kutyák várnak
arra, hogy valaki felvegye őket.

Amikor néha pocsolyába lépek
Azért teszem, mert befagyott
És kíváncsi vagyok, milyen a hangja
Mikor törik, aztán, mint Isten lantja
roppan egyet a csizmám sarka alatt.

Olyan is volt, hogy direkt nem kerültem
Ha az utcán szembe jött valaki
Meg akartam nézni, kikerül-e ő,
Vagy mégiscsak enyém a kerülő
az utolsó pillanatban, mielőtt összeütköznénk?

És mikor felborultam a biciklivel
És az aszfalton koppant egyet a fejem
És azt hittem meghalok
A vérem megfagyott
egy pillanatra és éreztem, hogy élek.

Visszhang 44-ből

Elveszett

Ma csak a szalmán heverészek
-döglök. A kezeim (csenevészek,
kacskák) az arcom elé teszem, ím.
És bár igaz mindegy, ha napszúrást is kapok
hiú önhitemben fejkendőért kapok.
Itt olcsó az élet. Lecsökkent az ára-
Felkötöttek tegnap egy kisfiút a fára.
Ilyen inflációt még nem látott a világ!
Tiltakoznék, de hát úgy sincs olyan, ki lát,
s ki sopánkodna aztán: „Nincs ez így jól, kérem!”
(A tetveket vakarván kicsordult a vérem)
-Kisleányként jöttem (most éppen sározok)
Lotyóként és vénen (netán ha!) távozok.
Már megint zsong a fejem. Gyógyszert nem adhatnak.
Előttem a földön halál-bűzös hamvak.
A szellő fel-fel kapja néha a porokat
unottan nézi az égetett nyomokat.
-Agyamban ordít mind-
Oly szikkadt a bőröm,
Jobb ha a Nappal most inkább nem törődöm
Hogy is törődhetnék?
Vérem zúg
fülemben
És egy zug
a mellkasomban
hol a szívem dobban
összeszorul.
Van-e Isten?Nincsen.
Arany fény törik meg fent a hegygerincen.
Az én Istenemre nem mondhatja senki:
„Így teremti őket! Képesek ezt tenni!”
Mondd meg nekem, hogyan csalódhattam benned?
Miért kellett velem ennyi szörnyűt tenned?
S ha megfeszítették is , azzal már mit érek?
Uram! A haláltól olyan nagyon félek!
Mégis! Ha kérhetném, ölj meg hát engemet!
S ne hagyd itt ezeknek árva tetememet!
Láttam bűzlő hullát- Korcs kutyák legelték;
Láttam halott szüzet, kinek letépték az ingét;
Láttam véres fejen kukacos sebeket;
Láttam a kemencét- Láttam már eleget!
Okkal történt mindez, azt akarom hinni.
Holnap a kaszás tán engem fog elvinni,
de tudnom kell, miért fekszek ottan holtan!

Azért, mert férjemnek szeretője voltam?
Azért, mert pénzt loptam egyszer az apámtól?
Mert undorodtam szívből mindig a kapától?
Esteledik. Látom, gyászol már az ég is,
de én azért mozgok és lélegzek még is.
A sárga csillagok csak halványan pislognak
Ne gondold, hogy lesz rím- Elveszett.

Vászonarab

Már nem számít. Igazából már semmi sem számít, amit valaha fontosnak tartottam. Helyette inkább a kézzel meg nem fogható dolgok, a szellemi teljesítményei, az érzelmei, a szívdobbanása, ahogy utoljára összehúzódott a vörös izomszövet, mielőtt átadván magát a csillogó sötétségnek, elernyedte. Helyette inkább csak erről faggatom magam:

Vajon emlékezett-e az alacsony termetű, göcsörtös ágú almafákra, mikor a hó súlya alatt meghajlott gallyaik megremegtek a januári szellő csípős fuvallatától? Januárban az almások felett cinegék és verebek repdestek. Homályos tollukon megcsillant a hűvös ködfátyol mögül kikandikáló nap egy sugaracskája- Méltóságteljes fejüket vonták be arany fénnel, melyben sötét szemük szomorúságról árulkodva meredt a messzi horizontra.

Vajon emlékezett-e a mezítlásos gyerekek önfeladt kacajára, amikor a faluban mulatság volt és a karamell, meg a mézeskalács lány illata úgy cirógatta az orrunkat, mint ahogyan édesanyánk szokta lázas orcánkat egy esős, tavaszi nap fáradalmi után? Anyámnak olyan kellemes érintése volt, hogy mikor az utcán átkelve megszorította a kezem, úgy éreztem, puha, bolyhos pamutkesztyű van rajtam, ezért titkon örültem, ha keresztül-kasul mehettem vele a kociúton.

Vajon látta mindezt? Látta azt az augusztusi szívárványt, amit tízévesen nagypapa háza előtt? Az eső sárt kavart az árokban, ő véletlenül belelökött, én sírtam, ő utánam ugrott és úgy dagonyáztunk ketten, mint a malacok, a rózsaszín, kunkori farkú malackák, akiket sosem vágnak le, mert a gazda kislányának a kedvenc játszópajtásai. Érezte még utoljára a friss föld és esővíz keverékének aromáját tüdejében? Örült-e a körme alá ment piszok mocsos mámorának, ahogy én virághagyma-duggatás közben?

Ősszel, mikor a virágok nagy része már elvirított gyakran gyönyörködtünk kertünk szép rózsáiban. Szeretett festeni. Sokszor festett képeket, melyek az őszirózsákat ábrázolták tarka háttérrel: vörös lombú tölgyel és a fa fölött repülő varjú-csapatokkal, békákkal, kései pillangókkal. Ezek mind képzeletbeliek voltak, néha még csak nem is élethűek, de ő teremtette őket harmatos ujjperceivel, amitől felmagasztosultak, s hatalmas glóriát növesztettek. Eszébe jutottak valaha azok a vászonarabok, melyek egykor oly sok boldogságot okoztak neki? Mert amikor életet csókolt egy-egy alkotásába, az arcára elkendőzhetetlen derű ült ki. Milyen lehetett átélnie az alkotás örömét? Már csak ilyen és ehhez hasonló kérdésekkel zaklatom magam, s unos-untalan küzdök a halálteóriáit boncolgató gondolataim, a zizegő rovarok ellen, melyek nem hagynak nyugodni:

Futott volna? Érzem, mintha én is futnék vele az erdőben. Meztelen lábam alatt csúszik az olvadthó áztatta latyakos föld. Elöttem, mögöttem, mellettem is rohannak velem együtt. A katonák petárdákat szórnak a lábaink alá, egy-kettő pedig akkorát pukkan, hogy néhány társam beleroskad az izgatottságba. Vörös eső hull alá az égből, s ahogyan megbotlok egy szűzhó földte göröngyben és térdre zuhanok egyre inkább beterítenek a sűrű cseppecskék. A belsőmben hatol a vér, majd

végigáramlik olyan helyeken is, ahol, érzem, semmi keresnivalója sincs. Végül ajkam szélén kibuggyan egy piros gyöngyöcske és oldalra dőlök. Jég és sár kavarog zselészemem előtt, majd arra eszmélek, hogy nem vagyok többé. Vagy ha mégis, akkor pucér vagyok, kopasz és fogatlan. Reszketek. Negyven társammal együtt terelnek egy betonfalú kamrába. „Épp egy nyájra való”-suttogja egy fegyveres alak, majd bevágják az ajtót. Nem mozdul senki, nem beszélnek, talán még levegőt sem vesznek. Azt a fajta nyugodtságot látom a szemükben, mint egy tyúkében, mikor a gazda elkapja, megszorítja a torkát és késéért nyúl. Nem is érünk többet annál az állatnál. Mit számít az a pár toll, vagy szőrszál, vagy egy-két emberi szó, mely állati üvöltésünk közé vegyülve hagyja el szánkat? Kezd szorítani a mellkasom, érzem, hogy nem sok forróság van már bennem. A tüdőmre mintha ólomsúlyt raknának, s a nyelöcsövem ecettel telik meg...Egy utolsó sikoly, majd eltűnök a némaságban. A tífusz rángatott bele. Fekete lyukakon keresztül kémlelem a világot, mintha özvegyi fátyol takarná arcom. Varjúk repkednek körülöttem, hatalmas, kétméteres szárnyfeszávolsággal; keselyűk, melyek darázsként, csapatokba verődve várnak testem kihűltére. Egyedül vagyok, senki nem ér hozzám, csak az a fehér angyal az ágyam lábánál. Adhatna valamit görcsök ellen, ha már úgy is olyan szép és jóságos (hogy rohadna meg).

- Kenőcsöd van?- kérdem, de csak bámul rám bambán.- Viszketés ellen kellene. Tudod eléggé csípnek... Nem válaszolsz? ...Nem? Hát még te sem méltatsz szóra engem? Úgy fáj...

Nyögni akarok, de a számhoz emeli mutatóujját. Abban a pillanatban, amikor is hozzám ér, a fájdalom kigőzölög belőlem, aztán, ahogyan a gőz, lelkem is elkeveredik az állott, poros szagú levegővel, hogy később újra valakinek a mellkasában kössön ki.

És azóta én csak a temetésre készülök. Arra, hogy egy komor telefonhívás tájékoztat egy éppen megtalált csonthalomról, vagy egy darab szövetről, ami hozzá köthető. Hülyeség, mi? Igen, talán a tudatalattim is sejti, hogy örökre eltűnt. Már sosem kapok kézzelfogható bizonyítékot arra, hogy valaha létezett. Nincs semmim, ami hozzá kötne az emlékeimen kívül, és ha én meghalok, ő is követ engem a névtelenségbe. Olyan, mintha meg sem született volna, mintha sosem lettek volna érzései, vagy gondolatai... De hát egy állatnak nincsen lelke. Egy számnak nincsen lelke. Nincsen lelke a rongyokból font lábtörlőnek a fényesre pucolt fekete csizmák alatt. A szög sem érzi, mikor a meszelt falba verik, vagy mikor kihúzzák onnan. A testükről lemosott por, mely lefolyik a lefolyón, s szennyvízzel keveredve felszívódik az egyébként száraz talajban. Mi volt ő? És mi vagyok én nélküle? Oh, Istenem, de rossz, hogy nem szólhatok hozzá többé, hogy nem nézhetek a szemébe, hogy nem gyönyörködhetem többé lány arcvonásaiban, melyek, ha egyszer megöregszek, elhomályosodnak hályogos szemeim előtt. Mert előbb utóbb bekövetkezik ez is, s tudván, hogy még egy fényképem sincs róla, kétségbeejt agyam megbetegedésének gondolata... Igazán belegondolva talán már most sem ismerném fel a hangját, ha hátulról az arcom elé emelné puha kezét, elnevetné magát, huncutul, gyermeketegen, majd langyos leheletével a fülembe suttogná: „Na, ki vagyok?”

Lidércnyomás

Te olyan éber vagy mint száz másik
Igen te, kedvesem ott a sarokban
Az ablaknál figyelsz csendesen
És reám bámulsz kedvesen
Igen, te, kedvesem, ott a sarokban.

Ha alva járok, te kísérsz,
édesem, életem értelme
Vakon vezeted életem
És közben gügyögsz édesen
Édesem, életem értelme

Az ágyamon fekszel, ha szundítok
Te drága, egyetlen, mint egy angyal.
Majd a nyakamra ülsz kegyetlen
És én vagyok az egyetlen
egy fehér szobában meg te, drága egyetlen

Aztán körmöd vért fakaszt a tenyeremben
Aranyom, ugye tudod
Hogy fáj, ha karmolsz, nagyon
Fáj, és még csak nem is akarom
hogy a közelemben légy édes aranyom.

Oh te oly kitartó vagy, mint száz másik, kincsem
S nyomod mégis...Sem ablakon, sem kilincsen
nincsen
És tán olyan sincs, ki meglazítja bilincsem
Inkább karóba szúrsz, mintsem elhagysz?
A bot végén fejem lebiccen
s tüdőmből kacaj tör fel... Ordítok egy viccen
Csak nehogy valaki mindent kiderítsen:
Kincsem! Én rajtad röhögök!

Az univerzum orsójának legközepébe

Olyan egyedül vagyok

Mint az az y a magyar ábécében

Amivel nem kezdődik semmi

és nem végződik semmi, csak pár ósdi családnév.

Olyan egyedül vagyok, mint a rózsaszirmok között megbúvó mandó

aki a zöld rózsaleveleiről azt hiszi,

takargat egy hasonszórú jószágot,

de ehelyett csak sáska bámul rá veszélyesen.

Olyan egyedül vagyok, mint Irvine

a jeges hegyoldalba fagyva szép gleccser kilátással

gyönyörködve a fölötte meg alatta mászó csapatokban

a hóesésben és Isten szoknyájának csipkeszélében.

Olyan egyedül vag

Y

ok, mint egy abráziós partról leszakadt kavics

ami fájón tekint vissza utoljára

anyjára, egy nagy, masszív és örökkévaló sziklatömbre,

mielőtt a hűvös tengeri hullámok összecsapnának felette.

Olyan egyedül vagyok, mint méhedben a magzat

aki nem tudja, vár-e rá valami születés után,

aki a születését halálának hiszi

és felsír, mikor tüdeje oxigénnel telik.

Olyan egyedül vagyok, mint a szülő nélküli ember

az elveszett, magányos hobó,

akit várnak haza valahova... valahova...

Az univerzum orsójának legközepébe.

Vörös

-Jó volt gyönyörködni valakiben... Még akkor is, ha Vörös nem igazán volt gyönyörű a nagy, elálló füleivel. Igazából ő olyan fajta ember volt, akiről már az első pillanatban lejön, hogy nagyon vicces és amikor még meg sem szólalt akkor is mindenki arra vár, hogy mondjon egy poént. Nem tudom, talán a muris kis arca, vagy a haja színe miatt gondoltuk róla. Különböleg nagyon szórakoztató volt és amikor nevetett, na azt imádtam, olyan csodás mosolya volt, hogy nem is tudom mitől lett jobb kedvem: Attól, amit mondott, vagy attól, hogy láttam őt elmosolyodni? Valószínűleg mindkettő közrejátszott.. Ja és olyan volt, mint egy gyerek! Ha nem talált otthon más édességet, akkor a kristálycukrot kanalazta titkon, néha még fahéjat is szórt a púpozott kanál tetejére és úgy tömte magába. Ezt onnan tudom, hogy egyszer, amikor mellettem ült és a vállára hajtottam a fejem magamba szívtam az illatát és fahéjas arcszesz illata volt, amelyen azelőtt soha. Mikor szóvá tettem, elpirult és cinkosan vigyorgott, amitől aztán rögtön tudtam, miben sántikált már megint. Attól kezdve eldugtam előle mindent, ami édes, mert különben mindent felfalt volna. Egyszer kitaláltuk, hogy sőt teszünk a cukortartóba, emlékszel?

- Arra emlékeznék, ha sőt ettem volna veled.

- Nem is ette meg, mert az utolsó pillanatban visszacseréltem a sőt cukorra, ami később titokzatos módon ismét csak elfogyott.

- Most, hogy így mondod tényleg rémlik valami...

- De minden csak az anyukája miatt volt.

- Az anyja miatt?

- Igen. Merthogy nagyon korán meghalt szegény, amikor Vörös még csak két, vagy három éves lehetett. Mindig úgy képzeltem, titokban megőrizte a gyermekségét neki, hogy amikor ismét találkoznak, ugyanazt a kisfiút lássa benne, akit magára kellett hagynia kisgyermekkorában.

- Ez nagyon szép gondolat, Betti.

- Valóban?

- Valóban. Milyen furcsa, hogy én régebb óta ismertem őt, mint te és most arra kell rájönnöm, hogy szinte semmit sem tudtam róla. Én nem tudom, milyen volt az illata, de még talán a szeme színét sem tudnám felidézni. Várj csak... Erősen gondolkozom... Ne neved, na! Kék volt, igaz?

- Nem, szürke.

- Ezt is csak ti, nők tudjátok megjegyezni. Hát mi a különbség a kék, meg a szürke között? Távolról mind a kettő ugyanolyannak látszik. Szerintem közelről sem sok a különbség.

- Nincs igazad. Vörösnek például egészen acélszürke szeme volt, szinte tündökölt, mikor a nap rávetült. Az alapja ilyen világosfekete ...

- Világosfekete? Az meg milyen?

- Akkor sötétszürke. Most meg mi van?

- Semmi, semmi! Folytasd!

- Szóval az alapja SÖTÉTSZÜRKE, rajta pedig fehér vonalkák örvénylettek, néhol kékbe és aranyba váltva... Egyszerűen gyönyörű látványt nyújtott a szeme, a szivárványhártyája olyan volt, mint egy csodálatos festmény élénk színekkel. Azt hiszem valóban a lelkét tükrözte, mert az is annyira szép volt, meleg és sziporkázó. Bevont engem fénnel, pontosan úgy, mint ahogy a hajnal vonja be a sötét éjszakát. Én sötét vagyok és rossz...

- Ne...

- Vörös pedig igazán jó volt, jobb mintsem valaha is megérdemeltem volna a barátságát, vagy a szerelmét. Őszintén szólva nem értem, miért szeretett engem. Nem tudom, mit szeretnek a kedves, okos és vicces emberek olyanokban, mint én.

- Oh, nagyon szép lány vagy, Betti.

- Tudom, hogy szép vagyok, de ő nem a kinézetemet csodálta. Az övét másfajta szeretetnek éreztem. Egészen a csontjaimig hatolt! Hasonlított ahhoz, ahogyan a szüleim szeretnek, meg ahhoz, ahogyan te szeretsz, csak mégis teljesen más volt. Nem lehet ezt leírni.

Aztán egy hirtelen mozdulattal elrugaszkodott a kerítésalapról és elindult a szűk, macskaköves úton

a katolikustemplom irányába. Nagyon lassan lépegetett, a férfi pár másodperc alatt utolérte, majd egy lépéssel lemaradva figyelte Betti rózsás ujjait, ahogyan a kerítéseken felkúszó borostyánleveleket simítják. Ebben a piros, pöttyös ruháskában még inkább elbűvölőnek hatott minden mozdulata, s éppoly kecses volt, ahogyan a növényekhez ért, mint mikor vállig érő sötét, göndör fürtjeit simította a füle mögé. Amíg beszélgettek észre sem vették, hogy sötétedik és most, amikor az éj átvette a hatalmat az utca fölött hirtelen olyan érzésük támadt, mintha sötét leplet terítettek volna föléjük háztetőket használva kifeszítéséhez. Az öreg utcai lámpák ezt látván pislákolni kezdtek, először csak bizonytalanul, aztán egyre magabiztosabban, míg végül világosságot bocsátottak a környékre. Bettinek tetszett ez a fényjáték és az útra merészkedett, éppen az egyik lámpa alá, ahol a fény hatalmas kört rajzolt az aszfaltra.

- Látod? Pontosán így! Vörös éppen olyan volt, mint ez az utcai lámpa.

- Vigyázz! Jön egy autó.

- Hol?-fordult körbe a lány- Itt nem járnak autók ilyenkor.

- Igazad van, valószínűleg csak egy csóvát láttam a távolban.

- Jobban szeretnéd, ha visszamennék a járdára, ugye?

- Talán.

- Nem akarok. Vagy mégis? Nem tudom. Ismerem ezt a környéket. Tudom, hogy ki lakik abban a házban, ott... Egy özvegyasszony, akinek a férje katona volt valamikor. A mellette lévő ablaknál meg egy hétgyermekes család. Hét gyerek! El tudod képzelni, milyen lehet hat testvérrel élni? Nekem négy van. Két nővérem és két húgom. Szegény anyámnak csak öt lány jutott! De egyikőnk sem ér egy fikarcnyit sem. Talán az idősebbik nővérem... Belőle jó feleség lett, meg anya. Már kicsi korunkban tudtam, hogy az lesz. Sőt! Szerintem ő feleségnek született... Vannak olyan kislányok, akik a legelejétől feleségek, meg anyák, olyan gondoskodóak, kedvesek. Drágám, édesem, én nem leszek jó feleség, tudod-e? Vörösnek se voltam elég jó anyja, azért hagytam el. Ő megpróbált az apám lenni, én meg az anyukája, így volt, de nem jött össze semmi sem. Néha azt hiszem temiattad van az egész, végül azonban rájövök, hogy ...

- Miattam van. Okolhatsz kicsit.

- Miért is okolnálak? - szólt, majd lehajtotta fejét, s ismét elindult az eredeti irányba. A párja követte. Folyton csak bámulta a menyasszonyát, ami meglehetősen bosszantó lehetett, de hát ilyen ez a ... Ez a csodálat.

- Miattam hagytad el Vöröst. Én Vörös barátja voltam. Gyerekkori barátok voltunk mi ketten, hát tudsz róla. De nekem nem volt büntudatom, amiért elcsakliztalak előle.

Igazából akkor sem sajnálta Vöröst, amikor felakasztotta magát, sőt! Úgy vigasztalta Bettit, hogy: „Meghalt! Eltemettük! Kész! Nem érdemes szeretni többé.”

- Nem?

- Egyáltalán.

- Összeillünk, mert te is hozzám hasonlatos gátlástalan ember vagy.

- Lehet.

- Miért mosolyogsz?

- Semmi, csak... olyan szép a hold.

Idő-gyilkos

Nincsen idő!
Megöltem, drága spanjaim!
Itt csorog a vére a lábszárcsontomon
Elvérzett szegény, míg konokon
hajtogatta merev hazugságait.

Megskalpoltam!
Jogos volt a tett.
Ő meg anyám haját tépte deresre
Míg az a fiókban apámat kereste
kétségbeesetten, ó, szegény!

Gyertek, skacok!
Labdázzunk a fejjel!
Amíg bírjuk, addig rúgjuk!
Aztán majd, ha mind meguntuk
Kiakasszuk a főkapu felé !

Ne sírj, baby!
Ne sajnáld már kérlek!
Egyébként meg te is meghalsz egyszer!
De még előtte jól megöregszel,
ronda egy jószág lesz belőled, HAH!

Megcsaltál vele!
Azt hiszed nem tudom?
Az összes csajom nála aludt éjjel,
elvette őket kárörvendő kéjjel-
a szerelemnek megrontója volt!

Fogjátok ezt !
Rejtsétek el nekem!
Hajnalban pedig rendőr ha keresne
krétával festettük a járdát veresre,
vagy ketchup ! Nesze! Kamuzzatok jól!

Most elbujdosom!
Megleszek valahogy.
Hallottam, Isten kaját oszt.
Elmegyek arra kétszer oszt
talán csórhatok pluszba egy kis létet is.

De a fejet viszem!
Bizonyíték, nem ?
Megmondhatják majd- Gyilkoltam, igen!
De nem bánom meg sohasem, hiszen
helyettetek öltem, emberek!

Hátha

Néha elvetném magam
Komposztálnám
Néma porcikáim.

Talán csalán, vagy
Parlagfű nőne
Szétrágott
Velőm eszenciájából
De ha kicsit hiszem
Hogy vadrózsává nővök
Vagy egy kóbor eb
Jóllakik izmaim
Édes rostjait éve
Megérné a művelet.

Gaia kebelében
Forró szívének
Láva-kandallója előtt
Feküdnék bőröm levetve
És nem mondhatnád rám:
Tudom, honnan jöttél!
Ázsia vad pusztáit
Jártad sárga papucsodban
Vagy Afrika forró kietlenségén
Vadásztál mezítelen.

Nem tennék köszemlére
Mellem, combom, csípőm
Vesztett hiénák
Győztes javára
Férfiasságom se lenne
Tépett keselyűké
Kik bukásomat várván
Tort ülnek
Rángatózó testem
Gőzölgő vére felett

Orcám, mely oly szép
Meg oly ronda is egyben
Agyaggá válna
Képlékeny anyaggá
Hogy lefogdossam róla
Az összes vonást
Mint egy gyurmaemberéét
S fejem nem lenne más
Mint egy jelentéktelen
Golyó

Isten méhébe
Visszabújva figyelnék

Hallgatóznék a világ felől
Nem döntenék
Nem csinálnék semmit
Érzésem sem volna
Csak kuporognék
Embrió képében
Egy mindent átható
Vörösségben gyönyörködve

Buták, akik siratják
A lelkemről lefoszlott
gyolcsot
Mely mumifikálta énem
Évtizedeken keresztül
S mi eszköz volt csupán
Feltámadásomhoz
Mert bár agyam kikaparták
Belsősegeim fent lebegnek
Használatra készen

Csontomhoz nem ragaszkodom
Tán semennyire se
Ti se szeresetek hát értük
A cserzett bőrt se
Imádjátok
Csizmátokon
Mint érző lelket
Most tehát leöltözök
Árokba fekszek
S várom eltűnésem

Igen, elvetem magam
De tudom, már biztosan tudom
Holnap kikelek

Henrik portréja

Boncza Irén rózsaszín virágokkal hímzett háttámlájának dőlve, kezével egy borospohár tartalmát ringatva figyelte ahogyan a könnyű tavaszi szellő borókavirágokat lengetett ablaka előtt. Szeretett volna oly fiatal lenni, mint a természet maga, gyönyörű akart lenni, mint ahogy a madarak pázás előtt, életerős, akár a fa törzsén kihajtott kacska, új sarjadék. De hisz nemrég még ő is ilyen volt- Ha boldognak talán nem is lehetett nevezni, nála szebb fiatalasszonyt nem látott egész Bihar. Esküvőjén valósággal csodájára jártak gyönyörűségének, s most, ahogy egy sűrűbb fátyolfelhőréteg pillanatra eltakarta a fényességet, elborzadva nyugtázta az ablak tükrében, hogy a vénség, átlengve egész lényét, mára már arcára is kiütközött. Mély barázdák jelentek meg a szeme környékén, olyanok, amiket csak a bánat könyörtelen ekevasa szánthat az ember bőrébe, mely hatásosabb eszköznek bizonyult tizenöt, de talán húsz évnél is. Pedig csak tíz év telt el azóta, s ő mégis egy örökkévalóságnak érezte, hosszabbnak, mint ahogyan egy átlagos ember mérné fel saját eddigi élettartamát. Már-már úgy tűnt, mintha mindig is ebben a házban lakott volna, ugyanazon monoton emberközeg mellett, egyazon személyként. Pedig a változás nyilvánvaló volt, olyannyira megkérdőjelezhetetlen, hogy saját elméje sem volt képes befogadni azok tényét. Talán, ha csak egy pillantást is vetett volna férje igazi hullájára, még mielőtt a koporsóba téve, a megfelelő részeket szépen elfedve feltámasztották volna, hogy aztán alvást színlelve feküdjön a puha hófehérségben... Ha a kezébe nyomták volna a gyilkos ólomgolyót, vagy egy darabka koponyacsontot, akkor talán megértette volna, hogy Henrik nincs többé, de hogy így állt a dolog, tudatalattija folyamatosan azon munkálkodott, hogy Irént készenlétben tartsa férje ajtón való betoppanására.

- Drágám! Lenne egy kis megbeszélni valónk.

Henrik magas, válla széles, keseszőke haja szépen, kifogástalanul hátrafésülve. Nagy, türkiz szeme méretes pupilláival szinte izzik, ha a napba néz- Az apró kék, zöld és arany vonalkák örvénye a genetika mesteri munkájának bizonyítékai. Karakteres arccsontja, kis, kerek álla, vékony ajkai, szépen ívelt orra rendkívül jó külsőt kölcsönöznek neki, s ahogy az ajtón belépve megáll, s sarkával súrolja a küszöböt, hirtelen mintha angyali szárnyak lebegnének mögötte. Irén rajong érte, és ezzel nincs egyedül, hiszen Henrikért mindenki rajong.

- Egy pillanat, és megyek!- szól a nő lelkesen- Csak előbb el kell intéznem valamit!

Az asztalhoz lép. Könnyű elefántcsont-kezével pecsétet nyom az ott heverő csinos kis borítékra, majd sötétkék muszlinkaftánja alá rejtve igyekszik férje után a szalonba.

- Azt hiszem, tervezel valamit. Úgy sejtem, merényletet szeretnél elkövetni ellenem.- villantja meg bájos mosolyát a férfi.

- En? Ugyan már! - mentegetőzik Irén, próbálván elfedni izgatottságát.

- Pedig tudod, hogy nem szeretem az efféle meglepetéseket.

- Tudom...- feleli

Szürke szemét lesüti, arcát elönti a pír. A csalódás, a félelem és az oly ismerős, megmásíthatatlan akarat kemény szenvedélye ragadja magához.

- Az én kis feleségem mindig mesterkedik valamiben.- hallatszik a mélyen csengő kacaj, s a nő lélegzete eláll, hogy aztán egy gyorsabb, szabálytalanabb lüktetéssel egyesülve folytassa ki- s be áramlását. Henrik keze selymes, akár az esküvői ruhájához rendelt párizsi anyag. Az állához ér, harmat csókját homlokára leheli.

- De aztán ne legyen sok ember!- suttogja lágyan.

Megfordul és elmegy, ahogyan a fontos emberek szoktak: egy szó nélkül, mégis illedelmesen. Irén gyermeki tekintettel bámult utána, ahogyan a kislányok szoktak az apjuk után, mikor egy sejtelmes, megjósolhatatlan hosszúságú útra indul kétes helyekre. A halálba indulnak olyankor, rendszerint.

- Apa! Apa!

- Apád visszajön, csak egy egészen rövid időre megy, ne félj, kicsikém!

De hát a gyermek is megérzi, ha valami nincs rendjén. Képesek lettek volna fekete öltönyben, koporsóval a hátán kiküldeni Henriket a frontra úgy, hogy a lányának azt mondják, reggelre visszajön.

- Na jól van, most már tényleg mennem kell. Hetek, hónapok kérdése, ahogyan mondtam. Nem tehetem meg, hogy... Szóval vigyázz helyettem mindenre! Ha akár egy toll is elmozdul a helyéről, akkor nagyon mérges leszek.

Néha éppen, mikor az ember eltökéli, hogy csöppnyi humorral oldja a sziklányi feszültséget, akkor török el nála a mécses. Henrikkel sincs másképp, csak ő ásitást tett, hogy leplezze kibuggyanó könnyeit. Aztán elbúcsúznak. A férfi alakja egyre kisebb lett, míg végül egy fehér festékpacává változott, mely véletlenül cseppent a festő vásznára.

- A fenébe! A fenébe is!

- Már megint elrontotta!? Nem hiszem el! Mondtam, hogy fényképészt kellett volna hívnunk. A festmények olyan...ódivatúak.

- Igazán lehetnél türelmesebb is vele! Akkor legalább nekem sem kellene folyton ezt a szörnyű varjúkárogást hallgatnom!

- Na jó! Ebből nekem elegendő van!

Irén tudatosan nem akarja megérteni, miért ragaszkodik annyira a festményhez férje. Sosem voltak különösebben műkedvelők, Irén határozottan időpocsékolásnak tartja a művészetet, Henrik pedig sokkal elfoglaltabb, mintsem hogy ilyeneken törje a fejét. Nehezen lehetne felfogni ésszel, miért ülnek órák hosszat egy amatőr festőállványa előtt, ha pár perc alatt letudhatnák az egész procedúrát egy fényképész segítségével. Ezért hát az asszony feláll, távozni készül. Hirtelen azonban összeszorul a gyomra, megreszket, s térdei szinte magától rognak vissza a székre. Henrik ellentmondást nem tűrő kiáltása váratlanul érte őt, s zavarában inkább engedelmeskedik parancsának.

- Látod, mondtam én, hogy jó ötlet ez a festő! - szól mosolyt színelve, mintha még mindig az lenne, aki a háború előtt volt: az a húszéves, életvidám fiatalember, aki elvette őt feleségül.

A nő csak némán bólint egyet. Kifejezéstelen arcán végigfolyik a sós elkeseredés, majd letörlí. „Inkább hagyjuk az arcáról őket.” - gondolja az ifjú művész.

Am végül akármit is fundált ki a fiú magában, kezdőként túl nagy feladatot jelentett neki a valóság mázálarcos elfedése, s a dekoratív, másfél méter hosszú végeredményt az ebédlő helyett a pár hálószobájába vitték. Nem engedhették meg maguknak, hogy az esetleges vendégek egy olyan Irént lássanak lefestve, melynek fakó arca keserűséget, halálos nyomorúságot áraszt.

- Tudom, miért kellettem én is a képre. - jegyzi meg egyszer, mikor hitvesi ágyukban feküdve, a szemben lévő portrén legeltetik szemüket, ahogyan minden áldott éjszaka elalvásig, mióta a különös kép a szobájukba került. Misztikus volt, furcsa haláliszag lengte körül, mintha már mindketten holtak lennének rajta, mintha már a mennyből figyelnék a múzeumi darab egyhangú vonásait.

Henrik nem felel, csak bámul, maga elé, vagy a képre, talán sehova, csak gondolkodik. De aztán, ahogy Irén ismét kimondja a „tudom” szót nyomatékosítás céljából, mintha a férfi kikökenne az általa felépített álmvilágból, s ugyan még mindig rá sem pillant feleségére, szemében halovány fény jelenik meg egy pislogás következtében. A nő folytatja:

- Csak azért kellettem, hogy valami szép is legyen a képen temelleted. Annyira... annyira ronda lettél.

- Na de hogy képzeled !?- horkan fel a másik.

- Nem, én nem a lábadra értem. Nem arról a fadarabról, valami egészen másról beszélek. Furcsa vagy. Persze még mindig szép, ugyanakkor más szögből nézve egészen ronda.

Nem tudja elképzelni, mi okozhat taszító ocsmányságot egy ilyen gyönyörű arcban, amit oly régóta ismert és szeretett. Hiszen a szeme, a nyílt, kék szeme, az ajkai, az orra... Minden a helyén van, semmi sem csúszott arrébb, vagy váltott volna formát. Henrik kiábrándító csúfságát nem lehet szemekbe, fülekbe, vagy egyéb testrészekbe önteni, valami felfedezetlen új dologban rejlik, amit akárhányszor nevéen próbál szólítani, mindig kicsúszik a kezei közül.

- A gyilkosság senkinek sem áll jól. - mondja ki aztán a férje helyette, majd gyertyát oltanak, s fejüket a hímzett tollpárnára hajtják. Irén oldalát sokáig fúrja egy kérdés, ahogy egymásnak háttal feküdve tettetnek nyugodt álmokat, szuszogva. Gondolkodás közben Henrik mocskos kezét látja maga előtt, mikor kitüntetéseit tisztogatja, majd egy durva faragású fiókba rejti azokat, aminek kulcsát a jégszekrény fölött tartják. Végére is arra a következtetésre jut, hogy a katonaság fölöttébb nemes és becsülendő dolog, s hogy önvédelemből átlőnek egy-két másik sáros egyenruhát, az mind elhanyagolható a csodás hőstettek mellett. Sehogy sem fér a fejébe a gyilkosság-ügy, hiszen egy gyilkossághoz elkövető és áldozat kell, s híján e kettőnek bajos elképzelnie, hogy az egyik meggyilkolta volna a másikat.

Boncza Irén nem volt túlságosan okos, bár butának sem volt mondható. Korának viszonylag megfelelő, középszerű intelligenciaszinttel megáldott nő volt. Ebbe belefért az is, hogy egyes dolgokban rendkívül tehetségesnek, másokban pedig felettébb tehetségtelennek mutatkozott. Úgyesen dolgozott ki például féltve őrzött világának megőrzésére szolgáló taktikákat, legyen szó önhitegetésről, vagy érdektelenségről. Megtanult nem kíváncsiskodni, nem beleavatkozni semmibe, elsajátította az aggodalommentes lét mesteri technikáját. Már-már értelemszerűen emelkedett ki ezen erények tengeréből égbekiáltó fogyatékosága is: a körülötte lévő szövevényes világ erdejében ugyanis képtelen volt kiigazodni az okok és összefüggések között. Bátran fogalmazhatunk úgy is, hogy az egyik szemére vak volt, a másikkal pedig csak előre látott. Néha azonban megtörténnek olyan esetek is az emberrel, amiket nem tud befolyásolni, kikerülni, vagy tudomást sem venni róluk. Ilyenkor fenn áll egy egész téveszme végérvényes megsemmisülésének, vagy egy életet fenntartó rendíthetetlen tartóoszlop összeomlásának lehetősége. Ambár, hogy pontosítsak, életünk acélváza koránt sem rendíthetetlen, sőt, néha éppoly keveset ér a kegyetlen természeti erőkkkel szemben, mint a közönséges vasbeton, vagy fa-födémszerkezetek.

- Összeomlott.A ház, ahol éltek nincs többé. Nem tudom, mi lesz. Ha Marijat nem is hozhatom el onnan, a kislányon segítenem kell valahogy. Nem hagyhatom cserben őket.

Henrik a dolgozószobájában beszélget valakivel, valami ismeretlen, be nem jelentett vendéggel, vagy netán magában.

„Benyissunk? Ne nyissunk? Nyissunk bel!” - hezitál hosszasan a nő, míg végül nagy vehemenciával megragadja a kilincset.

- Irén! Mit keresel itt?- csúsztat egymásra egy halom papírt a férje idegesen.

- Én csak... Bálint!? Te vagy az? Istenem, de megnőttél! Megölellek! - rohan oda a férfihez, aztán hirtelen visszakozik.- Illendő, hogy megöleljelek?

- Nem, azt hiszem nem az.- nevet a másik, s átöleli a nőt.

Nagyon jó illata van, talán kávéra emlékeztető vagy a barnacukoréra. Szőke haja mögül átszűrődik némi fény az ablak felől, s ahogyan a sugarak megvilágítják őket, folyékony arany illúzióját keltik. Egy árnyalattal sötétebb a színe, mint a bátyjáénak, s termetre is valamivel magasabb, állapítja meg nyújtózkodása mértékéből, de az arca ugyanolyan gyönyörű, mint amilyen Henriké volt az ő korában. Hatalmas szemei a nyílt tenger kék hajjaihoz hasonlatosak, s hosszú, árnyas szempillái úgy omlanak följük, mint szent védőszárnyak.

- Nem láttalak, már vagy... hat éve talán? Hány éves is voltál akkor? Tizenkettő?

- Tizennégy. - dörzsöli meg halántékát mosolyogva.- Imola keresztelőjén találkoztunk utoljára.

Tényleg, ő hol van? Szívesen találkozna már az unokahúggal. Henrik mutatott róla egy képet. Gyönyörű kislány lett belőle, hasonlít rád, Irén.

- Nagyon köszönöm. Valószínűleg most épp az emeleten játszik, Maris majd felkísér. Vagy tudod mit? Felkísérlek én magam! Menjünk!

- A cseléd felkíséri majd, ne aggódj miatta. Látod, Bálint, máris többet foglalkozik veled, mint velem! Ilyenek ezek az asszonyok!

- Ilyenek bizony! - nevet a másik, mire Irén is mosolyogni kezd, bár inkább zavarában, mint jókedvében. Amíg Bálint kimegy, ő elfoglalja helyét a nagy, bőrülékes karosszékekben az íróasztallal szemben. Csend. Érthetetlen, miért marasztalta az ura, ha figyelembe sem véve jelenlétét továbbra is az irataival matat.

- Hány éves is? - teszi fel a kérdést Henrik szórabírásának céljából.

- Ki hány éves? - kapja fel az hirtelen a fejét, kiejtve kezéből egy szakadozott szélű sárgás papírt.
- Hát az öcséd. Ki más?
- Ja...- sóhajt egyet, majd lehajol az előbb földre hullt fecniért. -Húsz éves lesz két hét múlva, úgy hiszem. - hallatszik az asztal alól.
- Nagyon hasonlít rád. Mondjuk egy kicsikét magasabb, mint te vagy, de ezt leszámítva szakasztott másod.
- Ő is olyan ronda, mint én ? - emelkedik fel teste a bútor mögül. Irént meglepi ez a csípős, talán kicsit faragatlan kérdés, s valósággal megrémíti a pillantás, amit reá vet, miután felegyenesedik.
- Nem. Ő igazán, megcáfolhatatlanul csinos férfi. - szalad ki a száján, mire ajkaihoz kap, s gondolatban azt kívánja, bár ne lenne nyelve, amivel kimondhatta volna ezeket a szavakat.
- Talán inkább hozzá kellett volna menned. Igen, talán jobb, mint én vagyok. Sőt, bizonyosan jobb nálam.

Halk kacagás hallatszik.

- Ne nevetess, drágám! Olyan nagyon butuska vagy ma! Még hogy én, és egy gyermek! Teljesen abszurd képzelgéseitek látnak napvilágot, szerelmem.

- Szeretsz engem?

- Persze, hogy szeretlek. Jobban,- hajol közelebb- mint a tulajdon életemet.

- Hát akkor nemsokára nem fogsz.- szól gúnyosan. Előbbi mondatát a nő sehogy sem tudja értelmezni. A fejében darázs módjára röpködnek a kusza gondolatok. Néha egy-egy nekicsapódik a koponyafalnak , majd zümmögve, rángatózva zuhan a mélybe. Kívülről természetesen semmi sem látszik a nagy zűrzavarból , hiszen eltakarja Irén smaragd szeméinek mozaikablaka, ahogyan gyermeki tekintettel bámul Henrikre, mint valami gonosz, antropomorf istenbálványra . Az kezével feltűri ingének ujjait, láthatóvá téve a szőke pihéket izmos alkarján. Az asztalnak támaszkodva mered maga elé, mint aki éppen a megfelelő szavakat keresi halálos ítélet kimondására.

- Van egy lányom.

- Nekem is.- vigyorog Irén, mintha nem is sejténé, mire utal a másik. Henrik ajkát fanyar kacaj hagyja el, majd pár másodpercnyi szünet után ismét nekigyürkőzik:

- Van egy négyéves lányom egy szerb özvegyasszonytól. Mirjanának hívják, Szabácson lakik. Valami furcsa, láva szerű folyadék árad szét a testén, a füle zúgni kezd, merev mellkasa levegőért kiált.

- Nem várom, hogy bármit is megérts. Nem várom, hogy megértsd, mi megy most végbe bennem. Az a kislány nincstelen, hajléktalan...

- Hozd ide!... Hozzad!... Nem...Nem tehetsz róla, drágám. Nem tehetsz semmiről sem. Hiszen férfinak születél, én pedig oly messze voltam tőled. Megértem. Megértetek mindent. Jó munkát! Felmegyek. Megnézem, mi újság Bálintékkal. Ő egy vendég és a vendégekkel foglalkozni kell. Ekkor a férfinak könny szökik a szemébe. Irén feláll, majd apró, határozatlan léptekkel az ajtóhoz vánszorog. A férje utána megy, hátulról átkarolja őt.

- Bolond vagy.- súgja a fülébe.

A fiatalasszonynak semmi egyéb kívánsága sincs, minthogy valahogy megértesse Henrikkel, hogy soha senki nem fogja őt olyan tiszta anyai odaadással szeretni combjai oltalmazó ölelése közt, mint ahogyan ő teszi. Ám érzi, hogy ezt a gondolatot lehetetlenség megformázni az ő nyelve alatt, úgyhogy inkább hagyja is, nehogy megcsonkítsa ezt a gyönyörű, komplex, megmásíthatatlan igazságot.

- Elfojtottam sok mindent. Nem mondtam ki. - folytatódik este, a portré előtt a beszélgetés. A háza falával bíbelődik, miközben Irén a pipereasztal előtt ülve fésülgeti hosszú, fekete tincseit. A tükréből aztán észreveszi, mivel bajlódik a férje.

- Segítsek lecsatolni? - ül le mellé az ágyra.

- Nem kell! Istenem, nem kell! Vidd innen a kezéd! Fogadjunk, hogy még sose nézted meg jól a csonkot. Talán rosszul lennél tőle. Még nem is gyógyult be egészen.

- Azt gondolom, együtt kell élnem veled... Meg kell ismernem rendesen, ami lettél.

- Szerintem nem kell. Tehetnénk úgy, mintha minden a régi lenne, nem?

- Komolyan mondod? Pár napon belül idehozod a porontyodat és azt kéred tőlem, hogy tegyek úgy, mint ha lenne lábad, mintha még mindig annyira kedves ember lennél, olyan jóképű és elragadó, mint a háború előtt?! Hihetetlen vagy.

- Nem kell hogy szeresd, talán én sem teszem. Gondolj rá úgy, mint egy újabb lehetőségre! - Ígéret arra, hogy jobb emberré váljunk. Sajnos még nem tudod értékelni mások életét, hiszen a magadét sem becsüled eléggé. Tudod, az az igazság, hogy még abban sem lehetünk biztosak, hogy csukott szemhéjunkt újra felpattan a holnapi kakasszóra. Semmi sem bizonyos, sőt, minden fut, szalad a világegyetem után, kivéve a tegnapot. Te pedig, szánni való kis feleségem, te csakis abba kapaszkodsz a kicsi, hófehér ujjaiddal tántoríthatatlanul, mint egy makacs, vén erdei manó. Hát azt kívánom, egy nap majd túlláss a turcsi orrodon! ...Na, mindegy!.... - csúsztotta be a lábat az ágy alá- Aludjunk!

Másnap csakugyan Szabácsra utazott, nem törődve az öccsével, a feleségével, s tulajdonképpen semminemű körülménnyel. A kocsi porzott a földúton, mikor elhagyta a birtokot. Az éppen birkákat terelő juhász rosszállóan nézett utána, látván az elcsapott nyulat a keréknyomba döngölve. - Hová ment Apukám?- faggatózott Imola Bálinttól az ebédlőasztalnál. Jól tudta már, hogy anyjának sosem szabad kérdéseket feltenni, pláne nem az apjáról. Olyankor ingerült lesz, türelmetlen, s sosem ad értékelhető választ.

- Hogy hova ment az Apád?

Bálint próbál lehetséges alternatívára utaló jeleket keresni Irén falfehér arcán, ám hasztalan- Az asszony csak gépies mozdulatokkal kanalazza a májgombóclevest, mint valami lélektelen, zord automata.

- Az édesapád, kincsem, egy barátjához utazott.

- Tényleg? Kihez? Elmondod?

Egy hatalmas sóhajtás, majd a nő kezéből a tányérba hull az evőeszköz.

- Nem fér belém több, de ti egyetek nyugodtan! A szobámban leszek, ha kellenék. További jó étvágyat!

- Irén! Nincs erre szükség... Meg sem szólalok többet. - marasztalja a fiú. Irénnek nagyon tetszik a mosolya. Valami régi, puha, dédelgetett emléket juttat az eszébe, olyat, amelyet már rég elrejtett szívének acélszéfébe, hogy még saját maga is csak ritkán tudja elővenni onnan, megőrizve így különlegességét.

- Nem mondtál semmi rosszat. Egyszerűen csak elment a kedvem ettől az egész...- nyel egyet- ...- től.

A szobájába rohan, majd ágyára omlik. Duzzadt szemhéján át a festményt kémleli, annak tétova vonásait, ahogyan Henrik állát formázzák, meg a két lábat- az ép lábakat. Szerette volna azt mondani a festőnek, hogy deréktől felfelé ábrázolja őket, de, úgy látszik, jól tudta már a dolgát. Az is lehet, hogy megbeszélték ketten, igen, ez lehet az ésszerűbb variáció...Megbeszélték, hogy javítsanak ki mindent, legyen a férfi tökéletesen undorító, ahogyan a valóságban sosem sikerült neki. És akkor végre az értelem egy apró szikrája fellobbanni látszott: „Ez nincs így jól.”- gondolta. „Annak a gyereknek születnie is kellett valakitől. Mi van, ha azt a nőt is a házukba hozza? De különben is. A lánynak sincs itt semmi keresnivalója, sőt senkinek, aki nem cseléd, vagy családtag. Bálint is olyan hirtelen jött, de minek? Feltűnően sok csomagot hozott, én láttam őket a ház előtt. Három bőrönddel senki sem indul vendégségbe..” - tűnődik.

Miután alaposan elmerül az önsajnálat lápos mocsarában, hajánál fogva kiráncigálja magát onnan, hogy bepúderezve arcát újra emberek közé vánszorogjon. Eltökéli, hogy kideríti Bálint hirtelen utazásának okát, méghozzá egy pohár bor és kandallótűz mellett.

- Mit szólnál, Maris, ha raknál még rá egy kicsit? Olyan nagyon hideg van odakinn.

- Természetesen, asszonyom.

- Bálint! Szeretnék megkóstolni a bátyád húsz éves egri bikavérét?

- Szeretném, de jobban szeretem az életemet, mint a borokat. - nevet a fiú.

- Nyugodj meg, nem fog neki hiányozni. Mostanában sokkal többet jár a fellegek közt, mint lenni, köztünk. Csekélynyi figyelmet sem szentel régi szenvedélyeinek. Na gyere! Ül le ide mellém! Szeretnék beszélni veled valamiről...

- Ha az itt tartózkodásom várható időtartamáról van szó

- Nem, sokkal inkább az ok érdekel. Elköltöztél otthonról? Összevesztél apáddal, igaz?

- Sosem voltam jó viszonyban a mostohaapámmal. Amióta anyám meghalt, egyre kényelmetlenebbül éreztem magam a régi házban. Végül csakugyan volt egy heves vitánk, aminek eredményeképpen vagyok most itt. Henrik befogadott és én nagyon hálás vagyok érte, de ne aggódj! Legfeljebb két hetet szándékozok itt tölteni, egy nappal sem többet, ezt megígértem neki is, és most neked is a szavamat adom.

- Bálint!- ragadja meg alkarját, mire gazdája hirtelen megremeg- Gondoskodom róla, hogy addig maradhass ebben a házban, ameddig csak szükséges. Egyáltalán nem zavarasz, sőt! Örülök, hogy társaságom akad. A cselédekkel nehéz szót érteni, ha érted, mire gondolok.

- Hát persze...

Bálint életvidám fiatal, mindig mosolyog. Vannak ilyen emberek, akiknek általában felfelé kúszik az ajkuk széle. A legmulatságosabbak mindközül, a társaság lelkei, ha úgy tetszik, de mindig ők a legszomorúbbak, a legkétségbeesettebbek, s a legijesztőbbek, ha egyszerre komolyra fordul a dolog.

- Ha választanod kellene, Irén, az igazságot hallanád inkább, vagy egy olyan hazugságot, amitől egycsapásra jobbra fordul az életed?

- Nos.. Nem tudom.

De tudja. Tudja, hogy egész élettaktikája a kegyes hazugságokon alapul, és ha hirtelen stratégiát váltana, abba tönkre is mehetne lelkileg.

- Akkor saját erkölcsömré bízom a dolgot, az pedig pedig egyértelműen a tudtomra adja, hogy nem hallgathatom el előled az igazat. Henrik mesélt nekem valamit, amit, ha továbbítok neked, talán nem fog majd úgy fájni....

- Kezdesz összezavarni. Nem értem, miről hablatyolsz itt nekem. Ha mondanivalód van, akkor mondd, vagy hallgass!

- A férjed teljesen megbolondult! Érted ezt? Bolond! Nem normális, az agyára ment a háború és kész! Van ez a nő.. ez a Marija. Szabácson ismerte meg és háromszor hátba akarta szúrni, de mindegy.... Ez a nő özvegy. Azért özvegy, mert a férjét, ahogy még egy tucat embert egyszerűen agyonlőtték azzal az indokkal...

- Istenem...

- Azzal az indokkal, hogy a városból kivert szerb katonákkal akarták felvenni a kapcsolatot. Sok rosszat műveltek ott akkor a nőekkel... Mesélte. Mesélte azt is, hogy amikor Marijára bukkant egy félig omladozó bérház egyik zugában vagyontárgyakért kutatva, akkor majd megőrült azokért a nagy barna szemekért. Nem akart erőszakosan közeledni felé, meg akarta hódítani, szenvedélyből, daczból, vagy kihívásból. Az a nő olyan volt, mint egy kivert kutya. A férjét talán nem siratta.. Tudod, Irén, hiszem, hogy vannak olyan lányok, akik nem képesek a férfiakat szeretni valamilyen oknál fogva.. talán kiábrándultak belőlük, nem tudom. Henrik azt mondta nekem, hogy ez az asszony nem érzett sajnálatot a férje iránt, talán csak azért sirathatta kicsit, mert még védtelenebbül érezte magát nélküle. Na de volt ennek a Marijának egy kisfia is. Aprócska gyerek volt még, arra már pontosan nem emlékszem, hány éves is, de az bizonyos, hogy a Henrik zászlóaljából koncolta fel valamelyik elvetemült gazember...

- Felkoncolták? Egy kisfiút?

„Hogy lehet egy kisgyermeket felkoncolni? Mi lehet azon felkoncolni való?”

- Igen. Hát akkor most már érted, miért nem fog visszajönni Henrik onnan. Azt az ügyet saját magáénak érzi. Rettenetes büntudat gyötri, főleg miután felcsinálta azt a nőt és otthagya...Eldobta. És az a kisfiú, az a halott kisfiú... Azt hiszi, ha gondoskodik az anyjáról, meg a testvéréről akkor jóváteheti a halálát.

Irén reszkető kézzel hatja fel a borospohár tartalmát, majd szája széléről letöröl egy árva vörös cseppecskét. Sírva fakad. Az öngyilkosság sötét puhasága csábítja magához, pirulákat lát, kést és akasztókötelet.

- Ilyenkor nagyon haragszok a bátyámra. Sokszor okozott fájdalmat anyáknak is, én pedig gyűlölöm, ha valaki olyat bánt, akit szeretek.

A nő hirtelen abbahagyja a zokogást, s felnézve a fiúba vágja sötétzöld pillantását. Ő erre

megrökönyödik. Iszik egy kortyot, majd a kandalló tüzes szikráira mered.

- Nem sokat változtál azóta.- szól a Irén szipogva.

- Nem!? Pedig szerintem felnőttem már.

- Igen, csakugyan felnőtél. A külsőségeken túl, a hangodon és a kinézeteden kívül azonban semmi sem változott, jól mondom?

Bálint feláll, poharát a dohányzóasztalkára teszi. Az ablakhoz lépve kezeivel félretolja a fehér, fátýolszerű függönyt, majd az égre tekint.

- Lassan besötétedik... - dűnnyögi magában.

A szalon hatalmas, padlóig nyúló ablaka nyugatra néz, így látni lehet a fák mögött elhúzódó nap lemenő sugarait, amint rózsaszín és lila sávokat festenek az égre. Remekül illik ez a háttér a széles vállú, karcsú alakhoz, mely leginkább a pesti Szent László szoborhoz hasonlít. Hihetetlennek tűnik a nő számára, hogy Bálint mennyire javíthatatlanul romantikus ember maradt, miközben évek múltak el, eszmék dőltek romba. Irén, életében talán először lépve a valóság rideg pusztájára hasznót akar húzni a fiú reménytelen, ám annál hevesebb érzéseiből. Egyetlen lehetőség ez egy anya és egy feleség számára, s ilyenkor elszalasztani egy ígéretes alkalmat nem csupán esetlenség, de egyenesen bűn volna. Legalább is ő így vélekedik.

- Bálint! Bálint nézz ide rám, kérlek!

Nem felel. Az asszony feláll, hozzá lép s kezét a vállára helyezi.

- Kérlek szépen, Bálint! Ha tényleg, igazán szeretsz engem akkor...

- Akkor mi? Ne kérj tőlem olyat, amit nem tudok teljesíteni! Mit vársz, mégis mit tegyek? - emeli fel hangját dűhösen, kétségbeesetten a férfi.

- Hozd vissza nekem! Menj utána és hozd vissza! Te magad mondtad, hogy örűltségből csinálja ezt.

- Hát éppen ez az! Próbáltál már egy örűltet lebeszélni valamiről?

- Nem és belátom, hogy nehéz lesz, de te vagy az egyetlen, aki képes lenne hazarángatni őt.

Szűkségem van rá. Nekem is és Imolának is.

Erősen szorítja már a vállát, s közben saját ajkait harapja. Könnyörgése, úgy látszik nem haszontalan:

- Rendben, megteszem. Nem látom értelmét, de megpróbálok meggyőzni őt.

A hálacsóktól elfordulva kifelé indul. Álla szinte mellkasát súrolja bánatában, mikor egy hirtelen hang hallatán visszafordul a küszöbről:

- A költségektől ne félj! Állom az utazásod árát, csak hogy tisztában légy velem.

- Csak hogy tisztában légy velem, - hallatszik a válasz- Henrik mindent elvitt a házból, ami pénz, vagy azzá lehet tenni. Ne bocsátkozz felelőtlen ígéretekre, kedvesem!

Amikor hajnalban Bálint betartva előző nap tett ígéretét a fivére után ered, Irén szíve majd megszakad a bánattól- A széfből minden készpénz eltűnt, ahogyan fiókból az ezűstétkészlet, Henrik dolgozószobájából pedig az aranyóra és a rendkívűl sokat érő antik pecsétgyűrű. Bálint nem hazudott: csaknem minden kisebb tárgyi értékűnek nyoma veszett, s mivel a háború előtt vagyonuk egy részét az inflációtól tartva ingóságággá tették, Irén egy fölöttébb jelentős összegtől esett el. Most már mégtöbb oka van hazavárni hűtlen férjét, hiszen ha nem tér vissza a magával vitt értékekkel, a megmaradt kis birtokot és a házat rövid időn belül el kell majd adni.

Ebben a tudatban tölt el csaknem három napot, amikor aztán a kocsi, amin a fiút útjára indította, reggel hét óra harmincöt perckor újra közeledni látszik. Irén az udvarra rohan. Ruhájának fehér csipkeszegélye beleragad a sárba és halk recsegéssel leszakad. Ismerős alakra lesz figyelmes: magas, szőke, de észreveszi, hogy nincs falába.

- Hol van?- rohan oda a férfihez.

- Itt van.

- Had nézzem meg! Miért nem jön ide?

A kocsához menne, de Bálint hátulról lefogja és nem ereszti.

- Engedj oda!

- Nem! Nem lehet!

- Mi az, hogy nem lehet? Kinek képzeled te magad?!

Pofon csattan, Irén pedig sírva borul a földre.

- Hát csak menj! Belegyömözöltem a csomagterbe! Látni akarod? A határon se jutott át a

szerencsétlen! Négynapos hulla....Nem szép látvány. A fenébe is! Nem lehet itt jól csinálni semmit!
.... Semmit se...

Így történt hát, hogy Irén képzeletében egy hattyútojásból kikelt, gyönyörű férjet raktak a föld alá, aki még élt talán, mikor virágmaggá változtatták . A holttestet csendben temették el, bepúderezett kézzel, sokat takaró szemfödéllel. Nem sok látszott belőle, de ami igen, az tökéletes volt, mint ahogy Henrik lényé maga. A birtokot Bálint örökölte, s csodás üzleti képességének köszönhetően a csődtől éppen megmentve azt sógornőjének ajándékozta a fiatal özvegy kezéért cserébe. Aztán mindent megbánt. A nő, mint hervadó virágszál, úgy hullatta szirmai hétről-hétre, hónapról-hónapra. Egyszer csak arra ébredt, hogy neje már nem szép, érdekes pedig sosem volt, s ahogy a fiatalság lassacskán elpárolgott belőle, iszonyodni kezdett a tényről, hogy életerős huszonéves ifjúként egy „öregasszonyhoz” kötözte magát, nemcsak, hogy önszántából, de készakarva, előre megfontoltan! Már nem csodálta a furcsa úton szerzett örökölt feleséget, s tisztelete is igencsak megfogyatkozott; már nem szerette, egyre inkább csak megtűrte őt a háznál. Kár érte, amilyen csodaszép férfi volt, hasonlított is a bátyjára rendesen!

- Az én Henrikemre! - emelte poharát az asszony virágos háttámlájának dőlve.

Képmása, úgy tűnt úgyszintén iszogat, s ez kevéske örömmel töltötte el őt.

- Irén! Lenne egy kis megbeszélni valónk!- nyitott be az ura kopogás nélkül, mire vállalai megugrottak ijedtében.

- Máris megyek!- szólt, a férj pedig türelmetlenül bólintott egyet, s kivonult a szobából.

Egy perc néma csend. „Menni kéne”- gondolta a másik.

Fekete tweed kabátja alá rejtve kezét pohárkájával Bálint után indult, de a szalonban nem találta.

Egyedül a hálósobából oda helyezett portrén szereplő emberek meredtek rá szomorúan, ismerősen, mintha egy régi, idillikus pillanatból csöppentek volna a sivár jelenbe, Irén orra alá fricskázva a jelent, s a jövőt.

NAGYHÁZI MÁRTON

Sámuel király (2010)

Történelmi színmű négy felvonásban Aba Sámuel magyar király uralkodásáról és bukásáról.

I. felvonás, második szín

Buha

Hát most mitévők legyünk? Két királya mégsem lehet egy országnak, nemde, jó urak?

Viske (*gúnyosan*)

Szerfölött helyes meglátás, Buha uram.

Sámuel

Hagyjuk most a meglátásokat! Nem locsogás kell ide, hanem biztosítás, hogy senki nem áll az áruló Péter háta mögé Magyarországból, mert akkor hazánk sorsa megpecsételődne.

Viske

Igazad lehet, nagy, jó uram. De gondoljunk csak arra, hogy nem csak magyarok támogathatják Pétert. Engedelmeddel, ama kánya fészkének, Velence városának több aranya van, mint galambja, és több dénárja, mint ahány fa nő az erdélyi rengeteg erdőkben.

Peszli

Nem Velence segíteni Pétert, hisz atyját lázadás űzte el onnét. Különben is, hol a pénz az úr, nem gondolnak ottan a népek a sarji hűséggel. Annak keze alá dolgoznak csupán, ki jobban súlyosbítja kincstárukat.

Buha

Esetleg, nemzetes uraim, nem lehetne vizályt szítani ottan, hogy Péter inkább apja örökségét, Velence dózsei székét áhítsa a magyar királyi trón helyett?

Tojszlán

Arannyal, ezüsttel nem veszel pajzsot, Buha uram. Vas ad csak védelmet bármily fenyegetés ellenében. Márpedig, mikor az arany mindent megvesz, akkor a vas mindent elvesz. És pediglen: a kard vasa bármely nemes számára ékeesebb, mint kincsek üres csillogása.

Buha

Kitűnő ötlet, Tojszlán uram! Velence ellen kell hadat vezetni, s onnét már egész Európa Mór földtől Frankföldön és Kijeven át egészen Bizáncig minden ország megvásárolható.

Tojszlán (*nevetve*)

És Velencébe hogyan mégy, hadi vértedben úszva? Mert onnan temérdek víz választ el minket, nem is szólván a tenger partját őrző horvát vitézekről. Itten Péter ellen csak a pápa úr őszentsége adhat támaszt! Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk?

Peszli

Ha egyáltalában szükségeltetik tám. A követ nem szólt semmi következményről, ha nem fogadnánk el Pétert.

Sámuel

Elég legyen már, derék rendek! Lányaim nem fecsegnek ennyit! Az alma nem attól rothad, ha lehull a föld porába fájáról, és megsérti haját, hanem attól, hogy a sértésen bemászik egy alattomos féreg, és rágni kezdi bent, attól valóban romlik. Mert bizony belső féreg sokkal veszedelmesebb, mint a külső sérelem! Ha édes hazánk alma-testét

ugyan meg is sértenők a gaz Péter arany lándzsájával, mégsem rothadna az férgei áskálódta nélkül.

Tojszlán (*gyanakodva*)

Mit jelentsen ez, király urunk?

Sámuel

Bizton akarlak tudni benneteket, nemzetes urak. És...

Tojszlán (*félre*)

Hah, az nem hisz bizalmunkban!

Sámuel (*bosszúsan*)

Mit fortyog emez untalan?

Tojszlán

Én...

Viske (*bölcsen*)

Azt mondá, gyomra kínozza.

(*lopva Tojszlánnak*)

Mert künn megbeszéljük eme dolgot.

Peszli

Mit óhajtsz, ó, Sámuel?

Sámuel

Óhajtom, hogy szent eskütökkel erősítsétek meg bizalmatokat királyotokban!
Óhajtom, hogy elkötelezzétek magatokat a zsarnokság férgei ellen! Óhajtom, hogy édes hazánk elleni arany lándzsa csábjának ellenálljatok! Óhajtom, hogy legyen erős az erény lelketekben őseink földjét, ha kell vért ontva áldozni!

De *követelem*, hogy fülemben semmi hazug szavatok ne kerüljön feleslegesen! De követelem, hogy ha nem tetszik akaratom és személyem, fordítson most hátat! De követelem, hogy a férgek elleni harcot ne nehezítsék még a gyötrő legyek, mert követelem a gerinctelen legyek pusztuljanak a haza szent ügyének almájától!
Valljatok színt, urak! Velem, vagy nélkülem?

Tojszlán és még néhány nemes

Mindent a hazáért!

Viske

Hisz ismersz, királyom.

Buha

Feltételeink adottak, melletted állunk.

Peszli

Isten előtt kedves hazánk, és a te ügyed, Sámuel. Holtunkig hű szolgálid leszünk!

Sámuel

Köszönöm. Most pedig menjetek békével.

(*a sátor kezd kiürülni*)

Gizella

Ó, beh örvidenék, ha látnám rajtad, hogy valóban hiszel uraid szavában. Mert valami nyomja lelked, jó Sámuel.

Sámuel

Sajnos, felséges királyné asszony, eleget tapasztaltam én az úri szavak foganatját. Szegény apám, Csaba is ebbe holt belé. Nemesi szó foganatja, akár a füst, tovaszáll.

IV. felvonás, második szín

Peszli

Mi neszt hallok?

(a színen kívülről hallatszik az ismeretlen követ hangja)

Mátraaljai Sámuel! Magyarok választott királya! Jó emlékezetű István sógora! Péter király unokabátyja Merre talállak?

Sámuel

Ide jöjjön, ki a magyarok királyát keresi!

(Belép a színre a követ: Péter az. Rövid csend)

Sámuel *(halkan, szinte fenyegetően)*

Isten hozott, öcsém! Rég nem láttalak, és annál is régebben beszéltem veled utoljára.

Péter *(szintúgy)*

Isten hozzád, derék bátyám Sámuel! Kevesebbet beszélünk egymással, míg arra lehetőségünk volt, mint kellett volna. Ez juttatott odáig, hogy most itten találkozunk. Ménfőn, egy kis falu parasztnak libalegelőjén, mi, királyi sarjak!

Sámuel

Hogy taszít téged az istenadta nép közelsége! Nem jóslok néked ma nagy szerencsét, jó öcsém. Nem tiszteled azokat, kik rangban alattad állnak, ez fogja veszted okozni. Mert nélkülük éhen vesznél palotádban.

Péter

Én pedig azt tartom, hogy aki a moslék közé keveredik, azt felfalják a disznók. Ők fognak felfalni téged, derék bátyám, Sámuel! Állj át az igaz oldalra, és olyan hatalmad lesz az ilyenek felett, hogy többé gyermeked okoskodásod, rút, nemeshez nem méltó viselkedésed és eretnek tanaid nem fognak többé vizályt szítani Magyarországon. Még visszafordulhatsz a szakadék széléről. Még nem késő.

Sámuel

Hogy aztán kenyereket a nép verítékével sózzam? Hogy aztán elviseljem, hogy hátam mögött átkoz a népem? A királyukat? Azt már nem! Soha! Sose állok át ily sötét gondolatok pártolói mellé, míg Isten életben tart engem! Inkább te állj át a jó oldalra! Lásd be, hogy a nép kisémmizése semmi jóhoz nem vezet, és egyedül az lehet a vizály igazi oka! Isten nem egymás kizsákmányolására alkotott minket, hanem egymás tiszteletére és szeretetére tanított.

Péter

Hogy a semmirekellőkkel barátkozzak, mint te? Hogy tisztátalan mulatságaikon vigadozzak? Az én nagyapám Géza fejedelem! Királyi vér nem szennyeződhetik be ily fekélyes módon!

Sámuel

Derék nagyapád sírva fakadna most, ha látná, mit készülsz tenni az országával. Ő kegyes és türelmes volt a népéhez.

Péter

Úgy ám! A pogányokhoz aztán biztos, bár helyesen papokat plántált országunkba. És te? A hitetlenek legnagyobb támasza vagy! És még te prédikálsz pap módjára Isten tanításáról! Engem – bárkit! – az ilyen ne okítson, ki bort iszik, de vizet hirdet! De nem is meglepő – tüzes vérű kabar őseid, Edömér nemzetsége, s annak zsidó hitű atyjainak fia hogy is járhatna Isten igaz útján?

Sámuel

Hogy merészelsz?! Még hogy a felmenőim! És a tied? Fukar talján mind – ahogy te is az vagy! Kik pénzzel üzleteltek, mind oly távol jártak az isteni úttól, mint ide Róma!

Péter

Hah! Tán – majd elválík – nincs is olyan messze ide Róma, mint azt gondolod.

Sámuel

Csak nem morogj orrod alá! Azt mondd meg, hogy az új urad itt van-e!

Péter

Itt, ha éppen tudni akarod, őfelsége Henrik császár.

Sámuel

Mulatságos, de inkább szánalmat ébresztő, hogy te akarsz a magyarok felett király lenni, mikor egy másik uralkodó alá tartozónak tartod magad.

Péter

Csak szövetségesem...

Sámuel

Dehogy az, egy újabb tartományt akar szerezni óriás birodalmának. Hallottam a hűbéresküdről, Péter öcsém! Szégyen.

Péter

Úgy? Majd elválík akkor, ki fog a csata végén szégyenkezni.

Frigyes

Legyen ennek vége, király urak!

Peszli

Úgy van! Tedd meg, Péter a hadüzenetet!

Buha

Igen, szeretném, ha ebédidőre befejeznénk...

Péter

Hát legyen.

Őfelségeik, Péter, Magyarország királya és Henrik, a szent Német-Római Császárság császára etc. hadat üzennek Sámuelnek, Magyarország másik királyának! A hadüzenet kiváltó oka: Sámuel király országa nagyjainak és jeleseinek kismizmizésével és kormányzásból történő kihagyásával, továbbá a pogány erők megerősítésével és így a kereszténység meggyöngítésével, továbbá jeles országnagyok koholt vádakon alapuló kivégeztetésével, illetve trónbitorlással Péter királyra nézve kivívta ellenei haragját, így azok a hadviselés eszközével kívánnak véget vetni ez áldatlan állapotoknak a hadat üzenő felek seregeiket ez értelmében bevezették Magyarországra seregeiket, és az ellenfél seregeivel az első adandó alkalommal összemérik erejüket. A csatát az veszti el, kinek zászlaja elébb földre kerül. Elfogadod-e Sámuel hadüzenetünket?

Sámuel

Igen, elfogadom.

Péter

Helyes. Találkozzunk a csatatéren! Isten hozzád, bátyám!

Sámuel

Legyen hozzád kegyes a Magasságos. Szükséged lesz rá.

(Péter el)

Elza és Medárd (2011)

Szerelmi tragédia két felvonásban, mely a reformáció kezdetekor játszódik egy német kisvárosban.

I. felvonás, második szín

A főtéren Medárd a templom előtt áll, várja a mise kezdetét. A templom előtt áll a kórus.

Kórus

Lám, itt volnánk a város főterén, a templom szentséges falai előtt, melyek közt a püspök úr hamarosan misét celebrál. Ni, ki az, ki ilyenkor erre jár, mikor még a harang sem kondult, az Isten házába hívván a jó népet? Ki lehet, ki ennyire türelmetlenül várakozik e helyen? Lelke tiszta az Úr előtt, nem misére szomjazik ő, noha lelke majd eleped. Medárd úrfi az, aki kedvesére, Elzára vár.

Medárd

Őreá várok, tudd meg, város népe. Őt látom utam végén, bármerre járok, ő fényeskedik nékem a napban, ő a csobogás a patakokban, ő a susogás az erdők morájában, ő kísér utamon és őt, őt, csak őt látom álmaimban.

Kórus

Mióta Elza a szívébe költözött, elméjéből minden mást kilökődött. Mint kisgyermek csodálja a fölnőttnek megszokott nagyvilágot, tétován cselekszi azt, mit addig megszokásból. Elrugaskodott forró lelke a földtől a Paradicsom felé, hol az ő kedvese lakozik, idelelni meg nem lát semmit, teste lélek nélkül jár a szürke anyag sivatagában.

Medárd

Ne vádolj engem, ó, teremtett világ! Hisz nem tehetek róla. Most nem látom e földi lét borzalmaival, feledem a komor felhőket, mert csak a szerelmem napját látom, mely fényt és meleget áraszt szét a lelkemben. Minden mást homály fed, ha őrá gondolok, tagjaim zsibbadtak, hallásom tompa, beszédem zavart, csak a Elza szerelmének mámorító mézét érzem ajkaimon, miközben lelki napsütésben sütkérezem.

Kórus

Mi panasz lakozik csatában edzett, hős lelkének mélyén? Testétől különvált a lelke, eggyé lett szerelmével. S ennél nagyszerűbbet emberi lélek képtelen érezni, nehéz is Medárd úrfinak a mennyekből leszállani.

Medárd

Mi volt előtte, mielőtt megláttam őt? E sivár világban kopár volt a lelkem is. Szürke, fagyos, terméketlen jégmező, vagy éppen forró, száraz sivatag, ahogy balga szeszélyek semmiségeken emésztették bennem a pangó semmit. Elza volt az, ki egyensúlyt teremtett, és értelmet adott földi létezésemnek. Ezen értelem nélkül elsorvad minden értelmes lény, s végül állattá, növényé, kővé válik, mert ez a cél emeli ki az embert a világ teremtményei közül, ez ad biztatást neki, ha az élet néha erősen kínozza is. Ó, Elza, megmentőm!

Kórus *(gúnyosan)*

Túlzol! Sok, ami szádon gondolkodás nélkül kiárad, bölcsességek hitvány utánzata ez csak. Elza elvette tán az eszedet is, valaha bölcs úrfi?

Medárd

Csak ne okítsatok tudományra! Nem kell ehhez bölcsnek lenni, csak kimondani, amit valójában érez a szív. Ha pediglen nem mondanám el, jaj! A szerelem felforrálná

engem. Az elfojtott szó mérgezőbb a gondatlan beszédnél, és halálosabb a legsötétebb átkoknál. Bár többet szólhatnék! Bár kiönthetném ezt a feszült szorongást, mely szüntelen vágyakozásomból fakad! Ugyan ki hallaná meg a szavam? Ki lenne megértő velem szemben?

Kórus

Még egy ilyen telhetetlen, türelmetlen férfiút! Elza megérkezésére még várni kell, addig csillapodhat fájdalmad, ha lelked terhét megosztod e fondor kereskedővel, ki legjobb barátod.

(Móric érkezik)

Móric

Orvosságot tessék! Orvosságot! Gyógyít minden fájdalmas nyavalyát, és most csak mindössze tíz dukát! Tessék, csak tessék! Készült a legdrágább mágikus gyógyfüvek és napkeleti főzetek gondos adagolásával! Szent Frigyes is ezzel tett csodát.

(Medárdhoz lép)

Csak nem szerelmi tűzben ég a fiatalúr? Szenved, biz nagyon, én csak látom! Vegyék csak, vegyék csodatévő orvosságomból, írt ad a vérző lelkének!

Medárd *(tréfálva)*

Fűlj belé a csodakenőcsödbe, Móric, minden kereskedők legravaszabbja! Hát mi szél hozott erre?

Móric

Engem mindenféle szél fúj Flandria gazdag kikötőitől a kincses Török Birodalom kapujáig. Tudod, nekem oly szakmát adott az Ég, hogy úton kell lenni, ha nem akarok éhen maradni. Hanem mert rég láttalak, gondoltam kettőt, és egyenest ide utaztam.

Medárd

Jó, hogy látlak, vén cimbora!

II. felvonás, első szín

A püspök a plébánián látható szobájában. Éppen dolgozik.

Püspök *(pénzt számlál)*

Hétszázkilencvennyolc, hétszázkilencvenkilenc, nyolcszáz, nyolcszázegy, nyolcszázkettő...

(belép a papnövendék)

Papnövendék

Nagyságod! Egy hölgy óhajt beszélni veled.

Püspök *(bosszúsan)*

Ah! Nem megmondtam, pénzolvasáskor ne merészelj zavarni?! Kezdhetem előlről.

Papnövendék

Nagyságod bocsánatáért esedezem! De hogyhogy ily serényen olvassa kegyelmed a pénzt?

Püspök

Fiam, tudhatnád te is, hogy az ördög sose aluszik. Különösképpen mostanság, de kiváltképp a tegnapi eset után. Ennyi sötétben járó eretnektől övezvén felmerült elmémben ama szörnyű gondolat, hogy esetleg a sátánnal szövetkezők megkurtíthatták a nemes hivatalunk vagyont, ezzel is akadályozva, hogy

munkánkkal Isten nagyobb dicsőségéért tegyünk. Nagyon kell vigyázni a hívek adományaira, hiszen – emlékezz csak az evangéliumból – az özvegy két fillérje is megbecsülendő segítség egyházunknak.

Papnövendék

Ez tehát a perselypénz. És az egyházi adók?

Püspök

Azok egy másik ládikóba kerülnek, magad is láthatod.

Papnövendék (egy asztalon fekvő ládikára mutat)

Ez, itt, nagyságod?

Püspök (fölkényesen)

Ugyan, oktondi tanítványom! Éppen rajta ülsz.

Papnövendék (nagyon meglepődik, feláll, és megnézi a ládát)

Oh, megbocsásson nagyságod! Oly nagy, hogy ülökének néztem véletlenül és ezért ráültem.

Püspök (unottan)

Maradj csak, ülhetsz azon nyugodtan. Nem ártasz azzal neki. Addig sem fenyeget az a veszély, hogy felnyissák azt a benne lévő pénz ellopása céljából.

Papnövendék (visszaül)

Köszönöm, nagyságod.

Püspök

Miért is jöttél ide? Csak fogyasztod az értékes levegőt ebben a szűk szobában, vagy tényleg valami fontosat szeretnél mondani?

Papnövendék

Majd' elfeledtem zavaromban. Azért merészelem megzavarni nagyságodat, mert egy úrhölgy óhajt beszélni veled.

Püspök (unottan)

Hmm... Már dolgozni se hagyják az embert. Istenem!

(leteszi tollát, és odébb rakja a ládikókat)

Vezesd be!

(...)

II. felvonás, utolsó szín

(A templom felé indulnak. Mikor odaérnek, kinyitják az ajtaját, ahonnét a papnövendék tűnik elő megkötözve, megsebzetten.)

Elza

Áh! Uram, teremtőm! Ki tette ezt?!

Medárd

Ifjú atya, hát hogyhogy így, bekötözve talállak? Ki tette ezt a gázságot?

Kórus

Már lecsapott a sötétség! A béke vágya szertefoszlik!

Papnövendék (nehézkésen)

Megkínzott... Megütött... Medárd, Elza, szaladjatok!

Medárd

De mégis ki?

Kórus

A sötétben ott rejtőzik az ellenség.

(előjön a templom sötétéből a püspök)

Püspök

Hogy ki? Azt kértded, kicsoda? Az egyetlen, ki tenni akart az itt napok óta zajló örültség ellen! Nem azért kaptam ám ily színezetű palástot, hogy rám ne szálljanak a varjak, ha éppen utazok, hanem ezért, hogy az egyházat, mindenki egyházát megvédjem a széthúzóknak ellenében! Az egyház apostoli küldetésének szolgálata a feladatom mindenekelőtt! Ez a papnövendék pedig kárt okozott.

Papnövendék *(fájdalomtól nyögve)*

Hazugág...!

Medárd

A rosszakarat magad vagy, mert a képmutatók pártját fogod, és mert ezt zsarnoki eszközökkel szolgálod!

Kórus

Milyen heves vádaskodás, milyen vad indulatok!

Elza *(hüledezve, a papnövendékre mutatva)*

Mit tett kegyelmed e szegény emberrel?

Püspök

Az igazságot akartam megtudni tőle – és erélyes eszközzel is, mert aki ma eretnek tanokat hirdet, az holnap lemészárolja a helyesen gondolkodó igaz híveket.

Medárd

Nem igaz! Az erőszak ellen teszel erőszakkal! Hát milyen keresztény vagy te?

Püspök

Van, hogy az igaz ügyet karddal védik, és van, hogy...

Medárd

Karddal? Hát tessék!

(kardot ránt, és a püspökre szegezi azt)

Elza *(könyörögve, Medárdhoz)*

Medárd, kérlek téged könyörögve, hogy menjünk innen!

Püspök

Nem győzhettek. Sosem győztök le! Soha! Megállj!

(elővesz sebesen egy kis csengettyűt, és megrázza)

(A szín különböző részeiből katonák jönnek elő, körbeveszik Medárdot, aki igen meglepődik.)

Elza *(megrémülve)*

Ne bántsatok!

Püspök

Fordult a kocka, itt vége a játszmának! Tedd le a kardod, az igaz útról eltévelyült halandó, és az Isten megbocsátja óriási bűnöd!

Elza *(sírva)*

Medárd...

(ekkor hirtelen egy kisebb csapat fegyveres tör be a színre a tér egyik oldaláról, élükön Móric; ekkor erősödik a szél, és a villámlások gyakorisága)

Móric

Egyet se félj, Medárd, győz az igazság!

Püspök

Hogy kicsoda? Mire vártok, együgyű zsoldosok, végezzetek velük!

Móric

Előre az igazságért!

(Harc kezdődik a téren, Medárd is beszáll a küzdelembe, Elza ijedtében sikongat, a püspök igyekszik távol maradni a küzdelem magjától.)

Kórus

Kitört a háború, mely mindenkit elsodor. Ellenséggé válik barát, hitszegővé a hívő, barbárrá, aki civilizált volt.

Püspök *(hirtelen Elza nyomába ered, és elkapja a kezét)*

Véget vetek ennek az örültségnek!

(Elza sikít egyet.)

Medárd

Elzám! Merre vagy?

(a püspök Elzát a templomba hurcolja a háttérben, de jól láthatóan, majd eltűnik a sötét ajtó mögött)

Móric

Elza! Medárd, merre van Elza?

(a színrre érkezik sietve Henrik és Helga)

Henrik

Elza! A lányomat akarom! Ti bitangok, máris adjátok vissza a lányomat!

(kardot ránt, és ő is beszáll a küzdelembe)

Helga *(kétségbe esve)*

Istenem! Micsoda szörnyű harc! Elza, kisleányom! Merre vagy?

Kórus

Az ártatlan sem menekül, a szelídeknek sem kegyelmez a sötétség, mely már mindenki lelkét átította.

(ekkor feltűnik a templom tornyában a püspök, aki Elzát a tátongó mélység felé tartja)

Püspök

Elég legyen a vérontásból!

(mindenki abbahagyja a harcot, és a torony felé néz, Helga elájul)

Eretnekek! Most tegyétek le fegyvereiteket, és megkímélem a lány életét.

Henrik

Engedd el a lányomat! Most azonnal, vagy különben...

Püspök

Nocsak, ki követelözik itten! Egy szavamba kerül csak és Helga asszony az inkvizíció elé kerül. A múltkoron önkényesen hirdetett egyházi tanokat, ezért csak ne követelözz te itt, Henrik gróf!

Medárd

Átvert!

Henrik

Mindenki átvert a gaz!

Móric

A cselszövő!

Püspök

Még hogy én? Egyedül ti, eretnekek vagytok bűnösök!

Kórus

Hát ki itt a bűnös? Aki zsarolással békét akar végre, vagy aki karddal s vérrel küzdene érte?

(hatalmas égzengés, füst áramlik be a színrre, sejtelmes ködöt hozva létre)

Sátán az égből

Ez a közös bűnötök, istentelen halandók! Hát most szenvedjete!

(Villám súlyt a templom tornyába, mely kissé megsérül. A püspök és Elza egyensúlyukat veszti és lezuhannak a törmelékkel együtt. Sátáni kacaj hallatszik.)

Medárd, Móric és Henrik

Ne!

(Az ég még egy kis ideig morajlik, majd hallani, hogy elered az eső, ez idő alatt némán állnak a szereplők a leesett törmelékre, és a két holttestre bámulva.)

Henrik *(fájdalmas ordítás után, könnyeivel küszködve, leánya holttestét felemelve)*

Vonuljunk a templomba mindnyájan... Kelj fel, Helga, tarts velünk te is!

(Helga megdöbbenésétől szólni sem tud)

Móric *(a papnövendékhez lépve)*

Önts belénk, lelketlen emberekbe egy kis lelket, papocska, eloldom köteled.

Papnövendék

Köszönöm néked. Fohászkodjunk Istenhez, híveim, mert nagy a mi vétünk. Jöjjetek hát.

(A katonák és mindenki más bevonulnak a templomba, a torony egy-két lehullott követ kikerülve, két zsoldos viszi a püspök holttestét.)

Kórus

Requiem æternam dona eis, Domine, et lux perpetua luceat eis.

(A kórus legnagyobb része a templomba vonul a többi gyászolóval, a maradék a színen marad.

Medárd felveszi a romok közül az Elza hajából kihullott virágot.)

A küldemény (2011)

Komédia három felvonásban. Könnyed, a harmincas évek hangulatát ígézõ kis színdarab.

II. felvonás, harmadik jelenet

Harmadik jelenet

A színen Adolf, a Grófnõ és Krisztike, valamire láthatóan készülnek valami jelentõségtesre.

Krisztike

Ezredes úr! Mit eszelt hát ki végül a rejtélyes csomag leleplezése céljából?

Grófnõ

Úgy-e valami igen ravasz katonacselt, vagy netán egy hatalmas és mindet elsõprõ leleplezést?

Adolf

Csak tessenek rábízni a tervet! Ami, talán mondanom sem kell, zseniális és tökéletes.

Krisztike

Bizonynal hatásos lesz a terv?

Adolf

Igen, ha csak rajtam múlik. De ahhoz minden körülmények között szükségem lesz Önökre.

Grófnõ

Mindent megteszünk!

Krisztike

Úgy-úgy, ahogy a Grófnõ mondani méltóztatik.

Adolf

Helyes. Krisztike nagyságos asszony, mitõl retteg az Ön férje a leginkább az életben?

Krisztike

A haláltól. Temetkezési vállalkozó létére állandóan szembesül a végzetével. Az életben õ csak a haláltól retteg igazán. Egy istentelen, mohó ember õ, mert...

Adolf

Jó, jó, most nem az a lényeg, hogy pontosan miért, hanem az, hogy fóbiája van a haláltól.

Krisztike

Hogy mije van?

Grófnõ

Nem az a lényeg, tessék figyelni!

Adolf

A tervem az, hogy egy jelentõs eseménnyel elcsaljuk a férfi vendégeket az elõtérbõl, ahol kegyed szerint a csomag el van rejtve. Ahol épp most is ott vannak, épp valami mézesmázos dolgot, süteményt esznek. Tudják, én utálok az édességeket. Olyan kis aranyos és édes dolgok, amik nem illenek az egyéniségemhez. A kedvenc eledelem ezért a sonka. Semmi púder. Csak a tápláló hús, és semmi más.

Grófnõ

Ezt értem, de hogyan csaljuk el õket az elõtérbõl?

Adolf

Mi sem egyszerűbb. Maga felsikolt, és holtan esik össze.

(a Grófnő sikít egy nagyot, Krisztike szája tátva marad)

Valahogy így pompás lesz a rikoltása, nagyság, de össze is kellene ám esni!

(a Grófnő ismét rikolt)

Krisztike

Megbocsásson, de mégis hogy képzelte ezt az ezredes úr?

Adolf

Véleményem szerint, ha azt tettetjük, hogy a méltóságos asszony meghalt, akkor György úr és a többi vendég annyira megszeppen, hogy eszükben sem lesz arra ügyelni, hogy átkutatjuk az előteret ama csomag keresése miatt.

Krisztike

Már értem.

Grófnő

No de kérem szépen! Nekem rangon aluli csak úgy összeesni és meghalni!

Adolf

Ugyan, kérem! Hisz' senki sem fogja megtudni. Annyi lesz az egész, hogy kegyed összeesik, és én addig, amíg a vendégek összecsődülnek, megkeresem azt a csomagot, és kiderítem, hogy mit rejt. Csak addig kell halottnak lennie.

Krisztike

Nincs más megoldás, ezredes úr?

Adolf

Kizárt. Én csak tudom. Én tudom a legjobban.

Grófnő

Rendben van, ha Ön mondja, megteszem. De akkor ígérje meg, hogy kideríti az igazat azzal az ajándékkal... azaz ajándékkal kapcsolatban!

Adolf

Ígérem. Most, hogy ezt megbeszéltük, jöjjenek a részletek! A méltóságos asszony gyakorolhatná a hatásos összeesést, a sikoltást már úgy is próbálta, arra biztos nem lesz gond. Azt javaslom, hogy mielőtt összeesne, kapjon a mellkasához, mintha szívrohama lenne éppen!

(a Grófnő hátra lép egy lépést, majd mellkasához kap, és összeesik)

Grófnő

Au!

Krisztike

Ó, csodás volt, méltóságos asszony!

Adolf

Nem mondhatnám. Ezt még jócskán gyakorolni kell. Próbáljon egy kis életet vinni a halálába, mert ez így olyan, mint a hátramenés!

(a Grófnő felkel, és újra összeesik)

Grófnő

Au! Milyen volt?

Krisztike

Most jó!

Adolf

Nekem nem jó. Annyi esze lehetne a méltóságos asszonynak, hogy nem a kemény parkettára, hanem, mondjuk, a puha perzsaszőnyegre essen.

Grófnő

Igen, igen...

Adolf

Tessék csak a kártyaasztal környékén gyakorolni, ott van az a remek szőnyeg.
(a Grófnő a háttérbe vonul gyakorolni, halk puffanások hallhatóak a következő percekben)

A bűvös forrás (2013)

Mesés színmű két felvonásban. Legkedvesebb művem. Az ember útkeresését, vágyakozását és tudásszomjának beteljesülését leíró darab.

I. felvonás

Első szín

Vihar az erdőben. A színen a lovag és az apródja keresik a rengetegből kivezető utat.

Keresend

Roppant vihar tépi az erdő lombját, az ismeretlen rengeteg sűrű feketesége, melyben elvesztem, fenyegetően lengeti felettem kaszáját. Délidei éjjel borult lelkekre...

Botladó

Gazdám, hős lovag, erre, erre!

Keresend

S eddig is tévelygésben éltem, egy helyen sem sikerült megnyugvásra lelnem. Új útra léptem hát mindig, mikor keblembe hasított az iszonyú vágyakozás a boldogság bővizű forrása iránt. Eddig meg nem szökhettem csaló múltam elől, tétlensége minduntalan keserű, hideg nyirokban tartott.

Botladó

Csüggedni most nem lehet, itt az ösvény, ami kivezethet!

Keresend

Álmaimban látom igazán mindazt, ami rémes és iszonyú. Mind a holtak sikolya, kik kardom által múltak ki, mennydörgés füleimnek. Égi tűz-eső mar húsomba valaha volt kedvesek csókjára emlékezve, óh, jaj, bárcsak feledni tudnám őket!

Botladó

De már világlik itt a fény, erre kitalálunk!

Keresend

Érdessé tesz a lágy vizet a heves zápor. E tócsák tükre milyen fényes és áttetsző... Akár a sok hiábavalóság, melyek újra és újra hamis hitet adtak nekem!

Botladó

Uram, ne vész el a kételyedben! Hiszen magad erősebb vagy, mint belőlem egy seregnyi!

Keresend

Fájóbb az, ami ellen hiába fognék kardot, hiába minden erőm, ha lelkem reszketve ázik el a céltalanság záporában.

Botladó

Elég már az ilyen beszédből! Erre, a csalitos felé haladjunk tovább.

Keresend

Szívem millió csepp estére ver, mintha sebzett lenne, és már nem tudom, bordáimon kívül vagy belül tombol-e ez a háború, gondolataim leveleit a szél kavarja és hordja százfelé. Hangosan, fájdalommal zúgnak az erdei lelkem országának.

Botladó

Az erdő ága megtéphet, de minket le nem győzhet.

Keresend

Óh, bár adná az ég, hogy rálelnék végre a helyes ösvényre, ami kivezet a viharból, és lágy, meleg napsütést nyelve pihennék meg az igaz, magasztos cél termékeny mezején!

Botladó

Ni, ni, már csökken a szélvésznek ereje. Jöjj, lovag uram utánam, erre, erre!
(elcsendesül a vihar)

Keresend

Sose légy biztos nyugtunkban, hű szolgám.

Botladó

Most mégis állapotodjunk meg, hiszen eltévedtünk.

Keresend

Az ám, jól mondod. Mi ez erdő? Bűvös csalítja a vándort becsalja. Hol vagyunk?

Botladó

Én meg nem mondhatom.

Keresend

Szép hely ez, de lelkemet nem hagyja nyugodni.

Botladó

Mit hallok! Mikoron kardodtól százával hulltak királyi jó atyád ellenei a csatatéren...!

Keresend

Attól tart csak lelkem, amit nem lát át.

Botladó

Nem kéne tán olyanokon tűnődnöd, melyek nincsenek is, csak éppen lehetnek.

Keresend

Áh, hallgass már, óvatlan apród!

Botladó

Hallgatok én, hallgatok. De halld meg te is, amit én! Hogy zenél ez a rengeteg!
(bámulják a fákat és hallgatják susogásukat, majd a színre érkezik a manók kara)
Kik e szerzetek?

Keresend

A kardomat, gyorsan!
(csattanás hallatszik, a lovag és az apródja elesnek)

(...)

Második szín (részlet). Az erdőben a lovag rátalált Kérdőre, az erdő királynőjére, aki elvarázsolta őt.

Kérdő

Nyisd föl lelkét, varázs!

Keresend (térdre rogy)

Ah! Kínok kínjával gyötör mindaz, amit lelkem óhajtott, de erővel fojtottam el!

Kérdő (kardjával kiüti a tört a lovag kezéből)

Ím, hát megszabadult láncaitól ez a halandó. Mi az, lovag, mi után kívánczol?

Keresend (gyötörtén)

Én... (kis szünet) Miért? Ah, miért? Miért e kérdés? Mit keresek itt ebben az erdőben? Mit keresek itt? Mit keresek? Légy bár boszorkány, vagy királynő, tudd meg, nagy súly nyomja nyitott lelkem. Porszem létem súlytalanága és a mindenség végtelen tömege feszül egymásnak minden egyes lélegzetemben. Mit is magyarázkodom! Biztosan minden titkomat látja szemed.

Kérdő

Akárki szeme is tekintsen szemed bogarának mélyére (halandó vagy bűbajos teremtés, egyre megy): ha ki nem mondod, ami gyötör, semmit nem ér az.

Keresend (fájdalommal)

Hagyj engem! Nehéz kérdések ezek, a válaszuk még inkább bánatba taszít.

Kérdő

Lovag! Nemesebb a lelked annál, semmint megtagadná az igazságot. Szólj hát!

Keresend (előbb csendesen)

Karom s kardom ereje semmi. Hatalmam pelyhes fűmagonc, tovahordja az idő szelének soha szünni nem akaró fúvatása. Nem látok értelmet és célt. Örömeimben hamar csak unalmat lelek, amint kicsinyes vágyaim tövises vízajtásai ismét burjánzani kezdenek kivágott tönkjükön, fojtó indát fonva remegő szívem köré. Ó, ha megtalálnám azt, ami igazán üdvözítő! Többé nem a hiábavalóság feneketlen kútjába tölteni életem cseppjeit, hanem végre nemes, igaz, üdvözítő és igaz boldogságot adó cél felé vehetem utamat! Vajon lehetséges? Nem hiú ábránd ez? Becsapnám magamat, ha hinni kezdenék végre? Hinni, hogy tovább fénylik a nap a horizont alatt, hinni, hogy a csermely vizének forrása el nem apad, hinni, hogy az ember képes lehet önzetlenül szeretni, és hinni végül, hogy létünk nem holmi kockajáték végtelen erejű elemek örök harcában! Hinni, ha eddig meg nem tudhattam mindent! Vajh', nem hiú ábránd csupán? Kérdésem éget, szemedből bizalom sugároz. Bizonytal, varázslatos asszony, tán éppen e válaszáért vezettél engem ide?

Kérdő (elteszi a kardját és kezét nyújtja a lovag felé)

Lám, felnyílt szemed halandó. Ezért vagy a bűvös rengetegben.

Keresend

Hát miért én vagyok az, akit evégre erre tévelyítettél azzal a viharral? Lennének más halandók is, akik szenvednek a földi lét ajándékában.

Kérdő

Lelked megtöretett, de legjobb szándék vértezi szívedet, mely erőt és bátorságot ad neked. Hogy bizonyos legyek efelől, kardot rántottam törőd ellenében, s láttam: csak varázsom törheti meg akaratodat. Valóban téged vártalak.

Keresend

Mondd, hát! Mit nyújtasz nekem, vagy pediglen: mit kérsz tőlem?

Kérdő

Ugyanazt, lovag.

Keresend

Hogyhogy?

Kérdő

Hatalmas varázslatok tudója vagyok. Egymagam sokat nem kezdek e bűbájjal, és jó szándékkal ezt megosztani óhajtom. Ám hatalmam ehhez nem elegendő: van, amihez nem juthatok hozzá, mi korlátlan hatalmamot biztosíthatná. Erdő-birodalmam közepében lakozik pediglen egy forrás. A tudás és boldogság vize folyik abban, s ki abból iszik, bármily halandó és esendő az élete, bölcsesség és boldogság lesz annak örökös jutalma.

Keresend (elszántan)

Óh, fényesség! Ez az, amire mindig is áhítozott telhetetlen, nyughatatlan természetem. Végre karnyújtásnyira van tőlem az, amiről más még csak nem is álmodhat. Megkeresem én azt a kutat!

Kérdő

Utat mutatok hozzá, és segítelek téged, hogy saját vágyadat és a magam kívánságát végérvénnyel beteljesíthessed.

Keresend

Milyen édes szavak! Jövel, ó, szent boldogság!

Kérdő

Tiéd lehet, mit csak kívánsz, megkaphatod, ami csak kérhető.

(...)

Ötödik szín

A bűvös erdő belseje. A színen fenyőfák és egyéb tűlevelűek láthatóak, valamint a patak, mely a boldogság még nem látszó forrásából ered.

Botladó

Gazdám, utolértek minket a manók!

Keresend

Végre! Haladjunk tovább, már nem lehetünk messze.

(szélvihar kerekedik, a fejedelem érkezik)

Mondó

Öles tölgyfa, évszázadok szemlélője, felséges, élő koronával ékes nagyság, kinek törzse oly kemény volt, mint a hegybérce szikla, mégis: mi dönthette le a saját avarjába? Kinek lombját heves viharok tépték, magasan a töve fölött, most alatt, magoncai hajtásai közt nyugszik. Ki az életnek szélvészeit büszkén állta, most mégis fekszik! Nem orkánok roppant ereje döntötte ki, hanem a szú-bogarak százai, kik alattomban, kérge alatt pusztították a testét! Bárki meghallja: az én szemem mindazt meglátja, mely orozva, titokban, szú-bogárként lappang országom fái közt, és véteni akar a törvényem ellen! Kérdő asszony hatalmam fáját kidönteni készül, de én megvédem, azt, ami a rendet bizton megtartja világunkban. És aki mégis ez ellen szegül, s hatalmamnak hűs vizét kutatja, annak szörnyű szenvedés leszen jutalma! Megálljatok hát, ismeretlen vándorok!

Keresend

Megálllok én, felséges úr! Magad vagy a Mondónak nevezett fejedelem?

Mondó

Én vagyok. Ki vagy, és mit keresel a birodalmamban?

Botladó (halkan)

Gondold meg, mit válaszolsz neki, gazdám!

Keresend

Csak... csak olyat, amit bármely halandó szíve kívánhat.

Mondó

Úgy! Milyen válasz ez?! Kár pedig rejtegetned előttem, mi végre vagy itt. Szörnyű ötletem támadott. Megkaphod hát, amit kívántál, és ezzel beteljesedik végzete az ellenem szegülőknél!

Keresend

Fejedelem...

Mondó

Egy szót sem! És nem feledem azt sem, hogy Kérdő boszorkány-mágiája illetve ezt a helyet! Akik, ezt merték tenni, azokat nyelje el a sötétség!

(a manók kara háttérbe szorul)

A manók kara

Lábunk alatt, jaj, megnyílik a föld! Fejünk felett kihuny a napnak sugara! Szolgálatunk megszűnik, óh, lovag, légy óvatos! Úrnőnk ügyét most nem kísérhetjük, elnyel minket, és hazaröpít a hideg sötétség!

(Mondó fejedelem varázslata nyomán elnyeli őket a sötétség)

Mondó (a loagnak)

Sok szerencsét, ha abban bízol.

(el)

Botladó

Lám, most mihez kezdünk?

Keresend

Meglep kérdésed, haladunk tovább a boldogság bűvös forrása felé.

(...)

Hatodik szín

A bűvös erdő farengetegjét tisztás töri meg, ennek közepén ott látható a boldogság forrása egy komor sziklafal tövében. Vízét, mely folyton folyik, kis patak vezeti el.

Botladó

Jobban tettem, hogy visszafordultam. Itt, e csobogónál megpihenek, aztán majd továbbindulok. Egy hétig, egy hónapig itt bolyongok, csak kitalálok innét... (kis szünet) Mily szerencse, hogy itt van ez a forrás; szomjam hűs vize kioltja, habja verítékemet mossa.

(iszik a vízből és megmosakszik)

Milyen jó e vízből merni, szembehunyva habját nyelni! Vígan cseng e patak vize, felüdít hűs, tiszta íze. Szikkadt belsőm megpuhítja, kopott erőm megújítja. Tiszta áldomás!

(gúnyosan hajbókol a forrás előtt)

Nem ez-e a boldogság forrása? No hiszen! Elönt boldogság! Haha! Kincsed, csengő patakocska, visszaadja az erőmet! Amily jó e vízből nyelni, oly remek a bajt feledni! Elmémből minden esztelen babona eltávozzon, e víznek üdítése feledtesse velem az út fáradalmait! Áh, de jólesett. Lepihenek még, mielőtt nekivágnék ennek a cudar rengetegnek.

(kis szünet)

Hogy lehet az, mikor esztelen ember elhagyja útját, melyre a józan eszének fénye vezette el őt? Hasztalan eszmék rabjává lesz az, kit régen fény vezetett... Őrület, fájdalom tán az ok, ami így hajtja előre őt, míg légből való ígéretet kerget? Esztelen, ó, esztelen! Miért vetem meg őt? Elvei ellen fordult! Annak adta lelkét, melyet

megvetett. A homály meséinek, mely immár hályogként ül szemein. Nem lehet mégis ez...! Vagy mégis? Végleg győzött ama kétely az ész ellenében, vagy mégsem hunyt ki, él a remény? Áh! Inkább nem gyötröm magam feleslegesen. Elhagytam uramat, és joggal tettem; semmi nem kéri, és nem kell aggódnom sorsa miatt. Mit hallok? Ki jó?

(a színre érkezik a lovag)

Keresend (apródját észre sem veszi, a kutat bámulja)

Óh! Itt ered a bűvös víz.

Botladó

Lovag uram?

Keresend (a forrás sziklájához lép, végigsimítja)

Ily közel a legnagyobb ajándék!

Botladó (félre, a lovag tekintete láttán)

Köd fedi a szemét! (a lovagnak) Mi lelt téged?

Keresend (inni készül)

Enyém léssen tudás, öröm és igaz boldogság! Vágy helyébe örök gyönyör lép!

Botladó (félre)

Hát így alakult! Eszét vették a lovagomnak.

Keresend

Megváltásom pillanata ez!

(iszik a vízből, majd kis szünet)

Ím, megtörtént. De mi változott? Nem érzek semmit! Tán nem ittam eleget?!

(az apród cipelte ellátmányból elvesz egy kulacsot, megtölti vízzel, és időnként belekortyol)

Boldogság vize! Érted küzdöttem, minden cseppet bátran megküzdöttem!

Teljesítsd a kívánságaimat, ahogy az énnekem kijár! Áh, mégis csak sár volna ez?!

(a sziklafal tetején megjelenik Mondó fejedelem)

Mondó

Vakmerő lovag, vesztedre jöttél ide! Vizét átkozva ennek a kútnak azt várod, amit nem érdemelsz, és csúffá teszed nevem, amint törvényem arcátlanul megszeged!

Botladó

Mi szörnyű harag...

Keresend

Elvet jussomtól sötét varázsod, noha semmilyen okod nincsen rá!

Botladó

Oly súlyos vétek?

Mondó

Ím, együgyű halandó ember vagy te! Tudásra szomjaz csillapítatlan, és hatalmat éhezel, rútul, gátlástalanul!

Botladó

Mohó az ember...

Keresend

Tudom, mit tennék vele!

Mondó

Nem tudsz te egy csöppet sem!

Keresend

Eressz el végre!

Botladó (Mondónak)

Könyörülj rajta!

Mondó

Bár már ittál a kútnak vizéből, nyerj hát mérget a bűvös forrásból! Ha valóban megérdemled, csak így találod a boldogságod, hogy súlyos átkommal szenvedések útját járod.

(átkot szór a lovagra, majd elmegy)

Keresend

Vártam, hogy megvált e víz, de bűbája örömet nem hozott.

(...)

A tündérek kara

Örülsz már-e, lovag? Látod-e azt, amit óhajod szerint neked ígértünk?

Keresend

Látom-e? Látom, ha láthatok bármit, amit szemem látni kíván! Kívánom látni előbbi kívánságaim eltűnését,

(eltűnnek)

hogy aztán újból láthassam őket!

(előbukkannak)

A tündérek kara

Mit kívánsz még?

Keresend (kívánságai mind megjelennek)

Látni akarom a várat, hol megszülettem! A várost, ahol nevelkedtem! Királyi atyámat, és családomat! Most kopár pusztát akarok látni, most inkább téli jégzivatart! Szeretném látni a csillagokat, a Napot és a Holdat, a legmagasabb hegy csúcsát, a legmélyebb tenger mélyét, növényekből, állatokból mindenfélét, a legnagyobbat és a legkisebbet is ugyanúgy! Látni kívánom régmúlt idők emlékét, jövőbeli századok képét, az ember teremtését, kezének nyomát és halálát! És igen: a halált akarom látni legvégül, ami immár nem győzhet le! Mutassátok meg őt, tündérek!

A tündérek kara

Óhajod szerint, itt jó.

(érkezik a *halál*, egy holló képében)

Keresend (suttogva)

Hát ő az.

Holló

Úgy hallottam, a nevemen szólítottak. Ki lehet, aki nem féli a nevemet, sőt, látni kíván engem? Mi vakmerő lélek kívánja ezt tőlem? Kicsoda lehet ez? Pedig, én már csak bizonyosan tudom, rajtam kívül nem létezik más, aki jobban kiismerné magát az emberi természet világában. Mindenkit személyesen ismertem, ki valaha élt, s mivel a halandók természetében nem különbségeket nem láttam, úgy hiszem, hogy a jövőbeli elhalók lelkét is hasonló lehet az eddigiekéhez. Mind retteg tőlem. Pedig nem vagyok gonosz, és még csak kegyetlen sem. És bár csak az én szeszélyemtől függ, mikor jövök el értük, mégse félnek engem életük legnagyobb részében, csak ha közelségemet érzik, vagy már késő, és eljöttem értük. Botor dolog, én mondom! Jelenlétem ural mindent, ami szertelen, és támogat mindent, ami kívánatos. Én

vagyok, aki némán figyelmeztetem a tétleneket, hogy napjai száma véges. S sokan mégsem hajlandóak igazán élni?! Nem vagyok kárörvendő, de néha még bizony magam is megdöbbenek, hogy mennyire meg tudom lepni az embereket. Ha lenne szívem, megszakadna rimánkodásukért, mikor vonakodnak velem jönni! De hogy valaki hívjon engem, az igazán ritka dolog.

Keresend

Én kívántalak téged látni, halál.

Holló

Már értem. Aki szólít, az általában már igen keserű hangulatban van. Azért hívtál, mert szeretnéd, hogy magammal vigyelek?

Keresend

Tudom, ki vagy, tudom, hogy mindent tudsz. Miért kérdezed meg mégis?

Holló (szerényen)

Óh, hát persze, hogy tudom. Emberibbnek tűnök viszont, ha ezt titkolni igyekszem.

Keresend

Ismersz engem is.

Holló

Mintha tulajdon gyermekem lennél. Mindenkit ismerek, és mindenkivel találkozom egyszer, az én örökkévaló munkám már csak ilyen. Szóval, látni akartad a halált, lovag úr?

Keresend

Igen...

Holló

Ne is folytasd! Ki akarsz gúnyolni, ugye? Halhatatlanság és mindentudás... minden halandó álma. Egy dologban azonban igen csúffá teszi az embert: visszataszítóan arcátlan lesz tőle.

Keresend

Mondj bármit, ami jól esik! Pusztá kíváncsiságom talán nem bűn, és ha már megadatott nekem mind e nagyszerű kegy, nem véték azzal sokat, ha kihasználom.

Holló

Nem haragszom rád, nem kell szabadkoznod. Az én eszemen úgysem jár túl egy sem, ki halandónak született.

Keresend

Hogyan? Nem fenyegetés ez? Halhatatlan vagyok!

A tündérek kara

A hatalom, mit néki adtunk, igaz és örök.

Holló (kellemetlenül érintve)

Nem szeretem én ezeket a tündéreket. Lovag, ha nem haragszol, akkor...

Keresend

Tégy velük, amit akarsz. Akárcsak én, halhatatlanok. (a tündéreknek) Ég veletek, jószágos megváltóim!

A tündérek kara

Ég veled, lovag! Leld kedvedet hatalmadban!

Holló (kissé türelmetlenül)

Igen, köszönjük, hogy itt voltatok, most már nincs szükség rátok.

(ínt, mire a tündérek eltűnnek)

E zúgás a fejemben... Mindig a tündérek csengő hangjától van.

Keresend

Elég a fecsegésből, válaszolj hát: miként értsem azt, hogy nem járhat túl az eszeden egy halandó sem?

Holló (eleinte nevet, majd komolyan)

Ha mindentudás és halhatatlanság hull egy halandó ölébe, ezeknek birtokosa lesz, ám az ezekkel járó bölcsességnek nem. Tudd meg, lovag: én régebb óta létezem nálad, és én vagyok a bölcsőbb. Veled ellentétben ugyanis nem szegülök ellen sorsomnak, csak hordom át a másvilágra minden valaha élt teremtmény lelkét. A te sorsod is ez, és te is a hatalmam alá fogod vetni magad.

Keresend

Én? El nem következik az a szempillantás

Holló

De hiszen már el is múlt!

Keresend (megtántorodik)

Miket beszélsz?!

Holló

Itt van minden, amit teremtettél magadnak az imént, míg a tündérek itt voltak. Tudd meg: ezek közül semmi sem létezik.

Keresend

De hiszen látok mindent!

Holló

Tessék, fogd hát kezedbe eleven valójukat!

(a lovagnak odanyújt az asztalról ételt, a pamlagról párnát, egy virágot, egy sípot)

Keresend (minden kiesik a kezéből, mihelyt megragadná őket)

Nem! Nem lehet! Ezt te csinálod! Hagyd abba!

Holló

És még azt hiszed, hogy ezek valódiak? Csakúgy nem azok, mind ez a hely! Nem itt állsz e percben.

(megjelenik a második szín záróképe)

Nem lélegzel, lovag. Szolgád ébredésedet várja. Már nem élsz, árnyak világa a birodalom, ahol korlátlan úr vagy.

Keresend (kétségbe esve neki akar esni a halálnak, ám az folyton kitér előle)

Nem lehetséges! Nem hiszem el!

Holló

Hinni? Minek *higgyen* az, aki mindent *tud*?

Keresend (kétségek közt)

Ezt nem tudom elviselni! Tűnj innét!

Holló

Annyi hatalmam azért nekem is van, mint neked. Elmegyek, ám előtte annyit mondok, hogy dönthetsz úgy is, hogy felkelsz, és úgy is, hogy itt maradsz ebben az árnyék-világban örökké. Azaz... majdnem örökké: amikor már örületbe kergeted magadat, ismét szólítani fogsz engem. És én ismét eljövök.

Keresend (lesújtva)

De ugyan miért menjek vissza, ha odakint csak fájdalom és ellenség vár?

Holló (a lovag vállára teszi kezét)

Jó a lelked, lovag, ezért segítek neked.

A bölcsek köve (ford. 2014).

Eredetije a *Der Stein der Weisen* (E. Schikaneder, W. A. Mozart és mások, 1791.) hősi-komikus opera két felvonásban. A varázsfuvola történetére és szerkezetére emlékeztető meseszerű daljáték német nyelven. A darabot 1999-ben David J. Buch amerikai zenetörténész fedezte fel újra, bár továbbra sem közismert. A fordításban dőlttel szedtem az énekelt és recitált részeket, a többi próza. Ezek fordításánál a szótagszám megválasztásával követtem a zene ütemét, így a fordítás énekelt részei előadáskészek.

I. felvonás

Szépséges, árkádiai vidék, a háttérben egy fán kuckó látható, melybe öt nyílásán lehet belátni. Az ágakon mécsesek, melyeket szalagok és virágok díszítenek. Középen egy piramis formájú szentély áll, amit míves, arannyal festett képek tarkítanak, melyeket fáklyák világítanak meg. A piramis lábánál lépcsősor vezet az oltárhoz, melyekre a pásztorok áldozati ajándékaikat hordták. Az ifjak baloldalt, a leányok jobboldalt állnak, ívben elhelyezkedve a színpad széle mentén, zöldben pompázva, fáklyák fényében.

Első jelenet

Sadik és a pásztornépek. Sadik tömjénfüstöt csal elő áldozati kelyhéből.
(1.: Bevezetés)

Sadik

*Ti leányok! Ti ifjak! Halljam, tiszta-é szívetek?
Ím, áldozattal hódolunk jó urunknak:
A jóságos Astromonte kegyéért
És oltalmáért imádkozunk.*

Kórus

*Igen atyánk! Ártatlan szívünk tiszta.
Áldozva hódolunk meg
Jóságos Astromonténél,
És oltalmáért imádkozunk.*

*Astromonte, Astromonte! Fogadd el,
Mit áldozati tűz emészt.
Lángja a csillagokig ér,
Fellegek-béli trónodhoz.*

Ó, nézz le ránk, s e hálával égő tűzre!

Sadik

*De hol van Nadir? Hol van Nadine?
Ah, gyermekeim, Nadir, Nadine!*

Kórus (egymásra néznek)

*Nadine és Nadir! Egyikük sincsen itt?
Nadine és Nadir! Hát egyikük sincs itt?*

Sadik

*Nadir, Nadine, merre jár?
Mi rútul bajt hoznak fejemre!
Ah, gyermekimnek híja van!*

(el)

Mind

*Astromonte megbüntet majd
Mindenkit, ki rossz útra tért.
Hiszen ha a szívük tiszta,
Velünk áldoznának hűen.
Hát siessünk, vissza várnak a
Gazdátlan juhnyájak.
De csitt! Már halkan felsejlik
Imádságuknak hangja.*

Második jelenet

Előbbieket, Nadir, Nadine, Lubano és Lubanara éneke hallatszik. Míg énekelnek, egyre közelebb jönnek. Utolsó szavaikra Nadir és Nadine az oltárhoz érkeznek. Nadir egy díszes kocsin egy báránnyt hoz, melyet tarka szalagok ékesítenek, és az oltárra helyezi. Nadine két fehér galambot hoz egy kosárban. Lubano egy másik kocsin egy szarvast hoz, Lubanara pedig egy kakast és egy tyúkot helyez az oltárra egy szakajtóban.

Nadir, Nadine, Lubano és Lubanara

*Ó, Astromonte, nézz le ránk,
Itt léssen mind, mit áldozunk.
Mily' jó s tiszta a szívünk,
Hirdesse hálaénekeink!*

Kórus

*De hasztalan az áldozat,
Mert arcátlanul késtetek!*

Lubano és Lubanara

*Ím, Lubano, Lubanara
Áldoz Astromonténak.
Nézd, néked szenteljük, mink van
Örvendező, hálás szívvel!*

Kórus

*Mi? Lubano, Lubanara
Eme szent helyhez járul?!
Sújtsa őket, Astromonte,
Fellegekből villámod!
Mi hallatlan pimaszság!
Meggyalázták a szentélyünk!
(a kórus szétszéled)*

Nadir

Jól hallottam? Nem azt mondták, hogy e szentélyt meggyalázták? Lubano, nem így volt?

Lubano

Így volt.

Nadir

Bűnösnek mondanak. Mit szólsz te ehhez?

Lubano

Mióta megesküdtem Lubanarával, erdők szent törvényei szerint, szívem oly tiszta, akár a turbékoló galambé.

Nadir és Nadine

Micsoda? Hát egymáséi lettetek?

Nadir

Megemberesedtél?

Lubano

Férfi vagyok.

Nadine

Asszonnyá lettél?

Lubanara

Az vagyok.

Nadir és Nadine

Ah, szörnyűség, borzadály!

(elszaladnak)

II. felvonás

Sziklás vidék, a háttérben a tenger látszik. Vihar tombol, a távolban villámlás látszik, mennydörgés és szélvész süvítő hangja hallatszik.

Első jelenet

A pásztornépek két hajón állnak. A kórus végén a villám belevág az egyik árbocba, mire a hajók elsüllyednek.

(1.: Kórus)

Kórus

*Ó, Astromonte, ne hagyj el,
Mert megfojt minket a halál!
Küldj le hozzánk áldást
Mentsd meg életünket!*

*Felzúg az orkán
Tenger tajtékán!
Kötelet szakít,
Árbocot hasít!*

*A hajó süllyed,
Nyaldos a halál,
Kétségbeesve
Merülünk alá.
Áh, áh!*

Eutifronte *(közben)*

*Hahá! Hahá! A bosszú édes, diadalmas!
(Elsüllyednek a hajók.)*

Második jelenet

Előbb Eutifronte, majd a próféta érkezik egy kis evezős csónakon.

Eutifronte

Astromonte! Nézz csak rám, s lásd:
A hatalmam nagyobb, mint a tied.
Szétzúztam őket mind,
Kik néked hajbókoltak.

Próféta

Csak a kínzáshoz elég a hatalmad,
De a végleges pusztításhoz kevés.
Ezt üzente velem Astromonte, a védelmezőjük.
Eutifronte, fegyelmezz énrám!
Légy bölcs, és békélj meg fivéréddel!

Eutifronte

Átok órá! Örökös átok,
Olyan, ami engem is kárhoztatott.
(Alászáll egy sziklaszirt belsejébe. A vihar csillapodik.)

(...)

Hetedik jelenet

Nyolc törpe érkezik a színre, a zenére ugrándoizva.

(3.: Induló)

*Szökellve hívják Lubanot, hogy kövesse őket, majd azt mutogatják, hogy enni és inni kaphat.
Ezután ficáncolva elhagyják a színt.*

Lubano

Hehe, mókás liliputi népség! Vajon mit akartak tőlem ezek a derék törpék? Otromba, böszme, nagyfejű szerzetkék ezek, a légynek sem árthatnak. Hová csalogattak? Áh, mindegy, ha nem fenyeget veszély, Lubano áll minden újnak elébe! Követem őket.
(elindul)

Nyolcadik jelenet

Lubano találkozik Lubanarával.

Lubanara (kitárja karjait)

Lubano!

Lubano (örömmel és csodálkozással)

Lubanara!

(Átölelik egymást.)

Lubanara

Kedvesem!

Lubano

Édesem! Mondd, tényleg te vagy-e, vagy talán káprázik a szemem?

Lubanara

Én vagyok, a te legkedvesebb asszonykád.

Lubano

Egyszerre hogy elszállt minden éhségem és szomjúságom! Kedvesem, mi történt veled?

Lubanara

Hát, tudod...

Lubano

Ah, gaz Eutifronte! Biztos övé ez a kopár vidék.

Kilencedik jelenet

Eutifronte feltűnik a háttérben, minden szót hall.

Lubanara

Ahogy mondd. Ó, Eutifronte egy valóságos szörnyeteg! Képzeld, a szeretetemre fájt sötét foga!

Lubano

Erre te?

Lubanara

Előbb halnék, mondtam én!

Lubano

Mit szólt ehhez?

Lubanara

Nem tehetett semmit. Tudod, azt hitte, hogy arannyal és drágakövekkel lépre csalhat, de én...

Lubano

Biztos nem volt könnyű ellenállnod.

Lubanara

Kincseinek szemeim vakok, szavainak füleim süketek.

Lubano

Milyen hűséges asszonykám van énnekem!

Lubanara

Úgy ám, viszont Nadir nem volt ily szilárd. Eutifronte teljesen hatalmába kerítette őt.

Lubano

Nadir? Hát él? Honnan tudsz te róla?

Lubanara

Őt is megmentették, mint téged, és most Eutifronte fel akarja használni őt a bosszúja eszközéül. Olyannyira megszédítette a fejét, hogy vérszemet kapott, és nem nyugszik addig, amíg pallosát Astromonte szívébe nem mártja. Bár észhez téríthetném őt! De jaj – már így is tán túl sokat szóltam. Eutifronte tervének felfedése miatt örök nyávogás átka fenyeget engem.

Eutifronte

Hát legyen mostantól örökké a beszéded egy macska nyávogása!

(elviharzik)

Lubano

Jaj, ki szólt?

(körülnéz)

Borsószik a hátam. Kedvesem, az lesz most a legjobb, ha kivárjuk, míg jön egy hajó, amivel elkerülhetünk innét. Ezt fogjuk tenni, mert más ötletem nincs.

(4.: Duett)

Jöjj, drága asszony, induljunk hát,

Hosszú az út még hazafelé.

Lubanara

Miau, miau.

Lubano

Hát ez meg mi? Mondj valamit!
Lennénk bár otthon, békességben!

Lubanara

Miau, miau.

Lubano

Az ördög macskává bűvölt!
Mondd, hűséges vagy még hozzám?

Lubanara

Miau, miau.

Lubano

Ó, jaj, ó, jaj, szegény fejem!
Megátkozták, most mit tegyek?

Lubanara és Lubano

Miau, miau.

Lubano

Ó, szegény asszony, hogy sajnállak!
Bár lenne, ki segít rajtad!

Lubanara

Miau, miau.

Lubano

Csak Eutifronte segíthet,
Jöjj, hátha megbocsát.

Lubanara és Lubano

Miau, miau.

(ketten el arra, amerről Lubanara érkezett)

(...)

Huszonharmadik jelenet

Nadir, a palota előtt.

Nadir

Ó, Astromonte, halld szavam!
Add vissza nekem Nadinét,
Mert, ha nem, a te palotád'
A föld színéig rombolom.
Utószor kérlek, még szép szóval.
(madárdal hallatszik)
Te szirén-hangú! Még mindig dalolsz?
Áh, nyeljen el pokol mélye!
(Felhúzza az íjat, és belő a palotába.)

Nadine (bentről)

Jaj nekem! Ó, Nadir! A nyíl eltalált!
Nadir, Nadine tőled hal.

Astromonte (bentről)

Lám, ide visz haragod,
Nyilat lőtt szerető szíobe.

Kórus (bentről)

Istenek, kegyelmezzetek,
Sötét erő bírja Nadirt!

Nadir

Nadine általam halt?

Kórus

Istenek, kegyelmezzetek,
Sötét erő bírja Nadirt!

Nadir

Istenek! Ó, jaj nekem!
(a földre hanyatlik)

Huszonnegyedik jelenet

Nadir, a palota előtt.

Kórus

Halld meg, Nadine holt.
Nadir! A kedvesed meghalt.
Bőgj fel, vihar! Sújts le, villám!
Zúgjon az ég és a föld!
Siránkozzék ég s halandó:
Nézzétek: Nadine holt.

Nadir

Én voltam, ki a nyilat lőtte...
Átok rád, átok, Eutifronte!

Kórus

Halld meg, Nadine holt.
Nadir! A kedvesed meghalt.
Bőgj fel, vihar! Sújts le, villám!
Zúgjon az ég és a föld!
Siránkozzék aki hallja:
Nézzétek: Nadine holt.

Huszonötödik jelenet

Érkezik a Próféta.

Próféta

El innét, ifjú, távozz innen,
Mielőtt kétségbeesésed megfojt.

Nadir

Hagyj engem inkább e szent helyen,
Hogy ott haljak, hol Nadine is.

Próféta

Ó, hallgass énrám,
S menekülj (el) innét.

Nem bánod meg, ha most szót fogadsz,
Jöjj máris, tarts velem!

Nadir

No, jó, megyek, hallgatok rád.
Hátrahagyom e helyet.
Követlek téged,
Megyek, bárhová is vigyél.
(ketten el)

Huszonhatodik jelenet

Fiatalos erdő. Törpék táncolnak Eutifronte kelepccéje körül. Lubano a kalickába zárva gubbaszt.

Lubano

Te sötét ördög, eresszél el!

Eutifronte

Soha, soha! Ketrec lesz sírboltod.
Szenvtelen, te átkoztál!
Ezért a bosszúm lesújt rád!
Nadir barátod öl majd meg.
(el)

Lubano

Ó, sötét képű, kegyelmezz!
El ne menj, énrám figyelmezz!

(Hah,) Még egy ilyen házasságot
Nem lelni (az) egész világon:
Az egyik macska, a másik pinty lett!

Huszonhetedik jelenet

A próféta bevezeti Nadirt a színre.

Próféta

Ím, itten sorsod hamarost kiviláglik.
(Madárdal hallatszik.)

Nadir (elővonja a pallosát)

Átkozott képzet! Pokolba veled!
(rátámad Lubanora)

Lubano

Nadir, ó, kérlek, térj már eszedhez,
Lubano vagyok, ne bánts engemet!

Nadir

Ismét elvakítasz, pokol-démon,
Saját kardod ontja ki a véred.

Lubano

Jaj, jaj, ó, jaj!

Huszonnyolcadik jelenet

Megjelenik Astromonte, ezúttal álruhában és szakállat viselve, kezében a madár.

Astromonte

Nadir, fordítsd el kardodat!

Nadir

Istenek, mi történik itt?

Astromonte

Hála kedvesednek, csak jó.

Nadir

Borzalom! M'ért emlegeted?

Ölj meg, így vess véget szörnyű kínomnak!

Astromonte

Ha megbánod, mit tettél, öröm vár rád.

Add át Eutifronte kardját,

S a madár visszaadja őt.

Nadir

Ne is lássam! A madár egy rabló.

Astromonte

Most visszaadja, ami levett.

Nadir

Hogyan? Nadine visszatér hozzám?

Astromonte, Nadir

Nadine, és Sadik, s a többiek is.

Astromonte

Elvezet édesatyádhoz.

Nadir

Elvezet édesatyámhoz?

Astromonte

Mert Astromonte fia vagy te.

Bölcsőben ringva próbált téged

Megölni Eutifronte,

Ám az ártatlan szempár

Megenyhítette gyilkosait;

Bölcsődet a hullámokra bízta,

A többit már Sadik szájától tudod.

Eutifronte

(Ó), Bosszú s átok! A kölyök él!

Ellenszegült az én

Roppant hatalmamnak?!

Nadir

Mondd csak, honnan tudod mindezt?

Ki vagy te, jóságos öreg?

Astromonte

Legjobb barátod, m(i)óta élsz.

Eutifronte, vadászok

Hazugság! Ő ellenséged!

Astromonte

Add át ezt a pallost, és máris győztél.

Eutifronte, vadászok

Ezért megfizetsz! Eutifronte megbosszul!

Nadir

Legyen hát így, legyen tiéd!

Astromonte

Így lesz csak jó, add hát nekem!

Próféta

Nadir, tiéd a győzelem!

Eutifronte, alvilági szellemek

Ó, jaj! Ó, jaj, mi kín emészt minket!

(Feltűnik egy sas, egy ládát ad Nadir kezébe.)

Próféta

Íme: a bölcsék köve.

E kincs hoz ránk békét, boldogságot.

Astromonte

Ó, keblemre drága gyermekem!

Nadir

Ah, jó apám, mennyei áldomás!

Nadine

Nadir, hadd zárjalak karjaimba!

Nadir

Nadine, hadd zárjalak karjaimba!

Kórus

S az összes barát, ki szeret.

Nadir

Hol vagyok?

Astromonte

Hol hűen szeretnek!

(leveti álruháját és szakállát)

Alvilági szellemek

Átok rátok!

Astromonte

Eutifronte, menj, s gyógyítsd meg szíved!

Majdan újra átölellek téged,

Mint jó fivér és jó barát.

Ám addig kerüld e szigetet!

Alvilági szellemek

Ó, jaj! Hatalmunk felolvad,

Elnyel minket az éjszaka!

(Mennydörgés közben elnyeli őket a föld. eltűnik a kalicka.)

Huszonkilencedik jelenet

Káprázatos, isteni terem jelenik meg a háttérben.

Lubano, Lubanara

Ó, Astromonte, köszönjük neked

Segítségedet és oltalmadat.

Mert mind ezek nélkül

Macska képben élnél/élnék,

Pont úgy, mint ezelőtt!

Mind

Hát gyertek ti mind, kik ily boldogok lettünk,

Daloljunk el vígan az örömeinknek!

Nadirnak s Nadinének frigyére alázattal

A jóságos Astromonte áldását kérjük.

És ajánljuk jóságos isteneinknek

Az áldozatot e boldogságunkért!

(VÉGE)

Az igazságról – esszé.

Megírásával az igazság fogalmát értelmezem, elemzésem alapja az a nyelvi közeg, melyben az igazságot mint fogalmat használjuk. A bekezdéseknek kis, kommentáló címük van (hasonlóan Morus Tamás Utópiájához), melyet praktikusnak találtam, és ezt a formát alkalmaztam más esszéimnél is.

Első négy bekezdés

Észre vesszük és igényeljük

„Ez nem lehet igaz!” – erre a mondatra lettem figyelmes, amikor a zsúfolt utcán jártamban-keltemben egy-egy beszélgetésfoszlányba belehallgattam. Az illető kiléte lényegtelen, nem kevésbé az, hogy mire vonatkozóan hangzott el ez a csalódott felkiáltás. Talán egy lemondott program? Egy lekéssett busz? Mindegy. Az igazság hiányára mutató panasz annál inkább tűnik lényeges elemnek. Általánosságban kijelenthető, hogy az emberek nagy többségének komoly igénye mutatkozik az igazságra. Gyakran azt is hallani, bele-belefülvélve a hétköznapi beszélgetésekbe, hogy az igazság meglehetősen gyakran fordul elő, annak ellenére, hogy meglehetősen bonyolult feladat lehet körbeírni mibenlétét. „Tudod, az az igazság...”, „Igazság szerint...”, „...micsoda igazságtalanság!”, és „igazad van...”, de például az *igazít* szavunk értelme is ez: igazzá tesz. Még egy szemléletes példa, hogy bizonyára előbbi igéből származik az *igazgató* szavunk is: az a személy, aki kiigazít, igazzá tesz az igazítatlan (rendezetlen) vagy igazságtalan helyzet fennforgása esetén.

Legyen igazság! Tehát mi legyen?

Gondoljunk csak bele: tényleg olyan fontos ez a fogalom, mint amilyennek hisszük? Egy olyan fogalom, ami első tapasztalataink szerint mindenkinek kijár, és boldogulást hoz. Miért kívánjuk hát mégis olyan gyakran? Kevés (vagy talán fogy) az igazság? Valakik elveszik, vagy hasznát élvezik annak, ha mások nem jutnak hozzá? Mikor beszélhetünk igazságról? Hogy jön el mihozzánk? Van talán többféle igazság? Egyáltalán: mi az igazság?

Az emberek természetes igazságérzete

Okulni vágyva fogjunk a téma boncolgatásába! Ha még nem tudjuk, mi az igazság, annyiban mindenesetre megállapodhatunk, hogy egészséges lelkületű emberekben kialakul a természetes igazságérzet. Elítéli az ember az erőszaktevőket, a rablókat, a csalókat, az árulókat, a hazugokat és efféléket, mondván, hogy igazságtalanság áll elő sötét ténykedésük eredményeképpen. Az igazság hiánya pedig hátrányos a fenti gonoszságok szenvedő alanyainak, akik így az igazságtalanság áldozataivá lettek.

Az igazságtalansághoz legalább két ember kell. Egyszerű meghatározás

Semmi kétség, az igazság ebben a megközelítésben az a rend a társadalomban, mely biztosítja azt, hogy az egyes embereket más emberek ne károsítsanak meg úgy, hogy abból a károkozó hasznot hajt. Az utóbbi feltételre azért van szükség, mert ha a károkozás oka véletlen baleset, akkor nem nevezzük igazságtalannak az okozót. A magyar nyelven nem hangzik értelmesen például az, hogy: „*milyen igazságtalannul cselekedett az az orvos, aki rossz beteget műtött meg.*”. Igazságtalanságnak tűnhet persze a pórul járt beteg részéről az eset, mondván „*ugyan miért pont velem történik ez meg?!.*”, és nem érzi helyesnek azt, hogy más betegekkel márpedig nem történik ilyesmi. A sebészt vagy a feledékeny ápolót hibáztatni éppen lehet, de az *igazságtalan* szó egyikükre sem illik. A sorsot vagy Istent vádolni pedig azért nincs értelme, ezek (meggyőződéstől függően) végső soron igazságosak: előbb utóbb mindenkivel történik baleset, mert egyszer mindenki hibázott, így egyszer mindenki elnyeri büntetését, de jutalmát is. (Itt feltételezem, hogy aki megvádolja Istent, az elfogadja a létezését, így az Ő tulajdonságaival is tisztában van.) Tehát az igazság a társadalmi rend, az igazságtalanság pedig ennek a rendnek a felbontása azért, hogy más boldogulását elvegye a károkozó. Így következik az is, hogy az egyes ember egymagában sosem igazságtalan; továbbá igazságos az az ember, aki mást meg nem károsít, és igazságtalan az, aki közösség védelmező törvényei ellenében így tesz.

A fenti túl egyszerű válasz

Ugyanakkor azt is mondhatjuk, hogy nem tisztességes ilyen nagyvonalúan elintézni ezt a kérdést. (...)

A szabadságról- esszé.

Az első néhány bekezdés

Ahogy a szabadságról vélekedünk

Bárkitől megkérdezném, hogy miként vélekedik a szabadságról, valószínűleg azt válaszolná, hogy ez egy igen fontos eszme, melynek hiánya borzasztó dolgokhoz vezethet. Ha bizonyos eszméket a mai társadalom nagy többsége elítél, akkor szinte biztosak lehetünk abban, hogy az az eszme gátolta az ember, illetve közösségek szabadságát.

Az emberek szeretik a szabadságot. Készek kiállni érte, büszkék arra, ha élhetnek vele, igyekeznek minél inkább hasznukra fordítani az általa elérhető erőforrásokat, egyszóval mintegy tulajdonukat védik meg az elmeneküléstől. Elmenekülnek azok elől, akik el akarják tőlük venni ezt a kincset, és hacsak más, erősebb egyéb tényező nem befolyásolja, igyekeznek megtalálni azt az életviteli módot, melynél szabadsága maximális. Gondoljunk csak a szabadságot korlátozó diktatúrák elől menekülő ezrekre, akik szabad(nak hitt) országokba emigráltak! De ne menjünk olyam messzire. Ha csak ebédelni szeretnénk, szeretjük, ha az ételválasztás szabadsága minél nagyobb, és eszerint döntünk (ceteris paribus) két azonosnak tűnő étterem között.

Mire emlékeztet a szabadság jelensége?

Mintha valamiféle energiaminimum lenne a szabadság. (Vajon mi lehet ennek az energiának a forrása?) Ebből pedig az következik, hogy energiát kell befektetni, ha elveszük egy ember szabadságát, vagy annak egy részét. Az így szabadságától megfosztott ember pedig érzi, hogy ez az energia számára kedvezőtlen, mi több, kényelmetlen, és természet szerint törekszik vissza, a szabadabb állapot felé. Csak a befektetett energia gátját kell leküzdenie ehhez, amiért kemény harcot fog vívni azzal, aki ebbe az állapotba kényszerítette bele.

Mielőtt a választ keresnénk, tegyük fel a kérdést!

De vajon ki akarná mások szabadságát korlátozni? Talán szabadabb lesz azzal egy ilyen zsarnok, ha másoktól elveszi a szabadságot? Kijelenthetjük-e, hogy a történelem legkegyetlenebb diktátorai voltak a legszabadabb emberek? Elvehető egyáltalán a szabadság? Egyáltalán: mi a szabadság?

A szabadság választási lehetőség. Mit válasszak hát?

Már fennebb írtam rá egy példát: választási lehetőség. Valóban, ha háromféle ételből választhatok, az egy szabadabb állapotom, mintha csak kétféléből választhatnék, feltéve, hogy megváltoztathatatlan szándékom megebédelni, amit természetesen feltételezek. Nem vagyok szabad tehát, ha csak lencsefőzelék van, és más nincs. Végtelenül szabadnak mondhatom magamat viszont akkor (az ételválasztás szempontjából), ha a világ elkészíthető összes féle ételéből kiválaszthatnám az ebédemet, mert biztosan közöttük van a kedvencem is. Értelemszerűen, a legfinomabb ételt választom, amennyiben elérhető, hiszen akkor leszek a legelégedettebb, akkor nyernék legnagyobb gyönyörűséget érkeim, miközben és miután megebédeltem. Senki nem lenne olyan bolond, hogy két étel közül a számára kevésbé ízletest válassza. És mi van akkor, ha én az abárolt szalonnát választanám, miközben elkötelezetten diétázom? Akkor a diéta sikeressége és az ételek ízletessége közül az első fog győzni, és egy kevésbé finom ebéddel kell, hogy beérjem. Korlátoztam volna a saját szabadságomat? Semmiképpen sem, mert a számomra így is a legjobb döntést hoztam. No, de nem az ebéd kiválasztásánál, hanem a diéta-gasztronómiai élvezet preferenciarendszer felállításakor.

Törekvés a szabadság felé

Az ember tehát nem korlátozza saját szabadságát. A hozzá való ragaszkodás csak látszólag változhat, ám valójában, felsőbb szinten, mindig ennek maximalizálására törekszünk. Élvezzük a szabadság ajándékát: a választási lehetőségek sokaságát. És a bőséges választék egyet jelent azzal, hogy nagyobb eséllyel sikerül a lehető legjobbat (vagy legalább is a jobbikat) választani a lehetőségek közül.

A definíció

Ez tehát a fent említett energia; a szabadság iránti vágy nem más, mint az egyén vonzalma a nagyobb választási lehetőségek irányába, melytől azt várja, hogy jobb eséllyel választja ki a számára a legmegfelelőbbet. Maga a szabadság pediglen a (reális) választási lehetőségek tarkaságát jelenti.

A szabadság letörése – mikor fogy el?

Az energia analógiájára vezettem vissza a szabadságot. Az energiának viszont nincs abszolút értéke. Talán a szabadságnak sincs? Próbáljuk belátni az ellenkezőjét! Mikor állíthatom azt, hogy egyáltalán nem vagyok szabad? Például akkor, ha egy gonosz diktátor katonai puccsal átveszi a hatalmat az országom felett, és nem enged úgy élnem, ahogyan eddig azt tettem. Vagy ha balesetben elveszítem az egyik karomat, akkor többé nem tudok se fára mászni, se cipőfűzőt kötni. Ha metanolt itatnak meg velem, akkor látásomat veszem, és nem leszek többé képes olyan sokféle döntés közül választani – kellő információ hiányában – mint azelőtt. De gondolkodni akkor is képes leszek, ha mind e szörnyűség megtörténik velem, gondolataim, álmaim szabad folyásának akkor sem vethet semmi se gátat.

Megállapítható a szabadság előfeltétele

Hoppá, sikerült fülön csípni a *szabadság legfontosabb alapfeltételét: a gondolkodási képességet*. Ha ez nincs meg, akkor nincs értelme szabadságról beszélni. Itt gondolkodás alatt nem valami fennkölt, intellektuális dologra gondolok, hanem az élő szervezetek általános döntéshozatali képességére, ami a szűnyogban ugyanúgy megvan, mint bennem. Persze különböző mértékben. Hacsak egy végtelenül kis mértékben is képes vagyok a gondolkodásra, például sikerül fölfognom saját létezésemet, már kijelenthető, hogy egy végtelenül kismértékű szabadsággal rendelkezem, ugyanis dönthetek arról, hogy létezésemet elfogadom, vagy sem. Különben képtelen lennék fölfogni ésszel a létezésem jelenségét, ennél fogva nem is tudnék róla.

Versek

A Felhők Ura

Zúg a nyugati szél,
Vihart s halált zenél
Egy atlanti sárkány –
Sötét tüzet okád
Galízia vizén.

A tengert tajtékká
Keveri, játékká
Lesz száz sós vízoszlop –
Vízből vet vártornyot
Az atlanti sárkány.

És fölfalja ő mind
A hajókat, amint
Elérik birodalmát –
S nyirkos tüzet okád
A vízi fenevad.

Hanem, ki nem merész,
Azt nem bántja a vész –
Galízia vize
Alatt halak szíve
Dobban nyugalomban.

S míg messze tengeren
EGY lesz két őselem –
Leng a nyugati szél;
Parti fáknak mesél
Messzi tengerekről.

Az övéit nem bántja
Természet sárkánya –
Vakmerő embernek
Vihart, halált kever
A felhőknek ura.

*"Ilyen mocsok leszel, te drága!"
/Charles Baudelaire: Egy dög/*

Csúnya

Ó, Kedvesem, csúf álmomban, de megijedtem:
Se szó, se beszéd, egyszer csak megdöglöttem.
Olyanná lettem, mint egy érett dög
Mely biológiai bomlás alatt nyög.
Szétszakadt száján iszonyat szagokat
Ereget, döglesztve a dudvákat és gyomokat.

E drága dögöcske felett darazsak döngénének,
S legyek, meg böglyök, alaposan körbenéznének:
Honnét jön számukra oly csábító édeni illat,
Melyet a bensőségesen bomló benső rész áraszt,
Omlós és krémes dzsungeléből a szervek romjainak
Kis tetvecskék bontják, és halkán rothasztanak.

Ó, milyen lágy, meleg és nyirkos ez a Paradicsom!
Millió élősködő eleségből épült metropolisza, bizony!
Midőn egy aranyos pondrócska is beléje költözött,
A holt vad régi agyveleje nagypolgári pompába öltözött
A látóidegek vérömlenyénél van úrias, szép nappalija
S agyalapon hál mélyen, édesen a dögöcske új lakója.

Nagy életet él e pöttöm ízeltlábú a holttest belsejében
Sétára indul száz testvérével a bíbor gyomorban s ében
Májban. Falatoznak útközben teljes környezetükből,
Kiharapva egy-egy ízes darabot a bomló, bűdös bélből
Végül jóllakottan megszabadul bendője salakjától,
És hazamegy pihenni az agyalapban lakó Féregbáró.

A tetem szájnnyílását bogarak emésztették mosolyra
Húzódóra. Boldog a dög, hogy hullája az élőket szolgálja.
Boldog vagyok én is, dögös kis barátnóm. Emlékezz!
- Ha legközelebb ajkaim falod szerelmünk hevében
Tudd meg, hogy emészt ezer élősd belső érintésed
Mely agyam nyúlványaiban vert takaros, édeni fészket.

S mikor agyam utolsó fehérjéjét is felzabálta az éhes pondró,
Akkor eszmélek üres koponyám visszhangos kongásában forró,
Maró könnyektől emésztve arccsontom a föld alatt mélyen
Pihenve régen, zokogva az élet és Te utánad, egyetlenem,
Múzsám! Te bennem maradsz a döglött féreg kitinvázában...
Dicsérve az életet, és Tégedet a földi Siralomvölgy elmúlásában.

PARA MÁRTON

Biblia II

(részlet)

- Ó, Jahve, öntsd lelkünkbe szent kegyelmedet, hogy akik az angyali üzenet által megtestesüléset megismertük, nyerjünk megbocsáttatást bűneinkért... – a miséző pap elakadt, és oldalra pillantott. A szószék fölé magasodó ábrázatán furcsa kifejezés jelent meg. Ez bizonytalansággá változott, azután kezeinek remegésében végződött.

A sekrestyébe vezető, alacsony boltozatú átjáróban kifogástalan oltónyt viselő alak álldogált. Mesterien szabott öltözetén csíkok futottak végig, széles karimájú kalapja alól piros haj ereszkedett alá. A hullámos, néhol fekete csíkokkal kiegészült haj a férfi vállait verdeste. Teljes egészében úgy festett, mintha a harmincas évek Hollywoodjából, vagy egyenesen egy Mario Puzo regényből lépett volna elő.

A pap azonnal tudta, hogy a misének vége. Itt már nem a Szentháromság, hanem a pénz volt az egyházfő. A pénz és a fegyverek. Douve atya szégyenkezve pillantott vissza a hívekre, hiszen már a liturgia végén tartott, de még nem áldotta meg a népet. Áldás nélkül pedig az egész szertartás hiábavalónak tűnt. Úgy a hívek, mint a pap számára.

De Douve atyát ez egyáltalán nem érdekelt. Nem volt joga rá, hogy érdekelje. Douve atyát jobban érdekelt a ministránsfiúkkal való belsőleges kapcsolata, illetve annak titokban maradása.

A beszédőember tetőtől talpig finom úriember volt. Választékosan beszélt, és még a Luger pisztolyát is olyan diszkrétan szegezte Douve szívének, hogy se a templomszolgák, se a hívek ne lássák.

- Folytassa, Will – súgta a pap a mellette csodálkozó kispapnak. – Meg kell védenem a hitközséget!

És Douve atya már ott sem volt.

A beszédőember engedékenyen hátrált, hogy Douve atya is beférhessen az átjáróba. A pap és a gengszter egy lélegzétvételnyi ideig farkasszemet néztek egymással, majd afféle belső félmosollyal üdvözölték egymást.

- Az Isten lelkére, ez mégis csak egy templom! – sziszegte folytott hangon Douve atya és a második világháborús náci pisztolyra mutatott.

- A Szentlélekre, ez mégis csak egy templom – ismételte gúnyosan az öltönyös fazon, és a Lugerrel Douve atya tökeire mutatott. – Sosem értettem, hogy a magadfajta szentfazekak mitől lesznek képmutatók. De mostmár tudom. Ez a célotok. Azért mentek teológiára, hogy később büntetlenül áldozhassatok a hajlamaitoknak. De tévedtetek. Mind meglakoltok.

- Azt majd az Úr eldönti. Mennyit akar ebben a hónapban a főnöke?

Az öltönyös félrebillentette a fejét, és ráncolt szemöldökkel nézett a papra. Aztán lőtt.

A felharsanó lövedék hangja bezengte az egész templomot. A sokaság, aki mindeddig a padokat nyomta, hirtelen elhallgatott. Még egy köhögést se lehetett hallani a muzeális fegyver dörrenését követően. Aztán elszabadult a pánik.

Douve atya még a lábán állt, és az agyékát markolászta. Rémulten hátrálásba kezdett, de a beszédőember a homlokára célzott, és lelőtte.

Douve atya homlokán apró lyuk keletkezett. A koponyája hátulja nagyobb körben kiszakadt, és néhány, még át nem vérzett agydarab fröcskölt a levegőbe. Ahogy a hulla elterült, az öltönyös gyilkos büszkén pillantott le rá..

- Én vagyok a főnök – mondta, majd megemelte a kalapját, és távozott.

I. Rész

Az iWatch idegesítő csörgésére úgy ugrott ki az ágyból, mint egy kibaszott atombomba. Austin Fine felsóhajtott az idegességtől, majd megpróbálta kipillogtatni az álmat a szeméből. Egy bőszen oldalt pillantással megállapította, hogy reggel négy óra. Vagyis eset van.

Azonnal felpattant, be a zuhany alá, és miután elsimította reggeli merevedését, magára hártya a munkaruháját. Olcsó detektívöltöny helyett fekete inget, nadrágot és majdnem bokáig érő bőrdzsekit vett. Feltette az óráját, aminek kijelzőjén rövid üzenet jelezte, hogy már akkor elkésett, amikor tegnap este lefeküdt. Visszaküldött egy „baszódj meg”-et a túlbuzgó kollégájának, majd autóba ült és elhajtott az iroda felé.

Alig volt valaki az úton rajta kívül. Szerette a melóját, de azért néha belefért volna egy kis lazítás, főleg az ő korában. 25 éves volt. A belső tükörben megigazította a frizuráját, és elégedetten állapította meg, hogy bár néhány év múlva elüti a 30-at, még mindig egyetemistának néz ki.

- A kurva anyátokat, seggfejek! – kiáltotta és ezzel minden maradék ingerültsége elpárolgott.

Az irodaház parkolópincéjében két helyet foglalt el, mert megtehetette. Amikor a lift megérkezett az olcsó bérleti díjas emeletre – állami szervként a Nyomozóiroda nem engedhetett meg akármit -, a csapata haptákban várt rá.

- Austin! – kiáltotta az egyszemélyes internet, Austin jobb keze, miközben néhány papírt lobogtatva közeledett.

- Remélem, okkal ébresztettél fel még az orgazmusom előtt – morogta Austin kelletlenül.

- Ettől biztos elmész – nyújtotta oda a dokumentumokat Wes. – Egy papot öltek meg, nem is akárhogyan.

- Indulunk a helyszínre – fordult sarkon Austin.

Társra felvette a kabátját, eltette a papírokat, és máris a liftben jártak.

- A helyszínelők már ott vannak - jelentette Wes.

- Hadd találjam ki, mivel egy katolikus papról, azaz köztisztviselőben álló személyről van szó, az egyházközség ránk szóta az ügyet. Ezek mindig azt hiszik, hogy érinthetetlenek. Hogy végeztek vele?

- Két lött sebb, a fejlövés végzett vele. Elég csúnya. Mintha egy ágyúval...

- Ajánlom, hogy mire megérkezünk, azok a seggfejek kitalálják, milyen fegyver volt! Addig is hívd a papírbaszóidat, álljanak rá a tanúkra, az áldozatról is mindent tudni akarok!

Hol született, mikor dugott először, kit dugott először, miért lett pap, kinek szúrhatta a szemét a szövege.

- A szemtanúk szerint a gyilkos ilyen kétsoros öltönyt viselt kalappal, de árnyékban állt, senki sem látta az arcát. A lövés szokatlanul hangos volt.

- Az ébresztőm is – dörögte alig hallhatóan Austin, akinek minden tagja sajgott az elfojtott elektromosságtól. Nemhogy éberebbnek, de még álmosabbnak érezte magát. – Wes, kérlek hozass egy kávé, mire odaérünk – fordult a társához.

Wes máris intézkedett. Ugyanolyan fiatalos volt, mint Austin, de vagy húsz évvel odébb járt nála.

A kertvárosi templomon kívülről nem látszott, hogy valakit bántodás ért volna odabent. Leszámítva a jelzőfényeket pillogató rendőrautókat, csak néhány álmosan kóválygó helyszínelő cigizett a bejárat előtt.

Austin pillantásra sem méltatta őket, és mikor elhaladt egy kerek szemű fiatal srác mellett, elvette a cigit a szájából, hogy kiegészítse a saját a közhelyes detektív imidzsét. Megrökönyödött pillantások közepette az épület belsejében is eregette a füstöt. Aztán meglátta társai rosszálló pillantását, és a szenteltvízes tartóba hajította a cigarettát.

A helyszínelők vezetője türelmesen megvárta, amíg a nyomozó odaért az érintetlen holttesthez. A pap tarkója jórészt hiányzott, agyának hátsó része roncsként meredt a levegőbe. A szőnyegbe beleszáradt vér és egyéb váladékok feltérképezése után Austin engedélyt adott a test elmozdítására.

- Tökön lőtte – álmélkodott a nyomozó, kicsit talán túl hangosan. A még mindig jelenlevő hívek közül néhányan felháborodva siettek ki a templomból. – Hé, ne hagyják elmenni a tanúimat!

- Már mindenki ki lett hallgatva – csitította a helyszínelő. Kecseszakállas, szemüveges fickó volt haj nélkül, békaképpel. – Csak azért vannak még itt, hogy tiszteletüket fejezzék ki a lelkipásztoruk iránt. Imádkoznak.

- Én pedig azon imádkozok évek óta, hogy ne legyenek ilyen láthatatlan fantomgyilkosaink – morogta Austin. – Látták, és mégsem látták.

- Hát igen, bonyolult ügy. Viszont van amin elindulni. A gyilkos fegyver náci relikvia volt.

- Felkeresem a szélsőjobboldali szervezeteket – mondta Wes. – De azért furcsa... ők általában vallási konzervatívak.

- Nem – intette le Austin. – Ez valami más lesz - lehajolt a tetemhez és térdre ereszkedve arcát a néhai Douve atya agyéka fölé emelte.

- Ez egy üzenet – állapította meg némi vizsgálódás után. – Csinált ez a pap gyereket valakinek? Talán a nője küldött rá valakit, mert nem fizetett gyermektartást.

- Ha zsarolhatta őt azzal, hogy kitálat a viszonyukról, akkor mi értelme lett volna megölni? – kérdezte Wes.

- Hamarosan mindent megtudunk az áldozatról – mondta a helyszínelő. – Korán van... irreálisan korán – tette hozzá, mikor meglátta Austin megróvó pillatását. – Időbe telik.

- Én sem tudtam, hogy ilyen hamar világosodik – állt fel a nyomozó. – Apropos, miért tartottak összejövetelt ilyen korán? Tudtom szerint a miséket nem ilyenkor celebrálják.

- Egy elhunyttra emlékeztek. A pasija erre az időpontra tűzte ki a misét, mert a megboldogult rendszerint ilyenkor találkozott vele.

- Seggfejek. Seggfejek mindenütt. Miben halt meg?

- Autóbaleset. Semmi különös. Nem lehet összekapcsolni a mi ügyünkkel.

- Az meg kicsoda? – mutatott Austin a nagy robajjal belépő férfira.

A papi ruhát viselő alak előrerobogott a nyomozókhoz. Fekete köppenye úgy lobogott utánna, mint valami paplan.

- A püspök – jelentette Wes.

A püspök mindeddig úgy csörtetett előre, mintha szélvihar toltta volna. Meglátta Douve atya tetemét és tüstént megváltozott a sebessége. Szinte hápogni kezdett megilletődöttségében, de mégis, amikor kinyitotta a száját, mély basszushangon szólalt meg.

- Szent Istenem – mondta, aztán a test mellett álló trió felé fordult. – Akuba püspök vagyok. Ez itt... Mégis, meg tudnák mondani, hogy mi történt?

- Hát hogyne, haver – váltott át legbájosabb modorára Austin. – Az emberedet tökön lötték. Azután kapott egyet a szeme közé.

- Kapott... egyet... mit kapott – hebegte a főpap zavarában. – vagyishogy... Ki maga?

- Ó, elnézést - biccentett Austin. – Annyira elszoktam már az ilyen úri köröktől. Austin Fine felügyelő vagyok a Nyomozóirodától. Én kaptam ezt az esetet.

- Hát persze, igen. Azt mondták, ön a legjobb. Nos... lehet tudni valamit?

- Azt én is kérdezhetném – lépett elé a nyomozó. – Mondja, tisztelendő, mit tud Douve atyáról? Bizonyára tudja, hogy ki ő, hiszen maga alkalmazta.

- Már hogyne tudnám! Douve az egyik legbecsületesebb ember volt, akit ismertem! Mindenki szerette.

- Egy szart – vágott közbe a helyszínelő. – Évek óta meg akartak szabadulni tőle.

Hosszú csend következett.

- Maga idevalósi? – kérdezte Austin.

- Igen – felelte a helyszínelő. – Douve atya arról híres, hogy mindig kimondta a gondolatait. Még akkor is, ha azok nem egyeztek az egyház álláspontjával.

- Jó fickó volt ez a Douve – mosolyodott el Austin. – Tud erről valamit? – fordult a főpap felé.

- Jól van, jól – morogta az öreg püspök. – Douve mindig is potenciális problémát jelentett eretnek nézeteivel. Nemsokára kitették volna az egyházból. Ez viszont nem jelenti az, amit feltételez, nyomozó. Sem a keresztény egyház, sem ennek a közösségnek a tagjai nem felelősek ezért a gyilkosságért. Ez a maffiózók módszere, nem a miénk.

- Ne ugorjuk annyira előre – csitította Austin. – Nem feltételezek semmit addig, amíg kézzelfogható bizonyítékot nem találok. De azért, ha maga ölte meg, én a maga helyében elrepülnék... mondjuk Dél-Amerikába. Ahol a barátai laknak.

- Mégis mire célozgat itten?

- A nációkra – pontosította Wes. – Az áldozatot egy második világháborús ereklyével végezték ki.

- Értem – a püspök szánakozóan lepillantott a tetemre. – Ha viszont egyéb kérdésük nincs szólnék néhány szót a pulpitusról. Ugyis kiderítik, hol lakom – azzal otthagya a társaságot.

- Megérkeztek a fiuk – mutatott a belépő kis csapatra Wes.

Wes és Austin munkatársai kezet ráztak kollégáikkal, majd Lilly, aki a csoport informatikus zsenije volt, közölte a tényeket.

- Kicsit utánna néztünk ennek a Douve atyának – mondta, miközben a tabletjét baszogatta.

- Mit tudsz mondani nekem a tökönlövésről?

- Douve nemi aktust létesített néhány fiatalkorúval.

- Ministránsok?

- Meg a diákok, akiknek órákat adott. Az áldozatok soha nem vallottak ellene.

- Tehát megvan az indíték – sóhajtott Austin és felkiáltott, amikor két hullaszállító épp felemelte az áldozatot. – Hé, hagyjátok csak ott!

Austin felgyorsított, és belerúgott a hullába.

- Most vihetitek.

Az elképedt szállítók felemelték a testet és kivonultak vele. Austin látta, hogy a hívek nem vették észre az incidenst. Túl sokan állták el a tett színhelyét előlük. Kár.

- Várjunk csak – lépett elő Tom, az új fiú. – Nem emlékeztek? Két hete, a hírekben mutattak egy hasonló esetet... Németországban. A papot combon lőtték, aztán fejbe.

- Akkor is a töke lett volna a cél? Van értelme – jelentette ki Austin. – A németek bizony megállapították a gyilkos fegyver fajtáját. De mivel náci cuccról van szó, nem tették közzé az ügy részleteit.

- Vagyis? – kérdezte Lilly.

- Nem értitek? A második világháború és az első a németek hibája volt! Hát persze, hogy szégyellik magukat, és elrejtene egy náci fegyvert, mielőtt megint ellenségé válnának a többi ország szemében! Ez nem egyéb, mint politika és stratégia. Vegyétek fel a kapcsolatot az Európával. Keresetek még hasonló eseteket... szerte a világon! Nekem pedig főzessetek egy Macchiato-t, mire visszaérünk az irodába.

Egy órával később Austin Fine a nagy, zsúfolt irodahelyiség egyik elkerített részében erőszakosan hortyogott. Egy arra járó férfi megráncigálta az ingujját, de Austin érbreszthetetlennek bizonyult. Az egész épület remegett a horkolásától. A növekvő feszültség egyáltalán nem zavarta a teljesen más világban járó felügyelőt. Fekete felsőjén vékony nyáltócsa indult terjedésnek.

Amikor Wes fejbevágtta a telefonkönyvvel, azonnal talpra szökött. Mielőtt a pisztolyához kapott volna, konstátálta, hogy csak a barátja támadta meg.

- Hol vagyok... – motyogta kábultan – mi a fasz...

- Az irodában.

- Milyen év?

- 2016.

- Hétfő?

- Péntek. Szedd össze magad!

- Hány óra?

- Elmúlt dél. Felkelni! Fejleményünk van.

- Hé, ne parancsolgass nekem! Én vagyok a felügyelő – tolt ki maga alól a székét Austin.

A kezeire támaszkodva feltápáskodott.

- Én pedig az erősebb vagyok, úgyhogy ha nem akarsz, hogy rózsafüzért csináljak a fogaidból, siess!

- Ezért feljelenthetnék, kirughatnád, bezárathatnád...

- Ezek közül egyik se mentené meg a fogaidat – nevette el magát Wes.

- Ott a pont, de még mindig csúf a feleséged – tette hozzá bosszúálló vigyorral Austin.

- Nincs feleséged. A tiéddel hálok – emlékeztette Wes.

- Akkor baszódj meg. Milyen fejleményt említettél?

- Sikerült meggyőznünk Douve atya egyik megrontott áldozatát, hogy csiripeljen.

Hajlandó találkozni, de csakis egyikünkkel.

- Most, hogy meghalt, a többi is felbátorodhatott volna.

- Ez nem olyan dolog, amiről akárki is szívesen beszélne – vont vállat Wes. – Ez is valami. Egyéb amúgy sem jött össze. A Luger tölténye egyedileg gyártott, de semmilyen általunk ismert fegyverkereskedő kartell nem tud róla. Az Europol végigment mindegyiken.

- A mi derék Douve atyánk is sok mindenkin végigment. Azt hiszem, meg kell keressük a Vatikánt.

- Azt ugyan minek?

- Nekem úgy tűnik, hogy a pedofil papok gyilkosai... mi van, ha az új pápa így oldja meg a problémát?

- Austin, te nem részesültél vallási nevelésben. Ők nem a maffia. Gonoszak ők a maguk módján, de a saját elveiket nem szegik meg. Legalábbis azt nem, hogy ne öl. Többnyire...

- Jó. Akkor én el is mentem kihallgatni a megrontott lányt.

- Fiú.

- Az ilyen rohadékok miatt azonosítják a melegeket perverzként. Értesíts, ha az Európával közösen összekapcsoltátok a többi esetet.

De Austinnak két órája volt még a találkozóig, ezért nem is oda autózott. A ház, ami előtt leparkolt, egyszintes és hányásszínű volt.

Austin kopogott, és nem kellett sokáig álldogálnia, mire kinyílt az ajtó.

A ház ura egy nő volt. Egy csodálatos nő. Vasalt fekete haját napellenzős sapkája alatt hordta, nagy, barna szemét Austinra emelte. A nyomozó elmosolyodott, felvillantva tökéletes fogsorát. Ahogy fentről lefelé végiglegette tekintetét a nőn, megállapította, hogy még jobban néz ki, mint az Instagramon.

- Szia – húzta mosolyra telt alkait a lány.

- Sajnálom a múlt hetet – lépett be Austin megfürödve a lány parfümmezijében. – Sürgős esethez hívtak.

- És megoldottad? – fogta kézen a lány.

- Igen, Dessi, megoldottam – a nyomozó engedte, hogy Dessi, akit sosem látott ezelőtt, magával vonszolja.

Ahogy a nappaliba értek, magához húzta a lányt, és hosszan, szenvedélyesen megcsókolta. Casanova éveinek köszönhetően elég tapasztalata volt ahhoz, hogy tudja, ha mindent belead, úgy fog tünni, jó az ágyban. Vagy legalábbis intenzivebb élményt nyújt.

Kezei Dessi melleire vándoroltak, mialatt a lány az ágyékánál kezdett matatni.

- Nagy pisztolyod van? – kérdezte érzékeny Dessi, bizonyítva saját tartalmatlanságát.

- Pont eléggé – biztosította Austin, és belevezette a lány kezét a boxerébe. Igazából nem volt nagy farka, de nem tartozott azok közé, akik azt mondták, hogy a méret nem számít. Mindenkinek vannak preferenciái.

Seperc alatt megszabadultak a ruháiktól. A kanapén fetrengve hülyéskedtek egy darabig, aztán belemerültek egymás kényeztetésébe.

Austin meglehetősen hidegen, a lány lábait magához szorítva, állva baszta meg az előtte fekvő Dessit. Mert elég hamar rájött, hogy Dessi nem az érzelmekre kíváncsi.

A következő megálló egy fiú ajtajához vezetett. Josh Orlando vékony, Austinnál alacsonyabb srác volt. Mély, szexi hangon beszélt, de mivel egy hivatásos rendőrrel kellett társalognia, nem volt túl bőbeszédű.

Josh, miután helyet kínált a felügyelőt, aki alig volt öt évvel idősebb nála, beleszimatolt a levegőbe.

- Magának... pinaszaga van – állapította meg hirtelen.

- Khm... hát, igen. Az a kérdés, hogy neked miért nincs, öcskös.

- Nem jövök ki jól a lányokkal – felelte Josh. – Azóta... az eset óta.

Austin elfogadta a mai sokadik kávéját – holott normális körülmények között nem fogyasztott addiktív szereket. Kivéve néhány különleges alkalmat, mikor nem volt se szolgálatban, se józan.

- Pontosan erről kell beszélünk – mondta Austin.

- Természetesen... Hát... megerőszakolt egy pap. Ő volt az: Douve... Nem én voltam. Nem én öltem meg.

- Hazudsz.

Josh szemei elkerekedtek.

- Nem a gyilkosságról – folytatta a felügyelő – tudom, hogy nem te ölted meg. Viszont nem erőszakolt meg.

- Ezért jött? – pattant fel a fiú. – Hogy gúnyt űzzön belőlem? Menjen el! Menjen!

- A szád jobb sarkának rezdülése árult el – folytatta továbbra is hűvös nyugalommal Austin. – Te is akartad, igaz? Nincs abban semmi rossz.

- Hogy akarhattam volna? De belementem. Akkor még nem tudtam, mi az a szex. Túl fiatal voltam. Ő vezetett be a dolgok... rejtelseibe.

- Sosem voltál még lánnyal? – csodálkozott Austin. – Sajnálom.

- Nem tudhatja, hogy mi ez. Hogy milyen érzés utólag... Ne próbálja azt mondani, hogy megért, vagy sajnálja. Csak kérdezze meg, amit kell, és gyorsan zavarjuk le az egészet.

- Megrugdostam Douve hulláját – bizonygatta az együttérzését Austin.

- Mi maga, gyerek? – kérdezett vissza változatlan ingerültséggel Josh.

De Austin előrehajolt, és megfogta Josh kezét. A fiú elhúzódott a váratlan érintéstől, de aztán hagyta, hogy a nyomozó megszorítsa mindkét kezét.

- Mondd el, mi történt az eset után – kérte Austin, és érezte, hogy Josh görcsösen kapaszkodik belé.

- Én... én elmondtam a szüleimnek – kezdett bele a megrontott fiú. – Ők azonnal értesítették Douve atya feletteseit.

- Gondolom, eltussolták az ügyet.

- Egyáltalán nem – rázta a fejét Josh. – Az ezelőtti püspök feljelentette Douve-ot. Minket is behívtak a rendőrségre kikérdezni. Hetekig jártam be pontosítani az információkat, de Douve továbbra is szabadon járt.

- Jellemző – horkantott fel Austin.

- Maga is rendőr – emlékeztette Josh.

- Ott a pont. Folytasd.

- Egyik nap végre kimerészkedtem végre az utcára, egyedül. Az eset óta nem mentem ki a házból. Jól esett a séta, kurva jó volt végre friss levegőt szívni. Elfelejtettem, hol lakik az az állat. Véletlenül elmentem a háza előtt. Ő kint volt... a kertben.

- Ekkor erőszakolt meg?

- Majdnem – bólíntott Josh. – De alighogy megérintett, felbukkant néhány öltönyös alak, és alaposan elverték.

- Le tudod írni őket?

- Nagyon sötét volt... és félttem is. Nem igazán figyeltem. Amikor elmentek, egyikük azt mondta Douve-nak, hogy minden félévben egy millió dollárt kell fizetnie nekik, ha nem akar börtönbe kerülni. Ezután nem mindenre emlékszem, besokkoltam. Betettek egy autóba – ne kérdezze, milyenbe -, és kidobtak itthon. Azóta... minden évben kapok fél millió dollárt idegen forrásokból.

- Szóval ezek az öltönyös figurák fizetnek neked? Mi történt a rendőrségi nyomozással?

- Sosem indult el. És nem tudom, kik ők. Tehát lehet, hogy a maga felettesei is nyakig benne vannak.

- Mindenkit meg lehet vesztegetni. Illetve majdnem mindenkit.

- Mostmár vágja, milyen érzés.

- Hogy?

- Hogy nem bízhat senkiben. Én ezt érzem 12 éves korom óta.

- Tudod mit? – állt fel Austin. A reggeli felkelés okozta rossz kedve ezektől az információktól csak fokozódott. – Gyere el hozzám ma este. Egyedül élek, ha félsz, ne egyedül gyere. Szeretném, ha mindezt bővebben meg tudnánk beszélni.

- Az irodájukba nyilván nem mehetek – állt fel Josh.

- Vannak embereim, akik hozzám hűek. Meg tudlak védeni.

- Rendben van, felügyelő.

- Köszönöm az együttműködésed, Josh. És szólíts Austinnak.

Austin Fine hamarosan ismét az irodában járt. Valahogy össze kellett szednie a legmegbízhatóbb embereit egy olyan helyre, ahol magukban dolgozhattak.

Azokat, akiket a barátainak nevezett.

Vers- és prózatöredékek

Mottó

Minden költészet az első ember halálsikolyának plágiuma.

(valamikor tavaly, egy Vas utcai körgangon jutott eszembe)

Felszarvazva

a halál ágyába feküdt
és összehúzta a fehér lepedőt
földöntúli jajokkal recsegett
és élélvezte mind a perceket
és felcsókolta mind az álmait
és elharapta mind a kínjait
és kinyalta mind a sebeket
és utána sötétbe vetett

a halál ágyába feküdt
és minden sóhaját belehelte
a halál ágyába feküdt
és minden óráját elszerette

mert mint végső szerető
csábit el a túlsó világnak
és halhatatlan cédái sírnak a
nászágyszagú utolsó sírnak

a halál ágyába feküdt és
ügyet sem vetett a világra
a halál ágyába feküdt és

elfújta pislá gyertyáit

sötét lepedőn lett az övé
mint méreg lepte el az ondó
és elhervadt minden szempilla
és elmetszette torkát a holló

a pusztulás pirosítója vöröslik
kihűlt szádon kiforgat megálaz
eltemet halálra roncsol az álom
felkopik ajkadról a láz

egy életed volt: eladtad
a halállal terhes testtel
odaadtad minden sóhajod
ernyedten bennem fekszel

Felsebzik

a sebzett vágy tovább mászik,
kúszik egyre beljebb
a sebzett vágy tovább vérzik
előnti minden sejted

kétéltű szigony lüktet benne
kifosztja belső lényegét
és megtölti hideg undorral
rásüti kegyetlen bélyegét

irtóztató állkapcsai a kinnak
jajvészére fáradtan kinyílnak
megmart testébe vájt foga
a szenvedés külön zátonya

nyelvével ízleli a túlnant
tárgya örökre szétesik
fekete vérét tíz körömmel
a kudarc szajhái tépdesik

betört lilájú árva szemmel
ágverte teste tele karccal

döfték, túrte, lőtték, elülte
menekült iszonyú irammal

a sebzett vágy kiöltött nyelvvel
fájón liheg a káprázat terepén
a sebzett vágy felkötött lábbal
némán billeg a fájdalom kötelén

Búcsúzkodás

Ég veled tengerkék végtelen felettem

Tarkóm immár tüzes földhöz ragasztom

beporzom és eltemetem az ikaruscsonkot

dévaj percörömre fenem fogam nem kell

csillagbordájú távlatra akadt szemgolyó

megelégszem az óralapívű lánnyal

szörnyű időket nyög a csendünk

ütnek a fájdalom nehéz mánusai

ügetnek velem sóhajszagú álmok

mit kiáltok?

soha-föld

soha-sár

vágyvízre szomjazom csalétek-csalárdra

számra akasztja horgát a messzeség

vonagló halként visszaszív az ég

párnák közt – in memoriam J. Gy

mert nem lehetne köztünk soha semmi
mi meg sem született hasztalan eltemetni

hadd szenvedjem helyetted is élted
a sosem voltat sosem kell majd félned

nem lesz levél szívbe mártott sorokkal
nem lesz este fanyar szájú borokkal

nem lesz emlék sem mi táplál avarégetést
nem lesz kés mit mellhez szorít kétségbeesés

a sosem voltat nem lehet majd felidézni
azt mi lehetett volna nem lesz mért elképzelni

lásd be jobb ha kezed meg sem fogom
lásd be jobb ha nem válsz nekem sorsom

és mégis széttört csend marad csak utánad
nélküled kell újra megvetnem az ágyat

És lesz megint

a zöld istent

átcipelem a hátamon

át a sötét tüzeken

a remegő nappalokba

párává szédült beroskadt

teste tévelyeg a

hitetlen levegőben

mígnem új mennyé gyűlik

az egekben mint emberben

a harag

és lesz megint

úgy a földön is

Dózsaátok

Trónszéktámla már hátgerincem
Izomszalagokkal cicomázott füst
Hozzád szállok, ha Érttem le nem jöttél
Szemgödröm kútjába holdfény hull
két selmeci ezüst
Gyűrűzik koponyámban a múlt
Véres karóban vajúdik a hajnal
keresztté feszült ki felvette a keresztet
lovagi hajam a halál abraka
suhogása szétprüszkölve leng pernye könnyen
visszarántott kantárszárba szorult kezem
megtorpant, fulladozó sötét paripák:
fölszívódnak az éjjelek
a lódobogás nehéz szaga dönget
csont-csonkomat körbeszaglássza-nyaldossa
elfajzó idő harmincada

farkasmagán

nagy vagyok egyre növekszem
fogy a hold karcos jégcsap
nő agyaram teletölt völgyet világot
éjévad tél egyre növekszem
fogy a hold

töltődik árnyékom rácsorog rázuhan
falura házra kutyákba szorul
a nyöszörgés kapuk kipattannak
ujjal kioltott lámpások a telembe fagynak

növekszem a hold fogam közé akad
kibuggyant belű hidegét rágom
nem úzhatték már rátok szorul
szagom síkos holdfény kópóra jön
hideglelés

vasas íze félelmeteknek ordító hideg
emészttem emészttem félelmetek több kell
mind kell vad vagyok bevérzi ínyem két
kimúló szem nap és hold

vad vagyok testem hideg agyag vad
vagyok erőssé nyaldos a tél vonít

vonít a hallgatásom növekszem
míg minden belül kerül míg kinövöm
a sötétet világosságot míg kinövök
időt telet vadságot s leszek vadság
magánosan

bagolybél

két tójáshéj megtört az éjben
kiszivárog belőlük két szem
ahogy kihúny egyik úgy gyúl meg
a másik bagoly berzenkedik bagolyfej
fordul ki a fáról baglytüdő szuszog
az idő a kiirtott fatörzsön tisztáson
bagolyszem égeti fel a sötétet sárga szem
bagolyszem vizslatja kimúlt képzeletem
bagolyszem lát be a világveséig
bölc vagyok tollam földszinű értelem
buddhát tanította a semmire ez a két szem
bölc vagyok mint a pusztulás mert semmi
sem marad csak ez a két szem sugara
világítótorony őrtorony bölc vagyok
koponyámból lékelte isten magát koponyámból
lett a menny a föld a tenger bölc vagyok
huhogok huhogok ahogy az iszap hallgat
ahogy az isten sárból gyúr mulandóságot
huhogok mígnem visszaszívom a vélt s való
világot bagolyszem bagolybél mindenembe

varjúvárás

varjú vár varjútépte erdő reszket

ágak között keresztre feszül a fény

varjú vár varjú öregszik varjú csonttá

aszik varjú csonntá szédül varjú kegyetlen

varjú vár végső irgalomra ne kérdezd

varjú vár és szárnya szegetten vérzik vérzik

zokog az isten

Kivételes haza

egy föld mit untig ismerek
a szülőföldem lüktet veled
ajkad horzsolja ki határom
testünk várrom a gyermekkor
tájain

akár az utcalámpa világa
alatt összetapadt szotyoladarab
úgy köt meg az éjszaka nyála
eggyé nyaldos kivételes hazába

s én mégis hazátlan bolyongok
árnyékod nyomába bomoltan
szemedbe kövülten, holtan

fölhasított rög a hátad
építhetek rád házat
vethetek beléd magot
ha vérzel és rád tűz
ha rád hull fekete magányom
ónnehéz napja és ege?

Álombéli

téged egy ikon álmodik
egy kormos falú templomon
régmúlt freskók vonalából
arcod kikarcolom

téged egy isten álmodik
a seholból ellétezel
sosem volt anyagával
valóddal felvértézel

téged egy zsoltár álmodik
elgügyög egy ének az évek
évgyűrűiből motyognak ki a vének

téged magad álmodod
önmagammal az élen
a léted díszleteiből
a létem visszakérem.

Időtlen vándor dalai

amelyekben megszólítja teremte eleveét
koronként ugyanarra a tájra nézve kwkwluo videche

1.

bevérzett avar arc
az ég fölöttem:
baljós jövőt kavargatsz.

2.

feslett kán, Ögödej tán
templomi deszkán:
tatárszem egyenes láthatár.

3.

törökméz csorog
a nyárvégi alkonyat
harangot kongat:
emészt a törökvész.

4.

örtűzek egyenes hátú dombokon
ricsaj ropogó fekete zsivaj

üvöltő messzeség : lármafa ég.

5.

vályogba kevert szikla nádtető
teknőccserép vetkőző esti szikra
széthordott várakban: őrséget váltó idő.

6.

dörög a táj süvítő ágyúszó tán
légy te ágyban párnák közt átúszó.

7.

mit hoz az újév
deus ex machina
kattog pörög kaffog fölöttem
derús égi masina.

8.

vakuval világított éjszaka
pózol a sötét a fénynek
bőrömbe csavart ősök
betűi bennem égnek.

Keleteurópai szerelmes dal - Karolinának odaátra

lehulltak a levelek és szerettelek
bombákat is ekkor hullatott a keleti időjárás
törmelék alá bújtunk egy testben mind a ketten
a napot nem láttuk füstöltek suttogásaink és inkább elhallgatunk
gyalogsági ásóval sem tudtam volna mélyebb gödröt ásni
szemeink úgy kopogtak mint koporsókra az utolsó göröngyök
kettétört fákban sípolt a szél és beborult egész Keleteurópában
az ég, Isten tudja még mi, szemekből kiszögelt vasfonálból
fonták körénk rég levágott, talán sosem ép ariadné fonalát töviskoszorús
kettesünknek
jeltelen sír volt az ölelésed belefeledkeztem némán
itt nem keres fel senki sem elhallgatok itt nem múlik a perc
csontokat szül a múlt kibomlik idebenn és nem fonnak belőle akasztókötelet
itt lenn kiszálazzák sorban a fekete napokat a vért desztillálják és minden
ugyanolyan lesz mint amikor semmi sem volt csak kráterek bányatavak
szempillád sötét szálai hullni kezdtek mint ejtőernyős katonák légörvénybe
tekeredve arcomra hulltak szörnyethalnak benne és árkosodnak
kemény szavaid pókhálót fonnak a kint és bent közé itt mindent eltakar az
hogyan most vagyunk kapkodón mohón a félelem ellen melltartód összeomlása
olyan mint egy kézigránát kioldása pihéid hanyatt esnek leheletem rakétaszelétől

keleteurópáll az idő kinn és kabátba bújtunk egy testben ketten pulóvert kötött
körénk a történelem véres cafatokból
beléd harapok ,hogyan maradj, hogy minden
maradjon zöld, sötét és mozdulatlan
nyakunk sebtében faragott fejfa kezeim hátadon eltéved felderítők
előző kezek rajtad felejtett lövészárkait tapogatom, feltérképezem
őstörténetedet feltört bordáidba költözöm, hiszek az ismeretlenben
a kettőnk közé préselt jelenben a templompadokba vésett nevekben
estére úgy fekszünk mintha két karunk volna csak, mintha egy törzsünk
több száz ezer hajszálunk lobog mint ruhadarabok szétlőtt negyedekben
mintha estére torkunkba temetett hangtalan szavakból mondana össze a
megszűnő jövő

Napszámosok

ingujjukat feltűrik és nekitámasztják
homlokukat a Napnak
nyomukban ráncsaikból sós
erekben csurog a napvíz
csak csörgőkígyók fészkeltek be magukat álmaikba
ezért alszanak éberén éjmarta agyagos szemmel
ezért dolgoznak vakulásig
földbe szúrják ásóikat és hallják, amint felvisít a föld
rétegenként vetkeznek, feladja hullatitkait

feltűrik ingujjukat és a hegyszorosokban ledőlnek
délutánra elfűjják az utolsó csillagokat
vakítón melegít éjszaka is dohányuk
nyakuk leszegik mégis felsebzi az égbolt
arcukat végigkarcolják a hétfők, keddek és szerdák
ha morognak az állatöv vicsorítja rájuk fenevadagyarát

de feltűrik és nekilátnak minden nap egy kis halált
hányanak a földre temetik, temetik apjuk régunt álmait
keresik a forrást, a tiszta szó ízét
kardvasak, íjak éleit

Tűnődő

vaskenyeret ki szel nekem?
ki köpi ki a méregzöld lángot
a félholdból ki tör le nekem
hideg falatú lidércálmot?

vasra vert vétkeim ha
felzokognak a belső siralomház
rácsei szétfeszülnek a szabadság
gyászába vonva ki állna ki
ha torkát fojtják az éjszaka

zsarnokai?

vasfogak örölnek egy dohszagú
szájban a tányérnyaló ínyéhez tapadva
felold a mindhiába nyálfolyama

Katar-ima töredék

istenem ne hagyj cserben
bár lángba borult szókkal
hívunk bőszen angyalfogókkal
hogymint imáink rabjává válva
megszabadíts pokoli lárma
füstje fojtja panaszunk már
rád sem haragszunk

(Egy történelmi regény lehetőségei)

Ahogy az ablakon átszűrődő fény végigömlött karjának pihéi között, amint tűző sugarakba csavarta testét, és lassú perdülésekkel törzse körül forogva élvezte, hogy szinte pókhálószerűen körbefonja ez a ragyogás, ahogy megtelik ezzel a melegséggel, ahogy átjárja az egész testét és lelkét a reggelek sokatmondó áhítata, és végre belefeledkezhet egy olyan táncba ami egyes egyedül képes őt kivonni ebből a mélyen megvetett világból, hogy forgás közben a hátára tapadó árnyékfoszlányok minduntalan visszahúzzák abból az emelkedett állapotból amibe ki próbált szakadni, vagy sugarakba szöve mint egy begyolcsolt halott, élő bábbá válnia és eltűnnie végre, felszívódnia az egekbe, áttűnni a fénybe, ahol az egyetlen, valódi hazát sejtette, e romló földi helyett. És amint résnyire csukott szemmel pásztázta testét, a fiatal izmok domborulatait, amint átsiklott a tekintete a sem nem dús, sem nem gyér mellszőrzeten, a hidegtől kemény mellbimbók, a köldöke alá, látta lábát, amely olyan szokatlan pózba merevedett hirtelen, mint a déli palota csarnokaiban veszteglő szobroké.

Az sem zavarta, hogy nézik, a damasztfüggönyök félhomályából, nem vette észre, az ablakmélyedésekből fürkésző tekinteteket, rá sem hederített, a - szolgálólányok - pironkodó arcára, akik kénytelen-kelletlen át kellett vonulniuk a termen, hiszen mégis a lovagteremben történt mindez, és a király tudta ezt jól, de nem zavarták a zsörtölődő, bajszuk alá morgó nagyurak sem, akik várták ennek a szemérmetlen, és szemükben pogánykodó táncnak a végét, mert a követek minduntalan zúgolódtak az alsó palotában, és tudták ,hogy sürgős küldetésüknek sikerülnie kell, mert ha nem akkor felmondják nekik a szolgálatot, vagy a keletebbről érkezőknek a fejüket is szeghetik, mindez nem számított, mert a király tovább forgott és táncolt a boltozatok alatti fényben és árnyékban.

Sosem ért véget az elmaradhatatlan szertartás, amint sosem ért véget a nagyurak zúgolódása, a csizmák csapkodása, és bátorkodó kardcsörtetése, mindezt nem hűtlenségből, és eszükbe sem jutott lázadozni az egyetlen király ellen, hanem mert nem bírták nézni a kicicomázott termeket, elégük volt a falakra festett görög mondák meztelenkedő nőiből, unták a lantot és egyre csak várták ,hogy végre fogadja őket az uralkodó, és uralkodóhoz méltón viseltetve magát, meghallgassa kérelmeiket, és ők alázatosan viseljék magukat a király előtt ,hogy a kérelmeiket elfogadja, birtokaikban megerősítse és pereikben Igazságot adjon nekik, hogy utána végre szedjék a sátorfájukat és elmehessenek, távol a palotától, a messzi földekre ahol vár a szőlő, és már érnek a végtelen búzamezők.

A király a kereveten, kinyújtott végtagjainak tündöklésében feküdt és hallgatta a szünni nem tudó, az örömben tobzódó lantpengetést, jobb lábát felhúzta a térde hajlatáig, és hosszan nézte amint az ablakon beszivárgó szellő végigsimítja bőrét, utána visszaeresztette lábát és ugyanígy felhúzta a bal lábát, kezével közben a feketére szőtt hajában matatott és ujjára csavarta a kibontott hajtincset és elszórakozott önnön testének áldozatával, meg nem unta elnézni visszahanyatló és kissé oldalra forduló mellének jóleső terhét, a szépség aranyfüstje lengte körül, és ebben a füstben fürödtek mindketten egymás tekintetében, mert miközben a táncot járta, a király félszemmel mindig rá sandított, és sosem tévesztette szem elől, ha pedig nem voltak egy szobában, ha nem voltak a palotának ugyanazon szárnyában, semmit sem jelentett, hiszen az ezernyi kémlelőlyuk és a falak szeme, a folyósok füle, az orv árnyékok mindig a királyné sarkában voltak, és sosem lehetett egészen egyedül, de ezt a megszállottságot egyáltalán nem a féltékenység idegtépő ereje, nem a szerelemféltség kicsinyessége váltotta ki és tette szükségessé - a király bizalmasainak körében jól ismert és eltitkolhatatlan tény - hanem az ,hogy nem tudott meglenni a jelenléte nélkül, a folyamatos tudósítás nélkül - arról ,hogy éppen melyik oldalán fekszik az ágyon, hogyan fésülik a haját és hogyan ölti

magára a spanyol udvar divatja szerint megrendelt új ruhákat, hogy a szobalány hol érinti a testét, és mennyi időbe telik amíg kibontják a fűzőjét, amíg bebalzsamozzák a hátát, a vállát - és állandóan jöttek és mentek a király feltétlen szemei és fülei, és a tanácskozásokra besurrantak és odahajoltak a király füléhez és súgtak, jelentettek, az asztal körül ülök pedig láthatták amint feszült arca elernyed, foga már nem harapja többé alsó ajkát, szeméből eltűnik az a rettentő üvegesség amiben minden úgy tükröződött vissza mint egy velencei tükörből és a nyugalomnak eme ideiglenes birtokában újra feléled a szeme, és a füle megint beengedi az emberi hangokat, arról ,hogy a déli határon már Nándorfehérvárhoz közelit a török, és a végvárakról minduntalan segítségkérések érkeznek, hol lovon, hol levélben jön az újabb s újabb üzenet ,hogy ennek a világnak nemsokára vége lesz, mert minden elég, és minden koromfeketévé válik a szpáhik nyomában, hogy rettenetes ágyúdörgés töri meg az éjszakák feszült csöndjét. (...)

(Egy nomádokról szóló regény lehetősége, részlet a harmadik könyvből, az első kettő nem létezik)

A puszta végtelen, de egy emberélet véges és olyan, mint az ördögszekér – alkalmi vendég a látóhatáron. Vihar kavargott a lovasok szemében. Fáradt, őszeleji szelek kaptak a hajba font szalagokba, amint a domboldal tetejére ügettek felkantározott, sűrű lovaikkal. A sor végéről kivált egy lovas, bőrpáncéljába ezüstkorongokat fűztek a szerjami mesterek, végigloholt a sorok előtt, jogarpálcáját az egekbe emelte és várta az égisten áldását. Korongjai villogtak a szemközti dombháton táborozó ujjur sereg szemében, a pocsolyákon és a félig felszáradt ereken. Már közel jártak, eső esett és nem lepte meg őket a kán csapatának, hirtelenek nem mondható felbukkanása. Hiszen régóta tudták, hogy Szejhon is éjt-nappallá téve keresi, amit ők keresnek, immár évtizedek óta, lerongyolódva és kiszáradt torokkal. Szikes a föld, felsebesedtek a völgyek, a folyók patakokká szívódtak fel és a nagy Tengri türte mindezt, nem küldött esőt, nem fakasztott vizet a sziklából, pedig megtehetné volna, minden nyomorúság szomját egy akarattal kiolthatná. De nem teszi. A katonák a fejedelem sátrához sietnek és szólnak neki a látottakról. A fejedelem az égbe mereszti szemét, a tenger végtelen kékben keres valamit, amit sohasem fog meglátni, és ha meg is látná, ez a végét jelentené mindennek, amit eddig tett, és amit eddig elszenvedett. Felül töröküléséből és lovára pattan, bőrpáncélján arany színekben játszanak a fények. A két szemközti domboldal egymást vakítja, mígnem a napot sötét felhők takarják el és hirtelen megered a vízözön. Elázott emberek rontanak egymásnak, a vizes húrokat az eső pengeti és nem nyíl, hanem valódi zápor hull az irgalmatlan vihar alatt. Kahart úgy verték le a lováról, hogy lába beletekeredett a kengyelszárba, én utána eredtem, de ellenség állta el az utamat és nem tudtam kiszabadítani. Fejemre sújtottak, a szablya lapos oldalával,

nyeregben tudtam maradni, övembe kapaszkodtak, de kioldottam és nem ragaszkodtam hozzá. Tovább mentem a fejedelem csapatával, hiába vágta bele a jobb karomba, akkor sem éreztem semmit csak a tovább, tovább vértverő parancsát, mert nem lehetett megmaradni a csata forgatagában, a vihar egyre vadabbul tépett és kavart, követnünk kellett a fejedelmet ,hogy átvágjunk a soraikon, és tovább nyargalhassunk, sebekkel telten, alvadt vér színű arccal előre, mert azon a hegyen őrzik a titkot, ami csak sok emberfia halála válthat ki.

(Egy énrégény lehetőségei vásott, gondozatlan töredékekben)

Végre elérkeztem ahhoz a ponthoz, amikor másnak érzem magam, mint ahogy a tegnap éreztem, vagy annak előtte: végig. Nehéz idő, amikor felfedezed saját magadban a törésvonalakat, amikor a régi rögeszmék és gondolatok már csak furcsa szokásaiddá vagy kényszerképzeteiddé váltak, de már semmi táptalajuk nincs a koponyádban, azok amik - megszokások. Homlokegyenest ellenkező dolgokat teszel, olyan dolgokat mondasz, olyan dolgokról beszélsz, amelyeket eszed ágában sem volt valaha kifejteni, még csak az eszedbe jutás lehetősége is valami távoli furfangnak tűnt, rossz tréfának.

És mégis, úgy ébredsz fel egy reggelen, hogy teszed a betanult, a magadnak betanított cselekedetek kétségbevonhatatlan sorozatát, amikor kinyitod a szemedet, rádöbbsz, hogy már nem vagy folytonos azzal az emberrel, aki ebbe az ágyba belefeküdt, azzal, aki magára húzta éjszaka a takarót, elhelyezkedett kényelmesen a párnán, régóta dédelgetett álmaival tért nyugovóra. És, róttá tovább a fájdalmasan elérhetetlen ábrándképeket, peregettete szemhéja mögötti vásznára az elmúlt önazonosságokból örökölt örületeket, obszessziókat és szinte kínos gondolatokat, félelmeket, szégyeneket. A tegnapi én, aki a világon mindennél idegenebbé vált. Rángatnak az idő reggeli görcsei, a

végkép letűnt tegnapi maradt azonosság halovány és egyre jobban elhalványodik. Nos, mit kezdhet egy ember ezzel a felismeréssel, hol találhat fogódzót, ha olyanná válik, mint egy folyó, amelynek mindig más teste van, mindig más víz tölti ki a medret, ha olyannyira kusza és szétfolyó, mint a változékonyság jelképe. Hát először leül és főz magának egy jó feketét, közben meg kínosan ügyel arra, hogy ne a tükör elé kerüljön, még oldalról sem villanjon véletlenül, még a mozdulat árnyéka se érje a valóság sima felületét, mert akkor bizony, ott volna a legkétségbevonhatóbb tanúság, a letagadhatatlan bizonyosság, hogy az aki ma felébredt, már úgy emlékezik arra aki a tegnapi éjszaka lefeküdt, mint ahogyan a pohár a vízre ami egyszer kitöltötte, amihez a víz igazodott és olyanná vált, amilyenné lehetővé tette az a bizonyos forma - egyszerűen kiöntötték, vagy elszivárgott, elpárolgott abból a pohárból a víz, úgy is mondhatjuk, hogy halmazállapotot váltott - de hiszen akkor, más formában, de itt kellene lennie annak a másik állapotnak, ha az Isten is úgy akarja - csupán kézzelfoghatótlan, csupán elképzelhetetlen egy ember lényege, hasonlatokkal élve sem közelebb, mint a távol maga.

És utána következnek a gyötrelmek, régi-új porhüvely újbóli megszokása, az egyszerűnek tűnő feladat, hogy a bőrbe érezze magát az ember, de mégis mintha valaki más lakásába, vagy személyes holmijában kontárkodna - állandóan a feje felett lebeg az a megveszekedett fenyegetettség érzése, hogy illetéktelenül tartozódik ebben a testben, ebben az életben, és felsejlik a vészjósló érzés, hogy ezt a tárgyak mind tudják, a falak pedig hallgatag de lázadnak az új helyzet ellen, amibe beleegyezésük nélkül - közéjük került egy idegen ember - kényszerítették bele őket. Az asztal tőr, a szék kivár, az evőeszközök undorodnak, a fogkefe pedig szinte jajong amint a fogat sikálja, szinte pirossá válik tőle a fogkrém, a falon pedig az a tükör - amibe még nem lehet belenézni, aminek a visszatükröződése azt jelentené, hogy íme tudod, hogy valaki végleg tönkrement benned, valaki végleg felbomlott, és ennek a másiknak

a romjain, ebből a humuszból kell minden nap ezentúl az idő végezetéig, az ebből kinőtt arcot kell megmosnod minden reggel, úgy hogy mélyen legbelül tudod a világ minden tengere sem tudná visszahozni azt a másikat.

(...)

Én nem kívánok semmit, és semmit sem kívánhatok meg többé, mert megkóstoltam amit meg tudtam kóstolni, és megcsömöröttem mindentől amitől megcsömörölhettem, mert édes csókok után torkomat szakasztó íz marta szét, és meleg ölelések után halálos hideg hűtötte szinte leállásig dobbanó mellemet, mert hiába láttam meg a szépet, vele egyidejűleg láttam a csúnyát, a rondát és minden kép mellé az ellenkép ködlött fel, örök figyelmeztetőként, hogy ne ábrándozzak el, ne tegyek semmit kizárólagos benyomássá, mert az éremnek mindig ott van a másik oldala, és voltaképp a legnagyobb csapás amit magára mérhet az ember, az nem más mint az önáltatás lassú mérge, amit magába szív, és amit magába enged, hogy rágni kezdje az idegszállait, és feketévé assza a csontjait, hogy elapassza az agyát, és belső vakságot borítson az elméjére, hogy még arra is képtelenné váljon, hogy megkülönböztesse a világ dolgait, hogy figyelmen kívül hagyja azt a rontó szándékot, ami mindenkit vezet, amit lehazudhatnak, amit elkendőzhetnek, de semmit sem változtat azon, hogy egy gonosz érzelem irányozza minden cselekedetünket, és kézen fogva vezet ebben a vakvilágban, aminek végső értelme nem más, mint a beteljesülése ennek a gonoszságnak, ami talán nem egyéb mint az utolsó lehelet párája egy késpengén, amit orrunk alá dugnak, ha ránk találnak az elhagyatottság kietlen mezején, ha ránk találnak az otthontalanság számkivetettjére, akinek soha nem volt hová a térbe elvonuljon, aki soha nem tudott megmaradni egy helyen, mert a kezdeti jó érzés után, hogy most máshol van, és a fenyegetés eltűnedezett a megtett út mögött, ahogy a felhőkön áttör a diadalmas fény, mindez nem tartott sokáig, mindez csupán egy lélegzetvételnyi szünet volt, hogy a felhők foszlányai újra egybeforrjanak, és eltakarják a fényt, és sötétebb egeket hozzon a szél, ami nem

jelent mást, mint újra útnak indulást, mint szedelőzködést, a sátorfa minduntalan szétszedését és újra kirakását, hogy ez így folytatódjon az idők végezetéig, mert mélyen legbelül érzi, hogy sehol sem maradhat meg, sehol sem lelheti nyugalmát, mert mindenhová behatol a részvételen idegenség, és mindent elhomályosít körülötte a kiszámíthatatlan fenyegetés ami sötét vonulásként szegődik nyomába, és nem hagyja nyugton, mígnem térdre rogy valahol emberi tartalékainak legvégén, leszegett fejével csak a pocsolyában nézi meg utoljára az eget, amelyen egyetlen csillag sincs, mert a végső sötét uralkodik immár a földön, lerántja hátáról a hátizsákot, amiben a hasztalanságot hurcolta maga után a fél világon keresztül, és ahogy kezébe temeti arcát, és sírni kezd, addig, míg megszűnik belőle minden, amíg feloldódik abban a sötétben, ami körülbástyázta, ami körülcsaholta, mint fekete kutyák, és végleg kihuny élete, az utolsó szikra a gonosz vigyázó szemében.

Írói bemutatkozás

Gyógyház

Huszadika van, azaz holnap kell kimennem a kórházba... Vajon miért hívják így? Kórház, kórok háza, kórokozók háza, egy háznyi kór. Mintha az ember azért menne oda, hogy összeszedjen különféle betegségeket... habár, annyira nem téves megállapítás, hiszen tele van bacival az egész épület, de akkor is. Adhattak volna neki valami találóbb nevet, merthogy nekem a mai gyógyászzal ez a legnagyobb problémám, igen, a neve... Lehetne inkább Gyógyház. Az viszont hasonlít az üvegházra, ami meg... Á, hagyjuk, hülyeség. Már az osztályfőnöknek is szóltam, hogy ne számítsanak rám holnap egész nap, mert a szemorvostól kikerülni kettő, háromig biztos nem fogok. De mit is pakoljak a táskámba? Merthogy kell valami, amivel múlatom az időt két szemcseppentés és az x-y-z leolvasása közben. Táskatartalom: két könyv, keresztretjtvény, amiben a megfejtések már megvannak, csak egy-két helyen hiányos. Viszek még fülhallgatót, vizet, és egy kis kekszet, vagy lehet, majd veszek kiflit annál az aranyos néninél a kórház előtti bódében. Ott dolgozik vagy tíz éve, pont amióta én szemorvoshoz járok. Mindig tőle veszem a kiflit. Harmincpercnyre van a Gyógyház, gyalog. Biciklivel tíz, de miért is mennék ez utóbbival, hisz úgy esik a hó, mintha... mintha... és itt jön rá az író, hogy nincs hasonlat a hóesésre, csak az esőre. Azt mondják, úgy esik, mintha dézsából öntenék. És mi van a hóeséssel. Azt mondanám, úgy esik a hó, mintha Télapó rázná a szakállát? Talán. Vagy mintha lisztet szitálna Télanó? Mintha ilyenkor indítana új lappal az élet? Tabula rasa? És itt jön rá a szerző, hogy túl kevés ő ehhez? Talán. Szumma szummárum, esik a hó, ezért gyalog megyek.

Megérkezés pipa, kiflivásárlás pipa. Nem unatkoztam útközben. Valami jó kis regényötlet ütötte meg a fejemet induláskor, és annak pár szerelmi- és történezzsálát próbáltam végigvezetni, de mire ideértem, elfelejtettem. Tele van a váróterem. Nem nehéz mondjuk betölteni ezt a kétszer tíz méteres szobácskát. Főleg, hogy egyik oldalról padok, a másikon radiátor támasztja a falat. Két kisgyerek és anyáik, hat néni, egy fiatalember és három bácsika, meg persze én. Bocsi, eltévesztettem, plusz egy dohányos nő, kint a szemészet előtt, valami telefonáláshoz hasonlatos dolgot művel, még nem tudom eldönteni. A készüléket a füléhez tartja, és ordibál. De megvan, a bíróság döntött: a nő telefonál. – A doktornő még csak most kezd rendelni – dűnnyögi oda a szerencsés helyzetben lévő, ülő néni a vele szemben álló bácsinak. Úgy látszik, ismerik egymást, mert az öregúr válaszol neki. – Mit csinálhatott eddig? Kávézott? Ezek mindig csak kávéznak, vagy esznek – mormogja. – Dolgozni persze, azt nem akarnak – jelenti ki harsányan. – Így van ez, Gyurikám – folytatja a beszélgetést a néni, közben a fekete, bőr retiküljéből elővesz egy, a kétezres évek elejéről való mobiltelefont, meg a szemüvegét. Elkezd pötyögtetni a gombokat, közben beszél. - Múltkor is ez vót, meg akárhányszor idegyüvök. Berendelnék éngem mindig régge' nyócra, aztán, ha jó szerencsém van, akkó' bejutok délbe. – Befejezi az sms-írást, elpakolja a szemüvegét és a telefont, és enni kezd. Azt a szalvétába csomagolt, hagyományos fehérkenyér kontra uborka szendvicset pakolt a mai szemészet-kirándulásra, ahol általában előbbi győz, utóbbi pedig kiesve a ringből a földön landol. Most is ez történik, és a néni, mintha semmi sem történt volna, lábával eltakarja a kiesett játékost. A két kisgyerek, egy fiú és egy lány, szaladgálnak ebben az így is zsúfolt teremben, ahol kinyújtani se tudom rendesen a lábam, anélkül, hogy ne

rúgnék meg valakit. Nincs ülőhely. Neki vagyok támaszkodva a radiátornak, de már nagyon nyomja a fenekem, csíkos lesz, mire innen kijutok, és örökre ott maradnak a nyomok, hogy véletlenül se tudjam kiverni a fejből a milió emlékét. Fél óra telt el érkezésem óta, egy napnak éreztem. Legalább már bevették a betegkönyveket. Az egyik bácsi érdeklődik a nővérnél, hogy a participációt nem-e baj, ha most nem fizeti ki, mert nem jött meg a nyugdíj és egyszerűen nem futja rá, mert akkor az unoka nem kaphat csokit, azt meg csak nem lehet csinálni, hogy az ne kapjon, de már nem lát szegény és szeretné, ha meglenne a dioptria, mire megkapja a nyugdíjat. A nővér, kedves, aranyos, értetlenül kinéz a szemüvege felett és kis híján leordítja a nagyothalló bácsit, hogy: Jöjjön vissza máskor, ezt ők nem csinálhatják. A kellően modern néni, aki az előbb még sms-t írt, most feláll, retiküljéből elővesz egy ötven dinárost, és a nővére kezébe rakja, majd hozzáteszi: - Tudja, ebben a helyzetben még a Sátán is elengedné azt az ötvenest, drága... - a bácsi felé fordul, kacsint egyet és visszaül a helyére. Kijön, és bemegy három ember, végre haladnak a dolgok. Pontosabban azt az illúziót akarják bent a nagyfőnökék kelteni, hogy van haladás, és a reformok működnek. Nagy a zshivaj, a nénik próbálnak suttogni, de az csak kisebb-nagyobb sikerrel megy nekik. Pontosán hallom a pletykálgatásuk minden apró részletét Mari néniről, aki kukákat lopkod, Teriről, aki terhes lett, pedig még csak tizenhét éves, és hát ők ezt nem értik, hiszen úgy tudták, hogy nem is szexel, no meg a Gyuszikáról, akinek, szegénynek, a gyereke bevallotta, hogy meleg. Óhatatlanul is forgatni kezdem a szemem, s ahogy észreveszi a kicsit sem leplezett tevékenységemet a két Muppet show-s asszonyka, halkabbra veszik a figurát. A két anyuka, akik már nehezen bírják nyugtató és stresszoldótabletták nélkül, próbálják a gyerekeket nyugalomra inteni, de itt mindenkinek be kell látnia, hogy ez a terem nem a sikerek fellegvára. Én csak csendben fejtem a keresztretjvényemet. Közben teljesen ledöbbenek, mennyire idióta dolgok jönnek ki a megfejtésre... Két betű, boci mondja. Ö... Talán, mú. Bár ki tudja, ha mondjuk tájszólásban beszél, vagy nem is magyar, hanem angol mondjuk, vagy talán amerikai magyar vagy ausztrál, netalán migráns tehén, aki asszimilálódott, de még helyenként nem tudta lemosni magáról a fekete foltjait.

Nehéz kérdés. – Az ott függőlegesen: egzisztencia - súgja oda nekem a mellettem álló fiatalember. Jóképű, ezért megköszönöm, de legbelül szidom keresztbe-hosszába. A legidegesítőbb dolog, ha valaki, valaki idegen beleszól a keresztretjvény-fejtésembbe, legyen szó akár mennyire jóképű pasáról – Szóval, szereted a keresztretjvényeket? - kérdez hülyeséget – Nem. Csak azért van nálam, hogy intelligensnek látszódjak, miközben csak a harmadik oldalon megjelenő Győzike-cikk az, ami felizgat, de az rendesen...- kellene mondanom, de csak annyit válaszolok: – Igen, nagyon. – Habár nem nagyon jön be ez az udvarlási technika – ha ez annak mondható – örülök, hogy akad valaki, akivel lehet beszélgetni, és abban a pillanatban, ahogy belekezdenék egy ártalmatlan flörtbe és naiv csevegésbe, kimondják a nevét, és elsétál. Lehet, hogy ő volt az igazi. Már látom magunkat az oltár előtt, én fekete öltönyben, ő meg fehér, rövid ruhában és fátyolban... Vagyis fordítva, már össze is zavarodtam. Három órája állok nekitámaszkodva a radiátornak. Elcsökevényesednek a lábaim, vagy mi. Elegem van a keresztretjvényből is, meg abból, hogy a mobilomon csak három dal van, és három órája folyamatosan azok szólnak. Bánom, hogy megengedtem a barátnőmnek, hogy rátegye a gágnámsztájl a telefonomra. Azt hiszem megtanultam koreaiul, vagy milyen nyelven. Oppá gágnámsztájl, oppá, végre, felszabadult egy hely. Elindulok a pad felé, mire elém ugrik az egyik vakarék, és felugrik a padra, mivel ugye még csak száz centi. Hetvennél kisebb, mint én, de a pofája jóval nagyobb. Szeretem én a gyerekeket. Mondjuk... Ha hallgatnak. Vagyis még azokat, akik csak gügyögni tudnak. Na, jó, nem csak azokat, inkább csak az aranyosakat. Ez itt nem ahhoz a fajtához tartozik. Az előbb is adott egy pofont a kislánynak, aki elkezdett sírni, és azóta nem tudja abbahagyni, aztán az anyával szájalt, és most ez. Hagyjon engem békén, az ő kis lábai bírják még a gyűrődést, az enyémeke kevésbé. Szép lassan leguggolok hozzá, hogy legalább egy szinten

legyünk. – Figyelj, tudom, hogy kifáradtál a sok futkosásban, de én akartam ide ülni – mosolygok rá szépen. – Neeeeeem! Én voltam itt előbb – nyújtja ki a nyelvét. – Hol? A Földön? – nézek rá felhúzott szemöldökkel. – Akkor szívás – Vágom rá gyorsan, de szerencsére nem volt szükség nagy gyözködésre, az anyja kiküldte az udvarra, hogy szívjon egy kis friss levegőt, miközben ő dohányzik. Végre leülhetek, felüdülés. Kijött a jövendőbelim. Szegénynek leragasztották a szemét. Így már nem is jóképű, vagy mégis. Olyan kalózos. Mindig is szerettem a Karib-tenger kalózeit. Ő lehetne az én Jack Sparrow-m, Johnny Deppem, vagy a Spongyabobból a narrátor-kalóz, vagy akármi. Nem rossz ötlet. – Megmondanád a neved? – Néz rám azzal a gyönyörű szemével, csak az egyikkel, de az szép. Szép barna. – Ööö. –mindig rosszkor jövök zavarba. Bár jöhet-e az ember jókor zavarba? A zavarba jövés (ilyen megfogalmazás sem létezik), szóval a zavarba jövésnek pont az a lényege, hogy akkor jön, ha valami zavar, nem a tévé előtt ülve fogok zavarba jönni és nem is a szóisméltléseimtől, csak simán azért, mert ez egy félszemű pasi, aki még ilyen hátrányos helyzetben is előnyösen tud kinézni. Szóval igen, zavarba jöttem. Nem tudok beszélni, ezért előveszem a licsnámat¹, és felmutatom, mintha igazoltatás lenne az éj leple alatt egy kocsmá előtt. – Nagyon szép neved van, megkereslek Facebookon. – Jelenti ki, és elmegy. Itt hagy engem, remegő lábakkal és kezekkel. Egy nyögés ébreszt fel a gondolataimból. A mellettem ülő terhes nő volt az. Rémület ült az arcára. – Elfolyt a magzatvíz!- Ordítja, és fogja a hasát. Nem nagyon értem, és nem nagyon akarom felfogni, mi is történik. Hogy ez egy ilyen kisvárosban megtörténhet egy... ja, igen, kórházban vagyunk, ahol ez megtörténhet. Értem. Mindenki azt kezdi skandálni, hívjon valaki orvost, de senki sem mozdul, csak bámulnak rám. Mivel én vagyok a legfiatalabb, mármint nem hatvan- és nem hatéves, gyorsan elszaladok segítségért. Nem kell messzire mennem, szerencse, hogy Gyógyházban vagyunk. A segítség megérkezik, a nő elmegy szülni, én meg itt maradok, mintha semmi sem történt volna, a Muppet Show-nak mennie kell, a gyerekek továbbra sem nyugszanak meg, a Gangnam style pedig végeláthatatlanul szól a lejátszó listámon.

Ez az ötödik órám és a kisfiú elfoglalta a helyem, de már nem érdekel. Egyszer csak a nevem hallom. Csak úgy repesek az örömtől, és odaszaladok a nővérkéhez, akinek valami furcsa, általam még sosem látott véleményező arckifejezése van. – Neked nem ma kellett jönnöd. – jelenti ki nyugodtan. – Mi az, hogy nem ma? – kérdezem kissé, na, jó, nagyon felháborodottan. – Sajnálom, de félrenézted az időpontot, gondolom. Nem január, hanem február huszonegyediké. Még fel is írtuk. – Mondja és mutat rá az utalón leírt sorokra. Igaza volt. Nagybetűkkel írja az A4-es papíron a dátumot. Csendesen megpróbálom kipuhatolni, nem – e lehetne, hogy mégis elfogadjon a doktornő, hiszen itt vagyok már reggel kilenc óta és máskor nem tudom, lesz-e időm erre. Végzős vagyok, az istenér', vagy mi. A nővére most is, mint a bácsival két órája, felemeli a hangját és azzal kezd traktálni, hogy ez nem kívánságműsor, itt van időpontkérés, meg minden, én meg fejet lehajtva elindulok kifelé és a tíz méteres helyiséget száznak érzékelem, mintha modell lennék, vagy repülőgép egy kifutópályán. Minden szem rám vetül, mindenki röhög és ujjal mutogat, érzem én. Persze, ez csak kényszerképzet, bár a Muppet show egyik tagja nagyon mosolyog, és mintha susmorgást hallanék. Vagy csak simán paranoiás lettem a hat óra alatt. Megeshet. Szerencsére közel van az idegosztály.

Hogy felejthettem el. Hogy nem néztem meg az utalót még egyszer. Csak én lehetek ennyire figyelmetlen. De már hiába zsörtölődök, hisz nem tudom visszacsinálni. Elpazaroltam hat óra hosszát az életemből. Nem egyet, nem kettőt, hanem hatot. És mondhatnám most azt, bölcs Coelhóként, hogy ez nem volt időpocsékolás, hiszen segítettem egy nőnek anyává válnia, és jó kis pletykákat is hallottam, de azért, no, mégiscsak hat óráról van szó. Az ott töltött óráknak egyetlen fontos és meghatározó momentuma – gondolok erre már hazafelé menet –

¹ Személyi igazolvány

hogy megismertem félszemű kapitányt. Ne. Nem akarom egy ilyen közhellyel fejezni a sztorit, nem akarok szerelmes véget. Egy vicc, zárásul, talán? Ne? Soha nem engeded, hogy viccet meséljek... Nem engeded, hogy kiéljem magam és szórakozzak. Mi lesz így a tehetségemmel? Ne csitítgass. Hallod? Idegesítesz. Hagyjál.

Semmi

Kifacsartam a citrom levét,
nincs már bennem semmi
Mind beléd adtam, s ha maradt is, mind fáj
Csont és bőr, vagy csak háj

Keresnék még fognivalót, hogy még több legyél
Hogy dagadj, hogy elfogyjak, ne maradjon más, csak salak

Elfogytam, bár igazán talán sosem voltam
Te sem adtál, hogy adjak
Elvenni sem vettél volna, csak volt minden
Te meg én, meg közhely
Csak voltunk, vagyunk mint két bábu
bóbics bábu
Mozgatnak minket mások
s ahogy esik, mi puffanunk, néha
egymáson, néha mellett
de sosem együtt

Éretlen citromot facsartunk ki
Rossz gyümölcsből ettünk
Édes kellett volna
Közhelyes eper
meg rózsaszín szívek
két bábu közhelyesen egymáson, néha mellett
keringőznek a padláson

Mollinak hívták

Mollinak hívták, így, pontos i-vel, nem ipszilonnal. Tizennyolc éves volt és nagyon furcsa. Nem nagyon értett semmit a világban. Sem az ember létezésének okát, sem a világ működését. Ebben persze nem különbözött a többi embertől, hisz az emberek nem tudják, mi is az élet értelme, csak próbálják a vallással magyarázni, vagy biológiával. Molli abban volt más a hétköznapi emberektől, hogy éhezett a tudásra, minden vágya az volt, hogy rájöjjön, miért születik percenként új egyed ebből a hataloméhes fajból. Ezért is volt furcsa. A kortársai, netán barátai nem nézték jó szemmel, ha egy kisebb buli alkalmával ehhez hasonló témákat kezdett feszegetni. De Molli nem is szerette ezeket a bulikat, csak ritkán ment el

néhányra. Ennek ellenére voltak barátai, akik szerették, ám különbözött tőlük. Érezte például, ahogy a haja nő. Érezte, ahogy a gondolatok cikáznak a fejében, ahogy az ötletek kipattannak agya piciny zugaiból. Mindent érzett. Főleg azt, hogy él. Olykor percekig bámulta kezét, ahogyan ökölbe szorítódik, majd elernyed. Végig követte szemével ereinek útját, s minden pillanatban érezte, ahogy a vér keresztülfollik rajtuk.

Molli gyakran játszott el a gondolattal, hogy mi van, ha az egészet csak elképzei, ha a világ, amiben él, csupán agyszülemény. Ő minden olyanra gondolt, amire az emberek kilencven százaléka nem mer: gyilkosság, öngyilkosság. Elképzei, hogyan ölné meg azt a lányt, aki a legjobban idegesíti (egyszerűen csak megfojtaná, nézné, ahogy a szemei kidüllednek, ahogy az utolsó oxigénadagot beszívja), vagy azt, hogyan végezne önmagával. Persze egyikre sem lett volna képes, mivel Molli szeretett élni. Félt is a haláltól, mert nem hitt semmiféle halál utáni életben. Éppen ezért élt tudatosan, élete végességének tudatában az ember mindig tartalmasabban él.

Molli gyakran került furcsa szituációkba. Példának okáért egyszer elvitték magukkal az idegenek. Persze ez egy épeszű ember fülének ostobaság, ezért nem is mondta el senkinek, csak családjának. Bezzeg, ha egy művész írná le, festené meg, játszaná el, fantasztikus kis történet születne belőle, gondolta mindig. Molli nem igazán hitt a művészetekben, legalább is nem hitt a művészetek igazságában. Úgy gondolta: a művészet a társadalmi igazságok összessége, inkognitóban. Hiszen amit egy író megír, akármikor lehet igaz, s egyidejűleg hamis, amit viszont valaki kimond, örök érvényű. Ha például valaki azt állítja egy művében, hogy találkozott idegenekkel, ez az ember akármikor mondhatja, hogy kitalálta az egészet. Ám ha valaki nem író, s nem papírra vetetten osztja meg valakivel elrablását, tébolyultnak fogják titulálni. Éppen ezért nem nagyon mesélte el senkinek ezt az igazán furcsa élményét. Pedig mennyire szerette volna. Elmondani az embereknek, hogy tényleg nincs Isten, és hogy ezt a bolygót az idegenek teremtették kísérlet gyanánt. Megmutatták neki a Földről készült kis maketteket, amelyeken először kipróbálják a különféle apokalipszises, vírusos, és a többi dolgokat, hogy a gyakorlatban már minden működjön. Megmondták a lánynak, hogy tervük van vele, és soha ne kételkedjen önmagában, mert több annál, mint azt bárki is gondolná. Eme furcsa eset után Molli már nem lepődött meg semmin sem, ami vele történt. S pont ezúton teljes nyugalommal vette le a fekete kendőt szeméről, azon az estén, amikor egy üres szobában ébredt, fejfájással, szúrt sebekkel és zéró emlékekkel. Először azt gondolta, idegen barátai jöttek el érte, majd lassacskán ráeszmélt, így elrabolni, bezárni, elkábítani valakit csak ember képes.

A szemkötés levétele után Molli, megbarátkozva a sötétséggel, lassan feláll. Lábában egy cseppnyi erő sincs, s legszívesebben ott feküdne, amíg valaki fel nem ébresztgeti ezen állapotából és viszi ki, menti meg. Tudja, hogy csak magára számíthat, mint más esetben is. Szétnéz a szobában. Üres. Csak a levetett szemkötő hever a földön. Molli, habár nem lepődik meg rajta, mégis kissé furcsállja, hogy ebben a szobában nincs ajtó, se ablak. Csak egyetlen egy üvegfal az, ami kiutat jelenthet számára. Megpróbálja áttörni (ez valamiféle emberi reflex – a menekülés), nem megy. Nekidől a falnak, majd lassan lecsúszik, s leül. Törökülésbe. Pár pillanatig csak ül és bámul maga elé, a nagy sötétségbe, amit már annyira megszokott, hogy nem is annyira sötét, inkább unalmas. Valamiféle furcsa zajra lesz figyelmes, az üvegfalon túlról jön, mintha emberi nesz lenne. Molli feláll és a falhoz lép. Az üvegen keresztül egy másik szobát pillant meg, színes bútorokkal, piros függönnyel, egy emberpárral. Vadul csókolóznak a sarokban, Molli bámulja őket. Arra gondol, amikor ő tette ezt. Mennyei érzés. Ahogy az ajka érintette ajkát, gondolja, s elmosolyodik kicsit. Az emberpár befejezi tevékenységét, mert észreveszik az üvegfalat, s azon keresztül Mollit. Elkezdenek vitatkozni. Nem tetszik nekik, hogy valaki végig nézte, ahogyan örömet lelik egymásban. Molli emlékszik, amikor először veszekedett legjobb barátjával arról, hogy az egyikük többet érez, és hogy ez a személy ő lenne. Eszébe jut, hogy mindig, amikor veszekedni kezdtek, a fiú megcsókolta őt, és ez megoldott mindent. Egyetlen egy csók. Molli visszazökkenve a jelenbe ismét a veszekedő párra néz, akik egyre hevesebben gesztikulálnak, mutogatnak Mollira, aki hogy véget vessen a veszekedésnek, elfordul. Nekidől az üvegfalnak. Elhullajt néhány könnycseppet, összeszorítja ajkait, majd a sírástól összezárult szemeit kinyitja, és valami újat tapasztal.

A sarokban egy piros fotel jelenik meg, mellette egy dohányzóasztal, azon az e havi női magazin, egy doboz cigaretta, egy üveg sör. Lassan odasétál a fotelhez, majd behuppan. Fogával kinyitja a sört. Ezen szája kissé mosolyra húzódik. Eszébe jut, amikor az első barátja megtanította erre, közben letört az egyik foga. Elneveti magát. Milyen sokat is nevettek együtt. Hirtelen eluralkodik rajta a szomorúság. Most eszébe jut, miért is szakítottak: elmondta neki, hogy elvitték az idegenek, ő meg egyszerűen örültnek nevezte. Pár héttel később megjelent az első könyve „Idegenek a Földön” címmel. Molli elmélete beigazolódott a művészetekkel kapcsolatban.

Belekortyol a sörbe, rágyújt egy cigarettára és elkezd olvasni a magazint. Ahogy feltekint az újságból, hirtelen megjelenik a szoba másik végében egy asztal, rajta egy televízió. Bekapcsolja. Kedvenc komédiája megy, nagyokat kacag rajta. A másik szobában vitatkozó emberpár hirtelen elhallgat, majd az üvegfalhoz lépve bebámul Mollinhoz. Nem látnak mást,

csupán ezt a tizenéves lányt, aki a földön ül, törökülésben, bámulja a falat, cigarettázást imitál, néha felkacag. Az emberpár eltűnik, majd visszatér egy kisebb társasággal. Tovább vizsgálják az üvegfalon keresztül Mollit. Mindannyian bámulják ezt a tizennyolc éves lányt, ahogy a barna haját füle mögé fekteti, elmosolyodik, majd beszélni kezd. Pontosan hallják Mollit. Mintha egy fiúval társalogna. Arról beszél, hogy mennyire szerette, amikor a parkban sétáltak és a fiú magához szorította, a fülébe suttogott, aztán mentek tovább. Arról, hogy mennyire szerette, amikor a folyóban fürödtek anyaszült meztelenül és jöttek a rendőrök. Mollit néha elneveti magát, néha könnyezik.

Az emberpár szobája megtelik morajjal, egyre többen bámulják a tizennyolc éves lányt. Mollit egyre több színt és bútort lát, valami furcsa muzsikát hall: hegedűszó és fuvola. A háttérben megszólal a TV.

A hírek mennek:Valami lányról beszélnek, aki saját világot képzel el magának. Bevitték a helyi szanatóriumba, de diagnózist nem tudtak felállítani. A média hangsúlyozza, fontos ezzel a problémával foglalkozni.

Mollit, ahogy a híradónak vége lett, elneveti magát. Tudja. Pontosan tudja, hogy ezek az emberek soha nem fognak rájönni az betegségére okára. Mert ez nem betegség. Mollit csak más. Mollit több. S kiteszt a világ mindent magából, ami több. Mert *minden vízbe mártott test a súlyából annyit vesz, amennyi az általa kiszorított víz súlya.*

Mollinak hívták, így, pontos i-vel, nem ipszilonnal. Ő más volt. Más, mint a többi. Boldog. Egyáltalán nincs szüksége a társadalomra, aminek viszont annál inkább Mollira.

Doboz

Üres vagyok, egy üres cipős doboz
friss még, de már üres
szinte kongok
és fáj

egy üres kindertojás-
doboz
ajándék nélkül már csak
doboz vagyok

használhatatlan s hasznos
újra hasznos
újabb, de sosem hasznos
tartalom,

mint az alom...

egy üres doboz vagyok
költözés van.
kacatok
ki-és bepakolni
bele - belém
üres

nélkülözhető,
nélkülözhetetlen

üres doboz
tele, s
megint nem.
üres vagyok
ma, holnap
tegnap tele voltam
emlék
ma már csak ez van
kongás

És...

Százezer meg ezer,
meg ezer
meg még,
és még,
és tovább.

Tart még
és megy
és húz
és félek
és még
és fáj

és megtart
és szorít
és fog

és még
és még fáj

és

kilencvenezer meg ezer

meg még
és még
és tovább

nyolcvan meg hetven

és ezer
meg ezer
meg még
meg tovább
tart
és fog
és fáj

felemel

és

ledob
és megint
és mélyebbre
és még
és fáj

és...

ötven meg negyven

meg harminc
meg húsz

és ezer
meg még
és még
és fáj

már tízezer
és kevés
és fáj
és felemel
és ledob
és éget
és mar

és

jó
és fél
és fáj

és szabad
és zárt
és éber
és kába
és feszes
de árva

És örök
és véges.

Élni

Fekszem a kádban,
magzatpóz
rózsaszínű kád
kis fekete pöttyök az oldalán
körömlakk.

Szivacsillat-
orgia az orromban,
emlékszem:

(nyolc éves voltam
kilenc is tán
odajött hozzám
és odanyomta a spongyát
az orromhoz
pánikoltam
nem kaptam levegőt
aztán meg éreztem
illat-
illatorgia)

- *emlékszem* -

Hideg a kádfala,
óvatosan simogatja a vállam
zivatarra csap át
hideg – meleg.

Kisablak a tükör felett
törött karú - törött múltú
nyílik s tárul
zivatar
eső
esőillat:

(az volt az első
sétáltunk a Tisza-parton
a tökéletességet éreztem
a forrókban,
íztánc – körtánc
s akkor esett
közénk esett,
de éreztem:
esőillat)

Ötvenkét csempe
köztük piszok
lassan elmerülök

nem
nem meghalni
csak elmerülni
csak elbűjni
csak rejtőzni
felül üvegplafon.

Egy pillanatra hallgat minden:
a csap
a piszok
az emlék
én.
Egy pillanatra elsötétül,
elmúlnak az ízek, az illatok
halvány hullám.

...de dobog
és ver
pumpál!

Emlékszem!
Ötvenkét csempe

Elrepedt égisz,
reped az ég is fölöttem,
s a tömör üveg esik...esik...esik...

De a
kezemmel megtámasztom magam
feltámadok
kilencven csempe
hideg kád
emlékszem...

Az esernyős

Főhősünk nagy fába vágta fejszójét: Eltervezte, hogy először életében nem fog aggódni kis apróságokon, ezért úgy döntött, hogy nem visz esernyőt, pedig látta, hogy van egy fikarcnyi esély rá, hogy esni fog. Nagy nap állt előtte, munkahelyén előléptetést ajánlottak neki, ha aznap jól prezentál a meetingen. Ám főhősünknek nem volt nagy szerencséje életének eme új, zennel átítatott, 'úszunk az árral' elven alapuló szakaszában. A főutcán sétált épp, fülhallgatóval a fülében, dúdolta kedvenc zeneszámát, amikor is eleredt az eső. Minden járókelő, pontosabban minden felkészült és elővigyázatos járókelő vette elő táskájából ernyőjét, miközben a meetingre igyekvő nőnek csak annyira telt, hogy szemével kereste a leg eső- és nedv mentesebb helyet, hogy ne göndörödjön be frissen vasalt haja, és ne mosódjon el a fél kiló smink, amit fél órája kent fel az egyébként fiatalos arcára. Máskor nem szokott ennyire nőcskés lenni, ő mondogatja mindig, hogy a szépség belülről fakad és mindegy, hogy ki van e festve az ember, látszik, ha már több mint húsz és az öregedéstől úgyszemint

menekülhet. De ez a nap számára fontos volt. Ez volt az utolsó esély, hogy nagymenő producerként elhelyezkedhessen. Erre várt már tíz éve, azaz azóta, hogy azt mondták neki, hogy semmire sem képes és mindenki kiröhögte, amiért azt mondta, egyszer híres ember lesz. A pár perce még túlszűfolt főutca hirtelen kiürült és elcsendesedett. Csak főhősünk magassarkújának egyre gyorsabb és ütemesebb kopogását lehetett hallani, ahogy még mindig keresi a menedéket, reménytelenül. Az eső szakadt, a szél fúj, a nő pedig már csurom víz volt. Ereje fogyóban volt, és csak az járt az eszébe, hogy haza már nincs ideje szaladni, hogy átöltözzön, de tíz perc múlva kezdődik a meeting, addig meg esélytelen, hogy megszáradjon a ruhája. Az irodaház a főutca végén volt, a nő, mire odaért, fejében végigjátszotta életének hátralevő részét. Láta, hogy egy hamburgeresnél fog dolgozni, ahol a haja minden nap büdös lesz, hogy nem lesz pénze többet koncertekre járni és férjet sem fog így találni vagy negyven éves koráig. Munkahelyén sok barátot szerzett az évek során, és szemei előtt látta, hogy ez a hamburgeresnél bizony nem lesz így, kivéve, ha megszereti az útszéli kiskocsmákat, meg a piszkos flanelinget. Az irodában mindenki csodálkozva fogadta főhősünket kilenc előtt öt perccel, de segíteni semelyikük sem tudott, hiszen munkatársai főként férfiak voltak, náluk nem volt csereruha a pár szál nöstény pedig épp szülési szabadságon volt. A főnök órájára, majd a meetingre kijelölt teremre mutatva intett főhősünknek, aki csalódottan és lehajtott fejjel bevonult az általa most kivégző teremre hasonlító helyiségbe. Negyvenöt perccel később beszélt, de senki sem rá, mindinkább vizes pólójára, és az azon keresztül kivirító piros melltartójára figyelt. Főhősünk már ténylegesen fontolóra vette, melyik hamburgereshez adhatná be önéletrajzát, ha be kell egyáltalán adni egy ilyen helyre az arról szóló igazolást, hogy egyetemet fejezett és két nyelvvizsgálója is van, nem mellesleg elvégzett pár hasznos tanfolyamot is. Amikor épp azon gondolkodott, melyik Mc Donald's-nál látta az „eladónőt keresünk” táblát, főnöke megzavarta egy kézfogással és bejelentett előléptetését azzal a magyarázattal, hogy főhősünk kitartó és bármi áron megtartja beszámolóit és ez dicséretre méltó, a cégnek pedig pont ilyen emberre van szüksége. A Nő meglepődve, száradó félben visszament az irodájába, taxit hívott és hazament. Lefekvés előtt belátta, hogy ez az egész zenőrület nem neki való és minden úgy volt jó, ahogy volt. Ő egy elővigyázatos, a bőrét szárazon kedvelő producer, aki ezentúl minden nap esernyővel fog járni. De nem ám az összecukhatós, olcsó szart rakja be ezentúl a táskájába, főként azért, mert nincs is neki olyan, hanem azt a napernyő nagyságút, ami alá egy egész család elférne. A következő napokban nyugodtan vágott neki a nehéz, vagy kevésbé nehéz napoknak, mert tudta, hogy nála van az esernyő, így nem eshet baja, még ha esik is. Minden nap, a hajvasaló kihúzásának és az ajtó bezárásának ellenőrzésekor, az esernyő meglétéről is bizonyosságot kellett szereznie, mielőtt liftbe szállt. A piros esernyő már olyannyira a részévé vált, hogy néha azt nyújtotta keze helyett bemutatkozáskor, az emberek pedig ilyenkor jókat nevettek, ami a nőt nem zavarta, ahogyan az sem, hogy nem nevén, csak egyszerűen az „esernyős nőként” emlegetik. Tudta, így legalább biztosan megjegyzi az emberek, ha producerkedése nem is hoz nagy sikert. Két év telt el az ominózus nap óta, amikor is kilépve a lakásából, főhősünk szembesült azzal a ténnyel, hogy esernyője öregszik, és egyre ramatyabb állapotban van. Eleredt az eső, a nagy piros pedig alig akart kinyílni. A nőnek, nagy erőfeszítéssel ugyan, de sikerült védőréteget képeznie feje fölött a már helyenként lukas, piros anyaggal. A munkája jó volt, és egészen eddig boldognak érezte magát és mindig jókat nevetett, amikor valaki arról panaszkodott: Láta ő, hogy esni fog, de mégsem rakta el az ernyőjét és jól el is ázott. Jót nevetett akkor is, amikor látta a magassarkúban futkározó nőket, ahogy keresik a menedéket a szakadó esőben, tudta, hogy ő most már ezen nem kell, hogy aggódjon. Szerda volt, és munkaideje lejárt után még mindig esett az eső, de főhősünk még mindig nem tudott elszomorodni ezen, az átlagemberekkel szemben. Kiérve a nagy stúdióépületből, már nyitotta is esernyőjét és indult el a főutcán, hazafelé. A szél egyre jobban kezdett fújni, játszadozott a hajával, játszadozott az esernyő gyenge jellemével is. Egy hirtelen mozdulattal kifordult az esernyő és elvitte

magával a szél. A nő szaladni kezdett, ismét csak cipőjének kopogása hallatszódot a kihalt utcán. A szél elcsendesedett, az ernyő pedig leszállópályára találva közeledett főhősünkhöz, aki megnyugodva nyújtotta kezét az égbe, mintha isteni üzenetet várna. Az ernyő, személyiségét megváltoztatva viszont barátságatlanul közeledett. Az egyik acélrúd félig elválva az esernyőtesttől rakoncátlanul fityegett és egyre nagyobb sebességgel közeledett producerünk arcához, akinek már nem volt ideje, hogy ellenálljon és a földre zuhanva csak egy enyhe szúrást érzett szemében. Fájdalom. Gyerekként az embernek minden fáj: egy apró ütés a kézen, egy apró szúrás a lábon. Aztán hozzászokunk a fájdalomhoz. Még élvezzük is néha, ebből tudjuk, hogy élünk, úgy igazán. Érezte a vasalapú ötvözetet a szemgödrében, de érezte mindenhol máshol is. Mintha nem is testi fájdalom lenne. A nő csak a mentőautó hangját hallotta. Elsötétült minden. Tudta, ha ezt túléli, inkább elázik minden nap, és tovahömpölyög a zen folyóval, mintsem még egyszer ilyen helyzetbe kerüljön. Közel kerülni, hogy aztán fájjon.

Jel

Találtam tegnap egy jelet.
Azt hiszem, megvan, Uram,
azt hiszem tényleg rájöttem!
De rám talált a félelem még azelőtt,
Azelőtt a fény előtt

...

Volt egy villanás
csak egy aprócska.
Benne ismerős körvonalak:
Körvonalmosolyok - körvonaltestek – körvonal - te.

A távolban üldözött valami hamis füst.
Valami mélyről jövő, kitörő.
A távolban ütközött a félelmem a füsttel

A távolban ugattak a múltbéli kutyáim is.
A mindentudás kutyái voltak,
beleugattak a képembe.
Azt mondták, soha nem is tudtál,
nem is tudhatsz

*A távolban egyedül voltam-vagyok már
vajon a távolban vagyok-e már...*

Fém-detektoros útra indultam akkor.
Jött, mint a villám, vagy villámmal jött
vagy csak villám jött, s én vele mentem.

A távolban valahol elveszett minden
A távolban az utat is én festettem.
Még teljes alakok voltak
azóta körvonalazódtatok.

Pedig a távolban
a kerítést is lebontottam, hogy
átjuthassatok.

...a távolban valahol minden csak volt...

Fém-detektoros útra indultam akkor.
Tegnap tényleg rátaláltam!
A villámmal a félelem is eltűnt,
s bizonyosan a távolban vagyok már
csak egy fénynyaláb maradt, homályos
csak egy rongydarab a közelben...
fénynyaláb és rongydarab itt,
ott meg én, s a távlatok.

Harc

Házat kezdtünk építeni:
Te, meg én.
Te raktad a téglát
én kirúgtam a létrát
Alólad

Együtt kezdtünk lenni:
Te, meg én.
Te mondtad az igent
én berúgtam egy este
s ez még nem elég

Szeretni is kezdtünk:
Te meg én.
Te akartad mindig
én sosem maradtam
volna ennyi ideig

Együtt kezdtünk lenni:
Te meg én.
Te Mással
s én Mással
egyenként.

Küzdeni is kezdtünk:
Te meg én

Te Másért s
én Érted
feketén!

...s én táncolni kezdtem:
egyedül,
forogni
és mindig egyedül.

Énekelnem kellett!
Táncolnom is kellett,
vesztettünk.

...és menekülne minden
sejtem...
...menekülne minden percem
(b)előlem.

Egyedül kezdtem lenni
egyedül én.
Házat kezdtem építeni
aztán létrára mászni
leesni és mindet
egyedül,
Egyes Egyedül.

Félsz

...*Na, kimondod?*
mit?
Azt, hogy félsz
félek!

Mitől?
az élettől
És eddig nem féltél?
eddig nem ismertem
Hogyhogyan nem ismerted?
nem láttam, mi mindent is rejt
És mit rejt?
semmit...és mindent
Mi az a minden?
te
Én?
én, meg te
és így mi
És még mi minden?

a fények, az asztalok, az ég és a föld
a virágok, a levegő, a köd
a mosolyod, az arcod, s ha jössz
remegő lábam és mindenem fázna, de...

De?

de nem mutatom.
Mért nem?
félek
Mitől?
hogyan te nem vagy más.
Én tényleg nem!
tudom, de mégis...

Mégis?
mégis ha én, talán te is
ez nem látszik,
várok.

Várj csak
van időm,
de azért félek

De mitől?

egyedüllet
üres és zajos
minden jön és megy és zakatol
forog és üvölt és dübörög
tömeg és koncert,
és nem szeretem
és hangos és lökdös és egyedül
a párna meg kicsi
összenyomom, a fák meg elhallgatnak
éjfélkor
és marad a zaj

érted?
ezért félek.
mert marad a zaj
marad a zaj. érted?
marad a zaj. meg én
meg a párna
és marad a zaj

BUREK

Londonban nincsen burek

vagy lehet de
ott nincs, ahova te mérsz
pedig az itt van közel
böreket pedig mindenki eszik
aki kicsit is érezte már
kikiriki sincs Jelenne!
Ajde, menjünk a falnak fejjel!
csak maradni ne kelljen

Van más! – ordítod szakadatlan
igaz lenne, ha ez lenne az igaz
espresso van meg nes
törökkávé – csempészve
általad lesz
Ajde, menjünk a falnak fejjel! maradni kell?

Trénerkában futott a gyerek, meg patikában!
gyógyszertárban senki se megy sehová
se örökíró se bóbics, se siska.
lesz más. idegen nyelv, idegenebb minden másnál
mert ugyanaz.
Ajde, menjünk a falnak fejjel! – Maradjunk!

Van burek!

Da li imas nesto drugo?
Da li imas jezik?
Trebasi li jezik?
Idi dalje. Idi Tamo. Odlazi!
Van más? Van hazád? menj oda
menj haza.
flipper - golyó – fejbe

Polgár Kristóf versei

Tartalom

Felsír egy illúzió a valóságról	7
Pézsmaszag és halk zene	7
Rózsák	8
Egy hős utolsó percei (október 23)	8
Álmatlanság	9
Holnap felkelek	9
Én már jártam itt	10
Ismeretlen is neked szól a dal	10
Vidám, bús ének (Kosztolányi Dezső emlékére)	11
Csataüzenet a modern korok erkölcsétől	11
Egy fiktív tárgyaláson	12
Azóta is téged kereslek	13
Ez is csak egy pásztornóta	14
Kárhozott parádé	14
Voodoo rising	15
Együtt jár a korrall	15
Ma	16
Erdei pihenő	16
Üzenet a testvéremnek	16

Felsír egy illúzió a valóságról

Minden, minden mentségünk
Csak egy ostoba játék.
Elbuktunk az autizmus elleni harcban.
Későn jövünk rá, hogy félünk,
Lábunk alatt nincs fék,
És túl sok fehér por került az arcunkba.

A hatalmas kétségfelhők alatt,
Viaszbábuk vagyunk.
De nagyon élethűek és szépek leszünk.
Akkor nem látjuk egyedül a falat,
Amikor nem józan agyunk
Azért küzd hogy gátlásainkat ledöntsük.

De azt is minnek? Csak még egy
Csatagépezet amelyik kiáll
A sorból, de ő is golyót kap változatlanul.
És egyre lassabban hat a méreg,
Ami a meddő talajból kiszáll,
Hogy gyermek erkölcstelen prófétáktól tanul.

Pézsmaszag és halk zene

Fogalmazzunk úgy, hogy elég.
Lelassult az öreg fogaskerék.
Elégett az összes üzemanyag.
A könyvből csak pár lap maradt.
Próbálom hidd el, igyekszem.

Korgó gyomorral a föld hidegén,
Ölelkezve fekszünk, te meg én.
Langyos vízben szomjasan úszunk,
Csendben a felhők alatt kúszunk.
Nem zavar minket itt senki.

A természetben szépek vagyunk,
Az örömből senkinek sem hagyunk.
Ez túl szép, hogy igaz legyen,
Ilyen nincs, csak gondolni merem.
Téged is csak kitaláltalak.

Nem fog úgy a tollam mint rég,
Nincs már sehol föld és ég.
Száz évbe telt mire rájöttem,
Ágyútöltelék vagyok az anyaméhben.
És talán sosem születek meg.

Rózsák

Ma rózsák nyíltak eddig üres kertemben.
Én a teraszon borozgattam és észrevettem.
Rózsák... Milyen szépek.
Sárgák, vörösek, kékek.
Nem értettem miért kaptam. Vagy kitől.
Ez egy átverés lesz. Aljas illúzió amitől
Még üresebb lesz a táj amikor eltűnnek.

Groteszk ajándékot küldött nekem az élet.
Ez egy verseny. Amíg nem adom fel addig élek.
Rohadt játék! Csak ez ihlet.
Elpöccintem a forró csikket,
Hirtelen haragomban a teraszról lelépek,
Vér csordul mikor egy maroknyit kitepek.
Tanulság: jobban fáj ha megölöm mind.

Egy hős utolsó percei (október 23)

Tankokat számolok a füstben.
És nézi ahogy ezer ember,
Forr és elhull a Kárpát-üstben.
Így hazamenni már nem mer.

Égett az arca, lyukas a gyomra,
Nincs már meg az egyik lába.
Gondolatait tébolyultság fonta.
Ha meglátja, mit szól a családjá?

Mit mond majd az asszonyának?
„Embert öltem. Főztél vacsorát?”
És kezet se mos, nekilát a tálnak.
És utána hogy nyugtassa meg fiát?

Szemébe néz és azt mondja majd:
Nem sikerült. A szabadságharcot leverik.
S könny csordul az atyai arcra.
Nem. Ő inkább a Corvin-közben elesik.

Álmatlanság

A világ határvonalat húzott nekem. És nyitott
Ajtónál heverek az ágyon. És az kell ami tiltott.
Köszönjük meg a suicid hajlamoknak mindazt,
Hogy értékelnünk tudjuk a világot teljes valójában
És hogy süt a nap az emberre saját hálójában.

Csikket pöccintek a vérvöröslő rózsákra!
Bókolok a lányoknak az utcán, csak rád várva.
De hiányoznak azok a régi farkas vonyítások,
Amikkel ráébredtem, hogy vár még az a kötél.
Az illatos csókok hiánya az amivel megöltél.

Hajbókolok a faleveleknek és táncolok a porral.
Hiába telik az idő, soha nem haladok a korrallal.
Töltök még egy pohárral és becsukom az ajtót.
Fordulok még kettőt az ágyamon álmosan.
Fölkelek iszok egy kávét és az agyamat átmostam.

Holnap felkelek

Holnap felkelek, mint a nap. Vagy mint bárki.
Holnap ugyanolyan nap lesz és szemembe süt.
És nárciszok illata lesz! Levendula vagy akármilyen.
De most este még a kétely erősen szíven üt.

Mert nem hagy aludni a nikotin. Ébren tart.
Sajnálom az elfecsérelt időt, kihagyott tudást.
Azt a tényt, hogy ami igazán a szívembe mart,
Nem más csak végtelenszer kapott cserbenhagyás!

Rezignált vágyaim vannak a szenvedély helyett.
Eljött az este és rájövök, ma semmi se számított.
Képmutatás vagyok. Olyan ami megelevenedett.
A dobozért nyúlok és rágyújtok. Ezzel háritok.

Mert sírnék én! Ó de hogy sírnék! Ha tudnék.
A morál? Csak álmítás! Délibáb! Vagy valami.
Ez olyan mintha saját magam elől futnék.
Nem tudom, hogy kell élni, de félek meghalni.

Én már jártam itt

Lennék inkább köve Sziszüphosznak,
De kíméljenek meg a hősi halottak.

Mindenhol korom van és üres könyvek.
Hangjai a haragos cselszövőknek.

Én már jártam itt. Ismerős ez a homály.
Itt éltem idáig. Itt haltam meg túl korán.

Ismerősök ezek a rúzsoltos csikkek.
Itt engem is egy cselszövőnek hittek.

A gép forog. Az emlékek előjönnek.
Pörög az érme és most elbűvöli őket!

Ismeretlen is neked szól a dal

Komolyan gondolkodom az életem.
Mikor már rohadt alma az ételem.
Éhes pondrók lakják az ágyamat,
Mikor alszom, eszik a májamat.

Egerek cirkálnak a poros padlón.
Foglyot ejt a plafonon a nagy pók.
Komolyan gondolkodom az életem.
Miért érzem hogy a véges is végtelen?

Hiányzol nekem, bár sose láttalak.
Nélküled az emberek csak bántanak.
Most csak gyufám tüzét bámulom.
És nem jut nekem más csak szájalom.

Vidám, bús ének (Kosztolányi Dezső emlékére)

Nincs több kenyerem, borom sincs már.
Csak az éjszaka lányai, körbeállnak táncom várván.
Van egy kert is ahol szomorú fűzek mosolyognak.
Ott az éjszakák hideg és hazug szelei találkoznak.
De csend van bent. Tomboló, üvöltő csendek.
Sebeit tapasztják ponyvával, beteg idegemnek.
Nem fog a tollam és ceruzám hegye kitört.
Csak mormolom a szavakat amiket hallottam valakitől.
Azokat ki jegyzi majd le? Nincs írnok a háznál.
Ház sincs ahol egy kis gyermek dalokat kántál.
Fogy a hangom. De lehet hogy csak unom már,
A sok szót amit száraz ajkam csak úgy elhagyta.
Régen nagyobb kedvem volt tenni valamit már.
Most számból csak a szürke hétköznapi füst száll
Úgy érzem nem vagyok itthon a földi világban,
Az ég pedig nem fogad mennyei birodalmába.

Csataüzenet a modern korok erkölcsétől

Mi csak itt állunk, egy helyben.
A haladó korok bírái húznak
El mellettünk sietve.
Akin átérnek, csomagot kapnak.
Kemény ponyvában adják.
A csomag tartalma egy ásó.
Egy ásó és egy fejfa.
Felirat ez áll rajta:
„akinek már lejárt a kora.”

Már csak egy kérdés van.
Egy ami nagyon gyötrő.
Ezt a háborút mi kezdtük vagy ők?

Egy fiktív tárgyaláson

Gyere édes! Ne félj. Gyűlölsz, tudom.
Csak egy kérés. Egy, mert nagyon unom.
Vége lesz hamar ha ügyes vagy.
A tágas valóság, igazából nem nagy.
Egy játék az egész. Fogj három kést.
Ott a toll, tinta, de fekete van nem kék.
Három szót a három kése írné.
Jellemezz engem. Ne ne ne sírj.
Tudom, hogy ez a vágyad. Folytasd.
Látom az első szót rám már mondtad.

- A vádlott most álljon fel!
- Bíró úr, még nem készültem el.
- Nem érdekel. A vád: Képmutatás!

Ezzel vádolsz? Igazad van persze.
De a világ felkészült már erre?
Hisz látod a tű még a karomban.
Ez kell az élethez ebben a korban.
És én mondtam, hogy káros a szer.
Te is kipróbáltad, emlékszem egyszer.
Gyerünk! Döfd a kést! Pont oda ahol....

Szép szúrás. Miért a nyakamba?
Nem érted? A bíró pont ezt akarta!

- Mit tud felhozni mentségére?
- És maga?
- Következő vád: Tiszteletlenség!

Jó választás szerelmem. Várom a pengét!
Olyan helyre tedd ahova csak te tennéd!
Fontold meg, mert...

Pont oda? De hisz szeretted a paráznaságot.
Távol a ligetben csak te és én és a lányok.
A te dombodon és ligettedben tettem.
És sose bántad, hogy ilyen lettem.

- Mit gondol a vádlott?
- Gondolkodhatok?
- Persze ez tiszta tárgyalás.
- Mi tiszta ma? Ez a világ sehol nem tiszta.
Lezüllött bíró, kritikus és sok-sok ember.
A falból kibuggyanó ráfestett firka.
Az maga sokkal tisztább mint a lelke!

- Utolsó vád: Szabad gondolkodás!

Ezt komolyan gondoltad? Szabad?
Hányok a gondolattól. Hallod magad?
Vakok közt félszemű a kötetlen?
Nem érzed, hogy te vagy könnyörtelen?
Tudod, mire vagyok csak már kíváncsi?
Hogy hova kerül az utolsó...

Kedves naplóm! A minap furcsát láttam.
A régi korok temetőjébe vitt a lábam.
Nagyon különös sírfeliratot láttam.
Egyből el kezdett borsódnizni a hátam.

„Senkinek eddig nem kellettem,
Életemet halálomban értékelték.
Itt már vártak. Itt mellettem,
A bogarak dalukat nekem énekelték.
Gyertek pondrók! Egyetek lárvák!
Szülök nektek férget. Ne legyetek árvák!”
1997-2015

Azóta is téged kereslek

Még a hajnali órákban tört rám.
Arcod és illatod haláltáborra.
A fürdőbe siettem.
Te álltál a zuhanyrózsából
Kiömlő vízesés alatt.

Ujjaid finoman siklottak köldöktől
A lábaid, selymes combjai közé.
Feromon városába.
Kacéran rám néztél, sejtetőn.
És mikor eléd álltam,

Felébredtem álmomból

Ez is csak egy pásztoróta

Foglyokat ejt ez a világ,
Fehér falak közt a táj,
Tested kincseit rejtik.
Kellesz még reggelig.

Csak pillanatnyi vágy.
Elmém otthona az ágy.
Amíg érzem rózsád illatát,
Nem vágyom a halált.

Torkodból kiszökik még,
Lehelet. Kéjtől gyorsan ég.
Amíg a telihold fénye
Perzseli melled, élek.

Kárhozott parádé

Hófehér mező, fekete lélek,
E mulatságot kihagyni vétek
Égből zuhanó sáska hadak.
Véget nem érő védelmi falak.

Cédák bágyadt, esti tánca,
Üres fejek, félő, fagyott láza.
Ez vár a kárhozott parádén,
Nem kell ide előkelő pomádé.

Itt koldusok vannak, bárók,
Meddők és gyermeket várók.
Táncolnak, isznak és hálnak.
Van minden mi kell a vágnak.

Fogoly vagyok mint mindenki.
Bezárva élünk,
Folyton félünk,
Hiába kérünk,
Ments ki végre!

Voodoo rising

Szét nyílik felettem az égnek alja,
Ezt a félelmet csak az érzi aki hallja.
Boszorkány doboktól zeng az erdő,
Ezt a terhet csak az érzi aki meddő.
Hail the voodoo rising!

Táncoló lányok gyertek ki a fejemből,
Éljetek, haljatok velem! Elő a veremből!
Énekeljétek! Én vagyok az igaz táltos,
Énekeljétek velem azt hogy olyan bájos!
Hail the voodoo rising!

Ráérünk félni ha jön Szombat Báró.
A seb amit ejtett elmondhatatlanul fájó.
Létjogosultságot várok az embertől!
Nem olyan vagyok aki pénzért embert öl.
Hail the voodoo rising!

Együtt jár a korrall

Van világ Isten és ember között.
Ez a színpad csak elméhez kötött.
Itt te vagy a rendező, főszereplő,
A sűgő és persze a díszlettervező.

Én ezt a világot nemrég leromboltam.
Kelltt hely az újnak. Róla lemondtam.
Néző módon elsöpörtem. Jól tudtam,
Véget ér mit gyermekként álmodtam.

Az első épület legyen egy kocsmá.
Kell bele néhány ivó, verekedő koma.
Sör csapoló, billiárd és poros asztalok.
Néhány üveggel a megbánásból akarok.

Kell még egy könyvtár csak nekem!
Csak tragédiákkal természetesen.
S ha majd ezzel végre megvagyok,
Hat hosszú napra pihenőt akarok.

Ma

Ma, azt hiszem, őszinte leszek magamhoz.
Nincs a világban semmi ami idevonz.
Foglyok vagyunk, de mi építettünk börtönt.
Az életfogytiglant kelleetlenül töltöm.
Elhangolódott a lant. Torz a hangja,
De az őr mégis hagyja, hogy játsszak rajta.
Forog az idő kereke és egyre romlik a helyzet.
Fáklya nélküli sötét lyukban mindenki megrekedt.
Tudom, mit akarok, de nem merem leírni.

Erdei pihenő

Spórolok az energiámmal amíg megpihenek.
Órák óta szaladok az erdőben. Nem üldöznek.
Olyan nedves itt a levegő. Erre nem figyelnek.
Szerelmes csókot adok az engem rejtő ködnek.

Varjak várják, hogy végleg kifáradjak. Kárognak!
A fa tövébe vetek ágyat. Ismerlek erdő! Hívogatsz!
Fizetek egy utcát a fáknak, küldjön szép lányokat,
Kettőt magamnak és a rókának, ássa meg a síromat.

Üzenet a testvéremnek

Egy hófehér sivatagban zavart,
Zivataros lelkek röpke záloga,
Egy oázis. Törmelékké kavart,
Mebánások és elvek városa.

Felejt a bú. Megbán az aki
Megbocsájt. Tágas hely van.
Szembejön és csókol valaki,
Igen ittvagyok. Ez Amszterdam.

Írói bemutatkozás

Üreges

Fél éven át, minden nap elsétáltam négy zászlórúd előtt.
A négyből egy sírt a szélben.
Az egyik alkalommal láttam, ahogyan kiégetik
a méheket a rúd üregéből.
Valójában, a méhek zúgását hallottam, ha fúj a szél.
Még tavasszal a te csontjaidba is befészkeltek a méhek.
A tüdőszárnyaid két nagy kaptár. Észrevettem, hogy
a szélben nehezebben veszel levegőt, és esténként
mézet köhögsz. Sokszor nem hallottam mit mondasz
a méhek zajától. Végül azt beszéltük meg, hogy
nyáron elmész és te is kiégeted a méheket a
csontjaidból. Most megint tavasz van és egy család új
csontokat keres.

Alvás után

Amikor először tanítottak a szüleim aludni,
azt mondták, hogy gondoljak valamilyen ismerős sötétre,
mondjuk a diófánk árnyékára, ami
a gyerekszoba ablakát takarta.
Igy tanultam meg először aludni.
Évekkel később a diófánk lombja akkorára nőtt
tavaszonként, hogy a redőny már nem tudta tartani.
Kétszer is beszakadt.
Így vágta ki apa a család fáját.
Így voltam megint álmatlan.
Újratanultam aludni, akkor azt mondták a szüleim,
hogy gondoljak ingázó liftekre.
Akárhogy is, mire a hetedikre érek, elalszok.
Izomlázam volt az alvástól.
Amikor ezt mesélem, bólogatsz, hogy akkoriban
senki sem tudott elaludni a nagy huzatban.
A kilencvenesévek huzatában.
Azt mondod mostmár mindegy is, együtt alszunk ezután.
Én azért még egy kicsit félek a hetedikre költözni.

Mondanám, hogy még nem vagyok álmos, de a szemhéjad
nehéz most, mint egy teherlift ajtaja.
Már alszol, én pedig tudom,
hogy a reggel majd fényes lesz és sima,
mint egy diófaág.

Kézmosás előtt

Felcsap a gőz, kevered a zacskóslevest.
Már mindkét szemhéjodon páracsilár van.
Lehajtom a fejem, a tekinteted engem keres.
Mint egy jó anya, forogsz a konyhában.

Az öngyújtó kövét végighúzom az abroszon,
az asztal sarkától a legtávolabbi ráncig.
Vacsora után, a párnahuzatod markolom.
Tudom, hogy nem látod. A zsír csak fényben látszik.

Azt mondd hagyjam itt a testem. Legyen.
Az otthoni vágódeszkából faragok magamnak bordát.
Mint egy vonalkódot, nézem az ujjbegyem.
Még a tiéd vagyok, vagy csak hasonlítok rád?

Kiskonyha az ereszek alatt

Csendben vagyunk, amíg a csiganyál
megfagy a térdünkön, amíg
ropognak a csigaházak.
Folyt a linóleumterítón a híg olvadéka a nyárnak.
A kiskonyhában izzadó edény,
A víz felforrt, szóltak: le kéne önteni.
Csigatestek lüktettek a kenyér belén.
Beinhaláltuk a halk pórusködjeit.

Egyszer láttuk a tévében, hogy a csigáknak kék a vére,
mert az eső kékítőt old a véredénybe.

Végülis megtöltöttünk egy cseréptálkát,
bő lében kavargott minden élettelen test,
s úgy mertük le a könnyű nyálkát,
mint anyáink tajtéktól a húslevest.

Ma mégsem ülünk nagy tort
és nem egymáséi leszünk a terítéken.
Te sem szigetelsz jól, felfogod a záport,
és majd elterülsz az asztalon olyan ciánkéken.

Vásárnap

Piac. Nyüzsgés.
Egy ráncos kőasztalon
tejet sír egy öregasszony.

Egyenletes forgással

Azt mondtad anyajegy, csak higgyem el.
A mosógépbe raktad a kezed- aputól egy lila folt.
Amikor elestünk a sárga biciklimmel,
a sebeidnek öblítő szaga volt.

Aztán maradtunk, mint az öreg Gorenje.
Forgatta dobját a hószín mosógép.
Megnéztem a kezed vele ritmusban remeg-e,
mosta, mosta a család szennyesét.

Már fázott a talpam a hideg csempén,
A kádszéléről le sem ért még az apró lábad.
A mosógép zúgása utalt rá gyengén,
Hogy ne féljünk, itt lesz anyu nemsokára.

Biztonsági öv

Persze rögtön az jut eszembe,
hogy sosem kapcsoltuk be a rádiót,
ha együtt utaztunk. Amíg az autó-
pályán voltunk, beszélgetni kellett,
ott úgyszincs látnivaló. Most hogy nem
vagy itt, már bekapcsolhatom a rádiót.
Az a szám megy, amelyik a csengőhangod
volt évekig. A benzinkutak magányára
gondolok. Itt nincs mit néznem.

Végigdúdolom a dalt. Van egy
nem fogadott hívásod.

Halászok és révészek

Halott rovarokat gyűjt a sarki reklámtábla,
kék fénye percenként remegteti meg testüket.
Ha közel hajolsz, látszik a lélek barázdája,
ahogy a szikkadt kitinpáncélon süket
dobot ver a sarki izzó szála.
A halászok neonhálót feszítenek a reklámtábla falán,
és evezőcsapkodással újra
leszaggatják a rovarokat a földre,
míg tracheákat szűkít a bura.
Az éjjelt bérbe kapják,
a napjukat felszámolják napkorongra.
Fizet a reklám, kialszik az izzó.
A napkorongot a rovarok szemére akasztják.
A révész eloldja ködös kötelét a sarkon
Álló reklámtábláról, s ellöki csónakját.

Vérátömleszt

I.

Az eső hosszú halakat húz a kövek közül,
a levéltörstől.
A falról leolvad a festék, földbe mar és
esőt kóstol.
Szabad rajban jár át minden rést
a vízpára.
Cseppet gyűjt a bőr alá, s sarat tapos
a vénákba.

II.

Kartonzajban ázik alám az avar,
és a talpam ráncaiban mállik szét.
Mint gyenge hanghullám verdesi dobhártyám a szél,

és a vérembe sárga temperát kavar.
Vérátömleszt. Lassulnak a rögs erek,
ahogy a festett vérem lefedi az izmot.
Megáll minden, ami eddig ringott.
Ilyen lehet, ha hazaérek.

Fél

akkoriban sokat bújócskáztunk, és mindig én bújtam először.
a kedvenc búvóhelyem egy mogyorófa lelógó ágai mögött volt.
ilyenkor a nővérem eljátszotta, hogy nem tudja hol vagyok,
én meg azt hittem, hogy túl jó búvóhelyet választottam már megint,
hogy akkor sosem fog mostmár megtalálni.
de aztán puhán és halkán odalépett,
felemelte a mogyorófa ágait, rámnézett és
megvagy.
aztán a nővérem bújt, én meg azóta keresem.

addig lesni nem ér,
amíg a lešnik leér,
csak sistereg és
jön az esti ebéd,
ő már pesti, de én
ő már pesti, de én

aztán körülöttem mindenki felnőtt,
én meg akkor hallottam először a felnőttéválásról,
és vonat, és a nagyváros,
a sok skypehívás, hogy a különbség nem is annyira látványos,
hogy most minden olyan szabályosan szakad el,
hogy szinte észrevehetetlen.
de ha itthon, akkor majdnem minden ugyanaz,
ugyanannyi tányér és szék, és ugyanaz a konyhaasztal,
ugyanaz a csend a lehalkított tévén,
lélegezz be és kifújom majd én.

és minden nyugodt, nem? csak ha nem jutok haza:
pesten lestem,
ahogy szabadkán a testem festem,

hogy folyjon a festék,
pest, elloptad a lélek testét.
egy főváros, aminek a felsőteste olyan, mint egy gyereké.

talán ebből egyszer megszokás lesz,
a vonatút, a koli, a sok helló, hogy félórákhoz tartom magam
és nem az egészsékhöz, hogy ott is ugyanúgy
elkések, mint itthon,
és hogy ezt az egészséget nem bánom,
hogy pesten már a vizet is megrágom.
hogy nálunk fekete az ég alja,
hogy néha az esőtől is belilul a szám,
hogyha a jobbat átkötöm, a balon átvérzik a géz,
hogy megszokjam végre,
most fél vagyok,
vagy egész.

Prokletije

Zúdul a vashegy a lovak fején,
vasforgácsban ázik, zipzárzaj, ha bordájuk összeér.
Tajtékozni hagyja a hegy,
sírjanak a lovak, míg a vashegy földet ér.
Megreped a hegygerinc,
beleremegnek az inak,
ez örültnehéz súly szakad ki a szemellenző mentén.
A párhuzamjaik miatt szenvednek.
Most sírjátok, lovak, acetont.

Keresztre a székek

Keresztre fonták a székek,
ő meg mozdulatlan várta, hogy
ma is magányosan nyit ablakot, hogy
hátha betoppan,
ő meg lassan hajtotta cigijét
a hamutál giotin-nyakpárkányra, hogy
ma sem jött, de az ablakok nyitva.

Füstöt bont a fogaival, és ha
csak darabokban is megtartotta, míg
tüdejét ki nem tépte a keresztuzat.

Ködbúvár

I.

Pont annyira merítet a ködbe,
Amíg az ajtód engedi.
Mint ezernyi kristály rajong körbe
És a szembogarad köddel eteti.
Ilyenkor legyen nehéz
És az összes terved kontrasztját elmossa.
Az ilyen november mindig merész
Mint aradi tizenegy áll be a sorba.
Pont annyira merítet a ködbe
Amíg a város engedi,
A lávalámpád üvegbúrája mögé
Zárnak a kötés szabályai.
Így leszel búvár a ködben,
És mielőtt belepne az utolsó csepp,
Jön a február nagyködmönben
És újra tiszta lesz a csend.

II.

Az ózon szakadt szitán olvadnak át
A nap küllői a Petőfi utca fölé.
Feloldják az aszfaltot, fellobbanak a fák,
Beáll a betontenger a karók közé.
Így köpköd rájuk sárga járdakagylót.

Indultam, de lemaradtam a kompról.
A korlátok a küszöb köré olvadtak, mint rozsdás barna nád.
Cserépből hajtom meg a papírhajóm.
Tartom, a Petőfi utca még várat rá.

Zöld üveg tartja alá a természet betonkeverőjét.
Minden fehér kavics kristályos por az alján.

Csobog az utca, a járdaszegély hullámot tép,
Kavicspor csillog a kerámiahalak hátán.

Estére minden ecset Petőfit fest.
Ragacsos aranymázzal én is szétkenem.
Cseréphajóm, mint törékeny égitest
Siklik a karcos betontengeren.

Megreped a zománc, a Petőfi utca ébredne.
Bóg a betonkeverő négy évszak között.
Tudom, hogy ilyen az utca telente,
Mégis azt hittem, hogy ma nyárnak öltözött.

Kajafless

Táncol a dzsóra torta, mint a John Travolta
kajaflessem van öreg már évek óta.
nem eszek állatot, nem érdekel, mit mondanak a nagyok,
növényt se eszek, az is érez, inkább kannibál vagyok
lisztet eszek, ferenceset, megetet a zene felekezet,
ha a kisujjad nyújtod, lenyelem a fele kezed.
tetszik ez a kajaszag, de nincsen rajtam karszalag,
bár örökké maradnék, jó nekem a maradék is,
ez amolyan kajafétis
ha nincs olesó koksz, úgy zokogsz, mint egy ortodox, de ha van
füröszköd tejből vajban
szertartás szerű a tű, a kanál. Miért van az, hogy minden karácsonyi pulyka
úgy szereti az anált, mint anyád-te kurva éhség. Nem kell nekem kofisop,
kell inkább egy pékség. Mondom: a hasam lassan megeszi a gyomrom
mert nem laktam jól, mióta a hangom mutál. Étel a haltál után?
a szerjártas tenyér, mint a szentjános kenyér, max annyira szent, mint amennyire fehér,
mi van az orrod hegyén? Porcukor?
hiszek a diétában, mióta van ez a börtönstil, de úgy vonz a mama főztje, mint az MNT-s
öszöndij.
helyettem a gyomorszám ordit, ha éhgyomorral leküldök két mentolos orbit.
és már kopog a szemem az éhségtől, úgy látok, mint a vakondok
a gyorskaja meg, mint egy anyaméh, úszunk felé, mi vak ondók.
megkísértett a kajafless egy szellemmel,
vagy csak egy mekiszacsó kivágott szemekkel?
nincs mihez fordulnom, az éhségemen már csak a hit segít, templomba járok,
mert az enyhit, meg amúgy is ingyen van és

a pap a templomban ima mellé két ostyát tálal,
megtöröm Krisztus testét, biztos finom nutellával.

Szabadka

Hideg radiátor járdakövön
Rovom le standard köröm
Huszonegy órás láthatóba,
Cementfelhő, lámpacsóva.

A peremváros itt is ugyanolyan, mint máshol.
Egy kicsit sem enged és egy kicsit sem gátol.
A naplemente itt is tetőszínű, a reggel kormos.
A városi gazdag még mindig ügyvéd vagy orvos.
Szabadka még mindig olyan, mint én vagy te.
Szabadka van a nyelvünk alatt és Szabadját lövünk az ereinkbe.
Én vagyok a daru, ami épp ül.
Én vagyok a népszínház, ami már hat éve épül.
Én vagyok a korzó, én vagyok, aki szaladna,
Én vagyok a legmélyebb Szabadka, Szabadka.
Itt látod a kádban a legtöbb gumikacsát,
Itt van minden fába vésve, hogy „Szeretlek Csáth”
Itt van underground, itt van olyan, hogy élet,
Itt a sorsjegyedért nem kell várnod egy évet.
Itt nem látsz olyan feliratot, hogy „vesszen Trianon”.
Ebben a városban még nem volt alkoholtilalom.
Itt van tél, hó, jég és fagy.
Ó, kedves Szabadka, te mindig nedves vagy!
De ne értsd félre, nem azért mondom.
A tiéd nem fizetős. Az más: az London.
Itt krépor hullik és lábnyom olvad bele.
Itt beszélsz a múlttól és zacskózod a jelent.
Itt ha besötétedik, akkor tudod, hogy otthon vagy.
Akkor látod magad a köveken, akkor mosol haját fényben.
Ha besötétedik, akkor rádolvad egy reklámtábla a szecesszió jegyében.
Szabadka még mindig tartja a hagyományokat, és tudod mit?
Én birom a bort és a port!
Én birom, hogy itt született Kosztolányi,
mert ő is egy darab szabadka volt.

Szabadka vár a jelre, hogy szökhessen zöldhatáron át.
Hogy maradjon és legyen mutatóba.
Ha vissza is jön, magyar akcentusra nem vált.
És Istent nem hozza látogatóba,
én már tényleg nem tudom,
milyen az a határon innen, vagy határon túl.
Mert a kereszt itt is áll és ott sem fordított,
csak ferde. De erről sem
Szent István tehet, mert a túl nagy volt rá a terhe.

Erdő

Az első igazi találkozásom a természettel
akkor volt, amikor megkérdeztem anyutól,
hogya az ő kézfején miért domborodik olyan
sok ér, és az enyémen miért nem. Azt mondta,
hogya azok nem erek, hanem faágak. Egy bizonyos
kor után, a bőr alatt, az ereket leváltják a fák.
Ezután sokat kérdeztem ezekről a fákról.
Elmondta, hogya a bőre alatt egész évben tél van,
ezért nem látszanak a fák levelei, csak az ágai.
Hirtelen megértettem, miért olyan hideg mindig
a keze. Egy nyirkos, szürke erdőt képzeltem el
a bőre alá, csupasz fákkal és megdermedt talajjal.
Teljesen belenyugodtam abba, hogya ott mindig tél
van, hogya mindig minden változatlan. Sokszor
nem viselik jól a fák a hónapváltásokat,
meg amúgy sem tudtam volna elképzelni anyu
kézfejét, a bőre alatt levelekkel. Jobb így a fáknak,
arra gondoltam. Az egyik vasárnap délelőtt kiszólt
nekem a konyhából, hogya gyorsan hozzak egy
papírzsebkendőt, mert megvágta magát. Az a pár
másodperc alatt, amíg odaértem a zsebkendővel,
végig az járt a fejemben, hogya most végre beláthatok
a bőre alá, megnézhetem a téli, nyirkos fákat.
A fákat, amiket már annyiszor elképzeltem.
Odanyújtottam neki a zsebkendőt, ő pedig ahogya
sérült kezével elvette tőlem, egy pillantra hozzámért
a seb. Meleg volt és vörös, mint egy erdőtűz.

